

༄༅།།བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2KG237839	ImageGroup:	I2KG238018
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ཕར་ཕྱིན་སྟི་དོན་སྐལ་བཟང་ཀླུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ། phar phyin spyi don skal bzang klu dbang gi rol mtsho/
Author:	ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། chos kyi rgyal mtshan
Descriptor:	Digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada.
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	Bylakuppe, Karnataka
Publisher:	ser byes dpe mdzod khang /
Date:	2001
Volume:	2
Total Volumes:	3
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) Montague PE C0A 1R0, Canada.

༡། ཡེ་ཤིན་སྒྲུབ་སྒྲིལ་པ་གསུམ་པ་
བཞི་པ་བཅས་གྱི་སྒྲི་དོན་
བཞུགས་སོ།

མཛད་པ་དོ། ཡེ་ཤིན་སྒྲུབ་སྒྲིལ་པ་གསུམ་པ་

སྒྲིལ་པ་མཛད་པ་མཛད་པ་མཛད་པ་

༩ ཕྱིན་ཕྱོད་བདུད་ཀྱི་བཀོད་པ་ཡུལ་གྱུ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བོད་གངས་
 ཅན་གྱི་ཕྱོད་ས་སུ་དར་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སོགས་བོད་ཀྱི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 རིགས་གཞུང་མཐའ་དག་ལ། དེར་དུས་འཛམ་གླིང་མཁས་དབང་ཡོངས་ཀྱིས་དོ་སྣང་དང་
 མཐོང་ཆེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཕྱི་ཡི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མར་བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་ཤེས་རིག་
 གི་སྒྲོར་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་མང་པོ་བཙུགས་ཏེ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་དག་
 གིས་གཡུར་དུ་ཟ་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་མི་དམན་པ་སྤངས་ཡོད་པས། ནང་བསྟན་ཤེས་རིག་
 གི་སྟུན་བྲགས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་ས་ཡི་ཁྲོན་ཀུན་ཏུ་ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེར་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགོ་
 བཞིན་ཡོད་པ་ནི་མཐོང་ཆོས་ལྟར་རེད། དེའི་ཕྱིར་དེར་སྐབས་ཀྱི་འཛམ་གླིང་གི་ཆོན་རིག་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོད་རྒྱ་རྒྱལ་སྟུགས་བཏོན་ཏེ་ཕྱིན་གི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཞིབ་འཇུག་
 གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ་མཐར་ཐག་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱང་། ནང་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་ལོང་བ་རྒྱ་
 ལྷག་དུ་མའི་ཕྱོད་རོལ་ནས་ཐག་བཅད་ཆར་བཤུགས་ཡིན་ཕྱིར། ཁོང་ཆོས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
 ཆོས་ལུགས་ལ་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་དོ་སྣང་དང་མོས་གུས་ཤུགས་ཆེར་སྦྱེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་
 ཆོས་ལུགས་ནི་ཆོན་རིག་གི་དམིགས་ཡུལ་མཐའ་དག་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡིན། སངས་
 རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནི་མིང་དོན་མཐུན་པའི་ཆོན་རིག་རེད་ཅེས་སོགས་ཤེས་ནས་མི་བྱེད་པའི་དད་
 འདུན་གྱི་བསྟུགས་བཞེད་མང་དུ་བྱས་འདུག་པར་བརྟེན། དེ་དག་གི་ཐེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཕྱི་
 ནང་གི་ཆོན་རིག་སྒྲུབ་པའི་གཞོན་སྦྱེས་རྣམས་ལ་ཡང་དོ་སྣང་ཤུགས་ཆེར་ཕྱིན་ཡོད་ནའང་།
 ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་དེ་དག་གི་ཐེས་སུ་འབྲངས་པའི་བླན་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་
 འགེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་བསྟེན་པར། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཇི་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ནས་
 ཀྱང་རྟོགས་པར་དགའ་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རང་ཁོངས་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་
 པའི་སྒྲོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་གཟིགས་དཔེ་མཁོ་གཤམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟབས། འདི་ག་སེར་བྱེས་
 དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཡུལ་འཕེལ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་འབུམ་གཙོའི་ཡིག་ཆ་ཁག་

དཔར་བསྐྱུན་བྱེད་ཆེད། ཕྱི་བཞུགས་རང་ཁོངས་ཁྱུ་ལ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་
 དཔར་སྐྱུན་འགོ་གོན་འབོད་སྐྱུ་ཁྱུ་འབྲས་སུ་མཐུན་འབྲུར་བྱེད་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཁྱུ་རྒྱ་དང་། ད་
 ལས་སེར་བྱས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བོད་རྒྱ་ལོ་ ༡༩༣༠ བོད་ཁྱི་ ༩ ཚེས་ ༧ ཉིན། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༥༣ ཕྱི་ཁྱི་ ༦ ཚེས་ ༧ ཉིན།

སྐབས་གཉིས་པར།

- 1 ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
འབྲེལ་བཞོད་པས་མཚམས་སྦྲར་བ།..... 7
- 2 རང་ལུགས་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་
ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།..... 8
- 3 ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་རྒྱས་བཤད་ལ་དང་པོར་
ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།..... 9
- 4 ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བཤད་པ།..... 10
- 5 བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་སྐྱེ་རྩལ་བཤད་པ།..... 11
- 6 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས།..... 12
- 7 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས།..... 13
- 8 ཁར་ལ་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་
ས་མཚམས་སོགས་བཤད་པ།..... 14
- 9 ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་གང་ནས་འཇུག་དབྱེད་པ།..... 15
- 10 འཁོར་བ་ལ་མཐར་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ།..... 16
- 11 བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོར་བཤད་པ།..... 17
- 12 ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ།..... 18
- 13 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དོ་བོར་བཤད་པ།..... 19
- 14 ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྩལ་ལ་མཐར་རྩལ་ཟད་དབྱེད་པ།..... 20
- 15 རང་ལུགས་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་ས་མཚམས་སོགས་བཤད་པ།..... 21
- 16 དེའི་རྒྱ་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཤད་པ།..... 22

- ༡༧ རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་ལ་
 བཟོད་པ་པོ་རྟེན་གྱི་བྱད་པ། ༡༡
- ༡༨ སྤྱི་དོན་ལ་རིགས་གྱི་བྱད་པར་སོགས་བདུན་བཤད་པ། ༡༩
- ༡༩ གཞུང་དོན་བཤད་པ། ༢༡
- ༢༠ བྱད་པར་ལ་རྟོན་བ་སྟོང་བ། ༢༩
- ༢༡ བཟོད་བྱ་ལམ་གྱི་དོ་བོར་བཤད་པ། ༦༡
- ༢༢ བརྟེན་པ་སྤང་རྟོགས་གྱི་བྱད་པར་བཤད་པ། ༦༣
- ༢༣ རྟེན་རིགས་གྱི་བྱད་པར་བཤད་པ། ༦༣
- ༢༤ རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད་
 དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། ༦༤
- ༢༥ དེའི་རྒྱ་རིས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཤད་པ། ༦༩
- ༢༦ བྱད་སེམས་གྱི་ལམ་ཤེས་ལ་སྤྱི་མཚན་སྤྱར་ཏེ་
 མཐོང་ལམ་བཤད་པ། ༧༩
- ༢༧ མཐོང་དབྱེད་པ་ལ་མཐོང་ལམ་སྟེ་བའི་རྟེན་བཤད་པ། ༩༠
- ༢༨ བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མཚན་ཉིད་
 དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། ༩༣
- ༢༩ མཐོང་སྤང་སྟོང་རྩལ་ལ་དབྱེད་པ། ༩༤
- ༣༠ སྤྲོད་ཅིག་མ་དུར་སྟེར་འདོད་བ་དགོས་པ། ༩༧
- ༣༡ འཐད་པའི་རྟོགས་བསྟན་པ། ༩༩
- ༣༢ ལུང་ལས་གསུངས་རྩལ། ༡༠༣
- ༣༣ སྟོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ་མཚན་སྤྱར་ཏེ་སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་བཤད་པ། ༡༠༩

- ༣༥ ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། ༡༠༧
- ༣༥ བྱེད་པ་ཙན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་བཤད་པ། ༡༠༩
- ༣༦ ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། ༡༠༩
- ༣༧ མོས་བ་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ། ༡༡༥
- ༣༨ མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་མོས་པའི་ཡུལ་དང་ངོ་བོ་སོགས་ལྟར་བཤད་པ། ༡༢༠
- ༣༩ མོས་བ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། ༡༢༡
- ༤༠ མོས་བ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ། ༡༢༥
- ༤༡ མོས་བ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། ༡༢༩
- ༤༢ བསྟོན་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ། ༡༣༩
- ༤༣ སྤྱི་འོ་ནོན་ལ་བསྟོན་བྱའི་རྣམ་དང་བསྟོན་གྱི་སེམས་སོགས་བྱུག་བཤད་པ། ༡༣༥
- ༤༤ བསྟོན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། ༡༣༩
- ༤༥ རྟེན་སྲུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ། ༡༤༧
- ༤༦ རྟེན་སྲུ་ཡི་རང་གི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། ༡༥༠
- ༤༧ ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྤྱན་མོང་པའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ༡༥༠
- ༤༨ སྤྱབ་བ་དང་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། ༡༥༣
- ༤༩ སོ་སོའི་དོན་ལ་སྤྱབ་བ་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ། ༡༥༥
- ༥༠ རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས་རྣམ་དག་གི་རྒྱ་བཤད་པ། ༡༥༧
- ༥༡ རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན་པ། ༡༥༩
- ༥༢ རྣམ་དག་གྱེ་བྱུག་ཏུ་བཤད་པ། ༡༥༧
- ༥༣ རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། ༡༥༩
- ༥༤ མཐའ་བྱུག་གི་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ། ༡༦༠

༡༡ སྐབས་བསྟ་བའོ།།..... ༡༤༤

སྐབས་གསུམ་པ།

༡༢ ལམ་ཤེས་རྣམ་པ་དག་བྱེད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
འབྲེལ་བཀོད་པ་དང་མཚམས་སྦྱར་བ།..... ༡༤༥

༡༣ སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་
གཞི་ཤེས་གང་ཡིན་དུང་བ།..... ༡༤༦

༡༤ གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་ས་མཚམས་སོགས་བཤད་བ།..... ༡༤༧

༡༥ གཞི་ཤེས་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པ་བཤད་པ་ལ་དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
རང་བཞིན་བཤད་བ།..... ༡༤༨

༢༠ འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སོ་སའི་མཚན་ཉིད།..... ༡༤༩

༢༡ འདིར་བསྟན་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་བཤད་བ།..... ༡༥༠

༢༢ འབྲས་ཡུལ་ལ་ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་བ།..... ༡༥༡

༢༣ གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་བཤད་བ།..... ༡༥༢

༢༤ འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་བཤད་བ།..... ༡༥༣

༢༥ དེ་དག་གི་འཕྲུག་བསྟ་བ།..... ༢༠༤

༢༦ ཉམས་སྲ་ལེན་རྩལ་ལ་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་བཤད་བ།..... ༢༠༥

༢༧ འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་བ།..... ༢༠༦

༢༨ སྦྱར་བའི་མཉམ་ཉིད་བཤད་བ།..... ༢༠༧

༢༩ འདིར་བསྟན་སྦྱར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་བ།..... ༢༠༨

༣༠ ཉམས་སྲ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུར་བཤད་བ།..... ༢༠༩

༣༡ མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན་ཏེ་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་བ།..... ༢༡༠

༡༥ སྒྲིམ་ལམ་མི་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ།	༥༣༩
༡༦ མཁྱེན་གསུམ་གྱི་འཇུག་བསྟུ་བ།	༥༤༠
༡༧ སྐབས་བསྟུ་བའོ།	༥༤༡

སྐབས་བཞི་བ་བཤད་པ།

༡༨ དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ དང་པོ་འབྲེལ་བ་མཛད་པས་མཚན་སྟུར།	༥༤༣
༡༩ རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ།	༥༤༩
༢༠ སྒྲིམ་པའི་རྒྱུ་པ།	༥༥༡
༢༡ གཞི་ཤེས་པ་ཡིས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན།	༥༥༠
༢༢ གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	༥༥༡
༢༣ བཞེན་པ་རྒྱུ་པའི་རབ་དབྱེ་བ།	༥༥༩
༢༤ གཞུང་དོན་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཉིད་བདུན་བཤད་པ།	༥༦༠
༢༥ ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	༥༦༡
༢༦ རོ་བོ་སྒྲོ་ནས་ཡོད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	༥༦༡
༢༧ གཞུང་དོན་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་སོ་དྲུག་བཤད་པ།	༥༦༠
༢༨ རྒྱུ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	༥༦༣
༢༩ བྱང་ཆོས་སོ་བདུན་སྒྲིམ་བསྟུན་པ།	༥༦༤
༣༠ སོ་སའི་རོ་བོ་ལ་དྲན་པ་ཉིད་བཞག་བཤད་པ།	༥༦༥
༣༡ ཡང་དག་སྒྲིམ་བར་བཤད་པ།	༥༦༥
༣༢ རྒྱ་ལྟུང་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་པ་བཤད་པ།	༥༦༥
༣༣ དད་སོགས་དབང་པོར་ལྷུར་བཤད་པ།	༥༦༩

- ༩༡ སྟོབས་ལྟར་བཤད་པ། ༣༧
- ༩༢ བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་བདུན་བཤད་པ། ༣༧
- ༩༣ འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བཤད་པ། ༣༨
- ༩༤ བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ།
གཉིན་པོའི་ལམ་གསུམ་བཤད་པ། ༣༩
- ༩༥ སྤྱལ་བའི་ལམ་གསུམ་བཤད་པ། ༣༩
- ༩༦ མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ལྟར་བཤད་པ། ༣༩
- ༩༧ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དགུར་བཤད་པ། ༣༩
- ༩༨ སྟོང་བའི་ལམ་བཞིར་བཤད་པ། ༣༩
- ༩༩ སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་རྩུར་བཤད་པ། ༣༩
- ༡༠༠ སྟུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུར་བཤད་པ། ༣༩
- ༡༠༡ སྟོབས་བརྩ་བཤད་པ། ༣༩
- ༡༠༢ མི་འཇིགས་པ་བཞིར་བཤད་པ། ༣༩
- ༡༠༣ སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིར་བཤད་པ། ༣༩
- ༡༠༤ སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེན་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ། ༣༩
- ༡༠༥ དུས་གསུམ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ། ༣༩
- ༡༠༦ ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོན་པ། ༣༩
- ༡༠༧ སྟོར་བ་པོའི་གང་ཟག་བཤད་པ། ༣༩
- ༡༠༨ སྟོར་བ་རང་གི་ངོ་བོར་བཤད་པ། ༣༩
- ༡༠༩ སྟོར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ༣༩
- ༡༡༠ སྟོར་བའི་སྟོན་བཤད་པ། ༣༩

- ༡༡༡ སྒྲོར་བའི་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་མདོ་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལས་གསུངས་ཚུལ། ༣༥༩
- ༡༡༢ རང་ལུགས་ལ་མཚན་གཞིར། མཚོན་བྲ། མཚན་ཉིད། ཇི་ལྟར་མཚོན་ཚུལ། ༣༦༣
- ༡༡༣ གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བའི་ཤེས་མཚན་བཤད་པ། ༣༦༩
- ༡༡༤ ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་དོས་བཟུང་བ། ༣༧༢
- ༡༡༥ ལམ་ཤེས་སྒྲོར་བའི་ཤེས་མཚན་བཤད་པ། ༣༧༩
- ༡༡༦ རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོར་བའི་ཤེས་མཚན་བཤད་པ། ༣༧༩
- ༡༡༧ བྱད་མཚན་བཤད་པ། ༣༨༠
- ༡༡༨ བྱེད་མཚན་བཤད་པ། ༣༨༢
- ༡༡༩ རོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཤད་པ། ༣༨༩
- ༡༢༠ ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་བཤད་པ། ༣༩༡
- ༡༢༡ ཐེག་ཆེན་གྱི་དོས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཤད་པ། ༣༩༦
- ༡༢༢ རྩོམ་སྒྲིང་ལ་ཕྱོགས་སུ་འགོད་བ་དང་དེ་དགས་པ། ༣༩༩
- ༡༢༣ ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ། ༤༠༢
- ༡༢༤ ཕྱིར་མི་ལྟོག་གང་ཟག་དབྱེ་བ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དོན། དེའི་རྟགས།
རྟགས་དེས་དེ་མཚན་ཚུལ། ༤༠༩
- ༡༢༥ སྒྲོར་ལམ་བ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ། ༤༡༩
- ༡༢༦ གཞུང་དོན་ལ་སྒྲོར་ལམ་བ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ་དོས་བཟུང་བ། ༤༢༩
- ༡༢༧ མཐོང་ལམ་བ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དངོས་བཤད་པ། ༤༣༣
- ༡༢༨ མཐོང་དབྱེད་པ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དངོས་བཤད་པ། ༤༣༩
- ༡༢༩ དབང་པོའི་དབྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་དོ་བོར་བཤད་པ། ༤༤༩
- ༡༣༠ དབང་པོའི་བསྟན་བྲ། སྒྲི་བཤད། གྲངས་དེས་བཅས་བཤད་པ། ༤༥༩

- ༡༣༡ དབང་པོའི་ཐོབ་གཏོང་དང་། དབང་པོ་ལྷན་ཚུལ་བཅས་བཤད་པ། ༢༢༡
 ༡༣༢ དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་གཞུང་དུ་མ་ལས་བཤད་ཚུལ། ༢༢༢
 ༡༣༣ སྒྲོམ་ལམ་བ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་བ་ལ་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པ། ༢༢༣
 ༡༣༤ བྱུང་གཞི་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ། ༢༢༤
 ༡༣༥ དེའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ། ༢༢༥
 ༡༣༦ དབྱེ་བ་ལ་ཚུང་བ་སྤྱོད་བ་སོགས་བཤད་པ། ༢༢༦
 ༡༣༧ དཀྱུས་མའི་དོན་བཤད་པ། ༢༢༧
 ༡༣༨ སྤྱིད་ནི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་བར་བཤད་པ། ༢༢༨
 ༡༣༩ ཞིང་དག་སྤྱོད་བ་བཤད་པ། ༢༢༩
 ༡༤༠ ཐབས་མཁས་སྤྱོད་བ་བཤད་པ། ༢༣༠
 ༡༤༡ མཐའ་དབྱུང་བ་ལ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་བསྟན་པ། ༢༣༡
 ༡༤༢ བདུད་བཞི་བཅོམ་ཚུལ་གྱི་བྱག་རྩ་བཤད་པ། ༢༣༢
 ༡༤༣ བདུད་བཞི་བཅོམ་པའི་ས་མཚམས་ལ་གསལ་བྱེད་དང་
 རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། ༢༣༣
 ༡༤༤ ལྷགས་བསྟུ་བའོ། ༢༣༤
 ༡༤༥ པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་ ༢༣༥

༡༡། །བསྐྱེད་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་
པའི་རྣམ་པའདད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ལེགས་པའདད་སྐལ་བཟང་གྲུ་དབང་
གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་སྐབས་གཉིས་
པའི་སྒྲིང་ནི་བཞུགས་སོ།།

གཉིས་པའོ་བྱེད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལན་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་བཤ།

༼འགྲེལ་བཀོད་པས་མཚམས་སྒྲུར་བ༽

༥ །ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་བསྐྱེད་བཅོས་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། ཅེས་འཆད་ན། རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་
པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྟོགས་པར་སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་ལམ་ཤེས་མ་ཐོབ་པར། སྐབས་དང་པོར་བསྐྱེད་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐྱིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་མི་
ཅུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཐིམ། ཞེས་མཚམས་སྒྲུར་བ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་ན་མེད་པས་ལམ་ཤེས་
པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་གཉིས་པ་འདིར་ལམ་ཤེས་སྟོན་མི་དགོས་
ཏེ། སྐབས་དང་པོར་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་ཐིམ། སྐབས་དང་པོར་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་ས་
བཅུ་བསྐྱེད་པའི་ཐིམ། དཔེར་ན། སྐབས་དང་པོར་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་
ཀྱི་རྒྱ་དཔེ་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་སྐབས་གཉིས་པར་མ་བཤད་པ་
བཞིན་ནོ། རྟགས་བྱུང་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མཐོང་བའི་ལམ་དེའི་དཔེ་པར་འབྱེད་པའི་

ཆ་དང་མཐུན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལས་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
 རབ་རྩ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་རྣམས་དེར་སྒོམ་པ་ཡིན་པས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 གྱི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་ཅེ་ན། ཞེས་
 གསུངས། རྩོད་པ་དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། སྐབས་གཉིས་པར་ལམ་ཤེས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་
 བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྣམ་མཐུན་དུ་བསྟན་པ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་
 རྣམ་མཐུན་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་མོད། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་མཐུན་དེ་ཐོབ་
 པ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ལུ་བསྒྲུའམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་སྐྱེས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་འཐོབ་སྐྱེས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་
 སྒྲོལ་པ་སྐྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ལ་འོས་ཀྱི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་
 ཏེ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པའི་
 ལོག་རྟོག་དེ་རྣམས་བསལ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་མཐུན་ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྒྱུགས་
 པར་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་ལམ་ཤེས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་
 བཙུའི་ནང་ནས་རྒྱ་ཙམ་ཞིག་བྱངས་ནས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལོགས་
 སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
 མ་ལུས་པར་ཐུགས་སུ་རྩད་པ་ལ་བསྟོོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་དེ་ལས་གསུངས་
 པ་མིན་ནོ། །ཞེས་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཙམ་ཞིག་བྱངས་ནས་བྱང་རྩལ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་
 ལོགས་ཤིག་རྩ་བ་ཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐར་

དབྱུང་བ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ལ། རིང་རྒྱུག་པ་ན་རེ། ལམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་
ཅིག ལམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་
འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་ཤེས་མཐོང་གིས་
བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་ན་བསྐྱེད་པ་
མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ལམ་ཤེས་
གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། སྟོབ་ལམ་ན་བདེན་གཉིས་དོ་བོ་ཐ་
དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། མཉམ་རྗེས་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་སོ། གཞན་ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་ནི་བའི་མཐའ་འགོག་པའི་སྟིང་རྗེ་
ཆེན་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་
ཀྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟིང་རྗེས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ན་ལམ་ཤེས་ལ་དེས་
ཁྲབ་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་པ་སོན་འོ། ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་
དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ལམ་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ལམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་
མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འདའ་བའི་མཐོང་ལམ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་

ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྟོབ་
 ལམ་ན་སྟོབ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་
 གཤམ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེས་སྟོང་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྟོབ་ལམ་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་
 བོ་ཐ་དང་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཐད་པར་སྤངས་པ་ཡོད་པར་གཤམ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་
 སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་གཤམ། ལམ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་
 གནས་པར་གཤམ། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐབས་བྱང་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། སྟིང་
 རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་
 པའི་ལམ་ཤེས་གཅིག་མེད་པར་གཤམ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་གསུམ་
 བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྟོབ་ཡིན་པར་
 གཤམ། ལམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱམས་
 སོགས་མྱོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཆར་གཅོད་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁཅིག་ རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོབ་ལམ་ན་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་གཤམ་བ་
 དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 དེ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 བ། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱང་པར་གཤམ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ན། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་གཤམ་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། ཁོ་ན་ལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྗེས་སྐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་རྗེས་
 གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་དང་དོན་དམ་
 དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་
 བ་དེ་རྗེས་སྐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་གང་ནི་ག་ དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་སྐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་རྗེས་
 ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། རྗེས་སྐོབ་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་བ་དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་ལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་
 ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བས་ཁྲབ་པར་
 ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་བ་དེ་རྗེས་སྐོབ་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗེས་སྐོབ་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བས་ཁྲབ་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཚོགས་ལམ་
 སྐྱང་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྟོབ་ལམ་ན་སྟོག་ཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་
 བ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་སྟོང་ཉིད་དང་
 སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཆར་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་

འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་
 ར། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ཡིན་ན་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་མཉམ་
 རྗེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
 མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་ལ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་དགྲ་
 བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་ལམ་དེ་ལམ་ཤེས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ལས་
 བྱང་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་ཡང་དཔེ་བྱས། རང་
 རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་ཡང་དཔེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པ་
 བཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དཔེ་བར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་
 པས། ལམ་བཟྃ་དུ་ནས་དཔེ་བར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དཔེ་བར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་ན་རྗེས་ལྷན་ལའད་པའི་
 ལམ་སྟེ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དོ་བོ་འབྲས་བུ་
 གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་
 མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོད་པ་གང་

ཞིག་ ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
 ལམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སངས་པ་དེ་ལམ་ཤེས་གྱི་
 ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལམ་
 ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སངས་པ་དེ་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཤེས་གྱི་རོ་བོ་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། ལམ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཁྱོད་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་
 དང་། ལམ་ཤེས་རྫོགས་བྱེད་གྱི་ཆ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་དེ། འདིར་
 བསྟན་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་
 ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་ལ་དེ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་
 མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། འཕགས་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་གྱི་
 ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་ཡིན་ན། བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

༼རང་བྱུགས་ལ་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ ཤེས་བཤད་པ།༽

༺ གཉིས་པ་རང་བྱུགས་ལ། ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
 ལམ་ཤེས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། ངང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚན་མ་གསུམ་

དུམ་དང་ལྷན་ཅིག་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ཏེ། རེ་བཞིན་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་
བརྒྱ་བྱིན་རྣམས་དང་། མཐའ་བྲལ་པ་རྣམས་དང་། དགའ་ལྷན་པ་རྣམས་དང་། འཕྱུལ་
དགའ་བ་རྣམས་དང་། གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། ཚངས་འཁོར་ནས་ཚངས་
པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བར་དང་། གཞན་ཡང་། སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་འདི་ན། འོད་རླུང་ནས་གནས་གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷའི་བྱ་བྱེ་བ་
ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་
གསུངས། གཉིས་པ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་འཆད་པ་
ལ། ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་ས་
འཆད་པ་ལ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་སྟེ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་
གསུངས། རྩ་འགྲེལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུན་ཡང་།

༼ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བཤད་ཀ༽

༥ ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གང་
ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱི་དྲུང་ན་ལྷ་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་སྤྲེས་པའི་འོད་དེ་ནི་ལྷ་མ་མེ་མ་ཡིན། ལྷ་ན་ནེ་མ་ཡིན། ལྷ་ངེར་མ་
ཡིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་འབབ་ཞིག་རབ་ཅེས་བྱའོ། གཙོ་བོ་ཞེས་བྱའོ། ཁྲུན་
མེད་པ་དང་གོང་ན་མེད་པ་དང་གོང་མའི་ཡང་གོང་མ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། དེ་ནས་ལྷ་
རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲེས་
སོ། རུཅུན་པ་རབ་འབྱོར་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། རྒྱལ་ཆེན་
བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། སུམ་རུ་རྩ་གསུམ་པ་རྣམས་དང་། མཐའ་བྲལ་པ་རྣམས་
དང་། དགའ་ལྷན་པ་རྣམས་དང་། འཕྱུལ་དགའ་བ་རྣམས་དང་། གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་

ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་གནས་གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་ཀྱི་ལྷའི་བྱ་གང་ཇི་སྟེང་པ་དེ་དག་
 བམས་ཅད་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེར་སྤྱན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཐོས་པར་འདོད་
 བས། ཤེར་སྤྱན་ཉི་པར་བསྟན་པ་ཉན་པའི་སྤྱིར་སྟགས་ན། བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྷར་བྱང་
 ཆེན་ཤེར་སྤྱན་ལ་གནས་པར་བྱ། བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྱན་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན། དེ་ཡང་
 མདོ་ཆོན་དང་པོ་དེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཀྱིས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་
 མོག་མོག་པོ་སྟེ་གཟི་མེད་པར་མཛད་པར་བསྟན་ནས། མདོ་ཆོན་གཉིས་པས། འདོད་
 གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་སྟེ་བའི་སྟོང་རུང་དུ་བསྐྱུ་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་འོད་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ནི་ང་རྒྱལ་བ་ཙགས་ཏེ། མཐུ་བྱུང་པར་ཅན་
 དེ་ལ་དད་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་བའི་ལྷ་
 འགའ་ཞིག་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལམ་ཤེས་བརྒྱུད་ནས་སྟེ་བའི་
 སྟོང་རུང་དུ་བྱུར་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འོད་
 ཀྱི་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་། ཞེས་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་སྟེ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱུ་བ་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་དག་གིས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྱོན་
 པའི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་ནི་ང་རྒྱལ་བ་ཙམ་པའི་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་རྟོགས་པ་སྟེ་འོ་ཞེས་བྱ་
 བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཛད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོག་ཟུར་གྱིས་རྟེན་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་ལམ་ཤེས་བརྒྱུད་ནས་སྟེ་བའི་སྟོང་རུང་དུ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ལམ་ཤེས་སྟེ་བའི་རྟེན་དེ་ལ་བགོགས་ང་རྒྱལ་མདོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས་
 ཏེ། དེ་དང་མ་བྲལ་བར་ལམ་ཤེས་སྟེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

བརྟེན་བམ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་བཤད་བཤ།

༼དང་པོ་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ།༽

༩ གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ། སྐྱེ་ཚུལ་དང་། རོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་
 ཀྱི་བྱུང་པར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་དང་། མཐར་
 ཐུག་གི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་ལྟོན་པ་ལ། རོ་ན། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་
 ལ་བགོགས་ང་རྒྱལ་མདོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་གམ་ཞེ་ན་དེས་མི་ཚོག་
 སྟེ། དེ་ལ་མཐུན་རྟེན་བྱུང་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་སྐྱས་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྐྱས་སོ། །ཀོ་རུ་ཤི་ཀ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 མཐུ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་བྱུང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་དང་། བྱུང་ཆེན་
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་བ་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། ལྷའི་བྱ་གང་དག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་དག་པར་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་
 ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་བླ་མེད་རྫོགས་བྱུང་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། དེ་དག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱན་གྱི་མཚམས་བཅད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་འཆད་པ་ལ། ཡུལ་ངེས་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་བྱུང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་
 བླ་ཡིན་པས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་
 བའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་
 བ། བྱུང་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 དེ། ལམ་ཤེས་དེ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་འདོད་
 པའི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལམ་ཤེས་

དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁཅིག་ ལམ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་གསལ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བྱང་
 རྩལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་གསལ་དུ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་ཟེར་
 བ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁུན་དངོས་སུ་གསལ་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྣམ་
 མཁུན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁུན་དངོས་སུ་གསལ་དུ་མི་སྐྱེ་བས་
 མ་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར། ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་ལ་དེའི་སྤྱིར་མ་གྱུབ་ན། བྱང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། ཁྱོད་གང་ཟག་གང་ཞིག་ ལམ་
 ཤེས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། མ་གྱུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གང་ཡང་དག་པའི་སྟོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་
 བློ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པ་དང་། མཚོམས་བཅད་
 པ་ནི། ཉན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལོག་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རྒྱན་སྒྲུང་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ༥ ཁག་ཅིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་
 ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལ། འོ་ན། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་
 གཏན་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་
 སྤྱིར། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར། ཞེས་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བུའོ། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཁྱབ་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལུགས་ལས་བྱུང་བས་
 སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་

ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་བྱང་པེས་སུ་འདོད་ཚུལ། ཉན་རང་ཐེག་
 ཆེན་ལམ་དུ་གང་ནས་འཇུག་པ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དབྱུད་པ་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་།

༼མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་པེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས།༽

༥ དེ་ལྟར་གསུངས་པ་པེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། དེ་བྱང་དོན་དུ་འདོད་པའི་
 ལུགས་དང་། ཞར་ལ་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་གང་གི་ཆེས་སུ་
 འབྲང་བ་དང་། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་
 འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ནི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་སུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་བཙོན་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ལ་བཞག་སྟེ། རྒྱ་མེད་རྡོག་ས་བྱང་
 ཐོབ་པར་བྱར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྤྱིང་རྩེ་ལྷིག་ཏུ་རྒྱུད་བ་
 དང་། སྤྱག་བསྡུལ་གྱིས་འཁོར་ཏུ་འཛིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་དམན་པ་ཁོ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི། རས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཉོན་
 མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྡུལ་ནས་
 ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ལས་སེམས་ལོན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མདོ་དེ་ལས་ནི་
 བ་བགྲོད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྷོག་མི་སྤིད་པ་དང་། ལྷོག་སྤིད་
 པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་ལུགས་
 གཞག་པ་དང་། དེ་ལ་ནང་འགལ་སྤང་བ་དང་། མདོ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་།

གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་པ་རྣམས་ན་དེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་
 པར་གསུངས་པ་སྤྱི་བཞིན་པ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགོངས་
 འགྲེལ་ལས་སྤར་བཞིན་གསུངས་པ་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས་རིགས་ལྟར་གསུངས་པ་
 དང་། རྩོ་གྲོས་མི་ཟད་པར་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་ངེས་པར་འབྱེན་པར་
 བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་
 པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོ་གསལ་པའི་མདོ་
 ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཁམས་སྣ་ཚོ་གསལ་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་དུ་མ་
 ལས་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ལམ་དུ་དགྱིར་རུང་བའི་ཟག་མེད་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་དོན་དམ་པར་
 རིགས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་གནས་
 པའི་དབང་བཅོམ་པ་ཡང་སྤིད་དུ་སྟེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཆེ་
 རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། བསྐྱབ་ལས། ཉན་ཐོས་བྱང་རྒྱུ་བ་ཏུ་ཡོངས་
 སུ་གྱུར་པ་ཅི་ཡུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་སྤྱོད་
 བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཡུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་
 པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྱེད་ཅེན། སྤྱིས་པ་ཡུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་
 བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་དེ་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཡུང་པོའི་
 ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི། ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་
 འབད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ལྷག་བཅས་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་
 ལྷོག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རུ་འཕྱལ་གྱི་མཐུས་ཆེ་བསྤྱིངས་ནས་བྱང་རྒྱུ་བ་སྐྱབ་ལ། རང་གི་

ལུས་ཀྱི་རྩ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོགས་ཤིང་སྒྱུ་ལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་གཞན་དོར་ལྷག་
 མེད་དུ་སྒྱུ་རྩ་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ནས། ལུས་སྤྲུལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་
 དབེན་བར་གཞན་ཏེ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤར་བཤད་པའི་
 མདོ་སྤེལ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། ཤེར་སྤྱོད་གྱི་མདོ་ལས། གང་ཡང་དག་པའི་སྒྲིལ་མེད་པར་
 ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
 དག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱན་གྱི་མཚམས་བཅད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་མཐར་ཐུག་ཐེག་
 བ་གསུམ་དུ་སྒྲིལ་བའི་མདོ་རྣམས་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འདི་བས་བཞེད་དེ། རྒྱན་སྤར་
 ལས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་སྤར་དང་། དེའི་གཞུང་གི་རྩེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐེག་
 བ་སྤྱོད་ཚོགས་སུ་སྤྲུལ་རྣམས་ནི་གཞན་དུ་བཤད་དེ། གང་ཡང་དག་པའི་སྒྲིལ་མེད་པ་ལ་ཞུགས་
 བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་དོན་ནི་དེས་པའི་དོན་དང་། འོན་ཀྱང་གང་ཡང་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 མོགས་པའི་ཚིག་གིས་དོན་ནི་དྲང་བའི་དོན། རྒྱབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་ནང་འགལ་སྤང་བ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་
 དེས་དོན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ས་སྤར་དག་བཅོམ་བ་སྤྱེ་བ་མི་ལེན་པ་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་
 བ་གསུམ་རིགས་ཐ་དད་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་འགྲེལ་པར། དཔལ་སྤེང་གི་མདོ་
 དྲངས་ནས་བསམ་གྱིས་མི་རྒྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྤྱེ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དག་
 བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩ་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་སྒྱུ་རྩ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལགས་
 མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ལམ་རིང་པོས་དུབ་པ་རྣམས་ལ་འགྲོག་དགོན་པའི་
 དབུས་སུ་གོང་ཁྱེར་སྒྱུ་ལ་བ་བཞིན་དུ། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཐུག་དམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་ཐེག་པ་དམན་པ་གཉིས་པའི་ཞིག་པའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུད་སྤྱོད་མར། ཞི་

བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། ལྷ་རན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། །དམ་ཚེས་པར་དཀར་ལ་
 སོགས། ཚེས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །དེ་དག་རང་འཛིན་ལས་ལྷོག་སྟེ། །ཐབས་དང་
 ཤེས་རབ་ཡོངས་བརྒྱུད་བ། །ཐོག་པ་མཚོག་ལ་སློན་མཛད་དེ། །ཞེས་དང་། པར་དཀར་པོ་
 ལས། །འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དག་ལས་ཁྱོད་ཐར་ཡང་། །ཁྱོད་ནི་དེ་དུང་ལྷ་རན་ཡོངས་མི་
 འདའ། །ཁངས་རྒྱས་ཐོག་པ་འདི་ནི་བཅུ་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་བསྐྱེད་ནས་
 ཐོག་ཆེན་དུ་འཛུགས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་ན། དང་པོ་དང་མི་
 འགལ་ཏེ། བསྐྱེད་དང་རྒྱུད་སློམ་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་། དཔལ་
 སྲེད་གི་དོན་བཀའ་བས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བར་མཛུངས་
 ལ། རྒྱུད་སློམ་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྐྱེལ་པའི་
 ལུས་ཀྱིས་ལྷ་རན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ནས་དང་པོའི་ལུས་ཀྱིས་དབེན་པར་གནས་པ་
 ན། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་འཆི་ལས་འདས་ཀྱང་། ཤེས་སློབ་ཀྱི་དེན་བག་ལ་ཉལ་
 དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟེན་པའི་ཡིད་ལུས་ཡོད་
 པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་བྱས་པའི་
 ཡིད་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལོན་པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དགྲ་བཅོམ་པ་ལྷི་ནས་རིག་པ་གྱི་མ་
 མཚམས་སྒྲུང་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། མདོ་དེ་
 དངས་ནས་ཉན་རང་ལ་སྤངས་པ་ཉི་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། སློབ་པ་གཉིས་སྤངས་པའི་ལྷ་
 འདས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་གྱི། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཆེན་དུ་ལྷོག་པའི་
 སྒོ་ནས་མཐར་སྤྱག་ཐོག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་སྒོ་ན་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། པར་དཀར་ལས་དེ་ལྷར་གསུངས་པ་དེས་ཡོངས་
 སུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་སྤར་བཤད་པ་ལྷར་དང་པོའི་ལུས་ཀྱིས་དབེན་པར་གནས་པའི་ཆེ་རང་
 དོན་ལ་དགའ་བས་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་བག་ཆགས་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་

གྲིས་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མདོ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་
 བ་ལ། གལ་ཏེ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དེས་དོན་དུ་འདོད་པ་མི་
 འཐད་དེ། བད་དཀར་ལས། ཐེག་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནའོ། ཁྱིམ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
 གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དེས་དོན་དང་། གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་གསུངས་པ་
 དང་། ལུ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་འགྱུར་བར་
 གསུངས་པ་སོགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེན་མི་འགལ་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
 གྲུབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དགོངས་གཞི་
 ཡོད་དེ། བགྲོད་བྱའི་ཐེག་པ། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་
 མཁའ་ལྟར་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་མཚུངས་པ་དང་། བགྲོད་པ་པའི་ཐེག་པ་འཕགས་པའི་
 གང་ཟག་གསུམ་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མཚུངས་པ་དང་། གང་གི་ཆེད་དུ་བགྲོད་པའི་ཐེག་པ་
 སྤྱུག་ཀུན་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་གྲོལ་ལམ་མཚུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སྤྱི་གསལ་མ་དེས་
 པའི་ཉན་ཐོས་ཁའི་གཞི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཐ་
 དད་པ་གཉིས་ལམ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རིགས་ཐ་དད་པར་མཚུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སྤྱི་
 རིགས་མ་དེས་པའི་བྱང་སེམས་འགའ་ཞིག་རེ་ཞིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱད་ནས། དེ་
 བཏང་ནས་ཉན་ཐོས་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་དེས་བྱང་འདས་ཐོབ་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྦྱོན་
 བདག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱད་པས་སངས་རྒྱལ་སོ་སྐྱམ་དུ་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་
 དུ། དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐུས་བདག་སྦྱོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱད་པས་འཛང་རྒྱ་
 བར་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་པའི་བསམ་པ་མཚུངས་པ་ཐང་གཅིག་ཙམ་རྒྱེད་པས་བསམ་པ་གཉིས་ཐོབ་
 པ་དང་། སྤྱུལ་པའི་ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་གཏུལ་བྱའི་དོན་དུ་བྱུང་ན་ལས་འདའ་ཚུལ་ལན་དུ་
 མར་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐྱིན་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་སྟེ་བདུན་ལ་
 དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། ཆོས་དང་གང་ཟག་རྣམས་གྲོལ་

ལམ། །མཚུངས་སྤྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་སྤྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་སྤྱིར་སྤྱུལ་པའི་
 སྤྱིར། །མཐར་ཐུག་སྤྱིར་ན་ཐེག་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་བ་བྱངས་པའི་
 སྤྱིར། །གཞན་དག་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་རྫོགས་བྱང་ལས་མི་ཉམས་
 པར་བཟུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། །དེ་ཉིད་ལས། །ཁ་ཅིག་དག་ནི་བྱང་སྤྱིར་
 དང་། །གཞན་ཡང་ཀུན་དུ་བཟུང་བའི་སྤྱིར། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་
 ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། །ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱུས་སྤྱིར་
 པར་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། །དེ་ནི་སྤྱུལ་པའི་ཉན་ཐོས་སམ་ཡོངས་སྤྱིར་པའི་
 ཉན་ཐོས་ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར། །སྤྱིར་ཉན་ཐོས་སྤྱིར་རིགས་མ་ངེས་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 དེ། །ཐེག་དོན་བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། །མ་མཐོང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར། །བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། །འདོད་པ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། །བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་
 བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། །བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལས་རྫོགས་
 བྱང་སྤྱུལ་པའི་རྫོགས་པ་བྱུལ་པའི་སྤྱིར། །བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཉན་ཐོས་གཉིས་
 ཆོས་ཅན། །བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་སྤྱིར་པའི་སྤྱིར་ལ་ཡང་ཡོན་ཏེ། །རང་གིས་ཐོབ་པའི་
 འཕགས་ལས་སྤྱིད་པར་སྤྱིར་པའི་རྒྱ་དག་ཏུ་སྤྱིར་པར་བྱེད་ལུས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། །དེ་
 གཉིས་གཅིག་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། །སྤྱིར་ལོན་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། །སྤོན་ལས་གྱིད་བང་གིས་སྤྱིར་པར་བྱ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱིར། །ཅིག་ཤོས་སྤྱིར་མི་འོང་བ་དང་
 ལྡན་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། །སྤྱིར་ལོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། །སྤྱུལ་པའི་དབང་གིས་སྤྱིར་པར་བྱ་
 སྤྱུལ་པའི་སྤྱིར། །དེ་ལྟར་ཡང་། །མདོ་སྤྱིར་རྒྱན་ལས། །ཉན་ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་གཉིས་
 ཏེ། །ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་དང་། །དོན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འདོད་

ཆགས་བྱལ་མིན་འདིར་དམན་པའོ། དེ་གཉིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ། སྤྱིད་པ་དག་ཏུ་
སྤྱར་བའི་ཕྱིར། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྤྱར་བ་ཡི། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་ཡང་དག་ལྟར། །གཅིག་ནི་
སྒྲིན་ལམ་དབང་གིས་ནི། །སྐྱེ་པ་རབ་ཏུ་སྤྱུབ་པར་བྱེད། །ཅིག་ཤོས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་
དང་། །ལྷན་ཕྱིར་སྤྱུལ་པས་རབ་ཏུ་སྤྱུབ། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དོས་ལ་གཞོད་བྱེད་
ཡོད་དེ། །གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྤར་གྱི་ཡུང་དེ་
དག་གིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དྲུག་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས། །

༥ ། གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དྲུག་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་
ལ། མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། རི་ལྟར་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི་ ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷ་ཡི་ཐེག་དང་ཚངས་པའི་ཐེག་ དེ་
བཞིན་དུ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི། ཐེག་པ་འདི་དག་ངས་
བཤད་དོ། །ཁྱིད་སེམས་ནི་འབྱུང་གི་བར། ཐེག་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་པ་མེད། །སེམས་ནི་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ན། ཐེག་པ་མེད་ཅིང་གྲོལ་བ་མེད། ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་མིན་
ཉིད། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ང་སྤྱོད། །བྱིས་པ་རྣམས་ཡོངས་དྲུག་དོན་དུ། ཐེག་པ་ཐ་དང་
སྤྱོད། །ཞེས་དང་། དམ་ཆོས་པད་དཀར་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲང་རོ། །གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ། རིགས་
པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལང་གཤེགས་ལས། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ནི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བད་དཀར་ལས། དྲང་
སྤོང་ཆེན་པོས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ། རྣམ་འདྲེན་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་

ཡིན། ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན། །བསྟི་བའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་
 ཏོ། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལོ་ལྷན། འཇམ་དབལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 སྟོན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར། མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཉེས་པར་
 འགྱུར། །འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེས་པར་ཡང་
 འགྱུར། ཆོས་ལ་དཔེ་འཕྲུང་བྱས་པར་ཡང་འགྱུར། ཞེས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། དབལ་སྤེང་གི་
 མདོ་ལས། ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་
 སོ། །ཞེས་དང་། སྤྱིར་མི་རྟོག་བའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་སེམས་ཅན་དེ་
 དག་ནི་དམན་པ་ལ་མོས་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་མི་འཇུག་པ་ལ་ཐབས་མཁས་
 པ་དེ་དག་ཉི་ལྔ་པར་འབྲིད་དེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་ཐབས་
 མཁས་པ་དང་ལྷན་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་གཉིས་པོ་
 དག་གྱང་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འབྱུང་བས་ན། སྤྱིད་པའི་ལམ་གྱིས་དུབ་རྣམས་ལ། །འལ་
 བསེའི་དོན་ཉི་ཉེ་ཉིད་མིན། །ཞེས་དང་། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ་ལས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ལ་དབྱེར་མེད་སྤྱིར། །གཙོ་བོའི་ཐེག་དབྱེར་མ་མཆིས་གྱང་། །སྤྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཞུགས་
 དོན་དུ། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྷག་མེད་
 རྒྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཐེག་དམན་དག་བཙུག་པོས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མདོ་སྟེ་དུམ་
 ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཉི། དེ་ཡང་ལྷག་བཙུག་རྒྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་
 བཙུག་པོས་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་འཕྲོ་ཀར་ཐག་བཙས་ཀྱི་ལུས་འདིར་པོར་ནས་དག་པའི་ཞིང་དུ་
 བསྐྱའི་སྤྱབས་སུ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྤངས་ལ། རྩབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉི་
 བར་ནི་བའི་ཉིར་ནི་ལ་སྦྱར་མི་ལྡང་བར་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་དུ་འཕེན་པ་བཏང་བ་

ལ་བཏེན་ནས་དེར་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ལ་མཉམ་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་སྤང་ལས། ཉན་
 ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་
 པོ་ཐོབ་ཅིང་། སྤྱིང་ཇེ་དང་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་སྤྲིད་པ་ལ་སྐྱག་པའི་ཡིད་དང་སྡོན་གྱི་
 འཕེན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཆོ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་གྲགས་
 པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་མིང་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཁམས་གསུམ་པར་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་
 པ། འཕོ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཇེས་ཐོབ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཟག་པ་མེད་པའི་
 དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་དང་། པརྒྱའི་སྤྱིང་པོར་སྐྱེ་ལོ། ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་
 དེ་དག་ཇི་སྤྲིད་དུ། ཁངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱལ་བ། །དེ་སྤྲིད་ཡེ་ཤེས་ལུས་གཅིག་
 གིས། ཏིང་འཛིན་ཚུལ་པས་བརྒྱལ་ཏེ་གནས། ཞེས་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས། ཏིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་ན། །བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་མི་སང་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་
 ལྟར་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྐྱེས་པར་ཞུགས་ཏེ་གནས་པ་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱལ་ཏེ་ཇེས་ཐོབ་ཏུ་བཞུངས་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་དམ་པའི་ཆོས་
 གསན་ཏེ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དམ་ཆོས་བད་དཀར་
 ལས། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དག་ལས་ཁྱོད་ཐར་ཡང་། །ཁྱོད་ནི་དད་དུང་སྤྱང་ན་ཡོངས་མི་
 འདའ། ཁངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ནི་བཅའ་བར་རིགས། ཞེས་དང་། ལང་ག་ཤེགས་
 ལས། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཚུལ་པའི། །ཚུལ་གྱུར་མེད་པ་སངས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་དག་ད་
 ཡི་སྐྱ། ཁངས་རྒྱས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་འཐོབ། །ཅེས་དང་། རྒྱ་སྤང་ལས། དེ་ནས་དེ་
 རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉིན་
 མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར། འོད་ཀྱི་སྤང་བས་སང་པར་
 མཛད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་གྲོལ་བའི་སྐབས་སུ་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་རྒྱ་བ་དང་
 འདུ་བར་འགྲོ་ཞིང་རིམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་ཆའི་ཆོགས་བསགས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བླ་མར་

འགྱུར། ཞེས་ལུང་ལས་ངེས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 གྲུང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྒྲིབ་པ་དེ་སེམས་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་རུང་གི་སྒྲོ་བྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྒྲོང་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་
 སངས་རྒྱལ་ཀྱི་མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་གྲུང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་
 དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་གྲུང་། དེ་ལྟར་
 གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་སུ་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང་མཐས་
 མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ལམ་དུ་དགྱི་དགོས་པ་ལ་དགོངས་པའི་གྲུང་། དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། གཉིས་སྟོང་བདེན་གྲུབ་མ་བཀག་པར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འབྲིང་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་
 རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་གྲུང་། དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལམ་
 རིང་པོས་དུབ་པའི་ཆོང་སྟག་རྣམས་དབྱགས་དབྱུང་བའི་གྲུང་དུ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་གྲོང་ཁྱེར་
 སྤུལ་ནས་དབྱགས་སྟེན་པར་བྱས་ཏེ་སྤར་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་ལ་འབྲིང་བ་ལྟར། འཁོར་
 བའི་སྟག་བསྐལ་གྱིས་ཡུལ་རིང་དུབ་སྟེ། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མི་འདོད་པ་
 རྣམས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་དབྱགས་སྟེན་པར་བྱས་ནས། ཐེག་ཆེན་དུ་དངས་པར་བྱ་བའི་
 དགོས་པ་ཡོད་པའི་གྲུང་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། དབྱུང་འཇུག་པར། དེའི་སྤར་མཁས་པ་རིན་
 པོ་ཆེ་ཡི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྟེ་ཆོགས་ཀྱི། །ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་འོང་བར་དུ་
 རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར། །ཁྲིང་གི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྒྲོབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལས་
 ཡིད། །ཁྱུར་ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་པའང་སྒྲོས་སྤངས་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་གསུངས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་གྲུང་། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་
 མ་གྲུབ་ཅིང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆད་ལྡན་གྱིས་གནོད་པའི་
 གྲུང་། དེས་ན་གང་ཡང་དག་པའི་སྟོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་སོགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་གང་ཡང་དེ་དག་གི། ཞེས་སོགས་

གྱིས་དེ་བྱེད་དོན་དུ་བཀའ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ལྔ་ལ་ལས། བྱ་བ་པའི་ལམ་ལེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་གཅིག་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་པའི་དོན་དང་། གོ་རིམ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཐག་གིས་བྱུང་པར་གྱིས་དོན་
གྱི་གང་གསུངས་པ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གཤམ་ཏེ་དེ་དག་གིས་སྒྲུ་མེད་ཆོག་པ་བྱུང་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་ལ་ཆེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱར་
འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། འདིས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་
པར་གཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། རྒྱན་སྤང་ལས། དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོར་གསལ་བར་བཤད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་པར་དཀར་པོ་དང་། བདེན་པ་པོའི་
ལེའུ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལེགས་པར་བྱངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཁྱོད་མ་འོངས་པ་
ན་ཡང་དག་པར་ཆོག་པ་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་ནི་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་
དོ། །ཞེས་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་
རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་གྲོལ་བ་མིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་
པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ན་གཏུ་ནའི་ཞལ་སྤྱན་དང་། དེའི་
ཆེས་སུ་འབྱུང་བའི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཤུའི་རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། བྱུང་རྒྱུ་བ་དམ་
པ་གཉིས་ཐོབ་ནས། སྤྱིད་པས་སྤྱོད་ཡིད་དེ་དག་ལ། ཞེས་པ་ནས། བྱུང་རྒྱུ་བ་ཏུ་ནི་
ཆོག་པ་བསགས་ནས། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་འབྲེན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

༼ཞར་ལ་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་ས་མཚམས་སོགས་བཤད་པ༽།
༼ གསུམ་པ་ཞར་ལ་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་
མཚམས་ གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་གཉིས་གང་རུང་

ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལུགས་ཀྱི་མཛོད་རྟོགས་དེ་ཐེག་པའི་མཛན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་
 ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཐེག་པ་གང་
 ཞིག་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྷན་པས་རབ་རྟུ་བྱེད་དང་པོའི་མཛན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱུ་
 ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་གཉིས་དག་དང་། ཡེ་ཤེས་བརྩོན་
 འགྲུལ་རྩོམ་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་
 དང་། ཁངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་འདི་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་
 ཞེས་ནི་དེས་པར་བཞིན། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་
 བདུན་དང་ལྷན་ཏེ། དམིགས་པ་མདོ་སྤྱིའི་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ། སྐྱབ་པ་
 ཆེན་པོ་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ། རྩོམ་པ་ཆེན་
 པོ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ། ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་
 ཆེན་པོ་སྟོབས་སོགས་འགྲུབ་པ། འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་མཛོད་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་
 མཐའ་ལས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གང་ཞིག་ ཆེན་པོ་བདུན་དང་མི་
 ལྷན་པས་རབ་རྟུ་བྱེད། གཉིས་པའི་མཛན་ཉིད། དབྱེན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། རང་རྒྱལ་
 གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་
 ཡོད། བཞི་པ་ནི། ཐེག་པ་ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཛན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་
 དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ལམ་སྤྱིའི་ལུས་མི་འདྲ་ཞིང་ཐོབ་བུའི་འབྲས་བུ་ལ་དམན་
 མཆོག་གི་རིམ་པ་ཡོད་པས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་བཞག། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་
 རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ལ་ལམ་སྤྱིའི་ལུས་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཆེར་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་
 དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་ཡོད་པས་དེའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར།

༼ ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་གང་ནས་འཇུག་དབྱེད་པ༽

༥ གཉིས་པ་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་གང་ནས་འཇུག་པ་བཤད་པ་
ལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་
འཇུག་པའི་ཆེ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཇུག་པར་བཤད་ཀྱང་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པ་
འཐད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཚོགས་གསལ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་
ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་ལངས་ཏེ་ལམ་མཚོག་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ན་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ནས་བསྟན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོག་མ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་པོར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་
སྟོར་གྱི་གནས་རྒྱལ་པོ་བསྟན་པ་ཆེན་གྱངས་མེད་གཅིག་དང་། མ་དག་ས་བདུན་དུ་གྲངས་
མེད་གཅིག་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་དུ་གྲངས་མེད་གཅིག་སྟེ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་
གསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེས་བརྒྱད་པ་ནས་འཇུག་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ས་དང་
པོ་ནས་འཇུག་ཟེར། ལྟར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དང་པོར་ཉན་ཐོས་ལམ་དུ་འཇུག་
རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་འཐད་པ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཚོགས་སྟོར་དུ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཚོགས་བསགས་དགོས། བརྟེན་འགྲུལ་ཤིན་ཏུ་འབར་
བའི་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པས་ཆེ་གསུམ་ལ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་
ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ལྟར་བ་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་པའི་བྱང་སེམས་
རྣམས་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་པའི་བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཆེས་བྱལ་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། མཛོད་སྟེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། བྱང་ན་འདས་ལ་མཛོན་དགའི་
ཕྱིར། ཁང་སེམས་ཀུན་ཏུ་མཇུག་ལྟན་པས། རྟོགས་པ་བྱལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བྱུང་དགོངས་ལྟར་ན་བསྟན་པ་ཆེན་གྱངས་མེད་པ་གཅིག་གིས་བྱལ་

ལ། དག་པའི་ལྷས་གངས་མེད་བཞི་བཅུས་བུལ་བར་ལགད་དོ། །ཁ་ཅིག་ ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ཡིན་ཟེར་
 བ། དེས་ལམ་བདེན་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། མཛོད་
 ལས། ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་ཡི། སྟེ་བོར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་ དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་
 མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་
 ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་སོ་སྟེ་ཡིན་པས་བྱང་བར་ཐལ་ལོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་དེའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་
 རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལམ་ལྷ་འགལ་
 བར་ཐལ། སྟོབ་ལམ་དང་མི་སྟོབ་ལམ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོགས་ལམ་
 དང་མི་སྟོབ་ལམ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་འཕགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་བ་ལས། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་ཕགས་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པས་བྱང་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཐེག་
 ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་
 རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་པ་འདད་ལས། མཚན་གཞི་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་
 སོགས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཚོགས་
 ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ས་མཚམས་ནི་

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། རྟགས་སྣ་མ་དེའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་ལེ། རྣམ་བཤད་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་རང་རྒྱུད་
 ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དེ་ལམ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མ་
 བྱལ། ཁའི་གཞི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙེམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་
 པ་དེ་འཕགས་པ་ལུང་སུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཕགས་པ་གང་ཞིག ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡང་
 མ་ཡིན། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་
 ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱུ་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་
 འཕགས་པ་ལུང་སུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ཉན་
 ཐོས་འཕགས་པ་དང་། རང་རྒྱུ་འཕགས་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱལ་བ་
 ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁའི་གཞི་ དེ་དགྲ་བཙེམ་
 མ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྤྱིད་ཉན་དགྲ་བ་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། བྱལ་སྟེ། མཛོད་ལས། དགྲ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་། །དེ་ནི་རྩི་རྩི་ལྟ་བུ་
 ཡིན། །དེ་ཟད་ཐོབ་དང་ཟད་པའཤེས། །དེའི་ཆོ་དེ་མི་སྟོབ་དགྲ་བཙེམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར། ཁའི་གཞི་ །དེ་མི་སྟོབ་པ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འཕགས་པའི་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙེམ་མི་སྟོབ་པ་གང་ཞིག དེའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་
 བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁའི་གཞི་ ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙེམ་པ་ཡང་
 སྟོབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་སྟོབ་ལམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 ལམ་ལྟ་པོ་གང་རུང་ཡོད། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་དང་པོ་བཞི་པོ་གང་རུང་མེད་པའི་སྤྱིར། གཞན་
 ཡང་། མི་སྟོབ་པའི་ལྟ་བུ་གསུངས་དང་ཐུན་ཚོགས་འོག་མའི་ལྟ་བུ་གསུངས་ལ་སྟོན་སྟོན་ཡོད་པར་

ཐལ། མི་སློབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ན་མི་སློབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཡུན་ཚོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། མི་སློབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

༼འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ༽

༥ གསུམ་པ་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་མི་སྲིད། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་
 མེད་ཟེར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་པ་
 ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་སངས་
 རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་སྒྲིང་
 ཅིག་གཉིས་པར་རྣམ་མཁྱེན་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། དེས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཞུགས་སྤྱོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལས། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
 པའི་ཆོ་ན་སངས་མ་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ན་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་པའི་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག། ཁ་ཅིག་ཅུ་བར་མ་བྱུག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆོ་ན་
 སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ན་སངས་མ་རྒྱུ་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག་སངས་མ་རྒྱུ་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོ་ན་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ན་
 སེམས་ཅན་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ན་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱུ་
 འཕགས་པར་གྱུར་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱུག། ཁ་ཅིག་དེའི་ཆོ་ན་སེམས་ཅན་གང་
 ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ན་དེ་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་
 ཆོ་ན་དེ་སྟོག་དབང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེའི་ཆོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོག་དབང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་
 ན་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར། གཞན་ཡང་། དུས་གཤེར་ལས། ས་བོན་ཐོག་
 མཐའ་ཡོད་མིན་ཡང་། མེས་བསྟེན་པ་ན་སྤྱི་མཐའ་མཐོང་། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཐོག་
 མེད་ཀྱང་། བདག་མེད་མཐོང་བས་སྤྱི་མཐའ་འགྲུབ། ཅེས་གསུངས་བ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། འཁོར་བའི་སྤྱི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བའི་མཐའ་མེད་པར་
 ཐལ། འཁོར་བ་དེ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་མ་བྱུག་སྟེ། དུས་གསུམ་པོ་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། ཁ་ཅིག་འཁོར་བའི་སྤྱི་མཐའ་
 ཡོད་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིད་པའི་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། སྤྱིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བ་དེ་སྤྱིད་པའི་ཐ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་
 འཐད་དེ། ས་གཉིས་པ་པའི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་

གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འཁོར་བ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇུག་པར། རྒྱལ་སྤྱོད་རྒྱལ་སྤྱོད་ལྟར་གྱུར་སྤྱོད་མིན་སྤྱོད་པ་
 ཡི། རྒྱལ་སྤྱོད་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་
 རྒྱས་པའི་ཆེ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་འཇུག་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། དེས་ན་
 འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་ཀྱང་མའི་མཐའ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་
 རྒྱུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་དེ་གཉེན་པོས་སྤོང་རུང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་གཉེན་པོའི་ཆོས་དང་ཐུད་པ་ན་འགྲི་
 བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ཞིན་ཏུ་འཕེལ་བ་ན་ཞིན་ཏུ་འགྲི་བ་པར་གྱུར་པ་
 སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་རི་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། འཁོར་བ་ཡང་བདག་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་འགྲི་བ་པའི་ཆོས་
 ཅན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཞན་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་འཁོར་བ་རྒྱུན་
 ཆད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་པ་མི་
 འཐད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་བྱོན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་སྤྱོད་
 རན་ལས་འདས་པ་ལ་བཀོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ལ་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱན་སྒྲུབ་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་
 འདི་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པའམ། སངས་རྒྱས་རེ་རེ་བྱུང་བ་ན་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་སྤྱོད་
 ལས་འདས་མེད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་འཁོར་བ་ཟད་པ་མེད་པས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ནས་
 མ་ཁལ་དང་འབྲས་སྟེ། རི་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་གཞི་གྲུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ནས་མ་ཁལ་ལ་ནི་
 ཡོངས་སྤྱོད་པ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐོང་ལྟར་

ན། འབྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་ཨ་ཕ་སྲུ་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་མཐའ་ཡོད་དུ་འདོད་
 གྱུར་། མཐའ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་ཡོད་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་
 བློ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། འགྲིབ་དང་སྦྱུང་སྦྱང་སྤྱོད་པར་འཇུག་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་
 ཉིད་ཕྱིར། །དེ་གོ་མས་པ་ལས་བདག་འགྱུར་བས། །ལ་ལར་ཟག་པ་ཟད་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་ལ། དེ་ནི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལ་སོགས་ཉེས་པ་དང་བྲལ་བ་བྱུང་
 སྤྱོད་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་སེམས་ཙན་རེ་རེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་དགོས་པས་
 དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་
 ཐུག་ནི་དེ་མ་སྒོ་བུར་བ་དང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས་རྒྱེན་དང་འཕྲད་ན་
 གཉིན་པོ་སྒྲེ་རུང་དང་སྒྲིབ་པ་སྒྲུང་རུང་ཙམ་ཡིན་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པར་
 སྒྲུབ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་འབྱུང་ངེས་ལ་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 གཞུང་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་མི་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཤམས་
 གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཉན་རང་དགྲ་བཙམས་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་
 བའི་ཕྱི་རོལ་བ་ཆོས་ཙན། བྱིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་
 སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་
 ཏུ་གྱུབ་པ་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྱུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོས་མི་གཞོད་དེ། དེ་འདྲ་བ་
 དེ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཙན་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤིང་རྟེན་པོ་
 མགོན་པོ་སྤྱི་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་ཚད་
 མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཙན། སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྤྱོད་

པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ལྷས་བྱིན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། ལྷས་བྱིན་ཆོས་ཙན། སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཆོས་དེ་དང་པན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ལྷས་བྱིན་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སོགས་སྐྱར་ནས་སྒྲོན་འཕེན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོར་བཤད་པ།༽

༼ གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོ་སྟོན་པ་ལ། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ལམ་ཤེས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ་སོགས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཙན་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས། ཁོ་ཐོས་ནི་དེ་དག་གིས་དག་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་དང་ནི། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། །དེའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། འོ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་འཆད་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མི་སྤང་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་དེ་གང་ཞེན། དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་དང་། དེ་བརྟེན་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉི་སྤང་ལས། བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་དེག་པ་དང་ལྟ་བས་བསྐྱས་པའི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཐག་པས་བསྐྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་

ནོ། ཞེས་དང་། བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་
ལས། མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བུ་བས་བསྐྱུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་གི་འདོད་པ་དང་སྤྱིད་པའི་ཟག་པ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དམན་ལས་སྤོང་དུ་མ་སོང་
བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་བདེན་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། འཛིག་ལྟའི་བག་ལ་
ཉལ་སྤོང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། དེས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་
དང་། གཞུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་གཉིས་པོ་དེ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་
ཡོན་པའི་རྒྱུར་དགོས་པར་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱུ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་
གསུངས་ཚུལ་དང་། དཔལ་སྤེང་གི་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་
ཉིད་ལས། དེ་དག་གི་འཁོར་བའི་རྒྱུ་དགོ་པའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བས་མི་ངོམས་པ་
དང་། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཐུང་བ་
དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྐྱོབ་དང་། དམ་པའི་
ཆོས་འཛིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ལ་འབྲལ་བ་དང་། ཆོས་ལ་
ཆགས་པའི་བསམ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་མི་
འདོར་བ་སྟེ། ཞེས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡོན་པའི་རྒྱུ་བརྒྱད་
གསུངས། འདི་དག་དགོ་རྩ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པས་དགོ་རྩ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་པའི་དྲི་བ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་
ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གི་ཆོ་དགོ་པའི་རྩ་བ་ལགས་ན་དེ་རྒྱུ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་
ཞེས་བགྱི། ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་མིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་
གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱེད་ལས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཁམས་གསུམ་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ལ། འདིས་

གྲུང་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལྟར་དེ་ལྟར་
 བུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཀུན་ཏུ་
 སྒྲུང་ལ། ཁམས་གསུམ་པོ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། བདག་ས་
 པའི་དགོས་པ་མདོས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་གྲུང་དོན་ཐོབ་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ནི་
 གཞན་དོན་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞན་དོན་
 དུ་སྤྱིད་པར་ཉིད་མཚམས་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། རང་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མི་སྤང་བར་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། དེས་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་
 མོངས་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་ལྡན་ཁམས་
 གསུམ་ཀུན་ཏུ་སྒྲུང་བས་ཡིན་གྱི་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དབེར་ན་ལེན་པའི་རྒྱུན་
 གྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྒྱུན་གྱིས། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་
 བྱུང་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་གྲུང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་
 སམ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་རང་རྒྱུ་ཤེས་སྤྱི་བ་ཅམ་ལ་བརྟེན་
 བས་བྱུང་བའི་ཀུན་སྤོང་གི་རྩོལ་བ་སྤྲོའོར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་གཉིས་ཉན་རང་དགྲ་
 བཅོམ་དགའིང་དང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་
 བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིད་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱོད་ལམ་སོགས་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་རྒྱུའི་ཉོན་
 མོངས་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཁཅིག་སྤྱིད་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཁཅིག་སྤོང་གྲོས་རྒྱ་
 མཚོས་ལུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱང་འཕགས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་བརྒྱད་པོ་

དེ་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་
 རྒྱུའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་ཡིན་ན། ཉན་རང་སློབ་པ་འཕགས་པའི་རང་ཉིད་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
 སྤོང་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་སློབ་པ་འཕགས་པས་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཉོན་
 མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་དེ་དེ་ལྟར་མི་སྤང་བའི་
 རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དེ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་རང་
 བཞིན་གྱི་སློན་པ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་
 པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཉི་སྤང་ལས། རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་
 ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ལྟར་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་གི་ངོ་བོའི་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པས་གང་ག་སྤངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །རྟོག་ཀྱང་ན་ལོ། །བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྱིབ་དེ་
 བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། མ་རིག་བག་
 ཆགས་ཀྱིས་དེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྱིབ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བག་ལ་ཉལ་
 གྱི་ཉོན་སྤྱིབ་དེ་དཔའ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་སྤྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་
 རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ས་དེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ ཉོན་མོངས་
 པའི་བག་ཆགས་དེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྱིབ་ཡིན་ཟེར་ན། དེའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྱིབ་ཉོན་
 སྤྱིབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་ན། ཉོན་
 སྤྱིབ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱིས་བོན་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙུམ་
 པས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔའ་ཉོན་སྤྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ བྱང་

སེམས་འཕགས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ལོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་ཟེར་
ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་
དང་། ཁྲེགས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། དམ་བཅའ་དེར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་
ཉོན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། དེར་གྱུར་པའི་མ་
རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱང་འཕགས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་
ལས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཉོན་
མོངས་པའི་དབང་གིས། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ། དེ་ཉོན་སྐྱེ་བ་ཀྱི་དབང་གིས་དེར་
སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཀྱི་དབང་གིས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། བྱང་བ་
ཁས། དེར་ཐལ། དེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་རིགས་
བག་ཆགས་ཀྱིས་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། ལས་དབང་གིས་
འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་
གྱུར་པའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཁོ་ན་ལེ། ལས་ཉོན་གྱིས་དབང་གིས་བྱང་བའི་བྱང་
འཕགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་བ་ཆེ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་
པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ །དེ་
གཉིས་ལུས་རྟེན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། འདོད་པའི་སེམས་
བསྐྱེས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དེ་ནམས་དམན་ལམ་
སྟོན་དུ་མ་སོང་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྟོང་རྒྱུ་སྐྱབས་འདིར་
བསྐྱེན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་
པའི་འདོད་ཆགས་དེ་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བཟུང་ནས་སྐྱུར་བསྐྱུར་

པ་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་སུ་སྦྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཆོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིད་པའི་ཟག་པ་དེ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དེ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་བྱང་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་ཟག་པ་དང་སྤྱིད་པའི་ཟག་པ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༼ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་པ༽

༥ གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་ལམ་ཤེས་དེ་ཡང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་སོགས་བྱེད་ལས་བྱང་པར་ཙན་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡི་ལས། ཞེས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཙན་གྱི་ལས་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཙན་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་འཕགས་པ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དེ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་བྱང་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སེམས་ཙན་འཁོར་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཅིང་སྤྱིན་འགྲོ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དོན་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༩ གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ།

༼དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དངོས་བཤད་པ།༽

༩ ལུས་རྒྱལ་གཞན་ཏུ། མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། སྒྲོབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་
 དང་། ཞེས་འཆད་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཐོབ་པར་ལམ་ཤེས་མི་
 འཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལམ་ཤེས་དངོས་དེ་གང་ཞེ་
 ན། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ལམ་ཤེས་
 དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་
 རྒྱལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བྱང་
 ཆེན་ཤེར་བྱིན་གང་ཞེས་རབ་འབྱོར་ལ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཀོ་ལུ་ཤི་ཀ་དེ་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་
 གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གཞུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་ལ་བྱའོ། །སྤྱུག་
 བསྐྱལ་བ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དང་། བདེ་ཉིད་དང་། འབྲས་
 ཉིད་དང་། ལྷག་ཏུ་ཉིད་དང་། སྤྱི་གཤམ་ཉིད་དང་། བཅོམ་ཉིད་དང་། འཛིག་པའི་ཆོས་
 ཅན་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་འཛིག་པ་ཉིད་དང་། འཛིགས་པ་ཉིད་
 དང་། འགོ་བའི་ནད་ཉིད་དང་། ཉེ་བར་འཆོབ་ཉིད་ཡོད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཚན་སྦྱར་རྩལ་འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་
 དེ་ལྟར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་བཟོད་པའི་འོག་ཏུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སོགས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་ལམ་ཐམས་ཅད་

རྫོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚན་སྤྱིར་བཏུ། དེ་ལྟར་ཉེན་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། ཞེས་གསུངས། ལམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་ལོན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་སྒོ་སྒྲོང་བ་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མདོ་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལམ་དང་། དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྲུགས་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་བྱུང་སྤྲུགས་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སོ་སའི་རྣམ་པ་དང་། ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་ཉིད་དང་། །བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་། སྒྲོང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། བདེན་ཉིད་དང་། འབྲས་ཉིད་དང་། ཟུག་རྩ་ཉིད་དང་། སྤྱིག་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྒྱ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱེན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། བདེན་དང་། འབྲས་དང་། ཟུག་རྩ་དང་། སྤྱིག་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་

གསུངས། གཉིས་པ་བྱམ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ས་རོལ་ཉིད་དང་། འཛིག་པའི་ཚོས་
 ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་འཛིག་པ་ཉིད་དང་། འཛིག་ས་པ་ཉིད་དང་། འགོ་
 པའི་ནད་ཉིད་དང་། ཉེ་བར་འཚོ་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡི་དོན་བཤད་
 པ་ལ། ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། འགོག་པའི་སྤྱིར་
 ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དེ་དག་
 ཉིད་སོ་སོའི་ཡིད་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དག་གིས་ས་རོལ་དང་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་
 རོ་བོ་ཉིད་དག་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་གི་རོ་བོ་གཡོ་བ་དང་རབ་ཏུ་འཛིག་པའི་
 རྣམ་པ་དག་དང་། འགོག་པའི་རང་གི་རོ་བོ་འཛིག་ས་པ་དང་། ནད་འགོ་བ་དང་། འཚོ་
 པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
 དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པ་
 ལ། རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་མ་རིག་པ་
 འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞི་བ་ཉིད་
 དང་། དབེན་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་
 པ་ཉིད་དང་། མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 འཆད་པ་ལ། འགོག་པའི་བདེན་པའི་འགོག་པའི་རང་གི་རོ་བོ་བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་
 དང་། གྲུལ་པའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་དབེན་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྣམ་
 པ་དག་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆེན་
 རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་དྲན་པ་ཉེ་བར་
 བཞག་པ་བཞི་བསྟོམ་མོ། །ཞེས་པ་ནས། མ་འདྲེས་པ་བཅོམ་རྒྱུ་གྱི་བར་དང་། བྱང་ཆེན་
 རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་སྟོན་པའི་ས་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲོད། ཅེས་སོགས་དང་། ཡང་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྲོད་པའི་ཆོ་ཆོས་གང་གིས་
 ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་
 ལྷོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་བདག་མེད་
 པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ཙམ་སྟེ་བདག་གམ་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བའོ། ། ཞེས་སོགས་
 དང་། ཡང་བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་རི་ལྟར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་སེམས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་
 འགྲོགས་པམ་ཡིན། རི་ལྟར་ན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་སེམས་དང་འགྲོགས་
 པ་མིན། རི་ལྟར་ན་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་སེམས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་མེད་ཅིང་མི་
 དམིགས། རི་ལྟར་ན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་སེམས་ལ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་
 ཞེས་ངེས་པའི་ལེན་དུ་གྲོལ་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་སོགས་ནས། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་མ་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་པས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་མེད་དོ། ། གྲོལ་གྱི་ཀའདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཤེར་
 ཕྱིན་ལོ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ལམ་དང་། རིགས་
 པ་དང་། སྒྱུབ་པ་དང་། དེས་པར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་སྟོན་ལམ་ཤེས་པ་
 ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སྤྱིན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སྤྱོད་
 ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི། རྣམ་
 པ། ཞེས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་བསྟན་ནས། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་
 ལ་ནི། མི་དམིགས་སྟོན་ནས་ནི། ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པས། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་དེ་བསྟན་ནས། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསྟོན་པ་གཉིས་
 ལྷགས་ལ་བསྟན་ནོ། །

། ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་མཐའ་ཅུང་བྱེད་དཔྱད་པ།

༥ འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་ཅུང་བྱེད་དཔྱད་པ་ལ། རོང་རྒྱུ་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བཤེན་
 སྟོང་དུ་མཛོལ་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་
 ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཛོལ་
 སུམ་གང་ཞིག་ ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་
 པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་གཉིས་སྟོང་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཤེས་
 བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྟོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་
 ཡིན་པས་ལམ་རྣམས་པ་གསུམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ བྱང་ཆོས་གསུམ་
 གྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་པ་མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་དུག་མཛོལ་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་
 ཞིག་ གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མཛོལ་
 རྟོགས། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་མཛོལ་སུམ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་
 དུག་མཛོལ་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་མ་ཡིན་
 ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཛོལ་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཁྱེན་པ་དེས་མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་དུག་མཛོལ་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་
 གསུངས། དེ་ལ་ཁཅིག་ ཉན་སྤྱི་བ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་

མཁའ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དོད་
 མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་སྒྲིབ་
 སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཁའ་ལམ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
 བྱིང་། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི། ཞེས་
 མོགས་དང་། དེས་རང་རྒྱལ་ལ་རིགས་འདྲ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་
 ན། དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
 ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་
 ལོ། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། རང་རྒྱལ་
 ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རང་རྒྱལ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱལ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་རང་རྒྱལ་
 སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེའི་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་
 པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་པ་དེ་དེའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་རྒྱལ་

སློབ་པ་འཕགས་པ་ཆོས་ཙན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱེད་
 ཐེག་དམན་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་
 དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 རྟོགས་རིགས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་
 པའི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བདག་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་དེ་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 བ། བྱང་འཕགས་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་
 ཙན། ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་
 སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས། འདོད་ན། བདག་མེད་ཆོས་ཙན། དོན་དམ་བདེན་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁྱེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱང་རྒྱལ་
 གསུམ་པོ་གང་རུང་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁྱེད་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་

ཅན། གང་ཐག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གང་རུང་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་
 ཐུག་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟུག་པ་ཁས། དེས་མཆོན་ནས་ཐར་
 པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐུག་། ཅིག་ཤོས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐུག་། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། ཐེར་ན་མ་ཟུག་སྟེ། སྐབས་དང་པོར་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་དངོས་ཀྱི་བསྟན་
 བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐུག་། བྱོད་ཀྱིས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་
 དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟུག་པ་ཁས། དེར་ཐུག་། བྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁུན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་ རང་གི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་ཐོབ་བྱའི་
 གཙོ་བོར་མ་ཡིན་པར་ཐུག་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བྱོད་ཐོབ་
 བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཐོབ་
 བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐུག་། བྱོད་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་
 གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་དེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་རང་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་སྤྱར་ནས་མཚུངས་པར་བྱའོ། ཁོ་ན་ལེ། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་
 ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐུག་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུག་པ་ཁས། དེར་ཐུག་། དེས་བྱོད་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐུག་། བྱོད་ཀྱིས་དེ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་བྱའི་
 གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཟུག་། ཁོ་ན་ལེ། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་འཕགས་
 པའི་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐུག་། ཅིག་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཐོབ་བྱ་གང་ཞིག་ དེའི་ཐོབ་བྱ་

པལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ། བདེན་འཛིན་
 དེ་ཉན་ཐོས་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་སྤང་བྱ་གང་
 ཞིག་ དེ་དེའི་སྤང་བྱ་པལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་འགྲིག་ འདོད་ན། བདེན་མེད་དེ་
 དེའི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙུག་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་ལེ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པར་
 ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཐལ། དེར་ཐལ། བྱང་
 སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྩེ་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་མ་ཐུབ། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་བཞིའི་ནང་ཆན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

༼རང་ལུགས་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་ས་མཚམས་སོགས་བཤད་པ༽༽

༥ དེས་ན། རང་ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཐེན་པའི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རིགས་ཅན། རྩེ་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་
 པའི་ཐོག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཐུན་པ་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དང་། སངས་རྒྱལ་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཐོག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
 པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོན་སུ་མ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་སེམས་བསྐྱེད། དངོས་གཞིའི་དུས་
 སུ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། མཐུག་ཏུ་བསྐྱོབ་སྟེ་ཁྱེད་ཆོས་

གསུམ་ལྷན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་སེམས་
བསྐྱེད་བསྐྱེ་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་རྟགས་སོགས་
བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲོམ་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་
བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཞུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། བྱང་
སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཉན་
ཐོས་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་
གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཞུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་
རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་རྗེས་སུ་གཞུང་བའི་ཕྱིར་དུ་
ཤེས་པ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། དེར་ཐལ། རྟོགས་
བྱུང་སྐབས་པའི་ཐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

༼དེའི་རྒྱུ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཤད་པ།༽

༥ གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
ཆོ་དང་ལྷན་པར་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་
བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཤེས་ཕྱིན་སྟོན་ཅིང་སྟོོ་བ་བསྐྱེད་པ་རབ་འབྱོར་བྱིང་ཀྱང་ལེགས་སོ། །རབ་
འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་ཅག་གིས་ནི་བཀའ་བྱིན་དུན་པར་བགྱིས་
ཏེ། །བཀའ་བྱིན་མི་དུན་པར་མི་བགྱིའོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྟོན་པའི་ཆོ་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་དུང་ན་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དེ་དག་གིས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་
དྲུག་ལས་གཏམས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཚན་མས་སྐར་བ་
དང་། ཅུབ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་

པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལོག་ཏུ་དེའི་རྒྱ་རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པ་ལ། དེའི་རྒྱ་རེས་འབྱེད་ཆ་འཐུན་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྟེར་བ་ལ། བདེན་
 པ་བཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཙན་
 ཡིན་པས་ལམ་བཟོ་དནས་རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 རྟོ། མདོ་འདིའི་དོན་འཆད་པའི་སྟོན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་སྟོན་པ་ལ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུང་པོ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན་དེ་ལ། རྟོ། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།
 ཀོ་འཁྱུ་ལི་ཀ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། ཀོ་འཁྱུ་ལི་ཀ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་
 དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོང་ངོ་། བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་
 དཔལ་འདི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔལ་སྟོང་ངོ་། ཀོ་འཁྱུ་ལི་ཀ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
 དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོང་བ་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔལ་འདི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་
 ཅིང་གཉིས་སུ་བྱུར་མེད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འཕགས་པ་
 ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་མེད་
 པས། རྟོ་བ། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུང་པོ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟོང་བ་ཉིད་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཐད་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་
 པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིས་གནས་བརྟེན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་

སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྱན་ལ་གནས་པར་མི་
བྱ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཀོ་ལུ་ཤི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ལ་
གནས་པར་མི་བྱའོ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་
མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་དག་མི་དམིགས་པས། ཅེ་
མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད། ཅེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་
པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་རྟག་
ཅེས་བྱ་བར་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་
རྟག་ལ་སོགས་ཚུལ་གྱིས། །གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་རྣམས། ཞེས་དང་དེ་བཞིན་དུ་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པའང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམིགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་བཀག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཀོ་ལུ་ཤི་ཀ་
གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ས་དང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་
ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ ཤེར་སྤྱན་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། གནས་
པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
ལ། ས་བཙུ་དག་ལས་བརྒྱམས་ནས་ནི། མི་གནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིས། ཆོས་ཀྱི་
མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བཤད་དེ། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཁའ་ན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་
གཟིགས་སྤྱིར། ཞེས་དང་། །གང་གི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་
ཐོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོད་མའི་སྟེས་བྱ་མི་
དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྱི་འཐད་པས། ས་རབ་ཏུ་དག་འབ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པ་
རྒྱས་པར་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བདེན་པའི་
དམིགས་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆོ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲུང་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མཛོད་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དེས་
 འབྲེང་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེད་བཞིར་ཡོད། ཁོ་ན་དེ། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་
 སྤངས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་སྒྲུང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་
 དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་
 བཅེན་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཅེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དེ་དེར་གནས་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། བྱང་སེམས་སྒྲུང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ཉིད་དོན་སྤྱི་འཇུག་གིས་རྟོགས་པའི་
 སྒྲོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
 ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞིག དེས་འབྲེང་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུའ། རྒྱུ་ལྟ་ཆོས་
 ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་གང་
 ཞིག ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱུང་པ་འགྲིག ཁོ་ན་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་འབྲེང་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱུང་སྟེ། གཞུང་དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་

ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་པོ།

༼རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་ལ་བགྱོད་པ་པོ་རྟེན་གྱི་བྱད་པར།༽
 རྒྱ་གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་ལ། བགྱོད་པ་པོ་རྟེན་གྱི་བྱད་
 པར་དང་། བགྱོད་པར་བྱུ་བ་ལམ་གྱི་དོ་པོ་དང་། དེའི་རྒྱ་རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ལ། བྱད་པར་དངོས་དང་། ཚུད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་
 སྒྲུར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྒྱས་གཞག་གི་གོ་
 རིམ་དང་བསྟན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་རྒྱལ་གྱི་
 ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་རིགས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་འཆད་པར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་
 བྱད་པར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་
 རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ལོགས་སུ་འཆད་མི་རིགས་པར་
 འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་བྱད་པར་དེ་འི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་བྱད་པར་དུ་མའི་སྟོ་
 བས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྟུར་བ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཇུག་
 ཐོགས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་པར་རིགས་མོད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་རྒྱམས་ལས་དེ་དག་
 རི་ལྟར་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ན་གང་གིས་ན་དེ་དག་གི་ལམ་གཞན་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་དོགས་པ་
 བསུ་བར་མེ་ཞིག་བྱད་ཞུགས་པ་ཉིད་སྒྱུ་བ་ལ། ཞེས་གསུངས། །གཉིས་པ་ལ། མདོ་ལས་
 གསུངས་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་ཅ་བས་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་སྟུར་
 ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་རྒྱམས་ལ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ལུས་ལ་གནས་པར་
 གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། དེ་ནས་ཡང་འཁོར་དེ་རྒྱམས་ལས་ལྟའི་བྱ་བ་ཅིག་འདི་སྟེ་མ་དུ་
 སེམས་པར་གྱུར་ཏེ་གང་གཞོད་སྤྱིན་རྒྱམས་ཀྱི་སྒྲུང་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་
 པ་ལ། མདོ་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོ་ནས་འཆད་པ་ལ། ལུང་

ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་བཏྲོས་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་
 ཡང་ལས་བསྟོད་པའི་བྱང་པར་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་བྱང་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་
 པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་ནས་ཡང་འཁོར་དེ་རྣམས་ལས། ལྷའི་བྱ་བ་ཅིག་འདི་སྐྱམ་དུ་སེམས་
 པར་གྱུར་ཏེ་གང་གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་དང་། གཞོད་
 སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དག་ནི་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་ཤེས་པར་རུང་གི། འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེར་བྱེར་འཆད་པ་
 དང་། རབ་ཏུ་བརྟེན་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་པར་མི་རུང་ངོ་སྐྱེས་པ་
 དང་། དེ་ནས་འཕགས་པར་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་སེམས་ཀྱིས་
 རིག་ནས། ལྷའི་བྱ་དག་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་ཤེས་པར་མི་རུང་ངམ། ལྷའི་བྱ་དག་གིས་སྐྱེས་པ་
 ཤེས་པར་མི་རུང་ངོ་། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱེས་པ། ལྷའི་བྱ་དག་གང་ཡི་གེ་གཅིག་གྲུབ་བརྟེན་
 དུ་མེད་དེ་གང་བརྟེན་དུ་མི་རུང་བ་དེ་ནི་ཐོས་པར་མི་རུང་ངོ་། གང་ཐོས་པར་མི་རུང་བ་དེ་ནི་
 ཤེས་པར་མི་རུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་ཆོས་དང་པོ་དེས་ཤེས་པ་ཟབ་པ་དེ་
 བསྟན་ནས། ཡི་གེ་གཅིག་གྲུབ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་བརྟེན་པ་ཟབ་པ་དེ་བསྟན། དེའི་དོན་
 འཆད་པ་ལ། རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་
 ལ། ཞེས་དང་། ལུང་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་བཏྲོས་ནས་རང་
 གི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དག་གྲུབ་བརྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བསྟན་
 པས་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ནི་སྟོན་ཐོས་པ་ལ་
 སོགས་པ་མདོན་པར་འདུ་བྱས་པས་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་མི་ཏྲོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་
 གི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱུས་ལ་སོགས་
 པས་བསྟན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུགས་པ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱང་པར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་འདི་སྐྱམ་དུ་

མེས་པར་གྱུར་ཏེ། གྲུ་མ་གནས་བརྟན་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤེར་གྱིན་གསལ་བར་
 བྱེད་པ་སྟེ། ཟབ་པ་བས་ཀྱང་གིན་ཏུ་ཟབ་པ། སྤ་བ་བས་ཀྱང་གིན་ཏུ་སྤ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་
 པའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཟབ་པ་ཉིད་དུ་
 མཛོན་པར་བཟོ་དེ། ཟེས་དང་། སྤར་བཟོ་དཔའི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྟོན་མ་ཉན་པ་པོ་རྣམས་
 གྱིས་འཆད་པ་པོའི་ཤེས་པའི་རྩལ་རྟོགས་པར་བྱེད་ན། དེ་དག་ནི་རང་གི་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 སོགས་པའི་མཐུས་སྤྱི་མེད་པའི་ཆོས་བསྟན་པས། གཞན་དག་དགོ་བ་བརྩལ་སོགས་པ་ལ་
 འཇུག་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་མི་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་བྱད་ཞུགས་པ་གཉིས་
 པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་ཆོན་དང་པོའི་དོན་མཉམ་གཞན་ཏུ་བཟོ་དཔའི་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཟབ་པ་སྟེ་རང་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟན་མི་དགོས་པ་
 དང་། གཉིས་པའི་དོན་མེས་ཐོབ་ཏུ་དག་གི་འབྲས་རྟགས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པ་ནི་མ་
 བཟོ་དཔ་ཟབ་པ་སྟེ། རྩ་བའི་ཡང་སྤྱི་པ་བསྟན་པ་རང་གིས་གཞན་ལ་བསྟན་མི་དགོས་
 པའོ། ཟབ་པ་དེ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་
 ལོ། མདོ་ཆོན་གསུམ་པའི་དོན་ནི། ཟབ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་
 བསྟན་པའི་སྤྱལས་བདེན་བཞིན་མ་བརྩལ་དུ་གཞིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ཟབ་པ་ནི་རང་རྒྱལ་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། རང་གི་རྟོགས་པའི་རྟེན་འདི་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྤ་
 བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། ཉན་སྤྱི་བ་ཙམ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བས་སྤ་བ་ནི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཙུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
 འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་སྟོང་པར། རིང་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་རིང་
 བ། ཞེས་འབྱུང་བས། དེ་ལ་རིང་བ་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ལས་ཆེས་རིང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 སོ། །

༼སྤྱི་འོད་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་སོགས་བདུན་བཤད་པ།༽

༥ འདི་འོད་སྤྱི་བས་སྤྱི་འོད་དང་། གཞུང་འོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རིགས་ཀྱི་
བྱུང་པར་དང་། ལམ་བཟོན་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་བྱུང་
པར། ཆོགས་གསོག་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར། གནས་པའི་བྱུང་པར། རྒྱ་བའི་བྱུང་པར། སྤྱི་
བཤད་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། བྱུང་པར་
གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཤེས་རྒྱུ་དང་འདྲུ་འཛིན་མི་དགའ་བར་རང་ཉིད་གཅིག་ལུ་
ལ་དགའ་བ་དང་། བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟོས་ཏེ་སྤྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་
པོ་ལ་མི་འདྲུག་པར་སེམས་ལས་རྒྱུ་དུར་གནས་པ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་དུ་གྱུར་ཅིང་ར་
རྒྱལ་སྤྱི་དཔ་ཅན་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་རང་གི་བྱུང་རྒྱལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱུང་
ཆོས་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་སྟོབ་
ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་གནས་ནས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་
བ་མཉེས་པར་བྱས་ནས། རང་བྱུང་རྒྱལ་ཏུ་རྒྱུད་སྤོང་པར་བྱེད་ཅིང་། ཕྱིས་རང་གི་བྱུང་རྒྱལ་
ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་
པོ་དུག་ཡོད་དེ། བྱུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྤྱི་མཆོད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་། གནས་
དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བ་སྟོན་དུ་
བཏང་ལ་འབྲས་བུ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་བའི་ཆོགས་སྤྱི་དཀྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ཡོད་
དེ། སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་པའི་དེ། སྤྱིས་བྱུང་མ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉན་པ་
དང་ཚུལ་བཞིན་ཡོད་ལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོན་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པའི་སྤྱིར་ལམ་དང་པོ་
གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་དཔར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའམ། དག་སྤྱི་དཔར་གྱི་
འབྲས་བུ་ཆོ་དེ་ལ་མཛོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པས། ཕྱིས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁས་པར་
བྱ་བའི་དངོས་པོ་དུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་སྟོན་དུ་

བཏང་བའི་ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་
མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་
ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་
ནི་འཐོབ་ལ། དག་བཅོམ་པ་ནི་ཐོབ་མི་རུས་པས། འདས་ལམ་གྱི་སློབས་ཀྱིས་སྤྲིས་དེ་ཉིད་
ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། དེ་ཡང་གསུམ་པོ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་
པར་བྱས་ནས་རང་བྱུང་རྒྱལ་ཏུ་རྒྱུད་སླིན་པར་བྱེད་ཅིང་ཚོགས་ལམ་མན་ཆད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་
གནས་ཤིང་སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྤྱོད་ལམ་བྱོན་ནས་རང་བྱུང་རྒྱལ་གྱི་བར་སྐྱོན་ཐོག་གཅིག་ལ་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་ཆེ་བཟོན་པ་འབྲིང་མན་ཆད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་
གནས་ཤིང་དེའི་སྤྱི་མ་ལ་ལམ་ལྷག་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཆེ་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱིས་
འབྲས་བུ་ལ་གནས་ཤིང་དེའི་སྤྱི་མ་ལ་ལམ་ལྷག་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཀུན་བདུས་ལས་བཤད་
དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བསྐྱབས་པས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་ཚུལ་ལ་གསུམ་
ལས། ལམ་དང་པོ་འགྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ན་སློབ་དཔོན་མེད་པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཚོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། ལམ་སྤྱི་མ་
གཉིས་འགྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་
མི་འབྱུང་བ་ན་སློབ་དཔོན་མེད་པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་མངོན་
པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དག་བཅོམ་པའི་བར་དང་། འབྲས་བུ་ལྷག་མ་ནས་དག་བཅོམ་པའི་
བར་དུ་རིམ་བཞིན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་
ཚོགས་གསོག་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། དེས་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུར་ཚོགས་གསོག་དགོས་པའི་
སྤྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། བསེ་རུ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས་། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་

བར། བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་དག་ལ་སྤྱད་པས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་
 རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཆེན་བརྒྱུད་
 ཚོགས་གསོག་དགོས་པ་དང་། ཚོགས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་མ་ཉིས་
 དང་། ཚོགས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་མ་གཅིག་ལ་ཚོགས་གསོག་
 དགོས་ཟེར་བ་ལ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བར། དེ་བཀག་ནས། རང་རྒྱལ་གསུམ་
 ཚོགས་གསོག་ཚུལ་དུས་མཚུངས་པར་བཤད་ཀྱང་། ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་ལ་མཐའ་
 གཅིག་རྩ་མ་དེས་ཏེ། ཆེ་ཁྱིམ་དེ་ཉིད་ལ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མཛོལ་དུ་བྱེད་
 པར་དེས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་
 ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས། རྒྱལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་
 ཟད་པ་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྟོན་པ་མེད་པར་རབ་རྩ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆེ་དེ་ལ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེར་འཇུག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་ཆེ་འཕྲོས་ནས་དེར་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྟེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་
 རྒྱལ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཡིན་
 བ། ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། རང་སངས་
 རྒྱས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུའོ། རེ་ལ་ཚོགས་ཤིང་
 སྤྱོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་རང་རྒྱལ་བ་རྣམས་སོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་

འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་དེར་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་
 བཤད་ལས། གང་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་
 ཉིད་ཀྱིས་འདིར་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་ཡིན་
 ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ། ཐུགས་ཀྱི་གནས་པ་དང་། སྤྱི་གནས་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་གསུམ་ཀ་ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། རྟེན་
 འབྲེལ་ཟབ་མོ་ལ་སོ་སོར་རྟེན་གསུམ་ལྟར་ཡོན་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སློ་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་
 གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྷ་བུའི་རང་རྒྱལ་གཅིག་ཡུར་གནས་
 ཤིང་། ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྲོགས་དང་བཅས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་རང་རྒྱལ་
 རྣམས་གོང་དང་གོང་ཁྱེར་དུ་རྒྱ་ཞིང་གནས་པའི་ཆོ། ལུས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུང་བ་དང་། དབང་པོ་
 རྣམས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་། དུན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་ཤིང་གོང་ཁྱེར་སོགས་སུ་བསོད་
 སློམས་ལ་རྒྱ་ཞིང་རྒྱ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ། གདུལ་བུ་རྣམས་སྤྱིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མཛོད་
 ཏོ། །ཁདུན་པ་ལ། སྤྱི་སྤྱོད་ལའང་ནི། སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་
 རང་ཉིད་གཅིག་ཕུའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
 རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། ལུང་མེད་པར་བདག་གཅིག་ཕུའི་
 ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསེ་རུ་ལྷ་བུར་
 གཅིག་ཡུར་གནས་པས་ན། བསེ་རུ་ལྷ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་ལས། བསེ་
 རུ་ལྷ་བུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རི་ལྷར་བསེ་རུ་དག་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གྲང་ཁྱིམ་
 པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གཞན་དག་དང་མ་འབྲེས་པར་གནས་
 པས་ན་བསེ་རུ་ལྷ་བུ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲོགས་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་
 སྤྱོད་པས་ན། ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ།

༼གཞུང་དོན་བཤད་པ༽

༥ གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རང་རྒྱལ་དགྲ་བོའི་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ལམ་
 བཟོད་ཚུལ་གྱི་སློབ་སྦྱོང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་
 གདམས་ངག་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་རང་གི་བྱང་ཚུབ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ཆོས་སློབ་ཚུལ་གྱི་སློབ་སྦྱོང་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་ཏེ། གཙོ་བོར་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་སྤྱི་མེད་ལུས་གྱི་རྣམ་འགྲུར་གྱི་སློབ་སྦྱོང་ཆོས་སློབ་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལ། ཆོ་སློབ་དེ་རྟེན་ལ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བོའི་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་མཛོན་
 དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤངས་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་བ་སྤྱི་མེད་པ་དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་ལྟོས་པར་
 འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཚུབ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་
 བྱོད་ཐེག་དམན་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུང་། ཁ་ཅིག་ བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་
 བོའི་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་སློབ་སྦྱོང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
 ཏེ། སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་བྱང་ཚུབ་
 མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་རང་གི་བྱང་ཚུབ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་
 འོང་གིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བོའི་
 པ་ཆོས་སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱང་ཚུབ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་དགྲ་བོའི་པ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་པ་ཆོས་
 ཅན། དྲག་བོའི་པ་ཆོས་ཅན་དཔོན་ཅེས་བའི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བོའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྤྱི་
 སྤྱི་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་མཛོན་ཅེས་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཛད་པ་ལོ། རང་དོན་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་མཛོན་འདས་དོན་དུ་

གཉེར་བའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱལ་ཀྱང་སྤྱི་ཕྱི་རན་ལས་འདའ་བར་འདོད་
 བ་རྣམས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། བཅས་པ་དག་
 ལས་བྱུང་པར་འཕགས། ཞེས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་སྤྱིར་ལས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རང་རྒྱལ་ཡིན་ན། དག་སློང་རྣམ་དག་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
 ཁྱེད་སློང་རུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་ཡིན་ན། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་པས། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་
 དུར་ཁྱོད་དུ་ཕྱིན་ཏེ་རུས་པ་འདི་དག་རྒྱ་ཅི་ལས་བྱུང་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས་དེ་མ་རིག་པ་ལས་
 བྱུང་བར་ཤེས་ཏེ་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྷོག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་
 རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་ཆོད་ལྟན་གྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼བྱུང་པར་ལ་ཚུང་བ་སློང་བ༽

༥ གཉིས་པ་བྱུང་པར་དེ་ལ་ཚུང་བ་སློང་བ་ལ། ཚུང་བ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བློ། གལ་ཏེ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱི་མེད་ལུས་གྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སློ་ནས་ཆོས་སྟོན་
 པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་མེད་ན་ཆོས་སྟོན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བེར་བའི་དོགས་
 པ་ཁོང་ན་གནས་པ་བསུ་བ་ལ། ཡང་ཇི་ལྟར་སྤྱི་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་
 བར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྩ་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བློ། སྤྱི་མེད་ཀྱང་
 ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དེས་སྤྱི་མེད་ལུས་གྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སློ་
 ནས་ཆོས་བསྟན་པས་རང་གི་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལ་རང་རང་གི་མོས་པ་ཇི་ལྟར་ཉན་
 འདོད་པ་དེ་ལ་བཟོད་བྱའི་དོན་དེ་དང་དེ་ནི་ཉན་པ་པོའི་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱལ་

བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་རྒྱ་དུས་སུ་སློན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་མཚུངས་པ་དང་། འབྲས་དུས་
 སུ་སློན་ལམ་འགྲུབ་ཚུལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་
 མེད་དུ་ཆོས་སློན་པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱར་ཆོག་གས་བསགས་ཤིང་སློན་
 ལམ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སློན་ལམ་བཏབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་
 རྣམས་སློན་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའ་གྱུར་པ་ན་བདག་སངས་རྒྱལ་སུ་གྱུར་ནས་བཞུགས་པའི་སྤྱོད་ལ་
 ལྷོས་པ་མེད་པར་ཆོས་སློན་རྒྱལ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སློན་ལམ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སློན་
 ལམ་འདེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོག་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི་ཡིད་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྣམ་པར་གཡོང་བྱེད་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་དུ་འབྲུག་པ་སྟེ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པས་ཉེས་པ་དེ་མཐོང་ནས་སློན་ལམ་བཏབ་
 པའི་ཕྱིར། དེ་གཡོང་བ་ཡིན་པ་ཡང་། རྟོག་པས་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་དཔྱོད་པས་
 བྱེད་པར་ལ་རྣམ་པར་མ་དཔྱད་པར་ཆོག་ཏུ་སྤྲི་མི་རུས་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་དག་ཀུན་སློང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་རྣམ་པར་མ་དཔྱད་པར་ཆོག་ཏུ་སྤྲི་བས་
 བཞུགས་པ་ནི་རྣམ་པར་གཡོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་དུ་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བྱང་
 རྒྱལ་མེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱལ་སུ་གྱུར་ནས་བཞུགས་པ་མེད་པར་ཆོས་སློན་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སློན་ལམ་བཏབ་པོ། །ཞེས་གསུངས། རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱང་ཆོས་སློན་པ་མི་
 འགལ་ཏེ། ལྟར་བཞིན་སློན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་བཏབ་པ་དེ་བས་
 ར་སངས་རྒྱལ་དང་རང་རྒྱལ་གཉིས་སྤྱོད་མེད་དུ་ཆོས་སློན་པའི་རྒྱ་སློན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་འདྲ་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་བས་ར་སངས་རྒྱལ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་སློན་གྱི་སློན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ཀྱང་གཏུལ་བྱའི་རྒྱ་དུ་ལ་ཆེ་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་སློན་པ་
 ལྟར། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་སློན་སྤྱོད་མེད་དུ་ཆོས་བསྟན་པས་གཏུལ་བྱའི་རྒྱ་དུ་ལ་ཆེ་ཅམ་
 འཚམས་པའི་རྟོགས་པ་སྤྱེད་ལུས་པའི་སློན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་

པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་གཙོ་བོར་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་སྦྱ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་
 རས་ཆོས་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ངི་ཙམ་འཆམས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
 བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་དང་འདྲ་བའི་རང་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་
 ར་ཡང་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས། སྦྱ་མེད་ཀྱང་གང་ཞིག་དོན་གང་ལ་རྣམ་པ་ངི་ལྟར་
 ཉན་འདོད་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སྦྱ་མེད་པར་
 ཆོས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྱིའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཉན་པ་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུན་ཅིང་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དག་བཙམ་པ་ཆོས་ཙན། གཙོ་བོར་རང་གི་
 གདུལ་བྱ་ལ་སྦྱ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་རས་ཆོས་སྟོན་པས་ངི་ཙམ་འཆམས་པའི་རྟོགས་
 པ་སྐྱེད་པར་བྱས་ཏེ། སྟོན་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་སྟོན་ལམ་བཟབ་པས་སྟོན་ལམ་ལེགས་པར་བྱ་བ་
 པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སངས་རྒྱལ་བ་ཞིན་ནོ། །

༼བགྲོད་བྱ་ལམ་གྱི་དོ་བོ་བཤད་པ༽

༥ གཉིས་པ་བགྲོད་བྱ་ལམ་གྱི་དོ་བོ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་
 བཙམ་གྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྟའི་
 བུ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅས་སྒྲུབ་སོ། །ལྟའི་བུ་དག་གཞུགས་ནི་ཟབ་པ་མ་ཡིན་སྒྲུབ་མ་ཡིན་
 ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཆམས་སྒྱུར་བ། ཙན་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལས་རང་རྒྱལ་བྱད་ཞུགས་པ་བརྟེན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་
 རྣལ་མ་སྟེ་དཀྱུས་མ་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་གྱི་དོ་བོ་འཆད་དོ། །ཞེས་མཆམས་སྒྱུར་བ་
 ལ། དེ་ལྟར་བྱད་ཞུགས་པར་བརྟེན་ནས་བྱད་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནས་བྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྣལ་མ་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྟོན་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་

ལ། གཞུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་བྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་
ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་པ་འཆད་པ་ལ། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་
སྒྲོམ་པ་ཁོ་ན་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

༼བརྟེན་པ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ༽

༥ མདོ་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལའང་། བརྟེན་པ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་
དང་། རྟེན་རིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཞུགས་སྤོང་ལ་དོན་འཛིན་གྱི་
རྟོག་པ་སྤངས་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་བྱུང་པར་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ལྟའི་བྱ་དག་གཞུགས་ནི་ཟབ་པ་མ་ཡིན། ལྟ་བུ་མ་
ཡིན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ལ་སྦྱར་ནས། ལྟའི་བྱ་དག་དེ་ལྟར་བྱུང་ཆེན་
སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྗོད་པ་དང་མཉན་དུ་མེད་པ་ལས་བཟུང་སྟེ་ཤེས་ལྟེན་ལ་གནས་
པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྤོང་བའི་སྤོང་ཉིད་དེ་རང་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཟབ་པ་མ་ཡིན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་རྒྱལ་
འཕགས་པ་ལ་གཞུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡོད་པར་
བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཞུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་བྱིར་དང་། ཞེས་
གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ལྟའི་བྱ་དེ་དག་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་པར་བྱུར་ཏེ། གནས་
བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དག་བཙལ་བར་བྱ་སྟུམ་པ་དང་། དེ་ནས་
ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྟའི་བྱ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེམས་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་ལྟའི་བྱ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྟུས་སོ། །ལྟའི་བྱ་དག་བདག་ལ་ཆོས་
ཉན་པ་ནི་སྟུམ་ལྟ་བུ་དང་སྟུམ་ལྟ་བུ་བཙལ་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། ལྟའི་བྱ་དག་འདི་
ལྟར་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་སྟུམ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་དན་ལས་འདས་པ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་
གཉིས་སུ་བྱུར་མེད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟུམ་མ་མཁུན་གྱིས་དེ་ཤིང་རྟེན་དུ་མ་བྱུང་པར་

མདོན་སྐུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་རང་
 རྒྱལ་འཕགས་པས་གཞུགས་སྤྱི་ལོ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་མདོན་སྐུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེའི་སྤྱི་
 རོལ་དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པས་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
 འཛིན་མ་སྤངས་པར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འཛིན་པ་མི་སྟོང་སྤྱིར་དང་
 བོ། །ཞེས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་ཇི་སྟངས་བཤད་པའི་བདེན་པ་སྟོམ་པ་ཁོ་ན་
 དང་། དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བསྟོམས་པས་གཞུང་བ་དང་
 འཛིན་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པ་
 དང་། །ཞེས་གསུངས།

༼རྟོན་རིགས་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ༽

༥ གཉིས་པ་རྟོན་རིགས་གྱི་བྱུང་པར་ནི། མདོ་ལས། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་
 རུས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་མེ་ཁུ་འགལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་མཛོད་ལྡན་ཆེན་པོ་
 དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀ་ཏྲའི་བྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་གང་གི་བྱ་དང་། ཆོ་
 དང་ལྡན་པ་འོད་སྒྲུང་ཆེན་པོ་དང་། ལྷའི་བྱ་བྱེ་བ་ཐུག་ཁྱིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང་། ཆོ་དང་
 ལྡན་པ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྟངས་སྤྲུལ་སྟོ། །བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་ཤེར་སྤྱོན་
 འདི་ལྟར་ཟབ་བ་འདི་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྟོན་གྱི་བསེ་རུ་
 ལྷ་བྱའི་ལམ། །ཞེས་སོགས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པས་བསྟུས་པའི་རྟོན་པའི་ཆོས་
 གྱི་གཞིའི་བྱུང་པར་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་བ་
 སེམས་དཔལ་མེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་མོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན། གཞུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་སྤྱིར་
 དང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་འདིས་རང་རྒྱུད་གྱི་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རང་

རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལྷགས་ལ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་འདིར་
མདོ་ལས་བསྟན་པའི་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་
པར་བྱ་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་གཉིས་ཀར་བསྟན་
ཅིང་། དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། གསེར་འཕྲེང་
ལས། འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ལམ་
ལྷགས་ལ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་
དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བྱང་ཆོས་བཤད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། བརྟན་པ་སྤངས་ཏེ་གསུང་གི་བྱང་པར་དང་། རྟན་རིགས་ཀྱི་བྱང་པར་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤངས་པ་ལ་གཞུང་འཛིན་ཆས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་
པའི་སྤངས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་གཉིས་ལས། རྟོགས་
པ་ལ་ཡང་གཞུང་འཛིན་ཆས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་གཉིས་ལས། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་མཚུངས་
པས་གོ་སྒྲ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གཞུང་རྩ་བར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་
གིས། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་སྟོམ་པ་ཁོ་ན་དང་། ཞེས་
འགྲེལ་པའི་ཁ་བཀང་ནས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་ལ། སྐབས་པོའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་
པ་དང་། སྐབས་པོའི་དམིགས་པ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་དགོང་
པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། ཡུམ་བར་མ་ལས། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཕྱིར་
མི་སྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་རྣམས་སམ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་གམ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་
པ་ཟད་པ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་འམ། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་སངས་རྒྱལ་
མང་པོ་ལ་དགོ་པའི་རྩ་བ་སྐྱེད་པ་དག་གམ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟེན་པའི་རིགས་ཀྱི་
བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དག་ཡུམ་འདི་ལྟར་ཟབ་པ། ཞེས་གང་ཟག་ལྟ་གསུངས། བརྒྱད་སྟོང་

པར། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་རྣམས་སམ། ལྷ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
 པའི་གང་ཟག་རྣམས་སམ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཤེར་སྤྱོད་ཡང་
 དག་པར་བཤད་པ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་ཟག་གསུམ་
 གསུངས། མདོ་སྤྱད་པ་ལས། རྒྱལ་སྤྱུལ་བདེན་ལ་མཁས་པ་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པ་དང་། །དགྲ་
 བཅོམ་གྱི་མ་བསལ་ཞིང་སོམ་ཉི་སྤངས་པ་དང་། །བཞི་པ་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་
 པའོ། །ཞེས་གང་ཟག་བཞི་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་བར་མ་ནས་གསུངས་པའི་གང་
 ཟག་དང་པོ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ནས་གསུངས་པའི་དང་པོ་དང་། སྤྱད་པར་གསུངས་པའི་
 གཉིས་པ་གསུམ་ནི་གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་རེས་པའི་རང་རྒྱལ་སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་
 བྱེད། །དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་
 ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་ཅིང་། བྱང་རྒྱལ་དོན་དུ་
 གཉེར་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཕངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མི་འབྱུང་བའི་ཞིང་
 དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 སྤྱིར། རྒྱན་སྤང་ལས། སྤྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་རྟོགས་པས་
 རང་བྱང་རྒྱལ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་འདོད་པ་ཡིན་པས་ན་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འོ། །ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་ཞིང་དུ་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་པས་ན་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར། ཡུམ་བར་མ་ནས་གསུངས་པའི་གཉིས་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ནས་གསུངས་པའི་
 གཉིས་པ་དང་། སྤྱད་པ་ནས་གསུངས་པའི་དང་པོ་རྣམས་གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་
 རེས་པའི་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་འགྲེལ་ལས། དེ་ལས་ཤེས་རབ་
 འབྲིང་གི་ལྷ་བ་དང་ལྷན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྱུལ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་གསུམ་ཀུན་གསུངས་པའི་

གསུམ་པ་རྣམས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་པ་རྣམས་ལ་རིམ་
བཞིན་བྱེད་དམ། དེ་གང་རུང་ལ་བྱེད་པར་སྒྲུབ་སྟེ། རྒྱུན་སྒྲུང་ལས། དག་བཅོམ་པ་ཟག་པ་
ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མཛོད་པར་འོས་
པའོ། ཞེས་དང་། སྤྱད་འགྲེལ་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཛོད་པར་འོས་པས་ན་དག་
བཅོམ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་སྤྲུམ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་
ཆོས་ལ་སྦྱར་རོ། གཉིས་པ་སྦྱབ་པའི་དམིགས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་
མཛོད་དུ་ག་གི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

༼རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཛོད་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་ལའད་པ།༽

༥ གཉིས་པ་ལ། བྱེད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོན་ས་གདུལ་བུ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་
རྩེ་ལ་སྤྱད་བའི་སྤྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པའི་མཐུན་པ། རང་རྒྱལ་གྱིས་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཛོད་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་
ན་གཉིས་ཡོད། ས་འཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་
ཡོད། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། བྱེད་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་
ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། བྱེད་ཀྱིས་དེ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོང་བ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་
རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། གཞུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་
པའི་རྟོགས་པ་ཟད་པར་སྤོང་རུས། རང་ལམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
སྤང་མི་རུས། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱེད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་
རེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་
བརྟེན་པར་ཐལ། དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་ལ་
དམིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། བྱེད་སྟེ། སྤྱད་པའི་ཉིད་དེ་དམིགས་ཆེན་ལ་བྱེད་

རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེད་གཤམ་གྱིས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་དེ་དམིགས་
 རྟེན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། མཁའ་ལ་རྒྱུད་བརྟེན་དེ་ལ་རྒྱ་ཡི་ཕུང་པོ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བརྟེན་ཚུལ་དེ་ལ་
 བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པའདུལ་ས། གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བྲལ། དེ་ཉིད་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་པའི་དེའི་སྒྲེམ་མཆེད་དུག་གི་ཚོས་ཉིད་ལ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
 སྒྲེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྒྲེམ་མཆེད་དུག་གི་ཚོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་འཆད་མི་རིགས་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། རང་རྒྱལ་
 ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་རྒྱ་ལམ་ཤེས་ཚོས་ཅན། བྱེད་ཚོས་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ། གཟུགས་སྤྱོད་ལ་
 དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོང་བའི་རིགས་སུ་གནས། ཤེས་པ་
 ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྟོང་བའི་རིགས་སུ་
 གནས་པ་ཡང་ཡིན། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱེད་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
 རྒྱ་ལམ་ཤེས་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་
 བརྟེན་པ་གང་ཞིག །འདིའི་རྟེན་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་
 རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་ལེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དམིགས་ན་དེ་
 རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེས་དེ་ལ་དམིགས་ན་དེ་
 རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཚོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། དེས་དེ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། གཟུགས་སྤྱོད་ལ་
 དོན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་

རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་དམིགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་
 གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བྱོང་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྒྲོང་བ་དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་
 སྟེ། བདེན་གཞི་བདེན་པས་སྒྲོང་བ་དེ་ཐོག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་བཞི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། བྱེད་པ་འགྲིག་ བཅིག་ བསེ་རུ་ལྷ་བྱའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཙན། བྱང་
 ཆོས་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ་རང་ལམ་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཟད་པར་སྒྲོང་ལུས། དེར་ཤེས་སྒྲིབ་
 འཛིན་རྟོག་ཟད་པར་སྒྲོང་མི་ལུས། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་ཆོས་གསུམ་དང་
 ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཟད་པར་སྤངས་པར་
 ཐལ། སྒྲོང་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བདེན་འཛིན་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། རྣམ་
 བཤད་ལས། རང་སངས་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཞིང་དབང་པོའི་བྱང་
 པར་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། བཅིག་ རང་
 རྒྱལ་འཕགས་པ་ཡིན་ན་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་དུ་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ དེ་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱུང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དེ་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་རིམ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
 ཏེ། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སློང་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སློང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔལ་ལུང་དཔེ་དོན་ཡོད་དེ། རང་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་དམིགས་ཀྱང་དབང་པོའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རགས་པ་རྟོགས་ཞེས་པའོ། །ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་རྟོན་དེ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་རང་རྒྱལ་གྱི་
 རིགས་ལ་བརྟན་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་དེ་རང་རྒྱལ་སློབ་པའི་སེམས་གཟུང་
 འཛིན་ཐུས་གཞན་གྱིས་སྤོང་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདིའི་སྐབས་
 ཀྱི་རིགས་རང་རྒྱལ་སློབ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྐབས་འདིའི་རྟོན་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་གང་ཟག་གི་བརྟན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་
 རིགས་ཀྱི་རྟོན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་སྤང་ལས། སློབ་
 དཔོན་འདིས་གང་ཟག་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྟོན་གཉིས་ཀ་མཛད་པ་མདོའི་དོན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱུས་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བ་མི་
 མཚུངས་ཏེ། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རང་རྒྱལ་ཡོད། དེ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅམ་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བྱའི་ལྷ་བའི་གཙོ་བོ་ལ་མཐོང་མན་གྱི་བྱུང་པར་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀས་གཉིས་སྤོང་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
 བས་སྐྱོམ་པའི་ཕྱིར།

༼དེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཤད་པ༽

༥ གསུམ་པ་དེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
 དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་
 པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལུན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །ཀྱེ་མ་གནས་བརྟན་རབ་
 འཁྱོར་འདི་དེ་ལྷར་བཅགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་

དང་ལྷན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་འི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དེ་
 དེ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་གྱི་ཀ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་
 དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །དེ་ནས་
 ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇི་ལྟར་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་
 བཏགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པ་ལགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 འཆད། གཉིས་པ་ལ། མཛམས་སྤྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བློ་ལོ་ལྟར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལོག་ཏུ་དེའི་རྒྱུ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་
 པའི་རྒྱུ་མཛན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཛན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་ལམ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱུ་དེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཛན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 མཛམས་སྤྱོད་པ་ལ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལམ་སྟེ།
 བས་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་
 འཆད་པ་ལ། བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་
 བློ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་པ་འཆད་པ་ལ། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེ་ལ་ཡང་རྟོག་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་རྟོག་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཀུན་གྱི་ཀ་གཞུགས་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །བཏགས་པ་ཙམ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་དེ་དེ་ནི་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་
 ཏོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་
 འགལ་བར། སྟོན་པའི་རྣམས་རྟོག་གྱུར་པ། ཞེས་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་བདེ་ལས་བྱུང་བའི་བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། རྩ་མོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། གཞུགས་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ་གཞུགས་འགྲིབ་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྩ་མོར་གྱུར་པ་

གཟུགས་ལ་སོགས། །འགྲིབ་པ་མེད་ལ་སོགས་པས་སྒྲེ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་
 པ་ལ་དོན་དམ་པར་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྒྲོ་བ་དང་། །ཞེས་
 གསུངས། །བཟོད་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། །ལྷ་རིའི་བྱས་སྒྲུས་ལ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ཅིའི་
 སྒྲིར་ན་བྱང་ཆེན་གཟུགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། །མེད་པར་བྱ་བའི་སྒྲིར་མི་སྒྲོ་བ་ལ་
 ཡིན་ཞེས་སོགས་རྒྱས་པའི་ཡན་དུ། །འདི་ལྟར་གཟུགས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་དུ་མེད་དེ། །དེ་ཅིའི་
 སྒྲིར་ཞེ་ན། །ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིར་གཟུགས་ཀྱི་
 གཟུགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་དུ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། །དེའི་དོན་འཆད་པ་
 ལ། །ནང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་མི་འཛིན་སྒྲིར་བཟོད་པ། །ཞེས་
 དང་། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནང་དང་སྒྲི་ལ་སོགས་པ་
 སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས། །ཆོས་མཆོག་དེ་སྟོན་པ་ལ། །ཆོ་
 དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་སྒྲུས་ལ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་སྒྲོ་བ་པའི་བྱང་ཆེན་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། །མེད་པར་བྱ་བའི་སྒྲིར་མི་སྒྲོ་བ་ན་རྣམས་མཐུན་དུ་ཇི་
 ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུས་ལ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་
 ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེར་སྒྲིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ་གཟུགས་སྒྲེ་བ་མི་མཐོང་འགག་པ་དང་སྒྲུང་བ་དང་
 འདོར་བ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམས་པར་བྱང་བ་དང་སོགས་པ་དང་འདྲི་བ་
 དང་། །འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མི་མཐོང་དོ། །དེ་ཅིའི་སྒྲིར་ཞེ་ན། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་
 དེའི་འདི་ལྟར་གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། །རྣམ་
 མཐུན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་དོ། །ཞེས་གསུངས། །དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། །གཟུགས་སོགས་
 སྒྲེ་བ་མེད་སོགས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་དང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 སྒྲེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་
 བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་པའི་ཆོ་དང་མཐུན་པ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཤིས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་
 ཆོས་ཅན། ཁྱིད་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ། ཁྱིད་ལ་རང་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུང་ལམ་རྟོགས་པའི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་
 གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་
 ཤིས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡང་མི་འདོར་ལ་ཆོས་ཉིད་
 དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པའི་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རྟོག་དང་། གཞུགས་སོགས་ལ་
 འགྲིབ་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་སྤྱི་བ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཅེ་
 མོ་དང་། གཞུགས་སོགས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་གི་བར་
 ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་བཟོད་པ་དང་། གཞུགས་སོགས་
 སྤྱི་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཆོས་མཆོག་དང་བཞིར་ཡོད།

། རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ལ་སྤྱི་བའི་མཚན་སྒྲུར་ཏེ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ། །

༥ གསུམ་པ་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་བའི་མཚན་སྒྲུར་བ་
 དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་མཐུག་ཐོགས་
 སུ་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་
 ཡོད་དེ། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 མཚན་སྒྲུར་བ་ལ། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་རྒྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་
 ལམ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཐོང་ལམ་བཤད་པ་དང་། སྟོན་ལམ་བཤད་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རིམ་
 ལུ་ལ་སྒྲས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རིམ་ལྟར་ཕྱིན་གང་ལས་བཅའ་བར་བྱ། ཞེས་བྲིས་པ་
 དང་། ལྟ་རིམ་སྒྲས་པ། ཀོ་ལུ་གི་ཀ་ཤེར་ཕྱིན་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེ་ལུ་ལས་བཅའ་བར་

བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
 ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་སྒྲུབ་སོ། །འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་འཕགས་པ་ལྷ་
 རིའི་བྱས་འདི་སྐད་དུ་ཀོ་རུ་ལི་ཀ་ཤེར་བྱིན་ནི་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེན་ལས་བཅའ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་
 བ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མཐུས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 དང་། རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་འབྲེལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་འཆད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་མདོར་བསྟན་གྱི་
 སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་རྒྱད་པ་བཞི་
 གསུངས། དོན་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཉེ་བཞི་
 ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཞིར་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་
 ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འདི་སྤྱི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མདོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ། གང་གིས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་
 པའི་གང་ཟག་གང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་གནས་སྐབས། གང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ། གང་དང་ལྷན་
 པ་བསྒྲོམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཞེས་
 གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྷན་པ་བསྒྲོམ་པར་
 བྱ་བའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཞེས་བཟོད་དོ། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་
 ལ། ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
 དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་སོ་སོར་
 སྤྱི་ག་བསྐུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་དང་འབྲེལ་བ་དག་དང་ལྷན་པ། ཞེས་

གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། ཅུ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བློ་འོན་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་དེ་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་སྒྲོམ་པར་བྱེད། ཅས་
 དེས་པའི་སྒྲོ་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ། རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་ན། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ་དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མངས་རྒྱས་དག ཅས་
 སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་
 ཉིད་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 དང་། དོན་བསྐྱབ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བློ་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཞེས་སོགས་གྱིས་
 བཤད། གཉིས་པ་བློ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 འཆད། དེས་ན་མདོ་ཅུ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་
 མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ཏུ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་རྟོགས་བྱ་བ་དེན་བཞིའི་
 རྣམ་པ་བཅུ་དུག་བསྟན་པས་ཤུགས་ལས་འཕངས་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ཏུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་། སྐྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་
 པ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐྱག་བདེན་གྱི་
 རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྐྱག་བསྐྱལ་
 ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 འཆད་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མངས་རྒྱས་དག བན་ཚུན་བརྟེན་པ་རྟེན་མེད་ཕྱིར། རྣམ་
 གངས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ཞེས་དང་། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་། སྐངས་རྒྱས་དག་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་མན་ཚུན་
 རྣམ་གངས་གྱིས་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། སྐྱག་བསྐྱལ་ཆོས་ཤེས་
 སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་

ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱི་པར་སྤྱོད་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེར་སྤྱོད་ནི་
 ཞེས་སོགས་དང་། ཀོང་ལི་ཀ་གཞུགས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བྱང་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱི་པར་
 སྤྱོད་དེ་ནི་ཆེན་པོ་འོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆེན་པོ། ཞེས་
 དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཞེས་
 གསུངས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། ཀོང་ལི་ཀ་གཞུགས་ཆེན་མེད་པའི་སྤྱིར་
 བྱང་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱི་པར་སྤྱོད་ནི་ཆེད་མེད་པའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་
 པ་ལ། ཆེད་མེད་བཅས་དང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཆེད་མེད་པ་ཉིད་
 དང་། ཞེས་གསུངས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ཀོང་ལི་ཀ་གཞུགས་ཆེད་མེད་
 པའི་སྤྱིར་བྱང་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱི་པར་སྤྱོད་ནི་ཆེད་མེད་པའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 འཆད་པ་ལ། ཆེད་མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། སྤྱུ་མ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ཆེད་མེད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་དེ་དག་ཆེད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྒྱལ་པ་དག་ཡིན་
 མོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྒྱལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་
 ལ། ཀོང་ལི་ཀ་གཞུགས་མཐོང་ལམ་པའི་སྤྱིར་བྱང་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱི་པར་སྤྱོད་ནི་མཐོང་ལམ་
 སོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཐོང་མེད་དང་། ཞེས་
 དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐོང་ཉིད་
 ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་
 དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་རྒྱལ་སྤྱི་པར་ཆད་པ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་རྒྱལ་སྤྱི་པར་སྤྱོད་དགའི་
 བདག་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་རྒྱལ་སྤྱི་པར་། སྤྱིས་པ་བྱུང་མེད་དང་བཅས་པ་དག་གིས་ལན་
 གསུམ་དུ་ཆེད་དུ་བརྟེན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཨོམ་རྟོ། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་གིས་ཀྱང་བྱང་

ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་དང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེར་གནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། ཁངས་
 རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་འཛིན་དང་། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
 པར་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ཟིན་དང་བསྟུན་ན། གཟུགས་
 སོགས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་དེར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 བྱང་པོ་ལ་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་གཟུང་དུ་རུང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་འོ། །ཀུན་འབྱུང་
 རྗེས་བཅོད་སྟོན་པ་ལ། །དེ་ནས་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་རྣམས་
 གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་གཟུགས་མི་ཡོན་མི་འདོར་
 བའི་རྒྱལ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྒྱང་མེད་དོར་བ་མེད་
 སོགས་དང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱང་བ་དང་དོར་
 བ་མེད་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་སྟོན་པ་
 ལ། ཀོལ་ཤི་ཀ་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ལ་མི་འམ་མི་མ་ཡིན་པ་དག་
 རྒྱགས་རྒྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་
 དག་གིས་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་དུ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་
 དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྒྲོམས་ཤིན་ཏུ་བསྒྲོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བྱམས་ལ་སོགས་དང་། ཞེས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་མོས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆད་མེད་པ་བཞི་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་
 འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རྣམས་ཅིག་མ་བརྒྱད་པར་འདིར་
 བྱམས་སོགས་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདིར་སྐུག་ཀུན་གྱི་སྟོན་རྫོགས་
 པར་རིགས་ཤིང་། དགུ་པར་འགོག་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ན་སྤྱིད་པར་གནས་ནས་གཞན་

དོན་བྱེད་པ་དོར་ནས་ཞི་བ་ལ་གཞོལ་བས་དེ་དག་གི་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 བ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་
 ཡོད་པའི་དང་པོ། འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་གང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་
 རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་ཅིང་འཆང་བ་དང་། གྲོག་ཅིང་ཀུན་རྒྱུབ་པར་བྱེད་པ་
 དང་། ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་དག་གིས་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་མི་
 དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 འཆང་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོ་བོའི་གཞུག་མ་རང་
 བཞིན་ཁོ་ནའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་
 ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསེལ་རྟོ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཅི་ཙམ་དུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། གྲོག་
 པའམ། ཀུན་རྒྱུབ་པར་བྱེད་པའམ། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་དག་གིས་མཐོང་བའི་
 ཆོས་འདི་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བགྱིད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བགྱིད་པ་
 དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆང་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ནི་འཐོབ་པ་
 དང་། ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་འཐོབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། འགོག་པ་རྗེས་བཟོད་སྟོན་པ་
 ལ། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསེལ་
 རྟོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇི་ཙམ་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཡོངས་སུ་བཟུང་ན་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་དང་། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆང་པ་ལ། རྣམ་པར་བྱུང་ཀུན་ཡོངས་བསྐྱུས་དང་། ཞེས་
 དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱུས་པ་

དང་། ཞེས་གསུངས། འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ཀུན་གྱི་ཀ་གང་ཕྱོགས་གང་ན་
 རིགས་ཀྱི་བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་ཤར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། གྲོག་པ་
 དང་། ཞེས་སོགས་ནས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་སེམས་རྣམས་པར་གཡོང་བའམ་བསྐལ་བའམ་
 བརྟེན་པའམ་འགལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འོང་བར་མི་རུས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གང་ནས་བྱུང་བ་
 དེ་དང་དེ་ཉིད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ནི་ད་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཉམ་ངབ་དང་ནད་ཀྱང་སེལ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་
 གྱིས་སྤྱི་དང་ནད་གི་འཆོ་བར་པ་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
 དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྤྲད་ཅིག་མ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལམ་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཅིའི་
 སྤྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་གྱི་ཀ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་
 ལྟོ། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
 ལ། བྱུང་ན་འདས་འཛིན་ཞི་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོམ་པ་ཁོ་ནས་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཞི་བ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། ལམ་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་འདི་ན་འཛིག་རྟེན་སྟོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་
 བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་ཅིང་འཆང་བ་དང་། གྲོག་ཅིང་ཀུན་རྒྱལ་བར་
 བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ཞིན་དུ་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྐྱུང་བ་
 དང་། བསྐྱུབ་པ་དང་། སྤྱོད་པར་མཛད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
 ལ། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུང་ལ་སོགས། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱུབ་པ་དང་། སྤྱོད་པར་
 མཛད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལམ་རྗེས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། དེའི་ཆོག་སྤྲད་བར་འོས་པ་

དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། བདག་གྲུང་སློག་གཅོད་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་ལ་
 གཞན་ཡང་སློག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྐྱུལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སློག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་
 རྒྱལ་ལ་ནི། །བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་དག་འགོད་དང་། ཞེས་
 གསུངས། སངས་རྒྱུས་ཉིད་མདོན་བར་འདོད་བས་བདག་ཉིད་སློག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གཞན་དག་འགོད་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། ལམ་རྗེས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ཀུན་ཤིག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་པར་
 སྤྱན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་སྤྱན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཤིང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲུམ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་
 བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སེམས་དང་ཡང་མི་འབྲལ་བར་དེ་དག་གིས་ཆེ་འདི་
 དང་ཆེ་རབས་གཞན་གྱི་ཕན་ཡོན་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 འཆད་པ་ལ། སྤྱན་པ་ལ་སོགས་པ། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྟོ་བ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་གྱི་
 རྟེན་ཅིག་མ། །ཞེས་གསུངས། སྤྱན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཐད་བར་བྱེད་འདོད་བས་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྟོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
 དག་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། མདོ་ལས། བསྐྱུང་བ་དང་། བསྐྱུབ་པ་དང་། སྤྱོད་པ་
 མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རིམ་པ་ལྟར་སྤྱོད་བྱས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་
 དང་། རྣང་གི་བར་ཆད་སེལ་བ་ལོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པ་མ་ལག་དཔལ་འདོད་པ་དག་ག་པ་
 ལ། །ལས་སྤངས་བཞེད་པ་དང་། དེ་དག་ག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་
 བྱེད་འཕྱིར། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱུས་དག་ །ཅེས་སོགས་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་ཤེས་བཞེད་རྟེན་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གིས་རྣམ་པ་མ་བསྟན་
 ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་རྗེས་ཤེས་གྱི་ཕན་ཡོན་འབའ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་

བཤད་པ་དང་། མ་བཤད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། རྣམ་པ་རྣམས་
 བློ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྟོན་པ་
 ལ། བཅུག་ནི་འདིར་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་དོན་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་གཞུང་གིས་
 རྣམ་པའི་དོན་མ་བཤད་པར། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཉི་ཆེ་
 བ་མཛད་པར་ཟད་དེ། བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་གྱིས་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟར་བར་བྱའོ། ཞེས་
 ཟེར་པོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རིགས་པས་དགག་པ་དང་། ལུང་གིས་དགག་
 པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་རིམ་པ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ་དེ་དག་གིས་ནི་
 སྟོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མ་བསྟན་ཏོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་
 དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་སྤྱི་བཞིན་དུ་ཁས་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྟོར་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞན་
 ཡང་། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་
 དོན་གྱང་ཇི་ལྟར་བྲངས་ཞེས་ཟེར་པོ། ཞེས་གསུངས།

༼མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་མཐོང་ལམ་སྟེ་བའི་རྟོན་བཤད་པ༽

༥ དེས་ན་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཐོང་ལམ་སྟེ་བའི་རྟོན་བཤད་པ་
 དང་། བརྟན་པ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལུས་རྟོན་བཤད་པ་
 དང་། སེམས་རྟོན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། སྤྱི་མི་སྟོན་པ་དང་། ཟ་མ་མ་ནིང་མ་
 གཏོགས་པའི་སྤིང་གསུམ་གྱི་སྟེས་པ་བྱད་མེད་དང་། འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་གི་རྟོན་ལ་ཐེག་

ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསལ་དུ་སྒྲུབ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསལ་
 དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྟེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྟེན་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་
 ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསལ་དུ་སྒྲུབ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་
 ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོལ་ས་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་
 །ཁམས་གོང་མར་སྒྲེས་པས་ཀྱང་དང་པོར་བདེན་པ་རྣམས་མཛོན་པར་མི་རྟོགས་ཏེ། །འདི་ལྟར་
 གནས་དེ་དག་ནི་སྒྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དཀའ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟེན་སྒྲོལ་རྒྱུད་དུས་ཀྱང་བདེན་པ་
 རྣམས་མཛོན་པར་མི་རྟོགས་ན་གང་ན་སྒྲོལ་རྒྱུད་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་ལྟ་
 སྒྲོལ་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། མི་
 སྒྲོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཐམ་ཏོག་བཞེད་པའི་མདོ་ལས་འཕགས་པ་
 འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གིས་ཡི་དྲགས་མང་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཞེད་པར་གསུངས་པ་དང་
 མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཞེད་པ་ལ་དགོངས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟེན་བྱེད་པ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་
 ལྟེན་བྱེད་པ་ཐུག་བརྒྱུ་ཆེས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དེ་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་
 དག་པ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
 ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོལ་ལམ་དྲོད་ཅེ་མོ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལེགས་སྟོན་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་ལྟེན་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་
 པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་ལྟེན་དག་བསྟེན་སྟགས་ཡོད་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དར་རྒྱུ་གི་
 རྩེས་འབྲང་འགའ་ཞིག་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསལ་དུ་སྒྲུབ་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྒྲུ་མི་སྟོན་པ་དང་ཐམ་མ་ནིང་མ་གཏོགས་པའི་མི་
 དང་འདོད་ལྟེན་ལ་སྒྲུ་ཡི། གོང་མའི་རྟེན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་ལ་སྒྲོལ་ས་རྒྱུད་
 བའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། སྟོན་མའི་རྟེན་ལ་ལམ་ལ་སྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་

འཇུག་པོའི་དབང་གིས་འདོད་ལྷ་ཁ་ཅིག་དང་པོར་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་དུ་རུང་
 ཡང་། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་དང་པོར་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་བའི་སྲིད། རན་མོང་བ་དང་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པའི་རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྒྲུབ་
 མེད་དེ། དེ་རྣམས་རྣམས་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་
 ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་
 གསར་དུ་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའི་སེམས་རྟེན་ཡོད། དེར་གྱུར་པའི་
 གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་ཡང་མེད། དེར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉར་བསྟོགས་ཀྱང་
 མེད། དེ་འདྲའི་འདོད་སེམས་ཀྱང་མེད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསྐྱུ་བ་
 ལས། བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་རྣམས་ཁོ་ན་དང་། ཞེས་
 དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་མེད་པའི་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ལམ་ནི་ནི་གནས་ལས་ཆེ་བ་ཡིན་ན་ལྷག་མཐོང་ལས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་
 པས། ལྷག་མཐོང་ལས་རྒྱུད་པའི་ལམ་གྱིས་དང་པོར་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་
 ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་བྱུང་བ་གང་ཞིག་ལམ་སྒྲིབ་
 དངོས་གཞི་པོར་ནས་དཀའ་བ་ཉར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྲིད། བཞི་པ་
 གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པའདད་ལས། འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྟོམ་ལམ་འདོད་སེམས་དང་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ལ་
 བརྟེན་པར་བཤད་ཀྱང་དེས་མཐོང་ལམ་ཡང་མཆོད་མི་རུས་སམ་སྒྲིམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྲིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་
 སེམས་དང་སྲིད་ཅེ་སེམས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཉར་བསྟོགས་རྣམས་ནི་མེད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་
 ལས། གང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་ཅེ་ན། བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས་ཞེས་
 བྱུང་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་སྲིད་ཉན་ཐོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་འདི་ལ་

འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གི་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱ་བ་
ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།༽

༥ གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཐོང་སྤང་
སྤོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ། རྒྱུད་ཅིག་མ་དུར་སྐྱེ་བ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་རྒྱུད་
ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག་ སྤྱིར་
ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་མཐུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་བརྟུ་དུག་ལ་དམིགས་ནས་
སྤྱོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་
ཞིག་ སྤྱིན་སོགས་སྤྱོད་པའི་རིགས་མཐའ་དག་གིས་ཟིན་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་
མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག་ དེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་
ཅིག་ དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་
རྣམས་མི་འཐད་དེ། རིམ་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
དང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ སྤྱོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཞིན་རྒྱུད་ཅིག་མ་བརྟུ་དུག་པོ་གང་དུང་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ སྤོང་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་

བ་མཛོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་ལེམས་མཐོང་ལམ་
 པའི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲིབ་མེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཙན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 ལ། དེ་ཆོས་ཙན། དོན་དམ་ལ་ལྟེས་ཏེ་སྤྲིན་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་
 མཛོན་རྟོགས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟེས་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
 རྫོབ་ལ་ལྟེས་ཏེ་སྤྲིན་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་སྤྱི་རགས་གང་
 རུང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྲིན་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་
 དང་། རྣམ་ཅིག་མ་དུར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དབྱེ་
 ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་
 ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། རང་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་
 མཛོན་རྟོགས་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
 པར་གཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་ རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤྲང་བྱུར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་
 བཏགས་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མཛོན་རྟོགས་དེ། དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་ །རང་དང་
 མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལས་སྦྱེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་
 སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མཛོན་རྟོགས། གཉིས་པའི་མཚན་
 ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པས་མ་བྱུང་

སྟེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ཇེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཇེས་སུ་སྤྱར་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅུ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་ལས་ལངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
 གང་ཐུག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཇེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཉམ་གཞག་ཤེས་བཞོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གིས་བྱངས་པའི་ཇེས་
 ཐོབ་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དུག་ཡོད། །ཁ་ཅིག བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་
 འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཇེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཇེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོག་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཇེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སེམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་བདེན་སྟོང་
 སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཇེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས། ཉན་ཐོས་དབྱེ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་
 པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 དག་སྟོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་དུ་ཐུག། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཤེས་
 སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་
 མ་ཁྲབ། གཉིས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དུར་བཤད་པ་ལ། སྟེ་པ་རྣམས་ལ་གངས་མང་ཉུང་གི་འདོད་

ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། གྲགས་ཆེ་བ་ལ། མཛོད་ལས། འདི་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་
ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་སྤྱིར་མཐོང་བའི་ལས། །ཞེས་མཐོང་ལས་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་
བཤད། ཡུམ་གྱི་རྒྱན་འདི་དང་ཀུན་བཅུས་ལས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུ་གཏུ་བཤད་དོ། །

༼མཐོང་སྐད་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ༽

༥ གསུམ་པ་མཐོང་སྐད་སྤྱོད་ཚུལ་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ། བཤད་ཚུལ་འགོད་པ་
དང་། འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆོས་མཛོད་པ་ནས་རི་ལྟར་བཤད་པ་
དང་། རྩེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཛོད་
ལས། ཆོས་བཟོད་བཞི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་མཐོང་སྐད་སྤྱོད་བའི་བར་
ཆད་མེད་ལས་དང་། ཆོས་ཤེས་བཞི་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་དང་། རྩེས་བཟོད་བཞི་
ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་མཐོང་སྐད་སྤྱོད་བའི་བར་ཆད་མེད་ལས་
དང་། རྩེས་ཤེས་བཞི་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་དུ་བཤད་ལ། ཀུན་བཅུས་ཀྱི་ལུགས་
ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
མཐོང་སྐད་སྤྱོད་ཞིང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་དང་། སྤྱག་
བསྐྱེད་རྩེས་བཟོད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་
འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་འཛིན་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་རྩེས་ཤེས་བཟོད་ལ་
དམིགས་ནས་སྤྱར་ལྟར་འཛིན་ཅིང་། དེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འབྲ་བར་བཤད་
དོ། ཀུན་བཅུས་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན་སྤྱར་རྣམ་པར་
དབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོར་རང་ལ་མཛོད་སྤྱུལ་དུ་སྤྱར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་
རབ་སྟེ། གང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བའདེ་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གི་
བཟོད་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛོད་སྤྱུལ་དུ་བྱེད་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་

རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྐུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
 དང་། སྐུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་ཞེས་སོ་སོ་
 རང་ལ་མ་རྟོག་སྐུ་དུ་སྐྱར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །སྐུག་བསྐྱེད་རྗེས་སུ་རྟོགས་
 པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྐུག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ་དེས་པར་འཛིན་
 པའོ། །བདེན་པ་སྐྱེས་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་སྐྱར་བར་
 ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་མཛད་ཟེར་པའི་
 ལུང་པོ་ལྟའི་རབ་བྱེད་ལས། སྤང་བྱའི་གྲངས་དང་། གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་རྣམས་མཛོད་
 ལས་བཤད་པ་ལྟར་བཤད་ལ། སྤོང་དཔོན་འདིས་ནི་སྤང་བྱའི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀུན་
 བཏུས་ལས་སྤང་བ་བཞིན་བཤད། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུ་གི་ལེའུ་གཉིས་པར་སྤང་བྱའི་གྲངས་
 གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་བར་ཆད་མེད་ལས་དང་རྣམ་གྲོལ་ལས་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་
 མཐོང་ལས་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་སྟོམ་ལས་དུ་འདོད་པ་མཛོད་ལྟར་བཤད་ནས། ལེའུ་གསུམ་
 པར་སྤང་བྱའི་གྲངས་ཀུན་བཏུས་ལྟར་དང་། གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་དང་ལས་གཉིས་སུ་འཛོག་
 ཚུལ་མཛོད་ལྟར་བཤད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་ངོ་། གཉིས་པ་ནི། མཛོད་ལས་དེ་
 ལྟར་གསུངས་པ་དེ་སྤར་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེན་པ་སོ་སོར་གཏན་ལ་ཐབ་པའས། ཁམས་
 གོང་འོག་གི་སྤང་བྱ་སྤོང་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་མ་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་
 བཤད་ལ། ཐུབ་དགོངས་ལས་སྤང་བྱ་ཀུན་བཏུས་ལྟར་དང་སྤོང་ཚུལ་མཛོད་བཞིན་དུ་བཤད་
 པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཀུན་བཏུས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ལུང་པོ་ལྟའི་རབ་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་དཔལ་
 ལྷན་རྒྱ་བས་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་པལ་ཆེར་བྱེད་ཐག་སྐྱབས་འདོད་པ་བཀོད་པའི་བཤད་
 པ་བྱས། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་དོན་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་
 འདོད་པ་ལ་ཡང་དགག་པ་མཛོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་ཀུན་བཏུས་སུ་བཤད་པ་
 ལྟར་འཐད་དེ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བར། ཆོས་བཟོད་ཉིད་ཁམས་གསུམ་ཀའི་

མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་དུ་མ་
 ཞིག་གིས་འབྲངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ནི་སྤྱག་བཟོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒོ་
 ཉམས་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན། དེའི་ཆོས་
 ཤེས་ནི་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེའི་རྗེས་བཟོད་ནི་སྤྱམ་གཉིས་སྒྲུ་འབྲས་སུ་
 རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་རྗེས་ཤེས་ནི་རྗེས་བཟོད་དེ་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན། དེས་ཤེས་བཟོད་སྤྱག་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡང་
 རིགས་འབྲེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ལམ་ཡིན་
 ཉེ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཉེ། ལམ་རྗེས་བཟོད་དང་
 ལམ་རྗེས་ཤེས་གཉིས་མཐོང་ལམ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱན་སྒྲུང་
 ལས། སོ་སོ་རང་གི་གདུལ་བྱའི་བཟོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཟག་པ་
 མེད་པ་གང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཤེས་པ་གང་གིས་བཟོད་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། སྤྱག་
 བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་
 བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ། ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་
 པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཤེས་པ་གང་གིས་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དེས་པར་འཛིན་པ་དེ་
 ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་སྤྱག་མ་
 རྣམས་ལ་ཡང་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་དག་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། སྐད་
 ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་འདི་ཉིད་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་

ལ་ནི་ལམ་ལ་ཆེས་སྤྱེལ་པའི་བཟོད་པ་དེས་པར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་ཆོས་ཤེས་བཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཆ་ནས་བསྟན་ནས། དེའི་ཆེས་བཟོད་བཞི་དང་ཆེས་ཤེས་བཞི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་
 པའི་སྟོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་ཤེས་
 པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་ལ། ཆེས་སྤྱེལ་པ་དང་ཆེས་སྤྱེལ་པའི་
 བཟོད་པ་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལ། དེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་
 པ་དང་ཆོས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་སོ། །ཆེས་སྤྱེལ་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆེས་
 སྤྱེལ་པ་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་
 བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རུབ་པའི་སྟོ་ནས་མཚན་
 འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། བཟོད་པ་དང་
 ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཚན་མ་
 མེད་པར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རུབ་པའི་
 སྟོ་ནས་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་། ཆོས་བཟོད་བཞི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ནས་ཆེས་བཟོད་
 བཞིར་བཞག་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་ཤེས་བཞི། ཆོས་ཤེས་བཞི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆེས་ཤེས་
 བཞིར་བཞག་པས། དེ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཆེ་གཅིག་རྒྱ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་
 གཞག་ཐུན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། དགོངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ན་རིགས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མཛོད་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པས་བཅུ་དྲུག་
 ཉིད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་སྒྲུང་

དེ་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱང་མེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཛོན་ལུ་འདྲེ་
 རྟོགས་པའི་མཁའ་པ་དཔལ་ཁོར་དར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲིགས་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
 གྱི་དམིགས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པས་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་དེ་རྣམས་བྱ་ཤེགས་ཀྱི་རྣམ་ཅིག་མ་
 ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྣམ་ཅིག་མ་ཤི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་བ་སྒྲེབ་ལ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་
 རོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས། རྣམ་ཅིག་མ་ཤི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་བ་འབྱུང་བས་ཡོངས་
 སུ་ཤེགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼སྐད་ཅིག་མ་དུར་སྐྱེར་འདོད་པ་དགོད་པ༽

[illegible]

བྲལ་པའི་རྒྱལ་པ་རང་དང་ཆེས་སྤུ་མ་སྤུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱལ་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་སྤྱད་ཀྱན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་ཆོ་
 སྤྱད་ཀྱན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་སྤྱད་ཀྱན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་ཆོ་སྤྱད་ཀྱན་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་གང་
 ཞིག་སྤྱད་ཀྱན་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ལམ་བདེན་ལ་རག་ལས་
 པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོཤ་གྱི་དུས་སུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་
 ཤེས། སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེས་བཅོཤ། སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེས་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་པར་སྦྱེས་
 ཏེ། དུས་དེར་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་དེར་སྤྱད་ཀྱན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་
 དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་ངས་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་ཆོ་བདེན་པ་སྤྱད་མ་གསུམ་གྱི་ཤེས་བཅོཤ་སྤྱད་ཅིག་མ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པར་
 སྦྱེས་ཏེ། དེའི་ཆོ་སྤྱད་བདེན་གྱི་ཤེས་བཅོཤ་སྤྱད་ཅིག་མ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱེས་པ་གང་ཞིག་
 རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱ་བའི་མངོན་པར་རྫོགས་
 པ་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སྤྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོཤ་སྦྱེ་བའི་སྤྱད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་ཅིག་མ་
 བཅུ་དྲུག་པོ་རྫོགས་པར་སྦྱེ་ཞིང་། བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འགོག་
 ལམ་རྣམས་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱེ་
 སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞན་སྤུན་གཅིག་ལ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་
 རྒྱལ་བཅུ་དྲུག་སྟོང་བའི་རུས་པ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱལ་པ་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞན་འཐད་དེ། སོ་སོར་རྫོགས་པའི་མངོན་
 རྫོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཉམ་གཞན་སྤུན་གཅིག་ལ་ལོག་རྒྱལ་བཅུ་དྲུག་སེམ་བའི་རུས་

བ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སེལ་བའི་རུས་པར་རིམ་ཅན་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་
 རྒྱུན་སྒྲུབ་ལས། རྒྱུ་མ་ཚད་བ་མེད་པར་སྤོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མཐོང་བས་སྤང་
 བར་བྱ་བའི་དུས་སུ་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་དོ། །དེ་ཉིད་གྱིས་ན་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་
 ཡང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་ལམ་སློམ་མོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཐེག་
 བ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་སྤྲད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 ཉི་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པར་བསལ་
 བས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྤྲད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཁོན་མངོན་པར་ཤེས་
 བ་ཡིན་ནོ། །བཅིག་ལ་ནི་འདིར་ཞུགས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་གནས་
 སོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཆོས་བཟོད་གྱི་དུས་དེར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་
 ཏེ། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་གྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་
 དང་། སྤོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སློམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་
 ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་གཅིག་ །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་
 ལ། རྩོད་མ་གཞན་གྱི་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་
 པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འཛིག་ལྟ་དང་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་བདེན་
 འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཆོས་བཟོད་དེས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཐམས་
 ཅད་སྤོང་བར་རུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འབྲུབ་དེ་ནི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་
 ཡུལ་མེད་པར་མཐོང་བའི་སློན་ནས་དེ་ཡོངས་སུ་སྤོང་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ལྷག་མ་

རྣམས་སྤྱག་བདེན་གྱི་སྟོང་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཐོབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཐབས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་མངོན་རྟོགས་ལས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 ཞེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་
 བཟོད་ཀྱི་དུས་དེར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་
 པར་སྐྱེ་བའི་སྟོབས་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 ཟེར་། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུན་སྤང་ལས། གཞན་དག་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བའི་
 ཆོགས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་
 དག་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱི་ཅི་ལོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྤངས་པ་ཡིན་ལ། གྲོལ་བ་ནི་དམིགས་
 སུ་མེད་པ་མཐོང་བ་དང་། དེའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་དོན་དུ་རྣམ་པ་
 ལྟག་མ་གོམས་པར་འགྱུར་རོ། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་སྤྱབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་
 མེད་པའམ། བདག་མེད་པའམ་སྟོང་པ་ཞེས་སྟོམ་པའི་སྟོབས་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་
 རང་གི་དོ་བོ་གཅིག་ །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཚད་མ་གཞན་གྱི་བརྟག་བྱ་
 གང་། །ཁ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅིས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ་རང་གི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སོ་སོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

༼འཐད་པའི་སྟོགས་བསྟན་པ༽

༥ གཉིས་པ་ལ་འཐད་སྟོགས་བསྟན་པ་ལ། ལུགས་དང་པོ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་
 མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཐོབ་པ་ཐམས། སྤྱག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་
 དེར་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་

ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོམ་གྱི་དུས་དེར་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤངས་པའི་
 འགོག་བདེན་མཛོན་དུ་བྱེད་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བྱ་བའི་
 མཛོན་རྟོགས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་རྟོགས་པའི་མཛོན་རྟོགས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་
 སྤྱག་ཏུ་དབྱེ་བ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱ་བའི་མཛོན་རྟོགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་སྤྱག་ཏུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་ཀྱང་འགོག་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་སློམ་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་རིམ་
 གྱིས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་འཁོར་གསུམ་ཁས་བླངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་གྱིས་ལོག་ཞུགས་བཅུ་སྤྱག་སྤོང་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་སྤྱག་རིམ་ཅན་དུ་འཐོབ་པར་
 འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བཅུ་སྤྱག་ཏུ་བྱེ་བའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་པ་ཤད་ལས། འདི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རིགས་
 པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་ཆོས་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འགོག་པ་
 མཛོན་དུ་བྱས་ནས། འགོག་བདེན་ལ་ལམ་བདེན་སློན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་
 དང་། གཞི་གཅིག་གིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཏེ་འགོག་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཟེར་ན། སྤྱི་གཉིས་
 ཀ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་བཅུ་སྤྱག་གིས་དབྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 གསུངས། ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་
 པ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཆོ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་
 མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཆོ་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་པ་ཤད་ལས། འདི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྤྱི་རིམ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་

ཉེ། གཞན་དུ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞན་གྱི་འཐད་པའི་ཐལ་བ་འདི་ལ་འཕེན་པ་མི་རིགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཡང་
 རིམ་ཅན་དུ་སླེབས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་རང་ལུགས་གང་ལྟར་བཞེད་
 སྟམ་ན། འདི་ལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་དེ་ཉིད་
 གྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་བཟོད་ལྟག་མ་རྣམས་གྱིས་
 གོམས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་
 གླུ་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་གནས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞན་གྱི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། སྟམ་དུ་དོགས་པ་བསྐྱངས་ཏེ་ལེགས་
 པའི་ལམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་འདོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ནི་གླུ་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། རྣམ་པ་གཞན་དག་གིས་མ་མཐོང་བའི་ལམ་སྟོམ་པ་
 གཞན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞུགས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆེ་སྐད་
 འབྱུར། ཞེས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལེགས་པའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བ་རྣམས་འདོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། དེ་ལྟ་ཡིན་དུ་
 རུག་ན། གཞུགས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལ། ཉེ་ཕྱིས་ལ་དཔལ་རྣམ་པ་ལྟར། གལ་ཏེ་
 འཁྲལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཡོན་ཏན་གཞན་སྦྱོར་མི་བྱེད་ན། གང་དུ་ཡང་རུང་འཁྲལ་
 པའི་རྒྱས་སྟོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དག་གསུམ་ཡིན་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དྲུང་ནས་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དག་གི་སྟོམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
 པས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལེགས་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ། དགོངས་པ་འདི་
 དང་རིགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་
 ཞིང་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་

པར་ཤེས་པས་རང་གི་དོ་བོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཆ་གང་ལ་གོམས་
 པ་བསལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ངེས་པར་སེལ་བར་ལུས་པ་དེ་
 ཉིད་དུ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ཁི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་
 མ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་སོ་སོའི་སྒྲུབ་རྣམས་ལས་
 བྱང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཅི་ཙམ་གྱི་རྣམ་པས་ངེས་པར་སེལ་བར་
 བྱེད། བསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པའི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་
 གྱིས་ན་དེ་རྣམས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
 ཡིན་གྱི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་གནས་
 སྐབས་ལེགས་པར་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིར་
 ཏེ། སྟུག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་དེར་
 མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་མ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་ནས་མཐོང་སྤང་སྒྲིབ་གཉིས་སྤང་སྤྱིར་དུ་བརྩོན་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། བདེན་
 བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་མཐོང་སྤང་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པས་མ་བྲལ་
 སྟེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་གི་འབྲུལ་པའི་
 དབང་གིས་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་གི་འབྲུལ་པའི་
 དབང་གིས་འབྲུལ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་
 ཆོས་མཐུན་པ་ལས་ཉི་སྤྱིས་ལས་དངུལ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འབྲུལ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་མཉམ་གཞན་སྟུན་
 གཅིག་ལ་སྒྲུབ་ཡང་ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་

དེ། སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་འདི་དང་། དོན་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་གཅིག་ ཅེས་སོགས་ཀྱི་
 རིགས་པའི་སློབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྦྱེ་བར་མཐུན་པ་ཁོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེས་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་
 སྤྱུང་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཡང་། དེས་བདེན་བཞིན་ཆོས་མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་
 དེ། དེས་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སྤྱུང་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་ནས་དེས་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་
 བར་བསལ་རུས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་མཐོང་སྤང་དེ་སྤང་རུས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་
 ཅིང་། མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཆེ་དེ་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཁོན་
 དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོའི་མངོན་སྤྱུང་ལ་བྱུང་བར་
 མེད་པར་ཐལ། དེས་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སྤྱུང་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེས་བདེན་བཞིན་
 མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩེ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱེ་འཛིན་དབང་པོའི་
 མངོན་སྤྱུང་གིས་སྦྱུའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སྤྱུང་དུ་མཐོང་ཡང་། དེས་སྦྱུ་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་པ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། དེས་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སྤྱུང་མཐོང་བའི་སློ་
 བས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམས་པས་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྤང་
 རུས་ཤིང་། སོ་སྦྱུའི་མངོན་སྤྱུང་གིས་སྦྱུའི་མི་རྟག་པ་མཐོང་ཡང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 ཉི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སྤྱུང་ལ་སྤང་ལ་མ་དེས་ཀྱི་སློ་མེད་ཅིང་། སོ་སྦྱུའི་མངོན་སྤྱུང་ལ་དེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེ་ཉིད་སོ་སྦྱུའི་
 མངོན་སྤྱུང་དང་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྦྱོན་མེད་དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔའ་དེས་ནི་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སྤྱུང་དུ་རྟོགས་སོ། །འབྲུལ་པའི་མཚན་མ་
 མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་། སོ་སོའི་སྦྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་འབྲུལ་བའི་མཚན་མ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱུད་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱེ། དེ་རྗེས་ཐེག་

ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱུད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདེན་
 བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་དེ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདེན་བཞིའི་
 མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་རྒྱས་པ་གང་ཞིག། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེས་སྐྱུག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་
 གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་དུ་འགོ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་དེ་ཐུས་བཞིར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བཟོད་བཞི་
 དང་པོར་སྐྱེ་བས་ཐུས་གཅིག། དེ་ཐུས་ཆོས་ཤེས་བཞི་སྐྱེ་བས་ཐུས་གཅིག། དེ་ཐུས་ཐུས་
 བཟོད་བཞི་སྐྱེ་བས་ཐུས་གཅིག། དེ་ཐུས་ཐུས་ཤེས་བཞི་སྐྱེ་བས་ཐུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་ཐུས་ཐོགས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་
 ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ལོ། ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཐུས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ་
 ཟེ། དེ་ནི་ལག་དང་པོའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཐུས་སྤྱི་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་དོ། ཁ་ཅིག། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱུད་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ། ཤེས་པ་བརྒྱུད་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་
 མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན་དེའི་བཟོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་རྒྱལ་པར་ཕྱེན་ནི་ལུ་རྩ་བཞིར་ཡོད་
 དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཙན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་། ཆོས་བཟོད་
 བཞིའི་ཡུལ་ཙན་གྱི་རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་། རྗེས་བཟོད་བཞིའི་ཡུལ་ཙན་གྱི་རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ་
 བཅུ་གཉིས་ཤུས་གཅིག་ཏུ་སྟེ། ཆོས་བཟོད་བཞིའི་རྗེས་སུ་སྟེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཙན་གྱི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་། ཆོས་ཤེས་བཞིའི་ཡུལ་ཙན་གྱི་རྗེས་བཟོད་བཞི་
 དང་། རྗེས་བཟོད་བཞིའི་ཡུལ་ཙན་གྱི་རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཤུས་གཅིག་ཏུ་སྟེ་བའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་དང་ཤུས་གཅིག་པའི་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་། ཆོས་བཟོད་
 བཞི་དང་ཤུས་གཅིག་པའི་རྗེས་བཟོད་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཆོས་བཟོད་དང་ཤུས་
 གཅིག་པའི་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་གཞི། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཤེས་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་དེ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཤེས་དང་ཤུས་གཅིག་པའི་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་། ཆོས་
 ཤེས་དང་ཤུས་གཅིག་པའི་རྗེས་བཟོད་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཆོས་ཤེས་དང་ཤུས་
 གཅིག་པའི་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་
 བརྒྱད་རིམ་ཙན་དུ་སྟེ། དེའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་རིམ་ཙན་དུ་སྟེ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་དེ་རྗེས་བཟོད་དུ་འཛོག་ཏུ་རིགས་པའི་
 ཕྱིར། ཉམས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཙན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྟུལ་ཆོས་བཟོད་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་
 རང་རིག་ཆོས་ཙན། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལུ་པའི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་ཅིག་ཙན་དུ་སྟེ་བར་ཐལ། དེ་དང་

དེའི་མེས་ཤེས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མེས་བཅོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་དེ་
 མེས་ཤེས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་
 བཅོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་དུ་
 ཐལ། ཐེག་ཆེན་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཅོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་
 དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། ། ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་དེས་
 བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་བཅོད་བཞི་དང་། ཆོས་བཅོད་
 བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་མེས་བཅོད་བཞིར་བཞག་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་
 ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཅོད་བཞི་ཀ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཅོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་བ་མི་འཐད་
 དེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་
 སྐྱེ་བ་ན་རིམ་བ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བའི་རྩལ་གཅིག་ཡོད་དོ། ཞེས་དང་། ཀུན་
 བཏུས་ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེན། གཞན་ཡང་དེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྷ་ལ་གནས་པའི་
 གང་ཟག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་ཞིང་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟུག་
 བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་ཉན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་མའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 མཐོང་སྤང་ཉན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འདའ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་འདའ་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་
 ལ་འདའ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་

བ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཙན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་
 སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདའ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་
 ཙན། འདའ་བྱེད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེའི་རྗེས་སུ་མངོན་
 གྱུར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རྣམ་པཤད་ལས། སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 བཞིན་པའི་དུས་ན་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཡོད་མོད་གྱི་སེམས་ཙན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྐྱེས་པའི་སྟོ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་ག་ལ་
 དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འདའ་བྱའི་མཐོང་
 ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་འདའ་བྱའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདའ་བྱའི་ས་གང་ཞིག དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། དེས་ན་འདའ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་འདའ་བྱེད་གྱི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་མངོན་གྱུར་དུ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 པཤད་ལས། དེ་ཉིད་གྱིས་སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ས་ཐོན་བྱང་པར་བཅོམ་ནས་དེའི་
 རྗེས་སུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འདའ་བར་བྱ་བའི་མཐོང་ལམ་མངོན་གྱུར་དུ་
 སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཐོང་བ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདའ་བྱའི་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་
 ལ་ཀུན་རྗེས་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་

མེད་ལམ་དེ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།

༼ལུང་ལས་གསུངས་ཚུལ༽༼

གསུམ་པ་ལུང་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ། རིགས་པ་དྲུག་རྩ་བ་ལས། ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་མཁུག་
 ཐོགས་སུ། འདི་ལ་བྱེད་གཞི་ཡོད་མ་ཡིན། འདོད་པའི་འོན་ཏེ་སྤྱོད་པ་ཡང་། གང་གིས་སྤྱོད་
 བར་རྣམ་བཏགས་པ། རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་དོན་མ་
 མཐོང་། ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པས། རྒྱུན་འགྲེལ་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་
 འགག་མེད་པར་ཤེས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་སྤྱོད་
 འགག་མེད་པར་རྟོགས་ལ་རང་བཞིན་དེ་ཡང་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བདེན་པ་བཞིན་
 རང་བཞིན་ཅིག་ཅར་རྟོགས་གྱི་ཆོས་ཤེས་གྱི་མཁུག་ཐོགས་སུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་
 ཚུལ་གྱིས་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། འདི་ལྟར་མཛོད་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་ཐད་དོ། འོན་
 ཀྱང་སྐྱེད་ཅིག་མ་བཅོམ་ལྟ་ལྟ་ཏུ་བཞག་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་
 སྤྱིར་བཞག་སྟེ། བདེན་བཞིན་རང་བཞིན་ལ་མི་སྤྱུག་པས་ཆོས་བཟོད། ཚུལ་བཞིན་དུ་རིག་
 པས་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གྱི་ཆོ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་སྤྱུག་ཅིང་རིག་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྟན་པས་རྗེས་
 བཟོད་དང་རྗེས་ཤེས་སོ་ཞེས་བཞེད་ལ། བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། རི་སྐྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་གནས་པ་
 རྒྱས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོ་
 རང་རིག་པ་སྤྱོད་པ་མེད་པའོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གནས་སྤྱིར་དུ་གདུལ་བྱའི་རོ་བོར་
 སྤྱོད་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་སེམས་གཅིག་གིས་རྫོགས་པར་བཤད་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་བཅུ་དྲུག་
 ཏུ་བཤད་པ་རྣམ་གཞག་ཅུ་ཏུ་མཛོད་པ་སོགས་དུ་མ་བྱུང་ཡང་རང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱིར་བཞིན་ཁས་
 གྲུངས་པས་ལུགས་འདི་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་སེམས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་
 སྐྱེད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྤྱོད་པ་རྣམས་སྤྱོད་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱེད་ཐོགས་

ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༼སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་བཤད་པ།༽

༥ གཉིས་པ་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རོན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ལུས་རྒྱལ་གཞན་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ། བྱེད་པ་དང་ནི། ཞེས་འཆད་ན། ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མཉུག་ཐོག་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བཞི་ད
པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་
ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་
བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་རྒྱུ་ལེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
བྱང་ལོམས་རྒྱལ་ཀྱིས་རང་གི་སྦྱོན་རིག་པར་བྱས་ནས་ལམ་ལ་སློབ་པར་གསུངས་པ་ལས་
འབྲོས་ནས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་བ་དང་། ལྷ་རྒྱལ་གྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་བཅོས་ལྷན་
འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་ཏོ། །བཅོས་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་རི་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྒྱལ་
ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། ཅ་
བ། འབྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རོན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དང་པོར་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་
འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དེ་སྒྲོམ་ལམ་
ལས་བཞི་དབྱེ་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
དེ། གཞུལ་བྱས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའི་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་སློབ་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་སྒྲོམ་ལམ་
ལ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བཞི་དབྱེད་བྱེད་པ་
ཉིད་དང་གཞུལ་བྱེད་འབྲས་བུ་ལ་གཞིལ་བ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་དེའི་བྱེད་པ། ཞེས་
གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་

ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་
 ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ལ་རང་དབང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། འདི་ལ་ཡང་བྱེད་པ་དུག་ཡོད་པ་ལས་རང་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་
 དང་། གཞན་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་
 པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། བྱང་དུ་སེམས་དུལ་
 བས། སྤྱི་ལ་ཏུ་གཞན་ལ་འདུད་པ་དང་། བྱང་དུ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཞི་བས། སྤྱི་
 རོ་ལ་ཏུ་གཞན་གྱི་གནོད་པས་མི་བཞི་བའི་བྱེད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་
 ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་གྱིན་འདི་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཡོངས་སུ་འདུལ་བ་དང་རྒྱལ་མ་
 མཆིས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ནི་དོ་མཚར་ཆེའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 དོན་འཆད་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཞི་དང་། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ལ་རང་
 དབང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 འདི་ལ་བྱང་ཆེན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་ན་སྤྱིན་པ་ཡང་
 མི་དམིགས་གཏོང་བ་ཡང་མི་དམིགས་ལེན་པ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟར་
 བྱེར་གྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་ཡོངས་སུ་འདུལ་བ་དང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པའི་སྤྱད་དུ་ཉེ་བར་
 གནས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ལ། འདུད་
 དང་། ཞེས་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་
 ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་གྲིན་ལ་འདི་སྤྱད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། ཀོ་འུ་ཤི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་
 ཀྱི་བྱུ་མོ་ཤེར་གྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བདག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
 མཚོན་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདའ་ཡང་བཅོམ། གཞན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཚོན་དང་འདོད་
 ཆགས་ཀྱི་མདའ་ཡང་བཅོམ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་

དབང་དུ་བྱེད་པ་སོགས་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༼ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བྱེད་པ་སོགས་བཤད་པ།༽

༥ དེས་ན་རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲུབས་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དེ།ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན། བད་དུ་ཉོན་
 མོངས་མངོན་གྱུར་པའི་བས། སྤྱི་རྒྱུ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་འདུད་པ་དང་། བད་དུ་ཆགས་སོགས་
 ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བས། སྤྱི་རྒྱུ་ཏུ་དུག་མཚན་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པས་མི་རྒྱལ་ས་
 བ། བད་དུ་སྒྲུབ་མེད་པའི་བྱེད་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་པས་སྤྱི་རྒྱུ་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་
 ཟག་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་ལྡེལ་སོགས་པའི་མཚན་རྟེན་གྱི་གནས་སུ་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་
 དུག་ཏུ་ཡོད། ས་མཚན་མས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོམ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་
 ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པ་གང་ཞིག མཚན་ཉིད་དེ་རྒྱུད་
 ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོམ་པའི་དེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོམ་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་
 གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་དབྱེད་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་རང་
 གི་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 བསྒྲུབས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཚན་བྱེད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་
 ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པ་གང་ཞིག མཚན་ཉིད་དེ་རྒྱུད་ལྡན་
 གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲུབས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱུད་
 ལྡན་གྱི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་
 མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱེད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་

སྟེ། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེའི་
 གྱུར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། ཁཅིག་ ཤམ་མཆོམས་ས་གཉིས་པའི་སྤྱོད་
 ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འཛོལ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 གྱི་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཀུན་
 བརྟམ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཛམས་ཀྱི་ས་བཅུ་རྣམས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་བྱའི་
 སྤྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཁཅིག་ རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་
 གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། དེའི་
 མཆོན་ཏིང་། ས་མཆོམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁཅིག་ ལོངས་སྐྱའི་
 སེན་མོ་ཟངས་མདོག་ཆོས་ཅན། རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་
 སྤྱིར། འདོད་ན། དག་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལུང་མ་
 བསྟན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྣམ་སྤྱིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱུང་སྟེ། རྣམ་སྤྱིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
 ཆོས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། གཞན་ཡང་། ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་
 ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་བ་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་བ་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དེའི་བྱེད་ལས་
 ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་བྱེད་ལས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་ལོ། །

༼བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་མཆོམས་སྤྱིར་བ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་བཤད་པ།༽

༥ གཉིས་པ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་མཆོམས་སྤྱིར་བ་དང་། སོ་སའི་
 རོ་བོ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་འོག་

ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་པའི་གཞུང་བརྗོད་བྱུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྟོར་བ་ལ། བྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབུད་པ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གསུམ་གྱི་སྒྲེས་བ་བྱེད་མེད་འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་དང་བཅས་པའི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གསར་དུ་སྒྲེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྒྲེ་བའི་མཐུན་རྟེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྟེན་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཁམས་པའི་རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲེས་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ལ་གཞུགས་ཁམས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞུགས་མེད་པ་མེད་དེ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གསར་དུ་སྒྲེ་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ཀ་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དགུའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གཞུང་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼ཐེང་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ༽༽

༥ གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མཛོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཐེག་

ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད། སྒྲི
 རོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། དང་
 པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན། མོས་བསྐྱེད་ཆེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲིམ་ལམ་གསུམ་དུ་ཡོད། དེ་དང་
 བྲལ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན། རྣམ་དག་
 སྒྲིམ་ལམ་དང་། སྒྲུབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ལ་རྒྱུ་
 འབྱིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་དགུ་ཡོད་ཅིང་། རེ་རེ་ལ་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ། རྣམ་གྲོལ་
 ལམ། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་ཚུལ་སྤར་བཞིན་ནོ། གསུམ་པ་
 བློ། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་
 ཉེ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བདེན་
 འཛིན་དང་བཅས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། དེ་དེར་ཐལ། ས་གཉིས་པ་བ་དེ་དེ་
 དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཉེ། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཁྱོད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་རྟོགས་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་དང་
 བཅས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་བདེན་འཛིན་དང་བྲལ་བར་ཐལ། མ་
 གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲོ་བུར་གྱི་ངི་མ་དང་བྲལ་བར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་
 ཉེ། དེ་རང་གི་གཟིགས་པའི་ཐོར་རང་ཉིད་ངི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་སྤར་སྤང་ཡང་ངི་མ་
 དང་མ་བྲལ་པའི་རྒྱན་པ་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་
 མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་

ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པར་ཐལ། དེ་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་སྒྲིང་། འདོད་
 བླ། གཟུགས་བདེན་སྤྲོད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་སྤང་བའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་
 ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་སྒྲིང་། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་སྒྲིང་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་ལེ། སྤྲོད་ན་འབྲེས་
 རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དང་བཅས་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་
 སྒྲིང་། འདོད་ན། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྒྲིང་། འདོད་ན། ཟག་
 བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྒྲིང་། འདོད་
 བླ། ཉོན་མོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྤྲོད་དུ་སོང་བའི་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་སྒྲིང་། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 སྒྲིང་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཉོན་མོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་སྒྲིང་ཟེར་ན། རྣམ་པ་གདུལ་ལས། འདི་དག་ཟག་བཅས་སུ་བཞག་པ་ནི་སྤྲོ་
 དོན་འབྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་
 བྱས་བསྐྱེས་པའི་ཟག་བཅས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས་ཟག་
 བཅས་ལ་སྤང་བྱས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་འབྲེན་པ་ནི་འབྲེས་མེད་དེ། དེ་ནི་ཉོན་
 མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་
 སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་སྒྲིང་། རྟགས་ཁས། ཁོ་ན་ལེ། ས་
 གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་
 པའི་སྒྲིང་། ཁྱབ་པ་སོང་། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིང་། དེ་
 དེར་ཐལ། དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིང་ཟེར་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་ཡིན་

དགོས་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་
 སྤྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། ཉན་ཐོས་གྲུབ་
 གྱི། ཉན་ཐོས་སྒྱུར་ལམ་པ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་སོ་སྒྱུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། ཟག་པ་དང་བཅས་ན། ཉན་པ་དང་བཅས་པའི་བྱུང་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་
 གྱི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་འཁོར་དུ་ལྷན་པའི་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། ཉན་ཐོས་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་
 པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར། ཉན་ཐོས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། འདོད་
 ཆགས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་པ་དུག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་པ་དང་བྲལ་བའི་
 སྤྱིར་ཏེ། ཉན་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར། རོང་ལྷོ་གཤམས། བདག་མེད་མཛོན་
 སུམ་དུ་ཉན་པ་ཟིན་གོ་མས་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་
 པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དེས་
 ལིང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། འཇལ་དང་དེས་ཉན་སྒྲིམ་པའི་ལམ། ཞེས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དང་ཉན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར། ལོ་ཆེན་
 གྱིས། སྤྱོད་འབྲས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཉན་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་
 མཛོན་ཉན་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་བྲལ་པའི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་རྒྱུ་ལ་མཛོན་ཉན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། དེ་
 ལ་ཨར་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་དག་སལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་
 མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་འབྲས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཉན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ས་
 བརྒྱུད་པར་ཉན་པ་གནས་གྱུར་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཀག་ནས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་གི་

རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་གཉིས་དེ་གང་ལ་
 བྱེད། གཟུང་འཛིན་ཐུང་པ་དང་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་བྱེད་དམ། བདེན་སྒྲུང་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་
 རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོག་པ་པ་སྟོན་དུ་སོང་པའི་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
 དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་ཐུང་པ་དང་དུ་སྒྲུང་བའི་
 གཉིས་སྒྲུང་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་པ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
 སྟེ། བདེན་འཛིན་སྒྲངས་ན་བདེན་སྒྲུང་སྒྲངས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་
 བ། གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་
 སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩེས་ལ་མདོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལས། དེར་
 ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་རྩེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱད་པ་
 བས་རྣམ་མཁྱེན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་མདོན་སུམ་དུ་ཡང་མ་རྟོགས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་
 གྱིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱད་པ་རྣམ་མཁྱེན་འཇལ་བའི་རྟོག་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་པའདུལ་ས། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་
 རྟོག་པ་མེད་ན། རྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས། །ཁའི་ག ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གང་ཞིག །མཉམ་གཞན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོར་
 གྱུར་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རྩེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཟག་
 མེད་སྟོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁའི་ག སྟོམ་སྒྲངས་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་རྩེས་ལ་མདོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྤྱོད་ན་འདྲེས་རུང་དུ་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩེས་ལ་མདོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་

སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲུ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་
དེ། ཅིག་ཤོས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་ན། སྒྲིམ་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དེ་མཚན་
ཉིད་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅེག་ ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་དང་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་
གང་རུང་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་ཁྲུབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་སྒྲིམ་ལམ་
པའི་རྒྱད་གྱི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སློང་དེ་ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲིམ་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

། མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ། །

༥ གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོ་བོ་བཤད་པ་ལ། ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་དང་། ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་
བཤད་པ་དང་། བྱེད་ལས་གྱི་སྒྲོན་ས་མཐུག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་དང་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་
ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་ལ་མོས་བསྟེ་རྒྱུ་སུ་ཡི་རང་སྒྲིམ་ལམ་གསུམ་དུ་ཡོད། ཅས་འཆད་པ་
ལ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མོས་པ་དང་། བསྟེ་བ་དང་རྒྱུ་སུ་ཡི་
རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མོས་པ་སྒྲིམ་
ལམ། བསྟེ་བ་སྒྲིམ་ལམ། རྒྱུ་སུ་ཡི་རང་སྒྲིམ་ལམ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ལ། མོས་པ་དངོས་དང་། མོས་པའི་ཐན་ཡོན་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་
གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟེན་བཅོས་གྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེད་པ་དུག་
པའི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོགས་མཆོད་པའི་གནས་སུ་བྱེད་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་
ནས། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་
ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་བྱིས་ཤིང་

སྒྲིགས་བཅ་དུ་རྒྱུད་པར་བགྱིས་ཏེ་བཅངས་ལ་དེ་ལ་མེ་ཏོག་དང་སྒྲོམ་དང་སྒྲེང་བ་དང་བྱུགས་པ་
 དང་སྒྲེམ་དང་ན་བཟའ་དང་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་དང་ཁོར་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་མར་
 མེའི་སྒྲེང་བ་དང་མཚོད་པ་མང་པོ་དག་གིས་རིམ་གྱོ་དང་སྒྲུ་མ་དང་བསྟེ་སྟང་དང་མཚོད་པ་
 བགྱིད་པ་དང་གང་ལ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱལ་ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་སྐུ་གདུང་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་བདུན་གྱི་མཚོད་ཏེན་དུ་
 བཅོལ་ཏེ་བཅོལ་ནས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་མེ་ཏོག་དང་བདུག་སྒྲོམ་དང་རི་དང་སྒྲེམ་དང་བྱུགས་པ་
 དང་བ་དན་མང་པོ་དག་གིས་རིམ་གྱོ་དང་སྒྲུ་མ་དང་བསྟེ་སྟང་དང་མཚོད་པ་བགྱིད་ན་དེ་དག་ལ་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་གང་མང་དུ་འཕེལ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། ཀའ་ཁྱུ་ཤི་ཀའ་ཁྱོད་ཉིད་ལ་རི་ཡི། རི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ལུང་
 སྟོན་ཅིག ཅེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་རང་དོན་མོས་པ། གཉིས་དོན་མོས་
 པ། གཞན་དོན་མོས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་ཡོད་པ་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ། ཀའ་ཁྱུ་ཤི་ཀའ་དེ་རི་རྒྱུ་དུ་སེམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་ལམ་གང་ལ་བསྐྱབས་པས་མངོན་དུ་
 གྲུབ་པ་ཡིན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་བྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབས་
 པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་གྲུབ་པོ། ཞེས་པ་ནས། བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་
 དང་། མི་མཉམ་པ་དང་། རྒྱན་མེད་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་འདི་ལས་བྱུང་ངོ་། ཞེས་དང་། དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཛམ་གཤིས་
 སྤྱིང་གི་མི་གང་ལགས་པ་འདི་རྣམས་ཤེར་བྱིན་འདི་ལ་མེ་ཏོག་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་
 སྤྱིར་ཞེ་ན། ཀའ་ཁྱུ་ཤི་ཀའ་སྐད་མེད་རྫོགས་བྱུང་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་བཅོམ་འགྲུས་ཞེན་པ་མོས་པ་དམན་པ་
 སེམས་དམན་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པར་དགའོ། ཞེས་དང་། ཀའ་ཁྱུ་

ལི་ཀ་དེ་བས་ན་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གཞན་ཡང་མུར་བ་དང་བདེ་བར་སྒྲུ་མེད་
 རྫོགས་བྱུང་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱུ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན། ཞེས་པ་
 ནས། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་རབ་རྩ་སྤེལ་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
 དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རིམ་གྱིར་བབྱིད་པ་དང་། ཞེས་པ་
 ནས། མཛོད་པར་བབྱིད་ན་དེ་ནི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ཞེས་པ་དང་། ཀོང་ལྷི་
 ཀ་རིན་པོ་ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་མཛོད་རྟེན་གཅིག་ལྷ་ཞོག་གི། ཀོང་ལྷི་ཀ་གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་
 བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མུང་ན་ལས་འདས་ནས་
 མཛོད་པའི་ཕྱིར་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འདི་རིན་པོ་ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་མཛོད་རྟེན། ཞེས་པ་
 ནས། མཛོད་པར་བྱེད་ན་དེའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ཞེས་པ་དང་། ཀོང་ལྷི་ཀ་
 འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་རྟེན་གྱིས་གང་བ་ལྷ་ཞོག་གི་ཞེས་པ་
 ནས། བཀུར་སྟེར་བྱས་ན་དེའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ཞེས་པ་དང་། ཀོང་ལྷི་ཀ་
 སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་རྟེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་
 ལྷ་ཞོག་གི་ཞེས་པ་ནས། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ཞེས་པ་དང་། ཀོང་
 ལྷི་ཀ་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་རྟེན་གྱིས་གང་བ་ལྷ་ཞོག་གི་
 ཞེས་པ་ནས། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ཞེས་པ་དང་། ཀོང་ལྷི་ཀ་སྟོང་
 གཉིས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་རྟེན་གྱིས་གང་བ་ལྷ་ཞོག་གི་
 ཤེས་པ་ནས། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེན་པོ་དགུ་ཡོད་པ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། ཀོང་ལྷི་ཀ་
 སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་རྟེན་གྱིས་
 གང་བ་ལྷ་ཞོག་གི། ཞེས་པ་ནས། སྒྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོད་
 པས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་
 རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷའི་བུ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་
 དག་གིས་ལྷ་རྣམས་གྱིས་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུག་སོ། །གྲོགས་པོ་ཤེར་བྱིན་
 གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱུར་མེད་པར་བཞེད་
 རོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་
 ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྷར་ཤེར་བྱིན་གྱི་མིང་ཡོངས་སུ་སྒྲོག་པ་དེ་ལྷར་སྒྲིན་
 པའི། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཡོངས་སུ་འབྲེན་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་
 ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་
 འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཞེས་པ་ནས། ཆོ་འདི་ཉིད་དང་ཆོ་རབས་བྲི་མ་ལའང་ཡོན་
 ཏན་འདི་དག་ཀྱང་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྒྲུལ་པ་དང་། དེ་
 ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་
 འདས་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་གང་ཤེར་བྱིན་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་
 པ་ནས། ཆོ་འདིས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཀྱང་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ཀོ་བྱུ་ཤི་
 ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་གང་ཤེར་བྱིན་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་སྟེ་དགུ་རྣམས་གྱི་ཡང་ཡིད་དུ་
 འོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། སྟོབས་པ་མི་འསྟོགས་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན། སྒྲིན་པའི་ཕར་བྱིན་མི་འསྟོགས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་
 དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ཀོ་བྱུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་གྱི་
 བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་གང་ཤེར་བྱིན་འདི་བྲིས་ཤིང་སྟོགས་བམ་དུ་བྱས་ཏེ་འཆང་བར་
 འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། སྒྲ་མེད་ཚོགས་བྱུང་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་

དང་། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
 ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེས་སྤྲུགས་བཅུ་ཀུན་གྱི་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་ན་ཤེར་སྤྱིན་འདི་བཟུང་བའས། ནས། རྣམ་མཁུས་གྱི་སེམས་དང་ཡང་མི་འབྲལ་
 བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་ལ་ཡང་དགུ་ཡོད་པ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་
 ལ། ཀེའུ་ཤི་ཀ་གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་དག་གིས་ཤེར་སྤྱིན་འདི་མ་བཟུང་
 མ་བཅངས། ནས། བསྟེ་སྟང་དུ་བྱས་མཆོད་པར་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
 དང་། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
 ཏོ། །ཀེའུ་ཤི་ཀ་ཡོངས་སུ་མ་བརྟགས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ན་ཁྱོད་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་
 ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས། ནས། བརྟག་རྒྱུ་མ་མཆིས་པ་དང་བརྟོད་དུ་མ་མཆིས་པ་དང་
 སྟོལ་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཤེར་
 སྤྱིན་འདི་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མེ་ཏོག་
 དང་། ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དུ་མཆི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་བྱུར་བྱུར་བ་ལྷམས་པ་ཞིག་གྱུང་བཅའ་
 ལ། ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྷ་པོར་སྤྱིན་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཉིས་སུ་མ་
 མཆིས་ཏེ་གཉིས་སུ་བགྱིར་མ་མཆིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གཞན་
 ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགུ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཆོ་
 འབྲུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་མདོ་དང་དབྱངས་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། ནས། ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེན་
 འདི་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགུ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་
 རྣམས་ལགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་
 རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་ཤེར་སྤྱིན་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར། ནས་དེ་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

སྤྱི་དོན་གཉིས་མཆོད་པ་བརྟེན་སྟོན། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་ཡང་ལྷ་འདྲེ་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་དོན་ཀྱི་པར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆའི་སྟོང་
དུ་གྱུར་པའོ། །ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཆོག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་
པའི་བར་གང་ཡིན་པ་འདི་དག་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་
དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཀོ་བུ་ཤི་ཀ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་
དེ་བཞིན་ཏེ། འདས་པའི་དུས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་མི་སྟེང་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་
བརྟེན་ཏེ་སྒྲ་ན་མེད་པ། ནས། རང་སངས་རྒྱུ་མི་ཆོས་རྣམས་དང་དག་བཅོམ་པའི་ཆོས་
རྣམས་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། །ཞེས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་འདི་ལྷ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་པར་ཕྱིན་ཆེན་པོ་སྟེ། །ནས། ཀོ་བུ་ཤི་ཀ་དེ་བཞིན་དུ་
པར་ཕྱིན་ལྷ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱིན་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཡོངས་སུ་
བསྟོས་པ་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་རམ་བྱེ་བྱག་རྩ་མ་དམིགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་རྣམས་
གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་
བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོར་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
དེ། མོས་པས་དག་ཅུ་གསོག་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་
ལ། །ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་པོ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་
བ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མདོ་ཆན་དང་པོ་དགའི་དོན་བཤད་པ། མོས་པ་རང་
གི་དོན་དང་ནི། །ཞེས་གསུངས། མདོ་ཆན་གཉིས་པ་དགའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རང་གཞན་
དོན་དང་། །ཞེས་གསུངས། མདོ་ཆན་གྱི་མ་དགའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཞན་དོན་
དང་། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅེས་
འཆད་པ་ལ། རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །རྒྱང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། སོ་སོར་

རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། ཅེས་གསུངས། དེ་དག་ལ་ཡང་རྒྱུད་དུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་
 བས་ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། རྒྱུད་དུ་འབྱུང་བ་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་
 རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་
 ལ། ཆོགས་རྒྱུད་དང་པོ་བྱེད་དང་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་མོས་པ་སྒྲོ་མ་ལམ་ལ་རྩ་
 བའི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ། རང་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་
 དམིགས་པ་ཉིད་ཨི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་དགོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲོ་མ་པའི་
 ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་དང་པོར་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་དོ་བོ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་
 མོ། ཞེས་གསུངས། ཆོགས་རྒྱུད་བར་པ་བྱེད་དང་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་
 ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགྲུ་བྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་དག་
 གྱུར་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 གསུངས། ཆོག་རྒྱུད་ཐམ་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་ཉིང་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་དགྲུ་
 པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ཉེར་བདུན་དུ་བྱེ་སྟེ་འཆད་པ་
 ལ། དེ་ཡང་སོ་སོར་རྒྱུད་དུ་འབྱུང་བ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ན་དགྲུ་ཆོན་གསུམ་གྱིས་མོས་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་
 བོ། མོས་པ་སྒྲོ་མ་ལམ་ཆོས་ཙན། ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་ཡོད་དེ། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོ་མ་ལམ་
 དགྲུ། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒྲོ་མ་ལམ་དགྲུ། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲོ་མ་ལམ་དགྲུ་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་བྱིར།

། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་མོས་པའི་ཡུལ་དང་དོ་བོ་སོགས་ལྟར་བཤད་པ། །

༥ ལྷགས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མོས་པའི་ཡུལ། མོས་པའི་དོ་བོ། མོས་པའི་
 རྒྱ། མོས་པའི་བྱེད་ལས། འདིར་བསྟན་མོས་པ་གཏན་ལ་འབབ་པ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་
 བོ། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤར་བྱིན་གསུམ་མོས་པ་སྒྲོ་མ་ལམ་གྱི་མོས་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་། དེ་

ཡང་གཞུང་ལམ་གཉིས་མོས་ཡུལ་པལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཤར་བྱིན་མོས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུང་ལས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས། ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་གྱི་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡུམ་ཡིན་
ནོ། རྟེན་པས་ན་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་མཆོད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྤྱུ་ལ་མཆོད་པའི་བྱིར་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར་གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་དོན་དང་། བྱེད་གཤེགས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱིར་མོས་
པའི་དོན་མེད་ཆོད་མེད་པའི་དོན་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཐེམས་བྱུང་ཡུལ་དེས་ལ་བྱ་
ཞིང་། སྐབས་འདིའི་མོས་པ་ནི་ཤར་བྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའི་དང་བའི་དད་པའམ་
ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ཆོག་མཁན་གསལ་ལས། འདིའི་དོན་མེད་དེས་པར་བྱ་བའི་
དད་པ་པོ་ལ་དེས་པར་འཛིན་པའོ། ཞེས་དང་། དག་ལྡན་ལས། མོས་པ་ནི་དད་པ་དང་
འདུན་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་གཉིས་
པ་ནི། འོག་ཏུ་འཆད་པས་ཤེས་སོ། གསུམ་པ་ནི། ཤར་བྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཏན་ལ་
འབབ་པར་བྱེད་པའི་ཡུང་རིགས་རྣམ་དག་རྣམས་སོ། བཞི་པ་ནི། མོས་པ་སྦྱོམ་ལམ་དེ་བྱེད་
ལས་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སྟོན་པ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་གཞན་ལ་དགྱི་བར་མ་རུས་པ་
སོགས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསོག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་
ལྡན་པའི་བྱིར་གཉིས་པ་

། མོས་པ་སྦྱོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་བྱེད་པ་སོགས་བཤད་པ།

༥ ལྟེན་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེད་པ་སོ་སོའི་དོན་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་
མཚན། མོས་པ་སྦྱོམ་པའི་དགོས་པ་ས་མཚམས་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུམ་དོན་
གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མཛོན་
རྟེན་གས་དེ་མོས་པ་སྦྱོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་བའི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ། ཡན་

ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ཉིང་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། རོན་བསྐྱ་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་
 རི། དེ་ལ་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་རང་དོན་མོས་པ། གཉིས་དོན་མོས་པ། གཞན་དོན་མོས་པ་
 གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་མི། །རང་གཞན་དོན་དང་གཞན་དོན་
 དང་། རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་
 སྒོ་ནས་དེ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རྩུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ནི། རྩུང་
 དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། །སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཉིང་ལག་གི་སྒོ་ནས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་རྩུང་དུ་རྩུང་དུ་
 སོགས་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩུང་དུ་རྩུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་
 རྣམ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེས་ན་མོས་པ་སྒོ་མ་ལམ་ལ་ཉི་ཤུ་རྩ་
 བདུན་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དགྲ་ཚན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་
 བདུན་དུ་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཡུམ་རང་དོན་གྱི་འབྲུང་གནས་
 སུ་མོས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། རང་དོན་མོས་
 པ་སྒོ་མ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དགྲ་ཡོད། དེས་གཞན་གཉིས་ལ་རིགས་འགྲོ། བཞི་
 པ་ལ། མོས་པ་སྒོ་མ་ལམ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་པས་གཞན་
 དོན་ལ་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྒྲོར་བས་རང་དོན་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པས་རང་དོན་མོས་
 པ་དང་། གཞན་དོན་དང་རང་དོན་གཉིས་ཀ་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པས་གཉིས་དོན་མོས་པ་
 དང་། སྒྲོར་བས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པས་གཞན་དོན་མོས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། །ཁ་
 ཅིག །རང་དོན་མོས་པས་བསམ་པ། གཞན་དོན་སྒྲོར་བས་རང་དོན་གཙོ་བོར་
 སྒྲུབ། གཉིས་དོན་མོས་པས་བསམ་པ་སྒྲོར་གཉིས་ཀས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཆ་མཉམ་དུ་
 སྒྲུབ། གཞན་དོན་མོས་པས་བསམ་པ་སྒྲོར་གཉིས་ཀས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་སྒྲུབ། ཅེས་
 གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་ཤུང་ལས། རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི་གང་གི་རང་གི་དོན་ཉིད་

སྐྱུ་པ་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་དབྱེ་བའོ། །རང་དང་
 གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་གི་གཉིས་ཀའི་དོན་སྐྱུ་པ་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་གི་
 གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། ཡུམ་ལ་མོས་པ་
 ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་དང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་
 མོས་པ་སྒྲིམ་པ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་ཆོས་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་པ་ལ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། དུག་པ་ནི། རང་དོན་མོས་པ་མ་དག་པ་བདུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཙོ་ཆེ། གཉིས་དོན་
 མོས་པ་དག་པ་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཙོ་ཆེ། གཞན་དོན་མོས་པ་པ་བརྒྱ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
 གཙོ་ཆེ་ཞིང་། སྤྱིར་དེ་ཐམས་ཅད་པ་བརྒྱ་ཀ་ན་ཡོད་དོ། །ཁོ་ན་པེ། ཐེག་དམན་གྱི་མོས་པ་
 སྒྲིམ་ལམ་མེད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་
 མོས་པ་སྒྲིམ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་ཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་
 ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་པེ། ཡུམ་དོན་
 གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་འབྱུང་གནས་སུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་
 གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རྒྱུར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་
 རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་
 ཐལ། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་
 གནས་ཡིན་ན། དེ་དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་
 འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མདོན་རྟོགས་མོས་
 པ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་དང་གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་
 གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། ཡུམ་རང་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཟག་པ་དང་
 བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མདོན་རྟོགས་ཡིན་ན། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་

དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དོན་ལ་དེ་དགོས་པར་
 ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་
 ཆེས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མཛོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། རང་དོན་མོས་
 བ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། གཞན་དོན་མོས་བ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ལས། དེར་ཐལ། རྟགས་སྒྲུ་
 དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དབྱེ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་
 དུ་སོང་བའི་མོས་བ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མཛོན་
 རྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། མོས་བ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དང་བྲལ་
 བའི་ཕྱིར། རོང་རྒྱུག་པ། རང་དོན་མོས་བ་སྒྲོམ་ལམ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་གྱིས་
 བསྟུས་ཏེ། དེར་ཉོན་ཡིད་མ་སྤངས་པའི་ད་རྒྱལ་སྤོམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་དོན་མོས་
 བ་སྒྲོམ་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པས་བསྟུས་ཏེ། དེར་ཉོན་ཡིད་གནས་སྤྱར་པས་བདག་
 གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་མོས་བ་སྒྲོམ་ལམ་ས་བཅུ་པས་བསྟུས་
 ཏེ། དེར་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེས་
 བཅུ་པ་པའི་རྒྱུད་ལ་རང་དོན་མོས་བ་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དོན་མོས་བ་སྒྲོམ་ལམ་
 ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་མོས་བ་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་ཤིང་རྒྱུད་ཤིང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་བདུན་པ་བཆོས་ཅན། ཉོན་ཡིད་སྤངས་པར་ཐལ། ཉོན་
 ཡིད་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཉོན་སྤྱི་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། གཞན་ཡང་། ས་
 བཅུ་པ་བཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དང་ནས་གཞན་
 དོན་འབད་མེད་སྟུན་སྟུབ་ཏུ་བྱེད་རུས་པར་ཐལ། གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ རང་དོན་མོས་བ་སྒྲོམ་ལམ་དང་གཞན་དོན་མོས་བ་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་
 འགལ་བར་ཐལ། ཡུམ་གཙོ་བོར་རང་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་

ཞེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དང་། ཡུམ་གཙོ་བོར་གཞན་དོན་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དེ་
གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་པོ།

༼མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ༽

༥ གཉིས་པ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་
བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་
ནི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལས་འགྲོས་ནས། བརྒྱ་གྱིན་གྱིས་གསོལ་
བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱི་བའི་
སྤང་དུ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། བསྟན་པ་
དང་། བཀྲར་བ་དང་། བསྐྱུགས་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བསྟན་པ་ཙམ་
དགུ་པོ་དེ་རྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བགྱི་བའི་སྤང་དུ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་
འདི་ནི་ཚད་མ་མཆིས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པའོ། མི་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། གཞན་ལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
པའོ། ཁམས་ལས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། ཞེས་པ་ནས། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་
འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་དང་། ཀུན་གྱི་གཞན་ཡང་རིགས་གྱི་བུ་འམ་རིགས་གྱི་བུ་
མོ་གང་ལ་ལ་ཇི་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དུང་དུ་སོང་སྟེ་སྟོན་ཅིང་། ཞེས་སོགས་
དང་། ཀུན་གྱི་རིགས་གྱི་བུ་འམ་རིགས་གྱི་བུ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་
རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་ན་དེའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་གྱི་འཛུལ་བུའི་སྒྲིང་
གི་སེམས་ཅན་དག་བ་བཅུའི་ལས་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་ ཅེས་
སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་

སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཞག་ན། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་རང་བྱུང་རྒྱལ་ལ་བཞག་པ་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་
 མོ་ལ་ལ་ཞིག་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཞོད་པ་བས་
 རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་སྒྲ་མེད་ཆོགས་བྱང་
 ལ་བཞག་ན་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའི་དོན་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ལོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་
 ཞིག་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ལ་ཞིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཞོད་པ་བས་གཞན་
 གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་སྒྲ་མེད་ཆོགས་བྱང་ལ་བཞག་ན་དེའི་བསོད་ནམས་
 ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ཞེས་པ་རྣམས་གསུངས། གཉིས་པ་བཀུར་བ་ཙམ་དགུ་པེ་དེ་སྟོན་
 པ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་ཞིག་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་
 བཞོད་པ་བས། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་ཞིག་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཞོད་པ་བས། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལ་
 ལ་ཞིག་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་རྒྱལ་ལ་བཞོད་པ་བས། ཞེས་
 སོགས་དང་། ཀོ་རུ་ལི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འཛམ་
 བུའི་གླིང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཞོད་པར་གྱུར་ན་ཀོ་རུ་ལི་
 ཀ་དེ་ཇི་སྒྲམ་དུ་སེམས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེའི་བསོད་ནམས་དེའི་རྒྱས་མང་དུ་
 འཕེལ་ལ་མ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མང་དོ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་
 མང་དོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཀོ་རུ་ལི་ཀ་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་ཤེར་བྱིན་འདི་གིས་ནས་སྒྲིགས་བམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱུང་དུ་ན་གྱིས་
 པའམ། ཞེས་སོགས་དང་། ཀོ་རུ་ལི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་
 གིས་ཤེར་བྱིན་གྱི་དོན་གཞན་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བྱེ་སྟེ་སྟོན་པར་བྱེད། ཅེས་སོགས་

དང་། ཀུན་གྱི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་
 འདི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་གྱི་ཀ་གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་
 བྱུ་མོ་ལ་ལས་ཕྱོགས་བརྒྱ་ཀུན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་
 དག་པར་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད། ཅེས་སོགས་དང་། ཀུན་གྱི་ཀ་
 གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་ལ་ལས་བསྐལ་པ་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་
 གཞན་ལ་དུ་མེད་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱིན་པའི་ཡར་ཕྱིན་དང་། ཞེས་སོགས་
 དང་། ཀུན་གྱི་ཀ་འཛིན་བུའི་སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་
 བྱུ་མོ་གང་ལ་ལས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་ན། ཀུན་གྱི་ཀ་དེ་ཇི་སྟེན་དུ་
 སེམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ཡས། བརྒྱ་
 གྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། བཙོམ་ལྟན་འདས་མང་ངོ་། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ངོ་། །བཙོམ་
 ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། ཀུན་གྱི་ཀ་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་
 གང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་དོན་དང་ལྟན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་
 རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་རྣམས་གསུངས། གསུམ་པ་བསྐྲགས་
 པ་ཙམ་ལ་དགུ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་སྟོན་པ་ལ། ཀུན་གྱི་ཀ་གཞན་ཡང་འཛིན་བུའི་སྤྱིང་གི་
 སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཕྱིར་འོང་
 པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། ཇི་སྟེད་པ་ཕྱིར་མི་འོང་པའི་འབྲས་བུ་ལ་
 བཀོད། ཅེས་སོགས་དང་། དག་བཙོམ་པ་ཉིད་ལ་བཀོད། ཅེས་སོགས་དང་། ཀུན་གྱི་ཀ་
 གཞན་ཡང་ཕྱོགས་བརྒྱའི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ཞིང་གསུ་གྲུང་གི་བྱུ་མ་སྟེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་ལ་ལས་རང་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་བཀོད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་གྱི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་
 བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་ལ་ལས་འཛིན་བུའི་སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་སྤྱོད་མེད་པ་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེལ་བར་བྱས་ན། ཞེས་སོགས་
 དང་། སྒྲིང་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ། ཞེས་སོགས་
 དང་། སྟོང་སྤྱི་ལུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། སྟོང་གཉིས་
 པ་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི། ཞེས་སོགས་
 དང་། ཀོ་ཁུ་ལི་ཀ་གཞན་ཡང་འཛིན་བུའི་སྒྲིང་གི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་རིགས་ཀྱི་
 བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ལ་ལཞིག་གིས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་བཀོད་པ་བས་ཀྱང་ཞེས་པ་
 ཅས། དེ་དག་ལ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་མི་དགོས་ཀྱི་འདི་ནི་འཁོར་བ་ལས་འབྱུང་བར་
 འདོད་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོས་མནར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བར་རྣམས་
 གསུངས། དེ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་སྒྲི་
 མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཉི་ཤེར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེར་གྱིན་ལ་གདམས་ཤིང་རྩེས་སུ་
 བསྟན་པར་བགྱིའོ། ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེགས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེགས་དང་
 ཐེགས་ཅན་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་
 ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། ཅུ་པ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་
 གྱི་འོག་ཏུ་དེའི་ཕན་ཡོན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མོས་པ་སྒྲོམ་པའི་གང་ཟག་དེ་སྟོབ་
 བསྟེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་སྒྲོམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སྟོབ་བསྟེད་པའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་མོས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་པ་ལ་
 སོགས་པ་མཛོད་དོ། ཞེས་བསྟོད་པ་དང་བཀྱར་བ་དང་བསྟུགས་པ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་འཆད་པའི་སྟོན་པ་མོས་པ་སྒྲོམ་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་
 སྟོན་པ་ལ། ཤེས་རབས་རོལ་གྱིན་པ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཅུ་བའི་
 དོན་བཀྲལ་བ་དང་། རང་བཞིན་རོས་བརྒྱུད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་

མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་
 མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སྟེ། གནས་སྐབས་དགུ་དག་
 ཏུ་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་པོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་མཛོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་
 བསྟོད་པ་དང་བཀའ་བ་དང་བསྐྱགས་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་
 ལ། དེས་ན་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་གཙོམ་བྱའི་དོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་
 ནི། མོས་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ། བསྟོད་པ་དགུ། བཀའ་བ་
 དགུ། བསྐྱགས་པ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

༼མོས་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ༽

༥ དེས་ན་རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་སྟོན་ལམ་བསྟོན་པ་སྟོན་པ་གིས་ཐོབ་
 པའི་ཡོན་ཏན་དེ། མོས་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་མོས་པ་སྟོན་ལམ་
 དང་པོ་དགུ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་བསྟོད་པ་དགུ། བར་པ་དགུ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་བཀའ་བ་
 དགུ། ཐམ་དགུ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱགས་པ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད། ས་མཚམས་མོས་པ་
 སྟོན་ལམ་སྟོན་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

༼བསྟོན་པ་སྟོན་ལམ་བཤད་པ༽

༥ གཉིས་པ་བསྟོན་པ་སྟོན་ལམ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་
 ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེར་སྤྱོན་ཡོད་
 པས་མཛོན་མཐོང་དང་དེས་ལོགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་དེ་ནས་
 བྱང་ཆེན་བྱམས་པས་གནས་བརྟེན་རབ་འབྱོར་ལ་སྦྲས་པ། བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྗེས་
 སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ། ཅ་
 བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཤེས་ཏུ་བསྟོན་པ་སྟོན་ལམ་

ལྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མོས་པས་བསགས་པའི་དགོ་ཅུ་རྣམས་བསྡོམས་ཆོགས་བྱང་དུ་
 བསྡོམས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་མོས་
 བ་ལ་བསྡོམས་བ་འབྱུང་བས་གཉིས་པ་བསྡོམས་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་འཆད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་བསྡོམས་བྱེད་པར་
 ཅན། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། ཡོངས་སུ་བསྡོམས་བྱེད་པར་ཅན། ཞེས་པས་
 བསྡོམས་བྱེད་པར་ཅན་དེ་བསྟན་ནས། བསྡོམས་བྱེད་ལས་དེ་ལྟོན་པ་ལ། དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། བསྡོམས་པའི་ངོ་པོ་བཅུ་གཅིག་ལྟོན་པ་ལ། གཞུང་ལྷན་མ་རྣམས་
 གསུངས། དེ་ཡང་། དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། ཞེས་པས་བསྡོམས་བྱེད་ཆེས་ལ་བདེན་
 ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་པས་བསྡོམས་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ལ་
 བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། དབེན་དང་། ཞེས་པས་བསྡོམས་བཤེས་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་
 བསྟན། སངས་རྒྱུས་བསོད་ནམས་ཆོགས། རང་བཞིན་དུ་པའི་སྤྱོད་ལུ་ཅན། ཞེས་
 པས་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་ཅུ་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། ཐབས་བཅས། ཞེས་པས་
 སྤྱི་རྒྱ་གཤི་དགོ་ཅུ་ལ་བཟང་ངན་དུ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། མཚན་མ་མེད་པ་
 དང་། ཞེས་པས་བསྡོམས་བསྟན་ཅན་ལ་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་
 བསྟན། སངས་རྒྱུས་རྒྱུ་ལྷི་རང་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་ལྟ་
 བྱར་ཤེས་ནས་དགོ་ཅུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་བསྡོམས་ཞིང་འཁོར་བའི་རྒྱུར་མི་བསྡོམས་བ་དེ་
 བསྟན། རྒྱུང་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྡོམས་བྱེད་བྱེད་པའི་བསྟན་ཏོ། གསུམ་པ་ལ། བསྡོམས་
 བའི་བྱངས། གང་དུ་བསྡོམས་། གང་གི་ཆེད་དུ་བསྡོམས་། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་བསྡོམས་
 བ། གང་གིས་བསྡོམས་པོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བྱེད་དོ། ཞེས་
 འཆད། གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཆོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཞེས་
 བཤད། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ། ཞེས་འཆད། བཞི་པ་ནི། མི་

ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད། ལྷ་པ་ནི། མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱར་གསུངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་འདི་བོ་བྱུང་
 བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་འཆད། འོ་ན། བསྟོ་བ་རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་བྱུང་
 རོ། ཞེས་འཆད་ན་བརྩ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་བསྟོ་བ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་སྟོན་པ་
 ལ། མདོ་ལས། བརྩན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཆེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ལྷན་པའི་བསོད་
 རྣམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ཡང་མི་
 དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་སྒྲ་མེད་ཆོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྷན་པའི་བསོད་རྣམས་བསགས་པའི་དངོས་པོ་དང་
 ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོའའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདི་ཉིད་རབ་ཅེས་
 བྱའོ། ཁྲམ་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་
 བསྟོ་བ་བྱུང་པར་ཅན། ཞེས་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་། ཞེས་
 དང་། དེ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱུང་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་
 རྩལ་དང་། ཞེས་གསུངས། བསྟོ་བའི་བྱུང་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སྒྲ་མེད་
 ཆོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡི་བྱུང་བ་
 མཆོག་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྩལ་ལ་གནས་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ལ་
 དམིགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་འདི་བོ་
 བོ་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས། རྩ་འགྲེལ་འདི་གཉིས་བསྟོ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་བྱུང་པར་སྐྱར་རོ། གཉིས་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་
 ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། བྱམས་པ་གང་
 ཡང་བྱང་ཆེན་འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་བཙུམ་ལྷན་འདས་

ཚད་མེད་གྲངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་དག་གིས་རྩི་ལྟར་
 མཚན་མར་བྱས་ཏེ། རྒྱ་མེད་རྩོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དེ་དག་
 དང་དམིགས་པ་དེ་དག་དམིགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། ཞེས་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་
 དང་། རྒྱལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ཡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་སྟོན་པ་ལ་བྱམས་པས་སྦྱས་པ། བཅུན་པ་རབ་
 འཕྲོར་གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་ཉན་
 རོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་
 ཤིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་མཚན་ཉིད་
 དོ། ཞེས་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པ་དང་། ཞེས་དང་། བསྟོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་
 དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་བ་དབེན་པར་ཤེས་པའི་བསྟོ་བ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་
 བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མདོན་པར་འདུ་བྱས་ཏེ་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་
 དབེན་པར་འདུ་ཤེས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དབེན་དང་། ཞེས་
 དང་། དབེན་པ་དང་། ཞེས་དང་། བདག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་དངོས་པོ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། ལྟ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རིགས་དང་རང་བཞིན་རྩིས་སུ་
 དྲན་པའི་བསྟོ་བ་སྟོན་པ་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་ཉན་རོས་ཀྱི་
 དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་དག་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་རྩིས་སུ་དྲན་པར་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཚོགས། །རང་བཞིན་དྲན་
 པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན། ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་

རང་བཞིན་བྱམ་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཏུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དགོ་བ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། ཏུག་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ལ། བུམས་
 པས་སྒྲུས་པ་བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་དགོ་བའི་ཅུ་བ་དེ་དག་མཚན་མར་མི་བྱེད་
 ཅིང་སྒྲུ་མེད་ཐོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་
 པ་ལ། ཐབས་བཅས། ཞེས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེས་
 དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་
 པའི་མཚན་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ལ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཁ་ཟས་བསོད་པ་
 ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཏུག་དང་འབྲེས་པར་གྱུར་ན་
 ཁ་དོག་དང་དེ་དང་རོ་ཡིད་དུ་འོང་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་
 པ་ལ། མཚན་མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། མཚན་མ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱད་
 པ་སངས་རྒྱུས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་བསྟོན་པ་ལ། བུམས་པས་སྒྲུས་པ་ཇི་ལྟར་འདས་པ་
 དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཅུ་བ་
 རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟེ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱུས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གནང་བ་
 དང་། ཞེས་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་དང་། ཞེས་གསུངས། དགྲུ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་མ་
 ཞེན་པའི་བསྟོན་པ་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་ཐོག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་
 པའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོས་ཤེར་སྤྱོད་པའི་ཆོ་དགོ་བ་རྣམས་འདི་ལྟར་
 ཡོངས་སུ་བསྟོན་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་གཞུགས་གང་འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་
 དང་གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ནི་འདས་པ་མ་ཡིན་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ད་
 ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཚན་མའི་ཚུལ་ལམ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 བསྟོན་པར་མི་རུས་སོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཁམས་གསུམ་

གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། ཞེས་དང་། ཁམས་གསུམ་པར་མི་གཏོགས་པ་དང་། ཞེས་
 དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་པ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་
 འབྲུང་བའི་བསྟོ་བ་རྒྱུད་དུ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་
 འབྱོར་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་སྟོན་དེ་ལྷར་བྱུང་ཆེན་ནམས་ཀྱི་
 ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་བྱུང་པོ་གང་ཡིན་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བསྟོ་
 བ་དེ་ནི་རབ་ཅེས་བྱའོ། ཁམ་པ་ཞེས་བྱའོ། བཅོམ་ཞེས་བྱའོ། མཚོག་ཅེས་བྱའོ། རབ་
 མཚོག་ཅེས་བྱའོ། ལུལ་དུ་སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱའོ། ལྷན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། གོང་ན་མེད་པ་
 ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྲུང་བའི་བསྟོ་བ་འབྲིང་སྟོན་པ་
 ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་སེམས་
 ཅན་ཇི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། བསོད་
 ནམས་ཆེན་པོ་འབྲུང་བའི་བསྟོ་བ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་
 སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲ་
 མེད་ཇོག་བྱུང་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྷར་བྱུང་ཆེན་ལ་རིམ་གྲོར་
 བྱེད་པ་དང་སྒྲ་མར་བྱེད་པ་བསྟོ་སྟེང་དུ་བྱེད་མཚོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་
 དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས། མདོ་ཚན་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྒྱུད་དང་འབྲིང་
 དང་ཆེན་པོ་ཡིས། བསྟོ་བ་གཞན་ནི་ནམ་གསུམ་པོ། བསོད་ནམས་ཆེ་འབྲུང་བདག་ཉིད་
 རོ། ཞེས་དང་། རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་
 བ། ཞེས་དང་། དག་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། ལྷན་མེད་པའི་བྱུང་རྒྱུ་ལ་གནས་པ་ནམས། ཞེས་གསུངས། ཡང་
 ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་
 ལྷའི་བུ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་དང་འགྲོགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །ཀྲེ་མ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཐབས་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་
འདིས་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཚུལ་དང་། ཞེས་སོགས་ནས། བྱང་ཆེན་དམིགས་སུ་མེད་
པའི་ཚུལ་གྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་འདི་ནི་རབ་ཅེས་བྱའོ། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་བར་ཞེས་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་དོན་ནི། ས་གཉིས་པ་པའི་རྒྱུད་གྱི་བསྟོ་བ་ཆོས་
ཅན། ཉན་རང་གི་བསྟོ་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་
ཆོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་
བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མདོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༼སྤྱི་དོན་ལ་བསྟོ་བྱའི་རྣམ་དང་བསྟོ་བའི་སེམས་སོགས་དུག་བཤད་པ།༽

༥ སྤྱི་དོན་ལ། བསྟོ་བྱའི་རྣམ། བསྟོ་བའི་སེམས། བསྟོ་བའི་དབང་པོ། བསྟོ་བའི་ཆེད་
དུ་བྱལ། བསྟོ་བའི་དགོས་པ། བསྟོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་དངོས་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། དུས་
གསུམ་གྱི་དགོ་ཅ་ཐམས་ཅད་བསྟོ་བའི་རྣམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་བྱང་དུ་བསྦྱར་བྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་
དེ་འདིར་བསྟན་བསྟོ་བྱེད་གྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དགོ་ཅ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་བྱང་དུ་སྦྱར་བར་
བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་གསུམ་བདེན་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་
རབ་གིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་ཅ་ཆོགས་བྱང་དུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་
དང་། མི་ཐད་པར་འདོད་པའི་འདུན་བ་ཅི་རིགས་པས་བསྐྱས་པ་བསྟོ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་
ཏེ། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས། བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ནི། སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་
སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་གོང་མ་རྣམས་བསྟོ་
བའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། །དེ་མི་ལྟར་བསྟོ་བའི་དོན་སྦྱར་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས་པ་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་དགོ་ཅ་མི་ཐད་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱུད་ཀྱང་

རུང་། ཁེམས་ཙན་དོན་ལས་གཞན་མི་སྤང་། ཁེམས་ཙན་ཁོ་ནའོ་དོན་གྱི་ཕྱིར། ཐམས་ཙན་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་བསྟོན་པོ། ཞེས་དང་། རྩེ་སངས་རྒྱལ་གཉིས་པས། རྒྱལ་སྤྲུལ་སྟོན་ལམ་གང་གཞི་ཀྱང་རྣམས་ནི། དམ་ཚེས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་ནང་འདུས་པར། གསུངས་ཕྱིར་དགོ་ཅ་ཇི་སྟེང་བསགས་པ་རྣམས། ཀྱུན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོས། ཞེས་དང་། སྟོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་ལུས་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་ཆུ་ཐིགས་ལྟར་། རྒྱ་མཚོ་མ་ཟད་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་བསྟོས་དགོ་བ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་མ་ཟོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་ནི། དགོ་ཅ་ཆ་མེད་ཆོགས་བྱང་དུ་བསྟོས་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་བྱུང་བར་ཙན་དང་ལྟན་ཏེ། འབྲས་བུ་དམན་པ་ལུ་བྱང་དུ་འཁྱུར་བ་དང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོངས་སྟོང་པས་མི་ཟད་པར་འཁྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟོ་བ་ལ་སྟོན་ལམ་གྱིས་བྱུང་ཀྱང་། སྟོན་ལམ་ལ་བསྟོ་བས་མ་བྱུང་སྟེ། བདག་གིས་ཆོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་འདུན་པ་དེ་སྟོན་ལམ་ཡིན་ཞིང་བསྟོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

། བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། །

༥ དུག་པ་ལ། རང་གཞན་གང་རུང་གི་དགོ་ཅ་ཆོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་སྟོ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩེ་ལ་མཛོན་རྟོགས། བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་རྒྱུ་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཁོ་ན་ལ། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་ཆོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། ཁོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་ཆོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་ཆོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུམ་པའི་དགོ་ཅ་

རྫོགས་བྱུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་བསྐྱོ་བ་སྒྲིམ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱུད་ཐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་
གྲུབ་སྟེ། །ཁའི་ག རང་ག་ཞན་གྱི་དགོ་ཅ་རྫོགས་བྱུང་གི་རྒྱུར་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རྫོགས་ལམ་འོན་རྫོགས་ཞེས། ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁའི་ག དེ་མི་འཐད་དེ། རང་ག་ཞན་གྱི་དགོ་
ཅ་རྫོགས་བྱུང་གི་རྒྱུར་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོགས་
བྱུང་གི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁའི་ག །རང་ག་ཞན་གྱི་དགོ་ཅ་རྫོགས་བྱུང་གི་
ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཟེར་ན། རང་གི་དགོ་ཅ་རྫོགས་བྱུང་གི་ཡན་
ལག་ཏུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་བསྐྱོ་བ་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཙན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ག་ཞན་གྱི་དགོ་ཅ་རྫོགས་བྱུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱུར་བར་
བྱེད་པའི་དེར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རང་གི་དགོ་ཅ་ག་ཞན་གྱི་དགོ་ཅ་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། །ཁའི་ག རང་རྒྱུད་གྱི་དགོ་ཅ་རྫོགས་བྱུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་
དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྫོགས་ལམ་འོན་རྫོགས། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དག་
བཅོས་པའི་རྫོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་པའི་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཙན། ཐག་པ་དང་བཅས་པར་
ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟེ། ག་ཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་སྒྲིམ་ལམ་པས་ཐས་
ཕུལ་པའི་བསོད་ནམས་རྫོགས་བྱུང་དུ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་
བསྐྱོ་བ་ཆོས་ཙན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། བསྐྱོ་བ་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་
ཅིང་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཙན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

།རྫོགས་སུ་ཡི་རང་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ།།

༥ ག་སུམ་པ་རྫོགས་སུ་ཡི་རང་སྒྲིམ་ལམ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས་ག་སུངས་ཚུལ་
དང་། བསྐྱོན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསྐྱོ་བའི་སྐབས་སུ་དགོ་
ཅ་རྒྱམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་རྫོགས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱུང་བ་ག་སུངས་པ་ལས་འསྐྱོས་ནས། དེ་

ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་གིས་ཆེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་
 ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱུ་ཤིང་བསྟོ་མས་ཏེ་གཞལ་ན་ཆེས་སུ་ཡི་རང་བའི་རབ་ཀྱི་ཆེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཞེས་བཀའ་
 སྤྱུལ་ན་ཇི་ཅོམ་གྱིས་ན་ཆེས་སུ་ཡི་རང་བ་རབ་དང་གོང་ན་མེད་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་
 ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་འདས་
 བ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་གང་རང་སངས་རྒྱུ་
 དང་བཅས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དམིགས་
 པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་པ་ཆེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །ཆེས་སུ་ཡི་
 རང་ནས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་འོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐབས་མཁས་པས་དགེ་
 བའི་རྩ་བ་དེ་དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། མཛོམས་སྦྱར། རྩ་བ། འབྲེལ་པ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་ཆེས་སུ་ཡི་རང་སྟོམ་ལམ་འཆད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མོས་པས་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་བ་སྟོ་བས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྟོས་པ་
 ལ། ཆེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགའ་བས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 བསྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྟོས་པའི་དངོས་པོ་མཛོན་པར་
 སྟེལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གསུམ་པ་ཆེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མཛོད་འོད་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་
 གིས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱིས་སྟོན་པ་འཆད་པ་
 ལ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐབས་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་དམིགས་

ནས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་གིས་ཆེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། གསུམ་པ་མཐུག་བསྐྱབ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པས་ནི་འབྱུང་བྱུངས་དག་ནས་གསེར་གྱི་གར་བུ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་
 བྱེད་དོ། །བསྐྱོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། དེ་གསེར་འགར་གྱི་རྒྱན་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་དོ། །ཆེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་རང་
 དང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་བྱས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་འཐོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས། ཁཅིག་རང་གཞན་གྱི་དགོ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཆེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། རང་གི་དགོ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པའི་ཆེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་
 དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཆེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་རྣམས་གིས་མ་དེས་པའི་
 སྤྱིར། ཁཅིག་རང་གཞན་གྱི་དགོ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཟག་པ་དང་
 བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཆེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
 བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་
 གསུམ་ག་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་རྩལ་གིས་
 རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཚོས་ཙན། དེ་གསུམ་ག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་
 སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཙན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ཆེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གསུམ་པོ་ལ་བྱེད་ལས་མི་འདུ་བའི་བྱེད་པར་མེད་པར་
 ཐལ། དེ་གསུམ་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་
 ན། དེ་གསུམ་ག་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར།

། རྒྱུ་ལ་ཡི་རང་གི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་བཤམས་པ་ཤད་པ། །

༥ རང་ལུགས་ནི། རང་གཞན་གང་རུང་གི་དགོ་ཅུ་ལ་དགའ་བ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་
 དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མཛད་རྟོགས། རྒྱུ་ལ་ཡི་རང་སྒྲིམ་
 ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱད་ན་གཉིས་སུ་ཡོད། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་རྒྱུ་ལ་མཛད་པར་དུ་
 ཡོད། གཞུང་དོན་ནི། ས་གཉིས་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅུ་ལ་དགའ་བ་སྒྲིམ་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ལ་ཡི་རང་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅུ་ལ་དགའ་བ་
 སྒྲིམ་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མཛད་
 རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར།

། ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་ལ་ཐུན་མོང་པའི་མཚམས་སྒྲུབ་པ། །

༥ གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་ལ་ཐུན་མོང་པའི་མཚམས་སྒྲུབ་པ་དང་། ས་སའི་ངོ་བོའི་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལས་སྒྲིབ་གཉིས་འཛམས་
 པར་རུས་པའི་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར་
 དང་། དམན་མཚོག་གི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། ཟག་མེད་
 སྒྲིམ་ལམ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འོག་ཏུ་ཟག་པ་མེད་
 པའི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། །ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་གང་ཞིག་གཞན་དབང་སྒྲུམ་ལྟ་བུ་དངོས་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡི་
 རང་ལ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་དམིགས་པ། སྒྲུབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་
 ཞིག་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་བྱུང་ནས་མཁའ་ལྟ་བུ་དངོས་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་མཉམ་གཞན་ཡེ་ཤེས་
 སུ་དམིགས་པ། རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར་

ཉེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དེ་སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གང་ཞིག་ རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་
 ཆེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་
 ཞིག་ སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་ཆེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། རྣམ་
 དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་དེ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གང་ཞིག་ མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་
 བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ བ་སྒྲུབ་དཔྱད་བྱེད་
 གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་ཆེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྐབས་པ་སྒྲོམ་
 ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་དེ། ཅིག་
 ཤོས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སྐབས་པ་སྒྲོམ་
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་
 དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་དང་སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ཡིན་
 བྱུང་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཤར་
 རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆེས་ལ་མངོན་
 རྟོགས། སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལས་སྒྲོག་པ་ཅིག་ཤོས་གྱི་མཚན་ཉིད་
 ཟེར་བ་ཡང་སྤྲུམ་ཁེགས་སོ། གཞན་ཡང་། སྤྱིར་བཏོན་སྐབས་པ་དང་གཉིན་པོའི་སྐབས་པ་
 གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་འགལ་བའི་

སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་ལེ། དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན། རྩེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་རྒྱུ་མ་ལས། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྟར་པ། ལངས་རྒྱས་སྤྱི་དེས་ཐོབ་
 པ། རྟེན་ཆེས་ལམ་ཐོབ་པ་ཡི། ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། ཅིས་དང་། མདོ་
 སྟེན་རྒྱན་ལས། ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་ལེགས་བཞག་པ། རྩ་བ་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལ་སློ་བྱོས་བཞག། འབྲས་སྤྱོད་ཉོག་ས་པ་ཙམ་རིག་རྟེན་པ་དག་སྤྱིར་དུ་ཡོན་ཏན་རྟོགས་
 པའི་པ་རོལ་འགོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། རྒྱུད་རྒྱུ་མར། རྒྱུ་མཆོ་
 སོགས་བཞིན་འདོད་ཆགས་སོགས། སློ་བུར་རྟོན་མེད་ས་དག་བཞི། མདོར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། ཅིས་དང་། མདོ་སྟེན་རྒྱན་ལས། སློ་དང་
 ལྟན་པས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། རྟག་ཏུ་ཀུན་ལས་མཉམ་པར་སོང་བ་ཡི། རྟེན་པ་བརྟེན་པའི་
 ཉེས་པའི་ཆོང་ཆོང་དག དུག་སྒྲན་ཆེན་པོས་དུག་བཞིན་སེལ་བར་མཛད། ཅིས་
 གསུངས། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལུང་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱུབ་པ་སློམ་ལམ་
 རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་དང་། སྤྱི་མ་གཉིས་ནི་མཉམ་གཞག་གི་རྣམ་
 དག་སློམ་ལམ་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། ཁོ་ན་ལེ། དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། གཙོ་བོར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྩེས་
 འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དང་། གཙོ་བོར་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་
 རྟོགས་རིགས་གཉིས་འགལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ཆེ་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་
 རྟོགས་རིགས་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་
 ཙན། གཙོ་བོར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སྤྱི་གནས་

པར་ཐལ། གཙོ་བོར་ཅིག་ཤོས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་བཀའ་ལས། དེར་ཐལ། གཙོ་བོར་
མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་
ཏེ། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༼སྐབ་བ་དང་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་ལའད་པ༽

༥ དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ཐག་མེད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་ལ་མཛོད་རྟོགས་གང་ཞིག་རང་
གི་ཐོབ་བྱུང་བྱུང་བའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྟེན་འཛིན་བྱེད་དེ། སྐབ་བ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
མཚན་ཉིད། དབྱེན་ལྡར་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་ །རང་གི་ཐོབ་བྱུང་བྱུང་བའི་སྤངས་པ་མཐར་
ཐུག་གི་ལག་རྟེན་འཛིན་བྱེད་དེ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་དགུ་ཡོད། དེ་
གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ། ལེགས་ལའད་གསེར་འབྲེང་ལས། དེས་ན་མཉམ་གཞན་ཐག་མེད་
གཅིག་ཉིད་ཡུལ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་སྒྲོན་པ་ཐོབ་བྱུང་གྱི་སྐབ་བ་ལ་བྱེད་བ་དང་། སྤང་བྱུང་འཛིན་པ་རྒྱུ་
ཡིན་གྱི་སྒྲོན་པ་དེ་མ་སེལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྟོག་ཆ་ནས་བསྟན་པས་འདི་གཉིས་དངོས་སོ་སོ་
དད་པར་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་གཉིས་ཀྱི་ལ་ཡང་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ས་
དང་སོ་ནམས་བརྩེ་བའི་བར་དུ་ཡོད། ཐག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་པའི་ཐག་མེད་དེ་སྒྲོ་དོན་འདྲེས་
རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་
བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཐག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་སྤར་ལའད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྤྱིར་ཐག་བཅས་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་
རྣམས། །ཐག་བཅས་ཞེས་ལམ་བདེན་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐག་བཅས་སུ་
ལའད་པ་དང་། ཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་ལས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྟན་

པ་འི་ཤེས་པ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་
དང་། ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པས་བཅིངས་པ་དང་། ཟག་པའི་ཆེས་སུ་འབྲེལ་བ་
དང་། ཟག་པའི་ཆེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཟག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་
པར་བརྟའོ། །ཞེས་ཟག་པའི་སློང་ལ་ཤོག་པར་བྱུང་དང་འབྲེལ་བ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་འཛོག་པར་
བཤད་པ་དང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སློན་ས་
ཟག་པ་རྒྱས་སུ་བྱུང་བ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༼སོ་སོའི་དོན་ལ་སྐྱབ་བ་སློམ་ལམ་བཤད་པ།༽

༥ གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་བ་སློམ་ལམ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་དག་སློམ་
ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་
ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོ་བ་བསྟོ་
བ་དང་ཆེས་སུ་ཡི་རང་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་སྤང་བར་
བགྱིད་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཕྱག་བགྱི་བར་འོས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཤེར་ཕྱིན་ལ་བདག་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་
དང་། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དང་པོར་བཤད་པའི་རིམ་པས་
ཡོན་ཏན་མདོན་པར་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱབ་བ་སློམ་ལམ་འཆད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཟག་མེད་སློམ་ལམ་དེ་ལ་སྐྱབ་བ་སློམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སློམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དེའི་
ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་མདོན་པར་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
སློམ་པའི་ལམ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པའི་སློན་ས་སྐྱབ་བ་སློམ་
ལམ་ལྟ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡི་རོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། ཅེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་
ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སློན་ས་འཆད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་

གསུངས། མདོ་ཙྰ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་བསྟུན། གང་གིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་
 བཞིན་དང་། གང་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལྟེན་པའི་རྣམས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། རོ་
 བོ་དབང་བཅན་པར་བྱས་པ་སྐྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་དབང་བཅན་
 པར་བྱས་པ་སྐྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། བྱེད་ལས་དབང་བཅན་པར་བྱས་པ་སྒྲིམ་
 ལམ་དེ་ཡིས་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་མདོན་པར་འདུམ་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་
 པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རིམ་གྱིས་། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཤེར་བྱིན་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་
 དག་པར་སྟོན་པར་བགྱིད་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡི་རོ་
 བོ་ཉིད། ཅེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་
 རོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་བྱིན་ལ་ཇི་ལྟར་
 གནས་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལྟ་རིམ་གྱི་སྟོན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་དེ་
 བཞིན་དུ་ཤེར་བྱིན་ལ་གནས་པར་བགྱིདོ། ཞེས་པ་ནས། མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ཞེས་
 བྱའོ། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
 ལ། མཆོག་ཉིད། ཅེས་དང་། གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱུས་ཉིད་མི་འཐོབ་པ་ནི་མཆོག་ཉིད་
 རོ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རིམ་གྱིས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་བྱིན་འདི་ཇི་ལྟར་མདོན་པར་
 བསྐྱབ་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལྟ་རིམ་གྱི་གཟུགས་མདོན་པར་
 བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཤེར་ཤེར་བྱིན་མདོན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། འཇིག་པ་
 མེད་པས་ཤེར་བྱིན་མདོན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
 ལ། ཀུན་ལ་མདོན་པར་འདུམ་བྱེད། ཅེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པར་སྐྱེ་བ་མེད་
 པར་རྟོགས་པར་སྦྱར་བ་ནི་ཀུན་ལ་མདོན་པར་འདུམ་བྱེད་པའོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་

གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་སྟོས་པའི་རྣམ་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དབང་བཅོན་པར་བྱས་
 བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་
 དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དབང་བཅོན་པར་བྱས་པ་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་བྱེད་པ་དང་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྤྱི་འཛིན་གསལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟར་མངོན་
 པར་བསྐྱབ་པའི་ཤར་ཕྱིར་ཆོས་གང་ཞིག་གཏོད་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 སྤྱལ་བ། སྤྱི་འཛིན་བྱ་དེ་ལྟར་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཤར་ཕྱིན་ནི་ཆོས་གང་ཡང་གཏོད་པར་མི་
 བྱེད་དོ། །ནམ་ཆོས་གང་ཡང་གཏོད་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གངས་སུ་
 འགོ་འོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི། གཏོད་པར་བྱེད་
 པ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་
 པའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པ་ནི་གཏོད་པར་བྱེད་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསལ་བ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤར་ཕྱིན་འདི་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་མོ་འོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་རྣམ་གངས་དེས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤར་ཕྱིན་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་
 མོ་འོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ་དོན་ཆེན་ཉིད། ཅས་དང་། དོན་
 ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་ཉིད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་
 ནི། སྐབས་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་ལྟ་དང་ལྷན་ཏེ། རོ་བོའི་བྱང་པར། འབྲས་
 བུའི་བྱང་པར། བྱེད་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་པར། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་
 བའི་བྱང་པར། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་པར་རྣམས་དང་ལྷན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རོ་བོའི་བྱང་པར་དང་ལྷན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བདན་པའི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་

པར་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཙན། འབྲས་བུའི་བྱང་པར་དང་ལྷན་ཏེ། བྱིད་གྱིས་མ་ཟེན་
པར་སྤྱོན་སོགས་གཞན་ཟག་བཅས་གྱིས་སངས་རྒྱས་མི་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཙན། བྱང་
ལས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་པར་དང་ལྷན་ཏེ། ཀུན་བྱང་གི་ཚེས་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱང་པར་ལ་སྤྱོ་
འཛིག་དང་དམིགས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྦྱོར་བའམ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཙན། གནས་སྐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་པར་དང་ལྷན་ཏེ། བྱང་
ཚེས་སྤྲོ་མ་གསུམ་པོ་དེ་དང་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མར་མི་
དམིགས་པ་ཉིད་དུ་ནལ་འབྱོར་པ་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་
ཙན། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་པར་དང་ལྷན་ཏེ། ཐོབ་བྱའི་དོན་དམ་
འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

༼རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས་རྣམ་དག་གི་རྒྱ་བཤད་པ༽

༥ གཉིས་པ་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ལ། རྣམ་དག་གི་རྒྱ་དང་། རྣམ་དག་དངོས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་བཅོས་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅས་
གསོལ་རྟོ། །བྱང་ཆེན་གང་ཤེར་སྤྱོན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་གང་ནས་གི་འཕྲོས་
ཏེ་འདིར་མཆིས་པ་ལགས། ཇི་ཙམ་ནས་ཇོགས་བྱང་དུ་ཞུགས། ཇི་ཙམ་ནས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར། ཇི་ཙམ་ནས་སྤྱོན་དུག་ལ་སྦྱོད། ཅས་སོགས་དྲིས་པའི་
ལན་དུ་མདོ་འདི་དག་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། ཅུ་བ། འབྲེལ་བ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་དག་སྒྲོམ་
ལམ་གྱི་ཐོན་དུ་དེའི་མཐུན་རྒྱུན་དང་འགལ་རྒྱུན་སོགས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན་དེའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། མཐུན་རྒྱུན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། འགལ་རྒྱུན་གང་ཞིག་

ཡོངས་སུ་བོར་བས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལས་འདིའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་
 རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་སྐྱེ་བའི་ཐེ་ཆོས་བསལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་སྟོན་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་དང་བོར་
 བས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་འདིའི་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་སྐྱེ་བའི་ཐེ་ཆོས་
 བསལ་བའི་སྟོན་པ་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་
 པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་བསྟན་དང་སྟོན་སོགས་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་པ་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་མཉེས་པར་བྱེད་
 པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་ཅུ་འབྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་བསྟན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
 དང་། མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། སྟོན་རྒྱུ་སངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་
 དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཅིང་མཉེས་པར་བྱེད་པ། བད་གི་རྒྱུ་སྟོན་སོགས་པར་སྟོན་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ། ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་
 སྟོན་པ་ལ། སྤྱི་འདི་བྱ་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་སྟོན་པ་བཅུ་འདི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཆོད་མེད་གངས་མེད་པ་
 བསྟན་བཀུར་ནས་འདིར་འོང་ཞིང་འདིར་སྐྱེ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
 ལ། སངས་རྒྱུ་བསྟན་དང་། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྤྱི་འདི་བྱ་བྱང་ཆེན་བསྟན་པ་བྱེད་པ་ཁག་གིས་བརྒྱ་སྟོང་
 ཆོད་མེད་པ་ནས་སྟོན་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པར་
 འགྱུར་བ་སྟེ། སེམས་དང་པོ་བསྟེན་པ་ནས་སྟོན་པའི་པར་སྟོན་པ་སྟེ། ཅེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟོན་སོགས་དང་། ཞེས་དང་། སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 པ་ལོ་ཏུ་སྟོན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་
 སྟོན་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་བ་དང་། ཆོ་དང་ལྟན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་འདི་སྟོན་

ཅེས་གསལ་ཏོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་བྱུང་ཆེན་གང་ཤེར་སྤྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་
 དེ་ལྟར་རིང་པོ་མི་སྤྱིད་གཅིག་ནས་སྤྱོད་པ་ལགས། བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་
 ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱེ་ཞིང་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་བྱུང་ཆེན་
 གང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་བ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་ཤེར་སྤྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་དེ་མི་དམིགས་པའི་
 རྩལ་གྱིས་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ལགས་པ་ལ། ཟབས་
 ལ་མཁའ་ས་པ་གང་ཡིན་པ། །འདི་ལ་མོས་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན། ཞེས་དང་། ཞི་གནས་ལ་
 མཁའ་ས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། སྤྱོན་
 དགེ་བ་མ་བྱས་པས་བདུད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ་
 དང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལུས་གཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་
 དང་བཞི་ལས། ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པའི་རྒྱའི་ལས་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དང་
 སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིམ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་མཐོང་བར་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་དུང་དུ་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་སྤྱིན་པ་བྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསལ་ལ། བཙུང་ལྷན་འདས་སྐྱེས་བུ་སྐྱེན་པ་
 གང་ཤེར་སྤྱིན་འདི་སྤྱིར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་པ་དུ་ཞིག་གིས་ཤེར་སྤྱིན་ཟབ་མོ་འདི་སྤྱིར་སྤྱོད་
 བར་འགྱུར། བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་ལ། རབ་འབྱོར་སྐྱེས་བུ་སྐྱེན་པ་དེ་དག་
 རྣམས་པ་བཞིས་ཤེར་སྤྱིན་སྤྱིར་སྤྱོད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ནས། མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་པོ་དེ་
 སྟོན་པ་ལ། བཞི་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་སྐྱེན་པ་དེ་དག་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ལགས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པའི་རྒྱ་དག་
 བོ། །བདུད་ཀྱི་ཐིབས་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། ཞེས་དང་། བདུད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་

ཞིང་རབ་རྒྱ་དང་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཟབ་མོའི་
 ཆོས་ལ་མ་མོས་དང་། ཞེས་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་མདོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་མདོན་ཞེན་དང་། ཞེས་
 དང་། དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྤྲིག་པའི་
 གྲོགས་པོའི་ལག་རྒྱ་སོང་བས་ཞེ་སྤང་གི་སྟོང་པ་ཅན་བདག་བསྟོང་ཅིང་གཞན་སྤང་པར་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཞགས། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་རྒྱ་སྤང་བ་བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་བ་
 ལེ་ལོ་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་བཏང་བ་དྲན་པ་ཉམས་པ་ཤེས་བཞིན་དང་མི་སྤྲན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མོས་
 པར་དཀའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་ཟེན་
 པའོ། ཞེས་དང་། མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་དང་འགྲོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྤྲེ་བའི་རྒྱ་དག་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་དེ་ལ་དུ་མར་
 ཡོད་དེ། སྤྲིན་རྒྱུན་སངས་རྒྱུས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ། ཉང་གི་
 རྒྱུན་སྤྲིན་སོགས་ཉམས་སུ་ཡོན་པ། ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་འགལ་རྒྱུན་དེ་ལ་ཡང་དུ་མར་ཡོད་དེ། སྤྲིན་དགེ་བ་མ་བྱས་པས་བདུད་ཀྱིས་
 གཞོད་པ་བྱས་པ། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ། སྤང་པོ་སོགས་བདེན་གྲུབ་རྒྱ་འཛིན་པ། མི་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྲིག་གྲོགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་
 འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་དགར་གྱི་ཡོན་
 ཏན་དེ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་གསུམ་དུ་ཡོད། རྣམ་
 དགར་གྱི་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པས་རབ་རྒྱ་སྤྲེ་བའི་རྒྱུན་
 དེ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འགལ་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཞིར་ཡོད་དོ།

༼ རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན་པ༽

༥ གཉིས་པ་རྣམ་དག་དངོས་ལ། རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
 གཉིས་པ་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་
 གཉིས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བྱེ་བྲག་སུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་
 དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱེ་བྲག་སུ་རྣམ་པར་དག་
 པ་ལོ། །ཐམས་པར་སྤྱི་མཆེད་དང་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་བྱེ་བྲག་སུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ལ་སྤྱར་ནས། རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱེ་བྲག་སུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་
 དོ། །འབྲས་སུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱེ་བྲག་སྤྱིར་རྣམ་པར་དག་པ། ཤེར་སྤྱིར་རྣམ་
 པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱེ་བྲག་སུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་། འབྲས་སུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཤེར་སྤྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་
 ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱུར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་པ་ལོ། །ཞེས་པ་
 ནས། འབྲས་སུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱེ་བྲག་སྤྱིར་རྣམ་པར་དག་པ། ཤེར་སྤྱིར་
 རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བྱེ་བྲག་སྤྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་མཁུན་རྣམ་པར་དག་པ་
 དང་། འབྲས་སུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཤེར་སྤྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་
 གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱུར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་མ་ཆད་པ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་
 ཏོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྤྱར་༥ ཟུ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་
 ལྟར་རྣམ་དག་སྤྱིར་ལམ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱ་བཤད་ནས། རྣམ་དག་སྤྱིར་ལམ་
 དངོས་དེ་གང་ཞེ་ན། སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྣམ་དག་དངོས་དེ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་སྤྱོད་ནས་འཆད་དོ་
 ཞེས་མཚམས་སྤྱིར་བ་ལ། དེ་ལྟར་འཐོབ་པ་དང་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱ་དག་བཤད་ནས་སྐབས་སུ་

བབ་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མདོ་དཔེ་དོན་འཆད་པ་
 ལ། འབྲས་བུ་དག་པ་གཞུགས་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་
 ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲིམ་པ་འཆད་པ་ལ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དག་སྒྲིང་གི་ཚུལ་གྱིས་
 འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་དག་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་
 གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་མདོན་པར་
 ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེད་ཉིད་གྱིས་གང་གི་སྤྱིར་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་
 པ་ཐམས་ཅད་ཅིང་གཅོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
 དཔེ་སྤྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པར་བཟོད་དོ། ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་
 དབྱེད་པ་ལ། ཆོས་ཅན་དག་ག་གཞི་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་དང་། བསྐྱབ་བུ་དག་པ་གསུམ་གཅིག་
 ཡིན་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་མེད་སོགས་བཞིར་བྱེད་པའི་དོན་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་
 བོ། དག་ལྟན་ལས། གང་གི་དག་པ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟེ་སྒྲིམ་པའི་
 ལམ་གྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
 ཉིད་ནི་དཔེ་དམིགས་པ་དང་། དཔེ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱིན་སྒྲིམ་ལམ་
 དང་། གཞུགས་སོགས་དཔེ་ཡུལ་དང་། འབྲས་བུ་དཔེ་འབྲས་བུ་ལ་བཤད། ཉི་སྤྱང་
 ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པའི་དག་སྒྲིང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་
 དེ་ནི་ཞེས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བཤད་ཅིང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཡང་དེ་
 དང་མཐུན་ལ། འོན་ཀྱང་འབྲས་བུ་དང་ཤེས་བྱིན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཆད་དེ། རྒྱན་སྤྱང་
 ལས། རྒྱན་དུ་བྱགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཤེས་བྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། །ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་མ་དག་པར་འཛོག་ལ་
 གང་གི་ཆོ་གཉེན་པོས་ཞེན་པ་སྤངས་པ་དཔེ་ཆོ་དག་ག་བྱའི་བྱི་མ་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཡུལ་

ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་མ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་དག་པ་ཡིན་མིན་དུ་བྱུང་བར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་གཟུང་
འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་བྱུང་མེད་པ་ནི་ལྷུས་པོར་དགོངས་པས་གཉིས་སུ་
བྱུང་མི་རུས་བ་སྟེ་སྒྲོམ་གྱིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བྱུང་མི་རུས་ཞེས་པ་ལོ། །དབྱེར་མེད་
པའམ་ཐ་མི་དད་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་པ་ལོ། །གཙང་དུ་མེད་པ་ནི་ཡན་ལག་
གམ་ཆེམས་དུ་མ་མེད་པ་ལོ། །འདི་དག་ནི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐེང་བའི་བཞེད་པ་བཀོད་
པ་ལོ། །དེས་ན་དོན་བསྟན་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
གི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེས་རྣམ་པར་དག་པའི་དག་པ་དེ་
དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེས་རྣམ་པར་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་པ་དེ་དོ་པོ་ཐ་མི་
དད་ཅིང་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་
སྤྱི་བ་པ་མེད་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་
ཟག་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་
སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ། གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་
སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མས་དག་པ་དེ་སྒོ་བྱུང་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། སྦྱོར་བ་འཐད་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁུབ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་དྲི་མ་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །སྐུལ་བ་འདིར་ལྷོ་ཀྱི་ཆེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ས་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་རང་གི་དོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་དག་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་ཡང་རང་
གི་དོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་དག་པའི་དག་པ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་
དེས་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་དག་བྱ་གཅིག་གིས་དབེན་པའི་དག་པ་རིགས་མཚུངས་ཡིན་པའི་

སྤྱིར། དེ་དེས་དག་པ་ན་དེའི་ཡུལ་དེ་ཡང་དེས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་དེའི་ངོས་སྐལ་
 གྱི་རྩི་མས་དག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་རྩི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་
 གཉིས་ཀ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག། །དེ་དང་དེ་གཉིས་མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྩི་མ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་རང་
 གི་ངོས་སྐལ་གྱི་རྩི་མས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་རྩི་མ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་ན།
 རེ་ཞིག་ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་ཁྱོད་སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་བ་པ་གང་ཞིག
 ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཁྱོད་གྱིས་དག་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཤེས་སྤྱི་བ་གྱིས་མ་དག་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་
 སོང་། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 གྱི། དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་སྤོང་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཁྱོད་གྱི་དངོས་གཉེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 སྤྱིར། འདོད་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག། །དེའི་
 དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་རྩི་མས་དག་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་རྩི་
 མ་མེད་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་གྱིས་དག་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ་ཟེར་
 བ། མི་འགྲོ་སྟེ། གོང་དུ་དེ་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་རྩི་མས་མ་དག་པར་ཁས་བླངས། འདིར་
 དེ་ཁོ་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་རྩི་མས་དག་པར་ཁས་བླངས་པའི་སྤྱིར། ཁཅིག། །འབྲས་བུ་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩི་མས་རྣམ་པ་དག་པ་ན། ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་རྩི་
 མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྩི་མས་དག་པའི་དག་པ་དེ་དང་། ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་
 གཟུགས་སོགས་རྩི་མས་དག་པའི་དག་པ་དེ་གཉིས་རང་མཚན་ལ་ཇུས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
 སྤྱི་མཚན་ལ་ལྡོག་པ་སོ་སོར་གཅད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་རྩི་མས་དག་པ་

ན་དེའི་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་ངི་མས་དག་པར་ཐལ། སྤྱིར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། རྣམ་མཁུན་ངི་མས་དག་པ་ན་དེའི་ཡུལ་སོ་སྤྱི་ཡང་ངི་མས་དག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། །རིང་ལྡིག་པ་ན་
ཟེ། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསལ་བའི་ངི་
མས་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་དེས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེས་དག་
པའི་དག་པ་དེ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་དེས་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་རང་མཚན་
ལ་ཇུས་ཐ་དང་མ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་མཚན་ལ་ལྷོག་པ་སོ་སོར་གཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་
མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁུན་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསལ་བའི་ངི་མས་དག་པ་
ན། དེའི་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་དེས་དག་པར་ཐལ་བ་སྤྱིར་བ་ཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། དག་
པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་པ་སོ་སོར་གཅད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་པ་སོ་སོར་ཆད་
མས་གཅད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ས་གསུམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རོས་སྐྱལ་གྱི་ངི་མས་དག་པ་ན་ཁྱོད་ལ་གང་ཟག་གི་
གཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཡང་དེས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་སྤྱིར་བ་ཞིན་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་
དག་པ་གཞུགས་ལ་སོགས། ཞེས་པའི་གཞུགས་དེ་གང་ཟག་གི་གཞུགས་ཕུང་ལ་བྱེད་རིགས་
པར་ཐལ། སྤྱིར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
གཞུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་པའི་གཞུགས་དེ་ཡང་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་སྤོང་གི་འཛིག་རྟེན་དེ་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
ནང་དུ་མ་འདུས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། རང་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་རོས་སྐྱལ་གྱི་སྤྱི་བ་བ་སྤངས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། སྤྱིར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་

རྒྱལ་ཏེ། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་
 རྣམ་མཁུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་དྲི་མ་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱིས་
 དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་དེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་
 ཀྱི་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་གཉིས་དྲི་མ་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱིས་དག་མ་དག་གི་བྱུང་པར་དོན་སྤངས་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་ཆད་མས་ཀྱང་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 འདིའི་དག་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་བྱེད་གསུངས། རེ་ཞིག་གཞུང་འདིས་སློབ་ཕྲུང་རྣམ་
 དག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། སློབ་པ་དེ་གཞུང་འདིའི་བསྟན་དོན་
 ཡོངས་རྒྱལ་གྱི་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་བདག་རྩ་མཛོན་
 པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཉོན་མོངས་འཕེས་བྱལ་མ་གསུམ་གྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
 ཀྱི་དག་པ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དག་པ་གཞུགས་
 ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དེ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་སློབ་
 སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་
 རེ། དེ་དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞུགས་རྣམ་པར་དག་
 པ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དག་པ་དེ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། དེར་
 ཐལ། མདོ་དེས་སྤོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་
 ཅིག་གཞུང་འདིས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་སློབ་ཕྲུང་རྣམ་དག་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏེ། དག་ལྟ་
 ལས། ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་དེའི་དམིགས་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་
 ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་
 པར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་སླུང་བའི་འགྲེལ་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཙོ། །

རྒྱུ་པ་གཉིས་པའི་སྒྲིང་ནི།

༥ གཉིས་པ་གྲེ་བྲག་རྒྱུ་པ་གཉིས་པ་ལ། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ལམ་གྱི་
 བྱེད་པར་དོ། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བདག་རྒྱུ་པ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 གཞུགས་རྒྱུ་པ་པར་དག་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། ཅུ་
 བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་པ་པར་དག་པ་སོ་སོར་
 མ་སྒྲེབ་སྒྲིར་བསྟན་ནས་དེ་ནི་སོ་སོར་སྒྲེ་སྟེ་འཆད་དོ། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ། རྒྱུ་
 པ་པར་དག་པ་སྒྲིར་བཅུ་དྲུག་པར་དབྱེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པ་
 ལ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་
 དོན་གྱི་སྒྲོ་དཔེ་འཆད་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། མདོ་ཅུ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་གཉིས་
 པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་པ་གཉིས་པ་དང་། བྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུ་
 པ་གཉིས་པ་དང་། བཞེ་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བདག་རྒྱུ་པ་པར་དག་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞུགས་རྒྱུ་པ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་དང་
 ཞེས་པ་དང་གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱད་པ་དང་། གཞུགས་ནས་རྒྱུ་པ་མཐེན་གྱི་བར་དུ་ཡོངས་སྤྱད་
 དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སྤྱད་པ་དེ། གཉིས་སྤྱད་པ་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་
 པ་འོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
 གཞུགས་རྒྱུ་པ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་པ་པར་དག་པ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་པ་པར་
 དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་སྟེ་རྒྱུ་པ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་ཆེ་ཉིད་ལྟ་
 བར་དང་སྟེ་སྟགས་འདོན་པ་དང་སྟག་བསྟེན་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འབྲུག་པ་རྒྱུ་པ་པར་
 དག་པ་དང་རྒྱུ་པ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སྤྱད་པ་མེད་ཅིང་གཉིས་སྤྱད་པ་མེད་དེ་ཐ་མི་

དད་ཅིང་མ་ཆད་པ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱེར་
 གཞན་ཡང་ཤེར་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་པས་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རྩལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་
 པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྣམ་
 མ་ཁྲིན་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱུང་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་
 པ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། མདོ་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་
 ལམ་གསུམ་གྱིས། ཉམས་སྤྱིར་སློབ་མ་བསེ་བུ་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་
 སྟེ། སངས་རྒྱུས་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ། ཞེས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། དེ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་པོ་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་གསུམ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་
 པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་ཤིན་
 ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིན་པར་
 འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་
 ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཉོན་སྤྱི་བ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྲལ་བ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་
 ཡིན་ཏེ། གཞུགས་སྤྱིར་ལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་སྤངས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་བྲལ་བ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། བྱང་སེམས་སློམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
 དག་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤངས་བྱེད་རིགས་པ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྲལ་
 བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་ཤིན་
 ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར།

སྐ དེས་ན། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་
 མོ་མོར་བརྟགས་འགོག་ ། རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་ ། རང་
 རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་ ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ ། རྣམ་དག་འིན་རྟུ་བ་དང་བཞི་ལས། རང་ཐོབ་
 བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྒྲལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 བྲལ་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་བདེན་དོན་གཅིག་ ། དེ་འདྲའི་
 རང་རྒྱལ་གྱི་བྲལ་བ་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་བྲལ་བ་
 དོན་གཅིག་ ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྲལ་བ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་
 དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འགོག་བདེན་དོན་གཅིག་ ། སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་
 བ། རྣམ་དག་འིན་རྟུ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་འགོག་བདེན་དོན་
 གཅིག་ ། ས་མཚམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ། ས་
 ཅིག་ ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྲལ་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཞུགས་ཀྱི་
 རིམ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་ཞེས་སོགས་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ལམ་གསུམ་
 ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྲལ་བ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མྱུང་འདས་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། ཐེག་དམན་ལ་དེ་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་དེ་དགོས། རང་རྒྱལ་ལ་
 ཡང་དེ་དགོས་པའི་སྤྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་འཐད་པའི་
 སྤྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་སྤྱིར། གཞན་ལང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་
 ཅན། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ལམ་གསུམ་གྱི་
 སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་པ་རྒྱུད་ལྔ་ཀྱི་བྱང་འཕགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ། རིང་ལྷོག་པས། ཉན་སྒྲིབ་

སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་སོགས་མི་འཐད་
 དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་
 དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་གྱིས་ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འབྲེལ། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 རྣམ་དག་དང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན་རྣམ་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན་སྤྱབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་
 ལོ། འདོད་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོ་དཔག་མེད་
 དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རྣམས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བྱང་ལེས་
 རྣམ་འབྲེད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་དག་ཡིན་ན། འགོག་བདེན་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། དེ་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་
 བོ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་འདས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་བྱང་འདས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

། མཐར་ཐུག་གི་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བཤད་པ། །

༥ གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་བྱང་པར་དངོས་
 དང་། ཚྱོད་པ་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་རྒྱལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 འགྲེལ་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་སྒྲོར་གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་པ་
 ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞུགས་རྣམ་པར་
 དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྣམ་

བར་ཞེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་
 གཉིས་སུ་བྱུང་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་པའོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནང་
 སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་བར་རྣམ་པར་དག་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་
 ཡང་འདུས་བྱས་རྣམ་པར་དག་པས་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་
 ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་
 ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་བྱུང་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་པའོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས། དེ་འབྲིང་སྟོར་གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་རིའི་བྱས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་། རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ནི་
 ཟབ་པོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྟ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་
 སྤང་བར་བྱུང་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྟ་རིའི་བྱ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
 དག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྟ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་
 དག་པ་ནི་མཆམས་སྟུང་བ་མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤིན་
 ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་འཕོ་བ་མེད་
 ཅིང་མཆམས་སྟུང་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཆེན་པོ་
 སྟོར་གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ལྟ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་
 ནི་ཉོན་མོངས་པ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྟ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། ལྟ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མངོན་པར་མཐར་ཐུག་
 པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མངོན་པར་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྣམ་པར་

དག་པོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་བ་དང་། ལན་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བྱང་སེས་ཀྱི་རྣམ་དག་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་སྟོས་པའི་ཞར་
 ལ། སངས་རྒྱལ་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ། །ཞེས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དང་། ཉན་
 མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། །ཉམས་ཐུར་སྟོབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །ཞེས་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་དེ་ཤིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་པའི་སྤྱི་བ་
 སྟོན་པ་ལ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོས་པའི་ཞར་ལ་སངས་རྒྱལ་
 དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་གོ་ཤིང་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་
 བཤད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ཚན་དགུ་བོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་
 རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དང་། གཞན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ལ། ས་
 དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་ས་འཆད་
 པ་ལ། འདོད་པའི་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་པའི་སྟོན་ས་པར་འཇུག་པ་དག་
 སྟེ། ས་དགུ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགུའི་གཉེན་པོའི་
 རོ་བོར་གོ་ཤིང་བཞིན་དུ་ལམ་རྒྱུད་དུ་འཁྱུར་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་། ཅིག་ཤོས་སུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཐུར་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཅིག་
 ཤོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་རྣམ་དག་
 ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་རང་གི་རྣམ་དག་དེ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་
 འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་དུ་འཁྱུར་སོགས་དགུ་བོ་དེ་རང་
 རང་གི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན། ཉན་རང་གི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་རྒྱུད་དུ་འཁྱུར་སོགས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཐུར། །ཁ་ཅིག་ ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དེ་བདེན་འདིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པ་ནས། ས་བརྩུ་པའི་བར་ཆད་

མེད་ལམ་དེ་བདེན་འཛིན་ཆུང་དུ་ཆུང་དུ་ཆུང་དེས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ཞེས་
 ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །རང་གི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉིན་ཡིན་
 བཤུན། བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། རང་ལུགས་ལ། རྟོན་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་སྟེ་སྒྲུལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་ཆུ་ལ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དགུ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྟོན་ཡིན་ཞིང་། འདིར་
 རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྟོན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། འདོད་པའི་
 །ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཞེས་སྒྲོམ་པས་ན། འདོད་
 པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ས་དགུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གཟུང་བར་བྱའོ། །གང་ཡང་འདོད་པ་
 །ཁམས་དང་སྤྲིད་ཅེ་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། གཟུགས་མེད་དང་
 པོ་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་ས་དུག་སྟེ་དགུ་དང་། །ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ལུགས་གཉིས་བཤད་ཅིང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡང་འདི་གཉིས་འདམ་གཅན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱི་མ་ནི་
 མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་དང་མཐུན་ལ་ཞེས་གསལ་འབྲེང་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་
 ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་སྟེ་སྒྲུལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་ཆུ་ལ་བཤད་
 ཏེ་གུ་པ་དགུ་སྟེ་བའི་ཆུ་ལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆུང་དུ་སྒྲོར་
 གསུམ། དེ་ཐེས་དེ་འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ། དེ་ཐེས་དེ་ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་སྟེ་ལ། དེ་རྣམས་
 ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་སྒྲིབ་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་དང་། འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་
 དང་། ཆུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་སྒྲིབ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིན་པོ་ཆུང་རིམ་དང་སྒྲིབ་བྱ་ཆེ་རིམ་
 བས་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉིན་པོ་ལ་དམན་མཚོག་གི་རིམ་པ་དང་སྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་
 དཀའ་སྒྲིབ་རིམ་པ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲིབ་བ་

དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒོམ་སྤང་ཆེ་རིམ་དགའི་གཉེན་པོ་རྒྱུ་རིམ་ནས་
 འབྱུང་བའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དགའ་པོ་དེ་རིམ་དག་གྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཇི་ལྟར་
 དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་ཉི་པར་མ་གཏགས་པའི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་
 ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་
 གཉེན་པོ་ཆེན་པོས་དང་། རྒྱུ་རྩ་གཉེན་པོ་རྒྱུ་རྩ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 དོགས་པ་ཁོང་ནས་བསྐྱབ་པ། ཇི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ནེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ལ། མདོ་ལས་གསུངས་རྒྱལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ནི། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སྤྱོད་
 བ་མ་ལགས་སོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ལྷན་ཀ་སྤངས་པ་
 ཡིས། ཞེས་སོགས་ཅུ་འབྲེལ་རྣམས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། གཉེན་པོ་གྱེད་
 རྒྱལ། ལུལ་ཏྲོགས་རྒྱལ། རྩྱེད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་
 རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སྤྱོད་བ་མ་
 ལགས་སོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
 ཕྱིར་ལོ། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་གཞུགས་མེད་
 པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་མི་སྤྱོད་ལོ། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཁམས་གསུམ་གྱི། གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
 ཡིན། ཞེས་དང་། མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོའི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་
 པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མ་འཁོལ་མ་མཆིས་
 པའོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་
 ལོ། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་རིའི་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་

ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལམ་ནི་འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་
 དག་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་དང་། ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་
 ཤེས་བྱ་དག་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཅེས་
 གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་འདྲེ་བྱས་གསོལ་པ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཤེར་སྒྲིན་
 བྱི་རྣམས་མཐུན་ལ་སྒྲུན་པར་མི་བགྱིད་གཞོད་པར་མི་བགྱིད་དོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 ལྷལ་པ། ལྷ་འདྲེ་བྱས་ཤིང་རྣམས་པར་དག་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པ་ནས། བཙུག་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་ལྷལ་པ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རབ་འཕྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་རྣམས་
 ཀྱི་ཤེར་སྒྲིན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་གྲུག་ཀ་སྤངས་པ་
 ཡིས། ཞེས་དང་། དེ་ལ་གཉེན་པོ་ཞེན་པོའི་ཞེན་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་སྤྲོགས་ནི་
 རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པར་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲུག་ཀ་གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་སྤྲོལ་
 བསལ་བ་ལ་བཙོ་བླག་མཐན་ཆེ་ཐང་དུ་འབད་པའི་དཔེས་སྤངས་པའི་སྟོན་པ་སྟོམ་པའི་ལམ་
 འིན་རྟུ་བ་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་
 ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་རྣམ་དག་འིན་རྟུ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་དང་། འཇལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདེན་
 སྟོང་སྟོས་བྱལ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཁམས་གསུམ་གའི་སྤྱི་བ་པ་
 མཐའ་དག་གི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། སྐབས་འདིར་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་
 གཞག་འཛོག་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་དགོས་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་འཐུང་
 སྟོབས་ལྷན་འདུལ་བ་ལ་གཤེད་མ་སྟོབས་ལྷན་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་སྤང་པ་ལ་
 གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། གོས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤྲོལ་སེལ་བ་ལ་བཙོ་
 བླག་མཐན་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོ་དགོས་ཀྱི། དྲི་མ་རགས་པ་སེལ་བ་ལ་བཙོ་བླག་མཐན་འབད་
 ཚུལ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པ་ལྟར། སྤང་བྱ་སྤྲོལ་སྟོང་བ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། སྐབས་འདིར་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤང་གཉེན་

དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་བཞེན་པར་མེད་ཀྱང་བཞེན་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་
མཁས་ལ་བརྟེན་ནས། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་
དགའ་བདེ་ལ་ལོངས་སྟོང་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

༼སྐབས་བསྟུ་བའོ།༽

༺ གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བའི། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་
གསེར་གྱི་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ནམ་བཤད་སྤིང་བའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་
གནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ལྷ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
སྐབས་གཉིས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ལེགས་པར་བཤད་པའོ།། །།

༡༡། བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་
 པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་
 གྲུ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
 སྐབས་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་
 བཞུགས་སོ། །

ལམ་ཤེས་རྣམ་པ་དག་བྱེད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

༼འབྲེལ་བཀོད་པས་མཚམས་སྦྲར་བ༽

༥ གསུམ་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བཀོད་པས་མཚམས་སྦྲར། གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་
 པར་བཤད། སྐབས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། ལམ་ཤེས་ཉིད། དེ་
 རྣམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། ཅེས་བཤད་ན། ལམ་ཤེས་བཤད་པའི་ཇེས་སུ་གཞི་ཤེས་
 བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱིས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་
 ལམ་རིམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་པར། སྤྱིས་བྱ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ལམ་ཤེས་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྲར་བཀོད་པ་ལ། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་
 ལམ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས། ཁོ་
 བ་དེ། སྐབས་གསུམ་པ་འདིར་གཞི་ཤེས་བཤད་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་གཉིས་པར་མི་རྟག་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་

ན། སྒྲིན་མེད་དེ། གླུ་པ་གཉིས་པར་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྒྲིན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
གསུམ་གྱིས་ཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལམ་ཤེས་སུ་བསྟན་ནས། དེ་འབྲེལ་ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་
སྐྱེ་བ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེའི་སྒྲིན་དུ་སྒྲིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་དང་། དེའི་སྒྲིན་དུ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོ་སྒྲིང་བ་སྒྲིན་
དུ་འགྲོ་དགོས་པས། གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའི་
བསྟན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཅུ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ལམ་ཤེས་པའི་གླུ་པ་སུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པའི་ལམ་ཡང་བཤད་པས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ། ལམ་
ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ལན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི། རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྒྲོམ་
ནི། ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་མི་དམིགས་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་
བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
དོན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཤད་པར་བརྒྱུད་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

། གླུ་པ་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། །

༥ འོ་ན། གླུ་པ་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་གང་ལ་
བྱེད། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་ནམ། སྒྲོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་
ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྒྱུའི་གོལ་ས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཤེས་པའི་
ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་ནམ། གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མཛོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁ་ཅིག་གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིན། ཕྱི་མ་

ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཕགས་མེད་
 གཉིས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་
 མི་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་གསུམ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་
 ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉི་ཆེ་བའི་
 མཁྱེན་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་
 གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོང་ལྷན་པས། གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། རང་
 རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་ གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་
 པའི་འཕགས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་
 བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་
 རྗེས་སུ་བརྒྱུད་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་
 སེམས་མཐོང་ལམ་པས་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་
 སེམས་མཐོང་ལམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་
 བྱ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཙོ་བོར་སྒྲོང་བར་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་དེ། བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པས་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་བའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་གཅིག་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་
 བྱེད་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བླ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བླ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ཡོན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེས་དེའི་ཕྱིར་
 དུ་རྟོགས་བྱུང་ཐོབ་བའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་བདེན་འཛིན་སྤང་བའི་
 གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་བའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒྲོམ་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། གཞན་དོན་དུ་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་
 ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ། འཕགས་པ་ཡིན་ན་
 གཞན་དོན་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་འཛོགས་པ་དང་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 ཁྲུབ་པར་འདོད་པ་མི་འབྱུང་དེ། སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 ཚོས་ཙན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ། དེ་
 ཚོས་ཙན། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པས་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
 ཞིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ། དེས་གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་ལེ། དེ་ཚོས་ཙན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་
 མཐོང་ལམ་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་དེས་གཙོ་བོར་
 རང་དོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་རང་
 དོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚོས་ཙན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་

པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་དེས་གཙོ་བོར་རང་དོན་དུ་སྤྱོད་ཉིད་སྒྲོམ། རང་དོན་དུ་གཙོ་བོར་
 སྤྱོད་ཉིད་མི་སྒྲོམ་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། དེས་རང་དོན་དུ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་ཉིད་སྒྲོམ་པར་
 ཐལ། དེས་ཁོ་རང་ཆེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཆེས་སུ་
 བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། དེ་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཁྱེན་པ་དེ་གཉིན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། ལམ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་
 སྟེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པས་
 བྱུང་བར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་འགྲིག་ གཞན་ཡང་། འཕགས་པའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་འཕགས་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
 ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུགས་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་རྟོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞི་ཤེས་
 ཡང་མ་ཡིན། ལམ་ཤེས་ཡང་མ་ཡིན། རྣམ་མཁྱེན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 སྟེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་མཁྱེན་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅིག་ གཞི་ཤེས་ཡང་བྱེད། གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

གྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མི་མཐུན་གཉེན་པའི་ཕྱོགས་དག་
 དང་། ཁྱེས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་
 འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་དང་། ཁྱེས་པའི་གཉེན་པོ་དེ་
 སྤྱོད་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
 གཞི་ཤེས་ཁྱེས་པའི་མི་མཐུན་པ་དེ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། མཚན་འཛིན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་མཚན་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། ཁཅིག་ ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་
 ཀྱིས་བྱུང་ཟེར་ན། སྤྱོད་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
 སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་དོན་ནི་གཞི་དང་ལམ་ལ་བདེན་པར་
 གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་པ་ན་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྤར་ཆོས་ཀྱི་
 གནས་ལུགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་དབབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ཁྱེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་
 ཏེ། སྐབས་གསུམ་པས་དེ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞི་
 ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་

སྟེ། སྐབས་དང་པོས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་སྐབས་
 པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྣམ་མཁུན་མཚོན་བྱེད་གྱི་
 ཚོས་བཅུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ལས། འདོད་མི་རྣམས་
 ཏེ། རྣམ་ལག་ལས། བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟན་མོད་གྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་
 ཡིན་ན། གཉིན་པོ་སྤྲོགས་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞི་ཤེས་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞི་ཤེས་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་གིས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དངོས་གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
 བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་
 པའི་རྒྱུད་གྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དུག་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་
 དངོས་གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་སོགས་
 བཅུ་དུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་སྟོམ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ནི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་མདོན་དུ་
 བྱབ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྟོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་
 བསྐྱེགས་ལས། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་དུ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱིས་ཀྱང་གོམས་པར་བྱ་
 སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་རང་མཚན་པ་ཉམས་སུ་
 མྱོང་ན་གཞན་དོན་ལྟ་ཞོག་ རང་དོན་ཡང་མི་རྣམས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་དབལ་ལེགས་པར་
 གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ལས། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
 དཔར་རྣམས། ཉན་ཐོས་ལས་འབུམ་འབྱུར་གྱིས་ཀྱང་སྟོབར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་གསུངས་སོ། ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་དུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དུག་གོམས་

པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་དེ་ལྟར་མི་སྐྱོམ་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་
 རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་མི་རྟག་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་ཀྱང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
 དྲུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་བསྟན་
 ཏེ། རྣམ་པཤད་ལས། ཕྱི་མ་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་སྒྲིབ་པས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྐྱོམ་
 བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དེ། ལམ་དེ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོམ་ཞེས་པའི་དོན་ལམ་
 དེ་འབད་ཚེ་ལ་ཆེན་པོས་སྐྱོམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ལམ་དེ་འབད་ཚེ་ལ་ཆེན་པོས་སྐྱོམ་ན་
 ལམ་དེ་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྐྱོམ་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལམ་བསྐྱིགས་
 ཀྱི་ལུང་དཔེ་དོན་དུ་བསམས་ནས། བྱང་སེམས་ཆོགས་སྒྲིབ་པས་ཉོན་མྱིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་
 བྱེད་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཆོགས་
 ལམ་པ་ལས་དབང་སོ་རྣམས་བར་ཐལ། དེས་ཆོགས་སྒྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱལ་ཆེན་དུ་
 མར་ཉོན་མྱིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉོན་མྱིབ་ཟད་པར་མ་
 སྤངས། བཙོན་འགྲུལ་ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པས་ཆོགས་སུ་ལ་ཉོན་མྱིབ་
 ཟད་པར་སྤངས་པའི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །

༼གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་ས་མཚམས་སོགས་པཤད་པ༽༽

༼དེས་ན་གཞི་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། ཞར་ལ་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་
 ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་པཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ནིག་ཐེག་
 དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་
 གཉིན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད། གསུམ་
 པ་ནི། འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། བཞི་པ་ལ། རང་ཉིད་རན་སོང་གི་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་ལས་ཐར་ནས་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་ཙམ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་
 དེ་སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་དུ་དང་། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་ལས་ཐར་པའི་བདེ་བ་
 ཙམ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་གང་
 ཟག་དེ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་གྱི་ལམ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། མངོན་མཐོའི་བདེ་
 བ་ཙམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐར་པའི་བདེ་བ་ཙམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། བསམ་པ་དེ་
 རྣམས་སྐྱེས་པའི་ཆད་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་རན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་དང་འབྲལ་བར་
 འདོད་པའི་བསམ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་བ་ཐོན་པ་ན་སྤྱོད་དེ་རྣམས་སྐྱེས་པར་འཛོལ་པའི་
 ཕྱིར། བསམ་པ་དེ་རྣམས་སྐྱེས་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། རན་སོང་གི་ཉེས་དམིགས་རིག་པ་
 དང་། འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་རིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་མ་ཅན་
 གསུག་ཏུ་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་རྒྱལ་བསམ་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྤྱོད་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

གཞི་ཤེས་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

༼དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ༽

༥ གཉིས་པ་གཞི་ཤེས་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འོ་ན། སྐབས་གསུམ་

བ་འདིར་གཞི་ཤེས་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 དང་། ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སྤང་བྱ་དང་གཉིན་པོའི་རབ་དབྱེ་དང་། ཇི་
 ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། མཁྱེན་
 གསུམ་གྱི་མཐུག་བསྟུ་བཙུང་བ་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
 དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་འདི་ནི་བྱང་
 ཆེན་རྒྱལ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
 པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་རྒྱལ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་རྩ་རྒྱུ་ལྱི་མཐའ་མ་ལགས། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་
 འཆད་པ་ལ། རྩ་རྒྱུ་ལྱི་མཐའ་མ་མིན་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཇེས་
 འགྲོའི་སྒྲོན་ས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་དང་། ལྷོག་འགྲོའི་སྒྲོན་ས་བསྟན་པའི་ཐེག་
 དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩ་རྒྱུ་ལྱི་མཐའ་མ་མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྱི་མཐའ་
 ཀྱིས། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཐེན་པའི་སྒྲོན་ས་མི་རྟགས་སོགས་བཅུ་དུག་
 མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དུས་རྒྱུས་མཉམ་
 པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་འབྲས་ཡུམ་སྟུབ་པའི་ཉེ་ལམ་དུ་
 དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་སྟེ་བ་མེད་
 པའི་རྒྱལ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་
 ལ་ཉེ་བར་གྱུར་བར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་རྒྱལ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་རྩ་རྒྱུ་ལྱི་མཐའ་
 མ་ལགས། པ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས། གཉིས་ཀའི་བར་ན་མི་དམིགས་པ་ལགས་
 སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། རབ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་པས་འཁོར་བ་དང་མྱུང་འདས་ལ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་

དོན་འཆད་པའི་སློན་སྐྱོམ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སློན་སྐྱོམ་མི་རྟག་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སློམ་ཚུལ་དེ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ། ཚུ་རོལ་ས་
 རོལ་མཐའ་ལ་མིན། དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། ཁྱེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
 ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང་། སྤྱིང་རྩེས་ས་རོལ་གྱི་མཐའ་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་སྟེ། གོ་ཤིམས་བཞིན་དུ་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དེ་དག་གི་བར་ན་
 ཡང་མི་གནས་པས་སྤྱིད་པ་དང་ཞིབ་པ་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས། རབ་འཁྱུར་
 ཀྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅིའི་སྤྱད་དུ་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤར་ཕྱིན་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་
 མཐའ་མ་ལགས། ས་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས། གཉིས་ཀའི་བར་ན་མི་དམིགས་ཏེ། ཤིན་
 ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ལགས་སོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འཁྱུར་
 དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཁྱེས་པས་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་
 ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པའི་སློན་སྐྱོམ་སྲུང་གི་སློམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་འབྲས་
 ཡུམ་སྐྱབ་པའི་ཉེ་ལམ་དུ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ། དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། ཤེས་
 རབ་ས་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དུས་གསུམ་པའི་
 ཆོས་རྣམས་ཁྱེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཅ་བའི་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་
 ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སློན་སྐྱོམ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་སློམ་ཚུལ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རང་གི་རྟོགས་པ་
 ཅོམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་སློན་སྐྱོམ་
 དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་
 གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁྱེས་གསུངས། རྒྱུ་དང་ཕྱིམ་གཉིས་ཀྱིས་སློམ་ཚུལ་དེ་
 ཉིད་འབྲས་ཡུམ་སྐྱབ་པའི་རིང་ལམ་དུ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཉན་
 མོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་ཤེས་

སྤྱིན་དང་རིང་བར་འགྱུར་བས། ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་ཐབས་ཤེས་བྱུང་
 བར་ཅན་དང་བྲལ་བའི་ཐོག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་འཆད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཚུ་རྩོལ་པ་རྩོལ་
 མཐའ་ལ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་མ་ཟིན་པའི་སྤྱིར། ཞེ་ན། སྤྱིན་མེད་དེ། གཞི་ཤེས་
 བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་དེ་འཁོར་འདས་བར་གསུམ་དུ་དོན་དམ་པར་མི་
 གནས་པ་དང་། སྤུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་དངོས་སུ་
 བསྟན་པ་དེ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ། འུགས་ལ་བསྟན་པས་འུགས་བསྟན་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
 འཆད་པ་ལ། ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་བསྟན་བས། ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། སྤྱིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐོག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་ནི་མཐའ་ལ་མི་
 གནས་ཏེ། ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིད་རྩེས་ཟིན་པའི་ཐོག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་ནི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དོན་དམ་པར་མི་གནས་ཏེ། སྤྱིད་ནི་
 བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐོག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་
 པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
 ཐོག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། སྤྱིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། སྤྱིད་མཐའ་འགོག་ལུས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
 སྤྱིར། ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། ཞི་མཐའ་འགོག་ལུས་ཀྱི་སྤྱིད་རྩེས་ཟིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱིད་
 ཞི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མི་གནས་ཏེ། སྤྱིད་ནི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 སྤྱིར། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་
 དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། དེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་

བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་
 སྤྱིར་རྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོན་པའི་སྤྱིར་
 རྟེ། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། དེས་པའི་རྒྱུན་
 རྟགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་སྤྱིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་
 འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། གཉེན་
 བོ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱིད་ནི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། རྟགས་
 ཁས། གཞན་ཡང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་བོ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱིད་ནི་བདེན་སྟོང་དུ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། གཉེན་བོ་གཞི་ཤེས་ལ་དེའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
 བ། སྟོབ་ལམ་དུ་སྟོོ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། གཉེན་བོ་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་ནི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་
 པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་སྤྱིར་རྟེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བར་ཐལ། དུས་
 གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཁ་
 ཅིག་ བྱང་པར་གསུམ་ལྡན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་སྤྱོན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་
 རྒྱུ་ཐེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་རྟེ། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
 མཐར་ཐིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་སྤྱོན་ཆོས་ཅན། བྱང་པར་
 གསུམ་དང་ལྡན་རྟེ། སྤྱིད་མཐའ་ལ་མི་གནས། ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས། སྤྱིད་ནི་གཉིས་ཀྱི་
 བར་དུ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པའི་སྤྱིར། སྤྱིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་རྟེ། སྤྱིད་མཐའ་འགོག་
 བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞི་མཐའ་མི་གནས་རྟེ། ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱིད་ནི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དོན་དམ་པར་མི་གནས་རྟེ། སྤྱིད་ནི་བདེན་སྟོང་དུ་

མཛོན་སྐུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་
 འདོད། ཁྱེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་ཕྱིན་དེ་འབྲས་བུ་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བྱེད་
 རིགས་པར་ཐལ། སྒྲིབ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་གསུམ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲིབ་
 མེད་པའི་རྣམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་པའི་
 སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་ཕྱིན་དེ་འབྲས་བུ་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བྱེད་རིགས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ལམ་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ལ་མི་
 རྟགས་སོགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་། སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་
 སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལག་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་བཞག་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་། འདིར་ཉེ་རིང་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་འབྲས་ཡུམ་ལ་འདོད་
 པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་སྟེ། ཆོགས་བཅད་འདིས་ཟིན་པའི་ཡུམ་དེ་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པར་མདོ་འབྲེང་ལ་
 ཐམས་ཅད་ལས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་སྐས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅིག་ ལམ་ཤེས་གང་ཞིག་ འདིར་
 བསྟན་སྟིང་མཐའ་འགོག་རུས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ། ཤེས་པས་སྟིང་ལ་མི་གནས་པའི་
 ལམ་ཤེས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ འདིར་བསྟན་ནི་མཐའ་འགོག་རུས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྒྱུ་
 ཟིན་པ། སྒྲིབ་རྒྱུ་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་
 སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དེ་མཚན་བྱང་པོ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 གཞི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྟིང་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞི་ཀྱན་

རྩོམ་ལ་སྒྲིམ་པའི་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་པ་
 བྱེད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁུན་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་
 ལ། བྱེད་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་གྱི་གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་དང་། གཉིས་
 པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཞི་
 ཤེས་ལ་ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། སྤྱིང་རྩེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་
 གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱེད་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་དེ་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་
 དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། སྤྱིང་རྩེ་ཆད་མེད་དེ་
 ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིང་རྩེ་ཆད་མེད་གཅོད་པར་སྒྲིམ་པའི་ཐེག་
 དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
 བྱལ། ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེར་ཐལ། བྱེད་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་གྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག་གཞི་ཀུན་རྩོམ་ལ་
 སྒྲིམ་ཏེ་སྤྱིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་
 སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཉིན་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་
 མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་
 ལམ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྐྱོད་བྱམས་པའི་གཞུང་ལས་
 མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གནན་ཡང་། ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། ཞེས་པའི་གཞུང་

འདིས་ཤེས་པས་སྤྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་
 གཤམ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ལས་ཤེས་ལ་དོགས་པ་
 དཔྱད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག་སྤྲིད་མཐའ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་
 དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལོན་པའི་ཆ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་
 པའི་སྤྲིད་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། ཤེས་རབ་གིས་རྩོམ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང་། ཞེས་པས་
 བསྟན། དེ་འདྲའི་ཆ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྲིད་མཐའ་ཡིན། ལས་ཉོན་
 གྱི་དབང་གི་སྤྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་པའི་ཆ་དེ་བྱང་མེས་ས་ལམ་ལ་
 ལྟོས་པའི་སྤྲིད་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་གིས་འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་
 ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་བསྟན། ཞེ་མཐའ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་
 དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཆད་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་མྱང་འདས་དེ་
 ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞེ་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། སྤྲིད་རྗེས་པ་རོལ་གྱི་མཐའ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 པ་སྟེ། ཞེས་པས་བསྟན། དེ་འདྲའི་མྱང་འདས་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞེ་མཐའ་
 ཡིན། དེ་འདྲའི་མྱང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བྱར་བྱེད་པ་དེ་བྱང་མེས་ས་ལམ་ལ་ལྟོས་
 ཏེ་ཞེ་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་གིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་
 གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་བསྟན། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཙན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན་བྱང་མེས་ས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་
 གཤམ། དེ་འདྲའི་ཆ་དེ་བྱང་མེས་ས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྤྲིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བློ་བྱང་མེས་ས་སྤྱོད་ལམ་པ་ཆོས་ཙན། དེར་གཤམ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ལམ་
 བསྐྱིགས་ལས། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་དུ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱིས་ཀྱང་། ཞེས་
 རོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་

དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྒྲ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་
 དང་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་སྤྱིད་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་
 ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིད་མཐའ་དང་། དེའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཞི་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་
 པའི་ཞི་མཐའ་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལང་། སྤྱིད་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུན་པ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་
 ཐལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་པ་དེ་བྱང་སེམས་
 ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། དངོས་
 པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་
 རས་དངོས་སྤྱབ་སྒྲན་པའི་འཁོར་བ་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ དེའི་སྐྱབས་ཀྱི་
 སྤྱིད་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། སྤྱིད་ཀྱིས་སྤྱིད་ཉིད་མཛོན་སྐྱུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
 ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱིད་མཐའ་
 ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་ལེན་པས་བྱབ་ཟེར་
 བ། སྤྱིད་པ་ཐམ་པའི་ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་
 རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིད་ཞི་གང་རུང་གི་མཐའ་ལ་གནས། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ལ་
 མི་གནས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
 སྟེ། སྤྱིད་དང་ཞི་བར་ལྷུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
 སྟེ། ཐེག་དམན་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོ་དེ་ལ་དགྲ་བཙུན་པའི་འབྲས་
 བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ འཁོར་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 བདེན་འཛིན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིད་མཐའ་དང་། བྱང་འདས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་

འཛིན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྲིན་
 ཞིའི་མཐའ་མེད་པའི་སྤྲིན་ཏེ། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་དང་མྱུང་འདས་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་
 སྤྲིན། ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྲིན་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་
 ཐལ། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྲིན་ཞིའི་མཐའ་མེད་པའི་སྤྲིན། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རྟག་ཆད་
 གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་མེད་པའི་སྤྲིན། ཁྲབ་
 པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པ་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྲིན་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པར་
 ཐལ། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་སྤྲིན། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། སྤྲིན་ཞི་བདེན་
 གྲུབ་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྲིན། ཁྲབ་སྟེ། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་
 ལྟོས་པའི་སྤྲིན་མཐའ་དང་། མྱུང་འདས་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན་པའི་
 སྤྲིན་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། མྱུང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་
 སྤྲིན་རྩིས་ཙན། བདེན་མེད་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིན་རྩི་
 ཡིན་པའི་སྤྲིན། ཁྲབ་སྟེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིན་རྩི་ཞེས་པའི་དམིགས་པ་མེད་
 པ་དེ། བདེན་མེད་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་སྤྲིན། ཁྲབ་པ་ཁས། ཁཅིག་ སངས་རྒྱུས་འཕགས་
 པ་དེ་སྤྲིན་མཐའ་ལ་གནས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྲིན་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཟེར་
 བ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤྲིན་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་དེའི་སྤྲིན། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྲིན་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ།
 ལོ། ཁདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྲིན་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་
 མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྲིན། གཞན་ཡང་། མྱུང་འདས་དེ་སྤྲིན་མཐའ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྲིན། འདོད་ན། ཐེག་དམན་གྱི་མྱུང་འདས་དེ་ཡང་དེར་ཐལ།
 ལོ། ཁདོད་མི་རུས་ཏེ། ཞི་མཐའ་ཡིན་པའི་སྤྲིན། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པ་
 ཆོས་ཙན། སྤྲིན་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་སྤྲིན་

དེ། འཁོར་བའི་སྤྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་གང་ཞིག དེ་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་
བའི་མཐའ་ཅིག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་
ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་
འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་མཚུངས་པ་སྤར་བ་ཞིན་བྱུངོ། ཁོ་ན་
རེ། འཁོར་བ་དེ་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པ་གང་
ཞིག ཟུང་འདས་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཟུང་འདས་དེ་ཟུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྱུང། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་ཟུང་
འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན། འཁོར་བ་ཡིན་ན་འཁོར་བའི་མཐའ་མ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཟུང་འདས་ཐོབ་
པས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཟུང་འདས་ཡིན་ན་ཟུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་མ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱ་རིང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྤྱོར་བ་སྐབས་
འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱི་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་རྟག་
པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་པས་བསྟན། སྤྱི་དབར་སྟེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་པ་དེ་
ཡང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱི་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱུངོ། ཞེས་པས་བཤད། སྤྱི་དབར་སྟེ་བ་ཆད་
ཅུམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཟུང་འདས་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཞི་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། སྤྱིང་རྩེས་
ས་རོལ་གྱི་མཐའ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་པས་བཤད། དེ་འབྲུའི་
ཟུང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བྱར་ཞེན་པ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཞི་མཐའ་
ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱུངོ། ཞེས་པས་བཤད། ཞེས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་

ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་
 བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་གཉིས་པ་དེ་འབྲང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་
 བསྟན་གྱི་ཚུ་རྩལ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། འཁོར་བ་སྤངས་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཚུ་རྩལ་ནི་སོ་སོ་སྤྱོད་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། ཚུར་ངོས་ན་ཡོད་ཀྱི་
 འཁོར་བ་སྤངས་པའི་ཕར་ངོས་ན་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཚུ་རྩལ་གྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་
 ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཕ་རོལ་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་རྒྱན་རིང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྤྱོད་བཞེས་ཅན། ཁྱོད་སྐབས་
 འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་ཐ་མལ་བ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། སྲིད་པར་སྒྲེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་ཞེན་བ་ཡང་ཆོས་
 ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཁྱོད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་
 བྱར་ཞེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྲིད་མཐའ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་
 པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྲིད་མཐའ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར།

༼འདིར་བསྟན་ལ་མ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད༽

༥ རང་ལུགས་ལ། འདིར་བསྟན་ལ་མ་ཤེས་གཉིས་བཤད་བ་དང་། འདིར་བསྟན་སྲིད་
 ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་
 མཐའ་འགོ་ག་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། ཤེས་

པས་སྤྱི་དུལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་
འགོ་ག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁུན་པ། སྤྱིང་རྩེས་ཞི་
ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱང་ལེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །

༼འདིར་བསྟན་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་བཤད་པ།༽

༥ གཉིས་པ་ལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་འཁོར་བ་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་
ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱིད་མཐའ་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱིད་
མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། ཤེས་རབ་གྱིས་རྩ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་རྟག་པའི་
མཚན་ཉིད། ཅེས་པས་བསྟན། དམན་པའི་མྱང་འདས་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་
ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་འདིར་བསྟན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་ལ་
གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། སྤྱིང་རྩེས་པ་རོལ་གྱི་མཐའ་མྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆད་པའི་
མཚན་ཉིད། ཅེས་པས་བཤད། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱིད་མཐའ་
དང་། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱུང་བ་དེན་པར་ཞེན་པ་འདིར་བསྟན་དོན་དམ་ལ་
ལྟོས་ཏེ་སྤྱིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་གྱིས་འཁོར་
བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བཤད། མྱང་འདས་བདེན་གྲུབ་དེ་
འདིར་བསྟན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་དང་། དམན་པའི་མྱང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
སྤང་བྱུང་བ་དེན་པར་ཞེན་པ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་
ནི། དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་གྱིས་མྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བཤད། དེ་ལྟར་ཡང་། ལམ་བསྐྱིགས་ལས། སྤྱིད་ཞིའི་
མཐའ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པ་དང་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ལས། ༥ དང་པོ་ནི། ལས་

ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱིད་པར་ཉིད་མཚམས་སྦྱར་བ་སྤྱིད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། སྤྱིད་པར་
 སྦྱོབ་ཆད་ཅམ་ལས་ཐོབ་པའི་མྱུང་འདས་ཞི་མཐའ་དང་། དེ་ཐོབ་པ་ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་
 ཞེས་བྱའོ། །སྤྱིད་མཐའ་དེ་ཉིད་རིགས་ཅན་གསུམ་གསུམ་འགོག་ལ། ཞི་བའི་མཐའ་དེ་ཉིད་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཁོ་ནས་སྤོང་སྟེ། སྤྱིད་མཐའ་ལྷུང་བ་གསུམ་སྤྱིད་ཆེ་དང་སྤོན་ལམ་
 ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱོབ་བྱུངས་ཏེ་མྱུང་འདས་སྦྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་
 སྤྱིད་ཞིའི་མཐར་ལྷུང་བ་ནི། སྤྱིད་ཞི་ལ་དོར་བྱེད་དང་བྱུང་བ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤོང་ལ། ཉན་རང་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་མཐར་མ་
 ལྷུང་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་
 རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱིད་མཐའ་
 འགོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འགོག་བྱེད་
 ཀྱི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱིད་མཐའ་མེད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། དེ་
 ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་དེ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡི་གཞོད་
 བྱེད་ནི། །བདག་མེད་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཞི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། དམན་པའི་མྱུང་
 འདས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་པར་སྦྱོབ་ཆད་
 ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་མྱུང་འདས་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
 ཏེ། གཟུགས་སྤྱི་ལོ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 བྱ། དེ་ཆད་པའི་མྱུང་འདས་ལ་གནས་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱོབ་དང་སྤྱིད་

རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱུན་ཆད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 གྱིར། ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་པའདུག་ལས། ཆད་མཐའ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་ཆད་
 པར་མ་ཟད། སྤྱིང་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཆད་པའི་མྱུང་འདས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་གྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤྱིང་བ་ཐམ་པའི་ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། སྐབས་
 འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱིང་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་འཁོར་བ་ལ་
 གནས་པའི་གྱིར། ཁྱེད་པ་ཁས། འདོད་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟག་མཐའ་ལ་གནས་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་གྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་
 པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་གྱིར། ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་པའདུག་ལས། རྟག་མཐའ་ཡང་
 ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱུན་རིང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྤྱར་ནས་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྟག་
 དངོས་ཀྱི་མ་གཤམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱེད་ཀྱི། དེ་རྟག་
 མཐའི་སྐྱེ་བའདུག་ཅེས་སྟོན་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་གྱིར། ཁོ་ན་རེ་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་
 ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱིང་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པའི་གྱིར། མྱུང་འདས་བདེན་གྲུབ་ཆོས་
 ཅན། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པའི་གྱིར་ཟེར་ན། འཁོར་བ་
 བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཡོད་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པའི་གྱིར། ཁྱེད་པ་
 ཁས། འདོད་ན། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ཡོད་པའི་མཐའ་འཛིན་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། །

༼འབྲས་ལུམ་ལ་ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ༽

རྒྱ་གཉིས་པ་ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
 དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱེད་ཀྱིས་གསལ་
 པ་ བཅོམ་ལུན་འདས་གཤམ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མོ་ཐབས་མི་མཁས་
 པས་འཁོར་སྤྱོད་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱ་ལ་དུ་ཤེས་པར་བགྱིད་ཤིང་འདི་འདོར་བར་འགྱུར་རིང་

དུ་བགྱིད་དོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྲོམ་སེམས་སུ་བྱེད་པས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འདྲར་
 བར་འགྱུར་རིང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་དོ། ཞེས་དང་། རབ་འབྱུར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པར་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་ལེགས་
 པར་བཤད་པ་དང་། ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་ནི་དོ་མཚར་ཆེའོ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་ཅེ། དུས་
 གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་དག་
 པའི་ཡུམ་རིང་བ་དང་། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐུག་། གཞི་རྟོག་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། ཡུམ་ལ་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
 ཤེས་པའི་དོན་ནི། གཞི་རྟོག་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱམ་སྟེ། འཕགས་པ་རྒྱ་སྒྱུབ་ཀྱི་འཛིག་རྟོག་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་
 ལས། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 བཞེད། བྱེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལུགས་ལས། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་གང་། དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། བྱེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་
 མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི་གཞི་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་
 ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་རིང་བ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། ཐེག་དམན་འབྲས་
 ཡུམ་ལ་རིང་བར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། རྩ་ དང་པོ་
 ནི། མདོ་ཚན་དང་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་པ་ཡུམ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྟོན་ས། ཐེགས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་

སྟེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ཚན་གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་པ་ཡུམ་
ལ་བདེན་པར་མ་ཆགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡི། ཡང་
དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཆོགས་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
དོན་བཤད་པ་ལ། སྐུ་མ་མཁན་གྱིས་སྐུ་ལ་བའི་དངོས་པོ་སྒྲུང་བ་ལ་དེའི་རང་གི་དོ་བོ་མི་ཤེས་
བས་དངོས་པོར་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ། དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་མཚན་མ་དང་
ལྟན་པར་རྟོག་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་དོ་བོ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་དེ། དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རིང་བར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་
གསུངས། ཆོགས་ཀྱང་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔལ་དུས་རིང་
མི་ཞིག་ནས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་པར་མགྲུབ་པར་བྱས་པའི་མན་དག་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པ་ཅན་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་
པས། དངོས་པོར་མདོན་པར་ཞེན་པའི་འབྲུལ་པའི་མཚན་མ་བསལ་བ་རྣམས་ལ་
ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་ལ་ཡུམ་འདི་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་གྱུར་པས། ཞེས་
གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ཉེ་སྟོན་པ་ལ། ཐབས་མ་ཡིན་པས་ནི་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་
ལ། ཐབས་ཀྱིས་ནི་མི་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་མ་
རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་གང་
ཞིག་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་མཚན་འདོན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སྤྱིར། བྱང་མེམས་
མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་
ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་

སྤྱོད་ཉིད་མཛོན་སྤུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞི་ཤེས་གང་ཞིག་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་
 ཀྱིས་བཅིངས་པ། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མི་མཐུན་
 རྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱོད་ཉིད་མཛོན་སྤུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་གཉིན་པོ་
 རྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག་དང་པོའི་ས་མཚམས་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་
 དམན་གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པའི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ཁཅིག་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མཛོན་སྤུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། དང་
 པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱོད་ཉིད་མཛོན་སྤུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། སྤྱོད་ཉིད་མ་
 རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཐེག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
 པའི་མཁྱེན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱི་མ་
 དེས། གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དབྱེ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྒྲུབ་
 ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མཛོན་སྤུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་
 ཕྱིར། ཁཅིག་གཞི་ཤེས་གང་ཞིག་འབྲས་ཡུམ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་མཁས་མ་ཡིན་པ་ལ་
 རྟགས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་གང་ཞིག་དེ་ལ་རྟགས་པ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་འབྲས་ཡུམ་སྤྱོད་པའི་
 ཐབས་མཁས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩ་དམ་ཆོས་
 པརྩ་དཀར་པོ་ལས། སྤང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ། །རྣམ་འདྲེན་རྣམས་ཀྱི་

ཐབས་ལ་མཐུང་བ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་ལམ་སྟོན་གསུངས་པའི་རྟོགས་
ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁུའི་གཞི་ཤེས་གང་ཞིག་སྤྱིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་
ཞིག་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཐེན་པ་
དེ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྟོགས་ཀྱི་གཞི་
ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། དེའི་རྟོགས་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡོད། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། །

སྤྱང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེལ།

༼གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤྱང་གཉེན་བཤད་པ།༽

༥ གསུམ་པ་སྤྱང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེལ། གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤྱང་གཉེན་
དང་། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤྱང་གཉེན་དང་། དེ་དག་གི་མཇུག་བསྐྱུ་བ་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱང་གཉེན་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མངོན་ལས་གསུངས་
ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བྱང་ཆེན་
ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་མཆིས་པར་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ལེགས་པར་
མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་ནི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འགྲོས་ཏེ། དེ་ནས་ཆོ་དང་
ལྷན་པ་ལྟ་འདི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྤྱང་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་

ཆེན་རྒྱལ་མེར་གྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གང་ཡིན། ཆགས་པ་མ་
 མཆིས་པ་ནི་གང་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རིམ་གྱི་ལྟ་བུ་
 ཆེན་ཐབས་མི་མཁས་པས་གཞུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་འདུལ་བ་ན་ཆགས་པ་འོ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། བྱང་ཆེན་ཐབས་མི་མཁས་པས་འདས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ལ་འདས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་
 བར་འདུལ་བ་ན་ཆགས་པ་འོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆེན་དམིགས་པའི་
 རྒྱལ་གྱིས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱུད་སྟེ་སྤྱིན་པའི་ཕར་གྱིན་ལ་སྤྱོད་ན་ཆགས་
 པ་འོ། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་མཚན་གྱི་བར་ལ་སྤྱོད་ན་ཆགས་པ་འོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བོ། གོང་གི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྒྱལ་ལས་ལུས་ལ་རིང་བར་གྱུར་པའི་
 སྦྱབ་བྱེད་མཚན་མར་དམིགས་པ་ཉིད་གཉིན་པོ་ཕྱོགས་གྱི་གཞི་ཤེས་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་
 པས་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
 ལུས་རིང་བར་གྱུར་པའི་སྦྱབ་པ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར། ཞེས་གསུངས་གཉིས་
 པ་ལ། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོན་མེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲོན་པ་ལ། གཞུགས་
 སོགས་ལུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་
 བས་བཤད་པ་ལ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་
 ཟག་པ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ངོ་པོ་དངོས་པོར་མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོར་
 དམིགས་པ་ཉིད་གྱིས་གཞན་གྱི་ཀུན་བཟླས་པའི་བདག་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་
 དང་། སྦྱབ་པའི་འདུལ་བ་ནི་དེ་དག་གི་གཉིན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་གྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཉིད་
 གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མདོན་སུ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཞི་

ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག་ ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་དང་བྲལ་ཞིང་། བདེན་འཛིན་
 གྱིས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་བསྐྱེད་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དུ་མ་ཡོད་
 དེ། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཡུང་པོ་རྣམས་དང་། སྦྱོར་པ་རྣམས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 བར་ལ་སྦྲང་ཞེས་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་
 དེ་དག་རྒྱ་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྦྱོར་སོགས་དུག་དང་བྱུང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་
 བས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རྣམས་ལ་སྦྱོང་པ་སྟེ་ལམ་དུ་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག་ ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་དང་བྲལ་ཞིང་། བདེན་འཛིན་
 གྱིས་བཅིངས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཁོ་ན་རེ། སྦྲང་ཉིད་མ་
 རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྦྱོར་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་
 མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་སྦྲང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། ཁ་ཅིག་ གཞི་ཤེས་
 གང་ཞིག་ བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་
 གང་ཞིག་ མཚན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱུང་པ་དེ། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 ཟེར་ན། སྦྲང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྦྱོར་དུ་སོང་བའི་ཐེག་
 ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དང་པོ་དེར་
 ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱོང་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བར་ཐལ་ལོ། གཞན་ལང་། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་
 བ། སྦྲང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྲལ་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་
 པོ་བྱུང་པས་བྲལ་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། ཁ་ཅིག་ གཞི་ཤེས་གང་ཞིག་ བྱུང་རྒྱུ་གྱི་
 སེམས་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དེ་གང་ཞིག་ བྱུང་

རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད། ཟེར་པ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
 དང་། གཉིས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཞི་ཤེས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ༥ ། །གཉིས་པ་གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་གཉན་པོ་
 བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་
 ལ་སྟོང་པའི་ཆོ། མ་ཆགས་པ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་
 བྱང་ཆེན་ཐབས་མཁས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པའི་ཆོ་འདི་སྐམ་དུ་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་
 བར་འདུལ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདས་པའི་ཆོས་
 ཞེས་བྱ་བར་འདུལ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཆེན་ཐབས་མཁས་པས་ཤེར་
 ཕྱིན་ལ་སྟོང་པའི་ཆོ་འདི་སྐམ་དུ་བདག་གི་སྤྱིན་པ་ཞིག་བྱིན། འདི་ལ་སྤྱིན་པ་བྱིན། སྤྱིན་པ་
 འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤྱིན་ནོ། །ཞེས་མ། ཞེས་པ་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་དག་ནི་བྱང་
 ཆེན་ཐབས་མཁས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པའི་ཆོ་མ་ཆགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
 འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་མཚན་མར་མི་དམིགས་པ་ནི་སྤང་བྱ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་
 གཉན་པོ་ཡིན་པར་སྟོན་ནོ། །ཞེས་མཚམས་སྟེར་བ་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
 བརྒྱུག་སྟེ་གཉན་པོ་ཡིན་པར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་ལྟ་སྟོམ་ལ་ལྟོས་
 པའི་སྤང་གཉན་དང་། སྟོང་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤང་གཉན་གཉིས་ལས། དང་པོའི་སྤང་བྱ་སྤང་
 བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉན་པོ་དེ་བསྟན་པའི་སྟོན་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྤྱིན་
 ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། །གཞན་དག་དེ་ལ་སྟེར་བྱེད་པ། དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་

འགོག་པས། ཁྱིམ་གསུངས། དེ་ཡང་གཞུང་འདིས་སྤང་བྱ་མའི་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་
 བསྟན་ནས། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལྷགས་ལ་བསྟན་ནོ། ཁགཉིས་པའི་སྤང་བྱ་དེ་སྟོན་པ་
 ལ། མདོ་ལས། དེ་ནས་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྤང་ཅེས་
 སྒྲུབ་སོ། བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་རྣམ་གངས་གང་གིས་ན་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུབ་པ། ཀའུ་ལི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སེམས་སུ་འདུ་ཤེས་
 པ་དང་། སྤྱིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་ནས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་
 བརྒྱད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་བཙོམ་ལྷན་འདས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སངས་
 རྒྱུས་ལ་སྐྱེད་པའི་དགོ་པའི་རྩ་བ་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས་ནས་དགོ་རྩ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་ནས་
 བསྐྱེམས་ཤིང་གཞུང་ལ་ནས་སྤྱི་མཐུན་གསུང་བྱང་དུ་བསྐྱོར་བར་བྱེད་པ་འདི། ཀའུ་ལི་ཀ་བྱང་ཆེན་
 རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་པ་སྟེ། ཁྱིམ་སོགས་གསུངས། དེའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཀའུ་ལི་ཀ་
 གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱིས་གཞན་ཞིག་སྤྱི་མཐུན་གསུང་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་
 དང་ལེན་དུ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་དང་གཟེངས་བསྟོད་པར་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱ་
 བར་འདོད་པས་ཡང་དག་པ་མི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཡང་དག་
 པར་བསྟན་པར་བྱའོ། ཁྱིམ་པ་ནས། དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་བུ་མོ་དེས་ཆགས་
 པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། གཞན་དག་དེ་ལ་སྤྱོར་བྱེད་པ། ཁྱིམ་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། ཁྱིམ་
 གསུངས། དེ་ཡང་གཞུང་འདིས་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་སྤང་བྱ་ལྷགས་ལ་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། ཁགསུམ་པ་ནི། ཆོགས་རྒྱུད་དེ་གསུམ་ཀྱི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་ལ། འཁོར་གསུམ་
 རྣམ་པར་དག་པས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་རང་དང་གཞན་སྤྱོར་བ་
 ནི་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཆགས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་
 སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་

པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་པ་མངོན་ཞེན་གྱི་ཚྭ་གས་ཀྱི་གནས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་གཉེན་པོས་
བཀག་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་
པ་གང་ཞིག ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གྱིས་
མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག གཞི་ཤེས་གང་ཞིག ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ། དེའི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་
སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚྭ་གས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སུ་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཐེག་
ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་
གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བཤེན་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བཤེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་
སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་
ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་
ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

༼འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་བཤད་པ༽

༥ གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་བཤད་པ་ལ། ཆགས་པའི་ངོ་
བོ། ཆགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན། ཆགས་པའི་གཉེན་པོ། རྒྱ་མཚན་ལས་འཕྲོས་དོན་
ནོ། རྒྱ་མཚན་ལས་འཕྲོས་དོན་པོ། རྒྱ་མཚན་ལས་འཕྲོས་དོན་པོ། རྒྱ་མཚན་ལས་འཕྲོས་དོན་པོ།
ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀག་སྡོམ་པ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་
ཆགས་པའི་མཐའ་འདི་དག་མདོར་སྟོན་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ན་ཡང་
ཆགས་པའི་མཐའ་སྤྱོད་རྒྱ་མཚན་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་

སྒྲིག་དང་བཤད་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟར་བགྱིའོ། །ཞེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་
 འབྱོར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཕྱིར་ཉན་རྟོ། །ཤི བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
 བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་བུ་མོ་སྤྲེལ་མེད་ཚོགས་བྱང་དུ་ཡང་
 དག་པར་ཞུགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རབ་འབྱོར་ཅི་ཙམ་མཚན་མར་གྱུར་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཆགས་
 པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་རྣམས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱུར་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བློ། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པ་ལ། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྤྲ། ཞེས་གསུངས་ཤི
 གཉིས་པ་བློ། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་པ་བཤད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་
 ལ་སྤྲུག་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པ་བློ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་
 ཡིན་མོད་ཀྱིས། ཆགས་པ་སྤྲ་མའི་དེ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་པས། མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
 རྒྱུ་བས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་བདེན་པར་བརྒྱང་བའི་སྒྲོན་པ་སྤྲུག་འཆལ་བ་དང་བསྟོད་པ་
 དང་། དེ་དག་གི་དགོ་བ་ལ་མཚན་མར་བརྒྱང་བའི་སྒྲོན་པ་ཚོགས་བྱང་དུ་བསྡེ་བ་རྣམས་ཆོས་
 ཅན། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་གོ་ལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། དཔེ་གཞོམ་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་རྣམས་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སྤྲང་བྱུར་འགལ་ལོ་ཞིན། བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་སྤྲིབ་སོགས་འགའ་ཞིག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་དེ། ཆགས་པ་དེ་ཞེན་པ་སྤྲ་མའི་དེ་པོ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཤི གཉིས་པ་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་བློ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་
 སྐད་ཅེས་གསལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཟབ་པོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་སྤྱིར་དོ། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་སྤྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་མ་གྲུས་མཛོན་པར་འདུས་མ་གྲུས་པ་སྟེ་དེ་ནི་
 ལུས་ཀྱང་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱུ་བར་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་
 པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆགས་པ་སྤྱོད་མི་མཐུན་སྟེགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཇི་ལྟར་
 ཞེ་ན། རོ་བོར་མ་ཟད་དེའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ། ཡང་
 ཇི་ལྟར་ཆགས་པ་སྤྱོད་མི་མཐུན་པའི་སྟེགས་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི་མདོ་
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། དབེན་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་ཟབ་
 ཉིད། ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གང་གི་སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་རིགས་
 རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནས་སྟོང་བས། དེ་དག་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་སྟེགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་
 ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པ་ཡང་ཆགས་པ་སྤྱོད་མི་མཐུན་པའི་སྟེགས་
 སྟོང་བས་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་དེ་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
 དམིགས་པ་ཡང་ཞེས་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དོ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་
 དམིགས་པ་མི་མཐུན་སྟེགས་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་
 པ་ཡང་མི་མཐུན་སྟེགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟེན་གསུམ་
 པ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་
 རྒྱུ་བར་དགའོ། རྟེན་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་གཅིག་ཀྱི་

ཟད་དོ། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། གང་རང་བཞིན་མ་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ནོ། གང་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཛོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ལོ། རབ་
 འབྱུར་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མཛོན་པར་
 འདུས་མ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་མཛོན་ན་ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་
 ནོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
 སྤངས་གནས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཆགས་པ་སྤོམ་ཡིན་ན་དེ་གཉིན་པོ་གང་གིས་རྒྱལ་ཇི་
 ལྟར་སྤོང་། ཞེས་མཚམས་སྤྱོད་པ་ལ། འོ་ན། ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་
 བློ། ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། ཤིག་གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་
 དོན་གྱི་སྒྲིན་པ་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་པ་
 ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
 གཅིག་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་
 ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་པ་སྤོང་བའི་གཉིན་པོ་དང་སྤོང་རྒྱལ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པས་ནི་ཆགས་པ་དེ་སྤོང་བའི་
 སྤྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་
 ཅན། འབྲས་བུ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དངོས་གཉིན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་
 པའི་སྤྱིར། ཁཅིག་ བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གོལ་ས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ན། མི་
 མཐུན་སྟོགས་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་ཉིད་གཅིག་བྱ་ཞི་
 བདེ་དོན་གཉིད་གྱི་སྤོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དཔེ་སྤྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཉིན་པོ་སྟོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁ་
 ཅིག་ བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤང་བུ་ཡིན་ན། སྤང་བུ་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། མི་འཐད་

དེ། གཞི་ལས་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་འཛིན་གྱི་བཅེངས་པའི་ལས་ཚེས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཐོམས་ལས་གྱི་གཞོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། ཕྱིན་
 ཐུག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱང་པར་ཅན་ལ་རང་གནས་ནས་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པར་བྱང་
 པའི་བྱང་འཕགས་གྱི་མཁྱེན་པ་དེ་དེའི་དངོས་གཉེན་བྱང་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། རྩ་བའི་བཞི་པ་རྒྱ་མཚན་ལས་འཕྲོས་དོན་ལ། ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྟོགས་དཀའ་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བློ་རི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་རྟོགས་པར་
 དཀའ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ནི་སྤུས་ཀྱང་
 མ་མཐོང་མ་ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་པར་མ་ངེས་མདོན་པར་སངས་མ་རྒྱས་པས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དཔེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། ཅེས་
 བཤད་ན། ཆོས་རྣམས་གྱི་གནས་སམ་རང་བཞིན་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཞེས་
 མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། ཡང་ཇི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་
 ཡིས། རྟེན་ཉི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད། རྩ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་
 ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་པ་བཤད་པ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དམིགས་པའི་
 དོན་གསལ་བས་རང་བཞིན་དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཟབ་པ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རྩ་བའི་བཞི་པ་ལ། གཞུང་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་ཆོས་
 ཅན། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུར་མཐོང་གི་མདོན་སྤུས་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤེར་པ་
 རིགས་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་བཞི་པ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་བསམ་གྱིས་

མི་བྱུང་པོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཤེར་བྱིན་ནི་
 སྤྲུལ་གྲུང་རྣམས་པར་མ་ཤེས་ཏེ། གཞུགས་དང་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་
 དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཤེས་སོ། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྤྲུལ་
 པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར། ཤེར་བྱིན་ནི་བྱེད་པ་པོ་མེད་
 པའོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན། དེ་ནི་རྟོགས་
 པར་དཀའ་བར་བཤད། ཅེས་བཤད་ན། ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་རང་
 བཞིན་དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། ཡང་དེ་
 ལྟར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་
 བཤད་པ་ལ། གཞུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཤེས་སྤྱིར། །དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བར་
 འདོད། ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་པ་བཤད་པ་ལ། གང་གི་སྤྱིར་
 གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པའི་བར་གྱི་རང་བཞིན་
 ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་བསམ་པ་ལས་འདས་པ་དེའི་སྤྱིར། དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་
 ཡིན་འོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཐ་
 སྐད་པའི་སྒྲོས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐ་སྐད་པའི་བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་
 འདས་པ་སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞུགས་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་གྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནས་གནས་ལུགས་དེ། ཐ་སྐད་པའི་སྒྲོས་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་སྟེ་
 སངས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར། །

༼དེ་དག་གི་འཇུག་བསྟུ་བ༽

༥ གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འཇུག་བསྟུ་བ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། རྩ་བ་འབྲེལ་བ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། གོང་གི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་གཉིན་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་
 ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་བརྗོད་ཟིན་ནས། དེ་ནི་དཔེ་མཇུག་བསྟུ་བ་སྟུན་བར་བྱའོ། ཞེས་

མཚམས་སྦྱར་བ་ལ། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་ནས་མཐུག་བསྟེན་
 བར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་སྐར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་
 ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་
 སྟོན་པ་བཤད་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་
 རིམས་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་
 གཉེན་པོའི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྐར་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་
 རབ་དབྱེ་རྣམས་སྐབས་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ལུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་
 ཤེས་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་གཉིས། གཟུགས་སོགས་ལུང་པོ་སྟོར་ཉིད་
 དང་། ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱོད་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཅུང་སྟེ། ཁྱོད་ལ་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྐད་གཉེན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རྒྱས་
 པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་ཚད་ཡོད་དེ། སྐར་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་འདིར་ཡང་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

། ཉམས་སུ་ཡོན་ཚུལ་ལ་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བའི་རོ་བོ་བཤད་པ།

༥ བཞི་བའི་ལྟར་ཉམས་སུ་ཡོན་པའི་ཚུལ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བའི་རོ་བོ་དང་། རྣམ་
 པའོ། ། ༥ དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་
 ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་
 ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་པས་ཇི་ལྟར་སྦྱང་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། རབ་
 འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་པའི་ཆོ་ག་ཏེ་གཟུགས་ལ་མི་སྦྱོང་ན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་

སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བོད་དུ་དེ་ལྟར་
 མི་མཐུན་པའི་སྤྱོགས་དང་གཉིན་པོ་ཉིད་བཟོད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གཞི་ཤེས་སྤྱོད་པའི་ལམ་སྟོན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་གཉིན་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་དེ་དག་མི་དམིགས་པར་
 རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 མཚམས་སྤྱོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོགས་ལ་སོགས་པ་བཟོད་ནས་དེ་དག་རྣམ་པར་
 བསྒྲོམ་པའི་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱོད་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དཔེ་
 འོན་པའད་པ་ལ། གཞུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ལ། དངོས་བསྟན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེས་ཤུགས་ལ་
 འཕངས་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 བཤད། གཉིས་པ་ནི། ཤུགས་ཀྱིས་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནི་རྒྱུ་བཤད་པ་ལས་
 བསྒྲིག་སྟེ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། དེ་ཡང་དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་སྤྱོད་པ་ལ་བརྩ་
 ཡོད་པའི། དང་པོ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། འདི་ལ་བྱང་ཆེན་
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་གཞུགས་ལ་མི་སྤྱོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་
 མཁྱེན་ལ་མི་སྤྱོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། གཞུགས་སོགས། ཞེས་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་གཞུགས་སོགས་དེ་དག་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ་
 ལ། གལ་ཏེ་གཞུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འཇམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྤྱོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་
 དོ། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དེ་ནི་མེད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། ཞེས་དང་། དེ་
 དག་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། །
 །གསུམ་པ་གཞུགས་སོགས་དེ་མ་རྟོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ་

ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གཤམ་ཏེ་གཟུགས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྤྱོད་ན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་
 བས་སོ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་མི་སྤྱོད་ན་ཤེར་གྱིན་ལ་སྤྱོད་དོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། དེ་མ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་དང་། ཞེས་དང་། སོ་སོར་མ་རྫོགས་པ་དང་
 རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་
 སྒྲིང་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
 བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། ། བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་
 ལ་ཆགས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། ཞེས་སོགས་
 དང་། བྱང་ཆེན་གཟུགས་ཆགས་པ་དང་བཙས་པ་དང་མ་ཆགས་པའི་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྤྱོད་ན་
 ཤེར་གྱིན་ལ་སྤྱོད་དོ། ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་མེད་རྫོགས་བྱང་ཆགས་པ་དང་བཙས་པ་དང་མ་
 ཆགས་པའི་ཞེས་བྱ་བར་འདུལ་ཤེས་པ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་
 ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ། སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་སྒྲིང་བ་དང་། ཞེས་དང་། ཆགས་པ་མེད་
 པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲིང་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆེ་དང་
 ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་
 ལྟར་ཤེར་གྱིན་ཟབ་མོ་འདི་བསྟན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་འགྱིབ་མ་བསྟན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་
 འགྱིབ། བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ། མ་བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ་བ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། ཞེས་པ་
 ནས། བཙམ་ལྡན་ལ་ཞི་བསྟགས་པ་བརྟེན་ཀྱང་མི་འཕེལ། བསྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྟེན་
 ཀྱང་མི་འགྱིབ་པོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མི་འགྱུར། ཞེས་
 དང་། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དུག་པ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་སྒྲིང་བ་
 སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱི་མའི་སྤྱེས་བུ་ཞི་བསྟགས་པ་བརྟེན་ཀྱང་
 འཕེལ་བ་མེད་དོ། བསྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྟེན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འགྱིབ་པ་མེད་

དོ། བསྐྱུགས་པ་བཟོད་ཀྱང་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། བསྐྱུགས་པ་མ་ཡིན་པ་བཟོད་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོད་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། རབ་འབྱུར་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྐྱུགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་མ་བསྐྱུགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱ་དགའ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་བྱ་དགའ་བ་དང་། བྱེད་པ་བྱ་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱུར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤེར་གྱིན་ལ་སྦྱོང་པའི་ཆེ་ཤེར་གྱིན་བསྐྱུན་པ་ན་སེམས་ཁུམ་པ་དང་། གཡེང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་དུ་གོ་ཆ་བགོས་པས་སོ། ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་འཚལ་བ་དེ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་བར་སྦྱང་ལ་བཏེགས་པར་འཚལ་བའོ། ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་གང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་དུ་བྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་འཚལ་བ་དེ་དག་བཅོན་འགྲུལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་འགོ་བར་འཚལ་བ་ལགས། ཞེས་ཟེར་མཆིའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱ་དགའ་རྣམ་གསུམ་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེས་དང་། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་སྦྱོར་བ་དང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་དགའ་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། ॥ ३ ॥ བརྒྱུད་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་འབྲས་ཡོད་འདོད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་དགེ་སྦྱོང་གཞན་ཞིག་འདི་སྟུང་དུ་གྱུར་ཏེ། གང་ལ་ཆོས་གང་ཡང་སྦྱོ་བའམ་འགག་པ་མེད་ལ་རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་གདགས་སུ་ཡོད། ཅེས་པ་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དུ་གདགས་སུ་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གདགས་སུ་ཡོད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེར་གྱིན་མ་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ་སྟུང་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྐལ་པ་ཇི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། འབྲས་ཡོད་འདོད་

བ་དེ་དང་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་མི་སྟོང་
 བ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་སྟོང་བ་སྟོན་པ་
 ལ། དེ་ནས་ལྟ་རྒྱུས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་གྱིས་ཆོ་དང་ལྟན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
 སྒྲུབ་སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གང་ཤེར་ཕྱིན་ཐབ་མོ་འདི་ལ་བཙུན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་
 ཡོད་ན་དེ་གང་ལ་བཙུན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུབ་པ། ཀའུ་ཤི་ཀའེར་ཕྱིན་
 ཐབ་མོ་འདི་ལ་བསྐབ་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་བཙུན་པའོ། ཞེས་
 མོགས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ན་དེ་
 ཉིད་དེའི་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་བསམས་པ་ལྟར་
 མི་འགྲུབ་ཅིང་། དུབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
 ལ། གཞན་ལ་རག་ལས་མེད་གང་དང་། ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་
 ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། བཙུ་པ་ཤེས་བྱེད་སྒྲུང་བ་རྣམ་བཤུན་ཤེས་པའི་སྟོང་བ་སྟོན་པ་
 ལ། བརྒྱ་བྱེད་གྱིས་སྒྲུབ་པ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ཅམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་
 པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་
 བརྒན་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་བརྒན་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་ཟེའི་གོང་གྱེར་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱལ་པ་ལྟ་
 བྱེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུབ་པ། ཀའུ་
 ཤི་ཀའང་གི་ཆོ་བྱང་ཆེན་མི་ལམ་རྣོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། མི་ལམ་གྱིས་རྣོམ་སེམས་སུ་མི་
 བྱེད། མི་ལམ་དག་གི་རྣོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། མི་ལམ་ལ་རྣོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། དེ་
 བཞིན་དུ་སྐྱལ་པའི་བར་དུ། ཞེས་པ་ནས། སྐྱལ་པ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་རོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྒྲུང་བ་རྣམ་བཤུན་ཤེས་བྱེད་
 དོ། ཞེས་དང་། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། མཉམ་དུ་ཆོགས་པ་དང་། འགལ་བ་
 དང་། རྒྱུན་དང་། མ་འཕྲོས་པ་དང་། རྟེན་མེད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་

ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་བདུན་ལ་སྦྱབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསལ་བའི་སློན་པ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དེ་དང་དེ་ལ་སྦྱར་བ་རྣམས་པ་བཅུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སློན་པ་བསྟན་
པས། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྦྱར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གཞུགས་སོགས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་བ་སོགས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

། འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།

༥ དེས་ན་གཞི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དེ་ཐོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། དོན་དམ་
པའི་སྦྱང་ལུགས་ཀྱི་དེ་ཐོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ཏུ་ཞེན་པ་གང་རུང་གི་གཉེན་པོ་སློམ་
པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཅུ་ཡོད་དེ། བྱང་ཀའ་རྣམས་གསུམ་ལ་བྱང་ཀའ་བའི་སྦྱར་བ་
ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་བཅུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱར་བ་བཅུར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། སྦྱར་བའི་ཡུལ་བཅུར་ཡོད་པའི་སློན་པ་དེ་ལྟར་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་མེ་སྤང་བ་
ལས། སྦྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱར་བ་དང་། ཞེས་པ་སྦྱར་བ་དང་པོ་བཞི་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་མདོའི་
ཆོག་ཟིན་དང་མཐུན་ཏེ། མདོ་ལས་གཞུགས་སོགས་དང་། དེ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་དང་། དེ་
རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་། དེ་ཆགས་བཅས་ཆགས་མེད་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྦྱོད་ན། ཤེས་ཕྱིན་ལ་
སྦྱོད། ཅེས་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྦྱོད་པ་བཀག་གི་ །ལྟག་མ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་དེ་མ་བཀག་པའི་
ཕྱིར། འགྲེལ་པ་འདིར་རྒྱང་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སྦྱར་ཏེ། དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་
དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་ལ་བཅུར་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་སློན་པ་བྱེ་
བ་བཞི། དེ་ཐོའི་སློན་པ་བྱེ་བ་གསུམ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སློན་པ་བྱེ་བ་གཉིས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སློ་
ན་བྱེ་བ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་
པ་གསུམ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱད་

གཞི་གཟུགས་སོགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་
 སྒྱུར་བ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དེ་དག་གི་བྱེད་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་སྒྲོང་བ་ཉིད་
 དང་བདེ་སྒྱུག་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་
 ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ལ་མདོན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་མེད་གྱི་
 ཆགས་བཅས་ཆགས་མེད་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །༥། །ཙུ་
 རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོག་གི་སྒྲོན་ས་བསྟན་མ་བསྟན་གྱི་འཕེལ་འགྱིབ་གྱི་སྒྲོན་ས་གཞན་
 དུ་མི་འགྱུར་བའི་གཙོ་བོའི་ཡུམ་རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལས་སུ་བྱ་བ་ལ་བདེན་ཞེན་
 བཀག་པའི་སྒྱུར་བ། བསྟན་ས་པ་དང་བསྟན་ས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་
 དང་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་སུ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། བྱེད་པ་སོ་ལ་
 བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྒྲོན་ས་བྱ་དཀར་
 བ་དང་། ལམ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་སྒྱུར་བའི་སྒྲོན་ས་བྱ་དཀར་བ་དང་། གཞི་ཤེས་གྱི་
 བདག་ཉིད་ནི་སྒྲོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་བྱ་དཀར་བ་སྟེ་བྱ་དཀར་རྣམ་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་
 བཀག་པའི་སྒྱུར་བའམ་བྱ་བ་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། །༥། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པས་རང་ཉིད་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འཐོབ་པས་འབྲས་ཐོབ་འདོད་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་འཐོབ་པས་མི་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་
 བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་
 ཉིད་སྒྱུང་བའི་མཆོག་ཡིན་པས་བསྐྱང་མ་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱིས་མི་འགྲོ་བའམ་རྟག་མ་ལས་པ་ལ་
 བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །༥། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པ་ལ་
 སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་བདུན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདི་
 དག་གི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་

གནས་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱིང་ཉིད་དོན་སྤྱིང་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྦྱོར་ལམ་ལྟ་བུ། འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། ཐེག་
 དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དོན་
 སྤྱིང་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལྟ་བུ། འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། འདིའི་ལུགས་བསྟན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་བྱུང་ཀྱང་། འདིའི་ལུགས་
 བསྟན་གྱི་དེ་ལ་དེས་མ་བྱུང་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིང་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་འདིའི་
 ལུགས་བསྟན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥ ས་མཛམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་
 བསྟན་ཆུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་
 ཆོས་ཙན། མཛན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཛོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། བྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱུར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་
 དམ་བདེན་པ་གང་རུང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙན་དེ་དེའི་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙན་དེ་སེམས་ཙན་བདེན་
 མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཙན་སྟག་བསྟལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་སློང་དེའི་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་
 ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཙན། དེ་བྱོད་
 ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་དོན་གཉེར་གྱི་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་
 ཙན་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེས་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་
 རྟོགས་པར་ཐལ། རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཡོ་
 ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་འཇལ་བྱེད་

གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱལ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུ་
 སྤྲུལ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་
 མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཞི་ཀླན་རྒྱུ་པའི་སྤྲོད་ལུགས་ཀྱི་རོ་བོ་
 དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་སྤྲོད་ལུགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་
 སྤྲོད་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 སྤྲོད་ལམ་དེ་གཞི་ཤེས་སྤྲོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
 སྤྲོད་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲོད་ལམ་
 ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་སྤྲོད་ལུགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་
 གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་
 ཕྱིར། ཁྱལ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྲོད་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་དུ་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག་དེ་གང་རུང་གི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་
 ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་སྤྲོད་ལུགས་
 ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཉི། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སྤྲུག་ནས་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱལ་སྤྱེ། རྣམ་པའདད་ལས། སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱི་ལམ་པའདད་པའི་གང་གིས་ཟེན་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་
 པའི་མཚན་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་ཏེ་སྤྲུལ་པའི་དཔེ་དཔོན་སྤྲུལ་པའི་སྤྲོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་ལམ་ཆོས་ཙན། མཚན་བྱ་དར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་དེ་པོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་
 པའི་གཉེན་པོར་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཙན་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ་
 ལོ། ། རྩ་ དེ་མ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་བཤད་ལྟར་
 བ། གཞན་དབང་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཆོས་ཙན། བྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་མ་རྫོགས་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱོད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 དབང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཙན། བྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། བྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལོང་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསལ་འབྲེང་ལྟར་ན། བདག་གཉིས་ཆོས་ཙན། མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་གཉིས་ཆོས་ཙན། རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པས་འདིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཅིག་
 བཤད་ན། ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་འདུས་མ་བྱས། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
 བ། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བརྟགས་དང་། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་དང་གཞན་ལྟ་བུ་
 ལྟ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྒྲིམ་པ་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དག་པའི་གཞན་
 དབང་དང་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་པའི་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་
 འཛིག་རྟེན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་བུ། རྣམ་དག་གི་
 དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲིམ་བཞིན་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ནི། སྤྱོད་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལྟ་

བྱ། རྟོག་པ་ལ་གཞུགས་སུ་སྒྲུབ་བ་གཞུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་དེ་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་
 གཞུགས་དོན་གཅིག་ སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཞུགས། དེ་དང་
 གཞུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དོན་གཅིག་ གཞུགས་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ། གཞུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ཡིན། དེ་དང་གཞུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་དོན་གཅིག་གོ ༥ ༥ ༥ ། སྒྲུབ་
 བ་རྣམ་བཟུལ་ཤེས་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་
 དེ། རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་ལམ་དང་། སྐྱུ་མ་དང་། སྤྲིག་རྒྱ་
 དང་། སྐྱ་བརྟན་དང་། གཞུགས་བརྟན་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། སྐྱུ་ལ་པ་བཞིན་
 རོ། །དཔེ་བཟུལ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། སྒྲུབ་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་ཅུང་ཟད་
 མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་པར་བཞིན་རོ། །དཔེ་རྣམ་པ་བཟུལ་པོ་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་
 ཅན། འདིར་བསྟན་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོམ་བ་འདི་དག་རྩེས་ཐོབ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་
 གཞུངས་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དང་
 མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེའི་རྩེས་ལ་ཐོབ་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་། སྤྲིག་རྒྱ་
 དང་། མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་སེམས་དཔའི་རྩེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སོགས་སུ་
 སྒྲུབ་ཞིང་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རིམ་པ་ལྟར། བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་དང་དེར་ཡོངས་
 སུ་འབྱུར་བར་སྒྲུབ་བས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། མིག་བསྐྱེད་པའི་སྤྲགས་དང་སྤྲན་མཉམ་དུ་
 ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། བདེན་པར་སྒྲུབ་ཡང་བདེན་པར་མེད་ཕྱིར་འགལ་
 བ་སྒྲུབ་བས་སྤྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོན་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྒྲུབ་བས་སྐྱ་བརྟན་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་
 བྱའི་ཚུལ་གཞུགས་བརྟན་འཛོག་བྱེད་ལྟ་བུའི་གང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་རི་ལྟར་འཕངས་པ་ལས་

མ་འཕོས་པ་འཕམ་མི་འདའ་བར་སྤང་བས་ན་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ལ་མདོར་གཞུགས་
བརྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱུ་སྤང་དུ་མིག་ཡོར་ཞེས་བྱ་ལ། གཞོད་འཛོམས་རྒྱུ་བ་ལས་རབ་
རིབ་ཅན་ལ་སྤྱོད་བཤད་འཛིག་པར་སྤང་བ་ལ་བཤད་ཅིང་། བཤད་སྤྱར་ལས། བག་འདྲའི་ཆེ་
མོ་ཞེས་འབྱུང་བས། ཁ་ཅིག་ མགལ་མེ་ལྟར་དུ་བསྐྱོར་བ་སོགས་ལ་བཤད་དོ། གནས་
པར་བྱ་བའི་རྟེན་མེད་པར་སྤང་བས་དྲི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་ངག་གི་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་
ནར་རྒྱ་དང་བྱ་ལ་བར་སྤང་བས་སྤྱལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེ་བདུན་པོ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
མེད་དུ་གཏན་ལ་འབབས་སོ། །

༼སྤྱིར་བའི་མཉམ་ཉིད་བཤད་པ༽

༥ གཉིས་པ་སྤྱིར་བའི་རྣམ་པ་འཕམ་མཉམ་ཉིད་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས་དང་པོ་
ནི། སྤང་བ་རྣམ་བདུན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྱུས་
པ། ཀའ་ལྷན་གཞན་ཡང་བྱུང་ཆེན་ཤེར་གྱི་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་གཞུགས་རྣོ་མ་སེམས་སུ་མི་
བྱེད། གཞུགས་ཀྱི་རྣོ་མ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཞུགས་བདག་གི་རྣོ་མ་སེམས་སུ་མི་
བྱེད། གཞུགས་ལ་རྣོ་མ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། ཅེས་པ་ནས། སྤྱལ་བ་ལ་རྣོ་མ་སེམས་སུ་མི་
བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཞུགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་གཞུགས་
སོ། ཞེས་མི་རྣོ་མ་པ་དང་། གཞུགས་འདིས་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤྱལ་བ་ཞེས་མི་རྣོ་མ་
པ་དང་། གཞུགས་ལ་རྒྱལ་བ་ཀྱི་དངོས་པོར་མི་རྣོ་མ་པ་དང་། གཞུགས་ལ་ཕན་གཞོད་འདི་
ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་ཞེས་མི་རྣོ་མ་ཞེས་པ་ལོ། །༥ །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་
དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་། ཞེས་བཤད་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིར་བའི་འོག་ཏུ་དེའི་མཉམ་ཉིད་
འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུ་ལ་ལུ་ལ་ཅན་རྣམས་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་སྤྱིར་བ་བསྒྲོམ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་
སྤྱིར་བ་ལ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་སྤྱིར་བ་བསྒྲོམ་དགོས་པས། སྤྱིར་བའི་འོག་ཏུ་མཉམ་

པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་
 རྫོམ་མེད་པ། རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྒྲོ་ན་ལ་
 སོགས་པའི་མཚན་མ་དང་སྒྲོས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་རྫོམ་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
 དམིགས་པ་ནི་སྒྲུར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་སྒྲུར་བའི་
 མཉམ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་
 ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའོ་ཞེས་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྒྲོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མ་ལ་རྫོམ་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྒྲོས་པ་ལ་
 རྫོམ་པ་དང་། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་སོགས་རྟོགས་པའི་རྫོམ་པ་རྣམས་བཀག་པས་རྟོགས་པ་
 བོ་དང་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་སྒྲུར་
 བའི་མཉམ་ཉིད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༼འདིར་བསྟན་སྒྲུར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།༽

༥ དེས་ན། གཞིའི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་མཚན་མཚན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོགས་ལ་བདེན་
 ཞེན་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་
 ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། ས་
 མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། སྒྲོང་ཉིད་མ་
 རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཆོས་
 ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུར་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། བཅེག་ གཞི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་མཚན་
 མཚན་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་སྒྲུར་བའི་

མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་སྒྲུང་ལམ་དེ་གཞི་ཤེས་སྒྲུང་བའི་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གཞི་ཤེས་སྒྲུང་བའི་
 འཛིན་སྤངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ དེ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲུང་བའི་མཉམ་
 ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་
 དེས་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ དེ་འདྲའི་སྒྲུང་བའི་འཛིན་སྤངས་དེ། སྒྲུང་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུང་ལམ་དེ་
 སྒྲུང་བའི་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུང་བའི་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྟེ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

། ཉམས་སྤྲངས་བའི་འབྲས་བུར་བཤད་པ། །

༥ ལྷ་པ་དེ་ལྷར་ཉམས་སྤྲངས་པའི་འབྲས་བུ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
 དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་
 དང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་
 བརྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། ལྷ་མུ་ཙུ་ཙ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་། འཐབ་
 བྲལ་བ་རྣམས་དང་། དག་འ་ལྷ་པ་རྣམས་དང་། འཕྲུལ་དག་འ་བ་རྣམས་དང་། གཞན་
 འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། ཁྲིངས་འཁོར་བ་རྣམས་དང་། ཁྲིངས་པའི་མདུན་ན་
 འདོན་པ་རྣམས་དང་། ཁྲིངས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། གནས་གཙང་མའི་རིགས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་
 གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྷ་ཐུས་ཀྱི་ཙན་དན་གྱི་སྤྱེམས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
 གཏོར་ཞིང་བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ལྷ་གསུམ་ནས། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 ས་པོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་
 སྒྲིར་བསྟན་ནས། དེ་དག་སོ་སོར་སྟེ་སྟེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་
 གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅིག་གསོལ་རྟོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པ་གང་དག་

དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་འཁོར་དེ་དག་འདུས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 མཐུས་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱལ་སྟོང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཡི་གེ་དང་།
 མིང་འདི་ཉིད་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་ལུ་བ་བྱས་ནས་སྟོན་པ་མཐོང་བར་
 བྱས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་འབྱོར་ལ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱལ་བཟང་
 འདི་ལ་མཚང་རྒྱ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ས་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱལ་ཏེ་ཤེར་ཕྱིན་སྟོན་
 པར་གསུངས་པའི་ཆོ། བྱམས་པས་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བྲིས་པའི་ལན་དུ་སྐད་
 ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སོ་སོར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་གསུངས། དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་སྟོང་དང་བྱམས་
 པ་སོགས་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་ཆད་ལྷག་མེད་པར་ཤེར་ཕྱིན་
 སྟོན་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་མེད་
 པར་བྱ་བ་ལ་དབང་པོ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འཁོར་བ་འཇིག་ལ་སོགས་པ་འདས་
 པ་མ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་བསྟན་པ་རྫོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱམས་པ་སོགས་མ་འོངས་པ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་
 དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བྱངས་སྟོང་གི་ངེས་པ་མཛད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། མི་མཐེད་གྱི་ཞིང་དུ་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་ལ་སངས་རྒྱལ་སྟོང་ཉིད་དུ་གྲགས་པས་དགག་
 གྲུབ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཇི་ཡང་། །གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་
 དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཉམ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
 མཐོང་བའི་ལམ། ཞེས་བཤད་ན། སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་གྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་བཤད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་སོ་སོར་མ་
 འདྲེས་པར་རྫོགས་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟོམ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཤད་པ་ལ། སྦྱོར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་སོ་སོར་རྫོགས་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟོམ་དགོས་པས་
 མཐོང་བའི་ལམ། ཞེས་གསུངས།

༼མཐོང་ལམ་མཐོང་བསྟན་ཏེ་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།༽

ཕྱི་གཉིས་པ་ལ། །མཐོང་ལམ་མཐོང་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 དང་། སྒྲིམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་
 བཅུ་དྲུག་མདོར་བསྟན་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ། སྟུག་བསྟུལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་
 ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་པ་བཤད་པ་ལ། བདེན་པ་
 སོ་སོ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་
 རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་
 སྐབས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་གང་
 ཞེས་ངི་བའི་སྟོན་པ་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། བསྟུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་རྟག་
 མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཤེས་ཉིད་གྱི་སྐད་ཅིག་
 མ། ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ལ་དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། འུགས་
 བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སོ་སོར་ བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ངོ་སོ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། གཉིས་པ་
 ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་རྣམས་གྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །།ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཉན་
 ཐོས་རྣམས་གྱི་དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བ་ནི་
 ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད། དེ་ལང་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སོ་
 སོར་བཤད་པ་ལ། སྟུག་བདེན་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། འགོ་ག་བདེན་

དང་། ལམ་བཞེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྟོང་བདག་
མེད་བཞིའི་དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པ་གང་དག་དང་རྟགས་གང་དག་
དང་མཚན་མ་གང་དག་གི་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱི་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་སངས་རྒྱུ་
ནས་ཤེར་བྱིན་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་
འབྱོར་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱི་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་སངས་རྒྱུ་ནས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་
བྱ་བའམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་བྱང་བ་
ཞེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
ལ། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། ཞེས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར། གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བས་ན་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་
ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་
བྱམས་པ་སྤྱི་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་སངས་རྒྱུ་ནས་ཇི་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པར་
འགྱུར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། གཟུགས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་གོ་ཞེས་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པ་དག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ། མཐའ་ལས་འདས་དང་། ཞེས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་མ་
ཡིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེས་
གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་བྱིན་ནི་
ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཡོངས་
སུ་དག་པའི་བྱིར་ཤེར་བྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱིར་ཤེར་བྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་

ལ། རྣམ་དག་དང་། ཞེས་དང་། སྤོང་བ་དང་མི་སྤོང་བ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་དག་
 པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་བ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱད་དུ་ཤེར་སྤྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 ལགས། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
 དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་
 བར་གྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་
 བྱང་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་མཁུན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། མ་སྐྱེས་མ་འགག་ལ་སོགས་དང་། ཞེས་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པའི་དེ་བོ་
 ཉིད་མ་ཡིན་པས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་རྣམ་
 པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་
 བོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་
 ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱིར་
 ཤེར་སྤྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་
 སྤྱིར་ཤེར་སྤྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཁའ་
 འབྲུ། ཞེས་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་གསོག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ནམ་མཁའ་དང་འབྲུ་བ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་གོས་པ་
 མེད་པའི་སྤྱིར་ཤེར་སྤྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་གོས་པ་
 མེད་པའི་སྤྱིར་ཤེར་སྤྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་
 མི་ལྷན་པའི་སྤྱིར་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། ཞེས་

གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་བཟུང་དུ་མེད་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁའ་ལྟར་གྱི་བར་དུ་བཟུང་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཤེར་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་དག་
 པའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ་
 དང་། ཞེས་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་རབ་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་མཁའ་གྲུལ་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
 ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་
 མཁའ་ལ་ཐ་སྐྱོད་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁའ་ལྟར་གྱི་བར་དུ་བཟུང་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཤེར་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་དག་
 པའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བཟོད་མེད་དང་། ཞེས་དང་། རྒྱུན་དང་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་
 ལས། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤྱིར། རང་གི་རོ་བོས་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་
 བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། འགོ་གཤམ་ཞི་བ་གྲུལ་
 དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བཞིའི་དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་
 བཟོད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁའ་ལྟར་གྱི་བར་དུ་བཟུང་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཤེར་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་དག་
 པའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། གང་སྤྱིར་འདི་དོན་བཟོད་པ་ཡི། གཞན་ལ་སྤྱོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། གང་
 གི་སྤྱིར་འགོ་གཤམ་དང་འགོ་གཤམ་མེད་པ་དང་མཁའ་གྲུལ་བ་དེའི་སྤྱིར། འགོ་གཤམ་པའི་བདེན་པའི་
 དོན་ཚིག་ཏུ་བཟོད་པས་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྤྱོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་
 པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་
 མཁའ་ལྟར་གྱི་བར་དུ་བཟུང་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཤེར་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་
 དག་པའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་
 དང་། ཞེས་དང་། ཞི་བ་དང་མཁའ་ཞི་བ་མེད་པས་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་།

འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཤེར་
 སྤྱིན། ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་ཤེར་
 སྤྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
 དག་ ཅེས་དང་། གྱུ་ཚོས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་ཤིང་
 རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
 བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱེད་མ་རིགས་བྱུ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གི་ཤེར་སྤྱིན་འདི་འཛིན་པ་
 དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་ནི་མིག་གི་ནད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་
 རོ། རྣ་བའི་ནད་དང་། ལྕའི་ནད་དང་། ལྷའི་ནད་དང་། ལུས་ཀྱི་ནད་དང་། ཡིད་ཀྱི་
 ནད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཤེར་
 སྤྱིན་འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། ནད་མི་འབྱུང་། ཞེས་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་དེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡང་
 མེད་པའི་སྤྱིར། ནད་ཐམས་ཅད་མི་སྦྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་
 བོ། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལ། ལམ་རིག་པ་སྦྱབ་པ་དེས་འབྱེན་བཞིའི་དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་
 ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ལ་ཤེར་སྤྱིན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་ན་དཔུལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་
 གོལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་བས་ན་ཤེར་སྤྱིན་འདི་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་གསུངས་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ངན་སོང་ཆད་དང་། ཞེས་
 དང་། ལམ་དང་ལམ་མ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་ངན་སོང་ཆད་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་པར་སྤྱིན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་སྦྱེ་བ་
 འམ་འགག་པ་འམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འམ་རྣམ་པར་བྱང་བ་འམ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་འམ་
 རོར་བ་མེད་དོ། ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་རྣམ་གངས་དེས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེར་སྤྱིན་འདི་
 ནི་པར་སྤྱིན་རིན་པོ་ཆེ་འོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འབྲས་བུ་

ནི། ཁའོན་དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་། ཅེས་དང་། རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་
འབྲེས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་མའོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་ཐབས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཅིང་
དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་པར་བྱིན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆོས་གང་
གིས་ཀྱང་གོས་པ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་གང་དག་གི་གོས་པར་གྱུར་
པའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེའི་ཕྱིར་ན་པར་བྱིན་རིན་པོ་ཆེ་
འདི་ནི་གོས་པ་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཚན་མ་དག་དང་མ་
འབྲེས་དང་། ཞེས་དང་། སྐབས་པ་དང་སྐབས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཅིང་གྱིས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་
ལ། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོགས་པར་
མི་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཕྲོ་བར་ཡང་མི་བྱེད་ན་ཤེར་བྱིན་ལ་སྦྱོང་ཤེར་
བྱིན་སྟོམ་པའོ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མ་ཁྱེན་ཅིང་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་མིང་དང་གཉིས་པོ་ལ། ཤེས་པ་སྟེ་བ་མེད་
པ་ནི། ཞེས་དང་། དེས་པར་འབྱིན་པ་དང་དེས་པར་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཅིང་གྱིས་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོའི་མཚན་ཅིང་། ཤེས་བྱ་དང་སྐྱ་གཉིས་ལ་ཤེས་པ་
སྟེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི།
རིགས་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐྱེད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། སྐབས་
འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མའོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟོས་
བྱལ་དུ་མའོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་
མའོན་རྟོགས་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་
ཅིང་། ཡང་འདའ་བུའི་མཐོང་ལམ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་

བསྟན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཤེས་བཟོད་སྒྲིབ་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། མངོན་སུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དང་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདུ་བྱེད་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདུ་བྱེད་ས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཁཅིག་སྤྲོས་བྲལ་མངོན་སུ་མ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མངོན་རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྩིས་ཐོབ་ཡོད་ཤེས་ཀྱི་རྩིས་སུ་སྤྲར་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༼སྤྲོས་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ༽

༥ གསུམ་པ་སྤྲོས་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་པལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྤྲོས་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། ༥ དང་པོ་ནི། ལཔས་པ་ཁཅིག་ ༥ གཞུང་འདི་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲོས་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་

དུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་གཅིག་མེད་
 པར་ཐལ། གཞུང་འདི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། ཉི་སྤང་ལས། ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། གཞུང་འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་དེ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མཐོང་ལམ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་
 སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
 བ། གཞུང་འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔལ་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་མཛོན་རྟོགས་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བྱོད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
 ལོ། གཅིག་ གཞུང་འདི་སྒྲོམ་བྱལ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མི་
 སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མཛོན་དུ་བྱ་
 པའི་མཛོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། མཛོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་
 མ་བསྟན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁཅིག་ གཞུང་འདི་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོམ་བྱལ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འཆད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་སྤྱིང་པའི་རྒྱན་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་
 སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་
 པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་
 རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་སྒྲོམ་

ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། གླུ་མ་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། གླུ་མ་འདིར་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པས་ཁྲུ་
 སྟེ། དེ་ཡིན་ན། གླུ་མ་འདིར་ལུགས་ལ་བསྟན་པས་ཁྲུ་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་ལ་དགོངས་
 བས། རྣམ་བཤད་ལས། གླུ་མ་གསུམ་པར་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་མོ། ཞེས་
 དང་། མངོན་རྟོགས་དུག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་གླུ་མ་ཡང་གླུ་མ་དང་པོ་
 དུག་ཀ་སྟོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་རེ་ཞིག་
 སྟུབ་བྱེད་ལ་དབྱེད་ན། ཡང་དག་མཐའ་དེ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 གླུ་མ་འདིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་གླུ་མ་འདིར་དངོས་སུ་
 མ་བསྟན་ན་དེ་གླུ་མ་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
 དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མངོན་པ་
 གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྲུ་པ་སྟར་བཞིན། གཞན་ཡང་། མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་དུག་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཙན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་
 མངོན་རྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
 མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྲུ་པ་རིམ་བཞིན་སོང་། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་
 ཙན། གླུ་མ་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་ཐལ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ཉན་ཐོས་
 ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་རྩེ་ལྟར་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྒྲོམ་པའི་
 ལམ་ཡིན་པས་གོ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་སོ། ཞེས་པའི་གླུ་མ་ནས་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་
 སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲུ་བ། གླུ་མ་འདི་ཞེས་པ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་
 ལུགས་ལ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། ཞེས་པའི་བར་འདི་ལ་འཆད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཙན། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་
 ཉིད་ལུགས་ལ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། ཞེས་པའི་བར་འདིར་སྟོན་

རྒྱུ་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་སྟོན་རྒྱུ་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས་ལ་འདོད་ན། དེའི་བར་དེར་སྒྲིམ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་གཞུང་ཆོག་
 གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྟར་ལོན་གྱི་ཚུལ་
 གྱིས་སྒྲིམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུ་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་
 ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། །ཡོད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུ་སྒྲིམ་ལམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུ་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་ན། མེད་པས་
 རྩལ་ཟེར་ན། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་རྟགས་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལྷགས་ལ་
 བསྟན་ནས། སྐབས་འདིར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒྲིམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་
 གཅིག་སྟོན་རིགས་སྒྲིམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞུང་འདི་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ༥ གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་སྒྲིམ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་པ་ལ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེན། ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡུན་སྙུམ་ཆོགས་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་
 བསྟན་ནས་འདའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། མཛོན་དུ་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མ་བསྟན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཇི་སྟར་ཡོངས་སུ་
 མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཡིན་པས་གོ་སྒྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཚུང་པ་དང་ལན་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཁོན་རེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སྙུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་པའི་ཇེས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་བསྟན་

ས་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་
 པའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་རིགས་
 སོ། །ཞེས་ཟེར་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་འདིར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
 དྲུག་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཛན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་
 པས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྟར་ཡོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་
 བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་གྱི། དེས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་
 རྟོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
 པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཛན་
 ཡོད་དེ། དེ་སྤར་བཤད་ཟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་མཐུན་པ་ཉི་སྤང་ལས་ཀྱང་གསུངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། ཡང་ཅིའི་དོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
 ཉིད་ལ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ནི་གཞན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་པོའི་རྒྱན་ལས་ནི་ཕྱི་མ་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་གྱིས་བཀར་བའོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། ལེགས་པར་བཤད་པའི་གསེར་གྱི་ཐེང་བར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་
 སེམས་ལ་མཐོང་ལམ་ལས་ལོགས་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །རྒྱ་
 མཛན་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མཛན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་
 རྟོགས་འདའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་བསྒྲོམས་ཏེ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་སྒྲིལ་བོ། །

། མཁའ་མཁའ་གསུམ་གྱི་མཁའ་མཁའ་བསྐྱེད་པ་།

༥ རྒྱལ་པ་མཁའ་མཁའ་གསུམ་གྱི་མཁའ་མཁའ་བསྐྱེད་པ་ལ། མཛད་པ་གསུམ་པའི་ཚུལ་དང་། བསྐྱེད་པ་བཅས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་བྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་ཡང་ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་འདོད་པའི་ལམས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་བྱེད་པའམ་གནས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་མཁའ་པ་ཉིད་སྟེར་བར་བྱེད་པའམ་འཕྲོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྟེར་བར་བྱེད་པའམ་འཕྲོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་གང་སྟེ་ཡང་སྒྲིལ་བོའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་དེ་ལྟར་མཁའ་མཁའ་གསུམ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་མཁའ་མཁའ་གསུམ་གྱི་མཁའ་མཁའ་སྐྱེད་པ་ལས། ཞེས་མཆོམས་སྒྲིལ་བོའི་ལུ་དེ་ལྟར་རྒྱུས་པར་བསྐྱེད་པ་ནས་དོན་མཐའ་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁའ་མཁའ་པ་ཉིད་གསུམ་མཁའ་མཁའ་བསྐྱེད་པར་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མཛད་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲིལ་བོའི་མཁའ་མཁའ་གསུམ་གྱི་མཁའ་མཁའ་སྐྱེད་པ་ལ། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲིལ་བོའི་ལུ་དེ་ལྟར་མཐའ་ཐམས་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་མཁའ་པ་ཉིད་འདི་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་འདི་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་འདི་སྟེ། དེ་ལྟར་ལེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་གཞུང་དོན་ནི། མཁའ་མཁའ་གསུམ་རྒྱུས་པར་བཤད་པའི་མཁའ་མཁའ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཁའ་མཁའ་གསུམ་གྱི་མཁའ་མཁའ་སྐྱེད་པའི་སྒྲིལ་བོའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཚན་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་

ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པུས་
 སེའི་སེམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་ལ་མཆུག་བསྟུ་མཛད་ནས་མངོན་
 རྟོགས་གཞན་ལ་དངོས་སུ་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་ནི་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་སྟུང་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ལ་མཆུག་
 སྟུང་མཛད་པས་མངོན་རྟོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་
 ཚན་དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
 ལེ་འུའི་མཆུག་སྟུང་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཚན་གཉིས་པ་དེ་ཆོས་
 ཅན། ལམ་ཤེས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མཐར་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེ་འུའི་མཆུག་སྟུང་
 སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཚན་གསུམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་རྟོགས་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེ་འུའི་མཆུག་སྟུང་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༼སྐབས་བསྟུ་བའོ།༽

༥ གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བའི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་པར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་གྲུ་དབང་གི་རོལ་
 མཚོ་ཞིས་བྱུབ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །༥ སྐབས་པ། སྟོང་པ་
 ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལེ་འུ་ཡི། མདོ་ཡི་སྐབས་དོན་གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་པའི། ཆོས་དགུ་གསལ་
 བྱེད་གཞི་ཤེས་སྐབས་ཀྱི་ནི། རྩ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རྣམ་བཤད་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་
 བཀའ་བཞིན་ཆེ་བཅུན་སྒྲུ་མ་ཡིས། ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཡི། གསུང་
 ལས་བྱུང་བ་ཇི་བཞིན་ཡི་གེར་བཀོད། །འདིར་འབད་རྣམ་དཀར་བྱང་པ་ཅི་མཆིས་པ། རྒྱུ་པ་
 བ་གཉིས་པའི་བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་རྣམས། །རྩ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི། ཁམས་དོན་མས་ཞིང་དུ་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་། ༥ འགྲོ་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་པར་

བྱུང་བ་ལྟོ། །བདག་གྲང་དེང་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་ལ་
 ཡིད་ཆེས་པའི། །དད་པ་རྟེན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་ཐོས་བསམ་
 བྱེད་པར་ཤོག། ༥། །ཤེར་བྱིན་སྦྲས་དོན་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་གཏེར། །མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་
 གསུམ་སྦྱར་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེ། །ལྷ་དབང་རོལ་མཆོ་རྒྱས་བྱེད་སྦྱོར་བཙོན་
 དགེས། །མད་བྱུང་བཤད་སྦྱབ་དགའ་སྟོན་རྒྱས་བྱུར་ཅིག། །།དགེ་ལེགས་འཕེལ། །།

༄༅། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་
 པའི་རྣམ་ལག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀར་པའི་གནས་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་ལག་སྐལ་བཟང་
 གྲུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞིས་བྱ་བ་ལས་
 སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་
 བཞུགས་སོ། །

དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམ་ཀུན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

།དང་པོ་འབྲེལ་བ་ཆོད་པས་མཚམས་སྦྲུམ།།

༥། གཉིས་པ་འཇུག་པ་སྤྱིར་བཞིའི་ཡག་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དབང་དུ་བྱ་བ་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམ་ཀུན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་དང་། དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཅེ་སྤྱིར་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་ཆོད་པས་མཚམས་སྦྲུམ། རྣམ་ཀུན་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ། སྐབས་བསྐུ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
 ཉིད། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་དང་། ཞེས་བཤད་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་
 སྤྱིར་བཞི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་
 མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་བ་
 བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་སྤྱིར་བ་དེ་ཤེས་དགོས་པས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
 རྗེས་སུ་སྤྱིར་བཞི་འཆད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བ་བཞིའི་ནང་ནས་རྣམ་རྟོགས་སྤྱིར་བ་དང་པོར་

འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐབས་བདུན་པའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྤྱིར་བ་ཐོབ་པ་ལ། སྐབས་དུག་པའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་སྒྲིམ་པའི་མཐར་གྱིས་སྤྱིར་བ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་སྐབས་ལྔ་པའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅེ་མའི་སྤྱིར་བ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་སྐབས་བཞི་པའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་དོན་དུ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་རྣམ་རྟོགས་སྤྱིར་བ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྤྱིར་བ་ལ། ཐམས་ཅད་མཁའ་གསུམ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལམ་དང་གཞི་ཤེས་པ་བསྟུ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁའ་གསུམ་ཉིད་གསུམ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པས་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ། ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་ལ། སྐབས་འདིར་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ཟིན་པས་སྒྲིམ་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེན་སྟོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད། སྐབས་འདིར་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟུས་ནས་བསྟན་པས་སྟོན་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁའ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་བོ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན། སྐབས་འདིར་ནི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྤྱིར་བ་སྒྲིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པས་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ཡང་ཐམས་ཅད་མཁའ་གསུམ་ཉིད་གསུམ་དང་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་གང་ནི་ག་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་ན་ལ། ཐམས་ཅད་མཁའ་གསུམ་ཉིད་གསུམ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཀུན་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། ཞེས་འདོད་དོ། གཞན་

དག་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་མཆོན་ཉིད་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ཡིན་
ལ། རྒྱུ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་
རོ། རྣམ་པ་ཉི་རྒྱུ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་སྤྲུགས་དང་གཉེན་
པོ་རྒྱུ་པར་བཞག་པས་རབ་རྩ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་བསྐྱེ་
ན། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་པ་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་
བསྟན་པ་ལ་སྒྲོམ་སྒྲོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་པ་སོ་སོར་
བསྟན། སྐབས་འདིར་དེ་བསྐྱེས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་
པ་བསྐྱེས་ནས་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་པ་བསྐྱེས་ནས་
བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་
པ་བསྐྱེས་ནས་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་
དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༼རྒྱུ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ༽

༥ དེས་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་པ་བསྐྱེས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་
པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། རྒྱུ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། བརྒྱ་བདུན་ཅུ་
ཅུ་གསུམ་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་རྒྱུ་པ་ནི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་བསྐྱེས་ནས་སྒྲོམ་པ་མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་རྒྱུ་པ་བསྐྱེས་སྒྲོམ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། ཁོ་ན་པེ། རྒྱུ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ནི་ལྷག་
བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་ལ་སྦྱོང་བ་སྦྱེ་བ་ལ་ནི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤངས་བ་ལ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྦྱོང་བ་སྦྱེ་བ་ཡང་ནི་གནས་ལ་རགས་ལས་པ་

ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་
 ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་བྱུང་ཅེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་ ཅུ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། ངན་སོང་གི་
 རྟེན་ལ་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གསལ་དུ་སྒྲུབ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་རྣམ་རྒྱུགས་སྒྲུར་བ་
 གསལ་དུ་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་ མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་
 དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར། རྣམ་རྒྱུགས་སྒྲུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་རྒྱུགས་སྒྲུར་བ་ཡིན་
 བ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཅུ་སྒྲུར་ཡིན་
 བ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྒྲུར་ཡིན་
 བ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་
 སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱུ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་
 བདེན་སྟོང་སྟོས་བྲལ་དུ་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུར་བས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་
 སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉེར་ལེན་
 གྱི་ཡུང་པོ་མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱུས་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་རྒྱུགས་སྒྲུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་སྒྲུགས་གྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་ངོ་པོ་
 ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་
 མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་
 བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་གྱི་བྱུང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟེ། གཞན་ཡང་། བྱུང་སེམས་

ཆོག་ལས་ལས་པ་ཡིན་ན་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 སྤྱིར། འདོད་མེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་ཅན་དབང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་རྗེས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་འཛོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དབྱུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 བསྐྱེད་ནས། ལྷ་བ་པའི་རྒྱལ་ལྷ་གས་སྒྲངས་བྱས་ཏེ། དེ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་འཛོལ་
 བཅོམ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

རྣམ་ཀུན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ།

༼སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ༽

༼ གཉིས་པ་ལ། འོ་ན་སྐབས་བཞི་པ་འདིར་རྣམ་རྟོགས་སྤྱོད་པ་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་
 གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྐབས་བཞི་པའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྟོགས་སྤྱོད་པ་རང་
 རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱོད་
 པའི་རྣམ་པ། སྤྱོད་པ་སྒྲོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་ སྤྱོད་པ་རང་གི་ངོ་བོ། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་འགྲུའི་
 ཆོས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་
 འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ། སྤྱོད་པ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ལེའུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ནས་
 ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་འདི་ལྷ་སྟེ། ཤེར་སྤྱོད་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་ས་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་སྤྱིར་པོ། ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་
 ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་སྤྱོད་འདི་ནི་མི་གཡོ་བའི་ས་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་
 པའོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའོ། ཞེས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 འདི་ལྷ་སྟེ། ཤེར་སྤྱོད་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའོ། བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། འདྲི་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་
 ཅས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་དངོས་
 བོ་མེད་པའི་དེ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 སྤྲུལ་པ། དངོས་བོ་མེད་པའི་དེ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་
 དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་དྲན་པ་
 ཉི་བར་བཞག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་
 འབྱོར་ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཚོས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་
 ཅས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་
 འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་
 པ། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་
 དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལྷ་བས་བྱས་པའི་རྣམ་
 པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། མི་ཤེས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་སྟོབས་བརྩའི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་
 མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོན་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་པའི་བར་རྣམས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་

བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་བས་བསྟན་ཚུལ་དང་། འགྲེལ་པས་
བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོའི་དོན་བཤད་པའི་སློན་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་
གསུམ་མདོར་བསྟན་གྱི་སློན་པ་བཤད་པ་ལ། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། ཞེས་སོགས་
གསུངས། གཉིས་པ་ལ། དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློན་པ་བཤད་པ་ལ། རྟག་པ་ལ་སོགས་
པར་འཛིན་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། རྣམ་པ་
ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་པས་རྣམ་པའི་དོ་བོ་མདོར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
ལ། རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་
ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱིས་། །དེ་ནི་
རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་པས་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
ལ། དེ་དག་གྲང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་བཞེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས།

། གཞི་ཤེས་པ་ཡིས་བྱེ་བྲག་རྣམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན། །

༥ གཞུང་དོན་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སློན་པ་སློན་པར་བྱེད་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་
སྟོགས་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་འདིར་
བསྟན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་
ཤེས་རྣམ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་
འཛོམས་པར་རྒྱས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ལྷག་པ་འདིར་བསྟན་གྱི་གཉེན་སྟོགས་ཤེས་རྣམ་
གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལ་
རིགས་འགྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཤར་

ནས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཉེན་པོའི་མཚན་
 ཉིད། གཉེན་པོར་འཛིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ནི་རིགས་བསྟན་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་
 སྒྲིམ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིམ། ཁོ་ན་ལེ རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་པའི་
 མཚན་ཉིད་དེ་མཚོན་བྱ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲོར་བ་འཐད་པའི་སྒྲིམ། འདོད་མི་ལུས་
 ཏེ། ཉི་ལྟངས་ལས། བྱེ་བྲག་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་གི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་
 པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱན་སྒྲང་
 ལས། ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་པ་དང་། འདིར་ཡང་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་
 དང་། རྣམ་བཤད་ལས། མཚན་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་འདིས་ཅི་བྱེད་མ་ཤེས་པས་གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྒྲིམ་ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་པའི་མཚན་
 ཉིད་མཚོན་བྱར་ལས་སྒྲངས་ན་སྒྲོན་དེར་འགྱུར་ཡང་ལས་མ་སྒྲངས་པའི་སྒྲིམ། ཁ་ཅིག་ བྱེ་
 བྲག་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གཞི་གྲུབ་ན་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྒྲིམ། ཁ་
 ཅིག་ གཞི་འཇམ་ཤེས་པའི་བྱེད་པར་གང་ཞིག་ རྣམ་རྟོགས་སྒྲོར་པའི་བསྒྲོམ་བྱར་གྱུར་པ་རྣམ་
 པའི་མཚན་ཉིད། གཞིའི་བྱེད་པར་གང་ཞིག་དང་། ཤེས་པའི་བྱེད་པར་གང་ཞིག་ཅེས་
 རོགས་སྒྲུར་ནས། དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཤེས་རྣམ་གང་ཞིག་ གྲང་བྱ་
 རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ། གཉེན་ཕྱོགས་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་
 ཞིག་ དོར་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཞི་ཆོས་ཅན། གཞིའི་བྱེད་པར་དུ་ཐལ། དོན་རྣམ་ཡིན་པའི་
 སྒྲིམ། བྱེ་བ་ལས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བྱོད་ཀྱི་བྱེད་པར་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་སྒྲིམ། གཞན་ཡང་། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་བྱེད་

བར་དུ་ཐལ། ཤེས་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ཤེས་པ་དང་ཐ་དད་དུ་
 ཐལ་ལོ། མཛོན་ཉིད་ཕྱི་མ་ལ། ཁཅིག་ ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུང་ལམ་ཆོས་ཙན། མི་མཐུན་
 སྤྲུགས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱལ་དུ་ཐལ། མཛོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྲུག་བདེན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྒྲུང་ལམ་པ་སྤྲུག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱལ། ཁཅིག་ བྱུང་པར་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་པའི་མཛོན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱལ་མཁུན་ཆོས་ཙན། རྒྱལ་
 མཁུན་གྱི་བྱུང་ཆོས་སུ་ཐལ། རྒྱལ་མཁུན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། དེར་
 ཐལ། རྒྱལ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ཆོས་ཙན། གང་ཟག་གི་བདག་གི་བྱུང་ཆོས་སུ་ཐལ། དེའི་རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་
 ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱལ་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱལ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱལ་མཁུན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཙན། རྒྱལ་མཁུན་གྱི་བྱུང་ཆོས་སུ་
 ཐལ། རྒྱལ་མཁུན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱལ་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱལ་
 པ་ཤར་བའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེ་རྒྱལ་མཁུན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་བུམ་པའི་རྒྱལ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་རྒྱལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བུམ་པའི་རྒྱལ་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་མཁུན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཙན། རྒྱལ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྒྱལ་དུ་
 ཐལ། རྒྱལ་མཁུན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། རྒྱལ་མཁུན་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱལ་མཁུན་གྱི་དོན་རྒྱལ་ཡིན་ན། རྒྱལ་མཁུན་མ་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། རྒྱལ་མཁུན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ན་རྒྱལ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྒྱལ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱལ་མཁུན་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གནི་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ན། མཁུན་གསུམ་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། མཁུན་གསུམ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ རྒྱལ་མཁུན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ན། རྒྱལ་མཁུན་

ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁུན་གསུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། མཁུན་གསུམ་གྱི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་མཁུན་གསུམ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁུན་དུ་ཐལ། མཁུན་གསུམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལམ་བཟུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། ལམ་བཟུང་ཡིན་དགོས་པ་
 རང་། སྤྱག་བཟུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། སྤྱག་བཟུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་ལ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟེ། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཉམས་
 སུ་ཁྱོད་པའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་
 མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཤི། འདོད་
 ན། རུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་རྣམ་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་རྣམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་
 ལན་འོག་ཏུ་འཆད། ཁ་ཅིག་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་སློན་པ་རང་གི་ལོགས་སྤྱོད་པས་
 གྱི་སློ་འདོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁུན་པ། འདིར་བསྟན་གཉེན་སྤྱོད་པས་ཤེས་
 རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་སློན་པ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁུན་པ། རྒྱལ་པོ་
 འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཉེན་སྤྱོད་པས་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་སློན་པ་དེ་ལ་གཞོད་
 བྱེད་ཀྱི་བྱང་ལམ་པས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ། འདིར་བསྟན་བསྟན་བྱེད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཉེན་
 སྤྱོད་པས་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་
 ཅན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་གཉེན་སྤྱོད་པས་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པར་

ཐལ་། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདན་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་
 ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་རྣམ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་
 སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་རྣམ་མཁྱེན་བསྟན་བྱའི་
 གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། སུམ་
 ཅུ་ཅ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན་མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་
 སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་མཁྱེན་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། ཞེས་
 པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐོག་
 ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 རྟོགས་འདི་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ མཁྱེན་
 གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གཉེན་
 རྟོགས་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་གཉེན་རྟོགས་ཤེས་རྣམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མེད། ཁཅིག་ དེ་སེམས་དཔའི་

རྒྱུ་གྱི་གཉེན་སྦྱོར་ལེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྣམ་པ་ལ་དོན་རྣམ་དང་ལེས་རྣམ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་དོན་རྣམ་བསྐྱོམ་བྱ་ཡིན། ལེས་རྣམ་བསྐྱོམ་བྱ་མིན་ཞེས་ཟེར། ཁ་
 ཅིག་ལེས་རྣམ་བསྐྱོམ་བྱ་ཡིན། དོན་རྣམ་བསྐྱོམ་བྱ་མིན། ཞེས་ཟེར། འདི་འགོག་པ་
 ལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག་དོན་རྣམ་དང་ལེས་རྣམ་གཉིས་སུ་བྱེན་ས་བསྐྱོམ་བྱ་གང་ཡིན་
 མི་མཐུན་པ་སོ་སོར་འདོད་པ་ལ་ནི་སྤྱིར་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཡོ་
 ལེས་བསྐྱོམ་བྱར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། མི་རྟག་པ་
 བསྐྱོམ་བྱར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་གྱི་ཡོ་ལེས་བསྐྱོམ་བྱར་ཁས་མི་ལེན་ན་གཞི་སྟོར་བར་
 འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་པ་
 བསྐྱོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་སྐྱོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་བསྐྱོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་མི་འཐད་
 དེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་སྐྱོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་མི་རྟག་
 པ་སྐྱོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་ཡང་བསྐྱོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཉི། དེ་བྱང་འཕགས་གྱི་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྣམ་པ་ཡིན་ན་ལེས་
 རྣམ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་། དོན་རྣམ་ཞེས་པ་ལེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིར་ཅིང་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་
 རྣམས་སུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་རོང་ལྷག་པ་ན་ེ། དེ་ནི་མི་རིགས་
 ཉི། ཡུལ་རྣམ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པར། སློ་ཡིས་རྟོགས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར། ཞེས་པས་དོན་རྣམ་
 བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། རྣམ་པ་གང་དག་དང་རྟོགས་གང་དག་དང་། ཞེས་རྣམ་
 པའི་སྐྱས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདིར་བསྐྱོམ་པ་ནི་ལེས་རྣམ་ཁོ་
 དང་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 དང་། མི་གཡོ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཞེས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྐྱས་གསུངས་པ་དང་།

བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་མདོར་བསྟན་དུ་ཡོང་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་རྒྱལ་བཤད་ཀྱིས་དེ་
 ཉིད་རྒྱལ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ལུགས་སྒྲུ་མ་མི་འཐད་དེ། ཉེར་ཡོན་གྱི་ཕུང་པོ་
 མི་རྟག་པ་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་དོན་རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་མདོན་རྟོགས་རྒྱལ་གྱིས་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་སོགས་སྟོར་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་ན་རྣམ་པའི་དོས་འཛིན། མདོ་ལས་
 གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་སུ་བསྟུས་ཚུལ། ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། འདྲ་པོ་
 བོ། འདིར་བསྟན་བསྒྲོམ་བྱའི་རྣམ་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྟོགས་བྱ་བ་དན་བཞི་དང་
 རྟོགས་པ་པོ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་གྱིས་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཐང་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། རྣམ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྟེ་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཇི་སྟེད་གཅིག་ཡོད་པ་སྟོན་པའོ། ཞེས་པ་ལྟར་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བུར་གི་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་རམ་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམས་
 སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་
 ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་
 པར་འཛང་རྒྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་དུ། རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་འདི་
 དང་འདིའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། ཞེས་དམ་བཅའ་རྣམས་བཞག་ཅིང་བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 དེའི་འཐད་པ་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། ཞེ་ཡང་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་དང་སོ་དྲུག་ལ་དམ་བཅའ་དང་འཐད་
 པའི་མདོ་དེ་དག་དང་གྲངས་མཉམ་པ་ཡོད་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་ལ་སྟེ་ཆོན་
 བདུན་པོ་འེ་འེ་ལ་འེ་འེ་སྟེ་མདོ་ཆོན་བདུན་དང་། སོ་བཞི་ལ། རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་ལ་
 གཅིག་ སྒྲོམ་ས་འཕྱུག་དགུ་ལ་གཅིག་ སྟོང་ལམ་ལ་གཅིག་ གཞན་བཅུ་གསུམ་ལ་འེ་འེ་སྟེ་
 བཅུ་དྲུག་དང་། སོ་དགུ་ལ་ཐམས་གསུམ་ལ་འེ་འེ། གཞན་སྟེ་ཆོན་བཞི་ལ་འེ་འེ་སྟེ་མདོ་ཆོན་

བདུན་ཡོད་དེ་ལ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེས་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་རྒྱུ་བསྟན་
 བར་ཁུམ་གྱིས་འདོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀས་དོན་རྒྱུ་དང་། ཤེས་རྒྱུ་ཅི་རིགས་པར་
 གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མ་མཆིས་པས་དོན་རྒྱུ་དང་དེའི་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་ཤེས་རྒྱུ་སྤྲུལ་ཐེག་ལ་
 བསྟན་ལ། རྒྱུ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་དངོས་སུ་རྟག་པ་མེད་པའི་དོན་རྒྱུ་
 དང་། རྟགས་ལ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྒྱུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། མཛོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས་མེ་བཙུན་གྱིས། མེད་པའི་རྒྱུ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་
 མོགས་གྱིས་འདི་ནས་འདིའི་བར་གྱིས་གཞི་ཤེས་དང་རྒྱུ་མཁའ་ཕྱི་རྒྱུ་པ་བསྟན་ནི་ཞེས་ས་
 གཙོད་མཛད་ལ། ལམ་ཤེས་གྱི་རྒྱུ་པ་ལ་ས་གཙོད་དངོས་སུ་མ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ཡོད་
 དེ། གཞི་ཤེས་དང་རྒྱུ་མཁའ་ཕྱི་རྒྱུ་པ་ཐོག་མཐའ་བཟུང་བས་དེའི་བར་གྱི་དེ་ལམ་ཤེས་གྱི་རྒྱུ་པ་
 ཡིན་ནི་ཞེས་གོ་སྟེ། དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་གྱི་རྒྱུ་པ་ལ་
 ས་གཙོད་དོན་གྱི་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་བྱལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། དངོས་མེད་ངོ་བོ་
 ཉིད་གྱི་བར། ཞེས་པ་དོན་འཐོབ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འོ་ན་ཤེས་རྒྱུ་དང་
 དོན་རྒྱུ་འདི་དག་ལས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་རྒྱུ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་གྱིས་
 དོན་རྒྱུ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་ལ་སྟོ་འདོགས་བཅད་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དོན་རྒྱུ་
 དང་ཤེས་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྐྱོམ་པ་
 ན་དེ་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་སྐྱོམ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདིར་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཤེས་
 རྒྱུ་ལ་བཞེད་པ་གསེར་ཐེང་ལས་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། འོན་ཀྱང་གཞུང་ནས་སྦྱོར་བས་
 རྒྱུ་པ་སྐྱོམ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་གཙོ་བོར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་པ་ཉིད་སྐྱོམ་པར་སྦྱང་
 སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་བདག་མེད་པ་དང་སྦྱིང་མེ་སྐྱོམ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡུལ་སྐྱོམ་པ་
 དང་། ཡུལ་ཅན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱོ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་གཙོ་བོར་
 བཟུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥ །གཉིས་པ་རྒྱུ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་

ལ། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། རོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁའ་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་རྣམས་སོ་སོར་མ་སྤྱེ་བར་སྤྱིར་བསྟན་ནས་དནི་སོ་སོར་སྤྱེ་ནས་བྱུང་བར་དུ་འཆད་དོ་
ཞེས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་རྣམས་སྤྱིར་བསྟན་ནས། དནི་བྱུང་བར་དུ་ ཞེས་གསུངས།

༼གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ༽

༥ གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ལ། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། རོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་
ནི། མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དེ་ལ་རེ་ཞིག་དང་པོར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་
འཆད། ཅེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་
གསུངས། འདི་སྤྱི་འགྲེལ་ན་ཡོད་ཀྱང་མཚམས་སྐྱར་ལ་བྱང་སྟེ། ཉི་སྒྲུང་དུ་འདི་འདི་
མཚམས་སྐྱར་དུ་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བཀོད་པ་དང་། རྒྱན་སྒྲུང་དུ་ཡང་
མཚམས་སྐྱོར་དུ་མཛད་པའི་སྤྱིར་། ཞེས་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
ལ། སྐྱར་བཤད་པའི་མདོ་ཚན་དང་པོ་དེའི་རོན་བཤད་པའི་སྟོན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་
བདུན་འཆད་པ་ལ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་
ལ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་
ལས། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་སྟེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་རྣམ་པ་བརྟུ་གཉིས་པོ་དེ་སྟོན་པ་
ལ། མེད་པ་དང་། མི་སྦྱེ་བ་དང་། དཔེན་པ་དང་། མི་རྩི་བ་དང་། གནས་མེད་པ་
དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། མིང་མེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་པ་
དང་། མི་འཕྲོགས་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དང་། སྦྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་བརྟུ་གཉིས་ནི་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་སྟུག་བསྐྱེད་པ་སོགས་པའི་བདེན་པ་གསུམ་གྱི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྟེན་ལམ་གྱི་རབ་དབྱེད་དང་། བརྟེན་པ་

རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྐྱུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་
མོངས་པའི་སྤྱི་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གཅིག་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱུ་བ་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བའི་
གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་པས་
ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས།

༼བཅེན་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ༽

༥ གཉིས་པ་ལ། བཞིར་དབྱེ་བ། ལྷར་དབྱེ་བ། དུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། ལམ་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་ཟག་མེད་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་སྟོན་པ་
ལ། དེ་ལ་དང་པོ་ལ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པ་
དང་། འདུལ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། བཞི་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལམ་གཉིས་པ་ཟག་བཅས་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་
ལྷ་པོ་སྟོན་པ་ལ། གཉིས་པ་ལ་མི་ལམ་དང་། སྤྱ་བརྒྱན་དང་། མིག་ཡོར་དང་། སྤིག་གྲུ་
དང་། སྤྱ་མའི་རྣམ་པ་སྟེ་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྤྱེས་པ་
དང་། མ་འགགས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ལམ་གསུམ་པ་ཟག་མེད་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དུག་པོ་འཆད་པ་
ལ། གསུམ་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བ་མེད་པ་
དང་། གོས་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱོས་པ་མེད་པ་དང་། རྣོས་པ་མེད་པ་དང་། མིག་ཡོ་བའི་
རྣམ་པ་སྟེ་དུག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བའ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་
བྱུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོས་པ་
དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་

དེས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ་གྲངས་གྱི་སྒོ་ནས་
 དོན་བསྟུ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེ། ཁྱེས་གསུངས། བཞི་
 པ་དོན་བསྟུ་བ་ལ། སྤྱིར་ན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་
 གསུངས།

། གཞུང་དོན་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་བཤད་པ། །

༥ གཞུང་དོན་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཉེར་བདུན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་
 ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས། ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་བཅོ་ལྔ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་
 ཆོས་ལ་ལོགས་སྟོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་མཛོན་ཉིད། གཞི་ཤེས་
 ཀྱི་བསྒྲོམ་བྱའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཐེན་པ་གང་ཞིག་ ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་གནས་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཛོན་ཉིད། དབྱེན་བདེན་པ་གསུམ་ལ་སོ་
 སོར་བཞི་བཞི། ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེ་ཉེར་བདུན་དུ་ཡོད། དང་པོ་གྲུབ་
 སྟེ། སྟུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སྟུག་བསྟུ་སྟོང་བདག་མེད་བཞི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་
 བཞི། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱེན་བཞི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་
 བཞི། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། འགོག་པ། ཞི་བ། བྱལ་པ། དེས་པར་འབྱུང་བ་བཞི་
 རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བཅོ་ལྔ་འོག་ཏུ་འཇད། ཁ་
 ཅིག་ གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོགས་སྟོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་
 པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཛོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རྟོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། མཛོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཛོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཙན། གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ དེ་འདྲའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
འཛིན་སྤངས་སུ་དམིགས་པ། དེའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཞི་ཤེས་འཛིན་པའི་རྟོག་
པ་ཚེས་ཙན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་སུ་ཐལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཙན། གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལྔ་
ཀྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ དམན་པའི་རིགས་ཙན་རྩེས་སུ་
གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
ཤེས་རྣམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དམན་པའི་རིགས་ཙན་སྤྱག་བསྐྱལ་
དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཚེན་པོ་ཚེས་ཙན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
ཕྱིར། ཚེས་ཙན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ ཐེག་དམན་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་
གནས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་བའི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་དེ་དང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱེ་བྲག་
གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་གྱང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཡོད་
པའི་དོན་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བཤེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཉན་སྤྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོའི་
རིགས་སུ་གནས་པའི་ཟག་མེད་མཐོང་ལམ་གཅིག་ གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་
པའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒྲུབ་ལམ་ཟག་བཅས་གཅིག་ དེའི་གཉེན་པོའི་རིགས་
སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་གཅིག་སྟེ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལ་བཞིར་
ཡོད་དེ། དེ་ལ་ལམ་བཤེན་ཀྱི་རྣམ་པའི་ལམ་རིགས་པ་སྤྱབ་པ་ངེས་འབྱེན་བཞི་རྟོགས་པའི་
རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་ལྔ་ཡོད་དེ། གཟུང་བ་མི་ལམ་ལྔ་བྱ་དང་། སྤྱི་

བཞུགས་ལྟ་བུ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར། རིམ་མ་པ་
 བཞིན་བདེན་པའི་རོལ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མ་སྒྲེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་
 དང་། གཞེད་མ་ནས་སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་སྟེ་དག་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསལ་པ་དེ་ལ་དུག་ཏུ་ཡོད་
 དེ། སྤྱི་གཞུང་བ་དོར་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། དེ་སྤང་བྱ་རྣམ་
 པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གོས་པ་མེད་པ་འོད་གསལ་ལ་བ་
 དང་། དེ་གཞུགས་སྒྲུ་ལ་མོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་དོན་དམ་
 པར་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ལ་རྣོ་མ་པར་བྱར་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
 མི་གཡོ་བ་སྟེ་སྤྱི་དཔ་ཇི་སྤྱི་དཔ་གི་བར་དུ་གནས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གླུ་མ་འདིར་གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་འཆད་པ་གླུ་མ་སུ་
 མ་བབས་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། གཞི་ཤེས་གྱིས་རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་མདོན་རྟོགས་བསྐྱུས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན། ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གང་དུང་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་
 དུ་གཙོད་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཅུ་ཉོན་
 དུག ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་རྣམས་སུ་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་
 བར་དུ་གཙོད་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤ་
 རགས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་དང་། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤྱིར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ། ཞེས་པའི་གླུ་མ་ནས་
 བསྐྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་
 གྱི་རྟོག་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ། ཞེས་པའི་གླུ་མ་ནས་བསྐྱུར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤང་འདས་ཡིན་ན། རང་བཞིན་
 གྱི་སྤང་འདས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་

ཀུན་ཆགས་མཛད། ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཆགས་པ་ཡིན་ན། ཆགས་པ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་རྣམ་པའདམ་མཛད། ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་
 པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན། བསྟན་བཅོས་ཡིན་དགོས་པའི་སྒྲིང་། བྱ་པ་འགྲིག་ ཁ་
 ཅིག་ གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བཤེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་
 བྱུར་པའི་ཟག་མེད་མཐོང་ལམ་གཅིག་ ཤེས་སྤྱི་བ་གཟུང་རྟོག་གི་དངོས་གཉེན་དུ་བྱུར་པའི་
 སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་གཅིག་ དེར་བྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་གཅིག་ཡོད་པའི་སྒྲིང་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། ཉོན་སྤྱི་བ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་
 དགོས་ཤིང་ ཤེས་སྤྱི་བ་གཟུང་རྟོག་གི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་དགོས་
 པའི་སྒྲིང་། ཁོ་ན་ལེ། སྤྱོད་ཉིད་ལ་ཕྱེ་གཅིག་རྟུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུར་ལམ་
 ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་སྤྱི་བ་གཟུང་རྟོག་གི་དངོས་
 གཉེན་ཡིན་པའི་སྒྲིང་ཉེ། བཤེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་སྒྲིང་། དེ་ལ་དངོས་སུ་
 གནོད་བྱེད་གང་ཞིག་ དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྒྲིང་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། བཤེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་གང་ཞིག་ བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་སྒྲིང་། དང་པོ་གྲུབ་
 གྱི། དེ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་གང་ཞིག་ དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྒྲིང་། བྱ་པ་
 ཁས་ཤིང་ གཞན་ཡང་། ཉོན་སྤྱི་བ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། སྒྲུར་བ་འཐད་པའི་སྒྲིང་། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་པའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྒྲིང་། ཁོ་ན་ལེ། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་
 པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་སྒྲིང་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ་སྒྲིང་། འདོད་
 ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྒྲིང་ན། གང་

ཐག་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་
 ཅན། དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པར་
 ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ལས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གང་ཐག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཐག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། གང་ཐག་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། ལྷན་མིན་ལ་དམིགས་པའི་ཁོང་ཁྱིའི་དངོས་གཉེན་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། ཁོང་ཁྱི་དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྐྱངས་
 དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱལ་པ་ལས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོང་ཁྱིའི་དངོས་གཉེན་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་ཉོན་དུག་གི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་
 བཤད་ལས། འདའ་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་སྟོས་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་ཀྱང་། རྣམ་པ་བཅུ་དུག་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀུན་བཏགས་
 ཀྱིས་བོན་ཟད་པར་བཅོམ་ནས་ཞེས་དང་། སྤང་བྱའི་ས་བོན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་
 པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཀྱང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 ཞུགས་པའི་སྟོ་འདོགས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་དེའི་དམིགས་ནས་ལོག་སྟེགས་འཛིན་
 པའི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྟོ་ནས་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དེས་གང་ཐག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མི་བྱེད། དེ་འདྲ་
 པའི་རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་གང་ཐག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མི་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། ཁོན་རེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་ལེམས་རྒྱན་

མཁའ་བཀེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མྱིབ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་
 དངོས་གཉེན་བསྐྱོམ་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཐའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་བསྐྱོམ་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་
 བའི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་བཀེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ཀྱན་བདག་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་རྒྱུ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་
 ཡང་། གཟུགས་སྤྱོད་ལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ཤེས་སྤྱོད་གཟུང་རྟོག་ཏུ་ཐལ། སྦྱོར་བ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་བལ་
 དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱུང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་ཏུ་ཐལ་ལོ། དེས་གཟུང་བཀེས་གྱི་བདེན་
 འཛིན་ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་ཡང་ཁེགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ ཉོན་མྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་
 ཟག་མེད་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། གཟུགས་སྤྱོད་ལ་དོན་དུ་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་ལེམས་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད། ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་བྱང་ལེམས་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཟེར་
 བའི་འཐད་དེ། གཟུགས་སྤྱོད་ལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་
 མེད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཁུན་དེ་གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཤོགས་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་ སྤྱོད་པ་གང་ཞིག་ གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད། ཉོན་མྱིབ་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། དེ་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད། ཤེས་སྤྱོད་

གྱི་མཛད་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྤྱོད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱི་བ་པ་གང་ཞིག་སྤྱི་བ་པ་ལ་ཤེས་སྤྱོད་དང་ཉོན་སྤྱི་བ་གཉིས་སུ་གྲངས་
 རེས། དེ་ཉོན་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུས་མ་ཐར། ཉོན་མོངས་པ་
 ཡི་སྤྱི་བ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན། །དེ་ནི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་
 ཟད་ན་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཁྱོད་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་ལྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་
 སྤྱི་བ་ཏུ་ཐལ། གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོ་བོ་དབྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། གཙོ་བོར་རང་རྒྱལ་གྱི་དཔེ་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཙོ་
 བོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་དཔེ་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ལོ། །ཁོ་ན་ལྟེ། སྤྱི་བ་པ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་རེས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱི་བ་པ་དེ་སྤྱི་བ་པ་གང་ཞིག་ དེ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཀྱང་
 མིན། ཤེས་སྤྱོད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་
 གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་རྒྱུད་པའི་ཆ་ལས་རྣམས་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་
 ཁྱོད་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམས་
 གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཁྱོད་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། དམན་པའི་སྤྱི་བ་པ་
 ཡིན་ན། སྤྱི་བ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་བ་པ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལྟེ། སྤྱི་བ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་སུ་གྲངས་རེས་པར་
 ཐལ། སྤྱི་བ་པ་ལ་ཉོན་སྤྱི་བ་དང་ཤེས་སྤྱོད་གཉིས་སུ་གྲངས་རེས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་
 ལྟེ། ཐར་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་
 བར་དུ་གཙོ་བོ་དབྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་ན། གཙོ་བོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོ་བོ་
 དབྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། ཟར་པ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟར་
 པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་རིགས་འགྲོའོ། །འོ་ན་པེ། རང་རྒྱལ་སྟོབ་པས་ཤེས་སྟོབ་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་རེལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཤེས་སྟོབ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་བྱུང་བེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་སྟོང་དོན་སྟེའི་རྩལ་གྱི་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་
 དང་། གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྟོམ་པའི་ལམ་ཐག་པ་
 དང་བཅས་པ་དང་ཐག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ༽

༥ གཉིས་པ་ལ་ཡང་། མཚམས་སྡུར། བསྟན། བཤད། དོན་བསྟུབ་བཞི་ལས། དང་
 པོ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའི་འོག་རྩལ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་འཆད་དོ། ཞེས་
 མཚམས་སྟོར་བཤམ། དེའི་འོག་རྩལ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ནི། སྤར་བཤད་པའི་མདོ་ཆོན་གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་ས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 སོ་དུག་མདོར་བསྟན་གྱི་སྟོན་ས་བཤད་པ་ལ། དོན་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས། འདོད་
 ཆགས་བྲལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། དངོས་མེད་པོ་ཉིད་ཀྱི་བར། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྟུག་བསྟུལ་
 དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། གོ་རིམ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། གོ་རིམ་
 ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་
 ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། སྟུག་བསྟུལ་བ་
 དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་སྟོན་ས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ། བྱངས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཡོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ངོ་བོའི་སྟོན་ས་

ཡོད་ཚེས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་
དང་། སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་གྲངས་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁོད་དུ་རྒྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས།

༼རྩེ་བའི་སྟོན་པ་ཡོད་ཚེས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ༽

༥ གཉིས་པ་ལ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་སྤང་གཉིན་གྱི་སྟོན་པ་བཤད་པ་
དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བདུན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྟོན་པ་བཤད་པ་དང་། སྤྱག་
བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལྔ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཤད་པ་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
བཅུ་དྲུག་པན་ཡོན་གྱི་སྟོན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
དང་། མི་གནས་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་
དང་། གཉི་མུག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་
དགའི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། དགའ་
བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་མུག་
དང་། རབ་རྩ་སྤྱི་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཀུན་རྩ་རྟོག་པ་དང་། རྩན་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་དུ་
མཛོན་པར་ཞེན་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་གསུམ་དང་གསུམ་དང་གཅིག་དང་
གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་སྟོན་
པ་ལ། ཚད་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་
དང་། མཚོག་རྩ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། གནལ་དུ་མེད་པ་
དང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དགའི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་
སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་དང་། རི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་
དང་། རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། སྐབས་པ་གང་ཡིན་པ་
དང་། རི་ལྟར་སྐབས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེས་པར་འབྲིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་བའི་ཉིད་

གཉིས་དང་གཉིས་དང་གཉིས་དང་གཉིས་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བདུན་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མི་རྟག་པ་དང་། སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་པ་
 དང་། སྟོང་བ་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ལྷ་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་པ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལྷ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། འགོག་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ནང་དང་། སྤྱི་
 དང་། གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་རྣམས་འགགས་པས། བྱང་དང་། སྤྱི་དང་། གཉིས་ཀའི་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཏགས་པའི་བདག་སྟོང་
 པ་དང་། སྟོང་གི་འཛིན་ཉེན་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་
 དང་། རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ཐམ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་
 པའི་ཆོས་དོར་བ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགགས་པས། སྟོང་བ་དང་། ཆེན་པོ་
 དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་
 དང་། ཐོག་མ་དང་ཐམ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བརྒྱད་
 དང་། གྲུ་མ་པའི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀླུ་བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་འགགས་པས། རང་
 བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་པའི་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་འབྱུལ་པའི་བདག་
 ཉིད་བཏགས་པ། མཚན་ཉིད་དང་། དུས་སྐབས་འབྱུལ་པ་རྣམས་འགགས་པས། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་
 དང་། དེས་པར་འབྱུང་པའི་རྣམ་པ་ཁོན་ངོ་བོ་ཉིད་འགགས་པས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི་བཅུ་དྲུག་
 ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དོན་བསྐྱེད་ནི། སྤྱིར་ན་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱེ་
 ཅུ་ཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

༼གཞུང་དོན་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་བཤད་པ།༽

༼ གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་སོ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་
ལ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད། ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་
དེ་བདུན། སྤྱག་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ། འགོག་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྣམས་
སྤྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་
ཕྱོགས་སུ་སྟོ་འདོགས་པའི་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་
གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྟོར་བ་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཉེན་ཕྱོགས་ཤེས་རྣམ་གང་ཞིག རང་སྤྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྤྱབ་རུས་
པ་དེ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་སོ་དྲུག་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ནས། སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་
ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། ཆོད་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས། ཆགས་པ་
མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་བདུན་
དང་། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ནས། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་སྤྱག་བདེན་
གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ལྷ་དང་། བར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ནས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་བཅུ་དྲུག་རྣམས་སྤྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། རྒྱུའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ། མི་གནས་པའི་རྣམ་
པ། ཞི་བའི་རྣམ་པ་གསུམ། ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་
རྣམ་པ། ཞེ་སྤང་མེད་པའི་རྣམ་པ། གཏི་མུག་མེད་པའི་རྣམ་པ་གསུམ། རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་
ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་རྣམ་པ། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་མེད་

པའི་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཚད་
 མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས། རིགས་པའི་རྣམ་པ་
 ལ་བརྟེན་པ་ཐམི་དད་པའི་རྣམ་པ། མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། སྐྱུ་བ་
 པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་
 གཉིས། དེས་འབྲེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྟོང་བདག་མེད་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་
 བཞི། དེ་བཞི་ལ་སྐུ་མོང་དུ་བྱུང་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། སྤྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྤྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རྣམ་གསུམ། ཞི་བའི་
 རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པ་
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་
 ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐམ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རོར་བ་མེད་
 པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད། གྲུ་ལོ་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་གཅིག་དང་། དེས་འབྲུང་གི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་
 དང་། འགོག་བདེན་གྱི་རོ་བོའི་རྣམ་པ་གང་དེས་པར་འབྲུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དངོས་པོ་
 མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ ལམ་ཤེས་ཀྱི་
 རྟོགས་པར་བྱ་བ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ལམ་དེས་རྟོགས་པར་བྱ་
 བ། ལམ་དེའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ལ། ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེས་རྟོགས་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་གྲུབ་ན་དེས་གཞལ་

བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ ལམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་འོག་སྟོགས་སུ
 སྟོང་འདོགས་པའི་སྟོང་འདོགས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་
 ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་པ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
 སྟེར། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྟེར། ཁ་ཅིག་ དེ་འགོག་པར་བྱེད་
 པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་སུ་དམིགས་པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
 ན། ལམ་ཤེས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་སུ་ཐལ། མཚན་བྱ་
 དེའི་སྟེར། ཁ་ཅིག་ ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བའི་བསྟོམ་བྱའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་གཉེན་སྟོགས་
 ཤེས་རྣམ་གང་ཞིག་ བྱང་འཕགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྟུན་ཆོག་པ་སྟུབ་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་
 རིགས་སུ་གནས་པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟུར་སྟེ་མ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་
 སྟེར། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྟེར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་གཅོ་བོར་བསྟུབ་
 པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཆོག་པ་ལམ་པའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དེའི་སྟེར། ཁ་ཅིག་ མཐུན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 འཕགས་པའི་མཐུན་པ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཐུན་གྱིས་མ་ངེས་པའི་སྟེར།

༼རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ༽༽

ཎྟ གསུམ་པ་ལ། མཚན་ས་སྟུར། ཅུ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་འཆད། ཅེས་མཚན་ས་སྟུར་བ་
 ལ། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་

ནི། སྐར་བཤད་པའི་མདོ་ཚན་གྱི་མ་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་ཉེ་བར་ཞག་
 ཉམས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་པར་
 བཤད་པ་དོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཉེ་བར་ཞག་པ་ཉམས་བཟུང་
 སྟེ། སངས་རྒྱུ་གི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་
 བསྟུས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྟོན་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱིས་འཕགས་པའི་གང་
 ཟག་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། གྲངས་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་སྟུམ་ཅུ་ཅུ་
 བདུན་དང་། གྲང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་པར་རྣམས་ལ་སྟུམ་ཅུ་ཅུ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་
 སྟུམ་ཅུ་ཅུ་དགུར་བཞེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ལ་སྟོབ་མ་ཉན་
 ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སྟུམ་ཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གྲང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་པར་
 ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སྟུམ་ཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་གི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་དེ་བསྟན་པའི་སྟོན་སྟེ།
 སྐར་བཤད་པའི་མདོ་ཚན་དང་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
 ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་བསྟན་པའི་སྟོན་སྟེ། མདོ་ཚན་གཉིས་པ་དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་གཉིན་པོའི་ལམ་ཤེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་
 བསྟན་པའི་སྟོན་སྟེ། མདོ་ཚན་གསུམ་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ལ། རོ་བོའི་དོན་བསྟུ་བ་
 དང་། གྲངས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་
 པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་གྲང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་པར་བྱེ་བྲག་གིས། གོ་ཤིམས་བཞིན་དུ་
 ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་
 གྲང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་པར་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་པ་ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་
 པ་ཁོན་ཡིན་ནོ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྗེས་

སའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱར་བའི་སྤྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་དག་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་ན་རྣམ་
 པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་ནང་ནས། དྲན་པ་ཉེར་
 གཞག་ནས་བབྱང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་དོན་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་
 རྣམས་དེ་ལ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་པའི་
 རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་སོ་བདུན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་པའི་
 རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་སོ་བཞི། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཆེས་སུ་མཐུན་
 པའི་དེ་སོ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་
 མཁུན་གྱི་སྟོར་བ་བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རྣམ་མཐར་ཐུག་གང་ཞིག་ རང་སྤྱོད་
 སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྐྱབ་པར་ལུས་པ། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བརྒྱ་དང་བདུན་ཡོད། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་
 པའི་ཆོས་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྟོ་འདོགས་པའི་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད། ཁ་
 ཅིག་ རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ལ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་
 དང་ཆེས་སུ་མཐུན་པའི་དེ་སོ་བདུན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་
 པའི་སོ་བཞི། སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་དེ་སོ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། དེ་དག་གི་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། སྟོར་བ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་
 ལ། ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་

དང་པོར་བྱང་ཆོས་སོ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅིང་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ན་དགའ་
 བ་མ་གཏོགས་སོ་དྲུག་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་སོ་
 དྲུག་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ན་དགའ་བ་དང་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་སོ་
 ལྷ། གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པའི་ངག་ལས་ཀྱི་མཐའ། དགའ་བ། རྟོག་
 པ་མ་གཏོགས་སོ་གསུམ་དང་། འདོད་ཁམས་དང་ནི་སྤྱིད་ཅེན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་
 བདུན་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མ་གཏོགས་ཉེར་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མཛོད་
 ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཐམས་ཅད། །མི་ལྷོགས་མེད་ན་དགའ་མ་
 གཏོགས། །གཉིས་པ་ན་ནི་རྟོག་མ་གཏོགས། །གཉིས་ན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་
 པའང་། །བསམ་གཏན་བར་ནའང་གཞུགས་མེད་པ། །གསུམ་ནའང་དེ་དང་རྒྱལ་ཡན་
 ལག་ བྱང་རྒྱལ་དང་ནི་ལམ་ཡན་ལག་ མ་གཏོགས་འདོད་ཁམས་སྤྱིད་ཅེན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་མཛོད་པའི་ལྷགས་ཡིན་པས་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 གྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། འདོད་སེམས་དང་སྤྱིད་ཅེད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 ཡན་ལག་སྟེ་བ་ཡོད་པར་སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། སྤེལ་དང་པོ་གསུམ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཆོགས་ལམ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་
 སྒྲིམ། དབང་སྟོབས་གཉིས་རིམས་པ་བཞིན་དུ། རྫོང་ཅེ་དང་། བཟོད་མཆོག་གཉིས་སུ་
 སྒྲིམ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་མཐོང་ལམ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་སྒྲིམ་ལམ་དུ་སྒྲིམ་
 པ་ཡོད་དེ། དབྱས་མཐའ། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་
 གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྤེལ་རྒྱལ་ལས། རྒྱལ་སྤྱིས་བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐུན་
 པ། རྣམ་པ་སྒྲུ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ནི། །རྟག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་། །ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནི་
 ཐོབ་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། མཛོད་ལས། སྤེལ་བདུན་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །ལས་ནི་
 དང་པོ་པ་དག་དང་། །ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །སྒྲིམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་

ཕྱེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས་སྒྲོམ་ལམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་ལས་བྱང་ཚུབ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ནི་སྒྲོམ་
 ལམ་ལས་ཆེས་སྒྲུབ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཛོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དེ་ལ་སོ་བདུན་ཡོད་
 དོ། དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་
 བཞི། དབང་པོ་ལྷ། སྟོབས་ལྷ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཆོས་སོ་བདུན་སོ་དེ་ཇུས་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་
 བཅུར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། དད་པ། བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ། ཤེས་རབ། ཉིང་དེ་
 འཛིན། བཏང་སྒྲོམ་ས། དགའ་བ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། རྩུ་འབྲུལ་ས། ཤིན་ཏུ་
 རྒྱུངས་པ་རྣམས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མིང་གི་སྒྲོན་ས་ཇུས་སུ་བཅུ། །དད་
 དང་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཉིང་དེ་འཛིན་བཏང་སྒྲོམ་ས་དགའ། རྟོག་དང་རྩུ་ལ་
 བྲིམ་ས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུངས། ཞེས་དང་། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ཡང་
 དག་འཛོག་ཅེས་བྲ། རྩུ་འབྲུལ་རྒྱུ་ལ་ཉིང་འཛིན་ཏེ། གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པ་དེ་དག་ནི། སྦྱོར་
 བྱང་ཡོན་ཏན་ཀླན་ཀླང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། བྱང་ཆོས་དེ་ལ་སོ་
 བདུན་དུ་གྲངས་ཤིང་ཏེ། ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་མཛོད་རྟོགས་ཀྱི་ཇུས་
 རིགས་ལ་དེར་གྲངས་ཤིང་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ནི། སོ་བདུན་སོ་འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 དང་མཐུན་པ་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཚུབ་
 ཡིན་ལ། དེ་སྦྱེ་བ་དང་ཇེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་
 ལས། ཟད་དང་མི་སྦྱེ་ཤེས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་དེ་དང་མཐུན་ཉིད་ཕྱིར། །སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་དེ་
 ཕྱོགས་མཐུན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼སྐྱོམ་པོ་ལ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཤད་པ།༽

༼གཉིས་པ་ནི་སྐྱོམ་པོ་ལ་བཤད་པ་ལ། དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ལམ་དང་། རྩི་པ་ལ་ལམ་བུ་བའི་ལམ་དང་། ཉིང་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ལམ་དང་། མཛོན་པར་རྟོག་པར་རྟོག་པའི་ལམ་དང་། མཛོན་པར་རྟོག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་། མཛོན་པར་རྟོག་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་དེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་དང་བདུན་ལམ། དང་པོ་དེ་རྟོག་པ་ལ། དང་པོར་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ལ། བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཚེས་རང་དང་སྤྱི་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་འོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ཚེས་ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་པ། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་པ། སེམས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་པ། ཚེས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱུང་པ་ལ། དམིགས་ལུ་ལ། སྒྲིམ་ཚུ་ལ། བསྒྲིམས་པའི་དགོས་པ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། སྒྲ་བཤད། ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་མཆོག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་དམིགས་ལུ་ལ་ཡོད་དེ། ལུས་ཚོར་སེམས་ཚེས་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དབང་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྒྲ་སྟོགས་ལྷ་ལྷ་བྱ་བྱའི་ལུས་དང་། མིག་སྟོགས་དབང་པོ་ལྷ་ལྷ་བྱ་བྱ་ནང་གི་ལུས་དང་། དབང་རྟེན་བྱེད་པའི་གཟུགས་སྟོགས་ལྷ་ལྷ་བྱ་བྱ་གཉིས་ཀའི་ལུས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། བདེ་སྤྱད་བཏང་སྒྲིམས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་ལ། ཚེས་ནི་ཚོར་བ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་དེ། ཀྱན་བཏུས་ལས། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཚེས་རྣམས་

སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་དེ་དམིགས་པར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། སྤྱིས་པ་རྣམས་ལུས་ལ་བདག་གི་ཉིན་དང་། ཚོར་བ་ལ་བདག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་
 དང་། སེམས་ལ་བདག་གི་དངོས་པོ་དང་། ཚོས་ལ་བདག་ཆགས་སོགས་ཀྱན་ནས་ཉིན་
 མོངས་པ་དང་། དད་སོགས་རྣམ་བུར་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། ཀྱན་བརྟམ་ལས། དེ་ལ་ཡང་བདག་གི་གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། བདག་གི་ཡོངས་
 སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་དང་། བདག་གི་དངོས་པོ་དང་། བདག་ཀྱན་ནས་ཉིན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་
 བྱང་བའི་དངོས་པོའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུས་ཚོར་སེམས་
 ཚོས་བཞི་ལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས། ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཚོས་རྣམས་ལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་
 ཡོངས་བརྟགས་པས། དུན་པ་ཉེར་བཞག་བསྒྲིམ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་། མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱེད་མེད་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
 མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཞིང་བདག་མེད་
 པ་ཞེས་བྱུང་གཞི་བྱང་ཚོས་ལ་སྤྱར་བ་རྣམས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་
 ལས། དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་ངོ་བོའོ། ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདུས་བྱས་
 རྣམས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ཟག་བཅས་རྣམས་སྟུག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་
 སྤྱོད་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱིར་རང་མཚན་ཡང་
 ལུས་ལ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚོར་བ་ལ་མྱོང་བའི་ངོ་བོ་
 དང་། སེམས་ལ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚོས་ལ་སེམས་བྱུང་ལ་སོགས་པ་རང་རང་
 གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེར་ལྟ་བུའོ། ། མཚན་ཙམ་མོ། ། གཉིས་པ་ལ། དམིགས་པ་
 དང་། ཡིད་བྱེད་དང་། འཛོལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་རང་

གི་ལུས་སོགས་ཁོན་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ལུས་ལ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་དེར་མི་དམིགས་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་བཙས་ཀྱི་ལུས་སོགས་དང་བྲལ་བ་ཁོ་
 བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་
 གྱི་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་སྐབས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་
 ལྟར་བསྒྲོམས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདེན་བཞིའི་བླང་དོར་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྒྲོམས་པས་ཟག་བཙས་ཀྱི་ལུས་གནས་ངན་ལེན་
 གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུག་གི་དོ་བོར་ཤེས་པ་དང་། ཆོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྒྲོམས་པས་ཆོར་བ་
 བདེ་སྐྱུག་གི་འབྲལ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་
 བས་རྟོག་ལ་བྱེད་པ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་
 དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་སེམས་ལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་དབྱུང་བས་དེར་ཞེན་
 པ་ལྡོག་ལ། དེས་ན་བདག་ཆད་པར་དོགས་པ་མེད་པས་འགོག་པ་མཛོལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྱུག་
 པ་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྒྲོམས་པས་ཀུན་ཉོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་མཐུན་པ་
 དང་། རྣམ་བུ་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་གཉིན་པོར་ཤེས་པ་ན་དེ་ཉིད་ཉེར་འཛོལ་ས་ལྡོག་པའི་
 ཐབས་སུ་ཤེས་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་དེས་བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དབུས་
 མཐའ་ལས། གནས་ངན་ལེན་གྱིར་སྲིད་རྒྱུའི་ཕྱིར། །གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་སྤོངས་
 ཕྱིར། །བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས། །དྲན་པ་ཉེར་བཞག་པ་སྒྲོམ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་
 ཀྱིས་བརྟགས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་
 བྱགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། རོ་བོ་

ཉིད་གང་ཞེན་ཤེས་རབ་དང་དྲན་པ་ལོ། ཁྱིམ་དང་། མཛོད་ལས། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཤེས་
 རབ་སྟེ། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེན། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་
 སོགས་བཞིར་ཡོད། རྒྱ་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་
 རོ། ཁབྱན་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ལུས་དྲན་པས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་མི་བཛོད་
 བར་བྱེད་པས་ན་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་ཅེས་བྱའོ། ཁབྱར་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲན་པ་ཉེར་
 བཞག་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་དྲན་ཉེ་ལས་མཆོག་རྩ་བུར་ཉེ། དེ་ལ་སྒྲོམ་པ་རྣམས་བཅུ་
 བཞིས་མཆོག་རྩ་བུར་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ། ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་
 པ། ཡོག་ཞུགས་བཅུ་དྲུག་གི་གཉིན་པོ་བྱེད་པ། བདེན་བཞི་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པ། རང་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས་པ། ལུས་སོགས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་དང་བྲལ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལུས་འཐོབ་པ། སྤྱིན་དུག་ཉམས་སུ་ཡེན་
 པ་དང་མཐུན་པ། ཉན་རང་སོགས་ཐེས་སུ་འཛིན་པ་དང་མཐུན་པ། ལུས་སྐྱུ་མ། ཚོར་བ་མི་
 ལས། སེམས་ནམ་མཁའ། ཆོས་སྤྱིན་ལྟར་ཤེས་པ། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པར་འཁོར་
 ཡོས་སྐྱུར་བ་སོགས་སུ་སྟེབ། རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་རྣེས་པས་དྲན་ཉེ་སྒྲོམ་པ་ན་ཐེག་དམན་
 ཡིད་བྱེད་སོགས་དང་མ་འདྲེས་པར་སྒྲོམ་པ། ལྷག་མེད་ཀྱི་མུང་འདས་འགྲུབ་པ་རྣམས་དང་
 ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། སྟོ་ལྷན་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ། སྒྲོམ་པ་རྣམས་པ་
 བཅུ་བཞི་ཡིས། ཁཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ། ཁྱེད་ལས་གཞན་ལས་བྱེད་པར་
 འཕགས། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟེན་དང་གཉིན་པོ་དག་དང་ནི། ཁྱེད་བཞིན་དུ་
 བྱེད་འཇུག་པ་དང་། ཁྱེད་མིགས་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་དང་། ཐོབ་པ་སྒྲོམ་པ་བྱེད་པར་
 འཕགས། ཁམ་ཐུན་པ་ཐེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྟེབ་དང་། ཆེན་པོ་
 དང་ནི་མཆོག་ཉིད་དང་། སྒྲོམ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པས་གཞན། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། མཆོན་ཙམ་མོ། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཡང་དག་སྒྲིབ་པར་བཤད་པ༽༽

༥ སྒྲིབ་པ་གཉིས་པ་དེ་སྒྲིབ་པ་ལ་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་དེའི་འོག་ཏུ་རྩིས་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རང་སྤྱིའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བརྟགས་ཏེ་ཞུགས་པ་ལ་སྤང་གཉིན་ལ་འདྲོར་ལོན་བྱེད་པའི་བརྩོན་
 འགྲུས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་
 བས་རྩིས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ལ་མི་དག་བ་དང་། དག་བ་སྤྱེས་པ་དང་མ་སྤྱེས་པ་དག་གོ་
 རིམས་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་པ་དང་མི་བསྤྱེད་པ་དང་། སྤྱེས་པ་དང་། སྤྱེ་བའི་རྒྱུའི་
 བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་བཞི་འོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་
 མི། རྩིས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ། དག་བའི་ཆོས་མ་སྤྱེས་པ་སྤྱེད་
 པའི། སྤྱེས་པ་སྤྱེས་པའི། མི་དག་བའི་ཆོས་མ་སྤྱེས་པ་མི་བསྤྱེད་པའི། སྤྱེས་པ་སྒྲིབ་པའི་
 ཡང་དག་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དམིགས་ཡུལ། ཇི་སྒྲར་
 སྒྲིམ་པའི་རྩིས་པ། དགོས་པ། ཇོ་བོ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། སྤྱོད་པའདུག་པ། ཐོག་ཆེན་གྱི་
 ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་པ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་བ་རྣམས་བྱུང་དང་མི་དག་
 བ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱེས་མ་སྤྱེས་པ་བཞི་པོ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ཡོད་དེ། མི་དག་བའི་ཆོས་མ་སྤྱེས་པ་མི་བསྤྱེད་པ་དང་། སྤྱེས་པ་རྣམས་སྒྲིབ་པ་
 དང་། དག་བའི་ཆོས་མ་སྤྱེས་པ་སྤྱེད་པ་དང་། སྤྱེད་པ་རྣམས་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར་དུ་འདུན་པ་
 སྤྱེད། འབད། བརྩོན་འགྲུས་རྩིས་པ། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། འདུན་པ་སྤྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩིས་པོ། །སེམས་
 རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་བརྟུས་
 ལས། སྒྲིམ་པ་གང་ཞེ་ན་འདུན་པ་བསྤྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩིས་
 མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་

རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞིན་པའོ།

༥ གསུམ་པ་ནི། རྩེ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་དེའི་འོག་ཏུ་ཉིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བའི་
ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་གཉིན་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྷན་
པ་ནི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་ཅན་སྟེ་བའི་གཞི་བྱེད་
པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྷན་པ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཏུ་
བྱེད་པས། ཉིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བའི་ལམ་ལ། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་
དང་། སེམས་པ་དང་། དཔྱེད་པའི་ཉིང་འཛིན་སྤྱང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་འགྲུལ་

གྱི་རྒྱུ་པ་འི་རྣམ་པ་བཞི་ལོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
 པའི་ལམ་ཚེས་ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ། འདུན་པའི་རྩལ་ལྷུ་གྱི་རྒྱུ་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྩལ་
 ལྷུ་གྱི་རྒྱུ་པ། སེམས་པའི་རྩལ་ལྷུ་གྱི་རྒྱུ་པ། དཔྱོད་པའི་རྩལ་ལྷུ་གྱི་རྒྱུ་པ་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱུང་པ་ལ། དམིགས་ལུལ། སྒྲོམ་ཚུལ། དགོས་པ། རོ་
 བོ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། སྒྲ་བཤད་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩལ་ལྷུ་གྱི་རྒྱུ་པ་མཚོག་ཏུ་
 བསྒྲུབ་པའོ། འདྲ་པོ་ཡོད་དེ། ལུས་གཅིག་དུ་མར་སྒྱུར་བ་དང་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་
 སོགས་རྩལ་ལྷུ་གྱི་བྱ་བ་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྩམས་ལས། རྩལ་ལྷུ་གྱི་རྒྱུ་པ་རྣམས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བསྒྲུབས་པའི་བྱ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ལྷུ་འཛིན་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བརྟེན་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐར། ཉེས་པ་ལྷུ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད། བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་
 བའོ། ཞེས་དང་། ཀུན་བརྩམས་ལས། སྒྲོམ་པ་གང་ཞེ་ན་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་གོམས་པར་
 བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་ལྷུ་ཡོད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་
 པའི་གཏེན་ལེ་ལོ། སྒྲོམ་པའི་སྤོང་བའི་དུས་སུ་གདམས་ངག་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ། དངོས་སྒྲོམ་
 པའི་དུས་སུ་བྱིང་ཚོད། བྱིང་ཚོད་བྱུང་བའི་ཚེ་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པ། བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་
 བས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འབད་མེད་སྒྱུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚེ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། བརྟེན་དང་བྱིང་དང་ཚོད་
 པ་དང་། འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། འདི་དག་ཉེས་པ་ལྷུར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། འདུན་པ། ཚུལ་བ། དད་པ། འཁྱེད་ཏུ་
 སྤངས་པ། དྲན་པ། འེས་བཞིན། སེམས་པ། བཏང་སྒྲོམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དང་། བྱིམ་བཞི་ཉེས་པ་བྱིམ་བཞིའི་གཉེན་པོ་ཡིན་
 ཏེ། དབུས་མཐར། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ལོ། །

དམིགས་པ་བཞེད་པར་མ་གྱུར་དང་། བྱིང་དང་མྱོང་པ་རྟོག་པ་དང་། རེ་སྤྲོང་མཛོལ་པར་
 འདུ་བྱེད་དང་། ཁྱི་ཚོ་རྣམ་ཏུ་འཛིག་པའོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། དང་པོ་
 བཞི་ནི་མཛོལ་པར་འདོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། མཛོལ་པར་ཡིད་ཆེས་པ་
 དང་། ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞི་ཡང་རིམས་པ་ལྟར་རྟོན་དང་བརྟོན་པ་
 དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཞག་སྟེ། མཛོལ་པར་འདོད་པ་ནི་རྩོལ་བའི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བས་
 དེའི་རྟོན་དང་། དེའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་ནི་བརྟོན་པ་དང་། རྟོན་འདུན་པའི་རྒྱ་དང་པ་སྟེ། རྒྱ་
 འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡོད་ན་མཉམ་པར་འཛིག་པའི་བྱ་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བརྟོན་
 པ་རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་འིན་རྟ་སྤྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ལུས་སེམས་
 འིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱལ་སྤྱུར་སྤྲ་ཚོགས་པ་བྱེད་པ་
 དང་། འཛིག་རྟོན་དང་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་སྤུང་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐོབ་པར་འགྱུར་
 བའི་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
 དག་གི་འབྲས་བུ་གང་ལགས་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ་སེམས་རྣམ་པར་དག་པའི་འབྲས་
 བུའོ། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པའི་འབྲས་བུའོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
 ནི། ཉེས་པ་ལྟའི་གཉེན་པོར་སྤྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བརྟོན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏུ་གྱུར་པའི་
 ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ། རྩལ་སྤྱལ་གྱི་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཅུས་ལས། རོ་
 བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། ཁྱེས་དང་། མཛོལ་ལས། རྩལ་སྤྱལ་རྒྱུད་པ་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཏོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ནི། དེ་ལ། འདུན་པ། བརྩོན་
 འགྲུས། སེམས་པ། དཔྱོད་པའི་རྩལ་སྤྱལ་གྱི་རྒྱུད་པ་བཞིར་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཀུན་
 སྤྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟོན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་དང་། གཉིས་པ་
 ནི། རྒྱལ་སྤྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟོན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་དང་། གསུམ་
 པ་ནི། སྤྱོན་གོམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟོན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་

དང་། བཞི་པ་ནི། ཚེ་འདིར་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པ་ལ་རེག་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། སྒོ་གས་གང་ཞེ་ན། འདུན་
པ་དང་། བརྟོན་འགྲུས་དང་། སེམས་པ་དང་། དཔྱད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ནི། སྤར་བཞིན་ནོ། །བདུན་པ་ནི། རྩལ་ལྷུ་གི་སྒྲོན་ས་སངས་རྒྱལ་གྱི་
ཞིང་རབ་འབྱུངས་སུ་འགྲོ་བར་རྣམ་པའི་རྒྱུ་པ་དང་ལྷན་པས་ན་རྩལ་ལྷུ་གི་རྒྱུ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཁ་རྒྱུད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩལ་ལྷུ་གི་རྒྱུ་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་
འཕགས་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། བརྟན་བརྒྱུས་ཀྱི་རྩལ་ལྷུ་གི། རྒྱུ་པ་མཚན་ཉིད་
མཚོག་ལྷན་བཞི། །བདག་ཉིད་དང་ནི་གཞན་དག་གིས། །དོན་ཀུན་འགྲུབ་པར་སྦྱེ་
བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

།དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟར་བཤད་པ།།

༥ བཞི་པ་ནི། ཉིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་
སྦྱོར་བའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདུན་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་
བྱས་པ་ལ་བདེན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་བྱེད་པོ་བ་དང་ཅེ་མོ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པ་ལ་དྲོ་བ་དང་ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ་
འབྱུང་བས་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་དྲོ་བ་དང་ཅེ་མོའི་རོ་བོ་ཉིད། དད་པ་
དང་། བརྟོན་འགྲུས་དང་། རྟན་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོའི་
རྣམ་པའོ། །གཞུང་དོན་ནི། མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཚོས་ཅན་དུ་མར་
ཡོད་དེ། བྱང་སྒྲོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་སྤར་བཞིན་བརྒྱད་ལས། དང་པོ། དམིགས་ཡུལ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་
བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་དག་འཕགས་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བས་བསྐྱུས་པས་བདེན་བཞིའི་
རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་

ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲིམ་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྒྲིམས་བྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་ལ་ཡིད་ཆེས་
 པའི་དད་པས་དམིགས་རྣམས་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་བཟུང་ལྟར་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། སྒྲིམ་པ་གང་ཞེན་དད་པའི་དབང་པོ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་མངོན་
 པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྫོང་ཆེ་མུར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བཟོད་མཆོག་མུར་དུ་
 འཕྱོང་པར་འགྱུར་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འབྲས་བུ་གང་ཞེན་བདེན་
 པ་མུར་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྫོང་མུར་པ་དང་། ཆེ་མོར་མུར་པ་དང་། བཟོད་པ་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ཉེ་བར་སྦྱབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེ་བོ་ཡོད་
 དེ། རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་མཁའ་པ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་
 བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། ལྷ་པ་དབྱེ་བ་ལ། དད་པའི་དབང་
 པོ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ། དྲན་པའི་དབང་པོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་
 དང་། དྲན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་། དང་པོ་ནི། བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། གཉིས་པ་
 ནི། བདེན་བཞི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་དང་། གསུམ་པ་ནི། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 དམིགས་རྣམས་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། དེའི་དོན་ལ་སེམས་ཆེ་གཅིག་པ་
 དང་། ལྷ་པ་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །དུག་པ་ས་མཚམས་
 ནི། སྦྱོར་ལམ་རྫོང་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། བདུན་པ་སྦྱ་བཤད་པ་ནི། རང་
 འབྲས་འཕགས་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པས་ན་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

༼སྟོབས་ལྡར་བཤད་པ༽༽

༥ ལྷ་པ་ནི། མཛོན་པར་རྟོགས་པར་སྦྱར་བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོན་དང་རྩེ་མོའི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ལྷ་
 ཐོབ་པ་ལས། བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གི་དོ་བོ་སྟོབས་ལྷ་འབྱུང་བས་དེ་ལྡར་བཤད་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྟོན་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་འབྱུང་
 བས་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གི་དོ་བོ་
 ཉིད། དང་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། དབ་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་ཀྱི་
 སྟོབས་དང་རྣམ་པ་ལྡོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ལམ་དེ་ལ་དུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དང་
 སོགས་སྟོབས་ལྷ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དམིགས་ཡུལ་སྡུ་མ་བཞིན་
 འོ། སྟོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྡུ་མ་སྡུ་མ་རྒྱུར་ཡོད་པས། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་འཇུག་པའི་
 སྤྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་སྦྱེད་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་སྤྱི་མ་གཉིས་སྦྱར་དུ་རྟོགས་པའི་
 དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་རྩི་བར་མི་རུས་པའི་
 མཁྱེན་པ་དེ། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་གི་སྟོབས་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་དབྱེན། དེར་གྱུར་པའི་དང་པའི་སྟོབས། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས། དབ་
 པའི་སྟོབས། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། ཁ་
 མཚམས་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། ཅིའི་སྤྱིར་སྟོབས་ཞེས་
 བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་རྩི་བར་མི་རུས་པའི་དོན་གྱིས་དེ་སྤྲད་ཅེས་
 བྱའོ། དབང་སྟོབས་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་དེ་མ་དང་པ་སོགས་
 ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོ་འདྲེས་པར་འབྱུང་ཞིང་། ཅིག་ཤོས་དེ་དང་མ་འདྲེས་པར་
 གཉེན་པོའི་དོ་བོར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། དབང་པོ་ལྷ་དང་སྟོབས་ལྷ་ལ་

ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མ་དང་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། དང་པ་ལ་
སོགས་པ་གཉིན་པོ་གཉིས་སུ་འདྲེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་འདྲེས་པར་གཉིན་པོ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་བཤད་པ༽༽

༥ དུག་པ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མངོན་རྟོགས་དང་སྦྱར་བ་དང་དེའི་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་
བོ་དྲོད་སོགས་བཞི་ཐོབ་པ་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་
དུག་སར་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྩོམ་
ལ་སོགས་བཞི་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་
ལ་བྲན་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་
དང་། འིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཡན་ལག་གི་རྒྱམ་པ་བདུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འཛིན་བསྟན་གྱི་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ། དུན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་ ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱམ་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ འིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ བཏང་སྟོམས་ཡང་
དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་དམིགས་ཡུལ། སྟོམ་
ཚུལ། དགོས་པ། རོ་བོ། །དབྱེ་བ། ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། ས་མཚམས། སྒྲ་
བཤད། ཡན་ལག་དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་

ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བཅིང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 གྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གིས་སྤྲུག་བདེན་ལ་
 དམིགས་ནས་དེའི་དབེན་པ་ཚོ་ལ་ཞིང་གནས། ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་ཚོ་ལ་ཞིང་གནས། འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཚོ་ལ་ཞིང་
 གནས། ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་སྒྲིམ་པ་ཚོ་ལ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་པའི་གྱིར་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ལས། སྒྲིམ་པ་གང་ཞེན། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ དབེན་པ་ལ་
 གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ། རྣམ་པར་
 སྒྲོང་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱར་བ་སྒྲིམ་པའོ། །དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་འི་ལྷ་བར་
 བཏང་སྒྲིམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་བར་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་གྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
 གྱིར། དེ་ཉིད་ལས། འབྲས་བུ་གང་ཞེན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 སྤོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གྱིར། བཞི་པ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་སྤྱར་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཐེན་པ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། ལྷ་བ་
 ནི། དེ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། ཀུན་བདུས་ལས། དྲན་པ་དང་། ཚེས་རབ་རྩ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
 དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་རྩ་སྦྱངས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་
 དང་། བཏང་སྒྲིམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གྱིར། སྤྲུག་པ་ནི། ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་
 ཡང་ལྷར་འདུ་སྟེ། དང་པོ་དེ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། གཉིས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་
 ལག་དང་། གསུམ་པ་དེ་དེས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག་དང་། བཞི་པ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་
 དང་། ཐམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་གྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དྲན་པ་
 ནི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། ཚེས་རབ་རྩ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་དེ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།
 བརྩོན་འགྲུས་ནི་དེས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག་གོ། དགའ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། ཤིན་

ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། བཏང་སྒྲོམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་
ལག་གོ་ཞེས་དང་། དབྱས་མཐར། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག་ གསུམ་པ་ངེས་
འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། བཞི་པ་མན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། །རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་
ལག་ ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །བརྒྱད་པ་
ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཞེས་
བྱའོ། །དགུ་པ་ནི། ཡན་ལག་བདུན་པོ་འདི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ།
བདུན་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་མ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་རྒྱལ་
བར་བྱེད་པ་དང་། མཚན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། མདོན་
ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་རྣམ་པར་འཕེལ་
བས་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྦྱིབ་པ་ལས་ཐར་པའི་ཤིན་ཏུ་
སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་སྦྱེད་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་པ་
དང་། མཉམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བ་རྣམས་འཛོམས་ཤིང་ཇེས་ཐོབ་ལ་བརྟེན་ནས་
རིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། ཤེས་བྱ་མ་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་
ཕྱིར། རྒན་པ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་། །འདི་ཡི་རྣམ་འབྱེད་རྟོགས་པ་ཡིས། །མཚན་མ་ཐམས་
ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད། །འདི་ཡི་བརྟོན་འགྲུས་མ་ལུས་པ། །ཁྱུར་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཕྱིར་
འཇུག་ ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་རྣམ་འཕེལ་ནི། །དགའ་བས་རྟག་ཏུ་རྒྱས་པར་འབྱུར། །སྦྱིབ་པ་
ཀུན་ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ། །ཉིང་འཛིན་ལ་བསམ་པའི་
དོན། །འབྱོར་པ་ཉེ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །བཏང་སྒྲོམས་ཀྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །འདི་ནི་རི་
ལྷར་འདོད་བཞིན་གནས། །ཇེས་ལ་ཐོབ་དང་མི་རྟོག་པའི། །གནས་པ་མཚོག་གིས་རྟག་ཏུ་
གནས། །ཡོན་ཏན་དེ་ལྟའི་སེམས་དཔའ་ནི། །འཁོར་ལོས་སྦྱར་དང་འབྲུག་ཏུ་
ཏུ་རིན་ཆེན་བདུན་ལྟ་བུའི། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར།

། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བཤད་པ། །

༥ བདུན་པ་ནི། མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱེན་
 པའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་སྤར་མ་མཐོང་བ་མཛོན་སུམ་དུ་གསལ་དུ་
 མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་ལས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་འབྱེན་གྱི་ལམ་འབྱུང་
 བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་
 སྒྲོམ་པའི་ལམ་འབྱུང་བས་རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
 དང་། རྟོག་པ་དང་། དག་དང་། ལས་གྱི་མཐའ་དང་། འཛོལ་དང་། རྩེ་ལ་བ་
 དང་། དྲན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་
 དེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་ཆོས་
 ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་སོགས་བརྒྱད་དུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་སྤར་མ་ལྟར་དག་ལས། དང་པོ་དམིགས་ཡུལ་ཡོད་དེ། བདེན་
 པ་བཞི་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་གྱི་དམིགས་
 པ་གང་ཞེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་གྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་
 བའོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྒྲོམ་རྩེ་ཡོད་དེ། སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ལས། སྒྲོམ་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་སྤར་སྤོང་བ་དང་། མཉམ་གཤག་ཏུ་མཐོང་བའི་དོན་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
 ཡོངས་སུ་དབྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དམ་ཆོས་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་
 བྱེད་པ་དང་། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་སྤྱི་བ་པ་
 རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འབྲས་བུ་གང་
 ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་དབྱོད་པ་དང་། གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། བཞི་པ་དེ་བོ་ནི། རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཁའ་
 བ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། ལྷ་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྷ་པ་
 འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
 དང་། ཡང་དག་པའི་དག་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་གྱི་མཐའ་
 འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་འཛོལ་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
 དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་བྲན་པ་
 འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
 གི་བར་བརྒྱུད་དུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཡང་དག་པའི་ལྷ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ཡན་ལག་ཏུ་འདུལ་ནི། བརྒྱུད་པོ་དེ་ཡང་བཞིར་འདུབ་ཡིན་
 ཉེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཡང་དག་པའི་ལྷ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ། ཡང་
 དག་པའི་རྟོག་པ་ནི་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ། ཡང་དག་པའི་དག་
 དང་། ལས་གྱི་མཐའ་དང་། འཛོལ་ནི་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། ལྷ་པ་
 དང་། རྩོལ་བྱིས་པ་དང་། འཛོལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་དོ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་པ་
 ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡན་ལག་གོ། ཡང་དག་པའི་བྲན་པ་
 ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་གོ། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་
 ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་
 ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་ནི། དབུས་མཐར། ཡོངས་སུ་དབྱེད་དང་གོ་བྱེད་དང་། རྣམ་
 གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། མི་མཐུན་སྟོགས་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་
 འདི་བརྒྱུད་དོ། ལྷ་དང་རྩོལ་བྱིས་པ་ཡོ་བྱེད་བསྐྱེད་པ། གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 འདོད། ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། མི་མཐུན་སྟོགས་གྱི་གཉེན་པོ་དོ། ཞེས་
 དང་། མདོ་སྒྲུབ་རྒྱུ་ལས། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཇི་ལྟ་བུར། རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་

སྒྲིལ། རྣམ་བཞག་བཞིན་ནི་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལས་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དག་དང་ལམ་དག་ནི། ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ནི། སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དོན་བསྟུ་ན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི། ཡོངས་སུ་དབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེམཉམས་གཞག་གི་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་གོ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་དག་གི་གོ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དག་གི་ཐ་སྐྱད་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་ཏུ་བྱེད། ལས་ཀྱི་མཐའ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཏུ་བྱེད། འཁོ་བས་ཆོས་གོས་སོགས་ཇི་ལྟར་གནང་བ་བཞིན་ཡོངས་སྒྲིབ་པས་ཡོ་བྱེད་བསྐྱངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མ་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་སྟེ། ཚུལ་བས་སྒྲོམ་སྐྱང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དྲན་པས་ཉེ་ཉོན་བྱིང་རྟོན་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་མདོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲིབ་པས་རང་གི་མི་མཐུན་སྟེགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ས་མཚམས་ནི། གཙོ་ཆེ་པར་སྒྲོམ་ལམ་ནས་ཡོད། བརྒྱད་པ་སྒྲིབ་པའདུང་པ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཕགས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱ་བྱེད་པས་ན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ཅེས་བྱའོ། འདུལ་པ་ཡན་ལག་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། རྒྱུད་བླ་མར་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཕགས་ལམ་ཡིན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཏུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་གྱིས་འཕོ་བ་དེ་འཁོར་ལོ་ཡུལ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འཕོ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་རྟོག་པ། ཚུལ་བ་དྲན་པ་བཞི་ནི། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་འདུས་པས་དེས་རང་གི་མི་མཐུན་སྟེགས་འཛུམས་པས་ན་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་བས་དང་ཆོས་མཚུངས། ཡང་དག་པའི་དག་ལས་ཀྱི་མཐའ་འཁོ་བ་གསུམ་ལྷག་པ་

ཆུ་མཁའ་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་འདུས་པས་དེ་གསུམ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པས་རྟེན་
 པར་བྱེད་པའི་ལྟེ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ལྷག་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་དེས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་ན་སྤྱད་པར་བྱེད་
 པའི་ལྟེ་བ་བྱེད་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་
 ལམ། རྒྱུར་བར་འགྲོ་སོགས་ཐེབས་སོགས་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ནི། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་རྩ་ནི་འབབ་པའི་རྩ་ཡི་སྟོང་གི་དབྱེ་བས་མངར་བ་དང་
 རྒྱུར་བ་དང་ཡིན་ཏུ་ཁ་བའི་རོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རབ་འབྲིང་ཐ་
 གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། རི་ལྟར་བསིལ་དང་ཞིམ་དང་འཇམ་པ་
 དང་། ཡང་བའི་རྩ་ནི་སྟོན་དེ་ལས་འཐོན་པ། སེམས་པ་ཚུ་ལ་སོགས་གནས་འབྲེལ་བས།
 ཡིན་ཏུ་མང་པོའི་རོ་ནི་འགྱུར་བ་བཞིན། དེ་བཞིན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྩའི་
 ཆར། རབ་བཅེ་སྟོན་གྱི་སྟོང་པོ་ལས་འཐོན་པ། འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 ལས། རྣམ་པ་མང་པོའི་རོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་
 ཡན་ལག་དང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གཉིས་འདྲིར་མཐོང་ལམ་དང་སྟོན་ལམ་ལ་དོས་སུ་
 བཞག་གང་། མཐོང་ལམ་ནས་བྱང་སྟོན་སོ་བདུན་རྩེ་གསུམ་པར་འཐོབ་སྟེ། མདོ་སྟེའི་རྩ་
 ལས། རྒྱལ་སྐུ་བྱང་རྒྱལ་སྟོན་མཐུན་པ། རྣམ་པ་སྟོན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ནི། རྟག་ཏུ་
 མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནི་ཐོབ་པར་འདོད། ཅེས་དང་། སྟོན་གསུམ་པ་ལ་
 བྱང་རྒྱལ་གྱི། ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཛོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་
 དོན་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་གྱིས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་
 ཅན་གྱི་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས།

ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ། །འབྲུག་པའི་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི། །དེ་ལས་གཞན་བདེན་རྒྱུ་པ་
 དང་། །ཞེས་འགོག་བདེན་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། །གཞུགས་སོགས་དོན་ལྟ་དང་། །ཕོ་མོ་དང་འབྲུག་
 གུས་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟེ་མཚན་མ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་རྒྱུ་པར་
 ཐར་པའི་སྟོ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། །སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་སྟོང་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་
 འཛིན་ནི་རྒྱུ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། །དེ་རྒྱུ་ལས་ལས་གཞན་པའི་
 བདེན་པའི་རྒྱུ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་རྒྱུ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་དུ་བཤད་དོ། །ཁ་ཉིས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ལས། །ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྟོང་ལུ་
 བོ། །འབདག་མེད་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་དང་། །འབདག་རྩ་ལུ་བའི་རྟེན་དང་ནི། །དེ་དག་ཉེར་ཞི་
 ཡིན་ཞེས་བྲ། །རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་རྒྱུ་ལྱིས་སྟོགས། །རྟོག་རྩ་དག་འདྲ་ལུ་ལུ་པོ། །ཞེས་
 རྒྱུ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད། །མཚན་མ་མེད་པ། །སྟོན་པ་མེད་པ་རྒྱུ་ལས་གོ་རིམས་
 བཞིན་དུ། །བདག་མེད་པ་གཉིས་དང་། །མི་རྟོག་སྟུག་བསྐྱེད་ཀུན་འབྱུང་གི་ཕུང་པོ་སྟུག་
 བདེན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕུང་འདས་ལ་དམིགས་ནས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བདག་རྩ་རྒྱུ་པར་མི་
 རྟོག་པ་དང་། །རྒྱུ་ལྱིས་སྟོགས་པ་དེ་དང་། །དག་འབ་དང་ལུ་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་
 སོ། །ཁ་ཉིས་པ་ནི། །ཀུན་བརྟུས་ལས། །རྒྱུ་པ་བཅུ་པའི་ནང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱུ་པ་དུ་ཞེ་
 བ་གཉིས་སོ། །སྟོན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་པ་དུ་ཞེ་བ་དུག་གོ། །མཚན་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་པ་དུ་ཞེ་བ་
 བརྒྱད་དོ། །ཞེས་སྟུག་བདེན་གྱི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། །མི་རྟོག་སྟུག་བསྐྱེད་ཀུན་
 འབྱུང་གི་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ་དུག་དང་། །འགོག་བདེན་དང་ལས་བདེན་གྱི་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་ལ་
 དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱུ་ལས་ལ་རིམ་བཞིན་རྒྱུ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། །སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། །མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་འགྲེལ་པ་འདི་དང་མཐུན་པར་གསུངས་
 སོ། །ཆོས་རྒྱུ་ལྱི་རོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རྒྱུ་
 པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། །མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་

དུ་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་ཐར་སློ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར། ས་མཚམས་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །ཁོ་ན་ལེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་གཉིན་པོའི་ལམ་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྩེ་སྤུ་མ་ཐུན་
 པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲལ།

༼སྤྱལ་པའི་ལམ་གསུམ་བཤད་པ༽༽

༥ གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྤྱལ་པའི་ལམ་ལ་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཤེགས་
 དང་། རྣམ་པར་བཤེགས་པའི་སྤྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ནང་གཞུགས་ཅན་དང་། གཞུགས་ཅན་མ་
 ཡིན་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་རྣམས་ལ་ལྟའི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉིན་པོར་རྣམ་
 པར་ཐར་པ་འདི་གཉིས་དང་། གཞུགས་སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱག་པ་སྤྱལ་པ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་གཉིན་པོར་སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་
 ཐར་པའི་སློ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བྱས་ནས་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་
 ཐར་པ་གཅིག་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྤྱལ་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་
 དེ། གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཞུགས་མེད་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་
 ཐར། གེགས་སེལ་སྤྱག་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར། མཐའ་དངུང་བ་ལ། རྣམ་
 ཐར་གྱི་རྟེན། བརྟེན་པ་རྣམ་ཐར་གྱི་རང་བཞིན། དེའི་སློམ་ཚུལ། དེས་ཚིག་དགོས་
 པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་རྟེན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་
 དང་། སྤྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཐར་སློམ་སྟེ། འདི་དག་གིས་བསམ་གཞུགས་བརྒྱུད་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་
 དུ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསློམས་ནས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་

བཞི་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ལ་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གཞུགས་མེད་ཅེས་
བྱ། ཁམས་གསུམ་གྱི། རྟེན་ཅན་སྟག་མཁི་ལས་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་མིས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགོ་ག་པའི་རྣམ་ཐར་ཁམས་གསུམ་གའི་
རྟེན་ལ་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་རྟེན་ནི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་སོགས་ལ་བརྟེན་
ནས་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སམ་ཚམས་གསུམ་ལས། ཁྲང་
པོ་ནི། རང་གི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམས་འཇུག་
གི་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྟུལ་སྟུར་སྒྲོལ་གས་སྟོན་པར་རུས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་
མཁེན་པ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྟུལ་པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་
གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་
དོ། གསུམ་པ་ནི། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་
རང་ཉིད་ལ་གཞུགས་ཅན་གྱི་འདུཤེས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། གཞུགས་རྣམས་ལ་བཟང་དན་ཆེ་
རྒྱུ་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་
གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འདུཤེས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་སྟུར་བཞིན་སྒྲིམ་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་གྱི་
གཞུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སྟངས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། སྟུག་མི་སྟུག་ལ་སོགས་པའི་
གཞུགས་རྣམས་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་བསལ་ནས་གཞུགས་སྟངས་
ཐམས་ཅད་སྟུག་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད། གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་
འགོ་ག་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ལྟ་པོ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྒྲིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་པར་
བྱེད་དོ། བཞི་པ་ནི། འདི་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲིམས་
འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་འགའ་ཞིག་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་
ཕྱིར། ལྟ་པ་ནི། འདི་ལྟ་བུ་བསྒྲིམས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་དེ། སྟུལ་
སྟུར་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སོགས་ལ་རྣམ་པར་ཐར་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་

འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༼མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ལྟར་བཤད་པ།༽

༥ གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་ལ་ཐར་པ་དང་
མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་
བཞི་དང་། ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་འདུལ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་
པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ལྟེ། ཞེས་པ་དང་། གཞུང་དོན་ནི། མཐོང་ཆོས་ལ་
བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི། འགོག་པའི་རྣམ་
ཐར་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་འདི་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་སྟོན་པ་
གཞན་སྟོན་གྱི་ལ་ལ་འགོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་ཐར་ཐོབ་ཐོན་པའི་གང་
ཟག་གི་རྒྱུ་གྱི་རགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་མ་བསྐྱད་པའི་མཁྱེན་པ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་
གནས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་ལྟ་ཡོད། འགོག་སྟོམས་དང་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་
དོན་མི་གཅིག་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདས་ལམ་གྱི་དོ་བོར་སྐྱེད་ཀྱངས་པ་དང་། འགོག་སྟོམས་འདས་ལམ་
གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དུ་བཤད་པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དགྲར་བཤད་པ།༽

༥ བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་
གཟུགས་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དག་སྟེ་དགྲའོ། ཞེས་
གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོ་
ནས་དུ་མར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འདས་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི། དེར་གྱུར་པའི་
གཟུགས་མེད་བཞི། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་

མཐའ་དབྱངས་པ། ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་
དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་
ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ལ། མཛོད་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་འདུ་ཤེས། མེད་པར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
རྣམས། འགོག་པའོ་རྣམ་སྤྲིན་དེ་འབྲས་ཆེ། དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་སྟོམས་
འཇུག་ བསམ་གཏན་ཐ་མར་འབྱུང་འདོད་པས། དགོ་བའོ་སྟེས་རྣམ་སྟོང་འགྱུར་
ཉིད། འཕགས་པའི་མ་ཡིན་དུས་གཅིག་འཐོབ། འགོག་པ་ཞེས་པའང་དེ་བཞིན་
ཉིད། འདི་གནས་དོན་དུ་སྤྲིད་ཅེར་སྟེ། དགོ་བའོ་གཉིས་སུ་སྟོང་འགྱུར་དང་། མ་དེས་
འཕགས་པའི་སྟོང་བས་འཐོབ། ཐུབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་གིས་ཐོབ་བྱ། འད་པོར་མ་ཡིན་སྐད་
ཅིག་མ། ལུས་ཅུ་ཅ་ བཞིས་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་ཉེན་
ཅན། འགོག་པ་དང་པོར་མི་ནང་དུ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་
པ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དེ་བྱང་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྷན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་
རྣམ་སྟེ་ཡོད་པ། སེམས་སེམས་བྱུང་མངོན་གྱུར་པ་མེད་པ། ལུས་ཀྱི་བྱང་པའི་སྟེང་དུ་
མཚུངས་ལྷན་རགས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པ། འདུ་ཤེས་མེད་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་
སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ། འབྲས་བུ་ཆེ་པའི་ནང་དུ་གཏོགས་ཤིང་དེའི་སས་བསྐྱས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཡང་བྱང་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྷན་
ཏེ། དགག་གཞི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཚུངས་ལྷན་རགས་པ་མཐའ་དག་འགོག་པའི་རང་རྒྱུ་
ཐུབ་པའི་རྣམ་སྟེ་ཡོད་པ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྐྱས་པ། འཁོར་བ་ལས་དེས་པར་
འབྱུང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ། ཀུན་སྟོང་དགོ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཐོབ་པས་རོ་བོ་དགོ་བ་ཡིན་པ། སྟེ་གནས་སྟོང་འགྱུར་ཁོ་ནར་གཏོགས་པ། སྟེ་སྟེས་སྟེས་

ཞིང་འཕགས་པས་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པ། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་པའི་བྱང་
 ཆོས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་
 གིས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ། དག་སོགས་
 གསུམ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། མྱོང་འགྱུར་གསུམ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། སྐྱེ་འཕགས་སུ་རྒྱུ་
 ལ་ཡོད་པ་དཔྱད་པ། ཐོབ་ཚུལ། ཁམས་གང་དུ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་
 བློ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྒྲིམས་པར་
 ཞུགས་ནས་མ་ལང་གི་བར་དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་རགས་པ་འགོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། འགོག་
 པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དེས་ཀྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་རགས་པ་འགོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཆོར་འདུ་
 རགས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྐྱེ། ཆོར་འདུ་གཉིས་པོ་དེ་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྐྱེ། དེ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འགོག་པ་ཞེས་པ་འང་དེ་བཞིན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོར་
 འདུ་རགས་པས་ཡིད་སྒྲོ་ནས་ཆེ་དེ་ལ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་ཞི་ནས་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནས་པའི་
 ཕྱིར་དུ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་ཏེ། འདི་གནས་དོན་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 བློ། འགོག་པ་ལ་དང་པོར་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་སྲིད་ཅེས་སེམས་ནས་འཇུག་
 སྐྱེ། འགོག་སྒྲིམས་དེ་སྲིད་ཅེས་སེམས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་ཅེར་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འགོག་སྒྲིམས་དེ་དག་སོགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དག་བ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཀུན་སྒྲོང་གི་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
 པ་ནི། འགོག་སྒྲིམས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་གནས་མྱོང་འགྱུར་ཡོད་དེ། འགོག་སྒྲིམས་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་འག་འཛིག་འགོག་པ་ལས་མ་ཉམས་པར་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 ལན་གངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་ཡོད་དེ། འགོག་སྒྲིམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འག་འཛིག་
 འགོག་པ་ལས་ཉམས་ནས་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་

ཡེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་པར་མ་ངེས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་
 ཆོས་ཞིའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སློམ་ས་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུམས་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སློམ་ས་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེ་གཉིས་ལས་ཉན་གྱིས་
 འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ཡོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སུ་སྤྱོད་འགྱུར་དང་། །མ་ངེས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟུག་པ་ནི། འགོག་སློམ་ས་དེ་འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་
 མེད་དེ། སོ་སྐྱེས་བདག་ཆད་ཀྱི་དོགས་པས་འཇིགས་པས་འགོག་པ་ལ་བསྐྱམས་པར་འཇུག་
 མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སློམ་ས་འཇུག་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་
 པའི་སློམ་ས་འཇུག་དེ་སྦྱོར་བའི་ཆོ་བདག་གི་རྟེན་ལུས་ལ་དམིགས་ཤིང་། འགོག་སློམ་ས་ཀྱི་
 སྦྱོར་བའི་ཆོ་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་བྱ་ལ་གཉིས་སྤང་བ་ལ་ཕྱིར་
 ཏེ། འཕགས་པའི། ཞེས་གསུང་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ལ། སྦྱིར་བཏང་ལ་འགོག་པའི་
 སློམ་ས་འཇུག་དེ་སྦྱོར་བས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྦྱོར་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ལ་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སློམ་ས་དེ་སྦྱོར་བས་ཐོབ་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པའི་ཞར་ལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་
 རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྲུབ་པར་བསྟོན་པ་
 ལས། དགེ་བ་མཐར་ཕྱིན་ཁྱོད་ལ་ནི། །སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་ཅུང་ཟད་མེད། ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། སྦྱོར་བས་ཐོབ། །ཐུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་ལ་རུབ་སྟོགས་ཀྱི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་ཁ་ཅིག་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ཐོབ་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐར་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་མཛོན་དུ་བྱེད། དེ་
 རྗེས་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་ལ་སློམ་ས་པར་འཇུག། དེ་རྗེས་སྲིད་ཅེའི་སློམ་
 སྤང་དགུ་རིམས་ཀྱིས་སྤངས་ནས་བྱང་ཆུབ་མཛོན་དུ་བྱེད་པས། མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐྱོད་
 ཅིག་མ་བཅུ་དུག་དང་། སྲིད་ཅེའི་སློམ་སྤང་དགུ་རི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་

དང་། དེ་དག་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དག་སྟེ་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་སྤྱུང་ཅུ་ཅུ་བཞི་བར་མ་
 ཆད་དུ་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་བྱང་རྒྱལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོར་མ་ཡིན་
 གླུ་ཅིག་མ། །སྤྱུང་ཅུ་ཅུ་བཞིས་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་
 བློ་འགོག་སློམས་པའི་ཆེར་འདོད་གཟུགས་གྱི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་
 གྲུང་པའི་ཆེར་དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་
 གཟུགས་རྟེན་ཅན། །འགོག་པ་དང་པོར་མི་ནང་དུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། འགོག་སློམས་ཡིན་ན། འདོད་གཟུགས་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པས་བྱུང་བར་
 ཐལ། གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་སློམས་པར་ཞུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་སློམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་སློམས་པར་ཞུགས་པ་ཐག་ཏུ་འདུས་བྱས་གྱི་
 འཇུག་པ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེའི་
 ཆེ་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འགོག་སློམས་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འགོག་པ་ལས་མ་ཉམས་པར་སྤིང་ཅེར་སྟེ་བ་བླངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། འགོག་སློམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མཛོན་བྱེད་འགོག་པ་ལས་ཉམས་ནས་
 གཟུགས་ཁམས་སུ་སྟེ་བ་བླངས། དེ་ནས་གི་འཕོས་ཏེ་སྤིང་ཅེར་སྟེ་བ་བླངས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་སློམས་པར་ཞུགས་པ་ཡོད་
 གྲུང་། དེའི་ཆེ་འདུས་བྱས་གྱི་འཇུག་པ་རྒྱན་ཆད་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་འགོག་པ་
 ལ་སློམས་པར་འཇུག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་འདུས་བྱས་གྱི་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་དེའི་ཆེ་འདུས་བྱས་གྱི་འཇུག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་གྱི་ཆེ་འདུས་
 བྱས་གྱི་འཇུག་པ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་བདག་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་འཇུག་
 པར། མུང་ན་འདས་ཆེ་དེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་འདི་ཉན་
 ཐོས་སྟེ་པ་ལ་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་པོ། །གཉིས་

བ་ལ་ཡང་། བཤད་བྱའི་ལུང་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 རྟེན་གྱི་ལྷན་པའི་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། དགོ་རྒྱུས་ཀྱི་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྤེངས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་
 བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
 འགོག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྒྲུ་མཆེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་སྤྱིད་པའི་ཅེ་
 མོ་ལ་བྱེད་དུ་སྟོགས་པ་ཞི་བར་གནས་པའི་སེམས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་
 དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་མིན་པ་རྣམས་དང་བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་འགོག་
 པ་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་རྟེན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་
 དང་། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་གིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཀུན་
 གཞིའི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱ་ཆོགས་རྒྱག་བཀག་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་
 བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཆོགས་རྒྱག་རགས་པ་བཀག་པའི་
 སོ་སྒྲུའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྷན་པའི་འདུ་བྱེད་དམིགས་པ། འདུ་ཤེས་མེད་
 པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། གང་ཟག་གང་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པ། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། དགག་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་
 དགག་བྱ་གང་འགོག་པ། རོ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་རྟེན་གྱི་ཞུགས་ཞུགས་
 པ། ཕྱིར་འོང་གི་ཞུགས་པ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མེད་པའི་ཞུགས་པ། འགོག་

སྒྲིམས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ཤེས་རབ་རྒྱུད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིད་ཅེའི་
 སེམས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སྤྱེ་རྣམས་དེ་ལ་སྒྲིམས་པར་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲིམས་པར་
 འཇུག་པ་ལ་སྤྱིད་ཅེའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་དགོས་པ་གང་ཞིག་ སོ་
 སྤྱེས་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མཛོན་
 བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ། འགོག་སྒྲིམས་ཐོབ་
 པའི་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འགོག་སྒྲིམས་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་
 འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་
 སོང་བའི་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཅི་ཡང་
 མེད་གྱི་སྤྱེ་མཆེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 བློ་ འགོག་པ་ལ་དང་པོར་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམས་པར་
 འཇུག་སྟེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་གྱི་ནང་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་སྤྱིང་དེ་ལས་ཀྱང་སྤྱིད་པར་
 བྱས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའོ། །སྤྱི་སྤྱི་
 བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིས་ནི་དེས་པ་མེད་དེ། བསམ་
 གཟུགས་བརྒྱུད་ཀ་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་ནས་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་འདས་ལམ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་སྤྱིད་ཅེའི་མཐོང་
 སྤང་ཉོན་མོངས་སྤང་དགོས་ཤིང་ཉོན་ཡིད་འགོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་
 ཀྱིས་དེ་དག་སྤོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོ་ལ་བྱེན་དུ་སྤྱོད་པ་
 པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོ་ལ་བྱེན་དུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་
 ཡི། སྤྱིད་ཅེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། སྤྱིད་ཅེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་

བྱལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དེ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 འདོད་ཆགས་དང་མ་བྱལ་བ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་དེ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཚོར་འདུ་རགས་པས་ཡིད་
 སྒྲིན་མ་ཆེ་འདིར་ཚོར་འདུ་རགས་པ་ཞི་ནས་ཡིད་བདེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིམས་པར་
 འཇུག་སྟེ། ཞི་བར་གནས་པའི་སེམས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། དགག་གཞི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་རིགས་
 པའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཚོགས་བདུན་རགས་པ་འཁོར་བཅས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་སེམས་
 དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། འཇུག་ཤེས་
 ཏུག་ལ་བརྟན་པ་མིན་པ་ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉིད་འཇུག་པོ་ལོག་པ་
 དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
 ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཡིད་ལ་བརྟན་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཡིད་དེ་
 གནས་སྐབས་གསུམ་མ་གཏོགས་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་གསུམ་ནི། འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པ། འདས་ལམ་
 མངོན་གྱུར་པ། མི་སྒྲོབ་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །ཏུག་པ་ནི། འགོག་
 སྒྲིམས་དེ་ཐག་བཅས་དང་ཐག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐག་མེད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་
 ལས། འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཐག་པ་མེད་པར་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་མོངས་
 པ་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚུངས་པར་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཉན་མོངས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷས་ཡོད་དང་
 བཏགས་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པ་འཕྱིག་ལྷས་ཡོད་དུ་འདོད་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་
 ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས། བཏགས་པའི་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྷས་ཡོད་དུ་ནི་མ་ཡིན་
 བོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་ན་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་

སའི་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པས་བྱུང་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་
 བར་ཞུགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་སྟོམས་
 སལ་ཆེར་དང་པོ་མའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་སྐྱབ་
 བོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་གཟུགས་གཉིས་ན་ཆོར་འདུ་རགས་པས་ཡིད་སྐྱེ་ནས་
 ཡིད་བདེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡོད་ལ། གཟུགས་མེད་
 ན་དེ་ལྟར་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་ཅུས་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་
 དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྟོམས་པར་འཇུག་གི། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ནི་དེ་འདྲ་
 བ་མེད་དེ། ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ནི་འདི་ལ་འདིའི་རྩོལ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤྱིར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་ཡོད་དེ། འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འགོག་པ་ལས་མ་ཉམས་པར་སྤྱིང་
 རྩེར་སྐྱབ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགག་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་
 ཡེ་ཤེས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོགས་བདུན་རགས་པ་འགོག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་དམིགས་པ། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། གསུམ་པ་ལ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདས་ལམ་དང་སྤྱིང་རྩེའི་དངོས་
 གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་རྩེལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཆོས་
 ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
 བ། ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྟོམས་དང་། ལྷན་མོང་པའི་དེ་གཉིས་ལས། ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་ཡེ་ཤེས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་དུག་པ་ཡན་ཆད་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཞེས་
 དང་། རིན་ཆེན་སྤྱིང་བ་ལས། འགོག་པ་ཐོབ་པ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པས་

[illegible]

དང་། མཛོད་ལས། སྒ་བ་སྒ་བའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤུལ་ནི་
 དེས་པ་མེད་དེ། རྒྱལ་སྤུལ་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམས་པར་
 ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྒྲོམས་འཐུག་དགུར། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་སྒྲོམས་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་གཙོ་ཆེར་མི་ཡིན་པ་
 དགོས་ཏེ། མཛོད་ལས། འགོག་པ་དང་པོར་མི་ནང་དུ་འོ། ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་
 ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མཛོད་པར་སྐྱབ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་དེས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་སྤུལ་སུ་འགོག་སྒྲོམས་སྐྱེས་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་ལ་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་
 དང་འདྲེན་ལྟ་དུ་ག་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དུ་ག་སྟེ་ཉེར་
 ལྟར་བཤད་པས། འདྲེན་ལྟའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྒྲོམས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་ འགོག་སྒྲོམས་ཡིན་ན་དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་སོང་བས་བྱེད་ཟེར་
 བ། འདྲེན་ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྒྲོམས་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲེན་ན། མིའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྒྲོམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འདྲེན་ལྟར་
 ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདྲེན་མི་ལུས་ཏེ། འདྲེན་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་
 བ་ཡོན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 འགོག་སྒྲོམས་ལ་དེས་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདྲེན་ལྟའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྒྲོམས་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མཛོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྒྲོམས་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ལ་འགོག་སྒྲོམས་སྟར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྒྲོམས་
 དེ། དེའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མ་བྱེད་ན། དེ་
 འདྲེན་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་ དེ་གཟུགས་
 ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདྲེན་ན། དེ་འདྲེན་པའི་རྟེན་

ལ་སྦྱོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་
 ལོ། ཟེར་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་དེ་འདོད་
 པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྦྱོས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚུངས་པ་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ འགོག་པ་
 ལ་སྦྱོས་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཡིན་ན། སྤྱིད་ཅེས་སེམས་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་མི་
 འཐད་དེ། འགོག་པ་ལ་སྦྱོས་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་ནས་སྦྱོས་པར་འཇུག་པའི་ཐོན་ཀླལ་གྱི་
 སྦྱོས་པར་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་སྦྱོས་པར་ཞུགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྤྱིད་ཅེས་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་
 བ། ས་མཚན་སྤྱོད་པ་འགོག་སྦྱོས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལའད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་གཞི་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྤོངས་ལྟེང་དུ་དགག་བྱུང་མཚུངས་ལྟར་རགས་པ་བཀག་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོས་པར་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྟན་མེན་འདུ་བྱེད། འགོག་
 སྦྱོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། རྟེན་གྱི་སྦྱོན་པ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འགོག་
 སྦྱོས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། རོ་བོའི་སྦྱོན་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱོས་པར་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་འགོག་
 སྦྱོས་དང་། ཐོན་ཀླལ་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་སྦྱོས་གཉིས་སུ་ཡོད། རྣམ་སྦྱིན་མྱོང་ཚུལ་གྱི་
 སྦྱོན་པ་སྦྱོས་ནས་མྱོང་འགྱུར། ལན་གངས་གནན་ལ་མྱོང་འགྱུར། རྣམ་སྦྱིན་འབྱིན་པར་མ་
 རེས་པའི་དེ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ནས་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། བཞི་པ་ལ། གང་ཟག་གང་གིས་སྦྱོས་པར་འཇུག་པ། ས་གང་
 ལ་བརྟེན་པ། ལམ་གང་ལ་བརྟེན་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས། དགག་བྱུང་འགོག་
 པ། རོ་བོ་གང་ཡིན་དབྱེད་པ། དུས་ཇི་སྤྱིད་དུ་སྦྱོས་པར་འཇུག་པ། ཁམས་གང་དུ་
 སྦྱོས་པར་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་ལུས་རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་གྱི་སྐབས་སུ་སོང་བ་ལྟར་
 རོ། །ཁ་ཅི་ནི། ཐེག་དམན་པ་རྣམས་ཚོར་འདུ་རགས་པས་ཡིད་སྦྱོན་ས། སྤྱུག་བསྤུལ་

དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོར་བ་དང་། འདུ་བྱེད་སྤྱི་ཅི་ལོག་རྣམས་ནད་དང་འབྲས་
 དང་བྱུག་རྩའི་རྣམ་པར་མཐོང་ཞིང་། དེ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འགོག་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
 ལྷ་བྱུར་གཟིགས་པའི་སྒྲོམས་སྒྲོམས་པར་འཇུག་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་དུ་འདི་ལ་
 སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྒོན་དུ་
 བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ནི་
 བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་མེད་པས་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་དེ་ལ་
 སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཆུལ་ཚོགས་པར་ཐོབ་ནས། གཞན་ལ་
 སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དེ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་ནི། འདོད་
 ཁམས་སུ་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་འགོག་སྒྲོམས་ཀྱི་དགག་བྱུར་བྱུར་བའི་རྣམ་
 ཤེས་ཆོགས་དུག་དང་། གཟུགས་ཁམས་སུ་ཆོགས་བཞི། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་རྣམ་
 ཤེས་གཅིག་སུ་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་ཁམས་ན་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག གཟུགས་
 ཁམས་ན་སྒྲ་ལྗེའི་རྣམ་ཤེས་མ་གཏོགས་ཆོགས་བཞི། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་དབང་ཤེས་
 ཐམས་ཅད་མ་གཏོགས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ནི། འགོག་སྒྲོམས་
 དེ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། བསྟུང་པ་ལས། འགོག་པའི་
 སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པར་བཞུགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 རྣམ་བཟགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བཟགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བཟགས་པའི་ཡོད་
 པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སོགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དག་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྒྲོང་གི་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་སྒྲོང་གི་དག་པའི་སྟོབས་གིས་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དག་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། ཐེག་དམན་
 པ་རྣམས་རང་གི་འཕེན་པ་ཅི་ཙམ་བཏང་བའི་བར་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་ཏེ། དེས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་

སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དེ། དཔེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་རྟག་
 ཏུ་དུ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དགོན་པ་དང་ཟབ་པ་སོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལོ་བདུན་
 གྱི་བར་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་ལ་སྒྲིམས་པ་འཇུག་པ་ལྟར་ཡིན་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལོ་
 བདུན་གྱི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ད་ལྟར་རང་གི་ད་སྤྱིང་ཆེ་ལས། ཉམས་མིན་
 ཆོས་ལ་སེར་སྒྲུ་མེད། དཔེ་མ་ཁྱུང་མེད་ཅིང་མི་རྣམས་མེད། ཁ་ཅི་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་བཞིན་
 མིན། ཁ་ཅི་བསྐྱེད་པ་མ་ཟད་པར། ཁྱོད་ལ་རེ་བའང་ཡོད་མིན་གྱི། འདུལ་བས་ངས་
 ཤེས་མི་རྣམས་ཤིང་། ཀུམ་དང་བཅས་པའང་མེད་པས་ན། དེ་ནི་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་
 བར། ཁ་ཅི་ཅིང་སྒྲིམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁྲི་བ་བྱེད་དང་གསུམ་དག་ཏུ། བཅོམ་ལྷན་
 བྱང་དུ་ཡང་དག་འཛིན། ཅེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་རྟག་ཏུ་དེ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཅིང་
 སང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ཅིང་གིས་གནས་པ་ཡིན་
 བོ། ཞེས་འདོད་དོ། གཞན་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་
 རྟོགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནི་ཞེས་འཆད་དོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ་ལས། དེ་འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ལ་
 སྒྲིམས་པར་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། དེའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་
 འདའ་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་བྱ་བས་ན་བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བར་དུ་འདའ་བར་བྱེད་
 དོ། ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉི་མ་བདུན་ལས་ལྷག་པར་འགོག་པ་ལ་
 སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱལ་སྤྱི་ཕྱི་སྤྱི་པ་དོར་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྤྱིང་ཆེ་པ་དང་ཀུམ་ལས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་བཅུ་ལ་ཐུག་
 གི་བར་དུ་འདའ་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འཕགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོག་སྒྲིམས་ཀྱིས་བྱུང་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་

པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོག་
 གྲོམས་གྱིས་བྱུང་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྤྱོད་
 ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
 མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དགག་གཞི་གཟུགས་སྤང་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་མཚུངས་ལྡན་
 འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་དེ། འགོག་སྒྲོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འདུ་ཤེས་
 མེད་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སེམས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམས་
 འཇུག་རྒྱ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག་རྒྱ་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། འཕགས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འཕགས་པས་མ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེའི་སྟེང་དུ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག་བསྐྱར་ནས་དེའི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མཛོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྒྲོམས་ཅན། མཚན་ཉིད་
 དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་
 ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོག་དབང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། བཏང་སྒྲོམས་དང་ནི་སྟོག་དང་ནི། ཡིད་དང་
 ལྡན་ལ་དེས་གསུམ་ལྡན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དགག་གཞི་ཀུན་གཞིའི་
 རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོགས་དུག་བཀག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག་དེའི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་གཞིའི་རྒྱུ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་ཀུན་གཞི་
 ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཅོམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྒྲོམས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་

ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཀུན་གཞི་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དག་བཅོམ་
 རས་ནི་དེ་ལྟོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱམ་སྟེ། ལྷག་བཅས་མྱུང་འདས་ལ་
 གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་སྤྱག་བདེན་སྤངས་པར་ཐལ། དེའི་ཀུན་གཞི་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། ཀུན་གཞི་དེ་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་པར་ཐལ། དེས་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱིས་བོན་གྱི་
 ཆར་རྒྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་
 གཞི་ཡོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་སྤྱོད་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་མེད་ཟེར་
 པམི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་སྤྱོད་ཀྱི་བག་ཆགས་
 བསྟོ་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་
 བོ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོ་གསྟོ་མས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་
 ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། རིང་
 འྲིག་པ་ན་ཟེ། དགག་གཞི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྟོས་པཅི་རིགས་
 བཀག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་མས་འཇུག་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད། འགོ་གསྟོ་མས་ལ་འདས་
 ལམ་གྱིས་བྱམ་ཟེར་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་བཀག་པའི་འཕགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་མས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་བྱམ་སྟེ། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་
 བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ རང་གི་དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་རང་གི་
 དགག་བྱ་བཀག་པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་མས་འཇུག་ དེའི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་མས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་

ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཐོབ་ན་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པས་བྱུང་བར་
 ཐལ། ཁྱོད་འགོག་སྟོམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་ལྷགས་ཆོས་ཙན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཙན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ཤེས་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སེམས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མཛེད་
 ལས། སེམས་མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགྲུ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག་ལྟ་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་
 པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲུ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཙན། མཚན་བྱེད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གང་ཞིག་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྟ་མིན་འདུ་བྱེད་
 གང་ཞིག་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཚུངས་ལྟ་
 མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་གང་ཞིག་མཚུངས་
 ལྟ་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་པོ་ལྟ་པོ་གང་རུང་གང་
 ཞིག་གཞུགས་སུང་ཡང་མ་ཡིན། ཚོར་བའི་སྤང་པོ་ཡང་མ་ཡིན། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་
 ཡང་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་

པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དང་བཞི་
 པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གྲུབ་སྟེ། གཙོ་སེམས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁཅིག་ ཐེག་ཅེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྒྲིམས་ལ་འདས་ལམ་གྱིས་བྱུང་བེར་
 བ། ས་དྲུག་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཞུགས་བརྒྱུད་ལ་འགོག་པ་སྟེ་ལྷ་པ་ལུགས་མཐུན་དུ་
 སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་ཡར་སོང་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་གནས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་པ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་གནས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
 འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་
 ཐལ། དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྟེལ་གཞི་བསམ་གཞུགས་
 བརྒྱུད་དང་སྟེལ་ཆོས་འགོག་པ་བརྒྱུད་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཆོས་
 ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ འགོག་
 སྒྲིམས་ཆོས་ཅན། འདས་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་ལམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། འདས་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དེར་ཐལ། མཚུངས་ལྷན་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་གང་ཞིག་ མཚུངས་ལྷན་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན་
 སྟུག་ གཞན་ཡང་རང་རིག་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དེར་ཐལ། མཚུངས་ལྷན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་གང་ཞིག་མཚུངས་ལྷན་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་བྱུང་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག་ གཞུགས་ཡུང་

སོགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། བྱེ་བཤད་རང་འགྲེལ་ལས། བརྟན་པ་མིན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དུག་དང་། བཞི་དང་གཅིག་སྟེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

།སྤྱོད་པའི་ལམ་བཞིར་བཤད་པ།།

༥ ལྷ་པ་སྤྱོད་པའི་ལམ་འཆད་པ་ལ། སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱུས་པ་ཉིན་མོངས་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ལྷ་བས་འདིར་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ལམ་ཚོས་ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤྱང་བྱར་བྱུར་པའི་སྤྱི་བ་པའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དངོས་གྱི་ཉེར་ལེན་དུ་བྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ལས་གྲོ་ལ་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས། རྣམ་གྲོ་ལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

།སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཅུར་བཤད་པ།།

༥ དུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་བརྩ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ལྷ་བས་འདིར་བསྐྱེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྩུར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕར་སྤྱོད་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་སྤྱོད་ཀྱི་བར་བརྩུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྐྱོད་བར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་ཕར་སྤྱོད་བརྩུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྤྱོད་པ་བརྩུ་ཡོད་དོ། །

ཐུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁའ་ཁྱེད་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་པ་ལག་དབང་།

༩ གསུམ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁའ་ཁྱེད་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་པ་ལག་དབང་།
 བཤེད་བསྟན་པ་རྒྱལ་བཤེད་། དོན་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁའ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཐུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གཅིག་ཕུ་ཁོ་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤེད་། གཞུང་དོན་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་སོགས་སྟེ་ཚན་བདུན་པོ་
 ཚོས་ཅན། ཐུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁའ་ཁྱེད་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་
 མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བྱུང་བའི་རྣམ་མཁའ་ཁྱེད་གྱི་
 སྟོར་བ་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རྣམ་མཐར་ཐུག་གང་ཞིག། རང་སྤྱོད་སངས་རྒྱལ་
 འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྤྱོད་པར་ཁུས་པ། རྣམ་མཁའ་ཁྱེད་གྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་
 ཉིད། དབྱེ་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་བཅུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་བཞི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། རང་
 བྱུང་གི་རྣམ་པ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད། །ཁུའི་ག རྣམ་མཁའ་ཁྱེད་གྱི་རྣམ་པ་
 གང་ཞིག། རང་གི་རིགས་འདྲ་མཚན་ཉིད་ལ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པ། ཐུག་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁའ་ཁྱེད་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག། རང་གི་རིགས་འདྲ་
 མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། ཐུག་མོང་བའི་རྣམ་མཁའ་ཁྱེད་གྱི་རྣམ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་པོ་ཚོས་ཅན། ཐུར་གཉིས་
 པ་དེར་ཐམས། མཚོན་བྱུང་བོ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཁུས་ཏེ། སྟོབས་བཅུའི་ཉེར་ལོན་མཚན་
 ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཁུའི་ག དེ་གང་ཞིག། རང་གི་སྟེ་ཚན་
 མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། དེ་གང་ཞིག། རང་གི་སྟེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
 རིགས་སུ་གནས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་

པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བྲན་པ་ཉེར་
 བཞག་བཞི་པོ་དེ་རང་གི་སྡེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་
 ལུ་གནས་པར་སོང་བར་ཐལ། དེ་དེའི་རིགས་ལུ་གནས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། རྒྱལ་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁམས། དེར་
 ཐལ། རྒྱལ་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པའི་རྒྱད་ཀྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་པོ་དེ་རང་གི་སྡེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་
 འོག་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་ལུ་གནས་པར་ཐལ། སྤང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་འགྲིག་ དེར་ཐལ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་
 ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྒོ་བཟང་། ས་དེ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཡིན། ཁྲིས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱལ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁམས། གཞན་ཡང་། རྒྱལ་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཤེས་
 རྣམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁམས། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དང་རྒྱལ་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱལ་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་
 མེད་ཀྱང་། དེའི་རྣམ་པ་ནི་ཡོད་དེ། དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། རྩ གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་རབ་དབྱེ། དེ་དག་གི་རང་
 བཞིན། དེ་གང་ཡིན་པ། དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའོ། །

༼སྟོབས་བརྩུར་བཤད་པ༽

རྩ དང་པོ་ལ། སྟོབས་བརྩུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
 བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ནི་
 གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་དང་། མོས་པ་སྒྲུ་ཆོགས་

དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་
 དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བ་
 དང་། སྤོན་གྱི་གནས་རྒྱུ་དུན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་
 མཆེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་། ཞེས་བཤད། གཞུང་དོན་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 སྟོབས་དེ་ལ་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ནས་ཟག་པ་
 ཟད་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་བར་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་བའི་
 རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པས་རབ་
 ཏུ་བྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་མཆེན་པ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་
 བ། སྐྱའི་སྟོབས། གསུང་གི་སྟོབས། ཐུགས་ཀྱི་སྟོབས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་
 ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ལ་སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་མངའ་བ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་
 མར། སྟེད་མེད་བྱུ་ཡི་སྟོབས་ལས་མཐེགས་པའི་སྐྱུ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། སྐྱུ་ལ་
 སྟེད་མེད་བྱུ་ཡི་སྟོབས། གཞན་དག་ཆོགས་ན་སྒྲ་ཆེན་སོགས། བདུན་བརྒྱུས་སྒྲགས་པའི་
 སྟོབས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གསུང་
 དབྱངས་ལན་ལག་དུག་ཏུ་མངའ་བ་སྟེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། བདེ་གཤེགས་གསུངས་ནི་
 མཐའ་ཡས་པས། ཡན་ལག་དུག་ཏུ་བསམ་མི་ཐུབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ལ་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤོན་པ་
 མཆེན་པའི་སྟོབས། མོས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་
 མཆེན་པའི་སྟོབས། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས། ཐམས་ཅད་
 དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཆེན་པའི་སྟོབས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བ་མཆེན་
 པའི་སྟོབས། སྤོན་གྱི་གནས་རྒྱུ་དུན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཆེན་
 པའི་སྟོབས། ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་པའི་སྟོབས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་

མར། གནས་དང་གནས་མིན་ལས་རྣམས་ཀྱི། རྣམ་སྤྲིན་དང་ནི་དབང་པོ་དང་། །ལམས་
 རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །ཀྱུ་འགྲོའི་ལམ་དང་བསམ་གཏན་སོགས། ཉོན་མོངས་བྲི་མ་
 མེད་པ་དང་། །གནས་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། །ལྷ་ཡི་མིག་དང་ཞི་བ་དག་མཐུན་པའི་
 སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཞེས་བྲུ་
 བ། རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་བཞི་བར་མི་རུས་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྗེ་རྒྱུ་དང་འབྲ་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོབས་ཉིད་མ་རིག་སྤྱི་བ་ལ་རྗེ་
 བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོབས་དང་པོ་དྲུག་པོ་དེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྗེ་རྒྱུ་དང་
 འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ལྷ་མིན་གྱི་གོ་ཆ་དང་འབྲ་བའི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་ལ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་གསུམ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྗེ་རྒྱུ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་ཅིགས་
 པ་དང་འབྲ་བའི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱི་བ་ལ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་གཅིག་ནི་
 བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྗེ་རྒྱུ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཤིང་སྟོན་པ་དང་འབྲ་བའི་ཉོན་སྤྱི་བ་འཛོམས་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་དྲུག་
 དང་། གསུམ་དང་གཅིག་གིས་གོ་རིམས་བཞིན། །ཤེས་བྱ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 དང་། །ཁག་ཆགས་བཅས་པ་ཀྱན་བསལ་བས། །གོ་ཆ་ཅིགས་པ་ཤིང་བཞིན་དུ། །ཕྱགས་
 དང་གཞིག་དང་བཅད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼མི་འཇིགས་པ་བཞིར་བཤད་པ༽།

༥ གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ར་ནི་སངས་རྒྱས་སོགས་བདག་ཉིད་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་
 དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ཟམས་ཅད་ཤེས་
 པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། བདག་ཉིད་གྱི་
 ཟག་པ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་རྟོག་པ་པོ་མེད་པས་མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་
 དང་། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། མི་འཇིགས་པ་དེ་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རང་

དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་འཇིགས་པ། རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་
 མི་འཇིགས་པ། གཞན་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་མི་
 འཇིགས་པ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར། རང་གི་བདག་རྟོན་དུ་བྱུང་བའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་
 སྟོན་པ་ལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཆ་བ་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁའ་པ། མི་
 འཇིགས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ང་ནི་སངས་རྒྱུ་སོ་ཞེས་ཁས་
 གྲངས་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྟོག་བ་མེད་པས་རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་དམ་བཅས་པ་ལ་
 མི་འཇིགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་གྱི་ཐུག་པ་ཟད་པ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་བར་སྤངས་པར་ཁས་
 གྲངས་པ་ལ་དེ་མེད་པས་རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་
 དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདི་དག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བར་ཆད་བྱེད་པར་བརྟེན་
 པ་ལ་དེ་མེད་པས་གཞན་དོན་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་གྱི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་དང་། ཐེག་དམན་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བ་
 ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དེ་མེད་པས་གཞན་དོན་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་
 པ་དང་བཞིར་ཡོད་དོ། ཅིའི་སྤྱིར་མི་འཇིགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སང་གོ་དང་ཆོས་མཚུངས་
 པའི་དོན་གྱིས་མི་འཇིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲུ་མར། མི་འཇིགས་རྣམ་བཞི་འཁོར་
 དབུས་སང་གོ་བཞིན། ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་བཤད་དུ། ཆོས་སྐྱོལ་གསལ་པར་བྱང་རྒྱུ་
 དང་། ཞོགས་ནི་འགོ་ག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་སྟོན་པ་དང་འགོ་ག་སྟོན་པ། མི་
 འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

༼སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིར་བཤད་པ།༽

༥ གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་གྲངས་དང་། ཆོས་གྱི་དོན་དང་། ཡུལ་གྱི་སྐད་
 དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཆོས་དང་། དོན་དང་། དེས་པའི་

ཆོག་དང་། སློབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དེ་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཆོས་དང་དོན་
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། དེས་པའི་ཆོག་དང་སློབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་
ནས་བཤད་བྱ་དང་འཆད་བྱེད་ལ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་མཐའ་ཐུག་གི་
མཐུན་པ། རྣམ་མཐུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་མཚན་
ཉིད། དབྱེན། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུག་ཉིས་ཐོགས་ཆེད་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་
ཡུལ་ལ་རོ་སྤང་བའི་ཆགས་པ་དང་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འདུག་པའི་ཆོས་སོ་སོ་
ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཡན་ལག་བརྩུག་ཉིས་ཀྱི་བཞེད་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་
སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤར་བཞིན་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། འགྲོ་བ་དུག་
ཏུ་གཏོགས་པའི་སྤྲང་དམ་ཡུལ་སོ་སོའི་སྤྲང་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤར་བཞིན་དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་
དག་པར་རིག་པ་དང་། གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་སོགས་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་སོགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེད་ཡུལ་
ལ། སྤར་བཞིན་སློབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་
ལས། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཤད་བྱ་དང་། གསུང་དང་ལེགས་པ་འཆད་བྱེད་ལ། ཁྲོ་གྲོས་
ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི། ལེགས་སྟོན་ཁྲོད་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

༼སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ།༽

༥ བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། འབྲུལ་པ་དང་། ཅཅོ་དང་། དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཐུགས་
མཉམ་བར་མ་བཞག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་
བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་དུག་དང་། འདུན་པ་དང་། བཅོམ་འགྲུས་དང་། དྲན་

པ་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་
 བའི་རྣམ་པ་དུག་དང་། སྤྱོད་པ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྡོན་དུ་འགྲོ་
 ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་
 དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ། མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་དང་། ཞེས་གསུངས། གཞུང་
 དོན་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དེ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པས་བསྐྱུས་པ་
 དུག རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པ་དུག འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལྷན་པུ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དུས་
 གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་རྒྱུ་དུ་
 གྱུར་བའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་རྒྱུ་འོག་མ་རྣམས་དང་ཡོན་ཏན་ཀྱི་
 རིགས་དང་སྡེ་ཆོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པས་རབ་ཏུ་སྡེ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་མཁུན་
 པ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་མཆོན་ཉིད། །དབྱེ་ན། སྤྱོད་པས་བསྐྱུས་པ་
 དུག རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པ་དུག འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱུལ་ནག་པོ་རྟོག་པས་བརྩི་བ་
 སོགས་འབྲུལ་པ་མི་མངའ་བའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དག་པ་དང་། ལམ་སྟོར་ནས་ཅ་ཅའི་སྤྱི་འབྲིན་
 པ་སོགས་མི་མངའ་བའི་དག་གི་ལས་དག་པ་དང་། བརྟེན་ནས་བྱུང་བའོར་བ་སོགས་ཀྱི་དྲན་
 པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྟོམས་པར་ཞུགས་ཅུང་མ་ཞུགས་ཅུང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་དང་། འཁོར་འདས་སམ་སྲིད་ནི་ལ་དོན་དམ་
 པར་མི་མཐུན་པ་དང་ནི་བར་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་
 ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་འདོར་བའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་
 བའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་བྱགས་རྩེ་
 ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འདོད་པ་འབྱུང་བའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་
 མངའ་བའི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་དུ་
 གཤེགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་དེ་འདུལ་བའི་ཐབས་སོགས་དྲན་ལམ་དུ་
 བཞག་པས་སྤྱིས་དེ་ལ་བསམ་མི་དགོས་པའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཉིང་རེ་འཇོན་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་མཁྱེན་པ་མི་ཟད་པའི་ཤེས་རབ་
 ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྤྱིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་མི་ཟད་པའི་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་དུག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་
 གྲུབ་སྟེ། འོད་འགྲོད་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་སྤྱིར་འཕྲིན་ལས། སེམས་ཅན་
 གྱི་བསམ་པ་སོགས་དང་མཐུན་པར་འདོམས་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས། བག་ཆགས་མ་
 ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བྱགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྤར་
 བྱུང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འདས་པ་
 དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱུར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་མཁྱེན་པས་མ་
 ཆགས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུད་བླ་མར། འབྲུལ་དང་ཅེ་མི་མངའ་སྟེ། རྟོགས་པ་དྲན་པ་
 ཉམས་མི་མངའ། །འདུ་ཤེས་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱང་མི་མངའ། །མ་བརྟགས་བདུང་སྟོམས་མི་མངའ་
 སྟེ། །འདུན་པ་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་
 གཟིགས་པ་ཉམས་མི་མངའ། །ལས་ནི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་འགྲོ་དང་། །དུས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིབ་པ་

མེད། རྟེན་ལྗང་བཅོམ་ཆུང་འདི་དག་གཞན། ལྟོན་པའི་མ་འདྲེས་ཡོན་ཏན་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པའི་སྒྲིབ་པ། ཅིའི་སྒྲིབ་པ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྲལ་ན། འདུས་མ་བྲས་གྱི་ནམ་མཁའ་དེ་
འབྱུང་བཞི་དང་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་བཞིན་དུ། འཕགས་ཆུང་འོག་མ་རྣམས་
དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་དང་སྡེ་ཚན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པས་ན་དེ་ལྟར་རྫོང་པའི་སྒྲིབ་
ཏེ། ཆུང་སྒྲིབ་མར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་འདྲེས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ནི། ཞེས་
གསུངས་པའི་སྒྲིབ་པ།

༼དུས་གསུམ་གྱི་བྲག་རྩ་གཤམ་པ༽

༥ གཉིས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྱི་བྲག་རྩ་གཤམ་པ་ལ། དབུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་
ལས་གསུངས་ཚུལ། ཀུན་བདུས་ལས་གསུངས་ཚུལ། རྩ་འཇུག་བཞི་གསུམ་ལས་གསུངས་
ཚུལ། རང་ལུགས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དུ་བ་མཚན་གཞི། མེད་ཉིད་རང་དུས་སུ་
འདས་ཟིན་པར་མཚོན། མའི་རྒྱ་བྱད་ཤིང་དང་མེ་གཉིས་ཀ་རང་དུས་སུ་ལོངས་སྤྱད་ཟིན་པར་
འདས་པར་དམིགས་པ། བྱད་ཤིང་མཚན་གཞི། དུ་བ་དེ་ཉིད་རང་དུས་སུ་མ་ལོངས་པར་
མཚོན། དེ་རང་དུས་སུ་ལོངས་མ་སྤྱད་ཅིང་རང་དུས་སུ་དེའི་རྒྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་པར་
དམིགས་པ། ཚེད་སྟེག་པ་མཚན་གཞི། རང་དུས་སུ་མེད་ལྟ་བུར་མཚོན། རང་དུས་སུ་
མའི་རྒྱ་ལ་ལོངས་སྤྱད་ཟིན་མེད་ཉིད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་པར་དམིགས་པ། ཞེས་པ་
སྟེ། དབུས་མཐའ་། འབས་བུ་རྒྱ་དང་སྤྱད་ཟིན་དང་། དེ་བཞིན་མ་སྤྱད་གཞན་ཡིན་
ནོ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། གཞན་གང་ཞེན་དུས་གསུམ་མོ། ཅི་རིགས་སུ་སྤྱར་
ཏེ། འབས་བུ་དང་རྒྱ་སྤྱད་ཟིན་པའི་སྒྲིབ་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པའོ། འབས་བུ་དང་
རྒྱ་མ་སྤྱད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལོངས་པའོ། རྒྱ་སྤྱད་ལ་འབས་བུ་མ་སྤྱད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་བྱང་བའི་
དུས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིབ་པ། གཉིས་པ་ནི། དུས་དེར་བྱང་ཟིན་གང་
ཞིག དུས་དེར་འགགས་པར་དམིགས་པ་དེ། དུས་དེར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དུས་དེར་

རང་རྒྱལ་སྤྱི་བཞུགས་པ་ལོ། རྒྱལ་དེར་མ་བྱུང་བར་དམིགས་པ། རྒྱལ་དེར་མ་འོངས་
 པའི་མཚན་ཉིད། རྒྱལ་དེར་སྤྱི་བཞུགས་པ་ལོ། རྒྱལ་དེར་ད་ལྟར་བའི་མཚན་
 ཉིད། དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་བཏུས་པ་ལོ། ཇི་ལྟར་ན་འདས་པ་ཡིན། འདས་པ་རྣམས་དུ་
 ཞིག་ ཅིའི་ཕྱིར་འདས་པར་བཏགས་ཤེ། བྱུང་བ་འགགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་སྤྱད་ཟིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཇི་ལྟར་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན། མ་འོངས་པ་
 རྣམས་ནི་དུ་ཞིག་ ཅིའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པར་བཏགས་ཤེ། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་
 དང་། རང་ཉིད་མ་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱད་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་
 ན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག་ ཅིའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་བ་བཏགས་
 ཤེ། བྱུང་བ་མ་འགགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱད་ཟིན་པ་དང་། སྤྱད་
 མ་ཟིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་
 གྱི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་ཁྱོད་སྤྱི་བཞུགས་པ་གང་
 ཞིག་ རྒྱལ་དེར་ཁྱོད་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་ཆོས་ཅན། ལྷ་གུ་འདི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཁྱོད་ལྷ་གུ་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་སྤྱི་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷ་
 གུ་འདི་དུས་སུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལྷ་གུ་འདི་དུས་སུ་སྤྱི་བཞུགས་པ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་དེར་མ་
 འགགས་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། ད་ལྟར་བ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་
 ཏེ། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ལྷ་གུ་མ་འོངས་པ་དང་། ལྷ་གུ་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་ས་བོན་འདས་
 ཟིན་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་རང་གི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་
 དང་འདས་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་ཁོ་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེ་ལས། ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། གཤམ་ཏེ་འདས་པ་ལྟོས་ལྟར་
 བ། རྒྱ་དང་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པར་འབྱུང་། ཞེས་སོགས་
 དང་། འཇུག་པར་ཡང་། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་མི་འགགས་པ། ཞེས་སོགས་

དང་། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲོལ་བར་ཡང་། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་མ་ཕྱིན་
 བའོ། །འདས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་
 བའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟར་དམིགས་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་འོངས་པ་དང་ཀླུ་
 བ་དག་གིས་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་གཉིས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་
 མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བའི། སྤར་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་དང་ལྷན་
 ཡང་། རང་ལུགས་གོ་བདེ་བར་བཤེད་ན། དུས་དེར་ཞིག་པ་དུས་དེར་འདས་པའི་མཚན་
 ཉིད། དུས་དེར་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག་ དུས་དེར་མ་སྐྱེས་པ་
 དང་མ་འགགས་པའི་གཞི་མཐུན། དུས་དེར་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། དུས་དེར་སྐྱེས་པ་
 དང་དུས་དེར་མ་འགགས་པའི་གཞི་མཐུན། དུས་དེར་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། དེས་ན། ཅུ་
 བ་མཚན་གཞི། མེད་ཉིད་རང་དུས་སུ་འདས་པའི་དུས་མཚན། མེད་ཉིད་དང་དེའི་རྒྱ་རྣམས་
 རང་དུས་སུ་འོངས་སྒྲིབ་ཅིང་འགགས་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པ། བྱུང་ཤིང་མཚན་གཞི། མེ་
 དེ་ཉིད་རང་དུས་སུ་མ་འོངས་པའི་དུས་མཚན། མེ་དེ་ཉིད་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམས་རང་དུས་
 སུ་འོངས་མ་སྒྲིབ་ཅིང་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པ། ཚ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་མཚན་
 གཞི། མེ་དེ་ཉིད་རང་དུས་སུ་ད་ལྟར་བའི་དུས་མཚན། མེ་དེ་ཉིད་རང་དུས་སུ་སྐྱེས་ལ་མ་
 འགགས་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཆོས་དེའི་འདས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་
 བཏྲུང་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་དེའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཆོས་དེའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་བཏྲུང་ཏེ་འདས་པ་ཡིན་དགོས་
 ཏེ། དེ་ཡིན་ན། ཆོས་དེའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་སང་གི་ལམ་
 དེ་དེ་རིང་གི་ལམ་ལ་བཏྲུང་ཏེ་འདས་ཟིན་པའི་ལམ་དང་། །དེ་རིང་གི་ལམ་ནི་ཁ་སང་གི་ལམ་
 ལ་བཏྲུང་ཏེ་མ་འོངས་པའི་ལམ་དང་། ཁ་སང་གི་ལམ་དེ་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཞིག་ དེ་རིང་
 གི་ལམ་ནི་ཁ་སང་གི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བཤེས་རབ་

ལས། རེ་ཞིག་སོང་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྐྱེས་ལ་
 འགགས་པ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། མང་པོས་བཀུར་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ། སྐྱེས་
 ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་མི་བཞིན། སྐྱེ་བུ་དང་གྱི་རྒྱ་
 ཡོད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། དུས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་པའི་
 རྒྱལ་པོ་བཞིན། ཟེར་ན། མང་པོས་བཀུར་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་པར་
 གཤམ། འདས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཡིན་པར་གཤམ་
 ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འགགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། དུས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཅན། མ་སྐྱེས་པར་གཤམ། མ་འོངས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་
 ཅིག་རང་ཉིད་དུས་གང་དུ་འཛོགས་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་
 པའི་བལྟོས་སར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེའི་དུས་སུ་གཤམ་ཟེན་པ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་
 ཉིད་དུས་གང་དུ་འཛོགས་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་བལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་བལྟོས་
 སར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། སྐྱེས་ལ་མ་
 འགགས་པ་ཡང་ཡིན། རང་ཉིད་གྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་རང་དུས་སུ་གཤམ་ཟེན་པ་དང་། རང་
 དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
 པར་དམིགས་པ། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འདས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་
 གཤམ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པ་ཞིག་པ་འདས་པ་ཡིན་པར་
 གཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་གཤམ། འདས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་བྱམ་པའི་དུས་སུ་གཤམ་ཟེན་པར་
 གཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་བྱམ་པའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། བྱམ་པ་མ་འོངས་པ་དེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་གཤམ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བུམ་པའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེ་བ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
 ཏེ། དེ་བུམ་པའི་དུས་སུ་ཐལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་བུམ་པའི་དུས་
 སུ་ཐལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྐྱེ་བཞིན་པ་བྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་
 ཐལ་ཟིན་པར་ཐལ། བྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

། ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོན་པ། །

༥ གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྤྱད་མི་ལྡང་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་གྱུར་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་
 རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མ་མ་ལུས་པར་དག་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་
 དན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་རྣམས་གདུལ་བྱའི་བྱེད་པར་
 འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྟོན་པ་
 མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། ༥ གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 མངའ་བ་སྤྱད་པའི་རང་བྱུང་དང་། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འཁོར་མ་ལུས་པར་སྐྱོར་བ་
 ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་ཐོབ་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་
 དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ༥ བཞི་པ་དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུབ་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་སྟེ་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་

རྫོགས་པར་སྟེ་ཡང་དག་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་སྟེ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། རྫོགས་དེགས་ལ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཤི། གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུལ་ལ། དེ་ལྟར་ན་
 སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་ཉོན་ཅན་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་སྤྱུ་ཅུ་
 རྩ་དགུའོ། ཞེས་གསུངས། ཤི། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པས་ཉོན་སློབ་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བཏགས་ནས་སྟོན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉོན་སློབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤྱོད་
 པའི་སྤྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ས་དུག་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཟག་བཅས་སུ་བཏགས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྫོགས་དེའི་སྤྱིར། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་
 ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་ཁོན་ཡིན་ཏེ། སློབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་ ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཟག་མེད་ཀྱིས་བྱུང། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཟག་བཅས་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་ན། གཉིས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྫོགས་པ་སྟོན་དུ་
 མོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཉོན་སློབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྤྱིར། གཞན་
 ཡང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྫོགས་
 པའི་མཁྱེན་བཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སློབ་སྤང་
 དགོས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པས་ཉོན་སློབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་མི་སྤྱོད་བེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་

སའོ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གྲང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་
 རྒྱལ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་བཞི་དང་། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་
 བའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་སྤྱིར་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་སྤངས་པ་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 ཇི་ལྟ་བར་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡུམ་འདིའི་གཞུང་ཉན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་
 རྒྱལ་ལ་སོགས་པར་བཞེད་དོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་
 རིགས་ཀྱི་བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཤེར་ཕྱིན་
 གཞུང་བར་བྱས། བཅང་བར་བྱས། གྲག་པར་བྱས། ཀུན་རྒྱལ་བར་བྱས་ནས་གྲང་དེ་ཁོན་
 ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱལ་མང་པོ་ལ་བསྐྱེད་བཀུར་
 བྱས་པའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་བརྟེན་དང་ལེན་པ་
 ཡི། སྟོང་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ལུས་
 ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་བཀུར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པ་དང་། འཛིན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་
 སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པར་བཞེད་དོ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་
 འདི་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི། སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
 བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་དྲིས་ཤིང་ཡོངས་སུ་ཞུས་
 ཡོངས་སུ་བརྟེན་ཅིང་བསྐྱེད་བཀུར་བའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། ཀུན་འདི་དང་། འཛིན་པ་ཡི། སྟོང་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། ཞེས་དང་། ཐེ་
 ཆོམ་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་འདི་བ་དང་། དོན་མི་བརྟེན་པའི། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་
 ལ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི། སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 བ་མང་པོ་ལ་སྤྱིན་པའི་ཕར་སྤྱོད་སྤྱད་པའོ། རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་སྤྱོད་སྤྱད་པའོ། བཟོད་པའི་
 ཕར་སྤྱོད་སྤྱད་པའོ། བཙོན་འགྲུལ་གྱི་ཕར་སྤྱོད་སྤྱད་པའོ། བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་སྤྱོད་སྤྱད་

[illegible]

བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོང་དེ་བཞིན་ཡོད། སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བྱང་
 སེམས་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྣམས་རྫོགས་སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མ་ཁུགས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་དེ། དེ་ཡིན་ན་
 བྱང་ཁུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲོར་བ་རང་གི་དོ་བོར་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་སྒྲོར་བ་རང་གི་དོ་བོར་འཆད་པ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བློ། སྒྲོར་བ་པོའི་སྐབས་སུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་ལ་
 གནས་པ་དང་སྒྲོར་བ་ལགས་ཞེས་ངོ་སྤྲོད་པའི་ལན་དུ། ཀོ་རུ་ཤི་ཀ་སྒྲོབས་པ་འདི་ཡང་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་གྱིས་འབྱུང་ངོ་། ཀོ་རུ་ཤི་ཀ་དེའི་ཕྱིར་ཉན་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་སེམས་ཤིག་
 དང་དེ་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། ཞེས་སྐབས་སྟེ་ནས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་ལ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་བློ། རྣམ་པ་སྒྲོར་བར་བཅས་རྣམས་དང་། ཞེས་བཤད་ན། སྒྲོར་བ་
 པོའི་འོག་ཏུ་སྒྲོར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྒྲོར་བ་པོའི་གང་ཟག་དེས་སྒྲོར་
 བ་སྒྲོམ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྒྲོར་བ་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲོར་བ་པོ་
 བསྟན་ནས་སྒྲོར་བ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་བློ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་ཉི་ཤུར་སྟེ་ནས་
 བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་
 བློ། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་ཅེས་སོགས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ནས་ཆད་པ་ལ། སྒྲོར་བ་ཉི་ཤུ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་སྒྲོར་བ་རང་གི་དོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སྒྲོར་བ་སྒྲེད་ཚུལ་
 དང་། སྒྲེས་པའི་སྒྲོར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་
 པའི་སྒྲོར་བ། གནས་པ་ལ་སྒྲོར་བ་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ། ཟབ་པའི་སྒྲོར་བ། གཏིང་དཔག་
 དཀའ་བའི་སྒྲོར་བ། ཆད་མེད་པའི་སྒྲོར་བ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་

ཡས། ཀའཁུའི་གཤམ་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ག་བྱུགས་ལ་མི་གནས་ཏེ། གང་གི་ཆོ་ག་བྱུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་ཆོ་ག་བྱུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ག་བྱུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ག་བྱུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གངས་བཞིན་དུ་ག་བྱུགས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཀའཁུའི་གཤམ་ལ་བྱང་ཆེན་ག་བྱུགས་ལ་སྤྱོད་པ་མི་བྱེད་དེ། གང་གི་ཆོ་ག་བྱུགས་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ག་བྱུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་དག་ལ་མི་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་དང་། མི་སྤྱོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རིམ་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་བོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལྟ་རིམ་གྱི་ག་བྱུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་བོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ག་བྱུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་ཟབ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། ལྟ་རིམ་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་གཏིང་དཔག་དཀའོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལྟ་རིམ་གྱི་ག་བྱུགས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་གཏིང་དཔག་དཀའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་སྟོན་པ་ལ། ལྟ་རིམ་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ཆད་མ་མཆིས་པའོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལྟ་རིམ་གྱི་ག་བྱུགས་ཆད་མེད་པའི་

སྤྱིར་ཤེར་སྤྱིན་ཆད་མེད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་དག་ཆད་ནི་
 མེད་སྤྱིར་དང་། ཞེས་དང་། ཆད་མེད་པ་ཞེས་བྲུ་བ། ཆད་མེད་པའི་སྤྱིར་བ་སྟེ་ལྟ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟེས་པའི་སྤྱིར་བ་ལ། ཆོག་མཆོད་ཡུན་རིང་རྟོགས་
 དཀའི་སྤྱིར་བ། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་བ། སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྤྱིར་བ། དེས་པར་འགྲུང་
 པའི་སྤྱིར་བ། བར་ཆད་མེད་པའི་སྤྱིར་བ། བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྤྱིར་བ། ལྷུང་བའི་སྤྱིར་
 བ། གཞན་དོན་གྱི་སྤྱིར་བ། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་སྤྱིར་བ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་
 མི་མཐོང་བའི་སྤྱིར་བ། གཞུགས་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་མི་མཐོང་བའི་སྤྱིར་བ། རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་སྤྱིར་བ། འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་འབྱིན་བྱེད་གྱི་སྤྱིར་བ། རྣམ་པར་དག་པའི་
 སྤྱིར་བ། ས་མཚམས་གྱི་སྤྱིར་བ་དང་བཅོལ་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཡུ་རིའི་བུས་
 གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་སྤྱིན་འདི་ལྟར་ཟབ་པ་འདི་ལྟར་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཆད་
 མ་མཆིས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་སྤྱིན་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ལ་གསུང་
 དུ་ཞུགས་པའི་མདུན་དུ་བཞུགས་པའི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཤེར་སྤྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དངངས་
 བར་འགྲུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པར་འགྲུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཟིན་པར་འགྲུར་དུ་མཆིས་པས་
 སོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆོག་མཆོད་ཡུན་རིང་རྟོགས་དཀའི་
 སྤྱིར་བ། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་སྐྱག་པ་དང་། ཞེས་བྲུ་བའི་སྐྱབ་པ་
 དང་ལྟན་པ་རྣམས་གྱི་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་ཆོག་མཆོད་པོས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་མངོན་པར་
 རྟོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྐྱས་
 བ། བཅོན་པ་ཡུ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཤེར་སྤྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དངངས་
 བར་མི་འགྲུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པར་མི་འགྲུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཟིན་པར་མི་འགྲུར་བ་ནི་ཡོད་
 དོ། ཞེས་སོགས་ནས། བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དངངས་པར་མི་
 འགྲུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པར་མི་འགྲུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཟིན་པར་མི་འགྲུར་བ་དེ་དག་ནི་རིང་

བོད་མི་ཐོག་ས་པར་སྒྲུ་མེད་རྫོགས་བྱུང་དུ་ལུང་བསྟན་པ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་དེ་ནས་སྒྲུ་མེད་རྫོགས་བྱུང་དུ་
 ལུང་བསྟན་པ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལུང་
 བསྟན། ཞེས་དང་། མི་སྒྲིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་ལྟན་པ་ནི། ལུང་
 བསྟན་པ་འཕྲོ་བ་པར་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྟན་འདས་རིགས་
 གྱི་བུའམ་རིགས་གྱི་བུ་མོ་ཤིང་སྤྱིན་ཟབ་མོ་ཉན་པ་ཐོས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཐོས་ནས་ཀྱང་བསྒྲུབ་
 པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་དག་པའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་
 བཞིན་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲུ་མེད་རྫོགས་བྱུང་དུ་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་བའམ། སྤྱིར་
 མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་མི་ལྟོག་
 པ་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་སྤྱིར་མི་
 ལྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྟན་འདས་འདི་ལྟ་
 ལྟེ། དཔེར་ན། སྒྲེས་བུ་ལ་ལ་འབྲོག་དགོན་པ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་བཞི་ལ་ནས་བྱུང་བའམ་
 འབྲོག་དགོན་པ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་དང་། དཔག་ཚད་སུམ་བརྒྱ་དང་། དཔག་ཚད་བཞི་
 བརྒྱ་དང་། དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ནས་འབྱུང་བ་ཞིག་མཆིས་ལ། སྤྱིར་མཆིས་པའི་གྲོང་
 དང་། གྲོང་སྤྱིར་དང་། གྲོང་རྩལ་དང་། ཁམས་དང་། རྒྱལ་པོའི་སོ་བྱང་འཁོར་གྱི་སྤྱ་
 ལྟས། བལང་གི་རྫིའམ། བཟའ་ཤིང་གི་ར་བའམ། རྟགས་ཚལ་ལམ། སྤྱིད་མོས་ཚལ་
 མཐོང་ངམ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེས་འབྱུང་། ཞེས་
 དང་། བར་ཆད་གྱི་ཆོས་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། ལྟ་བ་སྟོན་པ་ལ། ཤུ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྟན་འདས་འདི་
 ལྟ་ལྟེ། དཔེར་ན། སྒྲེས་བུ་ལ་ལ་ཞིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཁུམས་འཚལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་རྒྱ་
 མཚོ་ཆེན་པོ་ཁུམས་པའི་སྤྱད་དུ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མཆིས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྤོང་པོའམ།

སྤྱིར་པོའི་མཚན་མཁའ་འཛིན་པོའི་མཚན་མཁའ་འཛིན་དེས་འདི་ནས་རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོ་རིང་
 སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བར་ཆད་མེད་བཅས་དང་། ཞེས་
 དང་། རྟག་ཏུ་ཆོས་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱུ་བ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། དྲག་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
 དབྱིད་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་སྟེ་ཅི་ཤིང་ལོ་མ་དང་འདབ་མ་རྣམས་ལྷགས་ནས་ཁ་དོག་འགྱུར་བའི་ཆོ་
 འཇམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་རིང་པོར་མི་སོགས་པར་ལོ་མ་དང་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱང་རྒྱུ་བ་ཉི་
 དང་། ཞེས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གསར་གྱི་རྟེན་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས། ཡང་དག་
 པར་མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་ལ་ཉི་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་
 སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱང་མེད་སྐྱུ་མ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བཅོར་ཉི་
 བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་འགྱུར་ཞིང་ལུས་ལ་སྐྱག་བསྐྱེད་དྲག་པོ་དང་ཉམ་རྒྱུང་བར་
 འགྱུར་ཉི། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལྷུར་བ་དང་། ཞེས་
 དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་མཛོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷུར་བ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་
 བྱང་རྒྱུ་བ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱུད་པར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་
 པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བྱང་ཆེན་དེ་དག་
 དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་བཞི་དོ་མཚར་ཆེའོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་
 འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། གཞན་དོན་ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་སྐྱུ་བ་པ་དང་
 ལྷན་པའི་གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དྲག་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་
 བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་

གསོལ་ཏོ། རྟེན་ལྷ་རྒྱུད་ཆེན་ཡོན་ཏན་མང་པོ་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྒྲིབ་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་ཅིང་སྒྲུ་མེད་ཨྲྀགས་རྒྱུད་དུ་མཛོལ་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ནི་དོ་མཆར་
ཆེའོ། ཁ་དེ་བར་གཤེགས་པ་དོ་མཆར་ཆེའོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇི་ལྷ་རྒྱུད་ཆེན་རྣམས་
ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་ཨྲྀགས་པར་འགྱུར་བ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་རྒྱུད་ཆེན་རྣམས་མཁའ་གཟུགས་ཀྱི་འཕེལ་བ་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་
མི་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འཕེལ་མེད་འགྲིབ་
མེད་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མི་མཐོང་བའི་སྐབས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་འཕེལ་
བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྩུབ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་རྒྱུད་ཆེན་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་མི་མཐོང་དོ། ཆོས་མིན་པ་
ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་མི་མཐོང་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་
པ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། ཞེས་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མི་
དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་
པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྩུབ་ཀའི་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བསྟན་ཏོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བསྟན་
ཏོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་བྱུང་མི་
མཐོང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྫོང་པ་མེད་
པའི་སྐབས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་འགོག་
པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྩུབ་ཀའི་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ཐབས་འདི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་བ་སུ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་རྒྱུད་ཆེན་གང་སྟོན་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོད་པར་གྱུར་

བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དག་བའི་ཅུ་བ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ། སངས་རྒྱལ་མང་པོ་ལ་
 བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་པ། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་
 ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་ཟབ་པའི་
 སྤྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་པོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་
 མཚན་མ་དང་། དེ་ཡི་དོ་བོ་རྣམ་མི་རྟོག་ ཅེས་དང་། གཟུགས་དང་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་
 དོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐབས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
 པོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྤྱིར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་རིན་པོ་ཆའི་ཕུང་པོ་སྟེ། རྒྱུ་དུ་
 རྟུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་བའི་
 འབྲས་བུ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་དང་། རང་བྱང་རྒྱུ་ཉིད་དང་། རྒྱན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་ཤོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ལོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྤྱིན་བྱེད་དང་། ཞེས་དང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་མཐོང་བའི་
 སྐབས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིན་པའི་སྤྱིར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་
 བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཆོས་
 གསལ་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་
 པ། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་ ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་
 ནི་དག་པ། ཞེས་དང་། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐབས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་
 པའི་སྤྱིར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅོམ་ལྡན་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
 པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་རི་ཅོམ་ཟབ་པ་འདི་བསྟན་པའི་ཆོ་བར་ཆད་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི་
 དོ་མཚར་ཆེའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་
 དེ་བཞིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ནི་བར་ཆད་མང་རོ། ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་

བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ལ་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཚམས་དང་བཅས། ཞེས་དང་། ལོ་སྒྲིམ་དུ་མངོན་
པར་བརྟེན་པར་མི་འདོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྟན་པ་ནི། ས་མཚམས་ལ་སྒྲིམ་པ་དང་
རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་དེ་ལ་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྒྲིམ་པ་རང་གི་དེ་བའི་སྒྲིམ་པ་དབྱེན། སྒྲིམ་
པ་སྒྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ། སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་དོན་
ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། གོ་རིམ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་པའི་
མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། དེ་ལ་དབྱེན་བཅུ་དགུ་ཡོད། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་དེ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། སྒྲིམ་པ་རང་གི་དེ་བའི་སྒྲིམ་པ་སྟེ་ལྔ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒྲི་
ནས་སྟེ་བ་བརྒྱད། སྒྲིམ་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྟེ་བ་བཞི། འབྲས་བུ་དང་དུས་ཀྱི་
སྒྲིམ་པ་སྟེ་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་མི་གནས་པའི་སྒྲིམ་པ། གཞུགས་སོགས་དེ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་ནས་སྒྲིམ་པ་བཀག་པའི་སྒྲིམ་པ། གཞུགས་སོགས་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་
པར་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་པ། གཞུགས་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིད་དཔག་དཀའ་པར་
རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་པ། གཞུགས་སོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཆད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཆད་པའི་ཆོག་མཆོག་པོས་དུས་ཡུན་རིང་མོ་
ཞིག་ནས་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་ཤིང་འཐོབ་པའི་སྒྲིམ་པ། ཆོས་ཉིད་ལ་མི་དངངས་པ་སོགས་དང་
ལྷན་ཞིང་མི་ལམ་ན་ཡང་ཕྱིན་དུ་གཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསུམ་ལས་མི་
འདའ་བར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྒྲིམ་པ། ཡུམ་གྱི་རྟོགས་པ་རང་ལ་བྱུང་བ་དེ་འཛིན་པ་

སོགས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ། རྣམ་མཁུན་གྱི་པར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་ངེས་
 པར་འབྱུང་པའི་སྒྲུབ་པ། ཡུམ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཉེ་བར་བར་ཆད་མེད་པ་
 དང་བཅས་པའི་སྒྲུབ་པ། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་དང་ཉེ་བའི་སྒྲུབ་པ། རྫོགས་བྱུང་དུ་སྒྱུར་དུ་
 བྱང་རྒྱུ་པའི་སྒྲུབ་པ། སྒྲེ་བོ་ལ་ཕན་བདེའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་འཁོར་སྐོར་ཞིང་བསྐྱེལ་བའི་གཞན་
 འོན་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་
 འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྒྲུབ་པ། ཆོས་དཀར་པོའི་ལས་དང་ཆོས་མིན་ནག་པོའི་
 ལས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མི་མཐོང་བའི་སྒྲུབ་པ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་པར་མི་རྣོན་པའི་སྒྲུབ་པ། གཞུགས་སོགས་དང་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་ངོ་བོར་
 མི་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་
 བུ་རིན་པོ་ཆེ་དུག་གཞན་ལ་སྦྱིན་པའི་སྒྲུབ་པ། གནས་ངན་ལེན་སྤོངས་དག་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་
 པ། ས་མཚམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་འདི་དག་གི་
 གོ་ངོས་ཡང་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 མཛོན་ཞེན་མེད་པས་གནས་པ་མི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་བཙོན་པས་ནི། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་
 གནས་ལྷ་ཟབ་པ་དང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་ཆད་མེད་པ་རྟོགས་པར་འབྱུར་ལ། དེ་ནས་
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་གཞུགས་སོགས་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལས་
 དང་པོ་བསམ་ནི་རྟོགས་ཆེན་པོས་བྱང་རྒྱུ་བ་འཕྱོང་ལ། དེ་ལས་གཞན་པས་ནི་ལུང་བསྟན་པ་དང་
 ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཐོབ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྲས་པར་རྫོགས་བྱུང་ལ་
 ཉེ་བ་དང་སྒྱུར་དུ་རྫོགས་བྱུང་འཕྱོང་པར་འབྱུར་ལ། དེ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་འཕེལ་བ་
 མེད་པ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་འཕྱོང་ལ། དེ་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་སྤྱི་
 དང་། གཞུགས་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་སོགས་བྱུང་པར་ལ་འདུལ་ཤེས་ཐམས་ཅད་
 སྤངས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པས་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་

མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་ནི་སྤུ་མ་ཁོ་ནར་ལོ་སྒྲིལ་གྱི་སྤྱིར་བས་སེམས་རྒྱུད་སྤྱིར་བར་བྱེད་པའི་
 སྤྱིར། དེས་ན་སྤྱིར་བའི་གོ་རིམ་མངོན་རྟོགས་གྱིས་སྤེལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིར་མ་དང་པོ་ལྟ་
 ཐུག་པའི་གོང་དུ་སྤྱེས་པ་མིན་ཏེ། སྤྱིར་བ་དུག་པ་ལས་དང་པོ་བའི་སྤྱིར་བ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། དེས་ན་སྤྱིར་བ་དང་པོ་ལྟས་སྤྱིར་སྤྱིར་བ་སྤྱེད་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། སྤྱིར་བ་སྤྱེད་པ་ན་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་དུ་མ་ཞེན་པ་དགོས་པས་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གསུམ་འབྱུང་བར་
 སྤུ་མ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་ནི་རྒྱུད་སྤྱང་གི་བཞེད་པ་གསེར་བྱེད་ལས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། སྐལ་བའི་དེར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བའི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། སྐལ་བའི་དེར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
 སྤྱིར་བའི་ས་མཚམས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་ལམ་དོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་འཛོག་ །ཁ་
 ཅིག ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་སྒྲིམ་བུལ་དུ་སྒྲིམ་པའི་ནི་ལྷག་བྱུང་
 འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱེད། སྐལ་བའི་དེར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བའི་མཚན་
 ཉིད། །ཁ་ཅིག དེ་སྐལ་བའི་དེར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བའི་མཚན་ཉིད་ཐེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ་སྐལ་བའི་དེར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་
 དཀའི་སྤྱིར་བས་མ་དེས། གཉིས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་གྱིས་མ་དེས་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་སྤྱག་སྟེ། དེ་
 སྟོང་ཉིད་ལ་སྤྱག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 སྤྱན་པ་ལ་སྤྱག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། བུདྡྷ་བྱིས། སྤྱིར་བ་དང་པོ་ལྟ་རང་
 བཞིན་དང་། ཐམ་བཙོ་ལྟ་གནས་སྐལ་བའི་སྤྱིར་བ་ཡིན་གསུང་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
 སྤྱིར་བ་ཐམ་ཡིན་ན་དང་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས། དང་པོ་ལྟ་
 ཚོགས་ལམ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་སྤྱིར་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་འཛོག་བར་བཤད་པ་
 དང་། ཆོས་གྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་ལམ་གྱིས་བསྟན་པར་བཤད་

པ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་ལམ་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱུང་གི་སྤྱིར་བ་ཐོན་པ་སེམས་ཆོས་ཉིད་
ལ་སྒྲག་པ་སྤྱི་བ་མི་སྤྱི་དན། ཆོག་མཆོད་ཡུན་རིང་རྟོག་པ་དཀའི་སྤྱིར་བ་དེ་ལ་འཛོག་པ་
འགལ་བའི་ཕྱིར། ཤེར་འབྱུང་གིས་དང་པོ་ལྟ་སྤྱིར་ལམ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་མཐོང་
ལམ། ལྷག་མ་རྣམས་སྐྱོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བྱུང་བ་དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཐེག་
ཆོན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཆོག་མཆོད་ཡུན་རིང་རྟོག་པ་དཀའི་སྤྱིར་བ་
དང་། རྒྱུ་མཐོང་ནས་སེམས་མཛན་གྱི་སྤྱིར་བ་འཛོག་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར།

སྤྱིར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༥ བཞི་བ་སྤྱིར་བའི་སྤོན་འགྲོའི་ཆོས་ལ། ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན། རོར་བྱ་སྤྱོན། ཤེས་བྱ་
མཛན་ཉིད། རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་
བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བ་ཐོབ་མཁའི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་སྐྱོམ་པ་ལ་བདུད་
གྱིས་བར་ཆད་བྱ་མི་རུས་པར་གསུངས་པ་ལས་འབྲོས་ནས། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་
བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་འཇུག་བྱུང་ཆོན་
ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྱི་བ་དང་། བསྟན་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཁ་
རྟོན་དུ་བགྱིད་པ་དང་། སྐྱོམ་པ་དག་ལ་བདུད་སྤྱིག་ཅན་གྱིས་བར་ཆད་བགྱི་བ་མི་རུས་པ་
ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། ཤུ་རིའི་བྱས་ངས་རྒྱས་གྱི་མཐུས་བྱུང་ཆོན་
ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྱི་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་ལུས་རྣམ་གཞག་རྒྱ། རྣམ་པར་སྤྱིར་བར་བཅས་རྣམས་
དང་། ཡོན་ཏན། ཞེས་བཤད་ན། སྤྱིར་བའི་འོག་རྒྱ་སྤྱིར་བའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པའི་རྒྱ་
མཛན་གང་ཞེ་ན་རྒྱ་མཛན་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྟེ་ཤེས་པ་སྤོན་དུ་བཏང་
ན། དེའི་རྒྱ་སྤྱིར་བ་རྣམས་ལ་ཤིན་རྒྱ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཛན་སྤྱིར་བ་
ལ། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྤོན་དུ་བཏང་ན་སྤྱིར་བ་རྣམས་ལ་ཤིན་རྒྱ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྤྱིར་

བའི་ལོག་ཏུ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པའི་
 སློན་པ་སྤྱིར་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་སློན་པ་ལ། བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། ཡོན་ཏན་རྣམ་
 བ་བཅུ་བཞི་ལོ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སློན་པ་བཤད་པ་
 ལ། བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་
 བ་དང་། རྒྱ་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་དང་། ཞེས་པ་
 རས། དེས་པར་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 འཆད། གཉིས་པ་ནི། གྲངས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་
 དང་། ཞེས་པ་རས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆང་བར་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་བྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པའི་སྤྱིར་བལ་མདོན་པར་དགའ་བ་ལས་འབྱུང་ཞིང་འཐོབ་པ་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་
 ཡོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་སངས་རྒྱུ་གྱི་མཐུ་
 ཤེས་བྱིན་སློན་པ་ལ་ཆོ་འདིར་བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་སློན་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་གྱི་
 མཐུ་བྱང་ཆེན་ཤེས་བྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་དང་། སློན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། གྲོག་པ་
 དང་། ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སློན་པ་རྣམས་ལ་སངས་
 རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་བདུད་སྤྱི་གཏོ་ཅན་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རུས་པ་
 ཡོན་ཏེ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་རིའི་བུ་ཕྱོགས་བཅུ་ལྔ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆད་མེད་གྲངས་
 མེད་པ་དག་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཆད་
 མེད་པ་གྲངས་མེད་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་སྤྱོད་པའི་སངས་རྒྱུ་དེ་སྟེད་
 གྲངས་བྱང་ཆེན་ཤེས་བྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་དང་། སློན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། གྲོག་
 པ་དང་། ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སློན་པ་རྣམས་ལ་
 དགོངས་པ་མཛད་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡོན་ཏེ་ཞེས་གསུངས། དཔེ་དོན་བཤད་པ་ལ། བདུད་གྱི་
 མཐུ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། གྲངས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོར་བ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་ལས་འབྱུང་
 ཞིང་འཕྲོ་བ་པས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ། དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཐུན་
 པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། །ལྷ་རིའི་བྱ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོའེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་
 འབྲི་བ་དང་། འཆང་བ་དང་། རློག་པ་དང་། ཁཏོན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། རྩལ་བ་ཞིན་དུ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་དེས་བདག་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་ལོ། འཆང་
 རོ། རློག་གོ། ཁཏོན་ཏུ་བྱེད་དོ། རྩལ་བ་ཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། སྒྲོམ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་
 ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 དགོངས་ཤིང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། འདིས་འོག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེལ། ཁགས་པ་དེ་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་
 མཛོན་སྲུང་དུ་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྟོན་པ་ལ། །ལྷ་རིའི་བྱ་སྒོམ་ལ་པ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་བྱུང་ཆེན་གང་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ནི་འདི་སྟུན་གྱིས་གཞིགས་སོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མཛོན་སྲུང་དུ་མཛད་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞིགས་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་དང་ཉེ་བའི་ཡོན་ཏན་
 སྟོན་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲུ་མེད་རྫོགས་
 བྱུང་དུ་ཉེ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་
 པ་ལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཉེ་བར་
 གྱུར་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་
 ལ། །ལྷ་རིའི་བྱ་གང་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོའེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་བྲིས་ཤིང་
 རློགས་བམ་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ་འཆང་པར་འགྱུར་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་
 རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ལ་ཡང་ལྷ་རིའི་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པ་

མང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། སུན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས། དུག་པ་ཡུལ་ལ་
དབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། །ལྷ་རིའི་བྱ་བའི་ཕྱིན་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤངས་ལས་
འདས་ནས་སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་དར་བར་འགྱུར་རྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ། ཡུལ་དབྱུང་པ་དང་། ཞེས་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་
གསུངས། བདུན་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་
ཏན་སྟོན་པ་ལ། །ལྷ་རིའི་བྱ་བུང་ཆེན་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ལ་
ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་བསྟན་པའི་ཆོ་དངངས་པར་མི་འགྱུར། སྒྲག་བར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་
སྒྲག་པས་ཐེན་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཟག་པ་
མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། གཉིན་པོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱད་པ་སྟུང་བའི་སྟེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ལ་ངས་རྣམ་མཁྱེན་དང་
ལྟན་པའི་གཏམ་བཤེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྟུང་
བའི་སྟེས་བྱ་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་བཤེད་པ་
དང་། ཞེས་གསུངས། དགྲུ་པ་མི་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། །ལྷ་རིའི་བྱ་རིགས་ཀྱི་
བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་དག་ནི་བདུད་དམ་
བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྟོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱུང་ལས་ཕྱིར་ལྷོག་མི་རུས་ན་སྟེག་ཏོ་ལ་
མོས་པ་དང་སྟེག་ཏོའི་སྟོང་པ་ཅན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་སྟོང་པ་གཞན་གྱིས་ལྷ་ཅི་སྟོས། ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མི་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། གྲོགས་མཛད་པ་
དང་། ཞེས་གསུངས། བརྩུ་པ་དག་བའི་རྩ་བ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་
ལ། །ལྷ་རིའི་བྱ་བུང་རྩུབ་སེམས་དཔའི་ཐོག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་

ཀྱང་པར་སྤྱོད་ཀྱི་པོ་འདི་དག་འཛོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། པར་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་
 འཕྱུག་པ་ལས་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། དེས་པར་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཚང་བར་
 རྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་སྤྱོད་ཅི་མ་ཡོག་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་ལས་འབྱུང་ཞིང་
 འཐོབ་པས། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་
 ཅན། བྱིད་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བྱིད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོ་འདིར་
 བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་ནས། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་དེས་པར་འབྱུང་བའི་བར་
 རྒྱུ་མཐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ལ། རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྐྱོམས་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྤྱོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེན་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པ་སྐྱོམ་པའི་
 གནས་སྐབས་སུ་བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱུས་རྒྱུས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པ་དང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་པ་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་པ་དང་། དེའི་
 བྱིད་པར་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དང་ཉི་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུམ་གྱིས་ཏེ་བཅངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་
 དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱེད་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་གཉན་པོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱུ་མཐུ་ལས་རྒྱུ་མཐུ་ལྟེན་གྱི་གཏམ་བཟོད་པ་རྐྱེད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་འགྲོགས་པ་སོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་འཛོལ་
 བའི་དགའ་བ་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མཛད་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་མཛོན་པར་

འདོད་ཅིང་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རུས་པ་བྱང་པར་ཅན་ཆེ་
 འཕོས་ཀྱང་ཤེར་བྱིན་ཆོང་བར་རྒྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཆོག་ས་ལམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་
 མ་བྱེད་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད། ཡང་དེ་ཆོས་
 ཅན། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་བྱེད་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོམ་ལམ་
 ཀྱི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་འགྲིག་ རྒྱུ་ལུ་མཛད་པར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་
 ཅན། མཐར་ཐུག་གི་ཡུམ་དུ་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་
 འགྲིག་ སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་
 དེ། མཚན་ཉིད་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ཐྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྒྲུབས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་
 པའི་ཕན་ཡོན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐེར་བའི་འཐད་དེ། མཚན་
 ཉིད་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་སྒྲུབ་
 པའི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ཐྱོང་བའི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། ཁོ་ན་
 རེ། རྣམ་རྒྱུགས་སྦྱོར་བ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཐལ། ས་མཚམས་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ དེ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 དེའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡི། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། ཆོག་མ་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་ཡོན་
 ཏན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་
 དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མཛོན་མཐོང་གོ་འཕང་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ཏུ་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྒྲིལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིལ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་ཐལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་སོ། །

སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་དོར་བྱའི་སྒྲིལ་འཆད་པ་ལ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བོ། གོང་དུ་ཤེར་ཕྱིན་སྒྲོམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མང་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལས་འབྲེལ་
 བས། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་
 ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མེད་ཆོག་མཁན་གྱི་ལང་དག་པར་
 གནས་པ་དང་། སར་ཕྱིན་དུག་ལ་ལེགས་པར་སྦྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཙན་ཡོངས་
 སུ་སྒྲིལ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བརྫོད་པ་ནི་འདི་དག་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མེད་དེ་དག་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ནི་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་
 ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་སྦོབས་པ་ཏ་ཅང་འབྲི་
 སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་སྒྲིལ་ནི་
 ཞེས་པཤད་ན། སྒྲིལ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འོག་ཏུ་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་
 བ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་བུ་བདུད་ལས་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་སྒྲིལ་བ་

རྣམས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྟོན་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
 སྤྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་མཚམས་སྟུར་བ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་གང་ཞིག་
 ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་སྟུར་བ་རྣམས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་སྟུར་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྟོན་གང་
 དག་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 བློ། མདོ་དེའི་དོན་ལག་དཔེ་སྟོན་སྟུར་བའི་སྟོན་དེ་ལ་ཞེ་དུག་ཏུ་བྱེ་ནས་ལག་དཔེ་
 ལ། སྟོན་ནི་བརྩ་ཚན་བཞིར་བཅས་པ། །དུག་ཏུ་དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་ལག་དཔེ་ལ། ཚགས་ཆེན་པོས་ཐོབ་
 པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། སྟུར་བ་མ་སྟེས་བ་སྟེད་པ་དང་སྟེས་བ་
 གནས་པ་ལ་འགལ་སྟེན་ཉི་བར་གནས་པ་ཉིར་གསུམ་དང་། མཐུན་སྟེན་མ་ཚང་བ་ཉིར་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ལ། དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བར་གཅོད་དང་། སྟོན་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་དང་། ཐེག་ཆེན་
 ལ་འཇུག་པའི་བར་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཡུམ་དོན་ལ་རིང་མོ་ཞིག་ནས་དེས་པ་སྟེ་བ་
 ཚགས་ཆེན་པོས་ཐོབ་པ་དང་། ཡུམ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་སྟོན་པས་པ་ཏ་ཅང་ལྟར་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་སྟོན་པས་པ་ཏ་ཅང་འཕྱི་སྟེ་སྟེན་རབ་འབྱོར་དེ་ནི་བྱང་
 སེམས་ཀྱིས་བདུད་གྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ལག་དཔེ་པ་
 ལ། ཚགས་ཆེན་པོས་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་
 གཞན་ལ་འགྱུར་ཏུ་ལྟར་བས་སྟོན་པས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་ལ་དེས་ཀྱང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་ན་བྱང་ཆེན་
 གྱིས་བདུད་གྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ལག་དཔེ་པ་
 ལ། སྟོན་པས་པ་ཏ་ཅང་ལྟར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཡུམ་གྱི་གནས་ངན་
 ལེན་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྟེད་པའི་ཁ་ཏོན་བྱེད་
 པ་སོགས་དང་གསུམ་ཡོད་པ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཡང་སྤྲུལ་ཞིང་ཤེར་བྱིན་

འདི་འགྲི་བར་འགྱུར་ན་རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱིས་བདུད་གྱི་ལས་སུ་རིག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སེམས་གཡེངས་ཤིང་འདྲི་བར་འགྱུར་
ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྒྲུལ་ཞིང་སྒྲན་ལས་ལངས་ནས་འགྲོ་བར་
འགྱུར་ན་རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལུས་གྱི་
གནས་ངན་ལེན་པ་དང་། སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་པ་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་
པའི་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་
ཉམས་པའི་རྒྱ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལས་གཡེང་བའི་རྒྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཡུམ་ལས་
ཐུར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཛིན་པ། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྒྱ་ལས་ཉམས་པ། བྱུ་མོས་པའི་ཡུམ་གྱི་
རོ་རྒྱང་བ་ལས་ཉམས་པ། ཐེག་མཆོག་ལས་ཉམས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལས་ཉམས་པ། རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་པ་ལས་ཉམས་པ། གོང་ན་མེད་པའི་གནས་ལས་ཉམས་པ་དང་བདུན་
རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་གི་གང་འདི་སྐད་དུ་
བདག་གིས་འདིའི་རོ་མ་ཆེད་དེ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་སྟན་ལས་ལངས་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར་
ན། རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱིས་བདུད་གྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་
ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་འདིའི་རོ་མ་ཆེད་པར་གྱུར་པ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འདི་ལྷར་སྟོན་ཤེས་རབ་གྱི་པར་ཕྱིན་ལ་མ་སྦྱད། བསམ་གཏན་གྱི་
པར་ཕྱིན་ལ་མ་སྦྱད། བཅོམ་འགྲུས་གྱི་པར་ཕྱིན་ལ་མ་སྦྱད། བཅོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་མ་
སྦྱད། རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་པར་ཕྱིན་ལ་མ་སྦྱད་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྷར་སྟོན་ཡང་སྟོན་པ་ལ་མ་
སྦྱད་དེ། རབ་འབྱོར་དེའི་ཐུར་པར་ཕྱིན་འདི་བསྟན་པའི་ཆོ་རོ་མ་ཆེད་དེ་སྟན་ལས་ལངས་ནས་
འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་
སྤྱབ་པའི་ཤར་ཕྱིན་པོར་ཤིང་མདོ་སྡེ་གང་དག་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་

མི་སྐྱབ་པ་དེ་དག་བཙལ་བར་བྱ་བར་སེམས་ཤིང་དེ་དག་ལ་ཀུན་རྒྱུད་པར་བྱ་བར་སེམས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཁྱིའི་བོ་ལ་ཟུན་ནར་མ་
 བོར་ནས་ལས་མི་ལ་ཟུན་བཙལ་བར་སེམས་པ་དང་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རབ་འབྱོར་མ་འོངས་པ་
 བླ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
 ན། མི་ལ་ལ་ཞིག་གླང་པོ་ཆེ་དོན་དུ་གཉེར་བར་འགྱུར་ལ་དེས་གླང་པོ་ཆེ་དོན་ནས་གླང་པོ་
 ཆེའི་རྗེས་བཙལ་བར་བྱ་བར་སེམས་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་
 སྟེ། དཔེར་ན། མི་ལ་ལ་ཞིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བལྟ་བར་འདོད་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
 མཐོང་ནས་བ་ལང་གི་རྗེས་བཙལ་བར་སེམས་ཤིང་། དེས་བ་ལང་གི་རྗེས་མཐོང་ནས་ཀྱང་རྒྱ་
 མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོད་འདི་ཙམ་མོ་སྐྱམ་དུ་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
 འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། བྱ་མ་ཐན་ནམ་བྱ་མ་ཐན་གྱི་སྟོབ་མས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་
 ཞིག་བྱ་བར་འདོད་པར་གྱུར་ཏེ། དེས་ཉི་མ་དང་རྒྱ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་ལ་ཆོད་གཟུང་བར་
 བྱ་བར་སེམས་པར་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་
 སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕུན་མཐོང་ནས་འདི་སྐྱམ་དུ་ཁ་དོག་
 དང་དབྱིབས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕུན་འདི་འདྲ་བ་དེ་
 འདྲའོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་སྟོགས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་འཛིན་པ་ཉིད་དང་། རྒྱལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཉམས་པ་དང་། གྲུ་ཚོམ་པའི་རོ་
 རྒྱང་བ་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་ཉམས་པ་
 དང་། ཏྲག་ཏུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉམས་པ་ཞེས་བཅུ་ཆོད་དང་པོའོ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་
 པ་ཉམས་པ་དང་། གོང་ན་མེད་པ་ཉམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་
 ཡང་། ཡུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོབས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་གེར་འབྲི་བ་
 ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། བྱིས་པའི་ཡི་གེ་

ཤེར་ཕྱིན་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མཛོན་པ་ལ་དེར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་
ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་བཀྲར་དང་ཆོག་པ་སུ་བཅད་པའི་རོ་མུང་བ་
དང་། ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་འཆོལ་བ་དང་། བརྒྱད་ཡོད་པ་རིམ་བཞིན་སྟོན་
པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་རིགས་གྱི་བྱ་དང་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཐབས་མོ་འདི་
ཡི་གེར་འབྲི་བའི་ཆོ་སྟོབས་པ་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་
གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བར་རྒྱས་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཐེག་
ཆེན་གྱི་རིགས་གྱི་བྱ་དང་རིགས་གྱི་བྱ་མོས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་དངོས་པོ་མཛོད་ཅེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་
ན་འདི་ཡང་དེ་དག་གིས་བདུད་གྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་
གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་གྱི་བྱ་དང་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་ཤེར་ཕྱིན་ཐབས་
འདི་ཡི་གེར་འབྲི་ཞིང་གིས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་ཐབས་མོ་འདི་བདག་གིས་གྱིས་སོ་ཞེས་མཆིས་ན་དེ་ནི་
ཤེར་ཕྱིན་ཐབས་མོ་འདི་གྱིས་པའི་ཡི་གེ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
དག་གིས་འདི་ཡང་བདུད་གྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཡི་གེ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་རིགས་གྱི་བྱ་དང་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་གང་ཤེར་ཕྱིན་ཐབས་མོ་འདི་གྱིས་པའི་ཆོ་
ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་གྱི་བྱ་དང་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་ཤེར་ཕྱིན་ཐབས་མོ་འདི་འབྲི་བ་
དང་སྟོན་པ་དང་ཁ་ཏྲོན་དུ་བྱེད་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆོ་ཁེ་དང་བཀྲར་སྟོན་དང་
ཆོག་པ་སུ་བཅད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་དེ་རྣམས་
ཤེར་ཕྱིན་ཕྱིན་ཐབས་མོ་འདི་འདྲི་བ་དང་ཡུང་འབོགས་པ་དང་ཁ་ཏྲོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་

བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆོ་བ་དུད་སྤྱི་གཏོ་ཅན་དག་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ཉེ་བར་བསྐྱེན་པར་བྱེད་
 དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་རྣམས་པ་མང་པོ་ལ་རྣམས་པར་རྟོག་
 པའི་སྒྲོབས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་གེར་འདྲི་བ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་
 ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་མཛོན་པར་
 ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེད་པ་དང་བཀྱར་སྤྱི་དང་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པའི་རོ་སྒྲུང་བ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འཆོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་
 ཚན་གཉིས་པ་འོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། འགལ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་
 ལ། བདུད་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། བཅོས་མ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་དང་། ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་
 གཞན་ཡང་བདུད་སྤྱི་གཏོ་ཅན་དག་དགེ་སྦྱོར་གི་ཆ་བྱད་དུ་བྱས་ཤིང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་
 པ་གང་དང་གང་གིས་ཤེར་སྤྱིན་ཟབ་མོ་འདི་སུ་ཡང་འདྲི་བར་མི་འགྱུར་པ་དང་འཛོན་པར་མི་
 འགྱུར་བ་དང་། ཀྱན་རྒྱུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། འཆང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། གློག་
 པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཁ་ཏོན་ཏུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྩལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་
 བར་མི་འགྱུར་བའི་ཐབས་དེ་དང་དེ་ལ་སྒྲོར་རོ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་
 ཡང་ཤེར་སྤྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་བར་གྱི་ཆོ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་བདུད་ཀྱི་
 ལས་མང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདུད་ཀྱི་ལས་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆེན་གྱིས་སྤང་བར་
 བྱའོ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བདུད་སྤྱི་གཏོ་ཅན་དག་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཆ་
 བྱད་དུ་ལུས་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་དང་། འོད་འདྲོམས་གང་བར་བྱས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའི་བྱང་དུ་འོང་སྟེ་མཐོང་ནས་འདོད་པ་སྐྱེད་པས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། བདུད་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། བཅོས་མ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་དང་། ཡུལ་
 ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གསུམ་སྟེ་ཞེས་

གསུངས། གཞུང་འདི་རྣམས་མཐུག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ལོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། དོན་གྱི་འབྲེལ་དབང་བཅོད་པར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་པ་
 གསེར་གྱི་འབྲེང་བ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་ཉིར་གསུམ་
 ལས། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་དང་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་མ་ཉན་པ་པོ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། སྤྱི་མ་འཆད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་པ་པོ་སྤྱི་མ་དང་མདོན་པར་འབྲེལ་
 པས་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་བ་བརྩམས་པའི་ཡོད་དེ། འདུན་པ་དང་སྤྱི་མ་ལས་གྱིས་ཉམས་
 པ། འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ལས་ཉམས་པ། རྒྱུད་བཀྱེད་དང་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་རྒྱུད་བ་
 ཉིད་གྱིས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། སྤྱངས་པའི་ཡོན་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པས་
 ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། དགེ་བ་དང་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཆོགས་པ་དང་
 ལྡན་མི་ལྡན་དང་། གཏོང་བ་དང་མེར་སྐྱེད་པས་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། གཏོང་
 བ་དང་མི་ལོན་པས་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། མགོ་སྤྱོད་པས་གོ་བ་དང་རྣམ་པར་
 སྤྱོད་པས་གོ་བས་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་པས་
 ཆོགས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། སར་ཕྱིན་དུག་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པས་ཆོགས་པ་
 དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། ཐབས་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པས་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་
 དང་། གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཡི་གེ་འདྲི་བར་
 འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་
 པ་དང་མ་བྲལ་བས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་
 སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་ཆོས་ཉན་པ་ནི་ཤེས་ཕྱིན་འདི་འདྲི་བ་དང་། ལུང་འཕོགས་པ་
 དང་། ཁོ་ན་ཏུ་བྱ་བར་འདུན་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་སྤྱོད་པ་ནི་ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་པར་འགྱུར་ན་
 རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱིས་བདུད་གྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རབ་

འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་བཞི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་བཞི་རྟེན་པ་དང་། བཀུར་སྟོན་དང་། ཆོག་ས་སྤྱོད་བཅད་པ་
 དང་། སྒྲུ་མ་ལྟར་ཡེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་བཞི་
 དགོན་བ་བ་བསོད་སྟོམས་པ་ཤུག་དར་ཁྲོད་པ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
 ཉན་པ་ནི་དད་ཅིང་དགོ་བའི་ཆོས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བར་འདོད། ཅེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་བཞི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འགྱུར་
 ཞིང་སེམས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་ཉན་པ་
 ནི་ཆོས་སྤྱོད་བ་ལ་ཆོས་གོས་དང་ཟས་དང་མལ་ཆ་དང་ནད་ཀྱི་རྟེན་སྟེ་དང་ཡོ་བྱང་ཡོངས་སུ་
 གཏོང་བར་འདོད་པར་འགྱུར་ལ་ཆོས་སྤྱོད་བཞི་ཡེན་པར་འདོད་པར་མི་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་བཞི་མགོ་སྟོམས་པས་གོ་ལ། ཆོས་ཉན་པ་ནི་རྣམ་པར་
 སྟོམས་པས་གོ་ཞིང་ཆོག་ལྟར་ཡེན་པར་འགྱུར་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འདྲི་བ་
 དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་བཞི་མདོ་དང་དབྱུངས་ཀྱིས་
 བསྟན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་བཞི་མར་ཕྱིན་དུག་དང་
 ལྷན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་བཞི་མར་ཕྱིན་
 དུག་ལ་ཐབས་མཁས་པར་འགྱུར་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ནི་མར་ཕྱིན་དུག་ལ་ཐབས་མི་མཁས་པར་
 གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་བཞི་གཟུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 ལ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་བཞི་འདྲི་བར་འདོད་ལྷག་པར་
 འདོད་ལ་ཏོན་ཏུ་བྱ་བར་འདོད་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་བར་དུ་འདོད་པར་འགྱུར་
 ལ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་བཞི་འདོད་པའི་སྟེང་པ་
 དང་། གཞོད་སེམས་དང་། སྟོམས་བ་དང་། གཉིད་དང་། རྟོན་པ་དང་། འབྱོད་པ་
 དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ལག་དཔ་

ལ། གྲངས་བཞིན་དུ་ཉན་པ་པོ་དང་འཆད་པ་པོ་དག་སྐྱམ་དང་བྱི་མ་གང་ཡང་རུང་པ་དང་
མཛོན་པར་འབྲེལ་བས། འདུན་པ་དང་། སྒྲིམས་ལས་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། འདུན་པའི་
ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཉམས་པ་དང་། འདོད་ཆེན་རྒྱུད་པ་དང་འདོད་ཆེན་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དག་དང་། དགེ་བ་
དང་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། གཏོང་བ་དང་སེར་སྒྲ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་མི་
ཡོན་པ་དང་། མགོ་སྒྲིམ་པས་གོ་བ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིམ་པས་གོ་བ་ཉིད་དང་། མདོ་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་མཛོན་པར་ཤེས་པ་དང་མཛོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། བརྩམ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་དང་
ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱ་ཆོན་གསུམ་པའོ། །དེ་ཁོན་བཞིན་དུ་ཐབས་དང་
ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཡི་གེར་འབྲི་
འདོད་པ་དང་ཡི་གེར་འདྲི་མི་འདོད་པ་དག་དང་། འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་
བྲལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་སྒྲ་མ་འཆད་པ་པོ་དང་
འབྲེལ་བ་ལ། འཆད་པ་པོ་སྒྲ་མ་དང་། ཉན་པ་པོ་བྱི་མ་དང་འབྲེལ་བས་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་
བདུན་ཡོད་དེ། གཅིག་ཕུ་ཉིད་དང་འཁོར་ལ་དག་འབ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཉིད་
དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ཉིད་དང་སྐབས་མི་འབྲེད་པས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་
དང་། ཐང་བྱིང་རྩུང་ཐང་ཙམ་འདོད་པ་དང་དེ་སྦྱིན་པར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོགས་པ་དང་
མི་ལྡན་པ་དང་། སྒོ་ག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བར་འགོ་བར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པས་
ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ལུག་བྱུང་བ་དང་ལོ་ལོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོགས་སུ་འགོ་བར་འདོད་པ་
དང་མི་འདོད་པས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། རྒྱུ་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འགོ་
བར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། བྱི་མ་ལ་ལྟ་བུས་ཆོགས་པ་
དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྦྱོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་ཆོས་སྒྲ་བ་ནི་གཅིག་ཕུ་སྟེ་རྒྱ་མེད་ཅིང་བདག་གིས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་

ལ། ཆོས་ཉན་པ་ནི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་གནས་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྐྱབ་ནི་འདི་ལྟར་སྲུང་པའི་ཆེས་སྲུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཤེར་སྤྱན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བ་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སྒྲིམ་པ་སྤྱིན་ནི་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཆོས་ཉན་པ་ནི་ཆེས་སྲུང་བར་མི་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྐྱབ་ནི་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་སྤྱིར་ཤེར་སྤྱན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བ་དང་ལུང་འཕོགས་པ་དང་སྒྲིམ་པའི་བར་དུ་སྤྱིན་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ཉན་པ་ནི་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་སྤྱིར་གྲོང་དུ་འགྲོར་འདོད་པར་མི་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྐྱབ་ནི་གང་ན་སྟོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་དེར་འགྲོར་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ཉན་པ་ནི་དེར་འགྲོ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྐྱབ་ནི་གང་ན་སྐུ་གོ་དང་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱོགས་དེར་འགྲོ་བར་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དགོ་སྒྲོང་ཆོས་སྐྱབ་ནི་གང་ན་རྒྱུན་པོས་འཛིགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དགོ་སྒྲོང་ཆོས་སྐྱབ་ནི་གང་ན་བསོད་སྒྲིམས་གཏོང་བའི་བྱིས་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་དག་སྐྱམ་དང་སྤྱིམ་གང་ཡང་རུང་བ་འབྲེལ་བས་གངས་བཞིན་དུ་གཅིག་ཟུང་། འཁོར་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་དང་། གོ་སྐབས་མ་འབྲེད་པ་ཉིད་དང་། ཆེས་སྲུང་བར་འདོད་པ་ཉིད་དང་། ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅམ་འདོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་སྤྱིན་པར་མི་འདོད་པ་ཉིད་དང་། སྟོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སྲུང་གྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་སྟེ་བཅུ་ཚན་བཞི་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐུ་གོ་བྱུང་པའི་ཕྱོགས་སྲུང་གྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཆོས་རྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པས་དགྲ་གས་པའི་ཕྱོགས་སྲུང་གྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་དང་། བྱིས་ལྟ་བུས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཞེས་གསུངས། འདིར་བཅུ་བཞི་དང་བདུན་ལ་རིམ་པ་ལྟར་

སྒྲིབ་པ་ཉན་པ་པོ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཉན་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་
 དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་འབྲེལ་བས་གོ་རིམ་མ་དེས་པར་
 བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་། གཉིས་པ་རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ལ། རན་འགྱོར་འགྱོ་བ་
 ལས་སྒྲིབ་སྒྲིགས་པ་དང་། བདེར་འགྱོར་འགྱོ་བ་ལ་སྒྲིགས་པ་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་
 ལ། རབ་འགྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་སྒྲིབ་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བ་དང་སྒྲིབ་པའི་བར་གྱི་ཆེ་ལ་ལཱིག་
 དེར་འོང་སྟེ། མེས་མ་ཙན་དཔལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་བསྟགས་པ་བཟོད་པར་འགྱུར། ཞེས་
 སོགས་དང་། རབ་འགྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་སྒྲིབ་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པའི་བར་གྱི་ཆེ་ལ་ལཱིག་དེར་འོང་ནས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་པ་
 བཟོད། ཅེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རན་སོང་གི་འགྱོ་བ་ལས་སྒྲིབ་
 སྒྲིགས་པ་དང་། བདེར་འགྱོར་འགྱོ་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་སྟེ་གཉིས་དང་། ཞེས་
 གསུངས། འདི་གོང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་རྣམས་རིགས་
 མཐུན་པས་སྒྲིགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་། སྒྲིབ་དེ་དག་སེལ་བྱེད་ཀྱི་
 གཉེན་པོ་དེ་སྒྲིབ་པ་ལ། མདོ་ལས། རབ་འགྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་སྒྲིབ་འདི་ལ་བར་ཆད་མང་
 དུ་འབྱུང་སྟེ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཤེར་སྒྲིབ་ཟབ་མོ་འདི་འཆད་བ་དང་། ཞེས་བ་
 བས། ཉག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྟུང་བ་དང་བསྟུང་བ་དང་སྒྲིབ་པ་མཛོད་པར་འགྱུར་
 རོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགྲ་མང་བའི་དཔེས་སྒྲིབ་པ་པོ་ལ་བར་
 ཆད་མང་ཡང་སྒྲིགས་བཅུའི་སངས་རྒྱལ་བུང་སེམས་ཀྱིས་ཉག་ཏུ་དགོངས་པར་མཛོད་ནས་
 བསྟུང་བ་སོགས་བྱེད་པས་སྒྲིབ་པ་ལས་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་རྟེ། དཔེར་ན། བུ་མང་པོ་ཡོད་
 པའི་མ་ན་བར་གྱུར་པ་ན་དེ་མཁས་ཙང་གིས་དེ་ལ་རིམ་གྱོ་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་། གཞུང་
 འབྲེལ་འདི་དག་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་སྒྲིབ་བསྒྲིབ་སོར་བཞག་ག་པོ། གཞུང་དོན་
 ལ་གསེར་སྒྲིབ་གི་ལུགས་དང་། སྒྲིབ་པོའི་རྒྱུན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་

བྱའོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ནམ་བར་ཆད་དེ་ལ་ཞེ་དུག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
 སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་སྤྱེད་པའམ། སྤྱེད་པ་གནས་པའམ། རྫོགས་པ་ལ་འགལ་ཆེན་ཉི་མར་
 གནས་པ་ཉི་མ་གསུམ། མཐུན་ཆེན་མ་ཆང་བ་ཉི་མ་གསུམ་སྟེ་ཞེ་དུག་ཏུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ལ་ཞེ་དུག་ཡོད་
 དེ། དེ་ལ་སྤྱིར་བའི་འགལ་ཆེན་རང་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སྟེ། རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་
 མཐུན་ཆེན་མ་ཆང་བ་ཉི་མ་གསུམ། སྤྱིར་བའི་འགལ་ཆེན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་སྤོབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། གནས་ངན་
 ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 བདུན། ཐེག་ཆེན་ལ་གཡེང་བའི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་པ་བཅུ་བཞི། རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་
 གཉིས། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བདུད་གྱིས་
 འབྱེད་པའི་སྤྱིར་བ། བཅོས་མ་ཉི་མར་སྒྲུབ་པ། ཡུལ་རི་ལྷ་བམ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་དགའ་བ་
 བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དོན་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་
 གསུམ་ལས། ངང་པོ་ནི། སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་གནས་པ་དང་རྫོགས་པ་གང་རུང་ལ་བར་དུ་
 གཅོད་བྱེད་ཀྱི་བདུང་ལས། སྤྱིར་བའི་སྤྱོད་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག་ སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་
 གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་བདུང་ལས་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་
 རྫོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིར་བའི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་
 ལོ། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་མ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ནི། དེ་ལ་དབྱེན་ཞེ་དུག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྤྱིར་བའི་འགལ་ཆེན་ཉི་མར་གནས་པ་ཉི་

གསུམ། མཐུན་རྒྱུ་མཚང་བ་ཉིད་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་འགལ་རྒྱུ་
 རང་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་ལུ། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་ཡང་། དོན་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྤྱིར་བ་སྒྲིམ་པའི་དུས་སུ་ཆོག་པས་
 ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་ཡུམ་ཤེས་པ་འཐོབ་པའི་སྒྲོབས་པ་འཕྱི་བ་དང་། སྒོན་དང་ཕྱི་
 མཐའ་མ་བརྟགས་པར་ཡུམ་ཤེས་པའི་སྒྲོབས་པ་སྤྱིར་དུ་སྒྲེལ་བ་དེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་
 བཞག་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཡུམ་གྱི་གནས་ངན་
 ལེན་སྤྱུལ་བ་དང་ཉ་ཉ་ཞེས་རྒྱུ་བ་སོགས་ཀྱིས་འདྲི་བ་དང་། དག་གི་གནས་ངན་ལེན་གཉེན་
 བཤེས་སོགས་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སོགས་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྱུལ་བ་
 སོགས་དང་། གཉེན་བཤེས་ལ་སེམས་གཡེང་བ་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པ་དང་གསུམ་དུ་
 བཞག་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་མེད་པར་
 མ་ཞུགས་པ་ཡུང་མི་སྒྲོན་པས་ཡུང་མ་བསྟན་པ་ན་བདག་ཡུང་མ་བསྟན་ཏོ། །གང་དུ་སྒྲེལ་བའི་
 གྲོང་ལ་སོགས་པ་མ་བརྗོད་དོ་སྒྲུལ་དུ་ཡུམ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་དང་། ཡུམ་འདི་ཐོར་ནས་དམན་
 པའི་སྤེ་སྒྲོད་ལ་འཇུག་པ་དུག་སྤེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ས་ཉམས་པ་བདུན་དང་། དུག་པོ་དེ་ཡང་
 རིམ་བཞིན་ཤིང་གི་རྩ་བ་དོར་ནས་ཡལ་ག་དག་འཛོལ་བ་དང་། ཁྱི་ཞི་ཐོ་ལ་ཟུན་སྒྲོང་བ་
 དོར་ནས་མི་འོང་བ་ལ་རེ་བ་དང་། སྤྱང་པོ་ཆེ་རྒྱེད་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་མི་བྱེད་
 པར། དེའི་རྗེས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། ཁོར་བུ་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་
 མཚོ་མཐོང་ནས། རྒྱ་མཚོ་དང་མིག་རྗེས་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲོམས་པ་ན་དེས་རྒྱུ་མཚོར་མི་འཇུག་
 པ་དང་། ཉི་རྒྱུད་ཁང་པའི་ཚད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་བྱེད་འདོད་པ་
 དང་། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་མཐོང་ནས་འཁོར་ལོ་སྤྱིར་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུའོ་སྒྲུལ་པ་དང་། ཞག་
 དུག་རྒྱུ་པའི་ཟས་རྒྱེད་ནས་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་བ་ཐོར་བ་དང་། ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་པ་
 རྒྱེད་ནས་ཁོར་བུ་འཆིང་བུ་དང་སྒྲོམས་པའི་དཔེས་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོར་ནས་དམན་པའི་སྤེ་སྒྲོད་

ལ་འཇུག་པར་བསྟན་ཏོ། །གཞུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མང་པོ་ལ་ཞེན་ནས་ནམ་རྟེན་གྱི་
 སྒོ་བས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་འབྲི་བ་ལ་ཡུམ་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་
 མེད་པ་ཅུ་ལ་ཡུམ་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་བྲིས་བྲིས་པ་ཅུ་ལ་ཡུམ་དུ་མཛོན་པར་
 ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡུམ་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་དང་གོང་ལ་
 སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་པ། དཔལ་གྱི་དར་
 དབྱངས་བཅིངས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀུར་སྟོ། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྟོན་པའི་རོ་མུང་བ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་བདུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཐབས་
 མཁས་པ་ཆོལ་བ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལས་གཡེང་བའི་རྒྱ་བརྒྱད་བཞག་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ཡང་བདུད་དག་སྟོང་གི་ཆ་བྱེད་དུ་འོངས་ནས་དེད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་འདི་ཉིད་
 ཡུམ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་མིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་དང་གང་ཐག་གི་བར་དུ་དབྱེན་བཅུག་
 ནས་འབྱེད་པ་དང་། ཡུམ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་མདོ་སྡེ་སྟོན་པ་དང་། བདུད་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་
 སྐུ་ལ་ནས་དེ་ལ་འདོད་པ་སྐྱེད་དུ་བཅུག་པ་སྟེ་གསུམ་བཞག་གོ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། རང་
 གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྡེ་མ་ཉན་པ་པོ་
 དང་། སྡེ་མ་འཆད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉན་པ་
 པོ་འདྲི་བ་སོགས་ལ་འདུན་པ་ཆེ་ལ། འཆད་པ་པོ་སྟོམས་ལས་ཆེ་བས་ཆོགས་པས་ཆོས་སྟོང་
 ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་ཡུལ་འདིར་ཉན་འདོད་ལ་ཅིག་ཤོས་ཡུལ་གཞན་དུ་འཆད་
 འདོད་པས་འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་དང་། ཆོས་གོས་སོགས་ལ་འདོད་པ་རྒྱུད་ཞིང་ཆོག་
 ཤོས་པ་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་སོགས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་
 མི་ལྷན་དག་གིས་དང་། དག་ཞིང་འདུན་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་ཡུམ་
 འདྲི་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བར་མི་འདོད་པ་དང་ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་དེ་ལ་སེར་སྡེ་བྱེད་
 པ་དང་། ཆོས་གོས་སོགས་འཆད་པ་པོ་ལ་སྟོན་འདོད་པ་དང་དེས་མི་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་

ཆིག་མགོ་སྒྲིལ་པས་ཐམས་ཅད་གོ་ཞིང་ཆིག་ལྟར་མི་ལེན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིལ་པས་གོ་
 ཞིང་ཆིག་ལྟར་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 གྱི་ཆོས་མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་མི་ཤེས་པ་དང་། སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་པར་སྒྲིན་དུག་དང་ལྷན་
 ཞིང་དེ་ལ་སྒྲོ་བ་པར་འདོད་པ་དང་དེ་ལས་བསྒྲོག་པས་དང་། པར་སྒྲིན་ཐབས་ལ་མ་ཐབས་ཤིང་
 དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་དེ་ལས་བསྒྲོག་པས་དང་། ཆིག་དོན་མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་
 དང་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་དང་། ཡུམ་ཡི་གེར་འདྲི་བ་སོགས་ལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་དག་
 གིས་དང་། འདོད་པའི་འདུན་པ་སོགས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཆོགས་པས་ཆོས་སྟོད་ལས་ཉམས་པ་སྟེ་བརྒྱ་བཞི་བཞག་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 ར་སྟེ། གཅིག་བྱས་དབེན་པ་དང་འཁོར་གྱིས་འདྲུ་འཛི་ལ་སོགས་ལ་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 དང་། ཉན་པ་པོ་འཆད་པ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་བཞིན་དུ་དེའི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་
 ཉིད་དང་། ཉན་པ་པོའི་སྤྱི་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་འབྲང་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 དང་། ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་འདོད་པ་དང་དེ་སྒྲིན་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 དང་། གང་ན་སྟོག་གི་པར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བར་འདོད་པ་དང་དེར་འགོ་
 བར་མི་འདོད་པས་དང་། གང་ན་སྟུག་སོགས་དང་ཆོས་རྒྱན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་
 བར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་དང་། འཆད་པ་པོ་གཙོ་བོར་མཛུགས་སྤྱོད་པའི་སྟོགས་ཀྱི་བྱིས་ལ་
 ལྟ་ལ་ཉན་པ་པོ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆོགས་པས་ཆོས་སྟོད་ལས་ཉམས་པ་བདུན་བཞག་གཉིས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ར་སྟེ། དན་སོང་གསུམ་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་བརྟེན་པ་ཞུན་དོན་དུ་རན་སོང་གི་
 འགོ་བར་འགོ་བ་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་སྟེ་མི་མོས་ཤིང་སྟོབ་དང་། ལྷ་རྣམས་དང་ཞི་བ་ཙམ་གྱི་
 བསྟུགས་པ་བརྟེན་པ་དེ་འགོར་འགོ་བ་དང་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རང་དོན་དུ་
 ཡོད་བདེ་སྟེ་བ་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་རས་ས་བདུན་
 པའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

སྤྱིར་བཏུག་གི་མཚན་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་མཚན་པོ།

༥ གསུངས་པ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བཏུག་གི་སྒྲུབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གིས་སྤྱིར་བཏུག་པ་པོ་ལ་དགོངས་པ་མཛད་པའི་མཐར་འཐད་པར་ཡུམ་འདྲི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་སྟོན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལས། རབ་འབྱོར་གིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས་གང་འདྲི་སྐད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ་འཛིག་རྟེན་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་སྐྱེད་པར་བཀྲིད་པ་ལགས། ཇི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་སྟོན་པ་ཡིན། ཞེས་བྲིས་པའི་ལན་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྩ་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚན་སྤྱིར་བཏུག་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམས་གཞག་ཏུ། ཡོན་ཏན་སྟོན་ནི་མཚན་ཉིད་བཅས། ཞེས་བཤད་པ་ན། སྤྱིར་བཏུག་གི་འོག་ཏུ་སྤྱིར་བཏུག་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་སྐྱེད་པ་དང་སྟོན་དོར་བའི་སྟོན་སྤྱིར་བཏུག་པ་རྣམས་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་སྤྱིར་བཏུག་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། གོ་ཤིམ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་དང་སྟོན་སྐྱེད་པ་དང་དོར་བས་སྤྱིར་བཏུག་པ་རྣམས་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སྟོན་གི་འོག་ཏུ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཅས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་དེ་བའི་སྟོན་སྤྱིར་བཏུག་དུ་བྱེད་པའི་སྟོན་སྤྱིར་བཏུག་པར་བཤད། གངས་གི་སྟོན་སྤྱིར་བཏུག་པའོ། དང་པོ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་

པོ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པའི་སྒྲིང་ན་སྒྲིང་བའི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་
 བཤད་པ་ལ། གང་གིས་མཚན་དེ་མཚན་ཉིད་དུ། ཁྱེད་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་
 བློ། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲིང་ན་བཤད་པ་ལ། བྱེད་པར་སྐབས་པས་འདིས་སྒྲིང་བ་རྣམས་
 མཚན་པར་བྱེད་པས་ན། ཤེས་པ་དང་། བྱེད་པར་དང་། བྱེད་པ་དང་། ལས་སུ་སྐབས་
 པས་དེ་རྣམས་མཚན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་བོ་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་
 བཞིར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁྱེད་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་
 བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ནི་ལྷག་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྒྲིང་ན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱེད་ལ་མེད་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་མཚན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་པའི་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིང་བའི་མཚན་ཉིད་
 ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་སྐབས་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲིང་ན་དེ་ལྟར་ཡོད་དེ། བྱེད་ལ་ཐེག་ཆེན་
 སྒྲིང་བའི་ཤེས་མཚན། བྱེད་མཚན། བྱེད་མཚན། དེ་བོ་ཉིད་མཚན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། སྒྲིང་དོན་ལ། མཚན་མཚན་གྱི་རྣམ་གཞག་ མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྒྲིང་དུ་འགོ་
 ཚུལ། དཔེ་ས་མཚན་པ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཁའི་ག ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིང་བའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་དུ་མར་
 ཡོད་དེ། བྱེད་ལ་ཤེས་མཚན། བྱེད་མཚན། བྱེད་མཚན། དེ་བོ་ཉིད་མཚན་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་མཚན་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐེག་ག། སྒྲིང་བ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལ་མཚན་ཅན། ཤེས་མཚན་དུ་ཐེག་ག། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྒྲིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་རིགས་འགྲོའོ། ཁའི་ག སྒྲིང་ཐེག་ཆེན་པོ་དང་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་སོགས་ཐབས་ཤེས་གྱི་རིགས་རྟོགས་པས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ལས་
 ཤེས་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྒྲིང་བའི་བྱེད་

སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། མཚན་ཉིད་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བརྒྱ་དུག་མཚན་གཞི། ལམ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་
 མཚོན། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱིང་ཉིད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་
 གྱི་རིགས་རྟགས་པས་ཐེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སོ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅིག་ ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་བའི་
 ལུས་པ་མཚན་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
 བ། ཤེས་མཚན། བྱུང་མཚན། བྱེད་མཚན། རོ་བོ་ཉིད་མཚན་རྣམས་སུ་ཡོད་ཐེར་
 བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་
 དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཞི་ཤེས་སྤྱོད་བའི་ཤེས་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་པ་ལམ་ཆོས་
 ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྤྱོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལས། གནམ་ཡང་། ཤེས་མཚན་དེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་བཞིར་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། སྤྱོད་སྤྱུ་མ་དེ་མི་འཇུག་
 སྟེ། མཚོན་བྱ་བཞི་བྱུང་པ་སྤྱོད་ཆེ་བ་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གནམ་ཡང་། མི་
 རྟག་པ་བུམ་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྟོ་སྤྱིར་བ་བུམ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་
 ཐལ། བུམ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་བུམ་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁྱོད་ལྟར་
 བ་སོང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཤེས་

པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ཚེས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོག་པ་རིག་པ་སྤྱོད་པ་པའི་
 རྣམ་འབྱོར་དུ་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡོད། ཅེས་ཟེར་
 བ། ཐལ་འབྱུར་གྱི་མ་གཉིས་ལ་རྩ་བར་མ་ཁྱལ། མཚོན་རྩལ་ལ་ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་གྱི་
 སྒྲོར་བ་ཉི་ཤུ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། ཞེས་
 པས་བསྟན། ཚེས་སྒྲིལ་རྩལ་ཕྱིར་སྒྲོར་བ་ནི་མཚོན་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ནི། ཉོན་མོངས་
 རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། དོན་གཉིས་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་
 སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི། བསམ་མི་ཁྱལ་སོགས་ཁྱེད་པར་
 གྱིས། ཞེས་སོགས་དང་། པན་དང་བདེ་དང་སྒྲོབ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་
 བསྟན། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དང་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་དེས་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་
 བོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་
 བཅས་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནི་ཉིད་གྱི་ཚེས་བསྟེན་ནས། ཞེས་སོགས་གྱིས་
 བསྟན། བྱེད་པ་ནི་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོར་བ་ཉི་ཤུ་མཚན་གཞི། ཚེས་སྒྲིལ་རྩལ་ཕྱིར་སྒྲོར་བ་
 ཡིན་པར་མཚོན། དོན་གཉིས་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་
 པ། ཞེས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། རྣམ་བཤད་
 ལས། སྤར་བཤད་པའི་སྒྲོར་བ་ཉི་ཤུ་པོ་ཡང་མཚན་གཞིར་རུང་མོད་གྱི། སྒྲོབ་དཔོན་སང་གི་
 བཟང་པོས་རྩ་བའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལྟར་ན་ནི། དེ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་
 བྱ་གཉིས་ཀར་སྟོན་པར་གསལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་སྤྱོད་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་
 མཁའ་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་པས་མཚན་གཞི་ལ་
 མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པར་འཆད་པ་སོགས་འཐད་པར་མི་སེམས་སོ། ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་མཚོན་བྱའོན་པ་ལྟར་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་གཉིས་ཀ་
 བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་དག་ཀྱང་མཚོན་པས་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་པ་མི་འཐད་
 དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས་སྒྲོར་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན། སྒྲོར་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 ལམ་ཤེས་སྒྲོར་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་བརྟེན་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོར་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་
 བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
 མཚོན་པས་ན་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེད་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་ཇི་ལྟ་
 བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་དག་ཀྱང་མཚོན་པས་ན་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལམ་ཤེས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་རྣམ་
 པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོར་བ་དག་
 ཀྱང་མཚོན་པས་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་མཚན་
 གཞི། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཞེས་མཚོན། ཞེས་
 གསུངས། དེ་འགོ་ག་པ་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་
 གསུམ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན་པ་སོགས་ཀྱང་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀའི་འགྲེལ་བའི་ཚིག་དོན་ལ་མི་
 གསལ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དེ་མི་འཐད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ཚད་མས་
 དེས་ནས། དེ་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཚད་མས་མ་དེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཏི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྤྲོར་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ནས་མཁྱེན་གྱི་རྒྱར་
 ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་དོ། །དེ་ལྷར་
 ཡང་། རྣམ་ཐོག་ལས། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་དང་བཅས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་གཞན་དོན་སྙུག་ཆོག་སྦྱང་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལྷར་དུ་མཚོན་བཞི་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་
 ཤེར་སློན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་དང་། མཁྱེན་བ་གསུམ་གྱི་སྤྲོར་བ་ཙམ་ཚད་མས་ངེས་ན། དེའི་
 རྗེས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱར་ཐག་ཚད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

༡ རང་ལུགས་ལ་མཚན་གཞི། མཚན་བྱ། མཚན་ཉིད། ཇི་ལྟར་མཚན་ཚུལ།
 ༢ གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། མཚན་གཞི། མཚན་བྱ། མཚན་ཉིད། ཇི་ལྟར་མཚན་
 ཚུལ་ལོ། རང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
 བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་། བྱད་པར་གཉིས་ལས། རང་པོ་ནི་སྤྱིར་
 བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱིར་བའི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་
 སྤྱིར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས་སྤྱིར་བ། ལམ་ཤེས་སྤྱིར་བ། རྣམ་མཁྱེན་སྤྱིར་བ། ཉན་རང་གི་སྤྱིར་བ་ལས། བྱད་པར་
 དུ་འཕགས་པའི་སྤྱིར་བ། གཞན་དོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས། བྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་
 བ་རྣམས་ལ་སྐབས་འདིར་མཚན་བྱ་ཞེས་བཤད་དོ། གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་
 ལས། རང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རང་གི་ཐོབ་བྱུར་གྱི་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་
 ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་
 བ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
 དང་། སྤོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་

དཔལ་ལྷན་ལ་འབྱོར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་
 སོགས་རྣམས་མཐུན་གྱི་རྣམས་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔལ་ལྷན་ལ་འབྱོར་
 དང་། བསམ་མི་བྱས་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔལ་ལྷན་ལ་འབྱོར་
 དང་། བན་བདེ་སྒྲོབ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་སེམས་དཔལ་ལྷན་ལ་
 འབྱོར་རྣམས་སྐབས་འདིར་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ། སྤྱི་འོས་འཛིན་དང་། སོ་
 སོའི་འོས་འཛིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་
 དཔལ་ལྷན་ལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམས་ལ་འབྱོར་དུ་མཚོན། རང་གི་
 ཐོབ་བྱུང་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ནི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་
 སེམས་དཔལ་ལྷན་ལ་འབྱོར་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་
 དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔལ་ལྷན་ལ་འབྱོར་དང་པོ་
 བཞི་མཚན་གཞི། སེམས་དཔལ་ལྷན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲུབ་བར་མཚོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 འབྱུང་བཤེས་པ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམས་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔལ་ལྷན་ལ་འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་ཡང་། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་
 མཚན་མ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོ་དང་། དབེན་དང་། ཞེས་པས་མཚན་
 གཞི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་བསྟན་
 བོ། །དཀའ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞན་དོན་གྱི་གོ་ཆ་བྱ་
 དཀའ་བ་སོགས་སྐབས་པའི་སེམས་དཔལ་ལྷན་ལ་འབྱོར་ལྟ་མཚན་གཞི། ལམ་ཤེར་གྱི་སྒྲུབ་བར་
 མཚོན། སྒྲུབ་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམས་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་
 དཔལ་ལྷན་ལ་འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་ཡང་། དཀའ་དང་འོས་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་དང་། མི་
 དམིགས་དང་། མཛོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། ཞེས་པས། མཚན་གཞི་དང་། སྒྲུབ་
 ཉིད་མཚན་མ་མེད་སོགས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དེ་བསྟན་ནོ། །དམིགས་པ་

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ལམ་གྱི་བྱང་པར་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 རྣམ་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བདུན་མཚན་གཞི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 སྦྱོར་བར་མཚན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཚེས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་
 ཡང་། དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་གཞི་དང་། དེ་ནི་
 ཉིད་ཀྱི་ཚེས་བསྟན་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དེ་བསྟན་ནོ། རྟོན་མོངས་རྟགས་
 སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། དེ་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་
 བ་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྦྱོར་བར་མཚན། བསམ་མི་བྱུང་སོགས་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་
 བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་ཡང་། བསམ་མི་བྱུང་སོགས། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་བསྟན། དེ་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་བྱེད་ལས་
 བྱང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བར་མཚན། སན་བདེ་སྦྱོབ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བྱང་པར་
 ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་ཡང་། སན་དང་། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དེ་བསྟན་ནོ། མཚན་གཞི་རྣམས། རྟོན་མོངས་རྟགས་དང་། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་བསྟན། ཁ་ཅིག་ བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོབ་དགོས་པར་
 ཐམས་མཚན་ཉིད་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་
 ཀྱི་མྱོང་བ་སྦྱེ་བ་ལ་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་དགོས་པར་ཐམས་མཚན་ཉིད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱུང་། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐམས་མཚན་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐམས་ལིན་
 པར་ཐམས་མཚན་ཉིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་
 སྟེ། སྦྱོར་པའི་གོ་སྦྱབ་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐམས་མཚན་ཉིད་
 ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོར་པའི་གོ་སྦྱབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་

ལུས་ཏེ། སྤྱིན་པའི་གོ་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཙན་གཅིག་
 དེས་པར་སྤྲེལ་མེད་ཆོག་པས་བྱུང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན་དེའི་རྒྱར་ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་
 ལ། དེའི་ཆོ་དེ་ལ་ཆོག་པས་པ་མཐར་ཐུག་སྤྱིད་པའི་ལུས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས་པས་དེ་ལ་
 ཤེས་མཚན་དང་། དེ་ལ་ཡང་གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་སྤྱིད་པའི་ལུས་པ་མི་སྣང་ན་ཆོག་པས་པ་
 ཙན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་མཚན་དང་། ལུས་
 པ་དེ་གཉིས་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཡང་ཡོད་ན་དཀའ་བ་དུ་མར་སྤྱད་དགོས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལྟོག་པས། དེ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་མཚན་དང་། སྦྱོར་བ་དེ་རང་གི་ངོ་
 བོ་སྤངས་ཆོག་པས་ངེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐ་མ་བསྟན་དགོས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྦྱོར་བ་སྦྱོམ་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདིས་མཚན་ཉིད་
 གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དགོས་པ་དང་གངས་དེས་ཡང་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཆོག་པས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། སྦྱོར་བ་སྦྱོམ་པའི་ཀྱིས་འདི་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་
 སྦྱོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་ གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་
 མཚན། བྱེད་མཚན། བྱེད་མཚན། རོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། གཞི་
 ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན། རྣམ་མཁྲེན་སྦྱོར་བའི་ཤེས་
 མཚན་དང་གསུམ་ལས།

། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་བཤད་པ། །

དང་པོ་ལ་མཚན་མས་སྦྱོར། ཚུ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་
 བའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྤྲས་བཞེད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་བཞིར་བྱེ་བ་དེ་ལ་ཤེས་མཚན་ལ་མཁྲེན་
 གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རེ་ཞིག་དང་པོར་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
 སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་དེ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་མཚན་མས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ཤེས་པའི་
 ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ལ་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་

ཉིད་ཀྱི་སྒྲིལ་བཤུགས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་
 དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲིལ་བཤུགས་པ་
 ལ། རྟེན་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་དང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས་སྒྲུབ་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུབ་སོགས་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་
 ལས། རབ་འབྱོར་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུབ་པ་བཅུ་བརྒྱུད་
 དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་
 དང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཤེར་བྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་འཇིག་རྟེན་དོན་དམ་པར་
 འཇིག་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་འཇིག་རྟེན་གང་ལགས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 ལྷུང་པ། རབ་འབྱོར་ལུང་པོ་ལྷན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་འཇིག་རྟེན་དུ་གསུངས་སོ། ཞེས་
 སོགས་ནས། ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་ལུང་པོ་ལྷན་པོ་འདི་དག་འཇིག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན། རབ་རྩ་
 འཇིག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་
 འཇིག་མེད་བདག་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། གསུམ་པ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེ་སྟོན་པ་
 ལ། རབ་འབྱོར་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་གངས་མེད་སེམས་ཅན་གཞལ་དུ་མེད་པའི་སེམས་དང་
 སྒྲིབ་པ་རབ་རྩ་མཁྱེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སེམས་ཅན་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། བཞི་པ་སེམས་བསྟན་པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཤེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་
 གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གདགས་པས་གདགས་པར་འགྱུར་བ་གཞུགས་ཡོད་པའམ། ཞེས་པ་

ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་
 གཡེང་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱ་མཐེན་རྟོ། ། ཞེས་པས་
 བསྐྱེད། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་བསྐྱེད་པ་དང་ཕྱིར་བསྐྱེད་དང་། ཞེས་དང་། སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་སེམས་མི་ཟད་
 པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ནི། རབ་འབྱུར་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་
 གཡེང་བ་དང་། མི་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱ་མཐེན་རྟོ། ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བཤད། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་
 དང་། སེམས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། རྒྱལ་པ་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། གཏི་མུག་དང་བཅས་
 པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་སྦྱོར་བྲལ་གྱི་དེ་བོར་ཤེས་པ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱུར་གཞན་ཡང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་
 འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱ་མཐེན་
 རྟོ། ། ཞེས་པ་ནས། སེམས་གཏི་མུག་དང་བྲལ་བ་ལ་གཏི་མུག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཞེས་བྱ་
 བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱ་མཐེན་རྟོ། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། ཆགས་བཅས་སོགས་དང་། ཞེས་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་
 ལ་སོགས་པ་དང་། སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤེས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱུར་གཞན་
 ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་པ་རོལ་དང་གང་
 ཟག་པ་རོལ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་
 བཞིན་དུ་རབ་རྒྱ་མཐེན་རྟོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་ཆེན་

དང་། ཞེས་དང་། སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱ་པ་སེམས་ཆེན་པོར་
 གྱུར་པ་ཤེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེར་སྤྱོད་ཟབ་མོ་འདི་ལ་
 བརྟེན་ནས་སེམས་ཆེན་པོ་ལ་དང་གང་ཟག་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལ་
 སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཐུན་ཏོ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བཤད། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆེན་པོར་གྱུར་དང་། ཞེས་དང་། སེམས་
 ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱ་གཅིག་པ་སེམས་ཆོད་མེད་པ་ཤེས་པ་དེ་སྟོན་
 པ་ལ། སེམས་ཆོད་མེད་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆོད་མེད་
 དང་། ཞེས་དང་། སེམས་ཆོད་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱ་གཉིས་པ་སེམས་
 བསྟན་དུ་མེད་པ་ཤེས་པ་ནི། སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱ་གསུམ་པ་སེམས་བཟླ་མེད་པ་ཤེས་པ་ནི། སེམས་བཟླ་
 མེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སེམས་བཟླ་མེད་
 དང་། ཞེས་དང་། སེམས་བཟླ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱ་བཞི་པ་སེམས་
 གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ནི། སེམས་གཡོ་བ་དང་། འདུ་བ་དང་། བརྒྱུ་པ་
 དང་། བརྒྱུ་པ་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་
 པ་ལ། ཤེས་པ་སྟེ། གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། ཞེས་དང་། སེམས་གཡོ་བ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅོ་ལྷ་པ་སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེར་སྤྱོད་
 ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་མཐུན་ཏོ། གཞུགས་ཇི་ལྟར་མཐུན་ཅེན། དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་མ་ཞོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་མཚན་མ་
 མེད་པ་དང་། འབད་པ་མེད་པ་དང་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། དམིགས་སུ་མེད་པ། ཇི་ལྟ་བུ་དེ་

ལྷར་མཁུན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལས་གཞན་
 ཡང་དེ་དག་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་དང་། གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། །ཞེས་གསུངས། བཅུ་དྲུག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དང་རང་གིས་རྟོགས་པ་ལྷར་གཞུང་གི་གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་བཏགས་པའས་
 འདོགས་པ་ཤེས་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་
 པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆོག་ཏུ་མཁུན་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་གཞི་ཤེས་
 གཅིག་ཏུ་བྱེད་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱུང་གཞན་ཡང་གཡོ་བ་དང་འདྲ་བ་དང་བཀྲམ་པ་
 དང་། བཅུམ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོགས་པར་
 མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་
 སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་དང་། མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་སྤྱི་མ་
 བཞིས་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དེ་བསྟན་ནོ། །དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་
 ཏོ། །ཀཞན་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་འདི། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་
 རྟོགས་པ་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་
 བླག་བཅུ་དྲུག་གིས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དེ་རྩ་བས་གཉིས་པ་དང་བཞི་
 པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་འགྲེལ་པས་གསུམ་པ་མ་གཏོགས་ཆོག་ཟིན་ལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གི་
 དོན་བསྟན་ནས་སྟོན་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་
 བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་མཆོན་པས་ན། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་
 ཏོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། །ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་པ་

དང་། ཆགས་སོགས་དེའི་ཆགས་ཏེ་འབྲས་ལུ་སྒྲིག་སྒྲིག་གི་གནས་ངན་ལོན་དང་། ཆགས་
 སོགས་དེའི་མཚན་མ་སྒྲིག་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཞུགས་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 གང་ཟག་བཤེན་བར་འཛིན་པ་སོགས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་སོགས་
 མི་མཐུན་སྒྲིགས་དང་གཉིན་པོ་དག་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་བཞི་ཆོས་ཅན། སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གཞི་ཤེས་སྒྲིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་འབྱུང་བ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་ཐོག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་
 ལུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་མཚན་
 ཉིད། ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་
 ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྟོན་མཐའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེ་གང་ཡང་རུང་བ་བཤེན་
 སྟོང་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཉིས་སྟོང་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
 པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲིག་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་ལུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་སྒྲིག་ལམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁའ་མཁའ་ཆོས་ཅན། མཚན་
 བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱ་བ་སྟེ། དེར་བསྟུས་པ་དང་ཕྱིར་བཞུགས་
 དང་། ཁྲེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། རྟོན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
 ཕྱིར། འཛིག་རྟོན་དོན་དམ་པར་འཛིག་པ་མེད་པར་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་

རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་
བརྟུག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པ་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༼ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་དོན་བཟུང་བ།༽

༥ དེ་དག་གི་ནང་ནས། ཤེས་པ་སྟེ། གཞུང་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་
ནི། ལྟ་བུ་རྣམ་འབྱུང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞིང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་
སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་
སུ་སྤྱི་དོན་ལ། ལྟ་བུ་གྱི་དབྱེ་བ། བསྟུ་བ། གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་པ། སྒྲ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་འཛིན་བྱའི་སྤྱིང་འདྲིར་སུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྟོག་གོ་བ་དུག རྗེས་
སྟོན་པ་དུག སྟོམས་འབྲུག་པ་དུག་སྟེ་བཙེ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བའི་དུས་སུ་ལྟ་བུ་རྟུག་ཏུ་
ཅ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱུང་བར་ཚངས་པའི་བྱ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
སྟོན་གྱི་མཐར་རྟོག་པའི་ལྟ་བ་བཙེ་བ་རྒྱུད་དང་། སྤྱི་མའི་མཐར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཞེ་བཞི་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཏྲག་པར་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི། ཁ་ཅིག་ཏྲག་པར་སྒྲ་
བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི། རྒྱ་མེད་པར་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས། མཐར་དང་ལྟན་མི་ལྟན་རྣམས་ཀྱི་
བཞི། ལྟ་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་བཞི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཡང་། དང་པོ་ནི། སྤྱི་རྣམ་
པའི་བསམ་གཏན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོན་གནས་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་མདོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བར་
བསྐྱལ་གྱི་བྱ་དང་། བཞི་བརྟུ་དང་། བརྒྱུད་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ལྟའི་མིག་གི་མདོན་ཤེས་ལ་
བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཁ་དོག་བཟང་བ་དང་ལན་པ་རྣམས་དེ་དང་དེར་སྤྱེས་པ་མཐོང་ནས་
བདག་དང་འཛིན་རྟེན་ཏྲག་པར་སྒྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚངས་ཆེན་གྱི་འཁོར་
འགའ་ཞིག་མིར་སྤྱེས་ཏེ་མདོན་ཤེས་བསྐྱུབས་ནས་བལྟས་པས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་མ་གྱི་བར་

མཐོང་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ཉི་ཉལ་ལ་ལྷ་གཞན་རྣམས་ནི་མི་ཉལ་གོ་སྐྱེམས་པ་དང་། ཚངས་
 པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་མི་ཉལ་ཅིང་སེམས་མ་འགགས་པར་མཐོང་ནས་འབྱུང་
 བ་རྣམས་ནི་མི་ཉལ་ལ་སེམས་ཉལ་པར་ལྷ་བ་དང་། འདོད་ལྷ་ཅེ་བས་རབ་ཏུ་བསྐྱེས་བཞིག་
 འི་ནས་མིར་སྐྱེས་ཏེ་མངོན་ཤེས་བསྐྱབས་ནས་བལྟས་པས་རང་གི་སྤར་གྱི་རྩ་པོ་རྣམས་མ་ཤི་
 བར་མཐོང་ནས་ལྷ་ཅེ་བས་བསྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་མི་ཉལ་ལ་གཞན་རྣམས་ཉལ་པར་ལྷ་བ་
 དང་། ལྷ་གོགས་ལ་ཡིད་འཁྲུལ་བ་ཁའི་གཤིས་ནས་མིར་སྐྱེས་ཏེ་མངོན་ཤེས་བསྐྱབས་ནས་
 བལྟས་པས་གཞན་རྣམས་མ་ཤི་བར་མཐོང་ནས། ལྷ་གོགས་ལ་ཡིད་འཁྲུལ་བ་དག་མི་ཉལ་ལ་
 གཞན་རྣམས་ཉལ་གོ་སྐྱེས་དུ་ལྷ་བ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕོས་
 རྣམ་འདོད་སྤར་སྐྱེས་པའི་དྲང་སྟོང་འགའ་ཞིག་གིས་མངོན་ཤེས་བསྐྱབས་ནས་བལྟས་པས་
 རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྩ་སྤར་མ་གང་ཡིན་མ་མཐོང་ནས་རང་གི་ལུས་རྩ་མེད་སྟོབྱ་བྱར་དུ་བྱུང་བར་ལྷ་བ་
 བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆར་དང་རྒྱུང་སོགས་སྟོབྱ་བྱར་དུ་འབྱུང་ཞིང་ཤིང་རྣམས་ལ་
 རེས་འགའ་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་བརྒྱུད་དེ་སྟོབྱ་བྱར་དུ་འབྱུང་བར་ལྷ་བ་རྟོག་གི་ལ་བརྟེན་པ་
 གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྤྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྟོང་མངོན་ཤེས་དང་ལྷན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐའ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་སྐྱེས་དུ་ཡང་དག་པར་
 འཛོལ་བ་ན་འཇིག་པའི་བསྐྱལ་བ་དྲན་པའི་ཆོ་མཐའ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་། འཆགས་
 པའི་བསྐྱལ་བ་དྲན་པའི་ཆོ་མཐའ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་། ཡང་དེ་དག་ལུས་རྩ་མཛོའི་
 མཐའ་ཡང་དག་པར་འཛོལ་བ་ན་འོག་ཏུ་མནར་མེད་མན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ཞིང་། རྟེན་དུ་
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ཞིང་། ཐད་ཀར་ཐམས་ཅད་པ་རོལ་ཐད་པའི་
 མཐའ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་འོག་དང་རྟེན་དུ་མཐའ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་། ཐད་ཀར་
 མཐའ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བའོ། །ལྷ་པ་ནི། སྟོབྱ་བྱར་བ་དང་། རྟོག་པ་མངོན་པའི་
 ར་རྩལ་ཅན་དང་། སྟོབྱ་བ་རྣམ་པར་མ་རེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཅན་ཞིང་ཀུན་ཏུ་མེད་ས་པ་

བཞི་ལས་མཛོན་པར་མཐོ་བའི་ལས་དག་གི་དང་མི་དག་གི་དང་། དེས་ལེགས་ཀྱི་ལས་བདེན་
 པ་བཞི་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་དྲི་བ་དྲིས་པ་ན་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་གསལ་པོ་མི་འདེབས་པར་གཏམ་
 རྒྱུ་ལ་སྐུར་ཞིང་བདག་གིས་ལྷ་མི་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ་སྐྱེ་བ་དུ་ལྟ་པའོ། །དེ་དག་མཛོད་བསྐྱེས་
 པའི་སྤྱོད་མ་ནི། ཉག་དང་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་མེད་དང་། མཐའ་ལྷན་དེ་བཞིན་ལྷ་མི་སྤྱོད་། །ཞེས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུལ་ཤེས་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུ་དུག་མེད་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་
 ཀྱི་བརྒྱུད། གཉིས་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད། ཆད་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད། ཆོ་འདི་
 ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་ཡོད། དང་པོ་བརྒྱུ་དུག་ཡོད་དེ། བདག་
 གཞུགས་དང་ལྷན་པ་དང་། མི་ལྷན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། བདག་མཐའ་དང་ལྷན་པ་དང་། མི་ལྷན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པར་འདུལ་ཤེས་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་རན་དང་། བདག་བདེ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདུལ་ཤེས་བ་ཅན་གྱི་
 བཞི་དང་། བདག་གཅིག་སུ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་དུ་ཡིན་པ་
 དང་། ཆད་མེད་པར་འདུལ་ཤེས་བ་ཅན་གྱི་བཞི་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་
 གཞུགས་ཅན་ཡིན་པར་འདུལ་ཤེས་མེད། ཅེས་པ་ནས་བདག་མཐའ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་གཉིས་ཀ་
 མ་ཡིན་པར་འདུལ་ཤེས་མེད་པའི་བར་བརྒྱུད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་པོ་དེ་ཉིད་ལ་
 འདུལ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཞེས་སོགས་སྐུར་ནས་ལྷ་བ་བརྒྱུད་
 པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། འདོད་པའི་མི་དང་ལྷ་དང་གཞུགས་ཁམས་པ་དང་གཞུགས་མེད་
 སྤྱི་མཆེད་རིགས་བཞི་སྟེ་བདུན་པོ་རྣམས་མ་ཤིའི་བར་དུ་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྒྱ་དང་བཅས་
 པ་ཡིན་ལ། ཤིན་པ་ཡེ་མེད་དུ་ལྷ་བ་བདུན་པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 ལ་འཛེམ་མེད་དུ་སྤྱོད་པས་ཆོ་འདི་ལ་གྲོལ་བར་ལྷ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པས་ཆོ་
 འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་ལྷ་བ་བཞི་སྟེ་ལྷ་པོ། །དེ་དག་མཛོད་བསྐྱེས་པའི་སྤྱོད་མ་ནི། འདུལ་ཤེས་

ཡོད་སྐྱེ་བཅུ་དྲུག་དང་། མེད་དང་གཉིས་མིན་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་། ཁྲད་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 བུའ། ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བའི་ལྷ། ཞེས་པའོ། །ལྷ་རབ་དྲུག་ཅུ་ཙ་གཉིས་པོ་འདི་དག་
 དོན་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྩ། སྟོན་དུ་འགྲོ་བ། རྟེན། དུས། ལྷ་བ་ལ་བརྟེན་
 བ། སྐྱེས་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ནི། འཛིག་
 ཆོག་ས་ལ་ལྷ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་སྟོན་དུ་
 སོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྟན་དང་རྟོག་གི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། འདས་པ་
 དང་ད་ལྟར་བའི་དུས་ལ་དམིགས་ནས་སྟོན་གྱི་མཐར་རྟོག་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་
 དམིགས་ནས་སྟོན་གྱི་མཐར་རྟོག་པ་དང་། ལྷ་པ་ནི། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་རབ་
 ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་བའོ། །དྲུག་པ་ནི། བསམ་གཏན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་
 བར་བཤད་དོ། །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་ལྷ་རབ་དྲུག་ཅུ་ཙ་གཉིས་པོ་དེ་དག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བསྐྱེས་
 བས་བཤད་དེ། སྟོན་གྱི་མཐར་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་བ་བརྒྱད། སྟོན་པའི་མཐར་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་
 བ་བརྒྱད་དྲུག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བར་ལྷ་བ་
 དང་། མ་བྱུང་བར་ལྷ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ལྷ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་
 དང་། བདག་རྟག་པར་ལྷ་བ་དང་། མི་རྟག་པར་ལྷ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ལྷ་བ་
 དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
 སྟེ། བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བར་ལྷ་བ་དང་། མི་འབྱུང་བར་ལྷ་བ་དང་།
 གཉིས་ཀར་ལྷ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་དང་། བདག་མཐར་དང་ལྷན་པར་ལྷ་
 བ་དང་། མི་ལྷན་པར་ལྷ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ལྷ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། འདས་དུས་བྱུང་མ་བྱུང་ཞེས་
 དང་། འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར། ལྷ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། སྟོན་གྱི་མཐར་ལ་
 བརྟེན་པ་ཡིན། །མ་འོངས་དུས་གནན་འབྱུང་འབྱུར་དང་། མི་འབྱུང་འཛིག་རྟེན་མཐར་

སོགས་པར། །ལྟ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། གྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་བརྟེན་བཞིན་ཡང་གསུངས་ཏེ། །སྡོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་
 བཞི། གྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། རྒྱང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ལུས་སྟོག་ལ་བརྟེན་
 པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་འདས་པན་ཆད་མཐའ་སོགས་
 དང་། རྟག་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་དང་། རྒྱང་དན་འདས་དང་གྱི་མཐའ་དང་། །སྡོན་གྱི་
 མཐའ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་
 རྟག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། མི་རྟག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་བདེན་པར་
 ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀམ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་
 འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ། དེ་དང་མི་ལྡན་པར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་
 ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀམ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོལ་
 བའི་བདག་སྟོངས་པན་ཆད་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། མི་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་
 ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་མ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ལུས་
 སྟོག་ཐུངས་ཐ་དད་ཏུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། ཐུངས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་
 སོ། །གཉིས་པ་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་བསྟུ་ན། གཡོ་བ། འདུ་བ། བཀྲམ་
 པ། བརྩམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཞིར་འདུ་སྟེ། མདོ་ལས། སེམས་གཡོ་བ་དང་
 འདུ་བ་དང་བཀྲམ་པ་དང་བརྩམ་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་
 དང་། མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། སྟེ་བ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་སྟོངས་པན་ཆད་འབྱུང་བར་བདེན་པར་ལྟ་བ་གསུམ་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་
 ཅིང་། དེ་རྣམས་ལ་གཡོ་བའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་
 སྟུབ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། མཐའ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྟེ་བ་

སྤྱི་མ་པན་ཆད་མི་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་
 བར་བདེན་པར་ལྟ་བ་གསུམ་ནི་རྒྱང་འཁོན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྣམས་ལ་འདུ་བའི་ལུང་མ་
 བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བྲུ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་དགག་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་
 སྤྱིར། མཐའ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་གསུམ་ནི་གཅིར་བྱ་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་
 ཅིང་། དེ་རྣམས་ལ་བརྟམས་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྲུ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་
 ཀ་ཆ་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱིར། མཐའ་གཉིས་གང་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་
 གསུམ་ནི་གནས་མ་བྱ་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་བཅུམ་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྲུ་སྟེ། དེ་རྣམས་
 རང་ཡུལ་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་བཀག་པས་འཇུག་པའི་སྤྱིར། ལུས་སྒོག་ཇུས་གཅིག་ཏུ་
 བདེན་པར་ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཇུས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་གངས་ཅན་
 གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་པས་གང་ཟག་གི་བདག་གཟུགས་བཅའ་པོར་འདོད་ཅིང་གངས་ཅན་
 གྱིས་ཤེས་རིག་དུ་འདོད་པའི་སྤྱིར། བདག་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། འཛིག་རྟེན་ནི་དེའི་
 ཡོངས་སྐད་བྱར་བྱར་བའི་སྟོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཡིན་ཅིང་གྲོ་ལ་བའི་བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་རྣམས་གངས་སུ་འདོད་དོ། །གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བའི་དོན་ནི་
 རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པར་ལྟ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། འདི་རྣམས་ལ་ལུང་མ་
 བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་དོན་
 བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ཞུས་པས་ལན་ལུང་མ་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
 སྤྱིར། ལན་ལུང་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྟོ་
 བས་དེའི་ལན་སྟོན་དགོས་པ་གང་ཞིག་ འདི་རྣམས་ཞུ་བ་པོ་དེ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 སྟོན་པའི་སྟོད་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཞུ་བ་པོ་དེ་རྣམས་ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་
 གི་བདག་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཞུ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤང་
 བར། འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་ལས་ཞེས། ཞུས་ན་རྒྱལ་བ་མི་གསུངས་བཞུགས། གང་

སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཟབ་པའི་ཆོས། སྤོང་མིན་འགྲོ་ལ་མི་གསུངས་པ། དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་མཁས་རྣམས་
 གྱིས། གྲུན་མ་བྱེན་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པར་ཤེས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་གྲོལ་
 བ་དོན་གཉེར་རྣམས་གྱིས་ལྟ་བུ་གྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་རིགས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་གས་
 པ་ལས། འོད་སྤྱང་འཛིགས་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུའི་རི་བོ་ཙམ་ནི་སྤྱི་ཡི། མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཙན་
 གང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེས་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་
 གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། ལྟ་གུན་དེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་
 བ། དེ་དག་སྤྱི་བ་རྒྱ་མཐེད་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱུད་བླ་
 མར། ཉོན་མོངས་མོངས་བདག་རྣམས་གྱིས་འཕགས་ལ་སྤྱར་བ་དང་། དེས་གསུངས་ཆོས་
 ལ་བརྟེན་གང་དེ་གུན་ཞེན་ལྟས་བྱས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་ལེ། རྒྱང་
 འཕེན་གྱིས་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞིའི་
 མཆོན་གཞི་འཐད་པ་གང་ཞིག་དེའི་ལྟ་བ་གཉིས་པ་རྒྱང་འཕེན་ལ་སྤྱོད་རིགས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་
 བྱས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཐར་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར། ཁཅིག་བདག་དང་འཛིག་
 རྟེན་མི་རྟག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཙན། སྤྱོད་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་སྤྱོད་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྤྱོད་འདིར་བསྟན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བདག་
 དང་འཛིག་རྟེན་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། གཞན་ལང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་གྲོངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཤི་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་བཀག་ནས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ། རྟག་
 པས་སྤྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རང་རྒྱུ་བའི་རྫས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་སྤྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རང་རྒྱུ་བའི་རྫས་ཡོད་དུ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་རྣམས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་

པ་དང་། མཐའ་དང་ལྷན་པ་དང་། མི་ལྷན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
 པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུག་ཡོད་དུ་ལྷ་བ་རྣམས་སྤྱི་
 མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདེན་པས་སྟོང་ཞིང་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་འབྱུང་བས་བྱུང་
 པར་དུ་བྱས་པའི་སོ་སྤྱི་ཐ་མལ་པ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུག་ཡོད་དུ་ལྷ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་
 འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་དུ། ཞེས་སོགས་མྱུང་
 འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐུག་གཅིག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱི་མ་བུ་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་ཐུག་ཡོད་དུ་ལྷ་བ་དང་། ཐུག་པ་དང་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་དེར་ལྷ་བ་གཉིས་
 ལུས་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་ན། གཡོ་བ་ལ་སོགས་
 ཞེས་བྱ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་སྟོར་བ་ཡིན་
 བ། གཞི་ཤེས་སྟོར་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་ཐལ་འགྲུར་དང་པོ་ལ་བྱུང་འབྱེལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ལ་དེར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་དོན་དམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོར་བ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་
 འཇིག་མེད་བདག་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཅན་གྱིས་
 བདེན་པས་སྟོང་ཞིང་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་འབྱུང་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སོ་སྤྱི་ཐ་མལ་པ་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུག་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་འཐད་པ་གང་
 ཞིག་མྱུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་དང་པོ་བྱང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སོ་སྤྱི་ཐ་མལ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་
 བ། དེས་དེ་མོ་མོ་རང་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེས་སོ་སྤྱི་ཐ་མལ་པ་བདེན་
 སྟོང་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་
 བཞི་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པའི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུག་

ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར། ཁ་
 ཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་
 དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐུག་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
 དེ་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐུག་
 ཡོད་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གྲོལ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་གྲོངས་
 ཕན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐུག་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་
 ལྷང་འདས་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་སྟོག་ཐུག་ཐ་དང་དུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་
 དང་། ཐུག་གཅིག་རྒྱ་བདེན་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ལུས་སྟོག་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཟེར་
 བ། གནས་མ་བྱའི་སྟེང་དེས། གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་
 བརྟེན་དུ་མེད་པའི་ཐུག་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐུག་། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་
 ཞིག་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཞི་པ་གནས་མ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེས་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུག་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་
 པར་ཐུག་། འདོད་པ་གང་ཞིག་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དེ་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་
 གྲེད་པར་གསེར་གྲེད་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་དེ་བཏགས་ཡོད་དུ་
 ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་བུམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གྲེ་བྲག་སྐྱ་
 བས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་
 རྟག་པར་ལྟ་བ། མི་རྟག་པར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་
 སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་། དེ་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་
 དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་སྤྱི་མའི་མཐའ་དང་། གྲོལ་བའི་བདག་གྲོངས་ཕན་
 ཆད་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་
 ལྷང་འདས་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་སྟོག་ཐུག་གཅིག་དང་། ཐུག་ཐ་དང་དུ་ལྟ་བ་

གཉིས་ཀྱི་ལུས་སྒྲིག་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་
 མི་རྟག་པར་ལྷ་བའི་ལྷ་བ་ཆོས་ཅན། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་བ་རྣམ་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་སྒྲིག་གི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ། དེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀྱི་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་ལ་རིགས་འགྲེལ། གཞན་
 ཡང་། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་པར་ཐལ། དེ་མཐའ་དང་མི་ལྷན་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ལྷ་བའི་ལྷ་བ་དེ་ལྷ་བ་རྣམ་དག་རྒྱ་ཐལ་ལོ། རྩ་བར་འདོད་
 ན། དེས་རིགས་འགྲེལ། རིས་གཞན་རྣམས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཕྱི་ལུས་སྒྲིག་
 རྒྱུ་ཐ་དད་དུ་ལྷ་བའི་ལྷ་བ་དེ་ལྷ་བ་རྣམ་དག་རྒྱ་ཐལ། དེ་རྒྱུ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཉོ། ལུས་སྒྲིག་རྒྱུ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལུས་ཞིག་པ་ན་སྒྲིག་པར་
 འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། སྒྲིབ་སྒྲིབ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། མི་འཐད་
 དེ། ལུས་སྒྲིག་བདག་ཉིད་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྒྱུ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ལུས་སྒྲིག་རྒྱུ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྒྲིག་རྒྱུ་ཐ་དད་ལྷན་ལྷན་ལྷན་གྱི་བྱེ་
 བྱེག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

། ལུས་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་མཚན་བཤད་པ། །

༥ གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་མཚན་བཤད་པ་ལ། མཚན་མས་སྒྲིབ། རྩ་
 བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་མཚན་བཤད་པ་དེའི་
 འོག་རྒྱ་ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་མཚན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་རིམ་གྱི་དབང་གིས་
 དེ་སྒྲིབ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་རྒྱ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་
 བས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་མཚན་དེ་སྒྲིབ་པ་
 ལ། སྒྲིབ་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། ཞེས་སྒྲིག་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་

བྱང་བ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་
 པའོ། །མཚན་ཉིད་རྟེན་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ལའདྲ་པ་ལ། སྐྱེ་མེད་འགག་པ་མེད་སོགས་དང་། ཞེས་དང་། སྐྱེ་
 བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེས་བསྐྱེས་པ། གྲུ་
 རས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རོ་
 བོ་ཉིད་དང་། རྟེན་མེད་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཚན་ཉིད་དེ་དྲུག་དང་། ཞེས་
 གསུངས། མདོ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། རོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་རིགས་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། རོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་ཞེས་དང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། བྱང་ན་
 ལས་འདས་པའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་
 གཉིས་པ་ལྷ་མི་སོགས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱུགས་པ་འཇམ་དོར་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་
 རྒྱུན་གྱིས་མདོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཚེས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཤེས་པ་
 དང་། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་
 ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷ་སྟོན་པ་ལ། ལྷའི་བྱ་དག་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི་ལྷ་དང་མི་
 དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་དཀྱུགས་པར་རྟུས་པ་མེད་དོ། ཞེས་སོགས་
 དང་། ལྷའི་བྱ་དག་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 སོགས་དང་། ལྷའི་བྱ་དག་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི་མི་འཇམ་མི་མ་ཡིན་པའཇམ་ཟག་པ་དང་བཅས་
 པའཇམ་ཟག་པ་མེད་པའཇམ་འཛིག་རྟེན་པའཇམ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའཇམ་འདུས་བྱས་སཇམ་
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་
 པ། ལྷའི་བྱ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རུང་མ་བྱང་ཡང་རུང་སྟེ། ཚེས་ཀྱི་
 དབྱིངས་འདི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གནས་པ་དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་
 དུ་གནས་པ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བཞེད་དོ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་བཙམ་ལུན་
 འདས་ཀྱིས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བྱ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་
 པ། ལྷའི་བྱ་དག་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 བས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་སོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱུགས་མེད་དང་། འདྲུ་མི་བྱེད་དང་རྣམ་མི་
 རྟོག་རབ་དབྱེ་མཚན་ཉིད་མེད་ཉིད་ལ། ཞེས་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱུགས་པ་
 མེད་པ་དང་། འདྲུ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
 དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་
 སྟོན་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ནི། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ཡིན། ཞེས་
 དང་། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེད་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་
 བ་དག་མཚོན་པས་ན་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
 རོ། ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོས་
 པ་མེད་ལ་ཐ་སྐད་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་མུ་རན་ལས་འདའ་བར་གོ་བགོས་པའི་གཞན་དོན་གྱི་གོ་ཆ་
 བྱ་དཀའ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་དུ་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་གནས་ངེས་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆེན་པོ་གསུམ་
 གྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་པ་བོ་སྐྱོམ་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་
 མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་མི་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོར་མཛོན་པར་
 ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་མཛོན་ཞེན་བཀག་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རི་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་
 འབྱོར་ལྡེ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་སྤྱིར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་
 གསལ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཁོ་ན་ལེ། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་

པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་
འཛིན་སྣང་ས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། བཅིག་སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་
སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
འབྱོར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་
དེ། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ནས། དོན་དམ་པར་མཚན་
ཉིད་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༼རྣམ་མཁྱེན་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་མཚན་བཤད་པ༽༽

༥ གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་མཚན་དེ་སྟོན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་མཚན་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་མཚན་སྟོན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲེབ་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
མཚན་སྒྲིབ་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས། ཞེས་
གསུངས། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་མཚན་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་བརྟེན་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་ས་
བཤད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་
ཡང་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཤེས་པ་དང་། ཡུམ་སྟོན་པ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཁྱིམ་མས་
པ་སོགས་མཛད་ནས་གུས་པར་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། བཀའ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཀའ་
བས་བྱེད་པར་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ཤེས་པ་
དང་། རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་སོགས་མཛོད་པར་བྱ་བ་ཤེས་པ་ལྟ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་
པ་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་

སྤྱལ་ཏོ། རབ་འབྱུང་ཤར་ཕྱིན་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྒྱུ་ལ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱད་པར་བྱེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་
 ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཤར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ཆོས་འདི་ལ་རིམ་གྲོ་མཛད། གླུ་མར་མཛད། བསྟེ་སྤྱད་དུ་མཛད། མཛོད་པར་
 མཛད། རྒྱུ་ལ་མཛད། བཀྱར་སྤྱིར་མཛད། རབ་འབྱུང་འདི་ནི་ཤར་ཕྱིན་ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས། གནས་དང་གུས་པར་བྱ་
 བ་དང་། གླུ་མ་ཉིད་དང་མཉམ་པ་དང་། དེ་ལ་མཛོད་དང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་མཛོད་པར་བརྟེན་ནས་གནས་པ་དང་། གུས་པར་བྱ་བ་
 དང་། གླུ་མར་བྱ་བ་དང་། མཉམ་པར་བྱ་བ་དང་། མཛོད་པར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། རྟུག་པ། དེ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་འཇིག་དང་རང་གི་དོ་བོ་སྟོང་པས་གུས་པར་བྱ་བ་སོགས་
 དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བའམ་འཇུག་
 བ་ཤེས་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཁོ་ནར་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཐ་སྐྱོད་དུ་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་
 བར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཤེས་པ་དང་། གསུམ་པོ་དེ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱུང་
 གནས་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུས་ཞེས་བྱ་
 བར་མཛོད་པར་སངས་རྒྱུས་སོ། །ལུས་པ་མེད་པར་མ་གྲུས་ཞེས་བྱ་བར་མཛོད་པར་སངས་
 རྒྱུས་སོ། །རབ་འབྱུང་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྲུས་པ་མ་ཁྱེན་པ་དང་བྲུས་པ་རིག་
 པར་བཏུ་བར་བྱའོ། །རབ་འབྱུང་གནས་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་
 ཏོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱེད་པ་པོ་ཅན་ཤེས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་
 བཅས་འཇུག་སྟེ། རབ་འབྱུང་རྣམས་གངས་དེས་ན་ཤར་ཕྱིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱད་པར་
 བྱེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །རབ་འབྱུང་གིས་གསོལ་བ། བཙུམ་
 ལུན་འདས་གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་པོ་མ་མཆིས་ཤིང་མཐོང་བ་པོ་མ་མཆིས་པ་དེའི་

ཆེ་ཇི་ལྷར་ལེར་ཕྱིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིད་པར་བྱེད་པ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གང་གི་ཆོ་
 གཞུགས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཆོ་གཞུགས་ཀྱི་མཐོང་བ་མེད་པར་
 ལྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱེད་མེད་དང་། །ཀྱུ་
 ཏུ་འཇུག་མ་བྱེན་གང་ཡིན་དང་། །མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མ་མཐོང་བའི་དོན་སྟོན་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་སྤངས་སོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙན་དུ་ཤེས་
 པ་དང་། གཏུལ་བྱ་འཁོར་དུ་བསྐྱས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་རང་གི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་
 ཤེས་པ་དང་། རྒྱུད་སྡིན་པའི་གཏུལ་བྱ་ལ་འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མཛད་པ་ཤེས་
 པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གཏུལ་བྱ་ལ་འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བར་
 མཛད་པ་ཤེས་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཇི་ལྷར་ལེར་ཕྱིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་སྤྱིད་པར་བྱེད་པ་དང་འཛིག་རྟེན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་ལེར་ཕྱིན་
 ཅི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །ཇི་ལྷར་འཛིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་
 པར་མཛད་ཅེས། ཕུང་པོ་ལྷའི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ལེར་ཕྱིན་འདི་ལ་འཛིག་རྟེན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་
 མཛད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ལེར་ཕྱིན་འདི་ལ་འཛིག་རྟེན་སྟོང་
 ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་འདི་ལས། འཛིག་
 རྟེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ལ་མདོ་དངོས་སུ་མེད་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་
 པ་དང་། དེར་ཤེས་པ་དང་། དེར་སྟོན་པར་མཛད་པ་གསུམ་ལ་མདོ་དངོས་སུ་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕུ་བརྒྱུད་མ་དང་། ཉི་སྤངས་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཙན་དུ་ཤེས་པ་ལ་མདོ་མ་སྤྲུལ། བརྒྱུད་སྟོང་པར། དེ་ལྷར་འཛིག་རྟེན་སྟོང་པའོ། །དེ་

ལྟར་འཛིག་རྟེན་བཟོད་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཡང་དག་
 པར་སྟོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞི་པོ་འདི་བཞི་དང་སྟུར་བ་རྒྱན་སྒྲུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །བཟོད་དང་ཤེས་མཛད་
 མཛོན་སྐྱུམ་མཛད། །ཅེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
 སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཟོད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཛོང་བར་མཛད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་འི་དེ་ཁོན་
 ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་འི་ཆོས་ཉིད་སྟོས་པ་
 བསམ་ཅད་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། ཡུལ་འཛིག་རྟེན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་འགོག་པ་
 ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བླང་དོར་རམ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་གྱི་འདུ་
 ཤེས་འགོག་པ་ཤེས་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་གྱིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་འཛིག་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 རྣམ་པར་དབེན་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་
 ཏོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་གྱིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་གྱིན་ཟབ་མོ་
 འདི་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་འདིའི་འདུ་ཤེས་དང་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་འདུ་
 ཤེས་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་གང་
 གིས་འཛིག་རྟེན་འདིའི་འདུ་ཤེས་དང་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་ལྟ་
 བུ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསམ་མི་བྲུབ་དང་ཞི་ཉིད་
 དང་། །འཛིག་རྟེན་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ལ། ཞེས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་བ་ཉིད་དུ་
 སྟོན་པ་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་འགོག་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་འགོག་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་པ་

ཀུན་མཁུན་ཚུལ་ལ་ནི། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། ཞེས་དང་། ཤེས་པའི་རྣམ་
 པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དུག་གི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་དག་
 མཚོན་བས་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་
 པའི་དངོས་པོའི་བྱུང་པར་གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་གཞུང་བྱ་དང་གཞུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཞེན་ནས་བཟུང་མི་བཟུང་གི་མཐའ་བལ་དུ་
 རྟོགས་པས་མི་མཐུན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐོགས་མེད་དུ་ཤེས་པས་
 ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། གཞུང་འཛིན་མི་དམིགས་པས་རྟེན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་མེད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་འོང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་མེད་པ་
 དང་། གཞུགས་སོགས་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་མེད་དང་། དངོས་
 པོ་དང་དངོས་མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་ལམས་ཀྱི་དེ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རྟོགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་སྟེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་གང་
 ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདུན་ཆོས་
 ཅན། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་
 གནས་པ་སོགས་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྒྲིབ་
 པའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཅུ་དུག་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྒྲིབ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ནས། ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བྱང་དོར་རམ་འཛིག་རྟེན་པ་
 རོལ་དང་རྩུ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཤེས་པའི་བར་བཅུ་དུག་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འཕྱིག་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་
 ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁུན་དུ་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་པོ། །

༼བྱད་མཚན་བཤད་པ༽༽

ཕྱི་གཉིས་པ་བྱད་མཚན་བཤད་པ་ལ། མཚན་སྐྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། སྐར་གྱི་དེ་ལྟར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགུ་ལྟེན་མཚན་གྱི་སྐྱར་བ་སྐྱིར་
བསྟན་ནས། ཤེས་མཚན་དེའི་འོག་རྒྱ་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་བཞིས་བྱད་པར་གྱི་མཚན་
ཉིད་འཆད་དེ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་སྐྱིར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་སྐྱིར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགུ་སྟེན་
ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱིད་འོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྟེན་ནས། ཤེས་པའི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་
རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོག་རྒྱ་བར་སྐྱབས་ཀྱི་
ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སེམས་
དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་འོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་ཉན་རང་གི་སྐྱིར་བ་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་
སྟོན་པ་ལ། བསམ་མི་བྱུང་སོགས་བྱད་པར་གྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་
བྱད་ཆོས་གྲངས་ཀྱི་སྟོན་སྐུ་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་འོ་བོའི་སྟོན་སྐུ་པར་བཤད། དམན་
ལམ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཟླ་འགྲེལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་མི་བྱུང་སོགས་བྱད་པར་གྱིས། ཞེས་སོགས་རྒྱུད་པ་བཞི་
དང་། གཉིས་པ་ནི། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། མི་མཉམ་པ་
ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟུག་བསྟུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་
ཡུལ་ཅན་ཆོས་དང་ཇེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་ལམ་
ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱིར་བ་དག་མཚན་པས་ན། བྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ནོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་

ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་བྱེད་ཆོས་དེ་གང་ཡིན། ཞེས་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་
 ལ། ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་གང་ཞེ་ན། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ཆོགས་བཅད་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བསམ་མི་
 བྱལ་དང་མི་མཉམ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་
 ནས་བཤད་པ་ལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། བྱང་པར་གྱི་རོ་བོ་དང་། བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་
 བདེན་གྱི་སྤྱད་ཅིག་མའི་བྱང་པར་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རྒྱ་
 བྱེད་ཅིང་། རྟོག་གོ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་དང་། དཔེ་རྒྱུར་
 རུང་བའི་མཚུངས་པ་མེད་པས་མི་མཉམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་གཞལ་བ་ལས་ཡང་
 དག་པར་འདས་པ་དང་། སྤྱི་བརྩོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་ཀྱིས་བགྲངས་པ་ལས་ཡང་
 དག་པར་འདས་པའི་སྤྱུག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་བཞི་རྟོགས་པའི་བྱང་པར་བཞི་སྟོན་པ་
 ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་གྱིན་འདི་ནི་བྱ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་
 གནས་སོ། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་གྱིན་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་བྱ་བ་དང་། མཉམ་པ་
 མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་དང་། གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་དང་། གྲངས་མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་
 དང་། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་བྱ་བས་ཉེ་བར་གནས་སོ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསམ་མི་བྱལ་དང་མི་མཉམ་དང་། གཞལ་དང་
 བགྲངས་ལས་ཡང་དག་འདས། ཞེས་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་
 སོགས་པས་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྩུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་
 ཉིད་དང་། མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། གཞལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། བགྲང་
 པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། རྒྱལ་པོ་བཤད་

གྱི་སྒྲོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་གྱི་སེམས་ཅན་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་
 པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་
 བ་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པར་གྱུར། རང་སངས་རྒྱལ་སུ་གྱུར་ཏེ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དང་། ཤེས་སྤྱོད་ཟབ་མོ་འདི་ལ་གདུགས་
 གཅིག་ཏུ་བཟོད་ནས་མོས་པ་དང་བགྲངས་པའི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཤེས་སྤྱོད་ཅིང་མོས་ན་འདི་
 ཉིད་དེ་དག་ལས་མཆོག་དང་གཙོ་བོར་བྱམས་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྟའི་བྱ་དག་
 རིགས་གྱི་བྱ་ལམ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལས་ཤེས་སྤྱོད་ཟབ་མོ་འདི་ཉན་ཅིང་ཐོས་ནས་འབྲི་བ་
 དང་། སྤྱིས་ནས་ལུང་འཛོགས་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིགས་གྱི་བྱ་ལམ་
 རིགས་གྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྷུང་བར་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པར་བྱ་ཡི། ཉན་
 ཐོས་གྱི་ཐེག་བ་པ་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་བ་པ་རྣམས་དང་། ཤེས་སྤྱོད་དང་
 བྲལ་བའི་མདོ་སྤྱོད་གཞན་ལ་སྤྱོད་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། འཕགས་པ་ཀུན་སྤྱད་མཁས་པ་ཡིས། །རིག་བྱ་སྤྱོད་མོང་མིན་ཞེས་
 ཉིད། །ཤེས་སྤྱོད། །ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་དང་། སྤྱོད་བྱ་
 མཁས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་
 བོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་ལ་ལྟོས་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷུང་བའི་
 ཤེས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དོ་བོར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཐོ་བམེད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་དོ་བོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་བམེད་པར་སྤྱོད་
 སྤྱོད་དང་བྲལ་བར་མཐོན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཤེས་སོགས་སུ་ལྟ་བའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་
 པར་དག་པའི་སྤྱོད་སོགས་ལ་མོས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། ཉན་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྐྱུ་བའི་ཁྱད་
 པར་ཤེས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འཁོར་གསུམ་རྣམ་དག་གི་སྤྱོད་པས་བསྐྱུ་བ་དུ་མར་
 བསྐྱུ་བས་ནས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བཟོད་ནམས་དང་ཡོ་ཤེས་སྤྱོད་ཅིང་མ་ལོག་པར་འགྲུབ་པའི་

བྱུང་པར་ཤེས་པ་དང་། ཞེན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་
 དམིགས་ནས་ཤེར་སྦྱིན་མི་འདོར་བར་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་བྱུང་པར་ཤེས་པ་སྟེ་འགོག་
 བཞེན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚེས་བཟོད་སོགས་བཞིའི་བྱུང་པར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་
 པ་དང་གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གིས་ཆེད་དུ་བཟོད་པས་ཆེད་དུ་བཟོད་དེ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཤེར་སྦྱིན་འདི་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཤེར་སྦྱིན་ཟབ་མོ་
 གང་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་བྱང་ཆེན་རྣམས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱུང་དུ་མཛོན་པར་འཛངས་ཏུ་ཡང་ཤེར་སྦྱིན་
 ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བའམ་འཕེལ་བར་ཡང་འཛལ་བར་མི་གཏཏོ། ཞེས་དང་། དེ་ནས་འདོད་
 པ་ན་སྦྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་
 ལ་སྦྱི་པོས་ཕྱག་འཛལ་རྟེ། གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་རྟེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྦྱར་
 སྒྲ་ནས་དོང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དཔེར་ན་བ་དུས་མ་བེལ་མི་འདོར་བ་ལྟར་རབ་འབྱོར་བྱང་
 ཆེན་ཤེར་སྦྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་དང་། འཛང་བ་དང་། གྲོག་པ་
 དང་། ཡོངས་སུ་བསམ་པ་དང་། ཡིད་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷ་བས་ལེགས་པར་
 རྟོགས་པར་མ་བྱས་པ་དེ་སྤིད་དུ་ཚེས་སྦྱ་བ་དེ་གཏོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་
 དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གཞན་དག་ལ་བསྐྱེད་བཀུར་བགྱིས་ཤིང་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་རྟེ་
 འདིར་སྦྱེས་པ་གང་ཤེར་སྦྱིན་ཟབ་མོ་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་མོས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྲུ་ཞིག་པ་ན་སྦྱེས་བྱ་གང་ཤིང་
 ངས་རྒྱལ་བའམ་རོལ་མི་འཇུ་མི་འཛིན་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ནི་བར་མ་དོར་བྱང་རྒྱལ་
 ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་ལས་འདས་རྟེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་
 དག་པར་བྱས་རྟེ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱུང་དུ་མཛོན་པར་འཛངས་ཏུ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་

གསུངས། དེའི་དོན་ལའང་པ་ལ། སྤྱི་དང་གང་མེད་དང་། སྐྱབ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་
 དང་། རྒྱུ་མེད་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་གྱི་བ་མེད་པ་དང་། གང་བ་མེད་པའི་དོ་བོ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་
 པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མ་ལོ་ལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་
 སྦྱོར་བས་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་བསྐྱབས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་
 དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་
 པ་ལ། རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་ཤེས་པ་དང་། མ་ཚང་བ་མེད་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཡོངས་སུ་
 བཟུང་བའི་བྱུང་པར་དང་། རོ་བྱང་བ་མེད་པའི་བྱུང་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་ཆོས་བཅོད་སོགས་བཞིའི་བྱུང་པར་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱུང་
 མེད་སྐྱེས་པ་ལ་ལ་ཞིག་བྱུམ་པ་སོ་མ་བཏང་བས་རྒྱ་བཟུང་བར་བྱ་བར་སེམས་ན་ཞེས་པ་
 བློ་སྤྲོད་ཀྱི་བྱུང་མེད་དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟེན་ཐོས་གྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱུས་གྱི་སར་བར་མ་དོར་ཉེ་
 ཞོར་མི་འགྱུར་ཉེ། དེ་ནི་མ་སྐྱེས་མ་ཉམས་པར་བློ་མེད་རྟོགས་བྱུང་དུ་མ་དོན་པར་འཚང་
 རྒྱུ་ལོ། ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་མ་བསྐྱེད་པ་ཤིང་ཚོག་
 དམ་མ་བྱས་པར་རྒྱ་བཟུང་བའི་རྒྱ་མ་བཟུང་ན། ཞེས་པ་ནས། བྱུང་མེད་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱུས་གྱི་སར་མི་ལྟར་དོ། ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལོ་
 བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ན་གྲུ་བརྒྱས་པ་འཆལ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཞེས་པ་ནས། བྱུང་མེད་དེ་ལྟར་
 ཐབས་མ་ཁས་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་བློ་མེད་རྟོགས་བྱུང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 དང་། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་དང་པོ་བའི་བྱུང་མེད་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤིན་
 ལ་བསྐྱབ་པར་བགྱི། ཞེས་པ་ནས། རིགས་གྱི་བྱུང་མེད་ཤིན་ལ་སྦྱོང་པའི་ཆོ་ག་ལྟགས་ལ་
 འདོད་པ་མ་སྦྱོང་ཅིག རིགས་གྱི་བྱུང་མེད་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྦྱོང་པའི་བྱུང་རོ། ཞེས་

གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྟོན་དང་བཅས་པ་དང་། །མཐའ་དག་པ་དང་ཡོངས་
འཛིན་དང་། །རི་མུང་མེད་དང་བྱུང་པར་ནི། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་
སེམས་དཔའི་རྟོན་དང་། སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་
རྒྱུད་ཆོགས་པ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་ཐབས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་
དང་། མཛོན་པར་ཞེན་པའི་རི་མུང་བ་མེད་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་སྟུག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། །བྱུང་དུ་འཕགས་
པས་བྱུང་པར་ལམ། ཞེས་དང་། གང་གིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ལས་བྱུང་
རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ནི། བྱུང་པར་གྱི་
ལམ་ཡིན་པར་བྱུང་ཞུགས་སོ། །ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་རི་སྐད་
བཤད་པའི་བྱུང་པར་དང་བྱལ་བའི་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟེ་བའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
གོ་སྟོབ་པའི་ཕྱིར་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་པས་འཆད་དོ། །གཞུང་དོན་ནི། ཉན་མོངས་རྟགས་
སོགས་གྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་
ལས་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སོགས་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་
བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་མཚན་
ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་བྱུང་མཚན་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་ཤེས་བཞི་ད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བྱུང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་
ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྩོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཙན། བྱེད་རང་གི་
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྟོག་གི་པའི་སྒྲོས་བསམ་གྱིས་
མི་བྱལ་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཁོ་ན་རེ། གཞུང་
འདིས་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྤྱོད་པ་དེ་ཉན་རང་གི་སྤྱོད་པ་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་
པའི་སྤྱོད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། སྤྱོད་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞི་ཤེས་སྤྱོད་པ་ཙམ་ནི་རང་གི་ལྟོག་པས་ཉན་རང་གི་སྤྱོད་པ་
ལས་བྱེད་པར་དུ་བྱེད་མི་རུས་ཤིང་། སྤྱོད་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ལྟོག་པས་ཀྱང་བྱེད་པར་
དུ་ཞུགས་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །

༼བྱེད་མཚན་བཤད་པ༽

༥ གསུམ་པ་བྱེད་མཚན་སྟོན་པ་ལ། གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པའི་
བྱེད་མཚན་གྱི་འོག་ཏུ་དེའི་བྱེད་མཚན་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱེད་མཚན་གྱིས་ཉན་རང་
གི་སྤྱོད་པ་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་
པ་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་སུ་བཅད་པ་གཉིས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྤྱོད་པ་ལ། བྱེད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་
བཅད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། བྱེད་མཚན་དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བྱེན་སྟོན་པ་
ལ། ཕན་དང་བདེ་དང་སྐྱབ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་
དོན་གྱི་སྟོན་སྐབས་ལ། མ་འོངས་པའི་ཕན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་
ཡང་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྤྱོད་པའི་བྱེད་མཚན་དང་། ཡམ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པ་
དང་། རྣམ་མཁྱེན་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི། དང་པོ་ལ། མ་འོངས་པ་སྟེ་ཆོ་བྱི་
མའི་ཕན་པའི་བྱེད་པ་དང་། ཆོ་འདིའི་བདེ་བའི་བྱེད་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་བྱེད་པ་དང་གསུམ་

ལྷོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཛན་
 ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱང་ཆེན་གང་སྟེ་མེད་ཆོག་གས་བྱང་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། སྟེ་མེད་ཆོག་གས་
 བྱང་དུ་མཛོན་པར་འཛང་རྒྱུ་པ་ནི་དཀའ་བ་བསྟེན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་
 བ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
 མཛན་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱང་ཆེན་གང་སྟེ་མེད་ཆོག་གས་བྱང་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་སྟེ་མེད་ཆོག་གས་
 བྱང་འདོད་པ་ནི་དཀའ་བ་བསྟེན་པའོ། །རབ་འབྱོར་འོན་ཀྱང་བྱང་ཆེན་རྣམས་འཛིག་རྟེན་ལ་ཕན་
 པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་
 འཛིག་རྟེན་ལ་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སྟེ་མེད་ཆོག་གས་
 བྱང་དུ་མཛོན་པར་འཛང་རྒྱུ་པར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟུག་བསྐྱེད་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་
 བ་དང་འབྲུགས་བ་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་དགོལ་ཞིང་། མི་འཛིག་པ་པའི་ཐང་བདེ་བ་ལྟ་རན་
 ལས་འདས་པ་ལ་རབ་རྒྱ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་སྟེ་
 མེད་ཆོག་གས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་འཛང་རྒྱུ་པར་འདོད་ཅིང་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྟོབ་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་
 བ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སྟེ་མེད་ཆོག་གས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་འཛང་རྒྱུ་པར་འདོད་པས་
 འཁོར་བ་ན་ཡོད་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་
 སུ་སྟོབ་ཅིང་། དེ་དག་སྤངས་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་དེ་ཐོས་ནས་རིམ་
 གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཕན་དང་བདེ་དང་སྟོབ་པ་དང་། ཞེས་དང་། མ་
 འོངས་པའི་ཕན་པ་དང་། ཆོ་འདོའི་བདེ་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱིས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་མོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། སྟུབས་ཀྱི་བྱེད་
 པ། གནས་ཀྱི་བྱེད་པ། དཔུང་གཉིན་གྱི་བྱེད་པ། སྒྲིང་གི་བྱེད་པ། ཡོངས་སུ་འདྲོན་པའི་

བྱེད་པ། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་
 མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་བདུན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གླེ་མེད་ཇོག་པས་བྱང་དུ་
 མཛོན་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱབ་ས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་
 འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་གླེ་མེད་ཇོག་པས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས། སེམས་ཅན་སྦྱེ་བ་
 དང་། རྒྱ་བ་དང་། ཉན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། ལྷ་དན་དང་། སྤྱི་སྤྱགས་འདོན་པ་
 དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུག་པས་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་སྦྱེ་བ་
 ནས་འབྲུག་པས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྦྱོལ་ཞིང་ཡུང་པོ་མ་ལུས་པའི་ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་
 ཏུ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་
 སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་གླེ་མེད་ཇོག་པས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་སངས་
 རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདྲི་བ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་གླེ་མེད་ཇོག་པས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་
 པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དབུང་གཉིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་གླེ་མེད་
 ཇོག་པས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་འདི་ལྟར་སྟོན་
 ཏོ། །གཞུགས་ཀྱི་མ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞུགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་གླེ་མེད་ཇོག་པས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱིང་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ་
 རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ་རྒྱས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིང་ཞེས་བརྗོད་
 དོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་ཆད་
 པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་གླེ་མེད་ཇོག་པས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་
 སངས་རྒྱས་ནས། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་
 བྱང་ཆེན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རིས་ལ་སྤྱགས་ཇི་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། གླེ་མེད་ཇོག་པས་བྱང་དུ་

མཛོད་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱབ་མེད་པ་དང་། འགགས་
 པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་
 ཏོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱེར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སངས་རྒྱལ་
 ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱེར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་
 བྱང་དུ་སངས་རྒྱལ་ནས་སེམས་ཅན་མོངས་པ་རྟེན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་
 ཏོ། །གཞུགས་ནི་རྣམ་མཁའི་དང་རྩལ་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་
 ཏོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱབ་མེད་པའི་དང་རྩལ་ཅན་ཏེ་དེ་
 དག་ནི་དང་རྩལ་དེ་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མི་
 རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག་དང་། གནས་དང་དབུང་གཉེན་གླིང་དང་ནི། ཡོངས་འབྲེན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་དང་ཐེག་གསུམ་གྱིས། འབྲས་བུ་མཛོད་སུམ་མི་བྱེད་
 དག་ ཅས་དང་། གཏན་དུ་ཕན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱོག་པ་དང་། འཁོར་བ་
 དང་ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱིས་དོན་རྟོགས་
 པའི་རྟེན་གྱི་དོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 འཇུག་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་མཛོད་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་དུས་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་ལམ་
 ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་བདུན་ནོ་ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། རྟེན་
 གྱི་མཛོད་པ་གཅིག་བྱ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཞུགས་ཀྱི་དང་རྩལ་ཅན་ཏེ་
 དེ་དག་ནི་དང་རྩལ་དེ་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་པ་ནས། དག་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་
 སུ་བཟུང་བ་དེ་དག་ཤར་སྤོན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་པོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། ཐམ་རྟེན་གྱི་མཛོད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ནི་

ཉེ་གྱི་མཛད་པ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་པ་ལ། འདི་
 བྱི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དག་མཚན་པས་ན་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་ཚེས་ཅན། གཞན་དོན་སྐབས་པའི་བྱེད་པས་བྱེད་པར་ཅན་
 དང་ལྡན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། བན་བདེ་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པས་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གསལ་པ་དཔེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཐེག་
 ཚེད་གྱི་སྒྲིབ་པའི་བྱེད་མཚན་དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་བྱེད་པ་གསུམ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱེད་པ་བདུན། རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༼དེ་བེ་ཉིད་མཚན་བཤད་པ༽༽

༥ བཞི་པ་དེ་བེ་ཉིད་མཚན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་བྱེད་མཚན་བཅུ་
 གཅིག་གིས་གཞན་དོན་ལུན་ཚོགས་སྐྱེད་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བེ་ཉིད་
 གང་ཞེ་ན། དེ་བེ་ཉིད་དེ་ཉིད་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྒྲིབ་པ་ལ། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བེ་
 ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་དེ་བེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་བེ་ཉིད་མཚན་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཉོན་
 མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་
 སྟོན་པ་བཤད་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། ཅུ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལ་དེ་བེ་ཉིད་སོ་སེའི་དོན་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུས་
 ཏེ་མཚན་རྩལ་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་དེ་བེ་ཉིད་

མཚན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་
 དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བས་དབེན་པ། དེའི་
 རྟགས་ཏེ་འབྲས་བུ་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་དབེན་པ། དེའི་མཚན་མ་སྟེ་རྒྱ་དངོས་པོའི་གནས་
 རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཙང་བདེ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཕུང་པོ་
 སོགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པས་དབེན་པ། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་ཞེ་
 སྤང་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་གཏི་མུག་དང་གཏི་མུག་མེད་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོ་
 དག་ལ་ཞེན་པས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་འཚལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རྟགས་དང་རྣམ་པ་
 དང་མཚན་མ་དང་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩམས་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་དེ་དག་ནི་
 འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་བསལ་བས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆེན་དེ་དག་ནི་
 ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གི་མཚན་མས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །རབ་འབྱོར་བྱང་
 ཆེན་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་
 དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་། དབེན་དང་། ཞེས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་རྟགས་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། དེའི་མཚན་མ་
 རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་
 པ་ཉིད་ཀྱི་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། དོན་དམ་པར་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོས་པ་མེད་ལ་ཐ་སྐད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ན་ལས་
 བརྒྱུ་བར་གོ་བགོས་པའི་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཐེག་དམན་དུ་མི་ལུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་

གྱིས་ཐེག་ཆེན་དུ་མ་ཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡུན་རིང་པོར་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་
 ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་པ་པོ་སྐྱོམ་
 ཆོས་གསུམ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 དང་། ཡུམ་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ལ་དངོས་པོར་མཛོད་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་
 མཛོད་ཞེན་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ལྷ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙམ་ལྷན་
 འདས་བྱང་ཆེན་གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་བརྒྱུ་བར་
 བགྱེད། ཞེས་གོ་ཆ་འདི་འཆའ་ཀྱང་དེ་ལ་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་མི་
 དམིགས་པ་དེ་དག་ནི་དཀའ་བ་བགྱིད་པར་འགྱུར་བའོ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་སྐད་ཅེས་
 གསོལ་བ་དང་། བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པར་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་བ། རབ་
 འབྱོར་ཁྱོད་གྱིས་དོན་གང་ཞིག་མཐོང་ནས་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆེན་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བསྐྱོས་ཤིང་ཤེར་
 ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་སྟོད་པ་དེས་ཉན་ཐོས་གྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་གནས་གཞན་
 གཉིས་སུ་དོགས་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙམ་ལྷན་
 འདས་འདི་ལྷར་བྱང་ཆེན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཅུང་ཟད་ཉི་ཆོ་བ་ཞིག་གི་སྤྱད་དུ་གོ་ཆ་འཆའ་བ་མ་
 ལགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་བརྒྱུ་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྷར་གོ་ཆ་
 འཆའ་བའི་བྱང་ཆེན་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་ལྷུང་བའི་གནས་དང་
 སྐབས་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཆེན་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་བརྒྱུ་བ་དང་རྣམ་མཁུན་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོས་
 སོ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་པ་
 སྟེ། དེ་ནི་སྤྱི་ཀྱང་བསྐྱོམ་པར་མི་བགྱི་ཅི་ཡང་བསྐྱོམ་པར་མི་བགྱི་ཇི་ལྷར་ཡང་བསྐྱོམ་པར་
 མི་བགྱི་འོ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་
 ཆེན་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་བྱང་ཆེན་གང་ཞིག་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མཛོད་པར་ཞེན་

བར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དཀའ་དང་དེས་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱུང་མི་དམིགས་
 དང་། ཁའོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། ཞེས་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་
 ལྷ་དན་ལས་བསྐྱེད་པར་དཀའ་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྷུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་
 གཅིག་རྒྱ་དེས་པ་དང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མཚོག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
 དང་། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེས་པ་པོའི་ཆོས་མི་དམིགས་པ་དང་། དངོས་བོར་མའོན་
 པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ་ཡང་། གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་
 པའི་དངོས་པོའི་བྱེད་པར་གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 དང་། འཛིག་རྟེན་མའོན་ཞེན་ཅན་གྱི་གཟུང་བྱུང་དང་གཟུང་བྱུམ་ཡིན་པར་ཞེན་པ་ལས་བསྐྱེད་
 སྟེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་ནས་བཟུང་མི་བཟུང་གི་མཐའ་
 གྲལ་དུ་རྟོགས་པས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཟུགས་
 སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཟུང་བ་
 དང་འཛིན་པ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པས་རྟེན་ནས་གཞི་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འོང་བ་དང་འགོ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་གྱི་
 ལུང་སྟུང་གྱི་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བདུན་རིམ་བཞིན་
 སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་ཐབ་མོ་འདི་བསྟན་པའི་ཆོ་མི་
 དང་དས་ཀུན་རྒྱ་མི་སྐྱག་ ཀུན་རྒྱ་སྐྱག་པས་ཐེན་པར་མི་འགྱུར་ནི་ད་ལྟོ་པར་མི་
 འགྱུར། ཡོངས་སུ་ཞུས་པར་མི་འགྱུར། དེའི་ཡིད་ཕྱིར་སྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ན། བཙམ་

ལྷན་འདས་བྱུང་ཆེན་དེ་ཤེར་སྤྱོད་ཟུང་མོ་ཇི་ལྷན་བརྟག་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
 བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱུང་ཆེན་དེས་རྣམ་མཁུན་ལ་གཞིལ་བའི་བསམ་པས་ཤེར་སྤྱོད་
 ཟུང་མོ་འདི་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྷའི་བྱ་དག་ནམ་མཁའ་ཟབ་པའི་ཕྱིར་
 ཆོས་འདི་ཟབ་པོ། །ལྷའི་བྱ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་འདི་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་གང་ཡང་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལགས་
 བེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་འདི་ནི་ཤེར་སྤྱོད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །ཞེས་པ་
 ཅས། ཆོས་འདི་དག་ནི་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་
 འདི་ནི་གཞི་མ་མཆིས་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མ་དམིགས་པའི་སྤྱད་དུ་
 དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བྱ་
 རྣམས་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྤྱད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གནས་བརྟན་
 རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 འདི་ལྷར་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ནི་ཅི་དང་ཅི་སྟོན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་མཚན་མ་
 མ་མཆིས་པ་དང་སྟོན་པ་མ་མཆིས་པ་ལས་བརྒྱམས་ཤིང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་
 ཅས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གི་གཏམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་བྱས་
 ཏི། །དེ་ལྷར་ལྷའི་བྱ་དག་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྤྱེས་གཟུགས་ཀྱི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྤྱེས་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྤྱེས་
 སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷའི་བྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྤྱད་
 ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མ་ཁོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཞན་མ་
 ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཆོས་གནས་པ་ཉིད་དང་ཆོས་
 དེས་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་འདི་ཟབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་

བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་ཏེ། གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ཉིད་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དམིགས་པ་ལྟ་གཤམ་འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྟ་དོ། ཞེས་པའི་བར་རྣམས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དམིགས་
 པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། མི་མཐུན་ཐོགས་པ་མེད་དང་དེ། གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྐྱེ་མེད་
 དང་། རྟེན་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་། ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་
 ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོའི་བྱུང་བར་ལ་དམིགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་
 ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྒྱུ་སྟེ་བསྟན་པས་མི་མཐུན་པ་དང་། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་མི་དམིགས་པས་གཞི་
 མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་
 བས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་དེ་བོ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བོ་ཉིད་
 བདུན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་བོ་ཉིད་བརྒྱ་དྲུག་བདག་
 ཉིད། མཚོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན། མཚོན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་
 དང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་བོ་ཉིད་བརྒྱ་དྲུག་གིས་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
 སྟོར་བ་དག་མཚོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་མཚོན་པས། དེ་ལྟར་ན་བཞི་པ་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 མཚོན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་གྲངས་ཀྱི་སྟོན་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་སྟོར་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ན་ནི་མཚོན་ཉིད་དགུ་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་བརྒྱ་དྲུག་ཚེས་ཙན། ཁྱོད་ལ་མཚོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་
 སྟོར་བ་བརྒྱ་དྲུག་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་
 སྟོར་བའི་དེ་བོ་ཉིད་མཚོན་དེ་ལ་བརྒྱ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཞི་ཤེས་སྟོར་བའི་དེ་བོ་ཉིད་

མེད་ཀེད་གྱི་མར་མཆོད་མཐུན་པའདུག།

༥ བཞི་བ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱ་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
དང་། བརྟེན་བཅོས་གྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤུར་

བྱང་སེམས་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དྲུག་ཏུ་དམན་པའི་དགྲ་བོ་ཅོ་ལྔ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་
 འཐད་པར་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱུས་ལྷ་བརྒྱ་བསྐྱེད་བསྐྱར་ཞིང་སྤྱིན་སོགས་ལ་སྤྱད་ཀྱང་ཤར་
 སྤྱིན་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། ལྷ་རྩེའི་
 བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱད་སྟེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་སེམས་དང་
 མ་བྲལ་བར་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། རྩལ་བྱིས་སྤྱད་བ་དང་། བཟོད་བ་སྟོམ་པ་
 དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཛོལ་ཅིང་མཛན་མར་མི་
 གྱེད་དེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་དང་། རྩལ་སྤྱུལ་གྱི་ཀངས་
 དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་དང་ལམ་རྣམས་བསྟོམས་ཤིང་
 མཛན་མར་མི་གྱེད། རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་སྟོམ་ཞིང་མཛན་མར་མི་གྱེད། དེ་ཡང་ཤར་སྤྱིན་
 དང་ཐབས་མཁས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་མཛམས་སྤྱར་བ་
 དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་སྟོན་ནི་མཛན་ཉིད་བཅས། ཤར་
 དང་། ཞེས་བཤད་ན། སྦྱོར་བའི་མཛན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཛན་
 གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཛན་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་དང་ལྷན་པ་སྟེ་རྒྱུད་ལ་སྟེས་
 པ་ཁོན་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་མཛན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་སུཤེས་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བས་
 དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་
 ལྷན་པ་ཁོན་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འབྱུང་བས། ཐར་པའི་ཆ་དང་
 མཐུན་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ལ། རྩལ་སྤྱུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་ས། ཐར་པ་ཆ་
 མཐུན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ། མཛན་མེད་རབ་ཏུ་སྤྱིན་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་ས་བཤད་པ་ལ། མཛན་མ་མེད་པར་
 དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པས། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ནས་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་མཁམས་པ་ནི། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་འདི་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པར་འདོད་
 དོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུ་སོགས་
 དམིགས་དད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་པར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་གསུངས་པ་
 ཚེས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་མཁམས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་
 བ། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྒྲུང་བ་ལ། མཁམས་པ་དེ་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་
 པ་ནི། སངས་རྒྱུ་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་
 ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲོན་པ་འཆད་པ་ལ། དད་པ་དང་བཙོན་འགྲུལ་དང་། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། རོ་བོ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ལ། དད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུལ་དང་། དམ་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལྟ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་
 དང་ཐབས་མཁམས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་དང་འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་
 དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱུ་བཙོན་ལྟན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དང་ཉིང་དེ་
 འཛིན་གྱི་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་
 པའི་ཡུང་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་སེམས་ཀྱང་མཚན་མར་མི་བྱེད། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་མཚན་མར་མི་བྱེད། མཚན་པ་མེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཚན་མར་མི་བྱེད། སྟོན་
 པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཚན་མར་མི་བྱེད། དེ་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནི་མ་སྤྲུལ་མ་ཉམས་པར་སྒྲུ་མེད་
 རྫོགས་བྱུང་དུ་མཛོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། གེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
 ནི་འདི་ལྟར་བྱུང་ཆེན་དེས་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། སྤྱིན་པ་བྱིན་ཡང་

མཚན་མར་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་འདྲེ་བྱས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འཆལ་བ་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་དང་ཐབས་
 མཁས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྒྲ་མེད་ཆོགས་བྱང་ནི་ཐེ་ཆོས་མ་
 མཆིས་སོ། ཞེས་དང་། དེ་ཅིའི་སྒྲ་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་
 དེས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བབྱང་སྟེ། གང་མའོན་པར་འཆང་རྒྱ་བ་
 དང་། གང་དུ་མའོན་པར་འཆང་རྒྱ་བར་བགྱི་བའི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་ཆོས་གང་
 ཡང་དམིགས་པ་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དང་
 གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷ་འདྲེ་བྱ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
 ཏོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མའོན་པར་འཆང་རྒྱ་
 བར་ཡང་བགྱི་ལ་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་པས་སྒྲ་མེད་ཆོགས་བྱང་ནི་
 འབྱུང་བར་དགའོ། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་འདྲེ་བྱ་དག་ངས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་མའོན་པར་སངས་རྒྱས་ཉེ། གང་མའོན་པར་འཆང་རྒྱ་འཇ། གང་གིས་མའོན་པར་
 འཆང་རྒྱ་འཇ། གང་ཞིག་མའོན་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་དམིགས་སོ། དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་འདྲེ་བྱ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ལག་དཔ་ལ། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། སྦྱིན་
 སོགས་སྦྱོད་ཡུལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་པ་ཕུན་ཆོགས་དྲན་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་ཏིང་འཛིན་དང་། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་
 ལྷ། ཞེས་དང་། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེས་འཛིན་
 དང་། ཤེས་རབ་བྱུང་བར་ཅན་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གངས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་
 དང་། སྦྱིན་པ་དང་། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་

ལྷ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། དད་སོགས་རྣམས་ཐོས་པ་མཆོད་པོས་ནི་
 རྩོགས་བྱང་ཐོབ་སྒྲུ་ལ། དད་སོགས་རྣམས་ཐོས་པ་མཆོད་པོས་ནི་དེ་ཐོབ་དགའ་བ་དང་། དད་
 སོགས་འབྲིང་དང་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས་དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་
 གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་འདི་སྐད་དུ་སྒྲུ་
 མེད་རྩོགས་བྱང་ནི་འབྱུང་བར་དགའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཇི་ལྟར་
 གསུངས་པའི་དོན་བདག་གིས་འཆོལ་བ་དང་བདག་སེམས་པ་ལྟར་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྒྲུ་
 མེད་རྩོགས་བྱང་ནི་མདོན་པར་འཆོང་རྒྱ་བར་བགྱི་བར་མི་དགའོ། །དེ་ཅི་འདི་སྐད་དུ་ཞེ་
 བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་གང་ཡང་མདོན་པར་རྩོགས་པར་འཆོང་རྒྱ་བ་མ་
 མཆིས། གང་གིས་ཀྱང་མདོན་པར་རྩོགས་པར་འཆོང་རྒྱ་བ་མ་མཆིས། གང་ཡང་མདོན་
 པར་འཆོང་རྒྱ་བར་བགྱི་བ་མ་མཆིས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་
 པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་གངས་དེས་ན་བྱང་ཆེན་གྱིས་སྒྲུ་མེད་རྩོགས་བྱང་དུ་མདོན་པར་
 འཆོང་རྒྱ་བར་སྒྲུའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་འདི་བྱས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་
 རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་རྣམས་གངས་དེས་ན་སྒྲུ་མེད་
 རྩོགས་བྱང་དུ་མདོན་པར་འཆོང་རྒྱ་བར་དགའ་སྟེ། དེ་ཅི་འདི་བྱེད་ཞེ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་
 འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ནི་འདི་སྒྲུམ་དུ་བདག་གིས་སྒྲུ་མེད་རྩོགས་བྱང་དུ་མདོན་པར་
 འཆོང་རྒྱ་བར་འགྱུར་སྒྲུམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་
 འབྱོར་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་འདི་བྱས་སྒྲུས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་འདི་བྱ་དེ་ཇི་སྒྲུམ་དུ་
 སེམས། གཞུགས་སྒྲུ་མེད་རྩོགས་བྱང་ལས་ལྷོག་གམ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་འདི་བྱས་སྒྲུས་
 པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
 བཀའ་སྒྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་སྒྲུ་མེད་རྩོགས་བྱང་དུ་དེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱ་བ་རྣམས་ཐོ་

ཡིས། རྟོགས་སྤྱད་པོས་རྟོགས་དག་པ་བཞེད། རེས་དང་། དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 པོས་ནི་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་སྤྱོད། དེ་དག་ཉིད་རྟུལ་
 པོས་ནི་རྟོགས་པར་དག་འོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ལུགས་ཀྱིས་ན་འབྲིང་པོ་རྣམས་
 ཀྱིས་ནི་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་ལ། ཆུང་དུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
 རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་དག་གི་སྐབས་
 སུ་སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྟོགས་ལམ་གྱི་རྟེན། བརྟེན་པ་
 རྟོགས་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། རྟགས། སྤྱོད་པ་པོ། འདྲ་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་
 རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་ལམ་དེ་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་རྟེན་ལ་
 གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་ལམ་ནི་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྤྱོས་པ་དང་བུད་མེད་
 ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་བཞེད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་
 བད་ཁོ་ན་དང་སྤྱིང་གསུམ་ནས་འཕེན་གྱི་གཞན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་ཤེས་རབ་
 དང་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞི་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་། དེ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་
 གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། དེ་ལ་མ་བརྟེན་ན་འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
 ནོ། གཉིས་པ་ལ་དེ་པོ་ནི། འདི་ལ་ཐོས་བསམ་གཙོ་ཆེ་ཡང་སྒྲོམ་བྱུང་ཡང་ཡོད་དེ། ཀྱུ་
 བརྟས་ལས། དེ་ལ་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོའི་སྤྱོད་པོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དབང་
 པོའི་སྒྲོ་སྒྲོམ་པ་དང་། ཐམས་ཀྱི་ཆོད་རིག་པ་དང་། བཅས་ཀྱི་ཆ་སྟོད་སྤྱད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་
 འབྱོར་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པར་མངོན་པར་དག་པ་དང་། ཡང་རྒྱར་
 བྱུར་པའི་དག་བ་གཞན་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱང་དུང་སྟེ། དེ་གོ་མས་པས་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་

པར་ཐར་པའི་གནས་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་
ལས། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་ལས་གསུམ་མོ། །ཞེས་སྒྲོ་གསུམ་གའི་ལས་དང་ཐོས་བསམ་
ཉིད་དུ་བཤད་ལ། ཉི་སྒྲུང་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྒྲོ་བྱུང་གཙོ་བོར་མ་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་ན་
རྣམ་མཁུན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པ་ལ་མཁས་པའི་སེམས་དཔའི་ཆོས་མངོན་རྟོགས། སྐབས་
འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་རྒྱུད་འཁོར་ཆེན་པོ་གསུམ་
དུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐེར་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་
ཐོས་ལས་དུ་འཇུག་པར་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ལས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
ནི། སྱིར་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་བཙུག་མ་མ་ཡིན་པ་ནས་སྦྱེས་པ་ན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཐོབ་
པར་འཇོག་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཐོབ་པའི་རྟོགས་ནི། མཛོད་འགྲེལ་
ལས། གང་ལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བདག་མེད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་
ཏན་བཛོད་པའི་གཏམ་ཐོས་ནས་སྦྱ་བྱེད་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། མཆི་མ་འབྲུགས་ཞེས་བྱེད་པ་དེ་
ལ་ནི། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབྱར་སྦྱ་གྲ་
སྦྱས་པ་ལས་ཡུལ་གྱི་གསེབ་ན་ས་བོན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ལས་ཀྱང་པར་ཅན་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཐེག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་
སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་གིས་བསྟུས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་མཐའ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་
གིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཀུན་ལ་
སྤྱོད་བཟུང་བར་ཅན་སྦྱེས་པ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ལས་ཀྱང་པར་ཅན་དང་གྲངས་མེད་
གསུམ་ནས་འཆར་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
དང་། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྣམས་ཐོབ་པར་འཇོག་

བ་ཡིན་ནོ། རྟེན་མ་ཟད་ཟབ་དོན་ལ་མི་སྐྱག་པ་དང་། མི་དངངས་པ་དང་། སྐྱག་པར་མི་
 འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་རྟགས་སུ་ཉི་སྤང་ལས་
 བཤད་དེ། རྟེན་ཉིད་ལས། གང་གིས་དེ་མཛོན་པར་བྱེད་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འདྲི་
 རྟགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་མི་ཞུས་པ་མི་དངངས་པའི་མཚན་ཉིད་
 དང་། མི་འགོང་བ་མི་སྐྱག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡིད་ལ་འགྱུར་པ་མེད་པ་སྐྱག་པར་མི་
 འགྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚོགས་བསོག་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པས་ན་ཚོགས་ལམ་དང་། ཐར་པ་
 ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉི་སྤང་
 ལས། འདིར་ཐར་པ་ནི་བྲལ་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་ལ་དེའི་ཆ་ལ་ཕན་པས་ན་ཐར་པའི་ཆ་དང་
 མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་
 དབང་རྟོན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱུབ་པ་ལ་མཁའ་པའི་སེམས་དཔའི་ཆོས་
 མཛོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་
 སྟེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། རང་སེམས་ཀྱང་ཏྲ་འཇུག་ལྟར་
 པ། སྦྱང་ན་འདས་ལ་མཛོན་དགའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་བྲལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྟོན་ཆོས་ཅན། དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཁའ་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ། དག་པའི་
 ཆོས་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བརྟོན་འགྲུལ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་འཛིན། ཇི་ལྟར་དང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་
 རབ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཁའ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དེ་ལ་ངོ་བོའི་

སྒོ་ནས་ལུང་ཡོད་དེ། དང་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་ས་བསྐྱུས་པ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་
 ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལམ་གྱི་རྩ་བ་དད་པ་ལ་
 མཁས་པ་དང་། སྦྱོང་པ་སྦྱི་ལ་སྦྲོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་མཁས་པ་
 དང་། སྦྱོང་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསམ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་
 མཁས་པ་དང་། བར་སྤྱོན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྦྲོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་
 རབ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་
 ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་རྩོད་ཀྱི་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྒྱན་གྱི་
 ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྐུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱབ་པ་ཅི་ལ་ཡང་མ་རེག་པར་ཆས་ཤིང་རྩོམ་པ་དག་ ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་རྩོན་པོ་ཡིས། ཞེས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱས་སོགས་
 དམིགས་དད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱུན་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
 བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་དོ། རྒྱན་
 གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་བྱང་འཕགས་མེད་དེ། དེ་ཡིན་ན་ས་དང་པོ་མ་ཐོབ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་
 ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རིམ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་
 བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
 བྱ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྩོན་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་འབྲང་
 ཡང་མ་ཡིན། དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྩེ་འབྲང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་
 གྲུབ་སྟེ། དེས་ལམ་རྩེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། ལམ་རྩེ་ཤེས་ཐོབ་ན་དེ་གཉིས་
 གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ཆོ་དབང་པོ་རྩོད་ཀྱི་ལ་དག དད་པས་

མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་མ་ཁྲབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་དང་
སོགས་ཡུལ་ལྷ་ཉམས་སུ་ལོན་པ་ལ་མཁས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་སོགས་
དམིགས་དང་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་དཔེ་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་སྟོར་བ་ཁྲད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པའི་སྟོམ་རིམས་བཤད་པ་ལ། སྟོར་བ་ཁྲད་
པར་ཅན་སྟེས་པའི་དུས་དང་། སྟེས་པའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་དང་། གང་ཟག་དེའི་སྟོམ་རིམས་
དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དེའི་དང་། རྟོམ་པ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
ཡང་། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྒྱལ་གཞག་
ཏུ། ཐར་དང་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། །ཞེས་བཤད་ན། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་འོག་ཏུ་དེས་
འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
རྒྱུད་ལ་སྟེས་པའི་གཞན་དོན་ལ་སྟོབ་ཅན་ལ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟེས་པའི་སྟོབ་ཅན་ལ་
དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མདོ་
ལས་གསུངས་རྒྱལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། །དེ་
ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་ཏོ། །བཅོམ་
ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་གླ་མེད་རྟོགས་བྱུང་དེས་པར་འབྱུང་བར་འཆོལ་བས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་
བགྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་གླ་མེད་རྟོགས་
བྱུང་དུ་མདོན་པར་འཆོད་རྒྱ་བར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་དུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྩོབ་
རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་

སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེ་ལ་ཡང་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
 རྫོང་། ཕུ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་རིམས་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་གླེ་མེད་རྫོགས་བྱང་
 ཏུ་མཛོན་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཏུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་
 གནས་པར་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཏུ་མཉམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཡི། མི་
 མཉམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཏུ་
 བྱམས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སླིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་
 བྱ། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཏུ་རྒྱལ་བཅོམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་
 བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་བ་མེད་པར་དམིགས་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་
 དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཏུ་ཕན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཡི། གནོད་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཏུ་ཁོང་ཁྱོད་བཅས་
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཏུ་མི་འཆོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་
 པར་བྱའོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཆོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱའོ། ཞེས་
 པའི་བར་དང་། བྱང་ཆེན་གླེ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཏུ་དེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཏུ་མའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ཤའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་
 བྱའོ། ལྷན་སྐྱེའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། སྤྱིང་མའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། བྱའི་
 འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། བྱུ་མའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ཁྱོགས་དང་ཡིད་བརྟན་པ་
 དང་གཉིན་དང་སྐྱག་གི་གཉིན་མཆོམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། གཉིན་
 མཆོམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། རྫོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསྐྱགས། དེ་

དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་འདི་ལ་མཉམ་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། སན་པ་
 དང་། ཁོང་ཁྱོད་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་འཆོ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་དང་། ས་
 དང་མའི་སེམས་དང་། སྤྱན་དང་སྤིང་མའི་སེམས་དང་། བྱ་དང་བྱ་མའི་སེམས་
 དང་། བཤེས་དང་སྟོགས་ཀྱི་སེམས་དང་། གཉེན་དང་སྐྱག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་གཞན་ལྟས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་རྩོལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། ཞེས་
 གསུངས། དེ་ཡང་སེམས་དང་སོ་གཉིས་ནི་རྩོད་རྒྱུ་དུའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཆོ་འདི་ལ་གཞན་ལ་
 སན་པ་སྦྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་སེམས་གསུམ་ནི་རྩོད་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། ཆོ་ཕྱི་
 མ་ལ་གཞན་ལ་སན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་སེམས་བྱང་ལྟེན་ནི་རྩོད་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་
 སྟེ། ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་གཞན་ལ་སན་པ་སྦྱབ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱུང་འབྲིང་
 ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་གསུམ་རིམས་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྟོག་གཅོད་པ་ལས་ལྟོག་
 པར་བྱ། གཞན་ཡང་སྟོག་གཅོད་པ་ལས་ལྟོག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་པར་བྱ། སྟོག་
 གཅོད་པ་ལས་ལྟོག་པའི་ལེགས་པ་བརྟེན་པར་བྱ། གཞན་གང་དག་སྟོག་གཅོད་པ་ལས་ལྟོག་
 པ་དེ་དག་གི་ལེགས་པ་བརྟེན་པ་དང་མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
 དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྤྱིན་པའི་ས་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་
 དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། བདག་ཉིད་སྤྱིག་པ་ལས་ལྟོག་ཅིང་། སྤྱིན་ལ་སོགས་ལ་གནས་པས་
 གཞན། རྟེན་གཤམ་ནི་འགོད་པ་དང་། བསྐྱུགས་པ་བརྟེན་དང་མཐུན་པ་ཉིད། རྩེ་
 གྱུར། ཞེས་དང་། མདོར་ན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ལ་གྲངས་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་དང་ལེན་པའི་
 སྟོན་ས་ལྟོག་པ་དང་ཞུགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། དེའི་སྟོན་ས་གཞན་རྣམས་སྤྱིག་པ་ལས་
 ལྟོག་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་གནས་པ་དག་ལ་སྦྱར་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། གཞན་བདག་ཉིད་

དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་བཟོད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་
 ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ནི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པ་ནི་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ་ཡང་། རྒྱུང་འབྲིང་
 ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་གསུམ་རིམས་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྐྱག་བསྐུལ་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་བསྐོས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་
 སྤར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་དེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བདག་
 ཉིད་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོན་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 རོན་བཤད་པ་ལ། དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། །རང་གཞན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ། ཞེས་
 དང་། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དག་རི་
 ལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོར་བ་དང་བསྐྱགས་པ་བཟོད་པ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་སྐྱག་བསྐུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་བཟོད་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལ་ཡང་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་གསུམ་རིམས་
 བཞིན་སྟོན་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ། བདག་ཉིད་ཀྱང་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་
 མཐུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་འདི་
 བཤད་པའི་ཆེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཉིས་སྟོང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་རོན་བཤད་པ་ལ། ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་
 སེམས་ཅན་རྣམས། སྒྲིན་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། སྤམ་བཞིན་དུ་རང་
 དང་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཁོ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་

གིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དོན་
 བསྐྱ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་
 རྒྱས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྟོག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་
 མཉམ་པ་སོགས་བརྩེ་སྒྲོ་རྒྱས་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་རྒྱུ་དུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཆགས་སྤང་གི་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་མཉམ་པའི་སེམས་དང་། ད་ལྟ་ཕན་པའི་དོན་སྦྱབ་པའི་
 བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་དམིགས། རྟོག་འབྱེད་གིས་མ་འོངས་པའི་ཕན་པ་སྦྱབ་པར་
 འདོད་པའི་ཕན་པ་དང་། ར་རྒྱལ་བཅོམ་པས་གཞན་བདེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མེད་པ་དང་། ཐོ་མི་
 མཚམས་བརྒྱུ་པར་འཆོབ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་དམིགས། རྟོག་ཆེན་པོས་སྦྱེས་པ་
 དང་བྱུང་མེད་རང་ལས་ཀྱན་པ་ལ་ཕ་མའི་དང་། མཉམ་པ་ལ་སྦྱར་དང་སྤྱིང་མའི་དང་། རང་
 ལས་གཞོན་པ་ལ་བྱུང་དང་བྱུ་མའི་དང་། ཕན་འདོགས་པའི་བཤེས་དང་། ཡིད་བརྟན་པའི་
 གྲོགས་དང་། རུས་གཅིག་པའི་གཉེན་དང་། རུས་མི་གཅིག་པའི་སྤྲུག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྩོམ་སྒྲིག་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་སེམས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མི་དགོང་བ་སྦྱོང་བ་ལ་བདག་ཉིད་
 གནས་པ་དེའི་སྒྲོ་རྒྱས་གདུལ་བྱ་གཞན་སྤྲིག་པ་ལས་ལྷོག་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྦྱིན་
 སོགས་དགོང་བ་ལ་བདག་ཉིད་གནས་ནས་དེའི་སྒྲོ་རྒྱས་གདུལ་བྱ་གཞན་དགོང་བ་ལ་གནས་པ་ལ་
 སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་མ་བསྐྱལ་བར་དགོ་སྤྲིག་གི་འདོར་ལོན་ལ་
 བདག་ཉིད་ཞུགས་པ་ལ་དག་གིས་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་དགའ་བས་མཐུན་
 པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་རྒྱས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྩོམ་སྒྲིག་རྩེ་
 སྐབས་སུ་རང་ཉིད་སྒྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ལས་ལྷོག་པ་ལ་གནས་ནས། གདུལ་བྱ་གཞན་དེ་

ལ་འགོད་པ་དང་། ལྷ་གས་ཙམ་ལ་དེ་ལས་ལྷོག་པའི་བསྐྱུ་གས་པ་བརྒྱུད་པ་དང་། མ་བསྐྱུ་ལ་
 བར་ལྷ་གས་པ་ལ་བསྐྱུ་གས་པ་བརྒྱུད་ཅིང་འདུན་པས་དགའ་བར་བྱེད་ལ། དེ་འབྲིང་གི་ཆོ་རང་
 ཉིད་སྤྱིན་པ་སོགས་པར་བྱིན་དུག་ལ་གནས་ནས་གཞན་ལ་བྱ་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་སྤར་
 བཞིན་དང་། དེ་ཆེན་པོའི་ཆོ་བདག་ཉིད་ནང་སྤོང་པ་ཉིད་ནས། རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་གས་མཐུན་
 དང་ལྷ་གས་མི་མཐུན་དུ་སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་བཟོད་པས་ཀྱང་སེམས་ཙན་ཐམས་ཙན་ལ་སེམས་རྣམ་པ་
 གསུམ་གྱི་སྒྲོན་པ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་པའི་ཆོ་བདག་ཉིད་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ལ་
 གནས་ནས། གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དེ་འབྲིང་གི་ཆོ་བདག་ཉིད་
 རྒྱུན་ལྷ་གས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཤེས་ཀྱང་མདོན་དུ་མི་བྱ་བ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་
 པ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དེ་ཆེན་པོའི་ཆོ་བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ལ་
 གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་གིས་
 ཀྱང་སེམས་ཙན་ཐམས་ཙན་ལ་སེམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་པ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་པའི་ཆོ་
 བདག་ཉིད་སེམས་ཙན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པའི་རྣམ་པ་
 དང་གཞན་མ་བསྐྱུ་ལ་བར་ལྷ་གས་པ་ལ་དག་གིས་བསྐྱུ་གས་པ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་པ་
 དང་། སེམས་ཀྱི་དགའ་བས་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དམིགས། དེ་འབྲིང་
 གི་ཆོ་རང་ཉིད་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་མདོན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་
 པ་སོགས་གསུམ་གྱིས་དམིགས། དེ་ཆེན་པོའི་ཆོ་རང་ཉིད་རྣམ་མཁྱེན་སྤྱེད་པ་དང་བག་ཆགས་
 ཀྱིས་མཆོམས་སྒྲིམ་པའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་
 སོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྐྱུན་སྐྱབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྐྱུན་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཆོས་ཙན། གཙོ་བོར་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་ཡིན་
 ཏེ། བསམ་སྒྲིམ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཅུ་དགུས་སེམས་ཙན་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་སྤྱེ་དེའི་

ཕྱིར། དེས་ན་གཙོ་བོ་ཐབས་ཀྱི་ཆས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
 སེམས་དཔའི་དོན་མངོན་རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་འབྱེད་
 ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁཅིག་གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་ཆས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་
 དཔའི་དོན་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྒྲིམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་
 ཕྱིར། ཁཅིག་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་
 དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྗེས་སྐབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།

༼སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལ་སྒྲིགས་སྒྲིམ་འགོད་པ་དང་དེ་དགག་པ༽

༥ གཉིས་པ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་པ་ལ། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒྲིམ་པའི་
 དབྱེ་བས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་
 བས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་བ་དང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ཀྱན་
 མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་ནི་སྒྲིམ་པ་གོང་ནས་གོང་གི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཐག་པ་མེད་པ་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་རིམ་གྱིས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས་ཅིག་ཆར་སྒྲུབ་
 དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལཤད། འདིའི་སྐབས་སུ་སྒྲིགས་སྒྲིམ་པ་འགོད་པ་
 དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་རྒྱུད་པའི་རྣམ་གཞག་རང་ལུགས་ལ་
 །ལས་ལེན་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁཅིག་གིས། རྣམ་མཁྱེན་རྟོགས་ལམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 དང་། ལམ་ཤེས་ས་གཉིས་པ་ནས་དུག་པའི་བར་འབའ་ཞིག་གཞི་ཤེས་ས་བདུན་པ་འབའ་

ཞིག་རྣམས་ཤོག་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟུན་པ་འབའ་ཞིག་ ཅེས་སྤྱོད་པ་དགུ་པ་དང་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྤོང་
 འབའ་ཞིག་ མཐར་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྤོང་འབའ་ཞིག་ ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་རྒྱུན་
 མཐའ་ཁོ་ནར། ཆོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་ནར་སྤོང་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་དེ་འགོག་པ་ལ་
 གཞུང་འདི་གསུངས། གཞུང་འདི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་ཡང་། ལྷན་གསེར་གྱི་དཔལ་གཞུང་གོང་
 མའི་འཛིག་རྟེན་པ་འོག་མ་ལ་སྤྱོད་ཞིང་། འོག་མའི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཐ་སྤྱད་དུ་ཞེས་པ་གོང་
 མ་ལ་སྤྱོད་བར་གསུངས། དེ་ཡང་། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་པར་སྤོང་པའི་དབྱེ་བས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
 པ། ཟག་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་བ་དང་སྤོང་
 པ་ཞེས་སྤྱོད་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་
 གསུམ་ལ་སྤོང་པ་གོང་ནས་གོང་གི་གནས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཅད་དུ་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་རྒྱུད་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པས་ཅིག་ཅར་སྤྱོད་
 བ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྤྱད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་
 བོ། ཞེས་སྤྱོད་པའི་དོན་ནི། ལྷན་པ་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྤྱོད་མཐོང་སྤོང་གསུམ་བསྟན་པ་
 དང་། སྤྱོད་པ་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྤྱོད་མཐོང་སྤོང་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་
 ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་དང་
 པོར་སྤྱོད་མཐོང་སྤོང་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། རྣམ་བཅད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཆོགས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤོང་
 གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྤོང་སྤོང་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་དེ་སྤྱོད་མཐོང་
 སྤོང་གསུམ་གའི་གནས་སྤྱོད་པ་སྤོང་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ལྷན་པ་གཉིས་པར་དེ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་

དེ། རྣམ་བཅད་ལ་ལས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ས་དང་པོ་ནས་དུག་པའི་བར་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིམ་
 གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས་ཡོངས་གཅོད་ལ་དེ་སྤྱིར་མཐོང་
 སྒྲིམ་གསུམ་གའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲིམ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 གྱིར། སྐབས་གསུམ་པར་དེ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་གཅོད་ལ་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ས་བདུན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིམ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པའི་ལོག་
 རྟོག་བཀག་ནས་ཡོངས་གཅོད་ལ་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་གྱིར། སྐབས་བཞི་པར་དེ་གསུམ་
 བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་རྣམ་རྟོགས་སྤྱིར་བཏགས་བརྒྱུད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 སྒྲིམ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་ཡོངས་གཅོད་ལ་སྤར་
 བཞིན་ཡིན་པའི་གྱིར། སྐབས་ལྔ་པར་དེ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་
 ཅེ་སྤྱིར་ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པའི་དགྱིལ་སྟོང་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིམ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་
 སྒྲིམ་སྒྲིམ་པའི་ལོ་རྟོག་བསལ་ནས་ཡོངས་གཅོད་ལ་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་གྱིར། སྐབས་དུག་
 པར་དེ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་
 མཐར་གྱིས་སྤྱིར་བཏགས་བཅུ་པའི་དགྱིལ་སྟོང་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིམ་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲིམ་
 སྒྲིམ་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་དེ་སྤྱིར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་གའི་གནས་
 སྐབས་སུ་སྒྲིམ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་གྱིར། ཁ་ཅིག་གཞུང་འདིའི་
 དོན་ལ་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྤྱིར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིར་བཏགས་
 གསུམ་དུ་སྤྱིར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་སྒྲོས་སྟོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་
 བསྟན་པའི་སྤྱིར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་དེ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། སྤེམ་གསུམ་གྱི་དེ་
 གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་གྱིར། རྣམ་རྟོགས་སྤྱིར་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་
 མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱུད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་
 གྱེད། ཅེ་སྤྱིར་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དེ་གསུམ་པོ་དེ་ས་དགུ་པའི་དེ་གསུམ་ཡིན། མཐར་གྱིས་སྤྱིར་

པའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་གསུམ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་ས་བཅུ་པའི་དེ་གསུམ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། སྐབས་འདིའི་སྤྱིར་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་འོག་
 ནས་འཆད་པའི་ཅེ་མོའི་སྤྱིར་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པས་བསྐྱེད་པ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་
 ལམ་གྱི་སྤང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འདི་དག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞོད་པར་
 བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཅེ་སྤྱིར་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཇི་བཞིན་དུ་མེད་པའི་
 སྤྱིར། དེ་དང་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱིར་ཇི་བཞིན་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 སྤྱིར། གཞན་ཡང་། གཞུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྷོག་སོགས་རྟགས། ཞེས་སོགས་སྤྱིར་
 ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲོམ་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ལྷོག་
 པའི་རྟགས་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྣམ་རྟོགས་སྤྱིར་པའི་སྐབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་
 ལམ་པ་དེ་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་མཚོན་ནས། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་
 དང་། ཞེས་སོགས་མཐོང་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་
 དང་། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་
 དགུར་འབྱེད་རིགས་པར་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། ཞེས་
 སོགས་བྱོད་ཀྱི་ཅེ་སྤྱིར་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྷོག་པ་
 ལ། ཞེས་སོགས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱིང་གསུམ་སྤྱི་
 བོ་ཉན་ཐོས་དང་། ཞེས་སོགས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྤྱིར་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། གཞན་ཡང་། རྩོམ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ལམ་དེ་སྤྱིར་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། མཚན་མེད་རབ་རྩ་སྤྱིན་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་

ཚོགས་ལམ་དེ་ཚོགས་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་
 ལས། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་རྒྱུག་པའི་དགོངས་པ་བཤད་ཐེན་ཏོ། །དེ་མི་སློབ་པའི་དགོངས་པ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སློབ་པ་དེ་བྱང་འཕགས་ལ་བྱེད་རིགས་
 པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་མི་སློབ་པ་དེ་ས་བརྒྱད་པ་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 རྒྱུགས་སྒྱུར་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་དེ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་
 འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་
 བཞི་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱིབ་པའི་དངོས་གཉེན་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་
 རྒྱུགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གཞན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ། ཞེས་དང་། བག་ལ་ཉལ་
 ཀུན་འཛིམས་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་རྣམས་སྒྱུར་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སོ་
 སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲིག་སུམ་དག་པ་དང་། ཞིང་དག་པ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་སྒྲིམ་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་ལུང་སྟོན་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་
 རྒྱུ་པ་བཟད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། དག་དང་དེ་དག་
 མཚན་མ་མེད། ཁེས་དང་། ཉིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། ལུང་སྟོན་པ་དང་རྒྱུ་པ་
 ཟད། གསུམ་པོ་ཕན་རྒྱུན་དོ་བོ་གཅིག་ ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་
 ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་དེ་སྒྱུར་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཉིང་འཛིན་
 དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དེ་ཚོགས་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
 པ་ལས། ཁེས་ སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པེ་རེར་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་
 དེས་བརྒྱུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སྟོན་ཉིད་
 དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་སྒྲོང་བར་
 བསྟན་ཅིན། དེ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གིས་ཕྱིར་དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་

ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་
 གྱི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་སྐྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤངས་ཟིན་ནས་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་
 པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་གྱིས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་སྐྱོར་བ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་རྩོད་ལན་བཏབ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་
 པ་ལ་རབ་གྱི་མཐར་ཐིན་པའི་རྟོགས་པ་འབྱུང་བས། ཞེས་པའི་རབ་མཐའ་དེ་ཡང་ས་བཅུ་པ་
 ལ་གྱེད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་པ་ཤད་ལས། རབ་གྱི་མཐར་ཐིན་པའི་སྐྱོར་
 བ་ཙམ་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་ལ་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་དེ་སྐྱོར་ལམ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཟག་པ་མེད་པ་རྒྱུ་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་
 པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་གསུམ་གང་
 རུང་ཡིན་ན་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་གང་རུང་ཡིན་ན་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་འཛིན་སྤངས་ལ་ཉོན་
 མོངས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་
 བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདི་རྫོམས་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལ་
 སྐྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་གསུམ་ལན་གསུམ་
 གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་རྫོམས་སྤྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་
 གསུམ་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་པས་སོ། །

ཕྱིར་མི་རྫོགས་པའི་རྟགས་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་སྐྱོར་བ་བྱད་པར་ཅན་སྤྱེས་པའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་
 གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་སྐད་

ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
 གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་གང་ལགས། རྟགས་
 ནི་གང་ལགས། མཚན་མ་ནི་གང་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བདག་ཅག་གིས་
 བྱང་ཆེན་འདི་ནི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའོ། ཞེས་བགྱིབར་འཆལ་བར་བགྱི། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་
 དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་
 རྟོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་ཤེའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སར་བཤད་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་བ་མེད་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་མེད་
 རོ། །ཞེས་པ་ནས་བྱང་ཆེན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱིར་མི་
 ལྷོག་པའི་རྟགས་སྤྱིར་བསྟན་ནས། དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་འཆད་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་
 གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པ་ཅི་ཙམ་དང་རྟགས་ཅི་ཙམ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚན་མས་སྤྱར་བ་དང་། རོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བོ། །ལུས་རྣམ་གཞག་རྒྱ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་
 ཆོགས། ཞེས་བཤད་ན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་འོག་རྒྱ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་འཆད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
 པ་ལ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱི་
 མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སློ་ནས་མདོར་
 བསྟན། ཡོད་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་
 རོན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་རྩ་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བོ། མདོ་དཔེ་

དོན་མདོར་བསྟན་གྱི་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ་ལ། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་
སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ་ལ། དཔའ་ལོ་གང་དག་
དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒྲིབ་པའི་ལམ་འཆད་
པར་འགྱུར་བ་ལ། དེ་དང་དེ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པ་དབང་རྟོན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་
དབང་འབྲིང་། དགས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྟལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༼ཕྱིར་མི་ལྟོག་གང་ཟག་ དབྱེ་བ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དོན། དེའི་རྟགས། རྟགས་
དེས་དེ་མཚན་ཚུལ།༽

༥ སྒྲིབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག་གི་དོན། དབྱེ་བ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དོན། ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་རྟགས། རྟགས་དེས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་མཚན་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་ལོ་
ནི། གཞུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མདོན་གྱུར་པ་ལྟོག་པ་སོགས་རྟགས་ཞེས་ཞི་བཞི་པོ་གང་རུང་
རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་
འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག་ དེ་སྒྲིབ་པའི་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་
མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་དང་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་
བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་
གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་
ས་བརྒྱད་པ་པས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ དེ་འདྲའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྒྲིབ་པ་བྱང་
པར་ཅན་དང་ལྟན་པའི་སེམས་དཔའ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་
འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོར་

ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་པས་མ་ངེས་པའི་
 སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྤྱིར་ལམ་པ་སོགས་
 གསུམ་དུ་ཡོང། གླ་མེད་རྟོགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན། སྤྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་
 རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་གླ་མེད་རྟོགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་
 འདུན་ཡིན་ཅིང་། དེས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་
 ལས། རིགས་རྒྱུད་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཞིག་ན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་
 དགོ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཡང་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་བཟོད་མོད་ཀྱང་། རང་གི་རྟོགས་པ་དང་འཚམས་
 པར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འདི་ལ་མེད་པས་ན་དེའི་སྤྱིར་དང་། རང་
 ལ་དངོས་པོ་ངེས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་གཟུང་སྒྲ་བ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར། ཐ་སྙད་
 གདགས་པའི་གཞིར་མ་གྱུར་པས་ན་འདི་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའོ། ཞེས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་
 ཏེ། ཞེས་དེ་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་
 ལོགས་པར་བཤད་པ་གསེར་བྱེད་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་བཤད་
 ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་རང་གིས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཆོགས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལམ་གཞན་དུ་ཁྱུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགོ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་པ་མི་སྟིད་པས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ངེས་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་
 པ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དང་ལྡན་པར་མི་བཟོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ། སྤྱིར་
 པའི་སྟོན་དུ་སྟོང་རྗེ་དང་། བཟོད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། དགོ་ལ་ཡང་དག་སྟོང་པ་
 བློ། རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་བ་སྟོས་པའི་སྟོན་དུ་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། བཟོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་

སྤྱོད་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་
 ཐོབ་པར་མི་བཞག་གོ། དེས་ན་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་རྟགས་དེ་དག་དང་ལྷན་ན་སྤྱིར་མི་ལྷོག་
 པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་བཞག་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱིར་ལམ་རྟོན་ནས་
 དང་། འབྲིང་པོས་མཐོང་ལམ་དང་། དབང་པོ་ཇི་ལྟར་བུལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས། ཐོབ་པ་
 རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཀྱི་སྤྱིར་རྩེ་
 ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཡང་སྤྱིར་མེད་རྟགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་
 པ་ཡིན་ནོ། ཁོ་ན་རེ། དེས་སྤྱིར་མེད་རྟགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་
 ཐུག་། དེ་སྤྱིར་མེད་རྟགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པར་སྐབས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
 རྣམ་ཞུགས་པོ། བྱང་སེམས་སྤྱིར་ལམ་པ་དབང་རྣམས་ཡིན་ན། སྤྱིར་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་
 རྟགས་ཐོབ་པས་ནི་མ་ཞུགས་མེ། སྤྱིར་ལམ་རྟོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔའ་དབང་རྣམས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་། དེས་བྱང་སེམས་སྤྱིར་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་
 རྩེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་
 དབང་འབྲིང་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་མ་ཞུགས་མེ། མཐོང་
 ལམ་སྐྱག་བསྐུལ་ཆོས་བཟོད་པ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་འབྲིང་དེས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་
 སྤྱིར་། དེས་མཐོང་ལམ་རྩེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་། དེས་ན་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་
 ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་
 མ་ཞུགས་མེ། སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྤྱིར་ལམ་པའི་རྟགས་པ་སྤྱིར་དུ་
 མོང་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱག་བསྐུལ་ཆོས་བཟོད་པ་དེས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་། ཁ་ཅིག་ བྱང་
 སེམས་སྤྱོད་ལམ་པ་ཡིན་ན། སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་ཞུགས་མེ། རྣམ་བཤད་
 ལས། དབང་པོ་ཇི་ལྟར་བུལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པས་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་

ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཐོབ་མ་སྤྱོད་པར་ཐལ། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔའ་དབང་རྒྱལ་དེས་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་
 དག་ཐོབ་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གསལ་བ་ཁྱོད་རང་གི་དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་དེས་བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་པ་དབང་རྩོད་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་
 མཐའ་དག་ཐོབ་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 རྟགས་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ནན་ཡང་། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་མཐོང་
 ལམ་པ་དབང་འབྲིང་གི་རྟོགས་བ་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཐོབ་
 པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེས་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་རྩོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོང་
 བོ། །ཀུན་ལ་འཁོར། བསམ་པའི་སློན་ས་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་
 བསམ་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྟེ་བའི་གོ་སྐབས་བཙོམ་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་སློན་ས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་
 པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་བ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་
 བོ། །རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་དུ་སྟེ་མི་སྲིད་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བསམ་པའི་སློན་ས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱང་
 སེམས་སྤྱོད་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་དེ་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་བསམ་པ་
 མངོན་གྱུར་བ་རྒྱད་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་དོར་བའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་བ་བརྟན་པོ་ཐོབ་ན་སྤྱོད་པའི་སློན་ས་
 དེ་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་
 རྒྱལ་དེས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྩོད་ཀྱི་
 པས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱོད་པའི་སློན་ས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་ཀྱང་
 བསམ་པའི་སློན་ས་དེ་མ་ཐོབ་སྟེ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་

རྒྱུད་ལྷན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་དོན་མེ་མོ་ལས། རི་སྤྱང་ས་བརྒྱུད་མ་ཐོབ་
 པར། །དེ་སྤྱང་ཐེག་པ་དམན་པས་འཛིགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་
 བ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་
 ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ། སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་ཉམས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་
 ཐལ། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་
 སོ། །ཁོ་ན་རེ། སྤྱིར་ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དཔའ་རྒྱལ་ཆོས་
 ཅན། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་པ་སྤྱེ་བའི་གོ་
 སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་འདྲའི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་པ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་མི་
 སྤྱིད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟེར་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྤྱིབ་མངོན་གྱུར་པ་སྤྱེ་བའི་གོ་
 སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པར་ཐལ། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་མི་སྤྱིད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་སྤངས་བར་ཐལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། རང་གང་ལ་ལྷན་
 པའི་གང་ཟག་སྒྲ་མེད་རྟོགས་བྱུང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱབ་བྱེད་རྣམ་
 དག་དེ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེན། སྤྱིར་ལམ་བཟོད་པའི་མི་ལྷོག་
 པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ། མཐོང་ལམ་བཟོད་པའི་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་ སྒྲོམ་ལམ་བཟོད་པའི་
 མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་བརྒྱུད་དེ་ཞེ་བཞིར་ཡོད་དོ། །ལྷ་བཞི། བྱང་སེམས་སྤྱིར་ལམ་བཟོད་རྟོན་
 ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྷན་དེ། སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་
 ལས་པའི་སྒྲོན་སྒྲོན་པ་སོགས་ལུས་དག་གི་ཐ་སྐྱད་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་སེམས་དཔའ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཐབས་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྷན་ཉི། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཤེས་མི་བཟོད་པའི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱེ་ལྷང་བ་དང་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུགས་པ་སོགས་
 ལུས་ཀྱི་རྟགས་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་

ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་མཛོན་གྱུར་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་
 པར་བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་གྱི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་
 ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྫོགས་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་
 གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྟགས་འདི་རྣམས་མཉམ་གཞག་གི་
 རྫོགས་པ་ལས་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཐ་སྐྱད་འབྱུང་ཅུང་དུ་སྐྱབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་། རྗེས་ཐོབ་
 གྱི་རྟགས་དང་ལྷན་པ་ལས་མཉམ་གཞག་གི་རྫོགས་པ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་གཉིས་ཞེས་
 བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ཁ་དོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀར་བར་མ་ཆད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཁོ་ན་
 རྟགས་གྱི་དཔག་བྱར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་
 འབྱུང་ཅུང་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་དེ་དང་དེ་
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལྷན་པར་མཐོང་བ་ལས་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱུང་འབྱུང་དེས་བར་དཔོག་
 པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གུའི་རྒྱ་ཆོགས་གངས་ཆང་མཐོང་བ་ན་དེ་ལས་ལྷ་གུ་འབྱུང་ཅུང་དུ་དེས་པ་
 ལྟར། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་རང་རྒྱད་ལ་སྤར་བཤད་པའི་རྟགས་དེ་དག་དང་
 ལྷན་པར་མཐོང་བ་ན། དཀི་བདག་གིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱུང་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་
 ཏུ་འཐོབ་པར་དེས་སོ་སྐྱམ་དུ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་དང་། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མདོ་ལས་བཤད་པའི་
 ལུས་ངག་གི་ཀུན་སྟོང་རྣམས་དང་ལྷན་ཞིང་དེ་ཡང་རིང་དུ་འདྲིས་ཀྱང་སྟོང་ལས་བརྟགས་བྱུབ་
 པར་མཐོང་བ་ན། དེ་ལས་ཕ་རོལ་པོ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་པ་ཅོམ་ལ་
 དེའི་དོ་བོར་རྟགས་སུ་བཤད་གྱི། འདི་དག་ལ་རྩལ་གསུམ་ཆད་མས་དེས་པའི་རྟགས་གྱི་རྣམ་
 གཞག་ནི་བྱུར་མི་རུང་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཁྱེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ནི་རྟགས་
 གྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ལ། རྫོགས་པ་དམའ་བ་དག་གིས་ནི་ལུས་ངག་གིས་ཐ་སྐྱད་
 ཅོམ་ཞིག་ལ་དཔོག་ན་འབྲུལ་ཞིང་། ཐ་སྐྱད་ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྫོགས་པ་ལ་མི་
 འབྲུལ་པ་ནི་མ་དེས་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ནང་གི་རྫོགས་པ་ནི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡིན་ཏུ་སྟོག་ཏུ་

གྲུང་པའི་ཕྱིར། རྩ་གཉིས་པ་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་
ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་
པའི་སློ་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། ཞེས་གསུངས།

སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།

རྩ་གཉིས་པ་ལ་སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་
ལྷོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ། སློམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ལ། མཐོང་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། དེ་དག་གི་དང་པོར་སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། སྦྱོར་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བ་
ལ། དེ་ཞིག་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་གསུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་དེས་བར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་པ་
ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་མཐོང་བསྟན་གྱི་སློ་ནས་བཤད་པ་ལ། གཞུགས་ལ་སོགས་ལས་
ལྷོག་སོགས་རྟགས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སློ་ནས་
བཤད་པ་ལ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྷོག་པ་དང་། ཐེཛོམ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
པ་ཉི་ཤུ་པ་དེས་བར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཚན་
ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྩེས་ཐོབ་ཡེ་
ཤེས་ཐོབ་པའི་རྟོག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྟོན་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་རྩོགས་བྱང་
ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མཐོན་གྲུང་པ་ལྷོག་པ་སོགས་
རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་གང་རུང་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་པ་

སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་དེ་ལ་ཉི་ཤུར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་
 གྱུར་པ་ལྷོག་པ་ནས། ཀུན་སྤྱོད་ལ་སངས་རྒྱུ་དགེ་ས་པ་ཞེས་བྱ་པའི་བར་ཉི་ཤུར་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར། སྤྱི་གཉིས་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་
 ལས་ལྷོག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་པ་བཅད་དུ་གསུངས་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ལས་ལྷོག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛན་ཉིད་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་
 བ། དེའི་ལན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་མཛམས་སྤྱོར་བ་ལ། ཡང་
 ལྷོག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛན་ཉིད་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་བ། དེ་དག་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བར་
 སྐབས་ཀྱི་ཆོག་པ་སྤྱི་བཅད་པ་དུ་གསོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་
 རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྷོག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་པ་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། རྫོད་ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་ལ་
 གནས་པའི་རྟགས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་
 གྱུར་པ་ལྷོག་པ་དང་། སྐབས་གནས་ལ་ཐེ་ཆོས་མངོན་གྱུར་པ་བཟང་པ་དང་། མི་ཁོས་པར་སྤྱི་
 བ་བཟང་པ་དང་། བདག་ཉིད་དགེ་བ་བརྩུ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། བདག་
 གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་བ་ཐེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཙན་གཞན་རྒྱུད་ལ་དམིགས་ཏེ་
 སྤྱིན་སོགས་དུ་གསྒྲོམ་ཞིང་དེ་དག་གི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་དགེ་བ་བྱང་
 རྒྱུ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་དང་། ཟབ་མོ་སྤྱོས་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། སྒོ་
 གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཞན་ལ་པན་པའི་སྤྱིར་ཞུགས་པའི་བྱམས་པས་ཟིན་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་གྱི་ལས་དང་། རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་བར་ཆོད་འདོད་ཡོན་ལ་འདུན་པ་
 དང་། གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་བ་གཉིས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུང་པོའི་བར་ཆོད་སེམས་ཡུལ་ལ་
 སྤྱད་པའི་གཉིད་དང་། སེམས་ལས་སྤྱི་རུང་བའི་རྟགས་པ་སྟེ་གཅིག་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་

གྱི་ཕུང་པོའི་བར་ཆོད་ཆོད་པ་དང་འབྱོར་པ་སྟེ་གཅིག་དང་། བདེན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བའི་སྤྱི་བ་
 པ་སྟེ་ལྷ་དང་མི་འགྲོ་གསལ་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་ལྷ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཉལ་སྤྲད་པའི་སྟོ་
 བས་འཛུམས་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་བཞི་ལ་བྱུང་ཤེས་དང་ལྷན་པ་དང་། ཆོས་སོགས་སོགས་
 ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་དང་བཅུ་གཅིག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་
 ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པ་ཇི་ཙམ་དང་རྟགས་ཇི་ཙམ་དང་
 མཚན་མ་ཇི་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆེན་འདི་བྱིར་མི་ལྷོག་པར་རིག་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
 བཀའ་སྒྲུལ་བ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་མེད་པ། རྟགས་མེད་པ། མཚན་མ་
 མེད་པའོ། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་གང་ག་བྱུགས་ལས་བྱིར་མི་ལྷོག་པ་དང་ནས་སྒྲུ་མེད་
 རྟགས་བྱང་ལས་བྱིར་མི་ལྷོག་པ་དེ་ནི་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་བྱིར་མི་ལྷོག་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་དག་སྤྱོད་དང་བྲམ་ཟེ་འདི་དག་ནི་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་ཤེས་པའོ། བལྟ་བར་བྱ་བ་མཐོང་བའོ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་རབ་
 ཏུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། ཞེས་འདི་ལ་བྱིར་མི་བའི་དག་སྤྱོད་དང་བྲམ་ཟེ་གཞན་དག་གི་དེ་མོར་
 མི་བལྟ་སྟེ། དེ་ནི་གནས་མེད་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟེ་འོ། རབ་འབྱོར་གང་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་
 ཆེན་ནི་ལོག་པར་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་མི་སྟེ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་གང་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་དག་གི་བཅུ་ཉི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་དག་
 པར་བསྒྲུལ་ཞིང་སྤྱོད་དོ། བདག་གི་ད་ཀྱང་སྟོག་གཙང་པ་ལས་ལྷོག་ ཅེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་གང་གི་ཆོ་སྤྱོན་པའི་པར་བྱིན་ལ་
 གནས་པ་དང་ནས་ཤེར་བྱིན་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱོན་པ་
 ཡོངས་སུ་གཏོང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་
 ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་དོགས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་
 འབྱོར་གང་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་ལུས་ཀྱི་ལས་འཇམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན། དག་གི་ལས་

འཇམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན། ཡིད་གྱི་ལས་འཇམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་གང་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་འདི་ལྷ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་
 གཞོད་སེམས་དང་རྟུགས་པ་དང་གཉིད་དང་རྒྱུགས་པ་དང་འགྲོད་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྤྱིབ་པ་ལྷ་པོ་འདི་
 དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྤྱིར་མི་ལྷོག་
 པའི་བྱང་ཆེན་ནི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་འགྲོ་ཞིང་འོང་ཡང་འབྲུལ་བའི་སེམས་གྱིས་མི་
 འགྲོ་སྟེ། འགྲོ་འཇམ་འོང་ན་ཡང་དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་ཅིང་འོང་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་གོས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་སྤྱད་དུ་
 མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞུགས་ལ་སོགས་ལས་
 ལྷོག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་པ་དང་། ཞེས་པའི་བར་དང་། རོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལས་ལྷོག་པ་དང་། ཤེས་ནས་དད་པ་
 ཐོབ་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་དང་། སྤོན་ལམ་གྲུབ་པས་ལོག་པར་ལྷ་བ་དང་། དམུལ་བ་
 དང་། ཡི་དུགས་དང་། དུད་འགྲོར་སྟེ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་བཀའ་མི་ཐོས་པ་
 དང་། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྟེ་བ་དང་། དབང་པོ་མཛང་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་ལྷག་པའི་
 དངོས་པོ་དང་། ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྟེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མི་ཁོས་པ་བརྒྱད་ཟད་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེས་
 བདག་དང་གཞན་དག་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་བཤེ་བ་ཉིད་གྱིས་
 སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྤོས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ། ཆོས་ཡང་དག་
 པར་རྟོགས་པས་ཐབ་མེའི་དོན་ལ་ཡང་སོམ་ཉི་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་ཉིད་དུ་
 ཞུགས་པས་བྱམས་པས་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གྱི་ལས་དང་། སྤྱོད་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་
 སྤྱིབ་པ་ལྷ་པོ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཞོད་སེམས་དང་གཉིད་དང་རྟུགས་པ་དང་རྒྱུགས་པ་
 དང་འགྲོད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་དག་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། གཉན་པོ་རྣམ་པར་སྤོམ་པ་ཉིད་གྱིས་

མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་དང་། ཉག་ཏུ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱམ་པ་དང་ཞེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དང་། གཙང་སྤྱུ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཞེས་
གསུངས། གཉིས་པ་ཅེ་མོ་ལ་གནས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། ལུས་ལ་སྤྱོད་བུའི་རིགས་
བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ལ་བྱ་བྱ་མེད་ཅིང་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་ལས་འདའ་བ་
དང་། རྗེད་བཀུར་ལ་མི་ལྟ་བར་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་
དང་། སྤྱོད་སོགས་དུག་བྱུང་པར་ཅན་སྤྱབ་པས་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་སྤྱོགས་སེར་སྤྱོ་སོགས་
མེད་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འདུས་ཤིང་དེ་ལས་མི་འདའ་
བར་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པར་ཤེར་སྤྱོད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་
ལྡན་པར་འགོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དམུལ་བའི་སྤྱག་བསུལ་ཡང་འཛོལ་
ཞིང་འདོད་པ་སྟེ་དུག་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་གང་གི་ལུས་ལ་སྤྱོད་
བུའི་རིགས་སྟོང་ལྷག་བརྒྱད་ཅུ་གནས་ཤིང་། ལུས་ལ་ཟ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིར་མི་ལྷོག་
པའི་བྱང་ཆེན་དེའི་ལུས་ལ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་
སྐད་ཅས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་
ཅས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་དེའི་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ལགས། དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་རྣམ་པར་འཕེལ་
བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་ལུས་མི་བྱང་བ་ཉིད་དང་། དག་མི་བྱང་བ་ཉིད་
དང་། སེམས་མི་བྱང་བ་ཉིད་དེ། ལུས་དང་དག་དང་སེམས་ཀྱི་བྱ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་
བྱེད་དོ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་ཁེ་དང་
བཀུར་སྤྱོ་ལྟར་ལེན་པ་མ་ཡིན། ཆོས་གོས་གསུམ་པའི་བར་དུ་ལྟར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་

སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་ལ་སེར་སྤྱི་སེམས་སྦྱེ་བ་མེད་
 དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པ་ནི་སྦྱོ་བརྟན་པ་
 ཡིན། གུས་པར་གཞན་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ཡིན། གཞན་ལ་ཆོས་གང་ཐོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཤེར་
 སྤྱིན་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་
 གྱི་བྱང་དུ་བདུད་སྒྲིག་ཏེ་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་མང་པོར་སྦྱལ་ནས་
 སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་རེ་རེ་ན་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བརྒྱ་སྟག་མང་པོ་
 དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྦྱོར་སྟག་མང་པོ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བརྒྱ་སྦྱོར་
 སྟག་མང་པོ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བྱེ་བ་ཞུག་ཞིག་བརྒྱ་སྦྱོར་སྟག་མང་པོ་བསྟེགས་
 ཤིང་བཙོ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་གྱི་སེམས་མི་འབྲུག་ཅིང་དོགས་པ་མེད་ཐེཾ་མ་
 མེད་ན་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་སྦྱོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་དེ་དག་གིས་ལུང་བསྟན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། ལུས་ལ་སྤྱིན་བུ་རྣམས་མི་འབྱུང་། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་དོན་དུ་
 དཔྱལ་འཛོལ་དང་། ཞེས་དང་། དག་བའི་རྩ་བ་འཛིག་རྟོན་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཉིད་
 གྱིས་ལུས་ལ་སྤྱིན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་དང་། དག་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་
 སེམས་གྲུ་གྲུ་མེད་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་བཀྱར་སྟོལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བུ་ཉིད་གྱིས་སྟག་དར་
 བྱོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་བྱང་ཆེན་སྦྱོར་བས་དེ་དག་དང་འགལ་བ་སེར་སྤྱི་དང་འཆལ་བའི་རྩལ་བྱིས་ལ་སོགས་
 པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་
 བར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བ་དང་། འགྲོ་བ་བདག་ཉིད་གྱི་བྱས་པ་
 ཉིད་གྱིས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དཔྱལ་བ་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་དུག་དང་། ཞེས་

གསུངས། གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། བདུད་ཀྱིས་དམན་པའི་
 ལམ་དུ་དྲིས་ཀྱང་དྲིར་མི་བྱུང་བ་དང་། ལམ་ལྟར་བཅོས་པ་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་
 དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་གྱི་དུང་
 དུ་བདུད་སྟེག་ཏེ་ཅན་དག་སྟོང་གི་ཆ་བྱང་དུ་འོངས་ནས་འདི་སྐད་དུ་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་འདི་
 ལྟར་བདག་གི་སྟོན་པའི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
 པ་ལམ་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐེག་པ་བས་སྒྲ་མེད་རྟོགས་བྱུང་གི་ཆོས་ལས་ཕྱིར་མི་སྟོག་ན་བྱང་
 ཆེན་དེ་ནི་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱི་དུང་དུ་
 བདུད་སྟེག་ཏེ་ཅན་དག་སྟོང་གི་ཆ་བྱང་དུ་འོངས་ནས་འདི་སྐད་དུ་རྣམ་མཁུན་ལ་སྟོང་པ་འདི་ནི་
 འཁོར་བར་སྟོང་པ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟེག་བསྟེན་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱིས་
 ཤིག་ཅེས་པ་ནས། བདུད་སྟེག་ཏེ་ཅན་དེས་བྱང་ཆེན་ལ་ལམ་གྱི་གཞུགས་བརྟན་སྟོན་ཏེ་གང་
 འཁོར་བར་སྟོང་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པས་ལམ་གྱི་གཞུགས་བརྟན་ཡང་ན་རུས་པར་འདུ་
 ཤེས་པ་ཡང་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་བར་དུ་སྟོན་
 ཅིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞན་གྱིས་དྲི་བར་མི་བརྟུབ་
 དང་། །ལམ་གཞན་ཉི་པར་སྟོན་བདུད་ལ། །བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་། ཞེས་
 དང་། རྟོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དྲིར་མི་བརྟུབ་པ་དང་། སངས་
 རྒྱུས་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ལྟར་བཅོས་པ་ཉི་པར་སྟོན་པའི་བདུད་
 ལ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ཆོས་
 མཆོག་ལ་གནས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱུས་དབྱེས་པ་དེ་
 སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པའི་ཆོ་འདི་
 སྟེན་དུ་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་ལ་སྟོང་པ་དེ་དང་
 མ་བྱལ་ཞིང་ཤེར་ཕྱིན་དང་ལྟན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་དག་གིས་སྟོང་པ་དེ་ནི་སྟོན་པའི་པར་

ཕྱིན་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་
རྒྱུ་དགེ་ས་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྤྱོད་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་སངས་རྒྱུ་དགེ་ས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཅིག་གིས། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གིས་
དོན་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་ལ། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་འདི་དག་གིས། ཁྱོད་དང་ཅེ་མོ་བཟོད་བཅས་
དང་། ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ཡི། རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་མི་ལྟོག་ ཅེས་
དང་། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྩོམ་དང་། ཅེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་
ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་པར་
རྟགས་ནི་ཤུ་པོ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས།

། གཞུང་དོན་ལ་སྦྱར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ནི་ཤུ་པོ་སྦྱང་བ། །

༥ གཞུང་དོན་ནི། སྦྱར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དེ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྩོད་ལ་
གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྩ་གཅིག་ ཅེ་མོ་ལ་གནས་པའི་དུག་པ་བཟོད་
པ་ལ་གནས་པའི་གཉིས། ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་རང་གང་ལ་ལྟན་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་
སྒྲུབ་བྱེད་རྣམ་དག་དེ། སྦྱར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དགེ་
ན། རྩོད། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དང་
བཞི་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཡང་བརྩ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མཛོན་
གྱུར་པ་ལྟོག་པ་དང་། སྒྲུབས་གནས་ལ་ཐེ་ཆོས་མཛོན་གྱུར་པ་ཟེད་པ། མི་ཁོས་པ་བརྒྱུད་དུ་
སྦྱོབ་ཟེད་པ། བདག་གཞན་དགོ་བའི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་
དམིགས་ཏེ་སྦྱིན་སོགས་བསྐྱེད་པའི་དེ་དག་གི་བསམ་པ་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ་དགོ་ཅུ་རྟོགས་
བྱུང་དུ་བསྟོན། ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་སོམ་ནི་མེད་པ། བྱམས་པའི་སྟོགས་སུ་གྱི་ལས་དང་ལྟན་
པ། སྦྱིབ་པ་ལྟ་དང་མི་འགྲོགས་པ། མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་འཛོམས་པ། དུན་

པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྷན་པ། གོས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་རྣམས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དུག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལུས་ལ་སྤྱོད་པའི་རིགས་བརྒྱུད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་
 དང་། སེམས་ལ་གྲུ་གྲུ་མེད་པ་དང་། སྤྱང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། སེར་
 སྤྲེལ་སོགས་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚེས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་དང་ལྷན་པར་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་དཔྱུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཛོལ་བ་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཞན་བདུད་གྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་
 དཀྱི་བར་མི་བརྟུབ་པ་དང་། ལམ་ལྟར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་དུ་རྟོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཅིག་ཡོད་དེ། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་
 རྒྱས་དགེ་སེམས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དེས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
 པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་ཐལ། སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 གྲུབ། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོན་ཏེ་དེ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔའ་དབང་རྣམས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།

༩ གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ། མཚན་སྦྱོར་བ་
 དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་
 འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་རིམ་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
 དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་
 མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་གངས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ངོ་མོ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་

བཅོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གསུངས་པ་ཆོས་
 ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གངས་ཀྱི་སྒོ་
 རས་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བ་
 ལ། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་གསུངས་པ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་
 པ་ནི་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་མདོར་བསྟན་གྱིས་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་
 ལ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཅོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་
 ཆོག་དོན་གྱི་སྒོ་རས་བཤད་པ་ལ། སྟག་བསུལ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་སྒོ་རས་ཆོས་དང་
 རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་པ་དབང་
 འབྲིང་ཆོས་ཅན། ལྷ་མེད་རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 ཤེས་བཅོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་བྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་
 ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །༥ གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 ནི། གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྟོག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་
 པ་ལྷ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་
 རྣམ་པའམ་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་དྲི་བའི་ལན་དུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པར་བྱ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ། སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་རྣམས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལྷས་གསུངས་པ་
 ནི། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྟོག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒོ་རས་བཤད་པ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་

སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་བདེན་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱེད་ཏེ་བཤད་པའི་རྣམས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་ག་
 བདེན། ལྷ་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་བདེན། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་
 པོ་ལ་ལྷ་ག་བདེན་གྱི་རྣམ་པའི་ཤེས་བཞེད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་དེ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་
 ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་བ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་ཅི་ལས་སྐྱར་ལྷོག་
 པའི་སྐད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་
 པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་གོ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་དེའི་དྲུང་དུ་བདུད་སྤྱི་གཅན་ཉེ་བར་འོངས་ཏེ་མོས་པ་བརྒྱུག་ཅིང་
 རྣམ་མཁྱེན་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་དངོས་པོ་དེ་སོ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་
 པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་སེམས་བརྟན་པ་དང་སེམས་མི་གཡོ་བ་དང་སེམས་མི་འཕྲོགས་པ་
 དང་ལྷན་པས་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྟོན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་
 སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་ལ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཞེས་
 བགྱི་འཇུག། འོན་ཏེ་སྐྱར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་ལ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །བྱང་ཆེན་གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དེ་ནི་
 རབ་འབྱོར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་
 པར་འཇུག་གོ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། འགོག་པའི་བར་ལ་
 སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་

ཏོ། །འགོག་པའི་བར་གྱི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་
 བྲང་། །སེམས་བརྟན་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། །རྣམ་ལྡོག་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་
 བའི། །ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
 གྱིས་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྤྲོག་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་
 སྤྱན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 པའི་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱབས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ལས་སེམས་
 རྣམ་པར་ལོག་པ་དང་། ཆོས་རབ་རྩ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཐུས་པས་མ་གཏན་དང་གཞུགས་
 མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་ཟད་
 པ་ཞེས་བྱུང་བཞིན་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཀུན་
 འབྱུང་བདེན་པའི་ཤེས་བཞེད་བཞིན་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་
 པའི་བྱང་ཆེན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྷན། དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་བྲལ་ཞིང་
 གཞུགས་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་
 པའི་བྱང་ཆེན་ནི་བྱིམ་གྱི་ནང་ན་གནས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་
 སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲིན་པ་
 ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་
 ནི་བྱིམ་གྱི་ནང་ན་གནས་ཀྱང་འཛམ་བུའི་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀང་བར་
 བྱས་ཏེ་སྒྲིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་སེམས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ནས་སྒྲ་མེད་ལྡོགས་བྱང་གི་བར་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་མི་བྱེད་དེ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལུས་སེམས་ཡང་པ་ཉིད་དང་ནི། །འདོད་ལ་སྦྱོད་ལ་
 ཐབས་མཁས་དང་། །རྟག་རྩ་ཆངས་པར་སྦྱོད་ཉིད་དང་། །འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་

དང་། ཞེས་དང་། མི་དག་གི་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཡང་བ་
 དང་། སེམས་ཅན་གྲུལ་བའི་ཐབས་མཐའ་པའི་མཐུས་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་
 ལ་ཉི་པར་སྤྲོད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་རྟག་རྟ་ཆོངས་པར་སྤྲོད་པ་ཉིད་
 དང་། སྤྱེས་བྱ་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་
 ཅེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། འགོག་
 བ་དེན་གྱི་རྣམ་པའི་ཤེས་བཞེད་བཞི་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་
 ཆེན་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་། རྟགས་དེ་དག་དང་། མཚན་
 མ་དེ་དག་བསྟན་གྱི་ཤིན་རྟ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་དང་ངས་བཤད་
 རོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟར་བཞི་ནོ། ཞེས་གསལ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྲད་ཉན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྤྲད་
 ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་བྱང་རྒྱ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་
 བར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། བྱང་པོའི་སྤྱོད་པ་དང་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པར་མི་གནས་ཁམས་དང་
 སྤྱི་མཆེད་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གི་སྤྱོད་པ་དང་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པར་མི་
 གནས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་ཆོས་གང་ཡང་
 དམན་པ་འཇམ་མཛོག་རྟ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཀུན་པོའི་
 གཏམ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པར་མི་གནས་ཏེ། དེའི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་
 བྱང་ཆེན་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གང་ཡང་འཕྲོག་པ་འཇམ་མི་འཕྲོག་པ་ཡང་
 དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། དམག་གི་གཏམ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་རྗེས་
 སུ་སྤྱོད་པར་མི་གནས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཏེ་རང་བཞིན་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་
 གནས་པས་ཆོས་གང་ཡང་ཉུང་དུ་འཇམ་མང་པོར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ཞེས་དང་། གཡུལ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པར་མི་གནས་སྟེ། དེ་ཅིའི་

སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཚེས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ས་ཚེས་གང་ཡང་ཆེས་སུ་ཆགས་པ་འཕམ་ཁོང་
 ཁྲོ་བར་ཡང་དག་པར་ཆེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ལོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། སྤྱང་སོགས་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་དང་། རྩོགས་དང་དབང་སོགས་བཅས་པ་
 ཡི། གཞུལ་འབྱེད། སྤྱིར་དང་ཆེས་སུ་སྤྱིར་བ་ཡི། གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་
 དང་། ཞེས་དང་། སྤྱིར་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་པོ་དང་སྤྱི་མཆེད་དང་ཁམས་
 རྣམས་ལ་སྤྱིར་བ་དང་ཆེས་སུ་སྤྱིར་བ་དག་ཏུ་མི་བྱེད་ཞེས་དེ་ལྟར་སྤྱིར་བ་དང་ཆེས་སུ་སྤྱིར་བའི་
 གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་སྤྱོགས་བསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྩོགས་པའི་བར་
 ཆད་བྱེད་པའི་ཚེས་རྣམས་ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་བ་དང་ཆེས་སུ་སྤྱིར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་
 བཀག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩོགས་སྤྱིན་
 པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་བ་དང་ཆེས་སུ་སྤྱིར་བའི་གཏམ་ལ་གནས་པ་སོ་སོར་
 བཀག་པ་དང་། གཟུང་བ་འཛིན་པ་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་དང་རྟེན་གྲོང་ཁྲིམ་
 ལ་སོགས་པའི་གཞུལ་འབྱེད་པ་ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་བ་དང་ཆེས་སུ་སྤྱིར་བའི་གནས་པ་ཆེས་
 སུ་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལ་
 ལམ་བཤེན་གྱི་རྩོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པ། དེ་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་
 ཅིང་སེར་སྤྱི་གཏམ་གྱི་སྤྱིར་བ་དང་ཆེས་སུ་སྤྱིར་བ་ལ་མི་གནས་སོ། ཞེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྤྱིར་མི་སྤྱོག་པའི་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པ་ན་ནང་སྟོང་པ་
 ཉིད་ལ་གནས་པ་དང་། དངོས་སོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པ་
 དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 སྟོང་པ་ལ་ཚེས་གང་ཡང་སྤྱི་བའམ་འགག་པའམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་
 བར་ཡང་དག་པར་ཆེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་བྱང་ཆེན་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་
 གཞུལ་ཏེ་བདུད་སྤྲིག་ཏེ་ཅན་བདུད་ཀྱིས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྤྱོས་བུ་ཞིག་བྱང་ཆེན་གྱི་བྱང་དུ་

སངས་རྒྱུ་གི་ཆ་བྱུང་དུ་ཉེ་བར་འོངས་ནས་འདི་སྐད་དུ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲོད་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལུང་
 བསྟན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། དེས་ཀྱང་ཡན་ཟུང་པར་མི་འགྱུར་བའི་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་
 པ་མཛོན་པར་བསྟན་བཤོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སེར་སྒྲ་ལ་
 སོགས་ལ། སྦྱོར་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། ཆོས་ནི་
 རྒྱལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཉིད། རང་གི་ས་ལ་ངེས་པ་ཉིད། ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་གཏོང་བ། ཞེས་དང་། སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་
 རྟོགས་པས་སེར་སྒྲ་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་
 གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོགས་སུ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་
 པས་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་དང་། མཛོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཐོབ་པས་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ས་གསུམ་ལ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་དོན་བསྟན་ཏེ་བཤད་པའི་རྟགས་ངོས་བཟུང་བ་ལ། དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་
 བཅུ་དུག་ནི། སྟོང་ལྷན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། སྦྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྟགས་དག་
 ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་ལྷན་ན་བཟོང་བ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་གིས་
 བསྟན་པ་འདི་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ན། དག་པ་འཛིག་རྟེན་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་
 མཛོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྗེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྟན་པས་རང་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་པ་སྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། རྣལ་འབྱོར་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྐད་ནི་སེམས་ཅན་གཤུག་པའི་དགོས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་
 རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་བཤད་

དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལྟ་ལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུ་ལ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཇི་
 ལྟར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་
 གི། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་རྒྱ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མཐོང་ལམ་
 མཉམ་གཞན་གསེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་བྲངས་པའི། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
 ལ་མཚན་མར་ཞེན་པའི་སྒྲོན་པ་དེ་དག་འདུག་པའི་ལྟོག་པ་སོགས་རྗེས་སྐོབ་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་
 པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཅུ་དྲུག་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སྐོབ་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཅུ་
 དྲུག་པོ་དེ་ལ་མཉམ་གཞན་གསེས་བཟོད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་སྒྲོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། དེ་མཉམ་གཞན་གསེས་བཟོད་དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སྐོབ་ལུས་དག་གི་སྐྱོད་
 རྣམས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་གཞན་གི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཐུན་པར་ངེས་
 སམ་ཞེ་ན། དེ་མ་ངེས་ཏེ། ཆགས་སྤང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གཤུལ་པའི་དགོས་
 པའི་དབང་གིས་མི་མཐུན་པར་སྒྲོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབྱུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། རང་
 གི་རང་བཞིན་ཆགས་དང་སྤང་བྱལ་ཡང་། ཆགས་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ལྟར་སྒྲོན་
 དང་། ཁ་དྲུག་པ་གཤུལ་ཕྱིར་ཁོ་ལ་ཁོར་སྒྲོན་པ། བྱང་རྒྱུ་མཚོག་གནས་དེ་ལ་སྤྱག་འཆལ་
 ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་
 མཉམ་གཞན་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་གང་ཟག་གཞན་ངོར་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་སྒྲིམ་མེད་ལྟོགས་
 བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྤྱོད་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟ་ལ་འབྱོར་པ་
 འཕགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་མཉམ་གཞན་གསེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ལྟ་ལ་འབྱོར་པ་སོ་སོ་རང་
 གིས་རིག་གི་གཤུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་མི་རིག་པའི་ཕྱིར།

། མཁའ་དབྱང་པ་ལ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་དངོས་བཤད་པ། །

༥ མཁའ་དབྱང་པ་ལ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་དངོས་དང་། དབང་པོའི་རྣམ་གཞག་གྱེ
 བྱག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གང་ལ་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་
 འབྲིང་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམ་དག་ མཐོང་
 ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེན་བཙུ་བྱག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྐྱག་
 བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་རྫོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་དེ་
 བཞི། འགོག་བདེན་གྱི་དེ་བཞི་ལམ་བདེན་གྱི་དེ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་
 བཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོན་པ་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བར་གྱི་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལས་ལྷོག་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་
 དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བདུད་ཀྱིས་
 སེམས་བསྐྱེད་ལས་དབྱེ་བར་མི་རུས་པར་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བརྟན་པའི་ཆོས་ཤེས་
 དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བྱང་པར་ཅན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཤེས་རབ་སོགས་བསྐྱབས་པས་ཉན་
 རང་གི་ཐེག་པ་འདོད་པ་ལས་སེམས་ལོག་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྗེས་
 བཟོད་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་སྒྲེ་བ་མེད་པར་མི་རྫོག་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་རབ་རྒྱུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཐུས་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཟུགས་དང་འགོག་སྒྲོམས་ལ་
 འཇུག་ཀྱང་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྒྲེ་བར་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲེ་བ་འཛིན་
 རུས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞིས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་ཐ་སྐྱོད་བྱང་པར་ཅན་བཞིར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། མཐོང་ཆོས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་སེམས་
 ལས་སུ་མི་རུང་བའི་ལྷི་བ་དང་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་ཡང་པའི་ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་
 དང་། བྱིམ་ན་གནས་པ་སོགས་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཐུས་མདོན་
 ཞེན་མེད་པར་བྱིམ་གྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཉེ་བར་སྒྲིད་པའི་ཆོས་ཤེས་དང་། བྱིམ་གྱི་ཡུལ་ལ་

ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་རང་གཞན་དོན་དུ་བྱིས་ན་མི་གནས་པར་ཆོ་རབས་ཐམས་
 ཅད་དུ་རྟག་རྟུ་ཆངས་པར་སྤྱོད་པའི་ཆེས་བཟོད་དང་། སེམས་མི་གཡེང་བ་དང་དབང་པོ་ཆང་
 བར་ཐོབ་པས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྤྱེས་བྱ་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་
 དམ་ངང་རྒྱལ་གྱིས་འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་བྱད་མེད་དབང་དུ་སྦྱད་པ་སོགས་ཆེས་ཤེས་
 བཞིས་བྱངས་པའི་དེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། བྱང་ཁམས་སྤྱེ་མཆོད་
 དང་རྟོན་འབྲེལ་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་རྒྱན་དུ་ཞེན་པའི་ཆེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་
 པ་བྱང་སོགས་ལ་སོ་སོར་བཀག་སྟེ། སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ནས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་
 དམན་མཆོག་རྟུ་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་མེད་པའི་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་
 རྟོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་དག་པ་འཕྲོག་པས་རྒྱན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་གཏམ་ལ་དག་
 སྟོགས་འཕྲོག་མི་འཕྲོག་རྟུ་དེ་བོར་ཞེན་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་སོ་སོར་བཀག་སྟེ། རང་བཞིན་
 གྱིས་སྦྱོང་པས་འཕྲོག་གསུམ་མི་འཕྲོག་རྟུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་
 དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུའི་རྟོགས་དམག་ལྟ་བུའི་གཏམ་ལ་མང་ཉུང་དུ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་
 སོགས་བཀག་པའི་འགོག་པ་ཆེས་བཟོད་དང་། གཞོད་བྱེད་གཉིན་པོ་དང་གཞོད་བྱ་སྤང་བྱ་
 གཉིས་སུ་གཡུལ་འབྱེད་པ་ལ་ཆགས་སྤང་ངམ་སྤང་དོར་དུ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་སོགས་སྤར་
 བཞིན་སོ་སོར་བཀག་པའི་འགོག་པ་ཆེས་ཤེས་གྱིས་བྱངས་པའི་དེ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་འཁོར་གསུམ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པས་སེར་སྟོ་
 སོགས་ལ་སྤང་བྱར་དངོས་པོར་ཞེན་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་སོ་སོར་བཀག་པའི་ཆོས་བཟོད་
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྦྱོང་ཞིང་སྤྱེ་འགག་དང་ཀུན་བྱང་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་
 རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་དེ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་བས། རྟོགས་པའི་ཆོས་བྱང་རྒྱལ་
 ཕྱིར་ལྷོག་མི་ལྷོག་གི་ཆོས་ཆེན་པོ་ལྟ་ཞོག་དུལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་
 ཤེས་དང་། རང་གིས་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཐོབ་པས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པའི་

སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མཁའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་གསུམ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་རྗེས་བཟོད་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་ལ་གཞོལ་ཞིང་ལུལ་དུ་
 བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྱི་
 ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཅིག་དང་མཐའ་དག་གཏོང་བ་དང་བདག་དང་སྟོག་གཏོང་བའི་རྗེས་ཤེས་
 བཞིས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོང་རྒྱུག་
 པ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་དེ་བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་དུ་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་དང་། རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་བཅུ་དུག་པོ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་
 དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་རྟོགས་བྱུང་
 ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེ་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་
 རེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་། རོང་རྒྱུག་པས། རྟགས་ཀྱི་དོ་བོན་
 མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ལས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་
 གཉིས་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་ཕྱིར་མཉམ་གཞག་ནི་རྟགས་སུ་མི་བཟུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་གཞན་ཡིད་ཆེས་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །ཞེན། དེ་ནི་གཞན་དོར་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་
 རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རྟགས་སུ་མི་འགོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
 དོར་གདོན་མི་ཟུམ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་
 གཉིས་ཀ་ཡང་རྟགས་སུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་པ་རང་རྒྱུད་ལ་གཏན་ལ་
 བབས་པ་དག་སྟེ། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་
 གིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
 རྟགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་རྟོགས་བྱུང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེ་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆོད་མས་ངེས་

བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐུ་བ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐུ་བ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་གྱུ་བ་སྟེ། རོང་རྒྱུ་པ་སུ། མཉམ་ཆེས་
 གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་ལ་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་ནི་ཆེས་ཐོབ་ཡིན་པས་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་མིང་གིས་ཉེ་
 བར་བཀགས་ནས་ཆེས་ཐོབ་ཡང་བཞེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་བྱང་
 སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆེས་ཐོབ་ལེ་
 ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེས་ཐོབ་ལེ་ཤེས་དེ་བྱང་སེམས་མཐོང་
 ལམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞན་གཤེས་
 ཤེས་སུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་གྱུ་བ་མཐོང་ལ་
 སོང་། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྱེད་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྱེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་ལྷོག་མི་ལྷོག་ཐེ་ཆོས་བླ་བའི་གང་བླ་གུ་
 ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རོར་དེ་སྐུ་བ་ཀྱི་
 རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་པས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 དེ་འབྲེལ་ཐེ་ཆོས་མཛོད་ཀྱི་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཉམ་གཞན་གཤེས་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མཛོད་ཀྱི་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
 ཞིག་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན་མཉམ་གཞན་གཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་མཐོང་ལ་
 སོང་། རྩ་གཉིས་པ་ལ། དབང་སོགས་བཅས་པ་ལོ། གཤམ་ལ་འབྱེད། སྐྱོར་དང་ཆེས་
 སུ་སྐྱོར་བ་ལོ། གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། ཞེས་བཤད་ན། དབང་པོ་དེ་ཆེ་ལྷ་བྱ་
 ཞེ་ན། འདི་ལ་དགག་བྱ་དབང་པོའི་རོ་བོ། ལམས་གང་དུ་འགོག་ཚུལ་དང་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་དབང་པོ། དབང་རྟེན། དབང་ཡུལ། བདག་རྟེན་འཛིན་པ་དང་བཞི་
 ལས།

[illegible]

སྟེ། སྟོམ་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་སྟོབ་ལམ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གསུམ་ཐ་དད་གང་
 ཞིག དེ་གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་
 པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་དང་
 སྟོམ་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁའི་ག བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་
 ཡིན་ན་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟུན་
 དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་
 པོ་ཡིན་ན་སོ་སྒྲུབ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁའི་ག ལམ་རྩེ་ཤེས་དེ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་
 དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་
 ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ན་སྟོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཤེས་རབ་ཡིན་ན་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་རབ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པས་མ་
 བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དྲན་པ་ཡིན་ན་དྲན་
 པའི་དབང་པོ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དྲན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤེས་
 རབ་ཡིན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དད་པ་ཡིན་ན་དད་པའི་དབང་པོ་
 ཡིན་པས་བྱུང་། བརྟེན་འགྲུས་ཡིན་ན་ཡང་བརྟེན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་
 ན་མ་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཁའི་ག ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་གང་ཞིག སེམས་
 པར་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བ། བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མིག་ཤེས་
 འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བདེ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཚོས་ཅན། ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་པར་

ཐལ། ལུས་ཚོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། ཁོ་ན་ལེ། དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་རྟེན་དུ་
 བྱུང་པའི་ལུས་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་ཐལ། ལུས་ཚོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཁ་
 ཅིག ལུས་ཤེས་ལའོར་གྱི་ཚོར་བ་གང་ཞིག གདུང་བར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ། ཚོར་བ་
 སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་ཤེས་ལའོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་
 གང་ཞིག སིམ་པར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ། བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་
 ཞིག གདུང་བར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ། སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བསམ་
 གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་ཚོར་བདེ་བ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་
 ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་ཚོར་བདེ་བ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། ལུས་ཚོར་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སེམས་ཚོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ལུས་ཚོར་གང་ཞིག སིམ་པར་ཁྱོང་བ་བདེ་བའི་དབང་
 པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག གདུང་བར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོའི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་སྐྱམ་དེས་ཁེགས། གཉིས་པ་ལ། ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་ཚོས་
 ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱག་བསྐྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག རྟོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚེ་དེ། སྟོག་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
 བ། གཟུགས་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་སྟོག་གི་དབང་པོ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་
 ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ན་རྟོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 བ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ལུས་དབང་གི་སྟོགས་གཅིག་གང་
 ཞིག རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་པོར་མཚོན་པར་བྱེད་པ། པོའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་
 བ་ཞིན་དེ་མོར་མཚོན་པར་བྱེད་པ། མོའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཚན་གཉིས་པའི་
 མོའི་དབང་པོ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་པ། དེ་ཚོས་

ཅན། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་དེས་རིགས་
 འགྲོའོ། །གཞན་ཡང་། གཞུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་པོའི་དབང་པོ་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། འདོད་པའི་སྐྱེས་
 བསྐྱེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་གི་རྒྱལ་དྲུང་བ་མིག་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
 བ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བྱི་མ་དེར་
 ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་རྒྱལ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཉིད་འབྲུག་པོ་ལོག་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་དབང་ཆོས་
 ཅན། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟེན་བཅས་
 ཀྱི་མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་
 དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་
 གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་གི་གཞུགས་ཅན་དྲུང་
 བའམ། རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་
 རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་པ་དང་མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་པ་གང་རུང་གིས་
 བསྐྱེས་པ། མིག་གི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་
 པ་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞུགས་ལ་ལྟ་
 བཞིན་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཉིད་འབྲུག་པོ་ལོག་བཞིན་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་མིག་དབང་ལྟ་བུ། དེས་དབང་པོ་བྱི་མ་བཞི་ལ་རིགས་འགྲོའོ། །རང་གི་བདག་
 འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ། ཡིད་ཀྱི་
 དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོན་གཅིག་ གོ་མོའི་དབང་

བོ་གང་རུང་གང་ཞིག་ རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་པོར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་
 བཤ། བོའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་པོར་མཚོན་པར་
 བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། མོའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྟོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཅི་རིགས་
 པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚེ་དེ། སྟོག་གི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་
 དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་བསྐྱུས་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་གང་རུང་གིས་
 སེམས་བསྐྱུས་པའི་ཚོར་བ་གང་ཞིག་ སིམ་པར་སྤྱོད་བ། ཚོར་བ་ལྡའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
 ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་
 དང་། སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་གཉིས་ཡོད། རང་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་དབང་པོའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལའོར་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་གང་ཞིག་ སིམ་པར་སྤྱོད་བ། དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། དབྱེ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལའོར་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་སོགས་
 ལྷ། ལུས་ཚོར་གང་ཞིག་ གདུང་བར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ། ཚོར་བ་ལྡའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
 ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། སེམས་ཚོར་གང་ཞིག་ གདུང་བར་ཉམས་སུ་
 སྤྱོད་བ། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་གྱི་སེམས་
 བསྐྱུས་གྱི་སེམས་ཚོར་གང་ཞིག་ སིམ་པར་སྤྱོད་བ། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། ཚོར་བ་གང་ཞིག་ སིམ་གདུང་བར་མར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ། བདེང་སྟོམས་གྱི་དབང་
 པོའི་མཚན་ཉིད། དད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ན་དད་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དད་བ་ཡིན་
 བ། སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་ཁྲུབ། དད་པའི་དབང་པོར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར། དེས་བརྩོན་ལྷན་དང་། དཔལ་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་རྣམས་ལ་
 རིགས་འགྲོའོ། །ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

།དབང་པོའི་བསྐྱུ་བ། སྤྱོད་བཤད། གངས་ཤེས་བཅས་བཤད་བཤ།

ཤ གསུམ་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་གྱི་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་བསྐྱུ་ན་བཞིར་

འདུ་སྟེ། མངལ་དུ་འཇུག་པའི་རྟེན། རྟགས་པའི་སྐྱེ་བ། སྐྱེས་པའི་གནས་པ། གནས་
 པའི་ལོངས་སྟོང་དང་བཞིར་འདུ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་བཞིར་འདུ་
 སྟེ། རྣམ་བྱང་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་། རྟགས་པའི་སྐྱེ་བ། སྐྱེས་པའི་གནས་པ། གནས་
 པའི་ལོངས་སྟོང་དང་བཞིར་འདུ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་ལྟ་པོ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལྟ་པོ་དམིགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སོ་
 མའི་དབང་པོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་མའི་
 རོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་དབང་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྟོག་གི་དབང་པོ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ནས་མ་གཤིབ་རུ་ལུས་ཀྱི་
 རིགས་མཐུན་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོར་བ་ལྟ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་
 དགོ་བས་བསྐྱེས་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་དུ་
 གྱུར་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཡིད་ཆེར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བ་ཏང་སྟོམས་ཏེ་དགུ་
 ལ། དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་
 དང་། མཐོང་སྤང་སྟོང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟོམ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དགུ་ལ་དབང་
 པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། སྟོམ་སྤང་
 སྟོང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་སྟོབ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དགུ་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་

པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ལ་
 དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་ལས། རང་གི་དོན་དང་ཐམས་ཅད་
 ལ། རྒྱུ་གས་པར་དབང་བྱེད་ཕྱིར་དབང་དུག་ ཐོ་ཉིད་མོ་ཉིད་ལ་དབང་བྱིས། །ལུས་ལ་ཐོ་
 དབང་མོ་དབང་དག་ རིགས་གནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་ལ་དབང་
 བྱེད་ཕྱིར། བློ་ག་དང་ཆོར་བ་རྣམས་དང་ནི། འད་སོགས་དབང་པོ་ལྟར་འདོད་དོ། ལྟ་
 རན་འདས་སོགས་གོང་ནས་གོང་། ཐོབ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་
 ཤེས་དང་། འད་བཞིན་ཀུན་ཤེས་ལྟར་དབང་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་
 ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟུ་བཞིར་གྲངས་རེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག་
 བཞག་ དེར་སྐྱེས་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐོ་མེའི་དབང་པོ་དང་། དེར་གནས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོག་གི་དབང་པོ་བཞག་ བདེ་སྐྱེག་ལ་ཡོངས་སྟོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྟ་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟུད་དུ་གྲངས་རེས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་བྱང་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་
 བཞག་ དེར་སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། དེར་
 གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། རྣམ་བྱང་ལ་ཡོངས་སྟོད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཤེས་ལྟར་པའི་དབང་པོ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་
 ལས། ཡང་ན་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་ནི། སྐྱེ་དང་གནས་དང་ཉེར་སྟོད་ལས། བརྟུ་བཞི་དེ་
 བཞིན་ལྟོག་པ་ལ། འདབང་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

།དབང་པོའི་ཐོབ་གཏོང་དང་། དབང་པོ་ལྟར་ལྟོག་བཞག་པ་།།

༥ དུག་པ་ཐོབ་གཏོང་བཞག་པ་ལ། ཐོབ་ཚུལ། གཏོང་ཚུལ་བཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། མཛོད་ལས། འདོད་པར་དང་པོར་རྣམ་སྒྲིན་གཉིས། རྟེན་དེ་རྩལ་ཉེ་སྐྱེ་བས་

མིན། རྟེན་ཀྱི་དྲུག་གསལ་བདུན་ནས་བརྒྱུད། གཞུགས་ན་དྲུག་གོ་གོང་མར་གཅིག་ ཅེས་
གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། འདོད་པའི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤང་གི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་སྤྲིན་
གྱི་དབང་པོ་གཉིས་གསལ་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་སྟོག་གི་དབང་པོ་གཉིས་
གསལ་དུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་
ཡོད་ཀྱང་། དེ་གསལ་དུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སྐྱེ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དབང་
པོར་མོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་པའི་མཚན་མེད་ཀྱི་ལྷས་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤང་གི་གནས་སྐབས་
སུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་དབང་པོ་དྲུག་གསལ་དུ་རྟེན་དེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ། སྟོག་དབང་སྟེ་
དྲུག་གསལ་དུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་པའི་མཚན་བཅས་ཀྱི་ལྷས་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤང་གི་
གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་གསལ་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་
དང་པོ་ལྷ། སྟོག་གི་དབང་པོ། ཐོ་མོ་གང་རུང་གི་དབང་པོ་སྟེ་བདུན་གསལ་དུ་རྟེན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ཁམས་པའི་མཚན་གཉིས་པའི་ལྷས་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤང་གི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་
སྤྲིན་གྱི་དབང་པོ་བརྒྱུད་གསལ་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ། སྟོག་གི་དབང་
པོ། ཐོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱུད་གསལ་དུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཁམས་པའི་གང་
ཟག་གི་སྐྱེ་སྤང་གི་སྐབས་སུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་དབང་པོ་དྲུག་གསལ་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་
སོགས་དབང་པོ་ལྷ། སྟོག་གི་དབང་པོ་སྟེ་དྲུག་གསལ་དུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་མེད་ཀྱི་
སྐྱེ་སྤང་སྐབས་སུ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་དབང་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་གསལ་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོག་གི་
དབང་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་རྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཛོད་ལས། གཞུགས་མེད་དག་ཏུ་
འཆི་བ་ནི། སྟོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྟོམས་ཉིད། འགག་པར་འགྱུར་རྟེ་གཞུགས་ན་
བརྒྱུད། འདོད་པར་བརྩམས་དགུ་འཕྲུལ་བརྒྱུད། རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་བཞི། འགོ་ལ་
ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་ལྷ། ཁྲིས་གསུངས། དོན་ནི། གཞུགས་མེད་པའི་གང་ཟག་ལུང་མ་
བསྟན་གྱི་འཆི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བའི་ཆོ་དབང་པོ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོག་

ཡིད་བཏང་སྒྲིམས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ལུང་
མ་བསྟན་གྱི་འཆི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བའི་ཆོ་དབང་པོ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་
ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ། དེས་ལྟན་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ཁམས་པའི་མཚན་གཉིས་པའི་རྩམ་སྒྲིམས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འཆི་སེམས་ཀྱིས་
འཆི་བའི་ཆོ་དབང་པོ་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ། དེས་
ལྟན་གྱི་དབང་པོ་གསུམ། བོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ཁམས་པའི་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྩམ་སྒྲིམ་དེས་འཆི་བའི་ཆོ་དབང་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་
དུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་པོ་ལྟ། དེས་ལྟན་གྱི་དབང་པོ་གསུམ། བོ་
མོ་གང་རུང་གི་དབང་པོ་གཅིག་སྟེ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་པའི་
མཚན་མེད་གྱི་རྩམ་སྒྲིམ་དེས་འཆི་བའི་ཆོ་དབང་པོ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་
ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ། དེས་ལྟན་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་
པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་མངལ་སྒྲིམ་དེས་འཆི་བའི་ཆོ་དབང་པོ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་
ཏེ། ལུས་སྟོག་ཡིད་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་དབང་པོ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་
མངལ་སྒྲིམ་དགེ་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བའི་ཆོ་དབང་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། དང་
སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པ་གང་ཞིག་དེའི་སྟེང་དུ་སྟོག་ཡིད་ལུས་བཏང་
སྒྲིམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན། དགེ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་
འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་དུས་འཐོབ་ཅེ་ན། མཛོད་ལས། འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་དགུས་
འཐོབ། གཉིས་ན་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུས། བརྒྱ་གཅིག་དག་གིས་དབྱ་བཅོམ་
ཉིད། ཁྱེད་འཁོག་དག་ནི་སྤྲིད་ཕྱིར་ལོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འབྲས་བུ་ཐོག་མ་རྒྱན་
ཞུགས་དང་། ཐ་མ་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་དབང་པོ་དགུ་དགུས་འཐོབ་སྟེ། རྒྱན་
ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་དང་སོགས་དབང་པོ་ལྟ། ཡིད་དབང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་

བསྐྱོགས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་དབང་པོ། རྗེས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 རོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགུས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ཀྱི་ལུགས་སོ། །དབྱ་བཅོམ་པའི་
 འབྲས་བུ་ནི། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ། ཡིད་དབང་སྟེ་དུག་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་དབང་པོ་
 ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་། རྗེ་རྩེ་ལྟ་
 བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་རོ་བོར་
 གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་སྟེ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་བྱང་པར་ཅན་
 དང་། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐོབ་ན་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་ཅམ་
 པོ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་
 ན་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་
 ན། སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་
 དབང་པོ་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་
 ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ། ཡིད་ཀྱི་
 དབང་པོ། བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་
 བརྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། དད་སོགས་ལྟ། ཡིད། བཏང་སྒྲོམས། ཀུན་ཤེས་
 ཀྱི་དབང་པོ་དང་བརྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱི་ལ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་
 འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། དད་སོགས་དབང་པོ་
 ལྟ། ཡིད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་དབང་

པོ། རྩེ་བཟོད་པར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་
 པོ། ལམ་རྩེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། དགྲལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་
 པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་བདུན་དང་བརྒྱད་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་འོང་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་
 མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དགྲལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། དད་སོགས་
 ལྟ། ཡིད། བཏང་སྟོམས་ཡིད་བདེ་སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་
 གཅིག་ རྩེ་བཟོད་པར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་
 པོ། ལམ་རྩེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། དགྲལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། ཉན་ཐོས་དགྲལ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་དགྲལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་
 པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་བསྟན་བཅོས་ཡེ་ཤེས་ལ་
 འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་དགྲལ་བཅོམ་པ་འགའ་ཞིག་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་
 པ་ཅོམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ལ། དེས་ལྟན་དང་། སྤྱིད་ལྟན་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། བཏང་སྟོམས་དང་ནི་སྟོག་དང་ནི། ཡིད་དང་ལྟན་ལ་
 དེས་གསུམ་ལྟན། བདེ་ལུས་ལྟན་ལ་བཞི་དག་དང་། མིག་སོགས་ལྟན་ལ་ལྟ་དང་
 ལྟན། ཡིད་བདེ་ལྟན་ཡང་སྟུག་བསྟུལ་ལྟན། བདུན་དང་མོ་ཡི་དབང་སོགས་
 ལྟན། བརྒྱད་དང་ཀུན་ཤེས་ལྟན་པ་ཡི། དབང་པོར་ལྟན་ལ་བཅུ་གཅིག་ལྟན། ཀུན་ཤེས་
 གྱེད་པའི་དབང་ལྟན་ལ། བཅུ་གསུམ་དག་དང་ལྟན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། རོན་
 བོ། བཏང་སྟོམས་སྟོག་ཡིད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྟན་ན་དེ་གསུམ་ག་དང་ལྟན་
 པས་བྱུང་སྟེ། དེ་གསུམ་དེས་ལྟན་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་བའི་དབང་པོ་
 དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་གང་རུང་དང་ལྟན་ན་དབང་པོ་བཞི་དང་ལྟན་པས་བྱུང་སྟེ། དེས་
 ལྟན་གསུམ་དང་དབང་པོ་གཉིས་གང་རུང་དང་ལྟན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་དབང་

བོ་དང་པོ་བཞི་པོ་གང་རུང་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་ལྟ་དང་ལྷན་པས་བྱུང་སྟེ། དེས་ལྷན་
 གསུམ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། མིག་སོགས་གང་རུང་གཅིག་སྟེ་ལྟ་དང་ལྷན་པས་བྱུང་བའི་
 སྤྱིར། ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་ལྟ་དང་ལྷན་པས་བྱུང་སྟེ། དེས་ལྷན་
 གསུམ། ལུས་དབང་ཁོ་རང་སྟེ་ལྟ་དང་ལྷན་པས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་
 དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་བརྟན་དང་ལྷན་པས་བྱུང་སྟེ། དེས་ལྷན་གསུམ། ཚོར་བ་བདེ་བའི་
 དབང་པོ། སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ། ཡིད་བདེའི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་དང་
 ལྷན་པས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། རོ་མའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། ཡིད་མི་བདེའི་དབང་པོ་གང་
 རུང་གཅིག་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་བརྟན་དང་ལྷན་པས་བྱུང་སྟེ། སྤུལ་བརྟན་དང་། དེ་གསུམ་
 གང་རུང་གཅིག་དང་ལྷན་པས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། ཀྱུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཀྱུན་ཤེས་ལྷན་
 པའི་དབང་པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་བརྟན་གཅིག་དང་ལྷན་པས་བྱུང་སྟེ། དད་
 རོགས་ལྟ། ཡིད། ཡིད་བདེ། བདེ་བའི་དབང་པོ། བཏང་སློམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་གདགས་
 གཞིའི་དབང་པོ་དགྲའི་སྟེང་དུ། སྟོག་གི་དབང་པོ། ཁོ་རང་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྷན་
 པས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། མི་ཤེས་པ་ཀྱུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་བརྟན་གསུམ་དང་
 ལྷན་པས་བྱུང་སྟེ། གདགས་གཞིའི་དབང་པོ་དགྲ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། སྟོག་གི་དབང་
 པོ། བཏང་སློམས་ཀྱི་དབང་པོ། ཁོ་རང་དང་ལྷན་པས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་
 བློ། མཛོད་ལས། དག་མེད་ནང་ན་ཉིང་ལྷན་པ། ལུས་ཚོར་སྟོག་ཡིད་བརྟན་དང་
 ལྷན་། གཟུགས་མེད་བྱིས་པ་འང་དེ་བཞིན་ཏེ། བཏང་སློམས་སྟོག་ཡིད་དག་རྣམས་
 དང་། ཁང་པོར་ལྷན་པ་བརྟན་དགྲ་སྟེ། ཁྱི་མེད་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ། ཁཛམ་གཉིས་
 འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ཏེ། ཁཛམ་གཅིག་རྒྱུ་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས། ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། དག་རྩ་ཆད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་དབང་པོ་བརྟན་དང་ལྷན་པ་སྤྱིད་
 དེ། ཚོར་བ་སོགས་ལྟ། ལུས་སྟོག་ཡིད་དབང་སྟེ་བརྟན་དང་ལྷན་པ་སྤྱིད་པའི་

ཕྱིར། གཞུགས་མེད་པའི་སོ་སྐྱེ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་སྤྲོད་དེ། དང་
སོགས་ལ། བཏང་སྒྲོམས་སོག་ཡིད་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེ་པ་ལ་ཆེ་བ་
དབང་པོ་བརྒྱ་དགུ་དང་ལྷན་པ་སྤྲོད་དེ། དེ་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་མ་གཏོགས་བརྒྱ་དགུ་དང་
ལྷན་པ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་མཚན་གཉིས་པའི་སོ་སྐྱེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ཏེ། མཚན་གཉིས་པ་ཡིན་ན་དེ་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་དང་མི་ལྷན་པས་བྲབ་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བཅས་ཀྱི་འཕགས་པ་འགའ་
ཞིག་ཀྱང་དབང་པོ་བརྒྱ་དགུ་དང་ལྷན་པ་སྤྲོད་དེ། ཐོ་མེའི་དབང་པོ་གང་རུང་གཅིག་ དེ་མེད་
ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་སྟེ་གཞན་བརྒྱ་བདུན་རྒྱུ་མ་དང་ལྷན་པ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།

༼དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་གཞུང་དུ་མ་ལས་བཤད་ཚུལ།༽

༥ བརྒྱད་པ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་བཤད་པ་ལ། མཛོད་ལས་གསུངས་ཚུལ། ཀུན་
བརྒྱུས་ལས་གསུངས་ཚུལ། ཉི་ཁྱིམ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྐྱེ་བ་ལས་བཤད་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་དགུ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་
པའི་དབང་པོ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དགུ་ནི་ཀུན་ཤེས་
ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དགུ་ནི་ཀུན་ཤེས་ལྷན་པའི་དབང་པོར་འཛིག་
གོ། དད་སོགས་དགུ་ཡང་། དད་པ། བརྩོན་འགྲུས། དུན་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་
རབ། ཡིད། ཡིད་བདེ། ཆོར་བ་བདེ་བ། བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྒྱུ་མ་སོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་མཛོད་ལས། མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་དགུ། གསུམ་ཡིན་གསུམ་ནི་དེ་མ་
མེད། རྟེན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲུར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་དང་པོ་བཙུགས་
བསྐྱེས་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་
པོ། ལམ་རྟེན་ཤེས་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དགུ་པོ་དེ་ཀུན་
ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ། མི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དགུ་པོ་དེ་ཀུན་ཤེས་ལྷན་པའི་དབང་པོར་

འཛིག་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་
 བ། སྒྲིང་བའི་མཐོང་ལམ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྷ་ལ་དབང་བྱེད་
 པའོ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་
 གང་ཞེ་ན་མི་སློབ་ལམ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། ཞེས་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་
 བློ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་བྱུང་སེམས་ཀྱི་མོས་སྒྲིང་གིས་བསྐྱུས་པའི་དད་སོགས་ལྷ་མི་
 ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་སྤྱིར་འོང་སྤྱིར་མི་འོང་ས་དང་པོ་ནས་དགྲ་
 པའི་བར་གྱི་དད་སོགས་ལྷ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ། ས་བཅུ་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྷ་པོ་དེ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོར་
 འཛིག་སྟེ། ཉི་ཁྱིལ་ས། དེ་ལ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སློབ་
 པའི་གང་ཟག་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་སྤང་བ་མེད་ཅིང་
 འདུལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་
 བ། སློབ་པའི་གང་ཟག་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 དབང་པོའི་བར་ཉ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མི་སློབ་
 པའི་གང་ཟག་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་
 དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་
 སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། བཞི་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲིང་ལམ་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་དད་སོགས་ལྷ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནས་
 བཟུང་སྟེ། སློམ་ལམ་རྩོམ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དད་སོགས་ལྷ་ཀུན་
 ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སློབ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་ལྷ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་

པོར་འཛིག་སྟེ། བསྐྱབ་ལས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་
 བ། སྤྲུལ་པ་བདེན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དེ་དག་གི་སྟོན་པ་ལ་འདུན་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་པོ་ལྟའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་
 པར་བལྟ་བར་བྱའོ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་
 འབྲས་བུ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྗེ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་དབང་པོ་ལྟའི་དོན་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་
 བ། སྤྲུལ་པ་མི་སྦྱོབ་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་
 དབྱིངས་གྱི་བར་གྱི་དབང་པོ་ལྟའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
 བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
 དབང་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི་
 དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཐག་རིང་ཞིང་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 ཐག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ཐག་མི་རིང་ཞིང་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཐག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
 བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མོས་སྦྱོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་
 དད་སྟོགས་ལྟ་དང་པོ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་དགྲ་པའི་བར་གྱི་དེ་གཉིས་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་
 བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་གྱི་དེ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། སྤང་ཚུབ་མེམས་དཔའི་རྣམས་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལ་
 མོགས་པ་མི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ་མོས་པ་ལ་སྦྱོང་བའི་ས་ནི་དང་པོར་རྣམ་པར་
 བཞག་གོ། དེ་ལས་གཞན་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། དབང་རྟེན་ནི། འབྱུང་བ་བཞི་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་

གཟུགས་དང་དབང་པོ་ཐ་མི་དང་པར་འཇུག་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་དབང་ཡུལ་
 བོ། །གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་གྱི་ཡུལ་དུག་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་
 རྒྱལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ངར་འཛིན་པ་འམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་འཁོར་ངལ་བར་
 འཛིན་པ་འམ་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་སྒྲོན་
 པོའི་སྒྲུབ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་དང་
 བསྒྱུར་བྱ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁམས་གང་དུ་
 འཛིན་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་ཁམས་ན་ཡུལ་དུག་ཀ་ཡོད། གཟུགས་ཁམས་ན་
 སྤྱི་རོམ་གཏོགས་ཡུལ་བཞི་ཡོད། གཟུགས་མེད་ན་ཆོས་ཁམས་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །དབང་པོའི་
 རོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདོད་ཁམས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྩུ་བཞི་
 ཆོང་བར་ཡོད། གཟུགས་ཁམས་ན་པོ་མོ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་ཡིད་མི་བདེའི་དབང་པོ་
 རྣམས་མ་གཏོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྩུ་ཡོད། གཟུགས་མེད་ཁམས་
 ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལྷ་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་མ་གཏོགས་སྟོག་ཡིད་བཏང་
 སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། སྤྱི་མེད་མ་གཏོགས་འདོད་པར་
 གཏོགས། ཁོ་མོའི་དབང་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་དག་མ་གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས་གཟུགས་
 ཅན་དང་། །བདེ་བ་འང་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོ་བརྩུ་དགུ་ཡོད་དེ། དེར་དྲི་མེད་གསུམ་མ་གཏོགས་
 ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་ན་བཙུ་ལྷ་ཡོད་དེ། དེར་དྲི་མེད་གསུམ་
 པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་ཏེ་བདུན་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་
 ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མཆོན་རྒྱལ་ལ། དབང་པོ་དེ་གོང་གི་དཔེས་སྟོན་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། གོང་དེས་སྟེ་པོའི་རྟོན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། མིག་སྟོགས་དབང་པོ་ལྷ་པོ་དེས་
 ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་རྟོན་དེ་གོང་ཁྱེར་གྱི་དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་

མཚན་ཡོད་དེ། གྲོང་ཁྱེར་དེས་གྲོང་གི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། དབང་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དབང་
པོའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཡུལ་དེ་གྲོང་རྒྱལ་གྱི་དཔེ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲོང་
རྒྱལ་དེ་སྐྱེས་བུས་འཇུག་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དབང་ཡུལ་གཟུགས་སྐྱེ་
དྲི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྐྱེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་བྱུང་ལ་
དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བྱུང་ལ་
གང་ཟག་གི་སྐྱེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་བསྐྱར་བྱ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་
བྱེད་པར་ཡོད་དེ། མ་ལ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་། ཁྱིམ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་གྲོང་
དང་། བཟོའི་བྱེ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། ཆོར་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གྲོང་
རྒྱལ་དང་། རིགས་བཞི་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་ལྗོངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་
ནི། འགོག་པ་ཆེས་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཆེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་འབྲིང་ཆོས་
ཙན། རྒྱ་མེད་རྒྱུགས་བྱུང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། འགོག་པ་ཆེས་བཟོད་གྱིས་བྱངས་
པའི་ཆེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་པ་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེས་ཤེས་བཟོད་གཞན་བཅོ་ལྔ་ལ་རིགས་འགྲེལ། །

སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ།

༼སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་བསྟན་པ༽

༥ གསུམ་པ་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ། མཚན་སྐྱུར་བ་
དང་། རོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དེའི་
འོག་ཏུ་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཛོར་བསྟན་གྱི་
གོ་རིམ་དང་བསྟན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་

གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ།
 ཞར་བྱུང་དང་། དབྱུགས་མའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་དང་། བྱུང་
 གཞིའི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། དེའི་རབ་དབྱེད་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བློ། མདོར་བསྟན་དང་བསྟན་ན་དང་པོར་རྟགས་འཆད་རིགས་ནའང་དེ་དག་གི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 བྱུང་པར་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱུང་པར་ཅན་སྒྲོམ་ལམ་ངེས་པ་ལ་དེའི་བྱུང་
 པར་ངེས་དགོས་པ་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པའི་
 ལུགས་ལས། བྱུང་པར་དང་ནི་བྱུང་པར་གཞི། །འབྲེལ་དང་འཇིག་རྟེན་གཞུང་ལུགས་
 བློ། །ཁ་བྱུང་ནས་དེ་དག་བསྐྱམས་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །དཔེར་དབྱུག་
 ཅན་བཞིན། །ཞེས་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དབྱུག་པ་སྒྲོམ་མ་བཟུང་བར་བྱུང་པར་ཅན་དབྱུག་པ་
 ཅན་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མི་སྤྱོད་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ། ལུགས་ལས་
 བྱུང་པར་མ་བཟུང་བར་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་མི་སྤྱོད་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཇེ་ཤིག་སྒྲོམ་པའི་ལམ་
 གྱི་བྱུང་པར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། སྦྱོར་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། ཟབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་
 དང་། ཟབ་པ་རང་གི་དོ་བོ་དང་། ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་
 ལས། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
 ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གང་དག་དང་རྟགས་གང་དག་དང་མཚན་མ་གང་དག་གིས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་
 བྱུང་ཆེན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བགྱིས། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱུང་ཆེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་རྟགས་དང་
 མཚན་མ་རྣམས་བསྐྱལ་བ་གསྒྲུབ་ཀྱི་ཡུང་གི་བྱེམ་སྟེད་དུ་སྦྱོན་པར་སྦྱོད་ལགས་ན། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་བྱུང་ཆེན་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ་གང་ལ་གནས་ཤིང་དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་

ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྐྱིད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྐྱིད་པའི་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཞེས་
 དང་། ཟབ་མོ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱུར་
 ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་རབ་འབྱུར་དེ་ལྟར་ཁྱོད་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཁྱེད་པོ་མཉམས་པ་ནི་ལེགས་སོ། རབ་འབྱུར་
 གཟུགས་ཟབ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུ་དུགས་སོ། འདི་ནི་མཚན་མ་མེད་
 པའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས། ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་
 སྟོན་པ་ལ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་
 ལགས། ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱང་མེད་ལ་གཟུགས་
 ལས་གཏུན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཟབ་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། སྐུར་བའི་མཐའ་ལས་
 གྲོལ་བ་ཉིད། ཅེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་གཟུགས་མེད་ལ། སྟོང་པ་
 ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ལས་གཏུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟབ་མོ་
 སྟེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་མདོན་སྐུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མདོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདིར་བསྟན་ཟབ་པའི་དོ་བོ་ཡང་ཡོད་
 དེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ། སྟོན་པ་མེད་པ། མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་

པ། སྒྲེ་བ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ། འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ། ཞི་
བ། དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་མཐའ་རྣམས་འདིར་བསྟན་ཟབ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་པེ་དེ་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་
པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༼ཁྱད་གཞི་སྟོམ་ལམ་བཤད་པ།༽

༥ གཉིས་པ་ཁྱད་གཞི་སྟོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོང་དུ་དེ་
ལྟར་སྟོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་བསྟན་ནས་དེ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་སྟོམ་ལམ་རང་གི་དེ་བོ་
སྟོན་ནོ། ཞེས་མཚམས་སྒྲུར་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་བསྟན་པས་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི། ཞེས་
གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་གཞི་སྟོམ་ལམ་གྱི་དེ་བོ་སྟོན་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་
གཞི། བན་ཡོན་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་
དང་། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྟན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་
ཏོ། །རབ་འབྱོར་གང་གི་ཆོ་བུང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་འདི་ལྟར་
གནས་བར་བཞིནོ། །ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་གནས་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། །ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟོམ་བས་
ཤེར་ཕྱིན་དང་ལྟན་པའི་གནས་པ་ཟབ་མོ་འདི་དག་ལ་སེམས་པར་ཡང་འགྱུར། འཇལ་བར་
འགྱུར། དེས་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་དང་། དེ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད། དེ་དེ་
བཞིན་དུ་དེས་པར་རྟོག་པར་བྱེད། དེ་དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་སོགས་
དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲེས་བྱ་འདྲོད་ཆགས་ལ་སྟོང་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཞིག་གིས་བྱུང་མེད་གཞུགས་བཟང་ཞིང་མཛེས་པ་བཞུན་སྒྲུག་པ་འགའ་ཞིག་དང་དུས་བཟའ་
པ་ལ། བྱུང་མེད་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བཞིག་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུའི་བར་

དུ་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་འོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེས་འབྲེད་
 ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་
 དང་། འཇལ་དང་དེས་རྟོག་སྒྲོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་
 ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲོན་པ་བཤད་པ་ལ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
 རབ་དག་གས། ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་དངོས་དང་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་དེས་པར་མཐོང་བའི་དོན་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། འཇལ་བ་དང་དེས་པར་རྟོག་པ་དག་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་རྒྱན་
 ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་གི་གནས་
 སྐབས་སུ་ཐོས་པའི་དོན་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་བཞིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་
 དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསམ་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་བཞིན་པའི་ཞི་
 གནས་དགུམ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇལ་བ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་དགུམ་པོ་དེ་
 འབྲེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྲེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དབྱེད་
 པའི་ལྷག་མཐོང་བཞིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དེས་པར་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྐབས་
 སུ་རྟོགས་ཐེན་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྲེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མདོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། སྐབས་
 འདིར་བསྐྱེད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར།

༼དེའི་རབ་དབྱེད་པ་ཀྱི༽

༥ གསུམ་པ་དེའི་རབ་དབྱེད་པ་བཤད་པ་ལ། དབྱེད་པ་དངོས་དང་། སྤྱིར་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་དང་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བྱུང་གཞི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་
 བྱངས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་རྣམས་པ་དུ་ཞིག་ཡོད། ཅེས་ཀྱི་བའི་སྒྲོན་པ་མཚམས་སྒྲུབ་པ་ལ། དེ་རྣམས་
 དུ་ཞིག་ཅེན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་དགུ་

དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་དགུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆེན་
 པོའི་ཆེན་པོ་དང་། གཉེན་པོ་རྒྱུད་དུ་འབྲིང་རྒྱུ་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་
 གཞན་ཡང་བྱུང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་དང་བྲལ་བས་བསྐལ་པ་གཞུང་གི་ཡུང་གི་བྲེམ་སྟེང་གི་སངས་
 རྒྱལ་དགོན་མཆོག་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། རབ་
 འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་བྱུང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཇི་སྟན་དུ་བསྟན་པ་འདི་ལ་བཅོན་པར་བྱེད་ན་དེའི་
 བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་
 དང་། ཅིག་ཤོས་རྒྱུད་དུ་འབྲིང་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྟེན་དུ་སེམས། བྱུང་
 ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་དང་བྲལ་བས་བསྐལ་པ་གཞུང་གི་ཡུང་གི་བྲེམ་སྟེང་དུ་འདུག་ཅིང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་
 ལ་ཡོན་སྤུལ་ན། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། རབ་འབྱོར་
 དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མོ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཇི་སྟན་དུ་བསྟན་པ་འདི་ལ་བཅོན་
 པར་བྱེད་ན། དེའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཆེན་པོའི་
 རྒྱུད་དང་། ཅིག་ཤོས་རྒྱུད་དུ་འབྲིང་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྟེན་དུ་
 སེམས། བྱུང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག་བསྐལ་པ་གཞུང་གི་ཡུང་གི་བྲེམ་སྟེང་དུ་
 འདུག་ཅིང་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་
 བ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མོ་གང་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཤེར་
 ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་གནས་ཏེ་ཉི་མ་གཅིག་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་
 འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་། ཅིག་ཤོས་འབྲིང་གི་རྒྱུད་དུ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྟེན་
 དུ་སེམས། བྱུང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག་བསྐལ་པ་གཞུང་གི་ཡུང་གི་བྲེམ་སྟེང་དུ་
 ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། རབ་
 འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མོ་གང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་ཇི་སྟན་དུ་
 བཀའ་བཞུགས་དུ་ཉི་མ་གཅིག་གནས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་

འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། ཅིག་ཤོས་འབྲིང་གི་འབྲིང་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་མི་སྐྱེ་
 ཏུ་སེམས། ཤེར་ཕྱིན་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆེན་གང་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་བ་གསྒྲུབ་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་
 སྟེང་དུ་གནས་ཏེ། དྲན་ཉེ་བཞི་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 ལྷལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་གང་གིས་མི་ལྟར་བསྟན་
 བའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཏེ་དྲན་ཉེ་བཞི་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་
 དང་། ཅིག་ཤོས་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་མི་སྐྱེ་ཏུ་
 སེམས། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་དང་བྲལ་བ་གང་གིས་བསྐྱལ་བ་གསྒྲུབ་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་སྟེང་དུ་
 གནས་ཏེ་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིན་པ་དེ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 ལྷལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མི་
 སྐྱེད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ་ཉི་མ་འགའ་ཞིག་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིན་པ་དེ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེ་ཆུང་དུ་འཛིན་པོ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཆེན་པོ་འཛིན་དུ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་
 འབྱོར་དེ་མི་སྐྱེ་ཏུ་སེམས། རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཤེར་ཕྱིན་དང་བྲལ་བ་གང་ལ་
 ལས་བསྐྱལ་བ་གསྒྲུབ་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་སྟེང་དུ་གནས་ཏེ། འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་། ཏ་
 ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱུ་མ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་དང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་མི་སྟེང་པ་དེ་ཐམས་
 ཅད་ལ་མཛུགས་སུ་ཡི་རང་ནས་སྒྲུབ་པའི་དཔྱད་པ་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན། ཞེས་སོགས་
 དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་
 རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་གང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་མི་སྐྱེད་བསྟན་པ་འདི་ལ་གནས་ཏེ་ཉི་མ་འགའ་
 ཞིག་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཆུང་དུ་འབྲིང་དང་། ཅིག་ཤོས་ཆེན་
 པོ་འབྲིང་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མངོན་པར་འདུག་གི་བཟམས་
 ཅད་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའོ། ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷལ་པ། དེ་མི་ལྟར་

རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་
 ལགས། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱུར་དེ་དེ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པའམ་
 སྦྱོན་མེད་པར་འཇུག་པའམ། ཞེས་སོགས་གསུངས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུ་
 དང་། གཉེན་པོ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་གཉིས་སྦྱོན་པ་ལ། རབ་འབྱུར་བྱང་ཆེན་དེན་སྦྱང་བ་ཉིད་
 དེ་དག་ལ་གནས་ཤིང་ཇི་ལྷ་ཇི་ལྷར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ནས། བསོད་
 ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ནས་
 གཉེན་པོ་བྲགས་ལ་བསྐྱེད། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྦྱོན་ས་བཤད་པ་
 ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། སྤང་
 གཉེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤང་བྱའི་དོ་བོ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ལུན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ནི་སྤང་བ་རྒྱུད་དུས་སེམས་བ་ལ། རྒྱུད་དུ་ནི་ཆེན་
 པོས་སེམས་ཉོ་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེས་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་དང་རྒྱུད་དུ་རྣམས་མེ་
 རེ་ཞིང་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་རྒྱུད་དུའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་
 རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེ་རེ་ཞིང་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་
 གིས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། ཞེས་བཤད། ཆོག་དོན་
 དངོས་དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྷར་ན་དོན་དམ་པར་སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྦྱོན་ས་
 རྣམས་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་ལས་བྱངས་བཞིན་དུ། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་
 པས་དགུ་དག་ཏུ་རྣམ་པ་དགུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་སྦྱོན་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་ནི་རིམ་བཞིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོན་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་དུ་མར་

དཔེར་བུ་ལྟར། ཁྱོད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཁྱུང་བུའི་ཁྱུང་བུ་ནས། དེ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་
 བར་དགུར་དཔེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་དགུར་གྲངས་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱལ་པ་
 གྲངས་མེད་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་ཅིག་སྤྱི་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 དེ་ལ་ཁྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་རྣམས་པ་དགུར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་
 བས་སྤྱིད་ཅེས་བར་གྱི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་གྲངས་མེད་གཉིས་སུ་
 རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ལམ་དགུར་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་སྤང་རྣམས་པར་
 རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་ལས་སྤང་བྱ་དགུའི་གཉེན་པོར་གྲངས་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་ལམ་དགུར་
 བྱེ་བའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་སྤང་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ཆེ་འབྲིང་ཁྱུང་རྣམས་ཤིང་ཤིང་ཆེ་
 འབྲིང་ཁྱུང་བུའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་
 ལམ་ཁྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཤིང་ཤིང་ཁྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་
 དགུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ཤི། གཉེན་པོ་ཁྱུང་རིམ་ནས་སྤྱོད་བས། སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་
 འགོག་པམི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཁྱུང་བུ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་མི་དགོས། ཆེན་པོ་ཁྱུང་བུས་སྤང་
 མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། དེ་ལྟ་ནི་འཇུག་མོ་ཤེས་ཀྱང་གཏོང་རུས་ལ་རི་བོ་ནི་དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ཁེས་ཟེར་ན། སྤྱོད་མེད་དེ། སྤང་དཀའ་སྤྱོད་ལ་ཆེ་ཁྱུང་བུ་འཇོག་ན་དེ་
 ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འདིར་ནི་དྲི་མ་སྤྱོད་པས་ལ་ཁྱུང་བ་དང་ཆེ་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་
 མཁའ་གྱིས་གོས་གྱི་དྲི་མ་རགས་པ་སྤོན་ལ་བསལ་ནས་སྤང་བ་ཤེས་སུ་མེལ་བ་དང་། ལུན་པ་
 བྱིན་ཏུ་ཆེན་པོ་རགས་པ་ནི་སྤང་བ་ཁྱུང་བུ་སྤོན་མེའི་འོད་གྱིས་ཀྱང་མེལ་ལ། ལུན་པ་ཁྱུང་བུ་
 སྤང་བ་འགའ་ཞིག་ནི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་ནི་འོད་ལྷ་བུས་མེལ་དགོས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་ཤི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བས་དགུར་
 བྱེ་བས་ཉོན་སྤྱི་བྱི་གཉེན་པོ་ནི་དབྱེ་བས་དེར་མི་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྒྲོམ་སྤང་ལ་ཉོན་
 སྤྱི་བྱི་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། སྤོན་མེད་དེ། ཉོན་སྤྱི་བའི་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པའི་ནད་དུ་འདུས་པའི་

ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་མེས་པ་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བྱེད་མོངས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པོ། །ཞེས་
རྒྱན་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

༼དབྱེ་བ་ལ་རྩྭ་བ་སྤོང་བ་སོགས་བཤད་པ༽༽

༥ གཉིས་པ་སྤོང་བ་ལ་རྩྭ་བ་སྤོང་བ་ལ། གཉིན་པོའི་གྲངས་ངེས་བ་དང་། བྱང་བ་ལ་རྩྭ་
བ་སྤོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྩྭ་བ་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོ་དང་། བསྟན་
བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བྱངས་མེད་སོགས་སྤྱི་བར་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་
དང་། བྱང་མེད་ལ་རྩྭ་བ་དངོས་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་བྱངས་མ་མཆིས་བ་དང་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་བ་དང་ཚད་མ་མཆིས་བ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་
མཆིས། ཐད་དད་བྱེ་བ་གང་ཞིག་མཆིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་
འབྱོར་བྱངས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སུ་
བབྱང་བར་ཉེ་བར་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་
བྱངས་གང་གིས་ན་གཟུགས་ཀྱང་བྱངས་མ་མཆིས་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་ཚད་མ་མཆིས་པར་
འབྱུར་བ་ལགས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྒྱལ་
བའི་ཡུམ་དེ་དང་དེ་ལས་རྣམ་པ་རེ་རེའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། བསོད་ནམས་བྱངས་མེད་པ་
དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་
མང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཁོ་ན་
པོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་དབྱེ་བ་ནི་བྱངས་རྣམ་པ་དགུ་ལས་མང་བ་མ་ཡིན་
ནམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུམ་པོ་དེ་དང་དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྣམ་
པ་རེ་རེའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། བསོད་ནམས་བྱངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད་ཚད་མེད་གསུམ་སྐྱེ་
བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྐྱེ། འབྲས་བུའི་མངའ་རྒྱུ་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་
རྟགས་བྱ་བ་སྐྱེ། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱངས་མེད་གཞལ་དུ་

མེད་ཚད་མེད་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲིམ་ལམ་དགུམ་ཤེར་སྤྱིན་དང་
མ་གྲལ་བ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་
དོ། །ཞེས་ཇི་ལྟར་ན་གངས་རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེར་མ་དེས་སོ་ཞིན། ༥ གཉིས་པ་
ལན་ལ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཅོས་ལྷན་འདས་གྲིས་བཀའ་
སྒྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཆོས་དེ་དག་ལ་དོན་རྣམ་ཡི་གེ་ཐ་
དད་དུ་བྱ་བར་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་འོན་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ། དེས་ལས་མི་
ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། གངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
བའམ། ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཐུང་ལས་འདས་པ་ཞེས་
མཛོན་བར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མཐུན་གྲིས་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པ་ལ། གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། ཞེས་སོགས་
གསུངས། དེ་ཡང་རྒྱུད་པ་དང་པོ་གཉིས་ཉི་ལྔ་དུ་ཚུད་པ་དང་། སྤྱི་མ་གཉིས་ལན་དུ་མཛད་
པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ལུ་བརྒྱུད་མ། རྣམ་གྲོ་ལ་སྟེ། ཤེར་སྤྱིན། ཤེར་སྤྱིན་པ། རྒྱུ་འོད་
རྣམས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད། འགྲེལ་བཆེ་རྒྱུད་གཉིས་དང་དཔེ་རྗེས་འབྲང་རྣམས་དང་རྒྱ་
ཀྱི་རྒྱས་ཚུད་བཤེད་ནས་བཏོན་ཏེ་བཞི་ཀ་ལན་དུ་མཛད་ལ། འདི་ལྟར་ན་སྒྲིམ་ལམ་ཐ་མར་
གངས་མེད་སོགས་གསུམ་སྒྲུབ་ར་གསུངས་པ་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་ཞུས་པའི་
ལན་དུ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་འདྲ་བ་གསུངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་
གངས་མེད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བགྲང་
བར་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་ལ་ཚད་མི་དམིགས་
པའོ། །ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཟག་གི་རྣམ་པ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ཚད་བཟུང་བར་
མི་རུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་

སའི་རྣམ་གྲངས་ཡོད་དམ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། གང་གིས་དེ་
 ལྟར་འགྱུར་བའི་རྣམ་གྲངས་དེ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་
 པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་མི་བས་ཉེ་གྲངས་མ་མཆིས་པ་ཡང་དེ་ལགས། ཚད་
 མ་མཆིས་པ་ཡང་དེ་ལགས་ཉེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཟད་པ་མི་
 དམིགས། གྲངས་ཀྱང་མི་དམིགས། གཞལ་བ་ཡང་མི་དམིགས། ཚད་ཀྱང་མི་དམིགས་
 ཉེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བས་ན་ཆོས་དེ་དག་ལ་དོན་ནམ་ཡི་གེ་ཐ་དད་དུ་བགྱི་བ་མི་དམིགས་
 སོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲངས་མེད་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་
 མེད་པས། དོན་དང་ཡི་གེའི་སྟོན་མ་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པར་མི་རུས་པར་བརྟུང་བ་དེ་བསྐྱུས་པ་
 བྱི། གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། ཞེས་སོགས། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཛན་
 ཀྱིས་གྲངས་མེད་སོགས་སུ་བརྗོད་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྗོད་ན་འགལ་བ་སྟོམ་དུ་བསམ་
 པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་མ་བཤད་པ་ལ། གྲངས་མེད་པ་
 དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པའི་རོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་
 བྱི། དོན་དམ་པར་ན་སྟོམ་པའི་ལམ་ཇི་སྟངས་བཤད་པའི་མཛན་ཉིད་ཅན་དོན་གཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་
 སྟོར་བ་ལ་ལྟོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོར་དབྱེ་བར་བྱ་བ་
 བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཇི་སྟངས་བཤད་ཅིང་བསྟན་པ་
 དེ་དག་གིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་བ་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་
 མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞེད་པས་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་གྲངས་མེད་སོགས་འབྱུང་ན་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་ལ་དགྲུང་གྲངས་མ་དེས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་མ་གྱུ་བཅིང་ཐ་སྟངས་དུ་སྟོམ་ལམ་དགྲུང་པོ་རེས་འབྲས་བུ་གྲངས་

མེད་འབྱེན་པར་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་
 འབྲས་བུ་གྲངས་མེད་སོགས་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ལ་དགུར་
 གྲངས་མ་དེས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། ཐ་སྐད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་གྲངས་མེད་སོགས་བསྐྱེད་པར་
 བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་
 བུ་ལ་སྒྲོ་བ་སྒྲེས་ནས་རྒྱ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་
 གཉིས་པ་བྱེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་ལེ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྤང་གཉིས་ལ་ཉམས་སྦྱང་ཟུང་ཟུང་
 མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་གང་ཞིག་ ཆོས་ཐམས་ཅད་
 དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་ལ་གོམས་པ་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་
 པའི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བྱུར་མེད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲེ་བོ་སྒྲོ་དམན་པའི་དོར་དོགས་པ་
 བསུ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་མཚམས་སྒྲུར་བ་ལ། སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གོམས་པ་ཕུལ་
 དུ་བྱུང་བ་བྱུར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཟུང་ཟུང་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལོ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲེ་བོ་
 སྒྲོ་དམན་པའི་དོར་དོགས་པ་བསུ་བར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། བརྗོད་དུ་
 མེད་པ་ལ་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་རྩོད་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། གསོལ་
 པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་གསལ་བས་བསྟན་ལ་ཆོས་ཉིད་དེ་
 ཡང་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པ་ནི་དོམ་ཚར་ཆེདོ། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་
 བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའི་དོན་ལ་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མ་མཆིས་ན་སྦྱིན་པའི་པར་
 སྦྱིན་ལ་ཡང་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་དོ་

བོར་འདོད་པའི་ལམ་གྱི་དངོས་པོས། དེ་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ན་དེ་ཉིད་
 དང་། གཞན་ཉིད་དང་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྟེན་མེད་པ་ལ་སྒྲིམ་
 པ་ལུལ་དུ་སྒྲིན་པར་བྱར་མེད་པའི་སྒྲིར། མི་མཐུན་པའི་སྤྲུགས་དང་གཉེན་པོ་དག་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་བྲལ་བ་དང་སྤྱེ་བར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་བས་ན་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་མི་མཐུན་
 པའི་སྤྲུགས་གྱི་དེ་བཞིན་ཅི་ཞིག་བོར། རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
 བྱེད་པ་ཉིད་པས་ཉི་བར་འགོད་པར་མི་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་
 མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་སྒྲིར། བྲལ་སྟེ། བདེན་པའི་དངོས་
 པོར་བརྟེན་དུ་མེད་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བར་མི་རུང་བའི་སྒྲིར་ཞེས་
 ཟེར། རྒྱུ་གཉིས་པ་ལ། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། སྤང་གཉེན་ལ་བོར་ཐོབ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་
 འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྒྲིར། ཞེས་མཚམས་སྒྲུར་བ་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། སྤང་རྩོད་དུ་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་
 དང་། རང་བཞིན་ལ་ཉམས་འཕེལ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། བཙམ་
 ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱུར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བརྟེན་དུ་
 མེད་པའི་དོན་ལ་ནི་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ། །འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད། ཅེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། གསོལ་པ། བཙམ་ལྟན་འདས་སྐྱེ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཇི་ལྟར་
 ལགས། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱུར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་བོ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་

མཚན་ཉིད་བཞི་། ཚེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། གཞུང་དེ་རྣམས་ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་
 བཤད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་བྱུང་པར་དུ་བྱུང་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་ཆུབ་སྒྲིལ་པ་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཚེས་ཀྱི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བདག་པོ་ཙམ་
 གྱིས། གཞུལ་བྱའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གྱི་བཅོམ་ལྷན་སྐྱོང་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷན་སྐྱོང་པར་དོན་བྱུང་
 པར་ཙན་སྐྱོང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 བསྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གྱི་དེ་མ་དང་བྱལ་བའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་འདི་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། འོན་ཀྱང་པར་ནི་
 ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་དགག་པའི་ཆུལ་དུ་བཞེད་པས་དེའི་ཆེ་སྒྲིལ་བ་མེད་པ་ཉིད་སྒྲིལ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། ཚེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིལ་ལམ་དོན་
 དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིལ་ལམ་གྱིས་སྐྱོང་བྱ་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་
 པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིལ་ལམ་དོན་དམ་པར་
 འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིལ་ལམ་གྱིས་སྐྱོང་བྱ་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་
 པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྲིལ་མེད་པའི་བྱུང་ཆུབ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་
 དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐྱོད་དུ་གཞུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བཅེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིལ་ལམ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐྱོད་དུ་གཞུལ་བྱའི་འདོད་
 དོན་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ། རྒྱུ་ལྷན་སྐྱོང་པ་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སེམས་ཙམ་པས་ཡེ་ཤེས་
 ཚེས་སྒྲིལ་བཅོམ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སྒྲིལ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
 ཏེ། དེས་དེ་བཅོམ་གྱུ་བ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་བཅོམ་གཉིས་བཅོམ་གྱུ་བ་ཏུ་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལ། རྒྱུ་ལྷན་སྐྱོང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་བྱུང་པ་མ་གྱུ་བ་པའི་ལན་དུ་མཛོད་ནས། ཕྱི་མ་གཉིས་བྱུང་ཆུབ་དང་ལམ་གྱི་ཡིན་
 ལུགས་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་སྒྲིལ་པ་ལ་སྐྱོང་བྱ་སྒྲིལ་པ་ལྟར་བཤད་དོ། འགྲེལ་པ་འདིར་ནི་རྒྱུ་ལྷན་

གསུམ་པ་དང་པོའི་གོང་དུ་སྒྲུངས་ནས་དཔེ་དང་། བཞི་པ་གཉིས་པའི་གོང་དུ་སྒྲུངས་ནས་དོན་
 དུ་མཛད་ནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན། བྱང་ཆུབ་དང་ལས་
 ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དངོས་སུ་
 བསྟན་པས་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཤུགས་ལ་བསྟན་ལ། རྒྱུ་པ་དང་པོའི་འགྲེལ་བཞི། ཇི་ལྟར་
 བྱུང་བར་དུ་བྱར་མེད་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བདག་པོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་
 བར་པོ། གསུམ་པའི་འགྲེལ་བཞི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་
 ཞེས་པའོ། བཞི་པའི་འགྲེལ་བཞི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ཡང་། ཞེས་
 པའོ། གཉིས་པའི་འགྲེལ་བཞི། དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། འདི་ལ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 བྱུང་པ་མ་གྲུབ་པ། དོན་དམ་དུ་འདོད་ལན། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། རང་པོ་
 ལ། དཔེ་འགོད་པ་དང་དོན་སྦྱར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱུང་བར་དུ་བྱར་མེད་
 པའི། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། བསྟོམས་པས་སྟོ་བྱུང་གི་ཞེས་སོགས་
 གྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། གསུམ་པ་
 ནི། དེའི་ཆོ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། དོན་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེདོན་དམ་
 པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐད་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་དོན་དམ་པར་
 འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐད་དུ་སྦྱར་སྟོབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གོམས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་
 དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་
 ལམ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ན། དེས་སྤང་བྱུང་མས་པ་དང་། གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་
 བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དེས་ཐ་སྐད་དུ་དེ་འབྲའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེདོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་དེས་ཐ་སྐད་དུ་གདུལ་
 བྱའི་དོན་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱུང་མས་པ་དང་། གཉེན་པོ་
 འཕེལ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་

ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱོད་དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེས་བྱོད་ལ་ཐ་སྐྱོད་དུ་བྱུང་མེད་གི་ལན་ཐེབས་པར་མ་ཟད་དོན་དམ་པར་འདོད་ལན་དོན་
 མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་དགྲུང་
 འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གིས་སྒྲོམ་ལམ་དེས་དོན་དམ་པར་སྤང་གཉེན་
 ཉམས་འཁེལ་མི་བྱེད་ཅིང་ཐ་སྐྱོད་དུ་དེ་ཉམས་འཁེལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་ གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་
 པ་སྤང་བ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བྱི་ སེམས་ནི་སྤྲ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། དོན་དམ་དུ་ཉམས་འཁེལ་མེད་པས་དོན་དམ་པར་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པར་མི་རུང་དོ་སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྒྱུར་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དོན་
 བྱེད་པར་མི་རུང་དོ་སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་བྱི་ མདོ་
 ལས། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅི་ལགས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་བྱང་ཆེན་གླ་མེད་
 རྫོགས་བྱང་དུ་མདོན་པར་འཛིང་རྒྱུ་ལ། འོན་ཏེ་སྤྱང་མ་བསྐྱེད་པས་བྱང་ཆེན་གླ་མེད་རྫོགས་
 བྱང་དུ་མདོན་པར་འཛིང་རྒྱ། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་
 ལས་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་འགྲོགས་ན། ཇི་ལྟར་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཆོགས་སུ་
 འགྱུར། དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པར་ནི་གླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མདོན་པར་འཛིང་རྒྱ་བར་མི་
 རུས་སོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སེམས་ནི་སྤྲ་མས་བྱང་ཆུབ་
 པར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་བྱི་ དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་
 ལ། སྤྱིར་བྱུང་པའི་སེམས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོད་དང་རྩ་བར་ཆོལ་བ་
 གཉིས་ལས་མ་བྱུང་ཡང་སྒོལ་དཔོན་གིས་ཞིབ་ཏུ་མཐའ་དབྱེད་པར་དགོངས་ནས་གཉིས་པ་
 བསྐྱངས་ནས་བཞིར་མཛད་དོ། འདི་ལ་ཡང་ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། རྣམས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་དོན་བྱུང་པར་ཅན་སྤང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་
 དོན་བྱེད་ཅེན། ཞེས་པས་བཤད། གཉིས་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཅེ་ཅེ་ལ་བརྟགས་པ་དང་། སྐྱད་
 ཅིག་དུ་མ་ལ་བརྟགས་པའི་ཚུངས་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྒོ་ནས་པ་ལ། སྤྱིར་གྱུར་བའི་
 སེམས་ཅེ་ཅེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་མཐའ་དག་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཅེ་ཅེས་བྱང་ཆུབ་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 བོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། སྐྱད་ཅིག་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེད་པ་དང་། རིམ་ཅན་
 སྐྱེད་པ་ལ་བརྟགས་པའི་ཚུངས་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྒོ་ནས་པ་ལ། འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་
 པར་བྱེད་པ་སྤང་བའི་སེམས་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ཅེ་ཅེ་བའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྒོ་ནས་པ་ལ། སྤྱི་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
 པ་དྲན་པ་ནི་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོམ་རྒྱུད་ཀྱི་བར་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རང་གི་དོ་བོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་སེམས་བྱུང་བ་སྤྱིར་གྱུར་པ་མང་པོ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཛིག་བས་ན་པན་
 ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཁོ་ན་ལེ། ལམ་དུས་ཀྱི་
 ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
 འདྲའི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་མ་ཁོ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེར་མ་
 ཟད་དེ་འདྲའི་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་མ་ཁོ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་འདྲའི་སེམས་སྤྱི་སྤྱི་རྣམས་འཐད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཅིག་སྐབས་འདྲིའི་སེམས་
 བསྐྱེད་དེས་བརྩུ་བའི་སེམས་ཟག་མེད་བརྩུ་ལ་བྱེད་དེ། སྐབས་འདྲིའི་མདོ་ལས། སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ས་བརྩུ་པོ་འདི་ལ་སྒྲོབ་བ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། དེའི་ས་བརྩུ་པོ་དེ་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་གི་ས་ནས་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་སའི་བར་བདུན་

དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ས་སྟེ་བཅུ་ལ་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་
 ཅིང་། ཉི་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་ས་བཅུ་པོ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཤད་ཀྱི་དོ་བོར་མ་བཤད་པའི་
 སྤྱིར། དེས་ན་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ཞེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་
 ཀྱང་དེས་ཐ་སྐྱེད་དུ་སྐྱེད་གཉིན་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པའི་དཔེར། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
 བྱུང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མེད་བྱུང་རྒྱལ་སྒྲུབ་པའི་དོན་བཤད་པ་འགོད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྒྲ་མེད་བྱུང་རྒྱལ་མི་འཐོབ་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར། དེ་
 ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་སྤྱི་རེ་རེ་ཁོ་ནས་ཀྱང་བྱུང་རྒྱལ་མི་འཐོབ། དེ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་སྤྱི་
 གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཚོགས་པས་དེ་མི་འཐོབ། དེ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་སྤྱི་དུ་མ་རིམ་གྱིས་བྱུང་བས་
 ཀྱང་དེ་མི་འཐོབ་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་སྤྱི་མ་ཁོ་ནས་འཐོབ་ན་སྤྱི་མ་དོན་མེད་
 དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱི་མ་ཁོ་ནས་འཐོབ་ན་སྤྱི་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
 སྟེ། དེ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་སྤྱི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འཚོགས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོ་
 ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར། བྱུབ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་ཇུས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་སྤྱི་མས་སྤྱི་མ་ལ་རྣམ་པ་འཛོགས་དང་། སྤྱི་མས་རྣམ་པ་དེ་གསོས་འདེབས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་སྤྱི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་
 པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མར་མེད། ཞེས་སོགས་རྒྱུད་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ཚོས་
 ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་སྤྱི་སྤྱི་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་དང་། སྐད་
 ཅིག་སྤྱི་སྤྱི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དང་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་ནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཚོགས་པ་དུ་མས་བྱུང་རྒྱལ་མི་
 འཐོབ་ན་བྱུང་རྒྱལ་མི་འཐོབ་པར་བརྟེན་དཔེ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་བསྟན་པར་

བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྒྲུར་བ་ལ། དེ་ནི་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 པས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་
 པ། རབ་འབྱུར་དོན་འདི་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བྱེད་ལ་དཔེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་
 སྒྲེས་བུ་མཁས་པ་ལ་ལས་དོན་དཔེས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་པོ། རབ་འབྱུར་དེ་ཇི་སྒྲུལ་
 དུ་སེམས། འབྱུ་མར་གྱི་མར་མེ་འབར་བས་སྒྲིང་པོ་ཆོག་པར་འགྱུར་ན། མེ་ལྷེ་དང་པོ་དང་
 འབྲུད་པས་སྒྲིང་པོ་དེ་འཆོག་གས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མར་
 མེའི་དཔེ་ཡི་རྒྱལ་གྱིས་ནི། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། ཅིས་གསུངས། གསུམ་པ་
 ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་མེ་ལྷེ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། ཅུ་འབྲེལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་གཞན་ཡང་
 མཚོན་པའི་རྒྱལ་ལོ། དང་པོ་ནི། མར་མེའི་དཔེ་ཡི་རྒྱལ་གྱིས་ནི། ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་མེ་
 ལྷེ་དང་སྒྲིང་པོ་འབྲུད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ། རང་གི་རྒྱུས་པན་ཚུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དུས་
 མཉམ་པ་དང་སྤང་པ་བསྐྱེད་པས་བྱེད་པར་ཅན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་
 མེད་པར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་སྟེག་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྟེག་པར་བྱ་བ་མེད་
 ལ། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལྷེ་དང་སྒྲིང་པོ་བྱེད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་། རྟག་
 ཏུ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མེད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་
 འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་
 པ་བརྒྱད། ཅིས་དང་། ཇི་སྐད་སྒྲོས་པའི་དཔེ་ཁོ་ནས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་
 ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་བཤད། དང་པོ་ལ་ཡང་། དཔེ་འགོད་པ་
 དང་། དཔེ་དོན་སྒྲུར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷོས་མེད་དུ་མི་བསྟེགས་པ་
 དང་། ལྷོས་ནས་བསྟེགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐད་ཅིག་དང་པོས་མི་བསྟེགས་པ་
 དང་། གཉིས་པས་མི་བསྟེགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

མཁུ་ གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལྷེ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་སྟེག་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྟེག་པར་བྱ་བ་མེད་
 རོ། ཞེས་མཁུ་ གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་རྒྱུན་ཉིད་
 འདི་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་མ་བརྟགས་གཅིག་
 ལུང་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིས་ཀྱི་འཕྲང་པའི་བྱུང་
 པར་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་དེས་བྱས་པ་མཐུ་ལུ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱུང་
 པར་ཅན་རྟེན་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན། དེའི་ཚེ་རྒྱ་མེད་པར་ཞིག་ཀྱང་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་དག་གི་རིམ་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་དུ་སྟེ་བ་དང་འཛིག་པར་དམིགས་པས་སྟེག་པར་
 བྱེད་པ་དང་བསྟེག་པར་བྱ་བ་ཡོད་རོ། ཞེས་མཁུ་ གཉིས་པ་ནི། དེ་བས་ན་རྟེན་ཅིག་མ་
 དང་པོས་ཀྱང་མེ་ལྷེའི་རྟེན་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྦྱིང་པོ་མི་བསྟེགས་ལ། རྟེན་
 ཅིག་མ་གཉིས་པས་ཀྱང་མེ་ལྷེའི་རྟེན་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྦྱིང་པོ་མི་བསྟེགས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་མར་མེའི་དཔེའི་རྩལ་རྟེན་ཅིག་མ་སྤྱིར་གྱུར་བ་གཉིས་ལུ་ལ་གཅིག་ལ་ཉེ་པར་སྦྱོར་
 བ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ལེན་པས་རྟེན་ཅིག་སྤྱིར་བཞིན་དུ་བྱུང་རྩལ་སྤྱི་བུ་པར་བྱེད་པ་དངོས་པོ་
 ཚད་ཡོད་པ་ཞིག་སྤྱང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱི་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལ་སྤྱང་བའི་དོན་གྱིས་
 དཔེན་པ་ལྟག་པར་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་སྤྱང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྟེ་བས་བྱུང་
 རྩལ་འཕྲོག་པར་རིགས་སོ། ཞེས་བཟྍ་ད། གཞུང་དོན་ནི། རིམ་པ་སྤྱར་ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་རྟེན་ཅིག་སྤྱི་བུ་བཞེན་པར་མེད་ན། དེ་གཉིས་བསྟོམས་པས་རང་འབྲས་བྱུང་རྩལ་མི་
 སྐྱེད་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་བཞེན་པར་མེད་ཀྱང་དེ་རྟེན་ཅིག་སྤྱི་བུ་རིམ་བཞིན་
 དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཐན་རྩལ་བསྟོམས་ནས་རང་འབྲས་སྤྱི་གསུམ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ། མར་མེ་རྟེན་ཅིག་སྤྱི་བུ་ཐན་རྩལ་བསྟོམས་ནས་སྦྱོང་བུ་སྤྱི་ལ་ལྷན་སྟེག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་
 རོ། རྟེན་ཅིག་སྤྱི་བུ་ལ་ལྷན་པར་ཚེས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་

འགག་ཟབ་པ་སོགས་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 གྱིར། མར་མེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མར་མེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་
 སྔོང་བུ་སྐྱམ་ལྡན་རྟོགས་པར་སྟེག་རུས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྔོང་བུ་སྐྱམ་ལྡན་རྟོགས་པར་སྟེག་པ་
 མར་མེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྱིར། མར་མེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 མར་མེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྔོང་བུ་སྐྱམ་ལྡན་རྟོགས་པར་སྟེག་རུས་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཁྱོད་མར་མེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་མི་འབྱུང་བའི་གྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བའམ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་དུ་
 འབྱུང་བའི་གྱིར། རྟགས་ལས། མར་མེ་དང་སྔོང་བུ་བསྟེག་བྱ་སྟེག་བྱེད་དུ་འཐད་དེ། མར་
 མེ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་སྟོབས་གྱིས་སྔོང་བུ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བསྟེགས་པའི་གྱིར། ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་པན་ཚུན་བལྟོས་ནས་རང་འབྲས་སྐྱག་སྐྱམ་སྐྱེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མར་མེ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་བལྟོས་ནས་སྔོང་བུ་སྟེག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་
 གྱིར། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་རང་འབྲས་སྐྱག་སྐྱམ་སྐྱེད་པའི་དཔེར། མར་མེ་སྟོས་པ་
 ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་བའི་གྱིར།

༼དུས་མའི་དོན་བཤད་པ༽

༥ གཉིས་པ་དུས་མའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་ནི། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། ཅེས་
 སྤར་མིང་ཙམ་བྱུང་བའི་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡུལ་ཆོས་ཅན་གང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་
 བ། དེའི་ལན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་གྱིར་དུ་དམིགས་པའི་གྱིར་དང་། སྟོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་སེམས་ཁྱིམ་མི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 གྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། སྟོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁྱིམ་

མི་ལྷོ་ག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཟབ་མོ་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཡུལ་གང་ལ་ཡིན་ནེ་
 བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་བ་ཟབ་པ། འགག་པ་ཟབ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་
 པ། ཤེས་བྱ་ཟབ་པ། ཤེས་པ་ཟབ་པ། སྦྱོད་པ་ཟབ་པ། གཉིས་སུ་མེད་པ་ཟབ་
 པ། ཟབས་ལ་མཁས་པ་ཟབ་པ་བརྒྱད་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། གསོལ་
 པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟར་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་ཚོགས་བྱང་དུ་
 མདོན་པར་འཛད་རྒྱ་བ་མ་ལགས། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་
 པ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྒྲུལ་དུ་སེམས། གང་སྐྱེ་བ་དེ་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནམ། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ལགས་སོ། ཞེས་
 སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྒྲུལ་དུ་
 སེམས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤེས་པ་གནས་པར་འགྱུར་རམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤེས་པ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྒྲུལ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་
 ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། ཞེས་སོགས་
 དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྒྲུལ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་
 མ་ལགས་སོ། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་
 འབྱོར་དེ་ཇི་སྒྲུལ་དུ་སེམས། དེ་ལྟར་སྦྱོད་པ་དེ་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་
 ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་སྦྱོད་པ་དེ་ལྟར་སྦྱོད་པ་དེ་ནི་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ལ་
 སྦྱོད་པའོ། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་
 ཆེན་གང་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་དེ་གང་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན། གསོལ་པ། དེ་ནི་གང་ལ་གཉིས་ཀྱི་
 ཡོངས་སུ་རྒྱ་བ་མ་མཆིས་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་སྦྱོད་དོ། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་

འདས་གིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱིས་མཛན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་
 བཞིགས་པ་ཡིན། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྲོད་པ་དེན་འདི་ལྟར་
 མཛན་མ་རྣམ་པར་གཞིགས་པར་བྱའོ། མཛན་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་གཞིགས་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་
 སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྲོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གསུམ་ལ་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྤྱོད་པ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ལ། ཟབ་མའི་དེ་བོ་དང་། དེ་རྟོགས་པ་རྟོགས་སུ་འབྱུང་ཚུལ་དང་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ཅིག་སྤྲུལ་དང་སྤྲུལ་དག་གིས་ཀྱང་མ་ཡིན་དེ་བོ་ཉིད་མེད་
 པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་སྟོམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྐྱེད་དེ་ཞེས་
 བྱ་བ་བརྟན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་
 གྱིས་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འགག་པ་དང་། གནས་སྐབས་
 ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་ཀྱང་དེ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་སྤྱོད་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་
 ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་སྤྱོད་པའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་བོ་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་
 སུ་མེད་པ་དང་། ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་དེའི་འབྲས་བྱས་ངས་རྒྱས་ཉིད་མི་
 འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སྟོན་པ་ནན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་སྤྱོད་པས་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་བཤད་གཞུང་དོན་ནི། ས་བརྒྱུད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་
 ཅན། རྒྱ་མེད་རྟོགས་བྱུང་ལས་སྤྲིང་མི་རྟོགས་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ཟབ་པ་སོགས་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་

བརྒྱད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པས་བྱངས་པའི་མེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྒྲིང་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་
 སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
 འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་། སྒྲིང་པའི་ཐབ་པ་རྣམ་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བའམ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཐབ་
 པ་དང་། འགག་པ་ལ་ཐབ་པ་དང་། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཐབ་པ་
 དང་། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་བྱ་ལ་ཐབ་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་ཐབ་པ་
 དང་། བཞི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིང་པ་ལ་ཐབ་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཐབ་པ་
 དང་། ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཐབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་སོགས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་
 ཐབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞག་སྟེ། དོན་ལ་མི་འགལ་ཡང་། མཛོན་ཞེན་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ངོར་སྐྱེ་བ་
 སོགས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་
 པས་དེ་དག་མི་འགལ་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་མཐར་འཛིན་ཅན་གྱི་བསམ་
 གྲིས་མི་བྱུང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་
 པས་བྱངས་པའི་མེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྒྲིང་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་མེས་ལ་མཛོན་རྟོགས་ལ་
 གནས་པའི་སེམས་དཔའ་། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་
 མཚན་ཉིད། རང་གང་ལ་ལྟན་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་བླ་མེད་རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་
 ལྷོག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་རྣམ་དག་དེ། སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་
 རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཐབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་རྟོགས་པ་དང་མེས་སུ་
 མཐུན་པའི་མེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྐྱད་བྱུང་པར་ཅན་བརྒྱད་དུ་ཡོད། ས་བརྒྱད་པའི་མེས་
 ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཚེས་ཅན། སྐྱེ་བ་ལ་ཐབ་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཡིན་
 ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེད་ཅིག་སྒྲིང་པའི་དབང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་
 རྒྱུ་མི་སྐྱེད། དེ་ལ་མ་བརྟན་པར་ཡང་བྱང་རྒྱུ་མི་ཉ་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསྒྲོམས་

བས་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤྱི་མཐུན་བྱང་རྒྱུ་བ་བསྐྱེད་པ་ཐུགས་
 སུ་རྒྱུད་པའི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
 ཅན། འགག་པ་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྐད་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་ཙམ་ཉིད་ནས་འགག་ཟིན་པས་སྤྱིར་ཡང་དགག་ཏུ་མེད་ཅིང་དོན་དམ་པར་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པས་དོན་དམ་དུ་འགག་པ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་
 གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་སྤྱིང་རྗེས་དེ་
 བཞིན་ཉིད་རང་དོན་དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ལ་ཟབ་
 པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྦྱིན་སྟོགས་
 སྦྱབ་ཏུ་མེད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྦྱིན་སྟོགས་པར་སྦྱིན་ནམ་པ་དུག་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 སྦྱོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་སྦྱོས་པ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱོད་པ་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་དེ། ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པ་
 བློ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མར་སྦྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཐ་སྐད་དུ་སྦྱིན་སྟོགས་
 ལ་སྦྱོད་པའོ་ཞེས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་
 ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོད་པ་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་ལམ་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པའོ་ཞེས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཐབས་
 ལ་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ལ་དོན་དམ་པར་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པ་མེད་དེ་ཞེས་

བྱ་བར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་རྩེ་ལ་མའོན་ཏྲོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། ཁོན་རེ། ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣོན་
 ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྤྱིར། བྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་
 རྩེ་ཐོབ་ཡེ་ཤེ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག། བྱོད་བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པ་དབང་རྣོན་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་
 པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལུབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 ཟེར་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏྲོགས་པའི་སྒྲིམ་པར་ཐལ། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཐུགས་སུ་མ་རྒྱུད་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གནན་ཡང་། དེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐབ་མོ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་
 ཐལ། དེས་ཐབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་ཁས་སོ། གསུམ་བ་
 ཏྲགས་དང་ཏྲགས་ཅན་གྱི་སྒྲོན་ས་དོན་བསྟུབ་ལ། སྒྲོབ་པ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོགས་མཚན་
 ཉིད་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས།

མྱོད་ཀྱི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་པར་བཤད་པ།

༩ གསུམ་པ་སྒྲིམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བའི་གང་ཟག་དེས་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
 བཤད་པ་ལ། བརྟེན་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། རྟེན་ཞིང་དེ་དག་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་དོན་མཛད་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་
 བོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་
 བོ་ནི། ཐབས་མཁས་ལ་ཐབ་པར་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་
 པར་གསུངས་པ་ལས་འགྲོས་ནས། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་
 འཕྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འཕྱོར་བྱང་ཆེན་གང་སྤྱི་ལམ་དུ་སྒྲིང་པ་
 ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་གསུམ་ལ་སྒྲིམས་པར་
 འབྱུག་ན་ཅི་ཤེར་སྤྱིན་གྱི་རྣམ་པར་འཕེལ་ལམ། རབ་འཕྱོར་གྱིས་སྒྲུས་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་

རིའི་བྱ་གཤམ་ཉེ་ཉིན་པར་བསྐྱེམས་པས་རྣམ་པར་འཕེལ་ན་མི་ལམ་ན་བསྐྱེམས་པས་ཀྱང་རྣམ་
 པར་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་བ་ནས། སྤྱི་མེད་རྩོགས་བྱུང་དུ་མཛོད་པར་འཆང་རྒྱུ་བར་འབྱུང་སྐྱེས་
 མོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ངང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་
 ཏུ། སློབ་པ་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོགས། སྤྱིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། ཞེས་བཤད་
 བ། སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སོགས་འཆང་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་
 ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་སྐྱེམ་པ་ལ་འབད་དགོས་
 པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། སློབ་པའི་ཆོགས་ཀྱི་
 ཆོས་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འབད་བས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་
 མཚན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ནི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བའི་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་ཀྱི་སྐྱོན་ས་བཤད་པ་ལ། འཁོར་བ་དང་རྣམ་པར་
 བྱང་བ། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། གྲུག་ཀ་སྤང་བ་
 གཉིས་ལས། ངང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བའི་སྤྱིར། སྤྱིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་
 པ། ཞེས་དང་། འཁོར་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་མཐུན་པ་དང་གཉིན་པོ་རྣམས་སྤང་བརྟན་
 ཅུམ་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 པ་དག་ལ་ཐ་དང་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ན་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། ངང་པོ་ལ་ལས་མེད་པ་
 དང་། འབྲས་བུ་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལུགས་དང་འགལ་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ལས་
 སོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་གྲུག་ཀ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། ལས་མེད་ལ་སོགས་གྲུག་ཀ་
 ཡི། ཞེས་དང་། མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་བརྟུ་དང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་

མེད་པས། གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ལན་ནི་རི་སྐད་བཤད་པར་
 ཟད། ཅེས་དང་། ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱན་ཀླུ་མས་གྱི་ལན་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་
 ཡང་། རོན་མི་འཐད་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དང་། དཔེ་གྲུབ་པའི་རོན་ནི། །དང་
 བོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། ཅེས་སྟོང་གི་ལན་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། རི་ལྟར་གྱི་
 རོལ་གྱི་རོན་དུ་སྤྲོ་བའི་ལུགས་ལ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་གྱིས་རྒྱ་མེད་པར་འཛིག་པར་ངེས་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་སྤྲོ་ཚོགས་ལས་ལས་སྟེས། ཞེས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ལ་དཔེ་འགོད་པ་དང་། རོན་ལ་སྟོར་
 བའོ། །དང་བོ་ནི། རི་ལྟར་གྱི་རོལ་རོན་དུ་སྤྲོ་བའི་ལུགས་ལ་རོན་དམ་པར་སྤྲོས་ཀྱང་སྤྲོ་ཡང་
 བསད་པ་ཡང་མེད། མ་བསད་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྤྲོས་ཀྱང་སྤྲོའི་ནོར་བླངས་པ་ཡང་
 མེད། མ་བླངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོགས་ལ་རྒྱན་འཇུག་པ་དང་
 འགལ་བའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ། གསོད་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་སྟུང་བཞིན་མ་
 ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མི་དགོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་
 སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་འཛིག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་
 ནི། དངོས་པོ་མི་ལམ་དང་འདྲ་ཡང་གྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་མ་ཉམས་པ་རྣམས་
 ལ་དེ་དང་མཐུན་པའི་རོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ལན་དེ་དང་དེ་སྟོགས་གཞན་ནས་གསུངས་སོ། ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་རྟུང་པར་
 བྱའོ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་ལ་ཡང་ལུང་གཞན་གྱིས་དང་། མདོ་
 འདི་ཉིད་གྱི་རོན་བཤད་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། གཞན་
 ཡང་། མི་ལམ་སེམས་ནི་གཉིད་གྱིས་ཉམས། །དེས་ན་འབྲས་བུ་འདྲ་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་
 བས་དཔེ་མ་གྲུབ་པོ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་ན་ཡང་དགོ་བ་དང་

མི་དག་གི་སྤྲད་པ་ནི་སྤང་པའི་གནས་སྐབས་ན་གྲེ་མ་བྱས་སོ་ཡེགས་པར་བྱས་སོ། ཞེས་ཆེས་
 སུལ་རང་ན། ཆེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གསེས་ཀྱིས་ཡོངས་
 སུག་སོས་ཏེ། ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དཔེ་མ་གྲུབ་པས་འཁོར་བ་དང་
 མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་བཤད། དེ་དག་ནི་གསེར་སྒྲིང་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཞུང་དོན་ནི། དག་པས་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྲིད་ཞི་
 མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྲིད་ཞི་བདེན་སྒྲིང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་
 ཟད་པར་བཅོམ་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲིད་ཞི་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་
 དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་མི་ལམ་བཞིན་ནོ། །དངོས་སྐབས་དབུ་མ་པ་ལ་
 ཉིན་པར་ལས་གསོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་མི་ལམ་བཞིན། ཞེས་འཕམས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་
 མ་པ་ལ་སུན་འབྱེན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མ་པས་ཁྱོད་ལ་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་པའི་
 ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་མཐའ་དབུད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་
 དང་། གྲུག་ཀ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲིད་ཞི་བདེན་སྒྲིང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་
 སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས། སྤྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་བའི་
 མཚན་ཉིད། ཁོན་རེ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་གྱི་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་
 པ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ཀྱས་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་ཆེས་ཐོབ་
 ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོན་
 རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་

མཛོད་གྲུང་པ་མེད་པར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་དེ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མཛོད་
 གྲུང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུག། ཁ་ཅིག་སྤྱི་བདེན་སྟོང་དུ་མཛོད་སྤྱུང་རྟེན་གསལ་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྒྱལ་འབྱོར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་འདྲའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་མ་དེས་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱིའི་ལག་རྩེས་
 འཛིན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་བརྒྱད་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིན་
 པའི་ཉམས་ཡེན་གྱི་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དག་
 སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་མཁན་ཡིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་མི་རུས་རྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལས་
 འབྲས་མེད་པ་དང་། ལས་འབྲས་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། མི་
 ལམ་ན་ལས་གསོག་པའི་རྒྱན་རྒྱ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། །ལྷ་རིའི་བྱས་སྤྱོད་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ལམ་དུ་
 ལས་གང་གི་བྱས་པའི་ལས་དེ་ལ་སོགས་པ་འམ་འདྲི་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ། ཞེས་སོགས་
 གྱིས་བཤད། དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་རྒྱུ་ལམ་དང་འདྲན། སྟོང་པ་དང་
 རྟེན་འབྱུང་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གཙོད་པའི་ཆེད་དུ་ཉིན་པར་ཡང་སྤྱིར་དངོས་མཁྱེད་
 གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ལམ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་དོན་དམ་པར་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུ་ལམ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྱོད་པ། ཆོ་དང་
 ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་རིམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལམ་ལྷ་བྱུར་གསུངས་པ་

དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་སོགས་པ་འཇམ་འབྲི་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅི་འབྲི་ཞེ་ན། མི་ལམ་གྱི་
 ཆོས་གང་ལ་ཡང་སོགས་པ་འཇམ་འབྲི་བར་མི་དམིགས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་སངས་རྒྱལ་
 བར་རྟོག་ན་དེ་ལ་སོགས་པ་འཇམ་འབྲི་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། དོན་
 བློ་ལ། ལྷ་འདི་བྱའི་སྐྱུ་ན་འབྲིན་དེ་སྐྱུ་ན་འབྲིན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དོན་དམ་ལ་
 ལྟོས་ནས་འདོད་ལན་དང་། ཀླུ་རྫོང་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་མེད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དང་
 སོ་གྲུབ་སྟེ། མི་ལམ་བདེན་པར་མེད་པས་དེའི་ཆོས་ལ་དོན་དམ་པར་འབྲི་འཕེལ་མི་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་ལམ་ན་ཡང་སྒྲིང་པ་ལས་སངས་ལི་རང་ན་འབྲི་འཕེལ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱུང་བ་དང་དཔེ་ཡང་མ་གྲུབ་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩོད་ལན་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲས་པ། ཉན་པར་སྟོག་བཅད་པ་དང་མི་ལམ་ན་སྟོག་
 བཅད་པ་དེ་ལ་འདི་སྤྲས་དུ་དེ་བདག་གིས་བསམ་དོ་བདག་གིས་བསམ་པ་ལེགས་སེ་ཞེས་མ་དོན་
 ཞེན་དུག་པོས་གསོས་བཟབ་པ་ལ་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ལྷ་འདི་བྱས་དེ་
 ལ་ཇི་སྐད་ཟེར་ཞེས་རྩོད་པའི་སྐབས་ཐུབ་དང་། ལྷ་འདི་བྱས་སྤྲས་པ། འོན་མི་ལམ་ན་
 གསལ་བྱ་གསོད་བྱེད་སྤྱིན་བྱ་སྤྱིན་བྱེད་སོགས་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་
 ཐལ། སང་མི་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་ལམ་དུ་དག་སྒྲོང་གིས་མི་
 བསམ་པ་མིས་པས་སྒྲོམ་པ་ཉམས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་
 བློ་ལ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྒྲིང་དེ་ལས་ནི་
 དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་སྒྲེའོ། །དམིགས་པ་མེད་པར་སེམས་མི་འབྱུང་སྟེ། སེམས་
 བློ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ཁོ་ནར་སྒྲེའོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་
 འདི་བྱེད་དེ་བཞིན་ཏེ། དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྒྲེའོ། །དམིགས་པ་མེད་པར་སེམས་
 མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། དོན་ནི། ལྷ་འདི་བྱའི་སྐྱུ་ན་འབྲིན་དེ་སྐྱུ་ན་འབྲིན་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྒྲོང་གིས་མི་བསམ་པས་སྒྲོམ་པ་ཉམས་པ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་

གྲིས་བཅས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲིས་མི་ལམ་དུ་བསྐྱབ་པ་མ་བཅས་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་ཚངས་སྤོང་གི་ལྷང་བར་འདྲ་ཡང་འཆབ་སེམས་སྦྱེས་ན། དགོ་
 སྤོང་དུ་མི་རུང་ལ། མ་སྦྱེས་ན་ཆད་ལས་གྲི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་ནས་དགོ་སྤོང་དུ་འཇོག་པ་བཞིན་
 རོ། ཁག་སུམ་པ་ལ། ཚུང་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་
 ལས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲིས་གསུངས་
 བ། དེ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་སྦྱེས་ཏེ། དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་ཞེས་
 སོགས་གྲིས་བཤད། རོན་ནི། ལྷ་འི་འཁྲུག་སྐྱུ་པ། རབ་འབྱོར་སད་མིས་གཉིས་སུ་ལས་
 ལམ་ཡོངས་སུ་ཤོགས་པ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། ལས་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་
 དབེན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྲིས་
 སྦྱེས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་འི་འཁྲུག་མར་བྱས་ནས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་
 སྦྱེས་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གྲིས་བཤད། རོན་ནི། རབ་འབྱོར་
 གྲིས་སྦྱེས་པ། མདོ་དང་འགལ་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
 དེ་ལས་དང་སེམས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ལ། ལས་དང་སེམས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་ཚུང་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་འི་འཁྲུག་
 སྐྱུ་པ། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་མི་ལམ་དུ་སྦྱིན་པ་བྱིན། ཞེས་སོགས་གྲིས་
 བཤད། རོན་ནི། ལྷ་འི་འཁྲུག་པེ། མི་ལམ་དུ་བྱང་སེམས་སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་གྲི་བར་
 བསྐྱེམས་ཏེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་ཤོགས་བྱང་དུ་བསྐྱེས་ན་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་ཤོགས་
 པར་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ལམ་ན་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་ཤོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་ལས་ལམ་དེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་
 པ་ལ་རབ་འབྱོར་གྲིས་ལན་དོན་གྲིས་བཏབ་ཟིན་པ་དང་། བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕང་པའི་རྒྱལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྲིས་འདིར་ལན་དངོས་སུ་མི་འདེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་

ནས་ཀྱང་བདག་སྒྲིང་མེད་ཤོག་སྒྲིང་དུ་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་སྲིད་པ་
 དང་། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་དགའ་པོའི་སྲིང་མོ་འདི་སྒྲིང་མེད་ཤོག་སྒྲིང་གི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་
 སྒྲུངས་པ་བྱས་པའོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་
 གཞག་ཏུ། སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། ཞིང་དག་སྒྲིང་མེད་པ་ནི། ཞེས་
 བཤད། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་པའི་འོག་ཏུ་ཞིང་དག་སྒྲིང་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གང་ཞེས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམས་པས་མ་འོངས་པ་ན་རང་
 གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་
 སྒྲིང་པ་ལ། གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་སྐྱོམ་པ་ནི་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་
 སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བས། དེའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པ་ལ། སེམས་ཅན་འཛིན་ཏེན་དེ་བཞིན་
 དུ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲིང་ནས་བཤད་པ་
 ལ། སེམས་ཅན་དང་སྒྲིང་གི་འཛིན་ཏེན་གྱི་བྱེད་པ་གིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་
 ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཀའ་པ་དང་སྐྱོམ་པ་དང་། རྩོམ་དང་ཆོར་མ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་ལྷའི་ཉེ་བར་སྦྱད་པ་དང་། གསེར་གྱི་ས་ཕྱོགས་ལ་
 སོགས་པ་དག་པ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་སྣམ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་
 པའོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཞིང་དག་པའི་
 སྒྲིང་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་ལམ་ལ་
 སོགས་པའི་དག་ཅེད་ཅུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་
 གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་
 རྒྱུའི་དག་ཅེད་ཅུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ཞིང་དག་སྒྲིང་པའི་

མཛད་ཅིང་། དབྱེན། སྤྲོད་གྱི་ཞིང་དག་སྤྲོད་པ་དང་། བཅུད་གྱི་ཞིང་དག་སྤྲོད་པ་གཉིས་སུ
 ཡོད། ཁུའི་ག དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག གཙོ་བོར་གཟུགས་སྤྲི་ལག་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་
 གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དེའི་མཛད་ཅིང་ཟེར་ན། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་
 ཅན། ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཛོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཙོ་བོར་ཆོས་སྤྲི་ལག་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་

༩ གསུམ་པ་ལ་ཡང་། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་
 སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྲོད་པའི་བྱང་ཆེན་ཇི་ལྟར་སྤྲོད་ཅིང་ལ་
 ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་སྤྲོད་པ་ཅིང་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམ་ས་པར་འཇུག་པར་
 བགྱི། ཇི་ལྟར་མཛད་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམ་ས་པར་འཇུག་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་
 སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམ་ས་པར་འཇུག་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆོས་རྣམས་གྱི་
 བར་ལ་འདྲིས་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆོས་རྣམས་བསྒྲོམ་པར་བགྱི། ཞེས་པས་ཐབས་
 མཁས་གྱི་ཡུལ་དེ་བསྟན་ནས། ཐབས་མཁས་གྱི་སྤྲོད་པ་དེ་སྤྲོན་པ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་གསལ་
 པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་
 ཆེན་གཟུགས་སྤྲོད་ཞེས་བྱ་བར་བརྟག་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། ཞིང་དག་སྤྲོད་མེད་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་
 མཛོན་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་
 བའི་འོག་ཏུ་ཐབས་མཁས་སྤྲོད་པ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཛད་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཛད་ཡོད་

དེ། རང་སངས་རྒྱལ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྣམ་དག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ནི་གཞན་དོན་བསྐྱབས་
 པའི་ཐབས་མཁས་པས་གདུལ་བུའི་སྐལ་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛའ་བ་བྱ་དགོས་
 པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། རང་གི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྣམ་
 པར་དག་པ་བསྐྱབས་པ་ནི་ཐབས་མཁས་པས་སྐལ་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛའ་
 བ་བྱ་དགོས་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་
 པ་ལ། ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་
 དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་བཤད་པ་ལ། བར་ཆད་གྱི་ཆོས་ལས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་
 ཡང་། སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྦྱོར་བའི་དོ་བོ་དང་། སོ་སའི་དབྱེ་བ། ཡུལ་དང་
 དངོས་སའི་སྒྲོན་ས་དོན་བསྐྱབས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་ལྔ་དང་ལེ་བརྒྱ་མར་རྣམ་ཐར་གསུམ་
 དང་། བྱང་ཕྱོགས་སྡེ་ཆཅན་བདུན་ཏེ་བརྩ་དང་། ལེ་མངས་སུ་མཐར་གནས་དགུ་
 དང་། སྟོབས་དང་མ་འདྲེས་པ་སོགས་ཡུལ་དུ་གསུངས་སོ། །དཔེ་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་
 དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲིས་
 པར་བྱེད་ཀྱང་སྤྲིང་ཆེས་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་རང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་
 གནས་པའི་ཉམས་ལེན་སྤར་བཤད་པ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
 ལས། མཉམ་པར་མ་བཞག་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་སྤྲིང་ཆེ་འཇུག་ བར་སྐབས་དེར་ཡང་
 སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལས་ཡོངས་མི་ཉམས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དོན་བཤད་པ་
 ལ། སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་
 ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་བརྩ་ཡོད་པའི་དང་པོ་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་བའི་
 ཐབས་མཁས་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འཕྱོར་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱིས་བཞིག་དཔའ་བ་དང་
 རྩལ་པོད་པ་དང་། རྩལ་ཆེ་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། གཞུགས་མཛེས་པ་དང་བྱུང་བཞིན་
 བཟང་ཞིང་ཁོ་ལག་བཟང་པོ་མཆོག་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པ་འཕོང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་བྱུང་མཆོན་ཆ་

སྤྱ་བ་སྟོགས་པ་རྒྱ་ཆུལ་དུ་གཏུ་ཆ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་བཟེའི་གནས་དང་
 ལས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་རྩོགས་པར་རིགས་པ། འགྲོ་བ་མང་པོའི་ཡིད་དུ་འོང་བྱིང་སྤྱུག་པ་
 བློ་བྱ་བ་གང་དང་གང་ཆོས་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཏེ། ཞེས་སྟོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དབྱུང་མས་ལས་ཞི་འདས་པ་དང་། ཞེས་དང་། བར་
 ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་ཡང་དག་པར་ཀལ་བས་ལྷ་ལ་སྟོགས་པའི་བདུད་ལས་འདས་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མི་གནས་པར་གནས་པའི་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་
 ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་འདབ་ཆགས་བྱའི། བར་སྤང་ལ་རྒྱ་ཞིང་ས་ལ་མི་སྤང་སྟེ། མཁ་མཁའ་
 བར་སྤང་ལ་གནས་ཀྱང་དེ་ལ་གནས་པ་མེད་དོ། ཞེས་སྟོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། མི་གནས། ཞེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟོམས་པས་མི་
 གནས་པར་གནས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕང་པའི་
 དེ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱེས་བུ་མཐུ་དང་ལྡན་པ་འཕོང་ཆུལ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་
 དུ་གྱུར་བ་འཕོངས་ཆུལ་བསྐབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེས་མདའ་གནམ་དུ་
 འཕང་སྟེ་མདའ་གཞན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་མདའ་སྤྲུལ་དེ་ས་ལ་ལྷུང་དུ་མ་བཅུག་
 སྟེ། ཞེས་སྟོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཁྱི་བཞིན་ཤུགས་དང་ནི། ཞེས་
 དང་། སྟོན་ལམ་གྲུབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྟོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་བྱེད་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་ནི། དེ་སྤྲད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་
 དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྤྲད་ཅེས་གསོལ་
 ཏོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་གང་ཆོས་ཉིད་འདི་ལ་སྟོབ་པ་ཡང་དག་པའི་མཐར་ལ་སྟོབ་
 པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྟོབ་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་
 སྟོབ་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོགས་ལ་སྟོབ་པའི་བར་མ་དོར་བླ་མེད་རྩོགས་བྱང་ལས་
 ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་དཀའ་བ་བགྱིད་པ་སྟེ། ཞེས་སྟོགས་ཀྱིས་བཤད། དེའི་དོན་

བཤད་པ་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། དཀར་བ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་མ་ཆགས་པའི་
དེ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གང་གི་ཆེ་འདི་ལྷ་སྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྱི་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་
དག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། རྟུག་པ་མི་དམིགས་
པའི་དེ་ནི། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་འདི་སྟེན་དུ་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོར་བྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་
ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྟུག་པར་འདུ་
ཤེས་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གི་བྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྤྱད་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མི་དམིགས་དང་། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་
སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་དོན་
ནི། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་འདི་སྟེན་དུ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཡུན་རིང་པོར་ནས་མཚན་མ་ལ་
སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྟེ། བྱང་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་འཇམ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་
ལ། མཚན་མ། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་མ་
མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱན་པ་སྟོན་པ་མེད་པའི་དེ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་འདི་
སྟེན་དུ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོར་ནས་སྟོན་ལམ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྟོན་ལམ་ཟད་པ་དང་། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་
པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་བྱིར་མི་ལྷོག་
པའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་བྱང་ཆོས་འདི་དག་
ལ་ཡོངས་སུ་འདིས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
ལ། དེ་ཡི་རྟགས་དང་། ཞེས་དང་། དེ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ཅན་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོས་

བཟོད་པས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་པ་ཡུལ་ཚད་མེད་པ་ལ་
 ཐབས་མཁས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་བ། བཙམ་ལྟན་འདས་གང་གིས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པར་
 འགྱུར་བའི་རྣམ་གྲངས་དེ་ལྟ་བུམ་ཆེས་སམ། བཙམ་ལྟན་འདས་གིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། རབ་
 འཁྱོར་དེ་ནི་ཡོད་དེ། ཞེས་བ་ནས། བྱང་ཆེན་དེ་དང་དེ་དག་ནི་སྟོང་དང་མི་དང་སྟོང་མ་ཡིན་དུ་
 བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། ཚད་མེད་པ། ཞེས་དང་། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གིས་ཚད་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་
 དང་། བཞི་བ་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཅུ། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་ས་རོལ་རྩ་
 ཕྱིན་པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་བཅུ་མཛོན་སྟུང་དུ་བྱ་བ་ལ་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་བཏོན་
 ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནི། ཞེས་བཤད། གཞུང་དོན་ནི། ཐབས་མཁས་སྤྱིར་བཏོན་པ་དེ་ལ་
 བཅུར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་བཅུར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་བཏོན་པ་དེ་ལ་
 ཐབས་མཁས་སྤྱིར་བཏོན་པའི་ཡུལ་
 དེ་ལ་བཅུར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་དང་། བྱང་ཆེས་སྟེ་ཆེན་བདུན་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་སྤྱིར་བཏོན་པ་དེ།

༼མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཐབས་མཁས་སྤྱིར་བཏོན་པ་སྤྱིར་བཏོན་པ་༽

༥ མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཐབས་མཁས་སྤྱིར་བཏོན་པ་སྤྱིར་བཏོན་པ་དང་། བདུད་བཞི་བཙམ་ཚུལ་
 བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འབད་རྩོལ་རགས་པ་ཞི་བའི་སྟོན་ནས་འཕྲིན་
 ལས་ཕུན་ཚོགས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ཐབས་མཁས་སྤྱིར་བཏོན་པའི་མཚན་
 ཉིད། དབྱེན། བདུད་བཞི་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་འདས་པའི་ཐབས་མཁས་སྤྱིར་བཏོན་པ། མི་
 གནས་པར་གནས་པའི་སྤྱིར་བཏོན་པ། གཏུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དོན་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་ཇི་ལྟར་བཏབ་པའི་
 རྟགས་གྱིས་འཕང་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་བཏོན་པ། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 བཏོན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་པ་མེད་པར་མ་ཆགས་པའི་སྤྱིར་བཏོན་པ། མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་
 བཏོན་པ། མཚན་མ་མེད་པའི་སྤྱིར་བཏོན་པ། སྟོན་ལམ་ཟད་པའི་སྤྱིར་བཏོན་པ། སྤྱིར་བཏོན་པའི་སྤྱིར་བཏོན་པ།

ཤེའི་བདུད་དུ་ཐལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། ཉན་སར། དེ་ལ་ཕུང་
 ཤེའི་བདུད་ནི་ཉེར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་ལོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཚན་ཉིད་གཉིས་
 པའི་ཟུར་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ལས། མཚན་
 ཉིད་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་སེམས་དང་། ཉོན་མོངས་
 པའི་ས་བོན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷག་མེད་ལྷུང་
 འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙེམ་པས་ཕུང་ཤེའི་བདུད་བཙེམ་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་
 ཆ་ལས་རྣམས་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙེམ་པས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཙེམ་པར་ཐལ། མཚན་
 ཉིད་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཕུང་ཤེའི་བདུད་བཙེམ་ན་མ་
 རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལུས་སྤང་བས་ཟུབ་
 ལ། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཙེམ་ན། བསམ་གྱིས་མི་ཟུབ་པའི་འཆི་འཕོ་སྤངས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་བཞི་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་
 ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། འཆི་
 བདག་གི་བདུད་བཙེམ་པས་ཟུབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྟེ།
 འཆི་སྤངས་པས་ཟུབ་པ་གང་ཞིག་ མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། བདུད་
 བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་ རང་རྒྱལ་ས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་
 གྱི་ཕུང་པོ་དང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་གང་རུང་། ཕུང་ཤེའི་བདུད་གྱི་
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤང་གསལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལུས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ། དེ་གང་

ཞིག་གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོ་བོ་དབྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཉོན་
མོངས་པའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན། སྤངས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་
ཀྱིས་བོན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཅ་ཉོན་དུག་ཉེ་ཉོན་ཉི་ལུ་ལྟ་བུ། དེ་གང་ཞིག་སྒྲིབ་གི་
དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འགག་པར་བྱེད་པའི་ཆའི་རིགས་སུ་གནས་པ། འཆི་བདག་གི་
བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན། སྤངས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
པའི་འཆི་འཕོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱིས་སྒྲིབ་གི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་
འགག་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ལྟ་བུ། དེ་གང་ཞིག་བདུད་གནས་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་
གཙོ་བོ་ཅིང་། འདོད་ལྟའི་རིགས་སུ་གཉོགས་པ། ལྟའི་བྱའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་
ན། གནས་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་དག་འཇམ་དབང་སྒྲིབ་ལྟ་བུ། འདིས་བར་དུ་
གཙོ་བོ་པའི་རྩལ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་
མཛོན་ཤེས་ཀྱིས་བལྟས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་ལྷག་དང་རྒྱལ་ཤྲག་དོག་
གི་མདའ་ལྟ་སོ་སོར་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལ་མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་དང་། མེ་ཏོག་གཞུ་
ཅན་དང་། མདའ་ལྟ་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་བདགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉན་སར། དེ་ལ་
ཕུང་པོའི་བདུད་ནི་ཉེ་བར་ཡོན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་
སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏོ། །འཆི་བདག་གི་བདུད་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་
སེམས་ཅན་གྱི་རིས་དེ་དང་དེ་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྟའི་བྱའི་བདུད་ནི་
ཕུང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་འདའ་བར་བྱ་བའི་དག་བའི་སྒྲིགས་ལ་
བརྩོན་པ་དེ་དག་ལ་བར་དུ་གཙོ་བོ་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བར་བྱ་བའི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྒྲེས་
པའི་ལྟའི་བྱ་དབང་སྒྲིབ་ཐོབ་པ་དག་ཉེ་བར་འོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྟའི་བྱའི་བདུད་ཅེས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི་བདུད་དེ་ལ་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་
འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕུང་པོའི་བདུད་དང་། གང་གིས་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉོན་

མོངས་པའི་བདུད་དང་། འཛི་བའི་ངོ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཛི་བདག་གི་བདུད་དང་། དེ་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་སར། དེ་ལ་གང་འཛི་བ་དང་། གང་གིས་འཛི་བ་དང་། འཛི་བ་དེ་གང་ཡིན་པ་དང་། བར་ཆད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་གིས་འཛི་བ་ལས་ཡང་དག་པར་མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདུད་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྷའི་ལས་འདས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པས་ན་བདུད་ཅེས་བྱའོ། །

བདུད་བཞི་བཅོམ་པའི་ས་མཚམས་ལ་གསལ་བྱེད་དང་རྣམ་བཤད་ལས་

གསུངས་ཚུལ་ལོ།

༥ བཞི་པ་ལ། གསལ་བྱེད་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་། འཛི་བའི་བདུད་ལ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་འཛི་བ་ས་དང་པོ་ནས་མེད་ཀྱང་ཡིད་ལུས་ཀྱི་འཛི་འཕོ་བ་སངས་རྒྱལ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་སྡོག་པས་འཛི་བདག་གི་བདུད་དང་། ལུང་པོའི་བདུད་སངས་རྒྱལ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་། ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཀྱང་དེ་གསུམ་ལ་བར་ཆད་མེད་པས་དེ་གསུམ་ཇི་སྟེན་འཇུག་པ་དེ་སྟེན་དུ་ཡོད་དོ། རྒྱུད་སྒྲ་མར་ཡང་། འཛི་མེད་ནི་བའི་གནས་ཐོབ་ལ། འཛི་བདུད་རྒྱ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་རྒྱལ་པའི་སྐྱེ་བྱེད་དུ་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི་རྣམ་བཤད་ལྟར་ཁས་ལྡངས་ཏེ། དེ་ཡང་། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལས་ཐོབ་ནས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། སྐབས་གནས་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱའི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དངོས་གཉེན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཉོན་སྐྱེ་བ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་འཛི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། འབད་རྩྱུ་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱེ་འཛི་བྱེད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མེད་ལྷའི་འདས་ཐོབ་ནས་ལུང་པོའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ལྷའི་བྱའི་བྱེད་

བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པའདྲེ་ལས། ཐེག་པ་དམན་པ་རྣམས་མཐོང་ལས།
 ཐོབ་ནས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་ལས་འདས་ཤིང་། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ལས་
 འདའོ། ཀུན་གྱིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཆོའི་འདུ་
 བྱེད་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར། ཕུང་པོའི་བདུད་ལས་སྒྲག་མེད་མུང་འདས་
 ཐོབ་ནས་འདའོ། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྱིར་མི་ལྟོག་
 པའི་རྟགས་ཐོབ་ནས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་
 པ་ཐོབ་པའི་སྣོན་ནས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་
 བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། དེར་ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར། དེར་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། དེར་འབད་ཚོལ་རགས་པ་དང་བཅས་
 པའི་སྣོན་ནས་འཆི་བྱེད་ཀྱི་འཆི་བདག་གི་བདུད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཕུང་པོའི་བདུད་རགས་
 པ་བཅོམ་སྟེ། འབད་ཚོལ་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྣོན་ནས། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལུས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པའདྲེ་
 ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་ནས་ལྷའི་བདུད་ལས་འདས་ཤིང་། ས་
 བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་བདུད་གཞན་གསུམ་རགས་པ་ལས་འདའ་ལ་བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་
 པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ནའོ། ཁྲིས་དང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ནས་ཀྱང་འབད་པས་བསྐྱབས་
 བ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
 ལུས་ལེན་རྩལ་མོད་ཀྱི་ངམ་ངམ་འགྲུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དབང་ཐོབ་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁྲིས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། འཆི་བདག་གི་
 བདུད་བཅོམ་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་འཆི་འཕོ་སྤངས་པས་བྱུང་། ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་
 བ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཡིད་ལུས་མི་

ལེན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདི་དག་གི་དོན་མགོ་བཤམ་ཅིག་ ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 ནས་ལྟའི་བུའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། དམན་པའི་ལྷག་བཅས་མྱུང་འདས་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཉོན་
 སྤོང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་
 འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཆའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་དབང་བའི་
 ཕྱིར། དམན་པའི་ལྷག་མེད་མྱུང་འདས་ཐོབ་ནས་ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་
 དབང་གིས་སྤྱང་བའི་ཐག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་
 ཐག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་སྤྱི་མ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷག་མེད་མྱུང་འདས་ཐོབ་པའི་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་
 དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་ལེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དེས་བདུད་བཞི་མ་
 ལུས་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ལྟའི་བུའི་བདུད་བཅོམ་
 པ་གང་ཞིག་ ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ་། ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་། འཆི་བདག་གི་བདུད་
 ཀྱང་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་དམ་བཅའ་སྟེང་དུ་སྒྲུབ། རིང་ལྷིག་པ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ལྟའི་བུའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་མདོན་པར་རྟོགས་
 པའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལྷག་བཅས་མྱུང་འདས་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 བདུད་བཅོམ་སྟེ། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་རབ་མཐའ་ཐོབ་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཆེ་འདོར་ལེན་
 ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མེད་མྱུང་འདས་ཐོབ་ནས་ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཉར་

ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཐོང་ཞིང་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིག་ལམ་ནས་ལྷན་པའི་བདུན་
 བཅོམ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེ་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་
 ནས་འཆི་བདག་གི་བདུན་བཅོམ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱིས་སྒྲུ་འཆི་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱུད་པ་
 ནས་ཕུང་པོའི་བདུན་བཅོམ་སྟེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའི་སོ་སྒྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ས་བདུན་པ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་རྣམས་སྤར་གྱི་རིགས་པས་ཁགས་སོ། །ཁ་ཅིག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེ་
 ནས་དད་པ་ཐོབ་ན་ལྷན་པའི་བདུན་བཅོམ་པས་བྱུང་། ཆེད་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་
 དབང་ཐོབ་ན་འཆི་བདག་གི་བདུན་རགས་པ་བཅོམ་པས་བྱུང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་
 བའི་ཐག་བཅས་གྱི་ཕུང་པོ་སྤངས་ན་ཕུང་པོའི་བདུན་རགས་པ་བཅོམ་པས་བྱུང་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། དང་པོ་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆད་མས་དྲངས་པའི་དེས་པ་རྟེན་པའི་
 དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་ལོམས་ཆོགས་ལམ་པས་མ་དེས། གཉིས་པ་ལ་དམན་
 ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་དང་པོ་པས་མ་དེས། གསུམ་པ་ལ་ས་གསུམ་པ་པས་མ་དེས་པའི་
 ཕྱིར། ཏགས་བྱིམ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་འཕྲག་པ་ལས། དེ་ཡི་ཆོ་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱུད་གནས་
 ཤིང་། ཞེས་དེ་འདྲའི་ས་དང་པོ་པ་དེས་ཆོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཀྱང་བསྐལ་པ་བརྒྱུད་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་རྣམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་བྱེད་མར། འཕགས་པས་འཆི་དང་རྒྱ་
 བ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་ལས་ཉོན་
 གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཐག་བཅས་གྱི་ཕུང་པོ་སྤངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་བརྒྱ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདུན་བཞི་མངོན་གྱུར་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། བདུན་གྱིས་བར་
 ཆད་བྱ་བར་རྣམ་པ་སོགས་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོབས་གྱིས་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་
 བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཐུགས་རྒྱུ་ཆེ་ཆུ།

༥ ཐུག་དཔེ་འདི་ཉིད་དཔེ་བསྐྱུན་སྐབས་ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་མ་མཉམས་ལ་

སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཐུགས་རྒྱུ་ཆེ་ཆུ།

༥ སྐར་འགྲུམ་དང་མཐུན་འགྱུར་སྒྲུང་མཁན།

སྐལ་ལྷན་ནང་བའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་ཅན་ལྷན་ཚོགས་ལ་ཐུགས་རྒྱུ་ཆེ་ཆུ།

༥ ཐུག་དཔེ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགྲུམ་སྒྲུང་བྱེད་བཤམས་ཚེད་བསྐྱུར་བྱེད་མི་ཚོགས་

སྐར་སྐྱུན་བྱེད་ཡུལ་སྐལ་ལྷན།

This Books is strictly for free distribution, it is not to be sold.

༥ སེར་བྱེས་མཁས་སྐྱེད་བྱ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཆེན་མོ།

Sera Je Library

Sera Je Monastic University

P.O.Bylakuppe-571 104

Dist, Mysore (K.S) India

Tel: 0091-8223-698097-698098

E-mail: sjlcp@rediffmail.com

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：『現觀莊嚴論』第二品至第四品的總義》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཐུག་དཔེ་འདི་ཚས་སྤྱིན་དུ་འབྱུང་གུ་ལས། རྩོམ་བསྐྱར་མི་ཚག་པ་དགོངས་འཇགས་ཀྱི།

Printed in Taiwan

6,000 copies; Jun 2004

TI108-3621

As this is a Dhamma text,
 we request that it be treated with respect.
 If you are finished with it,
 please pass it on to others or
 offer it to a monastery, school or public library.
 Thanks for your co-operation.
Namo Amitabha!

《藏文：『現觀莊嚴論』第二品至第四品的總義》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec I, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཐུག་དཔེ་འདི་ཚོས་སྤྱིན་དུ་འབུལ་གྱི་ལས། ཚོར་བསྐྱར་མི་ཚོགས་དགོངས་འཇགས་ལྟ།

Printed in Taiwan

TII08